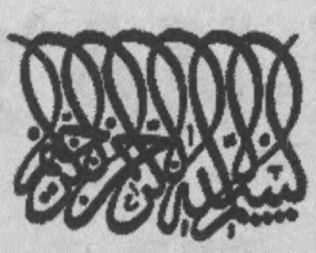
SURELERİN İNİŞ SIRASINA GÖRE

KUR'AN-I KERİM MEALİ

(TÜRKÇE ÇEVİRİ)

PROF. DR.
YAŞAR NURİ ÖZTÜRK

Yeni Boyut

Surelerin İniş Sırasına Göre

KUR'AN-I KERİM

MEALİ

(Türkçe Çeviri)

Surelerin İniş Sırasına Göre

KUR'AN-I KERİM MEALİ

(Türkçe Çeviri)

Prof. Dr. Yaşar Nuri ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi
kurucu dekanı

86. BASKI

Yeni Boyut

İstanbul – 2016

Surelerin İniş Sırasına Göre
Kur'an Meali

Yeni Boyut: *20*
Birinci Baskı: 1994

ISBN: *975-6779-20-0*

Sahibi:
Yeni Boyut Tüzel Kişiliği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Saniye ÖZTÜRK

Yeni Boyut Yayıncılık Medya Müzik Yapım
Organizasyon ve Eğitim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
İçerenköy Mah. Eski Bakkalköy Yolu
Ortaklar Apt. No: 64-1 Ataşehir/İstanbul
Tel: 0216 469 40 76-77 Faks: 0216 469 40 78

Baskı ve Cilt:
Ege Reklam Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4 Ataşehir-İST.
Tel: 0216 470 44 70 Faks: 0216 472 84 05

86. baskı-İstanbul 2016

İÇİNDEKİLER

1.	ALAK	SURESİ	17	28.	TÎN	"	45
2.	KALEM	"	18-20	29.	KUREYŞ	"	46
3.	MÜZEMMİL	"	21-22	30.	KAARİA	"	46
4.	MÜDDESSİR	"	23-25	31.	KIYAMET	"	47-48
5.	FÂTİHA	"	25	32.	HÜMEZE	"	49
6.	TEBBET	"	26	33.	MÜRSELÂT	"	49-51
7.	TEKVÎR	"	26-27	34.	KAF'	"	51-54
8.	A'LÂ	"	28	35.	BELED	"	54-55
9.	LEYL	"	29	36.	TÂRIK	"	55-56
10.	FECR	"	30-31	37.	KAMER	"	56-59
11.	DUHA	"	31	38.	SÂD	"	59-64
12.	İNŞİRAH	"	32	39.	A'RAF	"	65-86
13.	ASR	"	32	40.	CİN	"	87-89
14.	ÂDİYAT	"	33	41.	YASÎN	"	89-94
15.	KEVSER	"	34	42.	FURKAN	"	95-100
16.	TEKÂSÜR	"	34	43.	FÂTIR	"	101-105
17.	MÂÛN	"	35	44.	MERYEM	"	106-112
18.	KÂFİRÛN	"	35	45.	TÂHA	"	113-122
19.	FİL	"	36	46.	VÂKIA	"	122-126
20.	FELAK	"	36	47.	ŞUARA	"	126-136
21.	NÂS	"	37	48.	NEML	"	137-144
22.	İHLÂS	"	37	49.	KASAS	"	145-153
23.	NECM	"	38-40	50.	İSRA	"	154-164
24.	ABESE	"	41-42	51.	YÛNUS	"	165-176
25.	KADİR	"	43	52.	HÛD	"	177-189
26.	ŞEMS	"	43-44	53.	YÛSUF	"	190-201
27.	BÜRÛC	"	44-45	54.	HİCR	"	202-207

55.	EN'AM	"	207-227	88.	HAC	"	381-389
56.	SAFFÂT	"	227-235	89.	RAHMAN	"	389-392
57.	LUKMAN	"	235-238	90.	İNSAN	"	392-394
58.	SEBE'	"	239-244	91.	ZİLZAL	"	394
59.	ZÜMER	"	245-252	92.	BAKARA	"	395-435
60.	MÜMİN	"	253-261	93.	ENFAL	"	436-443
61.	FUSSİLET	"	261-266	94.	ÂLİ İMRAN	"	444-464
62.	ŞÛRA	"	267-272	95.	HAŞR	"	466-469
63.	ZÜHRUF	"	272-278	96.	CUMUA	"	470-471
64.	DÜHAN	"	279-281	97.	AHZÂB	"	471-479
65.	CÂSİYE	"	282-285	98.	NİSA	"	480-503
66.	AHKAF	"	286-290	99.	MUHAMMED	"	504-507
67.	ZÂRİYÂT	"	290-293	100.	TALAK	"	508-509
68.	ĞÂŞİYE	"	293-294	101.	BEYYİNE	"	510
69.	KEHF	"	294-305	102.	NUR	"	511-519
70.	NAHL	"	305-315	103.	MÜNAFİKÛN	"	519-520
71.	NÛH	"	318-319	104.	MÜCÂDİLE	"	521-524
72.	İBRAHİM	"	320-325	105.	HUCURÂT	"	524-526
73.	ENBİYA	"	325-333	106.	TAHRÎM	"	527-528
74.	MÜMİNÛN	"	334-341	107.	TEĞÂBÜN	"	529-530
75.	SECDE	"	341-344	108.	SAFF	"	531-532
76.	TÛR	"	344-346	109.	FETİH	"	533-536
77.	MÜLK	"	347-349	110.	MÂİDE	"	537-554
78.	HÂKKA	"	349-351	111.	MÜMTEHANE	"	554-556
79.	MEÂRİC	"	352-354	112.	HADÎD	"	557-560
80.	NEBE'	"	354-355	113.	TEVBE	"	561-577
81.	NÂZİAT	"	356-357	114.	NÂSR	"	577
82.	İNFİTÂR	"	358	—	SECDE AYETLERİ LİSTESİ		580
83.	İNŞIKAK	"	359-360	—	ESMÂÜL HÜSNA LİSTESİ		581-585
84.	RÛM	"	360-365	—	SURE ADLARININ TÜRKÇELERİ		587-590
85.	ANKEBÛT	"	366-372	—	KÜÇÜK SÖZLÜK		591-597
86.	MUTAFFİFÎN	"	373-374				
87.	RA'D	"	375-380				

ALFABETİK SURELER FİHRİSTİ

1.	ABESE	SURESİ	: 41-42	28.	FİL	"	: 36
2.	ÂDİYÂT	"	: 33	29.	FURKAN	"	: 95-100
3.	AHKAF	"	: 286-290	30.	FUSSILET	"	: 261-266
4.	AHZÂB	"	: 471-479	31.	ĞÂŞİYE	"	: 293-294
5.	A'LÂ	"	: 28	32.	HAC	"	: 381-389
6.	ALAK	"	: 17	33.	HADÎD	"	: 557-560
7.	ÂLİ İMRAN	"	: 444-466	34.	HÂKKA	"	: 349-351
8.	ANKEBÛT	"	: 366-372	35.	HAŞR	"	: 466-469
9.	A'RAF	"	: 65-82	36.	HİCR	"	: 202-207
10.	ASR	"	: 32	37.	HUCURÂT	"	: 524-526
11.	BAKARA	"	: 395-435	38.	HÛD	"	: 177-189
12.	BELED	"	: 54-55	39.	HÜMEZE	"	: 49
13.	BEYYİNE	"	: 510	40.	İBRAHİM	"	: 320-325
14.	BÜRÛC	"	: 44-45	41.	İHLÂS	"	: 37
15.	CÂSİYE	"	: 282-285	42.	İNFİTÂR	"	: 358
16.	CİN	"	: 87-89	43.	İNSAN (DEHR)	"	: 392-394
17.	CUMUA	"	: 470-471	44.	İNŞIKAK	"	: 359-360
18.	DUHA	"	: 31	45.	İNŞİRAH	"	: 32
19.	DÜHÂN	"	: 279-281	46.	İSRA	"	: 154-164
20.	EN'AM	"	: 207-227	47.	KAARİA	"	: 46
21.	ENBİYA	"	: 325-333	48.	KADİR	"	: 43
22.	ENFÂL	"	: 436-443	49.	KAF	"	: 51-54
23.	FÂTIR	"	: 101-105	50.	KÂFİRÛN	"	: 35
24.	FÂTİHA	"	: 25	51.	KALEM	"	: 18-20
25.	FECR	"	: 30-31	52.	KAMER	"	: 56-59
26.	FELAK	"	: 36	53.	KASAS	"	: 145-153
27.	FETİH	"	: 533-536	54.	KEHF	"	: 294-305

55.	KEVSER	: 34	85.	RA'D	: 375-380
56.	KIYAMET	: 47-48	86.	RAHMAN	: 389-392
57.	KUREYŞ	: 46	87.	RÛM	: 360-365
58.	LEYL	: 29	88.	SÂD	: 59-64
59.	LUKMAN	: 235-238	89.	SAFF	: 531-532
60.	MÂİDE	: 537-554	90.	SAFFÂT	: 227-235
61.	MÂÛN	: 35	91.	SEBE'	: 239-244
62.	MEÂRİC	: 352-354	92.	SECDE	: 341-344
63.	MERYEM	: 106-112	93.	ŞEMS	: 43-44
64.	MUHAMMED	: 504-507	94.	ŞUARA	: 126-136
65.	MUTAFFİFÎN	: 373-374	95.	ŞÛRA	: 267-272
66.	MÜCÂDİLE	: 521-524	96.	TÂHÂ	: 113-122
67.	MÜDDESSİR	: 23-25	97.	TAHRÎM	: 527-528
68.	MÜLK	: 347-349	98.	TALÂK	: 508-509
69.	MÜMİN (ĞÂFİR)	: 253-261	99.	TÂRIK	: 55-56
70.	MÜMİNÛN	: 334-341	100.	TEBBET	: 26
71.	MÜRSELÂT	: 49-51	101.	TEĞÂBÜN	: 529-530
72.	MÜMTEHANE	: 554-556	102.	TEKÂSÜR	: 34
73.	MÜNÂFİKÛN	: 519-520	103.	TEKVÎR	: 26-27
74.	MÜZZEMMİL	: 21-22	104.	TEVBE	: 561-567
75.	NAHL	: 305-315	105.	TÎN	: 45
76.	NÂS	: 37	106.	TÛR	: 344-346
77.	NASR	: 577	107.	VÂKIA	: 122-126
78.	NÂZİÂT	: 356-357	108.	YASÎN	: 89-94
79.	NEBE'	: 354-355	109.	YÛNUS	: 165-176
80.	NECM	: 38-40	110.	YÛSUF	: 190-201
81.	NEML	: 137-144	111.	ZÂRİYÂT	: 290-293
82.	NİSA	: 480-503	112.	ZİLZÂL	: 394
83.	NÛH	: 318-319	113.	ZÜHRUF	: 272-278
84.	NÛR	: 511-519	114.	ZÜMER	: 245-252

ÖNSÖZ

Tüm övgüler o Allah'a ki, Kur'an'ı insanlık dünyasına indirdi. Salât ve selam olsun o Peygamber'e ki, Kur'an'ı insanlığa tebliğ edip bildirdi. Allah indirmeseydi, inmezdi; o Resul bildirmeseydi, bilinmezdi. Rahman, rahmetiyle öğretti Kur'an'ı; onunla iyiye ve güzele kılavuzladı insanı. Yozlaşmamışsa insan, bozulmamışsa iman, kirletilmemişse irfan, Hakk'a ve doğruya götürmede yeterli olacaktır Kur'an.

İlk satırlarını **1988 Ramazan**'ında yazmaya başladığımız **Kur'an-ı Kerim Meali,** Allah'ın izni ve lütfuyla **1993 Haziran**'ında tamamlandı ve kısa sürede basılarak halkımıza sunuldu.

Yirmiye yakın Türkçe mealin bulunduğu ülkemizde, bizim mealimize ihtiyaç var mıydı? Biz, ihtiyaç vardı kanaatine ulaştığımız içindir ki, bu meali hazırladık. Kanaatimizi desteklemek için hiç kimsenin yaptığına, yazıp çizdiğine dil uzatmak, eleştiri getirmek niyetinde değiliz. Ancak şunu söylemeden geçemeyeceğiz:

Bazı meallerde, Kur'an ruhuyla Arap dilinin verilerine asla uymayan çeviriler vardır. Bunların bir dökümünü yapmak bile yetmiş-seksen sayfa yazmayı gerektirir. Çok üzücü tablolara vücut veren bu "indî" çeviriler, tarih içinde tekrarlanagelmiş geleneksel Kur'an dışı kabullerin meallere aktarılmasının sonucudur. Bazı yerlerde Kur'an değil; **örf, mezhep** hatta hurafe konuşturulmuştur. (Bu konu üzerinde başka bir çalışmamızda ayrıntılı olarak duracağız.) Buna ek olarak:

Meallerin hemen tamamında dil sorunu vardır. Bu dil sorunu, **Elmalılı Hamdi Yazır** gibi büyük bir üstadın mealinde, Arapça ve Farsça bilmeyenlerin anlamalarını zorlaştıracak kadar ağırdır.

Bu ağırlığı ortadan kaldırmak için **"sadeleştirme"** adı altında yapılanlar ise bizce meali **Elmalılı**'nın malı olmaktan çıkarmış bulunuyor. Ne kadar ehliyetle yapılırsa yapılsın, o sadeleştirmeler, ortaya çıkan meali, bilimsel anlamda, **Elmalılı**'nın eseri saymamıza engeldir.

Türkçe meallerin sorun yaratan bir yanları da bunların parantezlerle dolu olmasıdır. Öyle mealler var ki, neredeyse üçte biri parantez içi ilavelerden oluşuyor. Bunları okurken insan, elinde olmayarak şu soruyu soruyor: "Acaba, bu kadar parantez gerekli miydi?" Altını çizdiğimiz bu noktanın, son derece önemli olduğuna en güzel kanıtlardan biri de üstat **Elmalılı**'nın, mealinde, parantezе hiç denecek kadar az yer vermesidir. Parantez bolluğu yüzündendir ki, yıllardan beri okunmasını önerdiğimiz çeşitli mealleri alan vatandaşlar, sürekli bir biçimde şu şikâyeti gündeme getirmişlerdir: "Biz tefsir okumak istersek, tefsir okuruz. Meal okumaktaki amacımız, tanrısal kelamın, insan yorumu girmemiş şekliyle ne demek istediğini görmektir. Oysaki bu mealler, yüzlerce parantez içi cümleyle bizi yönlendirmekte, meal yazarının kişisel kanaatlerine çekmekte, tanrısal kelamla bizim aramıza girmektedir."

İş bu kadarla da kalmıyor. Bazı mealler, zamanla parantezi çözerek, parantez içi ilavelerini ayet metnindenmiş gibi gösterebilmişlerdir. Niyet ne ölçüde iyi olursa olsun, bu, son derece tehlikeli bir yoldur. Çünkü bunun sonucu, kutsal metne örtülü bir biçimde ilave yapılmış olmasıdır.

Biz şuna inanıyoruz: **Meal, Kur'an metnine en küçük bir ekleme yapılmadan vücuda getirilmiş bir çeviri olmalıdır.** Bunu söylerken, mealin, çevirisi yapılan sözün eksiksiz bir aktarılışı olacağı yolunda bir kanaat taşıyor değiliz. **Kur'an'ın hiçbir dile tam bir çevirisi yapılamaz. Hiçbir çeviri, ne kadar mükemmel olursa olsun, Kur'an değildir. Çeviri, çeviridir.** Ancak unutmamalıyız ki, meal zaten olabilecek en yakın çeviridir. Bunun içine parantez arası ilaveler koymaya başladığınız anda, yapılan, meal olmaktan çıkar; tefsir olur. Getirilen yorumların kı-

sa olması, parantez içine alınması, yapılan işi bilimsel anlamda tefsir olmaktan çıkarmaz.

Parantez içi ilavelerin "kaçınılmaz bir zorunluluk"tan doğduğunu öne süren yaklaşımlara katılmıyoruz. Esasen, parantez içi eklemelerin önemli bir kısmı, Arap dilinin cümle yapısı bakımından çeviride doğal olarak kullanılacak ifadelerdir. Bunların paranteze alınmasına gerek yoktur. Mesela **müstetir fâillerin**, **esmâu'l-işârâtın** delâlet ettiği kişi ve kavramlar, **fâ-i fezleke, fâ-i tâkibiye, fâ-i tafsîliye, bâ-i sebebiye** gibi harflerin, **câr harflerinin**, **bel, belâ, kellâ, ellezî, elletî** vs. gibi edat ve bağlaçların zorunlu kıldığı ifadeler, parantezci meallerin hemen tümünde parantez içinde verilmiştir. Oysaki bu, zorunlu olmak bir yana, yanlıştır. Bu ifadeler, Arapça bir metinde kelamın esasından sayılır; mealin bir parçası olarak metin içinde verilmelidir. Yorum niteliğindeki ilavelerse meal metninin dışında tutulmalıdır. Parantezli ilavelerle hazırlanacak bir esere, meal yerine, **"kısa tefsir"** veya **"açıklamalı Kur'an tercümesi"** denebilir.

Sürekli parantez açmaya gidilmesinin bir sebebi de Kur'an'ın ifadelerindeki birden fazla anlam boyutundan sadece birinin esas alınıp diğerlerinin parantez içine sokulmasıdır. Oysaki, bu farklı anlam boyutlarından her birinin açıkça ve paranteze gidilmeden verilmesi gerekir. İlahî kelamın karşılığı olan birkaç anlamdan birini esas alıp ötekileri, meali yapanın kendi kanaatiymiş gibi, parantez içine sokmak, hem bilimsel değildir hem de Kur'an'ın insanlığa tuttuğu ışığı daraltmak, kayıtlamak şeklinde bir yanlışa vücut vermektedir.

Bir örnek verelim: Yûsuf Suresi 111. ayet, Kur'an'dan bahsederken **"mâ kâne hadîsen yüfterâ"** diye bir ifade kullanıyor. Buradaki tüm kelimeleri lügat karşılıklarıyla verirsek çeviri şudur: **"O, uydurulmuş bir söz değildir."** Ancak burada Kur'an'ın mucize beyanlarından biriyle karşı karşıyayız ve o da ifadede geçen **"hadîs"** kelimesinde belirginleşmektedir. Hadis kelimesi, lügat anlamıyla "söz"dür. Ancak iş bu kadarla bitmiyor. Hadîs, din di-

linde Peygamberimize izafe edilen söz anlamına da geliyor. Ve Kur'an, anılan ifadesiyle kendisinin uydurma bir hadis olmadığını da insanlığa ilan ederek, sonraki zamanlarda kendi tebliğlerinin **"uydurma hadisler"**le karartılacağına mucize bir şekilde dikkat çekiyor. Eğer biz, bu ayeti meallendirirken: "O, uydurulmuş bir söz değildir." karşılığıyla yetinirsek, Kur'an'ın en önemli mucize haberlerinden birinin üstünü örtmüş oluruz. Bu durumda, hadîs kelimesinin anlamlarından birini doğrudan verip, ötekini parantez içine almak, son derece yanlış bir davranıştır. Çünkü böyle bir durumda, anlamlardan birinin, meal yazarının kendi kanaati olduğu sonucuna varılacaktır. Oysaki, ayet, bu haberi açıkça vermektedir. O halde, yapılması gereken şudur: İki anlamı, bir virgül veya bölü çizgisi ayrımıyla olduğu gibi vermek. Buna göre yukarıda altını çizdiğimiz ifadenin Türkçe karşılığı şu olacaktır: **"O Kur'an, uydurulmuş bir söz/uydurma bir hadis değildir."** Aynı tespit, örneğin, Lukman Suresi 6. ayetteki **"lehvel hadîs" (söz eğlencesi/hadis eğlencesi)** deyimi için de geçerlidir. (Ayrıca bk. A'raf 185; Câsiye 6; Mürselât 50)

Bir başka örnek olarak, Nisa Suresi 34. ayeti verelim. Bu ayette, sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden kuşku duyulan evli hanımlara karşı takınılacak tavırlar belirlenirken, üçüncü sıraya şu emir konmuştur: **"Fadribûhunne."** Buradaki emrin kökü olan **"darb",** Kur'an dilinde 6 anlamda kullanılmıştır. Nisa 34. ayette bunların ikisi vardır: Dolaşmak-dolaştırmak, evden çıkarmak. Meal yazarları, her nedense, Nisa 34. ayetteki emri bu iki boyutuyla anlamlandırmak yerine, tek boyut olan ve bu ayette kullanılmayan dövmekle kayıtlamışlardır.

Oysaki ayetin meali, Kur'an'ın verilerine sadık kaldığımız takdirde şöyle olacaktır: "Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korktuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet, **onları evden çıkarın/bulundukları yerden başka yere gönderin!"** (Bu ayetle ilgili geniş açıklamalar için bk. **İslam Nasıl Yozlaştırıldı,** Kadın md.)

Mealimizde birçok benzerini göreceğiniz bu meallendirmeye bir örnek de **Târık** Suresi'ndeki **"târık"** kelimesidir. Bu kelimenin tek anlamıyla yetinmediğimizde, surenin ilk ayetinde meal şu olacaktır: **"Yemin olsun göğe ve o, gece gelene/o tokmak gibi vurana/o çıkıverip de yürek hoplatana."**

Bu açıklamalardan sonra, bizim meal çalışmamızda esas aldığımız ilkelerin bazılarına kısaca işaret edebiliriz:

1. Sureler, iniş sırasına göre tertip edilmiştir. Bu, Türk dilinde bir meal bünyesinde ilk kez yapılmaktadır. Bu sayede, vahyin iniş sırasının sergilediği tanrısal-evrensel vurguları fark etmek kolaylaşacak ve **Kur'an'ın teşriî mantığı** ve tarzı daha rahat izlenebilecektir.

2. Yaşayan Türkçe'yi kullandık. Her eserin, o arada bir mealin amacı, anlaşılır bir dille mesajlar vermektir. Kur'an mealinin amacı, Kur'an mesajını anlaşılır bir dille, hitap edilen kitleye aktarmaktır. Bu yüzden biz çevirimizde halkın konuştuğu dili, yani yaşayan Türkçe'yi esas aldık. Ne "öz Türkçe" adı altında anlaşılmaz kelimeler sıralamayı hüner zannedenlerin tavrına ne de "Osmanlıca dersi" verir gibi eski dil kullanan tavra itibar ettik. Ancak kesinlikle korunması gerektiğine inandığımız bazı terim ve deyimleri olduğu gibi koruduk. **Esmâül Hüsna** (Allahın isim-sıfatları), **gayb, zıhar, infak** vs. gibi tek kelimeyle verilmesi çok zor veya imkânsız olan Kur'ansal kavramları çoğu yerde olduğu gibi koruduk. Bu durumlarda kavram veya terimi koyu renk yazdık. Okuyucularımız bu kavram ve terimleri, ilgili sözlüklerden öğrenebilecekleri gibi, Meal'in sonuna eklediğimiz **"Küçük Sözlük"**ten veya bizim **"Kur'an'ın Temel Kavramları** ve **Kur'an'daki İslam** adlı eserlerimizden de öğrenebilirler.

Esmâül Hüsna'nın alfabetik bir listesi ile sure adlarının Türkçe karşılıklarını mealin sonuna eklemeyi de ihmal etmedik.

3. Mealimizde, tek parantez dahi kullanılmamıştır.

4. Birden fazla anlamı olan kelime ve terimlerin, anlam-

larının sadece biri değil, tümü verilmiştir. Bu durumda ikinci, üçüncü... anlamlar arasına bölü çizgisi (/) konmuştur. Ancak birkaç anlamlı ve kısmen de terimleşmiş bazı kelimeleri (örneğin, **tâğût** sözcüğünü) özgün şekliyle koruyup anlamlarını mealin sonundaki **'sözlük'** kısmında vermeyi uygun bulduk.

5. Bazı kelime, terim ve deyimlere, geleneksel müfessir ve meallerin verdikleri, Arap dili ve Kur'an dili bakımından tutarsız veya zorlama gördüğümüz karşılıklar yerine, Arap dili lügatlarının verdiği karşılıklar kullanılmıştır.

6. Sure başlangıçlarına ve sayfa üstlerine surenin hem resmî mushaftaki numarasını hem de iniş sıra numarasını koyduk. İlk numara iniş sıra numarasını, bölü çizgisinden sonraki numara, resmî mushaftaki numarayı gösterir.

7. Fıkıh ve tasavvuf ekollerinin kendi anlayışlarına uygun olarak, kelime, edat ve bağlaçlara yükledikleri mezhepsel anlamlara itibar edilmemiştir.

8. Her düzeyde okuyucunun rahat anlayabilmesi için, Türkçe grameri açısından zorunlu olmayan birçok yerde de noktalama işaretleri kullanılmıştır.

Son olarak şunu da söylemek istiyorum:

Kur'an, insanoğlunu sürekli âciz bırakan bir kelamdır. Bu kelam hakkında hiç kimsenin "son söz"ü, "tek söz"ü söylemek gibi bir yetkisi ve şansı olamaz. Yapılan tüm mealler, tüm tefsirler tartışmaya açıktır, tartışılacaktır, tartışılmalıdır. Cenabı Hak karşısında bizi aklayacak ve ödüle layık kılacak olan, niyetimiz ve hizmet aşkımızdır.

Kur'an'ın sonsuz rahmet ve bereketinin hepimizi kucaklamasını diliyor; sevgi, iman ve hizmet üretenlerin tümüne selam olsun diyorum.

Prof. Dr. Yaşar Nuri Öztürk

Surelerin İniş Sırasına Göre

KUR'AN-I KERİM

MEALİ

(Türkçe Çeviri)

ALAK SURESİ
(1/96. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yaratan Rabbinin adıyla oku/çağır!

2. İnsanı, embriyodan/ilişip yapışan bir sudan/sevgi ve ilgiden/husûmetten yarattı.

3. Oku! Rabbin **Ekrem**'dir/özgürlüğün gerçek kaynağıdır/en büyük cömertliğin sahibidir.

4. O'dur kalemle öğreten/kalemi kullanmayı öğreten O'dur.

5. İnsanın bilmediği şeyi insana O öğretti.

6. İş, sanıldığı gibi değil! İnsan gerçekten azar:

7. Kendisini her türlü ihtiyaçtan/herkesten âzâde görmüştür.

8. Oysaki, dönüş yalnız Rabbinedir!

9. Gördün mü o yasaklayanı,

10. Bir kulu namaz kılarken/dua ederken;

11. Gördün mü! Ya o iyilik ve doğruluk üzere ise?!

12. Ya o, takvayı emrediyorsa!

13. Gördün mü! Ya şu yalanlamış, sırt dönmüşse!

14. Bilmedi mi ki Allah gerçekten görür!

15. İş, sandığı gibi değil! Eğer vazgeçmezse yemin olsun, o alnı mutlaka tutup sürteceğiz!

16. O yalancı, o günahkâr alnı.

17. Hadi, çağırsın kurultayını/derneğini!

18. Biz de çağıracağız zebanileri!

19. Sakın, sakın! Ona boyun eğme; secde et ve yaklaş!

KALEM SURESİ
(2/68. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Nûn! Yemin olsun kaleme ve yazanların satır satır yazdıklarına;

2. Ki, sen, cin tasallutuna uğramış değilsin; Rabbinin nimeti sayesinde,

3. Senin için kesintisiz bir ödül var.

4. Ve gerçekten sen, çok büyük bir ahlak üzerindesin.

5. Yakında göreceksin, onlar da görecekler,

6. Hanginizmiş fitneye tutulan, deliren!

7. Senin Rabbin, evet, O'dur, kendi yolundan kimin saptığını en iyi bilen! Ve O'dur kimlerin doğruya ve güzele kılavuzlandığını en iyi bilen.

8. O halde, yalanlayanlara itaat etme!

9. İstediler ki, sen, alttan alıp gevşek davranasın/yağcılık edesin de onlar da yağcılık etsinler/yumuşaklık göstersinler.

10. Şunların hiçbirine itaat etme: Çok yemin eden, bayağı-alçak,

11. Alaycı/gammaz, koğuculuk için dolaşıp duran,

12. Hayrı engelleyen, sınır tanımaz-saldırgan, günaha batmış,

13. Kaba/obur, bütün bunlardan sonra da soyu bozuk, kötülükle damgalı.

14. Mal ve oğullar sahibi olmuş da ne olmuş?

15. Ayetlerimiz ona okunduğunda şöyle der: "Daha öncekilerin masalları!"

16. Yakında biz onun hortumu üzerine damga basacağız/burnunu sürteceğiz.

17. Biz onları, o bahçe sahiplerini belalandırdığımız gibi belalandırdık. Hani, onlar sabaha çıktıklarında, bah-

çeyi mutlaka kesip biçeceklerine yemin etmişlerdi.

18. Hiçbir istisna tanımıyorlardı.

19. Ama onlar uyumaktayken, Rabbinden gelen dolaşıcı bir âfet bahçeyi dolaştı da,

20. O, simsiyah kesiliverdi.

21. Sabaha çıktıklarında birbirlerine seslendiler:

22. "Hadi, eğer biçecekseniz ekininize erken gidin."

23. Yola koyuldular. Aralarında fısıldaşıyorlardı:

24. "Hey! Bugün oraya bir yoksul girip yanınıza gelmesin!"

25. Sadece engellemeye, şiddete güçleri yeten kişiler olarak erkenden vardılar.

26. Fakat bahçeyi görünce, "Yahu, biz yanlış gelmişiz." dediler!

27. "Hayır, hayır! Biz mahrum edilenleriz."

28. Ortancaları/ılımlı olanı şöyle dedi: "Ben size söylemedim mi? Tespih etseydiniz ya!"

29. O zaman dediler ki, "Tespih ederiz seni, ey Rabbimiz! Gerçekten biz zalimler olduk."

30. Bunun üzerine birbirlerini kınamaya başladılar.

31. "Lanet olsun bize, dediler, biz gerçekten azgınlarmışız!"

32. "Umarız, Rabbimiz bize onun yerine daha hayırlısını verir. Biz de her şeyimizle Rabbimize yöneliriz."

33. İşte böyledir azap! Âhiretin azabı ise gerçekten çok daha büyüktür. Bir bilselerdi!

34. Takva sahipleri için, Rableri katında nimetlerle dolu cennetler vardır.

35. Biz, müslimleri/Allah'a teslim olanları, mücrimler/suçlular gibi yapar mıyız?

36. Neniz var sizin, nasıl hüküm veriyorsunuz?

37. Yoksa sizin bir kitabınız var da ondan ders mi görüyorsunuz?

38. Onda, keyfinize uyan her şeyi rahatça buluyorsunuz.

39. Yoksa sizin lehinize üzerimizde kıyamete kadar uza-

nacak yeminler mi var da siz ne hükmederseniz oluverecek!

40. Sor onlara: "Böyle bir şeye hangisi kefil?"

41. Yoksa kendilerinin ortakları mı var? Eğer doğru sözlüler iseler, çağırıversinler ortaklarını!

42. Baldırın çıplak kalacağı, secde etmeye çağrılacakları gün, onu da yapamayacaklar.

43. Gözleri yere eğilmiş, benliklerini zillet kaplamıştır. Onlar, sapasağlam oldukları zaman da secde etmeye çağrılıyorlardı.

44. Bu sözü yalanlayanla beni baş başa bırak. Onları, bilmedikleri yerden yakalayacağız.

45. Süre tanıyorum onlara. Tuzağım gerçekten zorludur benim.

46. Bir ücret mi istiyorsun kendilerinden de onlar, bir borç altında eziliyorlar!

47. Yoksa gayb, yanlarında da onlar mı yazıyorlar?

48. Artık, Rabbinin hüküm vermesi için sabret! Balığın dostu gibi olma! Hani, o, öfkelendirilmiş bir halde yakarmıştı.

49. Eğer ona, Rabbinden bir nimet ulaşmasaydı, horlanmış bir halde cascavlak bir yere atılırdı.

50. Fakat Rabbi onu seçip yüceltti ve barışseverlerden yaptı.

51. O küfre sapanlar, Zikir'i/Kur'an'ı işittiklerinde az kalsın gözleriyle seni devireceklerdi. "Bu tam bir cinlidir." diyorlardı.

52. Oysaki o Zikir/Kur'an âlemler için bir öğütten başka şey değildir.

MÜZZEMMİL SURESİ
(3/73. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey giysisine bürünüp yatan!

2. Geceleyin kalk! Kısa bir süre hariç,

3. Gecenin yarısını ayakta ol yahut bundan biraz eksilt!

4. Yahut buna biraz ekle! Ve Kur'an'ı ağır ağır, düşüne düşüne oku!

5. Doğrusu, biz senin üzerine çok ağır bir söz bırakacağız.

6. Şu bir gerçek ki, yeni bir oluşa koyulmak üzere geceleyin kalkan, yer tutma bakımından daha güçlü, söz bakımından daha etkilidir.

7. Kuşkusuz, gündüz boyu senin için uzun bir dolaşma/yoğun bir uğraş vardır.

8. Rabbinin adını an ve tüm benliğinle O'na yönel!

9. Doğunun ve batının Rabbidir O. Tanrı yoktur O'ndan başka. O'nu vekil et!

10. Onların söylediklerine sabret! Ve güzelce ayrı kal onlardan.

11. Benimle, o nimete boğulmuş yalanlayıcıları baş başa bırak! Birazcık süre tanı onlara.

12. Bizim yanımızda bukağılar var, cehennem var!

13. Boğazdan zor geçen bir yiyecek, korkunç bir azap var,

14. O günde ki, yer ve dağlar sarsılır ve dağlar eriyip akan bir kum yığınına dönüşür.

15. Biz size, üstünüze tanık olan bir resul gönderdik. Tıpkı Firavun'a bir resul gönderdiğimiz gibi.

16. Ama Firavun, resule isyan

etti de biz onu korkunç bir tutuşla tutuverdik.

17. Eğer gerçeği örtüp nankörlüğe saparsanız, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çeviren o günden nasıl korunacaksınız?

18. Gök bile o yüzden parçalanır. O'nun vaadi gerçekleşmiştir.

19. Bu, bir öğüt verici, düşündürücüdür. Dileyen, Rabbine doğru, bir yol edinir.

20. Rabbin kesinlikle biliyor ki, sen, gecenin üçte ikisinden daha azını, yarısını, üçte birini ayakta geçiriyorsun. Seninle beraber olanlardan bir grup da öyle. Allah, geceyi de gündüzü de ölçüye bağlamıştır. Sizin, idrakinizle O'nu kuşatamayacağınızı bildi de size tövbe nasip etti. O halde, Kur'an'dan, kolay geleni okuyun. Sizden hastalar olacağını bildi. Bir kısmının yeryüzünde dolaşıp Allah'ın lütfundan bir şeyler isteyeceklerini, diğer bir kısmının da Allah yolunda çarpışacaklarını bildi. O halde, Kur'an'dan, kolay geleni okuyun! Namazı/duayı yerine getirin! Zekâtı verin. Güzel bir ödünçle Allah'a ödünç verin! Öz benlikleriniz için önden gönderdiğiniz iyiliğin, Allah katında hayrını daha çok, ödülünü daha büyük olarak bulacaksınız. Allah'tan af dileyin. Hiç kuşkusuz, Allah çok affedici, çok esirgeyicidir.

MÜDDESSİR SURESİ
(4/74. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey giysisine bürünüp kenara çekilen!
2. Kalk da uyar!
3. Rabbinin yüceliğini duyur!
4. Temizle giysilerini!
5. Uzaklaştır kendinden kirliliği.
6. Yaptığın iyiliği çok bularak başa kakma/daha fazlasını elde etmek için bağışta bulunma/yaptığın iyiliği başa kakma ki daha fazla iyilik yapabilesin.
7. Ve yalnız Rabbin için sabırlı ol!
8. O boruya üfürüldüğünde,
9. İşte o gün çok zorlu, çok çetin bir gündür.
10. Küfre batmışlar için hiç de kolay değildir.
11. Benimle, yarattığım kişiyi baş başa bırak!
12. Hesapsız bir mal verdim ona.
13. Göz doyurucu oğullar verdim.
14. Alabildiğine imkânlar döşedim onun için.
15. Tüm bunlardan sonra hırs ile daha da artırmamı istiyor.
16. Hayır, iş sanıldığı gibi değil! O, bizim ayetlerimize karşı bir inatçı kesildi.
17. Ben onu dik bir yola süreceğim.
18. Derin derin düşündü o; ölçtü-biçti.
19. Kahrolası, nasıl bir ölçü kullandı!
20. Bir kez daha kahrolası, nasıl bir ölçü kullandı?!
21. Sonra baktı.
22. Sonra yüzünü buruşturdu, kaşlarını çattı.
23. Sonra arkasını döndü ve böbürlendi.
24. Şöyle dedi: "Bu, rivayet edilerek gelen bir büyüden

başka şey değil."

25. "İnsan sözünden başka bir şey değil bu."

26. Onu sekara fırlatacağım.

27. Bilir misin nedir sekar?

28. Ortada bir şey bırakmaz, hiçbir şeyi görmezlik etmez o.

29. İnsan için tablolar/levhalar/ekranlar sunandır o/deriyi yakıp kavurandır o.

30. Üzerinde ondokuz vardır onun.

31. Biz, cehennem yârânını meleklerden başkası yapmadık. Ve biz, onların sayılarını da küfre sapanlar için bir fitneden/bir imtihan aracından başka şey yapmadık. Ta ki, kendilerine kitap verilenler iyice ve apaçık bilsinler. İman etmiş olanların da imanı artsın. Kendilerine kitap verilmiş olanlarla iman sahipleri kuşkuya düşmesin. Kalplerinde hastalık olanlarla küfre sapmış bulunanlar da; "Allah bununla neyi örneklendirmek istiyor?" desinler. İşte böyle. Allah, dilediğini/dileyeni saptırır, dilediğini/dileyeni de doğruya ve güzele kılavuzlar. Rabbinin ordularını ancak O bilir. Bu, insan için bir öğüt verici ve düşündürücüden başka şey değildir.

32. Hayır, sandıkları gibi değil! Yemin olsun Ay'a,

33. Yemin olsun geceye, sırtını döndüğünde;

34. Yemin olsun sabaha, ağarıp ışıdığında,

35. Ki, o gerçekten en büyüklerden biridir.

36. İnsan için bir uyarıcıdır.

37. Sizden, öne geçmek yahut arkaya kalmak/erken davranmak yahut gecikmek isteyen için.

38. Her benlik kendi kazandığının bir karşılığıdır.

39. Uğur ve bereket yârânı müstesna.

40. Bahçelerdedirler. Birbirlerine soruyorlar,

41. Suçlular hakkında:

42. "Sizi sekara sürükleyen nedir?"

43. Cevap verdiler: "Namazı/duayı yerine getirenlerden değildik."

44. "Yoksulu yedirip doyurmuyorduk."

45. "Boş lakırdılara dalanlarla dalar giderdik."

46. "Din gününü yalanlıyorduk."

47. "Nihayet, tartışılmaz ve karşı çıkılmaz bilgi önümüze dikildi."

48. Artık yarar sağlamaz onlara şefaatçilerin şefaati.

49. Ne oluyor onlara da öğüt verip düşündüren kitaptan yüz çeviriyorlar?

50. Sağa-sola kaçışan yaban eşekleri gibidirler,

51. Arslandan ürkmüşlerdir.

52. İçlerinden her kişi de istiyor ki, kendisine açılıp saçılmış sayfalar verilsin.

53. Hayır, öyle şey olmaz! Doğrusu şu ki, âhiretten korkmuyorlar.

54. Hayır, iş, sandıkları gibi değil! O bir öğüt verici/bir düşündürücüdür.

55. Dileyen düşünür onu, öğüt alır.

56. Ve onlar, Allah'ın dilediği dışında, öğüt alamazlar. Sakındırmaya ve affetmeye ehil olan O'dur.

FÂTİHA SURESİ

(5/1. Sure)

1. **Rahman** ve **Rahîm** Allah'ın adıyla.

2. Hamt, âlemlerin Rabbi Allah'adır.

3. **Rahman**'dır, **Rahîm**'dir O.

4. Din gününün **Mâlik**'idir O.

5. Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım dileriz.

6. Dosdoğru giden yola ilet bizi.

7. Kendilerine nimet verdiklerinin, üzerlerine gazap dökülmemişlerin, karanlığa/şaşkınlığa saplanmamışların yoluna.

TEBBET SURESİ
(6/111. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elleri kurusun Ebu Leheb'in; zaten kurudu ya!

2. Ne malı kurtardı onu ne de kazandığı.

3. Alevli bir ateşe yaslanacaktır o;

4. Karısı da,

5. Odun hamalı olarak. Gerdanında bir ip olacaktır onun, en sağlam fitillisinden.

TEKVÎR SURESİ
(7/81. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Güneş, dolam dolam sarmalandığında,

2. Yıldızlar ışıklarını yitirdiğinde,

3. Dağlar yürütüldüğünde,

4. On aylık hamile develer kendi hallerine bırakıldığında,

5. Vahşi hayvanlar bir araya toplandığında,

6. Denizler kaynatıldığında,

7. Benlikler çiftleştirildiğinde,

8. O diri diri gömülen kız çocuğuna sorulduğunda/o diri diri gömülen kız çocuğu sorduğunda,

9. Hangi günah yüzünden öldürüldü/hangi günah yüzünden öldürtüldü/hangi günah yüzünden öldürüldün/hangi

günah yüzünden beni öldürdün/hangi günah yüzünden öldürüldüm diye!

10. Sayfalar açılıp göz önüne konduğunda,

11. Göğün örtüsü soyulup indirildiğinde,

12. Cehennem kızıştırıldığında,

13. Cennet yaklaştırıldığında,

14. Her benlik, önceden ne hazırlamışsa bilmiş olacaktır.

15. Hayır, iş onların sandığı gibi değil! Yemin olsun o sinip gizlenenlere,

16. Akıp akıp giderek yuvasına girenlere,

17. Beriye geldiği ve geriye döndüğü zaman geceye,

18. Ve soluyarak açıldığı zaman sabaha,

19. Ki, o, çok değerli bir elçinin sözüdür.

20. Çok güçlüdür o. Arş'ın sahibinin katında saygındır.

21. İtaat edilir orada kendisine, emindir.

22. Ve arkadaşınız bir cin çarpmış değildir.

23. Yemin olsun ki, onu apaçık ufukta gördü.

24. O, gayb konusunda cimri değildir.

25. Ve o, kovulmuş şeytanın sözü değildir.

26. Hal böyle iken nereye gidiyorsunuz?

27. O, âlemlere bir öğütten başka şey değildir.

28. İçinizden, dosdoğru yürümek isteyen için.

29. Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe, siz dileyemezsiniz!

A'LÂ SURESİ
(8/87. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Rabbinin o **A'lâ**, o en yüce adını tespih et!

2. O ki, yarattı, düzene koydu,

3. O ki, miktarını, şeklini belirledi, yolunu çizip aydınlattı.

4. O ki, otlağı çıkardı,

5. Sonra da onu sellerin sürüklediği morarmış bir atık haline getirdi.

6. Seni/sana okutacağız da artık unutmayacaksın.

7. Allah'ın dilediği müstesna. O, açıklananı da gizleneni de bilir.

8. Sana, en kolay olanı kolaylaştıracağız.

9. Eğer hatırlatmak yarar sağlarsa hatırlat/öğüt ver!

10. İçi ürperen, öğüt alacaktır.

11. İçi kararmış bedbaht ise ondan kaçınacaktır.

12. En büyük ateşe girer o.

13. Sonra orada ne ölür ne de hayat bulur.

14. Benliğini arındıran/zekât veren, kurtuluşa gerçekten ermiştir.

15. Rabbinin adını anmış, namaz kılmıştır/dua etmiştir o.

16. Doğrusu şu ki, siz şu iğreti hayatı yeğliyorsunuz.

17. Oysaki sonraki hayat daha mutlu, daha kalıcıdır.

18. Hiç kuşkusuz, bu Kur'an, ilk sayfalarda da elbette vardır.

19. İbrahim'in ve Mûsa'nın sayfalarında.

LEYL SURESİ
(9/92. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun bürüyüp örttüğü zaman geceye,
2. Yemin olsun parıldadığı zaman gündüze,
3. Yemin olsun erkeği de dişiyi de yaratana,
4. Ki, sizin emek ve gayretiniz mutlaka dağınık ve parça parçadır.
5. Kim verir ve sakınırsa,
6. Ve güzelliği doğrularsa,
7. Biz ona, en kolay olanı kolaylayacağız.
8. Ama kim cimriliğe sapar ve kendisini tüm ihtiyaçların üstünde görür,
9. Ve güzelliği yalanlarsa,
10. Biz onu, en zor olana sevk edeceğiz.
11. Çöküş noktasına geldiğinde, malı onu kurtaramayacaktır.
12. Şu bir gerçek ki, doğruya ve güzele kılavuzlamak sadece bizim işimizdir.
13. Sonrası da öncesi de sadece bizimdir.
14. Ben sizi, köpürerek yanan bir ateşe karşı uyardım.
15. Şiddete çok düşkün bedbahttan başkası girmez ona.
16. Yalanlamış, sırtını dönmüştü o.
17. İyice sakınan da ondan uzak tutulur.
18. O ki, temizlenip arınsın diye malını verir/o ki temizlenip arınsın diye kendisine ait olan şeyi verir/temizlenip arınacak olan, malını verendir/temizlenip arınacak olan, kendisine ait olan şeyi verendir.
19. Onun katında hiç kimsenin, karşılığı verilecek bir nimeti yoktur/hiç kimsenin ona, karşılık olarak verilecek bir nimeti yoktur.
20. Yüceler yücesi Rabbinin yüzünü özleyip istemek için veren hariç.
21. Yakında mutlaka hoşnut olacaktır.

FECR SURESİ
(10/89. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun tan yerinin ağırma vaktine,

2. On geceye,

3. Çifte ve teke,

4. Yola koyulduğu zaman geceye.

5. Nasıl, bunlarda akıl sahibi için bir yemin var mı?

6. Görmedin mi ne yaptı Rabbin Âd kavmine?

7. Sütunlarla dolu İrem'e,

8. Ki, beldeler içinde onun benzeri yaratılmamıştı.

9. Ve ne yaptı vadide kayaları oyan Semûd kavmine?

10. Ve kazıklar sahibi Firavun'a.

11. Bunlar, ülkelerde azıp zulmetmişlerdi.

12. Ve oralarda bozgunu çoğaltmışlardı.

13. Bu yüzden Rabbin, üzerlerine azap kamçısını yağdırıverdi.

14. Çünkü Rabbin tam gözetleme yerindedir/tam bir biçimde gözetlemektedir.

15. İnsan böyledir; Rabbi kendisini deneyip de ona cömert davranır, nimet yağdırırsa: "Rabbim bana ikramda bulundu!" der.

16. Ama Rabbi onu sıkıntıya uğratıp rızkını ölçüye bağlarsa: "Rabbim bana ihanet etti!" der.

17. Doğrusu şu ki, siz yetime ikramda bulunmuyorsunuz.

18. Yoksulun doyurulmasını teşvik etmiyorsunuz.

19. Mirası derleyip toplayıp yiyorsunuz.

20. Malı, devşirip depolatacak bir sevgiyle seviyorsunuz.

21. İş böyle gitmeyecektir! Yer birbirine çarpılıp dümdüz hale getirildiğinde,

22. Rabbin gelip melekler saf saf dizildiğinde,

23. O gün cehennem de getirilir. İşte o gün düşünüp anlar insan. Ama düşünüp hatırlamanın ona ne yararı var!

24. Der ki, "Keşke şu hayatım için önden bir şeyler göndermiş olsaydım!"

25. O gün hiç kimse O'nun azabı gibi azap edemez.

26. Ve hiç kimse O'nun vurduğu bağ gibi bağ vuramaz.

27. Ey sükûna kavuşmuş benlik!

28. Dön Rabbine, razı etmiş ve razı edilmiş olarak!

29. Gir kullarımın arasına!

30. Gir cennetime!

DUHÂ SURESİ
(11/93. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun kuşluk vaktine,

2. Gelip oturduğu vakit geceye ki,

3. Rabbin seni terk etmedi, sana darılmadı da.

4. Sonrası/âhiret/gelecek senin için öncesinden/dünyadan/geçmişten elbette ki daha mutlu-kutlu olacaktır.

5. Rabbin sana verecek de sen hoşnut olacaksın!

6. O seni bir yetim olarak bulup da barınağa kavuşturmadı mı?

7. Seni şaşırmış olarak bulup da kılavuzluğunu üstlenmedi mi?

8. Seni aile geçindirme zorluğu içinde bulup da zengin etmedi mi?

9. O halde, yetimi örseleme!

10. Yoksulu/bir şey isteyeni azarlama!

11. Ve Rabbinin nimetini söz ve fiillerinle dile getir!

İNŞİRAH SURESİ
(12/94. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Açıp genişletmedik mi senin göğsünü!

2. İndirmedik mi üzerinden ağır yükünü!

3. Ki, o, belini çatırdatmıştı senin.

4. Ve yüceltmedik mi senin şanını!

5. Demek ki, zorluğun yanında bir kolaylık mutlaka var!

6. Zorluğun yanında bir kolaylık muhakkak var!

7. O halde, bir iş ve oluştan boşalır boşalmaz yeni bir iş ve oluşa koyulup yorul!

8. Ve yalnız Rabbine yönel!

ASR SURESİ
(13/103. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun zamana/çağa/gündüzün iki ucuna/sabah namazına/ikindi vaktine/Asrısaadet'e ki,

2. İnsan, gerçekten tam bir hüsran içindedir!

3. İnanıp barışa/hayra yönelik işler yapanlar, birbirlerine hakkı önerenler, birbirlerine sabrı önerenler müstesnadır.

ÂDİYÂT SURESİ
(14/100. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun soluyuşlarıyla ses çıkararak koşanlara/nefes nefese saldıranlara,

2. Çakıp çakıp ateş çıkaranlara,

3. Sabahleyin akın edenlere/baskın yapıp toprak fethedenlere,

4. Derken, onunla toz duman çıkaranlara,

5. Derken, onunla bir topluluğun ortasına dalanlara ki,

6. İnsan, Rabbine karşı gerçekten çok nankördür!

7. Ve kendisi de buna iyiden iyiye tanıktır.

8. O, mal ve servet arzusu yüzünden alabildiğine katıdır.

9. Bilmez mi ki o, kabirler içindekiler dışarı fırlatıldığında,

10. Göğüslerin içindekiler derlenip toplandığında,

11. Hiç kuşkusuz, o gün, Rableri onlardan iyice haberdar olacaktır.

KEVSER SURESİ
(15/108. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hiç kuşkusuz, biz verdik sana Kevser'i/iyilik, bereket, mutluluk, güzellik, soy ve aydınlığın tükenmezini.

2. O halde, sen de Rabbin için namaz kıl/ dua et ve göğsünü gererek dimdik dur/ ellerini bağlayıp kıyam et/namazı-duayı vakti girer girmez yerine getir/kavrayışını bilgi ile derinleştir/eti yenecek hayvan kes!

3. Kuşkun olmasın ki, ebter/soyu kesik, seni kötüleyenin ta kendisidir!

TEKÂSÜR SURESİ
(16/102. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Aldatıp oyaladı o çokluk yarışı sizleri,

2. Öyle ki, ziyaret edip saydınız kabirleri.

3. Ama iş öyle değil; yakında bileceksiniz!

4. Hayır, hayır! İş öyle değil! Yakında bileceksiniz.

5. İş, sizin bildiğiniz gibi değil! Ne olurdu, şaşmaz ve aldatmaz bir bilgiyle bilseydiniz!

6. Yemin olsun, o cehennemi mutlaka göreceksiniz!

7. Yine yemin olsun, onu gözünüzle apaçık göreceksiniz!

8. Sonra o gün, nimetten kesinlikle sorguya çekileceksiniz!

MÂÛN SURESİ
(17/107. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Gördün mü o, dini inkâr edeni/dini inkâr ettireni/dini yalancı çıkaranı?

2. İşte odur yetimi itip kakan;

3. Yoksulu doyurmayı özendirmez o.

4. Lanet olsun o namaz kılanlara/dua edenlere ki,

5. Namazlarından/dualarından gaflet içindedir onlar!

6. Riyaya sapandır onlar/gösteriş yaparlar.

7. Ve onlar, kamu hakkına/yardıma/zekâta/iyiliğe engel olurlar.

KÂFİRÛN SURESİ
(18/109. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. De ki, "Ey kâfirler!

2. Kulluk etmem sizin kulluk ettiğinize.

3. Siz de ibadet etmezsiniz benim ibadet ettiğime.

4. Kul değilim sizin taptığınıza,

5. Ve ibadet edenler değilsiniz benim ibadet ettiğime.

6. Sizin dininiz size, benim dinim bana!"

FİL SURESİ
(19/105. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Görmedin mi ne yaptı Rabbin fil yâranına!

2. Tuzaklarını boşa çıkarmadı mı onların?

3. Gönderdi üzerlerine sürüler halinde kuş,

4. Atıyorlardı onlara kurumuş çamurdan damgalı taş.

5. Nihayet, onları yenik ekin yaprağına çevirdi.

FELAK SURESİ
(20/113. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. De ki, "Yarılan karanlıktan çıkan sabahın Rabbine/yarılışlardan fışkıran oluşun Rabbine sığınırım!

2. Yarattıklarının şerrinden!

3. Çöktüğü zaman karanlığın/gelip çattığı zaman göz perdelenmesinin/tutulduğu zaman Ay'ın/battığı zaman Güneş'in/taştığı zaman şehvetin/soktuğu zaman yılanın/ümit kırdığı zaman musibetin şerrinden!

4. Düğümlere üfleyip tüküren üfürükçülerin şerrinden!

5. Kıskandığı zaman hasetçinin şerrinden!"

NÂS SURESİ
(21/114. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. De ki, "İnsanların Rabbine sığınırım!

2. İnsanların yöneticisine, yönlendiricisine,

3. İnsanların ilahına;

4. Kıvrılıp kıvrılıp saklanan, sinip sinip gizlenen vesvesenin/o sinsi, o aldatıcı şeytanın şerrinden!

5. İnsanların göğüslerine kuşkular, kuruntular sokar o;

6. Cinlerden de insanlardan da olur o!"

İHLÂS SURESİ
(22/112. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. De ki, O, **Allah**'tır; **Ahad**'dır, tektir!

2. **Allah**'tır; **Samed**'dir/tüm ihtiyaçların, niyetlerin, övgülerin, yakarışların yöneldiği tek kuvvettir!

3. Ne doğurmuştur O, ne doğurulmuştur!

4. Hiç kimse O'nun dengi ve benzeri olmamıştır, olamaz!

NECM SURESİ
(23/53. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun inip çıktığı zaman yıldıza/fışkırıp çıktığı zaman çimene/süzülüp aktığı zaman Ülker Yıldızı'na/aşağı indiği zaman o parçalar halinde ağır ağır gelene,

2. Ki, arkadaşınız ne saptı ne de azdı.

3. O; kuruntudan, keyfinden konuşmuyor.

4. İndirilmiş bir vahiyden başkası değildir o.

5. Kuvvetleri çok müthiş olan belletip öğretti onu ona.

6. Akıl, güzellik ve güç sahibidir. Doğrulup dikildi.

7. En yüksek ufuktadır o.

8. Sonra iyice yaklaştı ve sarktı,

9. İki yayın beraberliği gibi, belki ondan da yakındı.

10. Böylece vahyetti kuluna vahyettiğini.

11. Kalp yalanlamadı gördüğünü.

12. Onun gördüğü şey hakkında kuşkuya düşüp onunla çekişiyor musunuz?

13. Yemin olsun ki, onu bir başka inişte de görmüştü.

14. Son sınır ağacı, Sidretül Münteha yanında.

15. O ağacın yanındadır sığınılacak bahçe.

16. O vakit kuşatıp sarıyordu Sidre'yi kuşatıp saran,

17. Göz ne kayıp şaştı ne azıp haddi aştı.

18. Yemin olsun ki, Rabbinin en büyük ayetlerinden bir kısmını gördü.

19. Gördünüz mü Uzza'yı, Lât'ı?

20. Ve ötekini, üçüncüsü olan Menât'ı?

21. Erkek size, dişi Allah'a mı?

22. İşte bu, insafsız bir bölüştürme.

23. Bunlar, sizin ve atalarınızın taktığı isimlerden başka şeyler değildir. Onlar hakkında Allah bir kanıt indirmemiştir. Onlar, sadece sanıya, bir de nefislerin hoşlandığı şeylere uyuyorlar. Yemin olsun, onlara hidayet Rablerinden gelmiştir.

24. İnsan için, her özleyip hayal ettiği var mı acaba?

25. Sonrası da öncesi de/âhiret de dünya da Allah'ındır.

26. Göklerde nice melekler var ki, şefaatler hiçbir işe yaramaz. Allah'ın, dilediği ve hoşnut olduğu kimseler için izin vermesinden sonraki durum müstesna.

27. Şu bir gerçek ki, âhirete inanmayanlar, meleklere mutlaka dişilerin adlarını takarlar.

28. Onların bu konuda herhangi bir ilmi yoktur. Yalnızca sanıya uyuyorlar. Sanı ise haktan hiçbir şey kazandırmaz.

29. Bizim zikrimizden/Kur'an'ımızdan yüz çeviren ve iğreti dünya hayatından başka bir şey istemeyen kimseden, sen de yüz çevir.

30. Onların, ilimden ulaşacakları şey işte budur. Kuşkusuz, yolundan sapmış olanı Rabbin çok iyi bilir. Hidayet üzere yürüyeni de en iyi O bilir.

31. Göklerde ne var yerde ne varsa Allah'ındır. Bu, Allah'ın; yaptıklarıyla kötülük sergileyenleri cezalandırması, güzel davranıp güzel düşünenleri de güzellikle ödüllendirmesi içindir.

32. Öyle kişilerdir ki onlar, günahın büyüklerinden ve iğrençliklerden/günahın ve iğrençliklerin büyüklerinden çekinip kaçınırlar. Bazı küçük sürçmeler hariç. Hiç kuşkusuz, senin Rabbin affı geniş olandır. Sizi en iyi bilen O'dur: Hem sizi topraktan oluşturduğu zaman hem de annelerinizin karınlarında ceninler halinde bulunduğunuz zaman. O halde, kendi kendinizi temize çıkmış göstermeyin; kimin sakındığını en iyi bilen O'dur.

33. O yüz geri döneni gördün mü?

34. Azıcık verdi, sonra inatla sıkıca tuttu.

35. Gaybın bilgisi onun yanında da o mu görüyor?

36. Yoksa haber verilmedi mi ona, Mûsa'nın sayfalarındakiler?
37. Ve o çok vefalı İbrahim'in sayfalarındakiler.
38. Gerçek şu ki, hiçbir günahkâr bir başka günahkârın yükünü sırtlamaz.
39. Gerçek şu ki, insan için çalışıp didindiğinden başkası yoktur.
40. Ve onun çalışıp didinmesi yakında görülecektir.
41. Sonra, karşılığı kendisine hiç eksiksiz verilecektir.
42. Hiç kuşkusuz, son varış Rabbinedir.
43. Hiç kuşkusuz, güldüren de O'dur, ağlatan da.
44. Hiç kuşkusuz, öldüren de O'dur, dirilten de.
45. Hiç kuşkusuz, iki çifti, erkeği ve dişiyi yaratan O'dur;
46. Meni halinde atıldığı zaman bir spermden.
47. Hiç kuşkusuz, o ikinci oluşum da O'nun işidir.
48. Hiç kuşkusuz, zenginlik veren de O'dur, nimete boğan da.
49. Hiç kuşkusuz, Şi'ra yıldızının/şuurlanmanın Rabbi de O'dur.
50. Hiç kuşkusuz, daha önceden gelmiş olan Âd'ı helâk etti.
51. Semûd'u da. Böylece geriye bir şey bırakmadı.
52. Daha önce de Nûh kavmini. Çünkü onlar, evet onlar, daha zalim, daha azgındılar.
53. Altı üstüne gelmiş kentleri de yere geçirdi O.
54. Sarıp doladı onlara, sarıp doladığını.
55. Peki, Rabbinin nimetlerinden hangisinde kuşkuya düşüyorsun?
56. Bu da ilk uyarıcılar gibi bir uyarıcıdır.
57. Yaklaşmakta/yaklaşacak olan yaklaştı.
58. Onu Allah'tan başka kaldıracak/uzaklaştıracak yok.
59. Şimdi, siz bu sözden/hadisten mi hayrete düşüyorsunuz?
60. Gülüyorsunuz, ağlamıyorsunuz.
61. Ve siz, kibirlenip kafa tutarak sersemce somurtuyorsunuz.
62. Artık Allah için secdeye kapanın, ibadet edin/iş yapıp değer üretin!

ABESE SURESİ
(24/80. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yüzünü ekşitti ve öteye döndü;

2. Yanına kör adam geldi diye.

3. Nereden bilirsin, belki de o arınıp temizlenecek.

4. Belki de düşünüp taşınacak da öğüt kendisine yarayacak.

5. O, kendisini her türlü ihtiyacın üstünde görene gelince,

6. Ki, sen ona yöneliyorsun;

7. Sana ne onun arınmasından!

8. O, koşarak sana gelen var ya;

9. Odur içine ürperti düşen.

10. Sen ona aldırmazlık ediyorsun.

11. Hayır, hiç de öyle değil! O, bir düşündürücüdür.

12. Dileyen onu düşünüp öğüt alır.

13. Kutsanan-bereketli sayfalardadır o.

14. Yüceltilen, tertemiz sayfalarda,

15. Yazıcıların ellerinde;

16. Ak-pak, mübarek yazıcıların.

17. Kahrolası insan, ne kadar da nankördür!

18. Hangi şeyden yarattı onu?

19. Bir spermden! Yarattı onu, ölçülendirip biçimlendirdi onu.

20. Sonra, yolu kolaylaştırdı ona,

21. Sonra öldürdü onu, kabre koydurdu onu.

22. Sonra dilediği zaman diriltip ortaya çıkardı onu.

23. Hayır, hayır! O, O'nun kendisine emrettiğini hiç yerine getirmedi.

24. Hadi, bakıversin insan, kendi yiyeceğine!

25. Biz suyu döktük de döktük.

26. Sonra yeryüzünü yardık da yardık.

27. Ardından orada dâneler bitirdik.

28. Üzümler, yoncalar,

29. Zeytinlikler, hurmalıklar,

30. Gür çimenli, bol ağaçlı bahçeler,

31. Meyve, otlak/sebze.

32. Sizin ve hayvanlarınızın yararına.

33. Şiddetle çarpanın çıkardığı korkunç ses geldiğinde,

34. Bir gün ki o, kişi öz kardeşinden kaçar,

35. Öz annesinden, öz babasından,

36. Eşinden, oğullarından.

37. O gün onlardan her kişinin kendisine yetecek bir uğraşı vardır.

38. Yüzler vardır o gün, pırıl pırıl,

39. Gülen, müjdelerle parıldayan.

40. Ve yüzler vardır o gün toza-toprağa bulanmış.

41. Tozu-toprağı da bir is bürümüştür.

42. İşte bunlardır küfre sapanlar, kötülüğe batanlar.

KADİR SURESİ
(25/97. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Biz onu Kadir Gecesi'nde indirdik.

2. Kadir Gecesi'nin niteliğini sana gösteren nedir?

3. Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır!

4. Melekler ve Rûh, Rablerinin izniyle o gecede her iş için iner de iner!

5. Bir esenlik ve huzur vardır; sürüp gider o, tan yeri ağarıncaya kadar!

ŞEMS SURESİ
(26/91. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun Güneş'e ve ışığının parladığı kuşluk vaktine,

2. Onu izlediğinde Ay'a,

3. Onu iyice açtığı vakit gündüze,

4. Ve onu sarıp sarmaladığı zaman geceye.

5. Göğe ve onu kurana,

6. Yere ve onu döşeyene.

7. Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirene.

8. Ardından da ona bozukluğunu ve takvasını ilham edene ki,

9. Benliği temizleyip arındıran, gerçekten kurtulmuştur.

10. Onu kirletip örtense kayba uğramıştır.

11. Semûd kavmi, azgınlığı yüzünden yalanladı.

12. En haydutları ortaya fırladığı zaman,

13. Allah'ın elçisi onlara şöyle demişti: "Allah'ın devesini ve onun su içme hakkını koruyun."

14. Fakat elçiye inanmadılar da deveyi devirip boğazladılar. Bunun üzerine, Rableri onların günahlarını kendi başlarına geçirdi de o yurdu dümdüz etti.

15. Allah, işin sonundan korkacak değil ya!

BÜRÛC SURESİ
(27/85. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun o burçlarla dolu göğe,

2. O vaat olunan güne,

3. Tanıklık edene/gözleyene, tanıklık edilene/gözlenene,

4. Ki, gebertildi o hendekçi grup/o kamçıları hendek gibi iz bırakan adamlar;

5. O tutuşturulan ateşin adamları.

6. Onlar onun başında oturmuşlardı.

7. Ve hepsi, müminlere yaptıklarını seyrediyorlardı.

8. Onlardan sadece, **Azîz** ve **Hamîd Allah**'a iman ettikleri için öc alıyorlardı.

9. O Allah ki, göklerin ve yerin mülkü kendisinindir. Allah her şeye tanıktır.

10. Şu bir gerçek ki, inanan erkeklerle inanan kadınlara işkence edip sonra da tövbe etmemiş olanlar için, cehennem azabı vardır. Onlar için yangın azabı da vardır.

11. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince onlar için, altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Büyük başarı işte budur.
12. Hiç kuşkusuz, Rabbinin yakalayışı/çarpışı çok şiddetlidir.
13. İlk yaratan da O'dur, tekrar yaratan da O'dur!
14. **Gafûr** O'dur, **Vedûd** O!
15. Arşın sahibidir; **Mecîd**'dir, şanı yüce olandır!
16. İstediğini hemen yapandır.
17. Geldi mi sana orduların haberi?
18. Yani Firavun ve Semûd'un?
19. Gerçek şu ki, inkârcı nankörler bir yalanlama içindedirler.
20. Allah ise onları arkalarından kuşatmış bulunuyor.
21. İş, onların iddialarının aksinedir! O, çok yüce bir Kur'an'dır.
22. Korunmuş bir levhada/Levh-i Mahfûz'dadır.

TÎN SURESİ
(28/95. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun incire, zeytine,
2. Tûr-i Sîna'ya,
3. Ve şu güvenli kente ki,
4. Biz insanı, gerçekten en güzel bir biçimde yarattık.
5. Sonra da onu düşüklerin en düşüğüne/aşağıların en aşağısına çevirip attık.
6. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar müstesna. Bunlar için kesintisiz bir ödül vardır.
7. Böyle iken dini sana ne yalanlatır?
8. Allah, yargıçların en güzel hüküm vereni değil mi?

KUREYŞ SURESİ
(29/106. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Kureyş'i alıştırıp ısındırdığı için,

2. Onları kış ve yaz yolculuğuna alıştırdığı için,

3. Bu evin Rabbine ibadet etsinler!

4. O ki, onları doyurup kurtardı açlıktan ve kendilerini güvene çıkardı korkudan.

KAARİA SURESİ
(30/101. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. O Kaaria, o şiddetli ses çıkararak çarpan.

2. Nedir Kaaria?

3. Kaaria'nın ne olduğunu sana bildiren nedir?

4. O gün insanlar, çırpınarak yayılmış pervaneler gibi olurlar.

5. Dağlar, didilmiş renkli yün gibi olur.

6. İşte o gün, tartıları ağır basan kişi,

7. Evet o kişi, hoşnutluk verici bir yaşayış içindedir.

8. Tartıları hafif çekeninse,

9. Anası, Hâviye'dir.

10. Onun ne olduğunu sana bildiren nedir?

11. Kızışmış bir ateştir o!

KIYAMET SURESİ
(31/75. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hayır, öyle değil! Kıyamet gününe yemin ederim ki,

2. Öyle değil! Kendisini ısrarla kınayan benliğe de yemin ederim.

3. İnsan, kendisinin kemiklerini asla bir araya toplamayacağımızı mı sanıyor?

4. Hayır, sandığı gibi değil! Biz onun parmak uçlarını da tam bir biçimde düzenlemeye gücü yetenleriz.

5. Fakat insan kendi önünde rezillik sergilemeyi ister.

6. "Kıyamet günü nerede/ne zaman?" diye sorar.

7. Göz şimşek çaktığında,

8. Ay tutulduğunda,

9. Ve Güneş'le Ay bir araya getirildiğinde,

10. Der ki insan o gün, "Kaçılacak yer nerede?"

11. Hayır, yok sığınacak yer!

12. Varılıp durulacak yer Rabbinin huzurudur o gün.

13. Haber verilir insana o gün, önden gönderdiği de arkaya bıraktığı da.

14. Gerçek şu ki insan, öz benliği üzerine yönelmiş keskin ve derin bir bakıştır;

15. Dökse de ortaya tüm mazeretlerini.

16. Onu aceleye getiresin diye dilini onunla hareketlendirme!

17. Onu toplamak ve okumak bize düşer.

18. O halde, biz onu okuduğumuzda, sen onun okunuşunu izle.

19. Sonra onu açıklamak da bizim işimiz olacaktır.

20. Hayır, hayır! Siz hemencecik geleni seversiniz.

21. Ve sonradan geleceği terk edersiniz.

22. Yüzler vardır o gün parıltılı,

23. Rabbine doğru bakan.

24. Ve yüzler vardır o gün, asık/buruk,

25. Kendisine, bel kıracak bir hesap yöneleceğini sezinler.

26. İş, onların sandığı gibi değil! Can, köprücüklere dayandığında,

27. "Kim var okuyup üfleyecek?" denilir!

28. Sezinlemiştir ki, odur ayrılık.

29. Baldır baldıra bitişmiştir/acı acı üstüne gelmiştir.

30. Rabbine doğrudur o gün sevkiyat.

31. Ne tasdik etti ne sadaka verdi ne namaz kıldı/dua etti.

32. Tam aksine, yalanladı, gerisin geri döndü.

33. Sonra da çalım sata sata ailesine gitti.

34. Çok uygundur sana bu bela, çok uygun!

35. Evet, çok uygundur sana bu bela, çok uygun!

36. İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?

37. O, dökülen meniden bir sperm değil miydi?

38. Sonra, o, bir çiğnem et oldu da Allah onu yarattı, ardından düzgün bir şekle ulaştırdı.

39. Nihayet, ondan iki çifti, erkeği ve dişiyi vücuda getirdi.

40. Peki, bunu yapan, ölüyü diriltmeye güç yetiremez mi?

HÜMEZE SURESİ
(32/104. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yüz yüze veya arkadan çekiştiren, kovuculuk yaparak insanları birbirine düşüren/ kaş göz işareti yapıp alay eden her kişiye lanet olsun!
2. O ki, mal biriktirdi, onu saydı da saydı,
3. Sanır ki, malı sonsuzlaştıracaktır kendisini.
4. Hayır, iş, sandığı gibi değil! Yemin olsun ki fırlatılıp atılacaktır o kırıp geçirene, yalayıp yutana/Hutame'ye.
5. Hutame'nin ne olduğunu sana öğreten nedir?
6. Allah'ın, tutuşturulmuş ateşidir o,
7. Ki, tırmanıp işler yüreklere.
8. O, onların üzerine kilitlenecektir.
9. Uzatılmış sütunlar arasında.

MÜRSELÂT SURESİ
(33/77. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun, o art arda gönderilenlere/meleklere/rüzgârlara/vahyin bölümlerine/kalplere inen doğuşlara,
2. Esip de büküp devirenlere,
3. Dağıtıp yayanlara/diriltip harekete getirenlere,
4. Fırka fırka ayıranlara,
5. Öğüt ulaştıranlara/Kur'an'ı ulaştıranlara,

6. Özür yahut uyarı için,

7. Ki, size duyurulmuş olan, mutlaka gerçekleşecektir.

8. Yıldızlar silinip süpürüldüğünde,

9. Gök yarıldığında,

10. Dağlar un ufak edilip savrulduğunda,

11. Resuller vakte bağlandığında,

12. Hangi gün için vakte bağlandılar?

13. Ayrım ve hüküm günü için.

14. Ayrım ve hüküm gününü sana bildiren nedir?

15. Yalanlayanların vay haline o gün!

16. Öncekileri helâk etmedik mi?

17. Sonra, geriden gelenleri de onların peşlerine takarız.

18. Biz, suçlulara işte böyle yaparız.

19. Yalanlayanların o gün vay haline!

20. Sizi basit bir sudan yaratmadık mı?

21. Onu dayanıklı karargâhta tuttuk.

22. Bilinen bir ölçüye/süreye kadar.

23. Bir ölçü tutturduk biz. Ne güzel ölçü koyanlarız biz!

24. Vay başına o gün, yalanlayanların!

25. Yeri, bir toplanma zemini yapmadık mı?

26. Diriler bakımından da ölüler bakımından da.

27. Orada oturaklı, başını yücelere kaldırmış dağlar oluşturduk. Ve size tatlı bir su içirdik.

28. Vay haline o gün, yalanlayanların!

29. Haydi, yalanlamakta olduğunuz şeye gidin!

30. Haydi, üç çatallı gölgeye gidin!

31. Ne gölgelendirir ne alevden korur.

32. Gerçekten o, köşke/ağaç köküne benzer kıvılcımlar saçar.

33. O kıvılcım sanki sarımtırak bir halat/bir deve kervanı/bakırdan bir ip gibidir.

34. Vay haline o gün, yalanlayanların!

35. Konuşamayacakları gündür bu!

36. İzin verilmez ki onlara özür dilesinler.

37. Vay haline o gün, yalanlayanların!

38. Ayırma günüdür bu! Sizinle öncekileri bir yere topladık.

39. Eğer bir hileniz/bir tuzağınız varsa, hadi hile yapıp tuzak kurun bana!

40. Vay haline o gün, yalanlayanların!

41. Takvaya sarılanlar gölgeler altında, su kaynaklarındadır.

42. Canlarının çektiği meyvelerle yan yanadırlar.

43. "Yapıp ürettiklerinize karşılık olarak afiyetle yiyip için."

44. İşte böyle ödüllendiririz biz, güzellikler sergileyenleri!

45. Vay haline o gün, yalanlayanların!

46. Yiyin ve birazcık nimetlenin. Suçlularsınız siz.

47. Vay haline o gün, yalanlayanların!

48. Onlara, "Rukû edin!" dendiğinde rukû etmezler.

49. Vay haline o gün, yalanlayanların.

50. Artık bundan sonra hangi hadise/söze iman edecekler?

KAF SURESİ
(34/50. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Kaf! Şanı yüce, ilahî cömertlikle dolu Kur'an'a yemin olsun ki,

2. İş sanıldığı gibi değil! Kendilerine içlerinden bir uyarıcı geldi diye şaştılar da şöyle dediler o küfre batanlar: "Acayip şey bu!"

3. Ölünce mi, biz toprak olunca mı? Çok uzak bir dönüş-

tür bu."

4. Toprağın onlardan neyi eksiltiğini pek iyi bilmişizdir biz. Her şeyi saklayıp koruyan bir kitap var katımızda.

5. Hayır, hayır! Onlar, hak kendilerine geldiğinde, onu yalanladılar. Şimdi perişan mı perişan bir durum içindedirler.

6. Bakmadılar mı üstlerindeki göğe ki nasıl kurduk onu, nasıl süsleyip nakışladık?! Yırtığı, çatlağı da yoktur onun.

7. Yeryüzünü de biz uzatıp yaydık; denge noktaları yerleştirdik ona ve bitirdik onda, bakanları hayran bırakan her türlü çifti.

8. Aydınlatıcı olarak; hakka yönelen her kula öğüt olarak.

9. Gökten, kutlu ve bereketli bir su indirdik de onunla bahçeler yeşerttik, hasatlanacak daneler yetiştirdik.

10. Yüksek yüksek hurma ağaçları büyüttük. Üst üste kümeler halinde tomurcukları vardır onların.

11. Kullara rızık olsun diye. Ve o suyla ölü bir beldeye hayat verdik. İşte böyledir topraktan fışkırış.

12. Onlardan önce Nûh kavmi, Ress halkı, Semûd kavmi yalanlamıştı.

13. Âd, Firavun ve Lût'un halkı da.

14. Eykeliler, Tübba' kavmi de. Hepsi resulleri yalanladı da duyurulan azap hak oldu.

15. İlk yaratıştan âciz kalıp yorulmuş muyduk? Hayır, yeni bir yaratıştan kuşku içinde olan onlardır.

16. Yemin olsun ki, insanı biz yarattık. Nefsinin ona neler fısıldadığını da biz biliriz. Biz ona, şah damarından daha yakınız.

17. Sağında ve solunda oturmuş iki görevli, kayıt yapmaktadır.

18. Bir söz sarfetmeye dursun, yanında bir gözcü vardır, hemen zaptediverir.

19. Ölüm sarhoşluğu hak olarak geldi. İşte bu, senin ka-

çıp durduğun şeydir.

20. Ve sûra üflendi. İşte bu, geleceği vaat edilen gündür.

21. Her benlik, yanında bir güdücü, bir de tanık olduğu halde gelir.

22. Yemin olsun, sen bundan gaflet içindeydin. Ama perdeni üstünden kaldırıverdik. Bugün gözün keskin mi keskin!

23. Yoldaşı şöyle der: "İşte yanımdaki, hazır!"

24. Siz, ikiniz! Tüm nankörleri, inatçıları cehenneme atın!

25. Durmadan hayrı engelleyeni, azgını, işkilciyi.

26. O ki, Allah'ın yanına başka bir ilah koydu. Artık atın onu, o şiddetli azabın içine!

27. Yoldaşı dedi ki, "Rabbimiz, onu ben azdırmadım. Onun kendisi, dönüşü olmayan bir sapıklık içindeydi."

28. O buyurdu: "Huzurumda çekişmeyin! Ben size uyarıyı çok önceden göndermiştim."

29. "Benim huzurumda söz değiştirilmez ve ben kullara asla zulmetmem!"

30. O gün cehenneme, "Doldun mu?" deriz. O ise, "Daha yok mu?" der.

31. Ve cennet, takva sahiplerine yaklaştırılmıştır; hiç uzak değildir.

32. İşte size vaat edilen budur. Allah'a sürekli yönelen, korunması gerekeni koruyan herkese.

33. Görmediği halde **Rahman'**dan ürperen ve **Allah'**a yönelik bir kalp getiren herkese.

34. Esenlikle girin oraya! Süreklilik günüdür bu!

35. Orada onlar için istedikleri her şey var. Katımızda ise dahası da var.

36. Onlardan önce nice nesilleri helâk ettik ki, vuruşları/tutuşları bunlardan daha zorluydu. Ülkelerde delikler açmışlardı/beldelerde kaçacak delik aradılar/beldeleri boydan boya dolaştılar. Var mı bir kaçacak yer?

37. Hiç kuşkusuz, bu Kur'an'da, kalbi olan yahut tam bir tanık olarak kulak veren için mutlak bir öğüt vardır.

38. Yemin olsun, biz gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri altı günde yarattık. Ve bize hiçbir yorgunluk dokunmadı.

39. Artık onların söylediklerine sabret ve Güneş'in doğuşundan önce de batışından önce de Rabbinin hamdiyle tespih et!

40. Gecenin bir kısmında ve secdelerin arkalarından O'nu tespih et!

41. Çağıranın çok yakın bir yerden sesleneceği günü dinle!

42. O gün, o müthiş sesi hak olarak dinleyecekler. Ortaya çıkış/diriliş günüdür bu.

43. Biz, evet biz, hayat veriyoruz, biz öldürüyoruz! Ve dönüş yalnız bizedir!

44. O gün, yer çatır çatır yarılıp onlardan çabucak uzaklaşır. Bu yalnız bizim için kolay olan bir haşretmedir.

45. Biz onların neler söylediklerini çok iyi biliyoruz. Sen onların üstüne bir zorba değilsin. O halde, benim tehdidimden korkanlara sadece Kur'an'la öğüt ver/hatırlat!

BELED SURESİ
(35/90. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin ederim bu kente ki, iş onların sandığı gibi değildir!

2. Sen bu kente mahremsin/bu kente gireceksin.

3. Ve doğurana ve doğurduğuna da yemin olsun ki,

4. Biz insanı gerçekten bir sıkıntı ve zorluk içinde yarattık.

5. O sanıyor mu ki, hiç kimse ona asla güç yetiremeyecektir!

6. "Yığınlarla mal telef ettim!" diyor.

7. Hiç kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?

8. Biz ona vermedik mi iki göz,

9. Bir dil, iki dudak?

10. Kılavuzladık onu iki tepeye.

11. Akabeye, sarp yokuşa atılamadı o.

12. Sarp yokuşun ne olduğunu sana bildiren nedir?

13. Özgürlüğü zincirlenenin bağını çözmektir o.

14. Yahut da açlık ve perişanlık gününde doyurmaktır o,

15. Yakındaki bir yetimi,

16. Yahut ezilmiş-boynu bükük/perişanlık içinde sürünen bir yoksulu.

17. Sonra da iman eden ve birbirlerine sabrı öneren, merhameti öneren kişilerden olmaktır o.

18. İşte böyleleridir uğur ve bereket dostları.

19. Bizim ayetlerimizi tanımayanlara gelince bunlar; şomluk, uğursuzluk yâranıdır.

20. Bunların üzerine, kilitlenecek bir ateş gelecektir.

TÂRIK SURESİ
(36/86. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun göğe ve Târık'a; o, gece gelene/o, tokmak gibi vurana/o, çıkıverip de yürek hoplatana.

2. Nereden bileceksin sen nedir Târık?

3. Parlayan ışığıyla karanlığı delen yıldızdır o.

4. Hiçbir benlik yoktur ki, üzerinde bir koruyucu/bir gözetleyici bulunmasın.

5. İnsan, neden yaratılmış olduğuna bir baksın!

6. Fırlayan bir suyun bir parçacağından yaratıldı o.

7. Kuyruk sokumu ile en alttaki dörder kaburga kemiğinin arasından çıkar o.
8. O Allah, o insanı tekrar hayata döndürmeye elbette **Kaadir'**dir.
9. Sırların/gizlilerin yoklanıp ortaya çıkarılacağı gün,
10. Artık onun için ne bir kuvvet vardır ne de bir yardımcı.
11. Yemin olsun o, dönüşle/döndürümle dolu göğe,
12. Çatlayışlarla/yarılışlarla dolu yere de yemin olsun,
13. Ki, o, tam bir biçimde ayırt eden bir sözdür;
14. Şaka değildir o.
15. Onlar ha bire tuzak kuruyorlar/oyun çeviriyorlar.
16. Ben de tuzak kuruyorum.
17. O halde, o küfre batmışlara mühlet ver, süre tanı onlara birazcık...

KAMER SURESİ
(37/54. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Saat yaklaştı, Ay yarıldı.
2. Bir ayet-alâmet görseler yüz çeviriyorlar ve şöyle diyorlar: "Sürüp giden bir büyüdür bu!"
3. Yalanladılar; kendi heves ve kuruntularına uydular. Oysaki her iş ve oluş kadara, ölçüye ve düzene bağlanmıştır.
4. Yemin olsun ki, onlara haberlerden, içinde ihtar, sakındırma ve tehdit bulunanı gelmiştir.
5. Doruk noktaya çıkmış, isabeti tartışmasız bir hikmettir o. Ama uyarılar yarar sağlamıyor.
6. O halde, yüz çevir onlardan sen de; o çağırıcının

alışılmadık/ürpertici şeye çağırdığı günde,

7. Kaymış olarak gözleri, çıkarlar kabirlerden. Sanki çekirgelerdir, çıvgın mı çıvgın!

8. Boyunları büküktür çağıranın önünde. Derler ki, o küfre saplananlar: "Çok zorlu bir gün bu!"

9. Onlardan önce Nûh kavmi yalanlamıştı. Yalanladılar kulumuzu ve "Mecnundur bu!" dediler. Ve durdurul-du kulumuz.

10. Bunun üzerine yakardı Rabbine, "Yenilgiye uğradım işte, yardım et!" diye.

11. Biz de açtık gök kapılarını seller gibi akan bir su ile.

12. Ve yardık/fışkırttık yeryüzünü pınar pınar. Sonunda kesin ölçülere bağlanmış bir oluş üzere birleşti sular.

13. Ve taşıdık onu levhalar ve çivilerden oluşturulan şey üstünde.

14. Akıp gidiyordu gözlerimizin önünde, bir ödül olarak nankörlüğe uğratılan kişi için/bir ceza olarak nankörlük eden kişi için.

15. Yemin olsun ki, biz onu bir ibret ve işaret olarak arkaya bıraktık. Yok mu araştırıp öğüt alacak/yok mu hatırlatıp öğüt verecek?

16. Nasılmış benim azabım ve uyarılarım!

17. Yemin olsun ki, biz, Kur'an'ı, öğüt ve ibret için kolaylaştırdık. Fakat düşünen mi var/düşündürüp hatırlatan mı var?!

18. Âd da yalanlamıştı. Ama nasıl oldu azabım ve uyarılarım!

19. Biz onların üzerine uğursuzluğu kesiksiz bir günde, dondurucu/uğultulu bir kasırga gönderdik.

20. İnsanları, köklerinden sökülmüş hurma kütükleri gibi kaldırıp atıyordu.

21. Nasılmış benim azabım ve uyarılarım!

22. Yemin olsun ki, biz, Kur'an'ı öğüt ve ibret için kolaylaştırdık. Fakat düşünen mi var/düşündürüp hatırlatan mı var?!

23. Semûd da uyarıları yalanlamıştı.

24. Şöyle demişlerdi: "İçimizden bir tek insana mı uyacağız? Vallahi böyle bir durumda biz, sapıklık ve çılgınlık içine düşeriz."

25. "Aramızdan öğüt ona mı verildi? Hayır, o, yalancı küstahın biridir!"

26. Yarın bilecekler, kimmiş yalancı küstah!

27. Bir imtihan aracı olarak kendilerine dişi deveyi göndereceğiz. Artık gözetle onları ve sabret!

28. Suyun, aralarında bölüştürüleceğini onlara bildir. Her su alış/içiş nöbetledir/içilecek her miktar hazırlanmıştır.

29. Arkadaşlarını çağırdılar, o da hançerini kapıp deveyi boğazladı.

30. Nasılmış benim azabım ve uyarılarım!

31. Biz, onlar üzerine bir tek ses gönderdik de ağılcının serptiği kuru ot gibi kırılıp ufalandılar.

32. Yemin olsun ki, biz, Kur'an'ı öğüt ve ibret için kolaylaştırdık. Fakat düşünen mi var/düşündürüp hatırlatan mı var?!

33. Lût kavmi de uyarıları yalanladı.

34. Biz de üzerlerine çakıl taşları fırlatan bir rüzgâr gönderdik. Sadece Lût'un ailesini, seher vakti kurtarmıştık,

35. Katımızdan bir nimet olarak. Şükredeni işte böyle ödüllendiririz biz.

36. Yemin olsun, Lût onları bizim yakalayışımız hakkında uyarmıştı da onlar, uyarılarla ilgili olarak kuşkulanıp çekişmişlerdi.

37. Yemin olsun, Lût'un misafirlerinden nefislerini tatmin etmek istemişlerdi de onların gözlerini silme kör etmiştik. Hadi, tadın azabımı ve uyarılarımı?

38. Yemin olsun, sabahleyin erkenden, kararlı ve oturaklı bir azap yakaladı onları.

39. Hadi, tadın azabımı ve uyarılarımı!

40. Yemin olsun ki, biz, Kur'an'ı öğüt ve ibret için kolaylaştırdık. Fakat düşünen mi var/düşündürüp hatırlatan mı var?!

41. Yemin olsun, Firavun hanedanına da uyarılar gelmişti.

42. Ayetlerimizin tümünü yalanladılar da biz de onları onurlu ve güçlü birine yaraşır bir yakalayışla yakaladık.

43. Sizin kâfirleriniz, ötekilerden hayırlı mı? Yoksa zübürde/kutsallaştırılmış hizip kitaplarında sizin için bir beraat/dokunulmazlık mı var?

44. Yoksa, "Biz, yardımlaşan/yenilmez bir topluluğuz" mu diyorlar/diyorsunuz?

45. O topluluk, bozguna uğratılacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar/arkanızı dönüp kaçacaksınız.

46. Hayır, buluşma zamanları kıyamet saatidir. Ne korkunç, ne acıdır o saat!

47. Kuşkusuz, suçlular, şaşkınlık ve çılgınlık içindedir.

48. O gün yüzleri üstüne ateşe sürüklenirler. "Cehennemin dokunuşunu tadın bakalım!"

49. Şu bir gerçek ki, biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.

50. Emrimiz bir tektir, bir göz kırpma gibidir.

51. Yemin olsun, biz sizin benzerlerinizi hep yok ettik. Fakat düşünen mi var/düşündürüp hatırlatan mı var?!

52. Onların yapmış oldukları her şey defterlerdedir.

53. Küçük-büyük tümü, satır satır yazılmıştır.

54. Korunup sakınanlar/takva sahipleri; bahçelerde, nehir kıyılarındadır.

55. Güçlü bir padişahın/bir **Melik**'in karşısında/katında, doğruyu hiç çekinmeden söyleyenler konumundadır/özü sözü birlere has oturma yerlerindedir.

SÂD SURESİ
(38/38. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Sâd! Zikir/öğüt/uyarı dolu Kur'an'a yemin olsun ki,

2. İş hiç de onların sandığı gibi değil! Gerçeği örten o nankörler bir gurur, ayrılık ve bütünden kopuş içindedirler.

3. Onlardan önce nice nesilleri helâk ettik biz, bağrıştılar onlar, fakat kurtuluş yoktu; geçmişti zaman.

4. Kendi içlerinden kendilerine bir uyarıcı geldi diye şaşıp kaldılar. Ve şöyle dedi bu nankörler: "Bu adam yalanlar düzen bir büyücü!"

5. "İlahları bir tek tanrıya mı indirgemiş?! Bu, gerçekten hayret edilecek bir şey!"

6. Temsilcileri olan kodaman grup öne çıktı: "Haydi, yürüyün! İlahlarınıza sahip çıkmada kararlı davranın! Gerçek şu ki, istenip beklenen şey budur."

7. "Öteki millette işitmedik böyle bir şey. Bu bir uydurmadan başka şey değildir."

8. "Öğüt, içimizden ona mı indirildi?" Hayır, onlar benim zikrimden/ Kur'an'ımdan kuşkudadırlar. Hayır, onlar benim azabımı henüz tatmadılar.

9. Yoksa **Azîz**, **Vahhâb** olan Rabbinin rahmetinin hazineleri onların katında mı?

10. Yoksa göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunanların mülk ve saltanatı onların mı? Eğer öyleyse sebepler içinde/iplerle yükselsinler.

11. Kabilelerden oluşmuş, sözüm ona bir ordudur bu; şurada bozguna uğratılacaktır.

12. Onlardan önce Nûh kavmi ve Âd da yalanlamıştı. Kazıklar sahibi Firavun da.

13. Semûd, Lût kavmi, o sık ağaçları besleyen su kaynağının sahipleri Eykeliler de. İşte onlar da böyle hiziplerdi.

14. Bunların hepsi, resulleri yalanlamaktan başka bir şey yapmadılar. Sonunda azabım hak oldu.

15. Bunların beklediği de sadece, en küçük bir gecikmesi olmayan o müthiş titreşimli tek sestir.

16. Şöyle dediler: "Rabbimiz, bizim payımızı/hesap defterimizi, hesap gününden önce çabucak ver!"

17. Onların dediklerine sabret! O kuvvet sahibi kulumuz Davûd'u an! O, tespih nağmeleri döktüren bir kul idi.

18. Dağları onunla birlikte buyruk altına almıştık: Akşam sabah birlikte tespih ederlerdi.

19. Kuşlar da toplu halde

onunla beraberdi. Hepsi, onun tespih nağmelerine katılırdı.

20. Mülk ve yönetimini güçlendirmiştik. Kendisine hikmet ve hakla bâtılı ayıran söz etme yeteneği vermiştik.

21. Geldi mi sana, o çekişme hikâyesinin haberi? Hani, o hasımlar, duvarı aşarak mihraba ulaşmışlardı.

22. Davûd'un yanına girmişlerdi de onlardan korkmuştu. "Korkma, dediler, biz iki davacıyız. Birimiz ötekinin hakkını çiğnedi. Şimdi sen, aramızda hak ile hükmet, adaletsizlik etme. Bizi yolun denge noktasına ilet!

23. "Şu benim kardeşimdir. Kendisinin doksan dokuz koyunu var. Benimse bir tek koyunum var. Buna rağmen, 'Onu da bana ver!' dedi ve tartışmada bana galip geldi."

24. Davûd dedi: "Vallahi, senin bir tek koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana zulmetmiş. Zaten ortaklardan birçoğu birbiri aleyhine haksızlık ve zulme sapar. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar böyle değildir. Ama onlar da pek azdır." Davûd, kendisini imtihan ettiğimizi düşündü; hemen Rabbinden af diledi; rükû ederek yerlere eğildi ve Allah'a yöneldi.

25. Biz de onu ondan beraat ettirdik. Katımızdan onun için bir yakınlık ve güzel bir gelecek var.

26. Ey Davûd, seni yeryüzünde bir halife yaptık. Artık insanlar arasında hakla hükmet; geçici hevese uyma ki, seni Allah yolundan saptırmasın. Allah yolundan sapanlar için, hesap gününü unutmuş olmaları yüzünden şiddetli bir azap vardır.

27. Biz şu göğü ve yeri ve ikisi arasındakileri boşuna yaratmadık. Böyle düşünmek, küfre sapanların sanısıdır. Ateşten bir lanet o inkarcı nankörlere!

28. Yoksa biz, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, yeryüzünde fesat çıkaranlarla aynı mı tutacağız? Yoksa takva sahiplerini, arsız sapıklar gibi mi yapacağız?

29. Kutsal/bereketli bir kitap bu; sana indirdik ki onu,

ayetlerini derin derin düşünsünler ve öğüt alabilsin temiz özlüler.

30. Davûd'a Süleyman'ı armağan ettik. Ne güzel kul! Hep Allah'a sığınır, yakarırdı.

31. Akşam üstü kendisine, üç ayak üzerine basıp bir ayağını tırnak üstüne diken saf kan koşu atları sunulmuştu.

32. Dedi: "Servet sevgisini, Rabbimi anmak için benimsedim." Nihayet Güneş perde ardına çekildi.

33. "Geri getirin bana onları!" dedi. Bacaklarını, boyunlarını sıvazlamaya başladı.

34. Yemin olsun, biz, Süleyman'ı imtihan ettik, tahtının üstüne bir ceset bıraktık da o, tövbe ile Allah'a yöneldi.

35. Şöyle yakardı: "Rabbim, affet beni! Benden sonra kimseye yaraşmayacak bir mülk/saltanat ver bana! Kuşkusuz, sensin, evet sensin **Vahhâb!**

36. Bunun üzerine, rüzgârı onun emrine verdik; onun emriyle onun istediği yere uysal uysal/tatlı tatlı akıp giderdi.

37. Şeytanları da onun emrine verdik. Hepsi bina ustası ve dalgıçtı.

38. Ve demirlerle birbirine bağlı diğerlerini.

39. Bu, bizim lütfumuzdur; ister ver, ister elinde tut. Hesap yok.

40. Ve gerçekten, katımızda onun bir yakınlığı ve güzel bir geleceği vardı.

41. Kulumuz Eyyûb'u da an! Hani, Rabbine şöyle seslenmişti: "Şeytan bana bir yorgunluk ve azap dokundurdu."

42. "Ayağını yere vur! İşte yıkanacak bir yer, işte içilecek soğuk bir su!" dedik.

43. Ona bizden bir rahmet ve özü temizlere bir hatırlatma olarak, ailesini ve beraberlerinde, benzerlerini bağışladık.

44. "Eline bir demet sap al da onunla vur ve yeminine ters düşmüş olma!" dedik. Biz onu sabırlı bulduk. Ne güzel kuldu o! Bize yönelen, yakaran biriydi o.

45. Güçlü kuvvetli, bakış ve görüş sahibi kullarımız İb-

rahim, İshak ve Yakub'u da an!

46. Biz onları, yurdu düşünüp anma özellikleriyle yücelen tertemiz kullar yaptık.

47. Ve bizim katımızda onlar seçkin, hayırlı kimselerdendi.

48. İsmail'i, Elyese'i, Zülkifl'i de an! Hepsi seçkinlerdendi.

49. Bir hatırlatmadır bu! Korunup sakınanlar için elbette güzel bir gelecek vardır.

50. Kapıları kendilerine açılmış Adn cennetleri.

51. Orada, yaslanmış olarak birçok meyve ve içecek isterler.

52. Yanlarında, bakışlarını eşlerine yöneltmiş yaşıt dilberler vardır.

53. Hesap günü için size vaat edilen işte budur.

54. İşte bu, bizim verdiğimiz rızıktır elbette. Bitip tükenmesi yoktur onun.

55. Bu, budur! Azgınlara da kötü bir gelecek vardır elbette!

56. İçine dalacakları cehennem! Ne kötü döşektir o!

57. İşte burada! Hadi, tatsınlar onu: Kaynar su, kokuşmuş irin.

58. Ve o türden bir başkası daha: Çifter çifter.

59. Şöyle denilir: "İşte sizinle birlikte direnişe geçen bir topluluk. 'Merhaba' yok onlara! Onlar ateşe salınıyorlar."

60. Dediler: "Hayır, size merhaba yok. Onu siz önümüze çıkardınız. Ne kötü durak yeridir o!"

61. Şöyle yakardılar: "Rabbimiz, bunu bizim önümüze çıkaranın ateşteki azabını bir kat daha artır."

62. Şöyle dediler: "Şer temsilcilerinden saydığımız adamları, acaba neden görmüyoruz?"

63. "Onları alaya alırdık; yoksa gözler onlardan kaydı mı?"

64. İşte bu, kesin gerçektir. Ateş halkının çekişmesi gerçekleşecektir.

65. De: "Ben, sadece bir uyarıcıyım. O **Vâhid** ve **Kahhâr Allah**'tan başka hiçbir ilah yoktur."

66. "Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin Rabbidir

O. **Azîz** ve **Gaffâr**."

67. De: "Büyük bir haberdir o."

68. "Yüz çevirip duruyorsunuz ondan.

69. "Onlar tartışırlarken, o yüce meclis hakkında benim hiçbir bilgim yoktu."

70. "Bana, sadece açık bir uyarıcı olduğum vahyediliyor."

71. Hani, Rabbin meleklere şöyle demişti: "Ben çamurdan bir insan yaratacağım."

72. "Onu kıvama erdirip içine ruhumdan üflediğimde, önünde secde ederek eğilin!"

73. Bunun üzerine, meleklerin hepsi toptan secde etmişlerdi.

74. İblis etmemişti. O, kibre sapmış ve inkârcılardan olmuştu.

75. Dedi: "Ey İblis, iki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan neydi? Burnu büyüklük mü ettin, yoksa yücelenlerden mi oldun?"

76. Dedi: "Ben ondan hayırlıyım! Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın."

77. Buyurdu: "Hadi, çık oradan! Sen kovulmuş birisin."

78. "Din gününe kadar lanetim üzerinedir."

79. Dedi: "Rabbim, o halde insanların diriltileceği güne kadar bana süre ver."

80. Buyurdu: "Peki, süre verilenlerdensin."

81. "O bilinen güne kadar."

82. Dedi: "Kudret ve şerefine yemin olsun ki, onların tümünü azdıracağım!"

83. "İçlerinden sadece samimi/dini ve ibadeti Allah'a özgüleyen kullar dışta kalacaktır."

84. Buyurdu: "İşte bu doğru! Ben de yalnız doğruyu söylerim."

85. "Gerçek şu ki, ben cehennemi seninle ve onlardan sana uyanlarla tamamen dolduracağım."

86. De: "Tebliğime karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Ben size kendiliğimden/zorlamayla yükümlülük getirenlerden de değilim."

87. Bu, âlemler için bir Zikir'den başka şey değildir.

88. Yemin olsun, bir süre sonra onun haberini bileceksiniz!

A'RAF SURESİ
(39/7. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm, Sâd!

2. Bir kitaptır bu; sana indirildi, onunla uyarıda bulunasın diye ve inananlar için bir öğüt ve düşündürme olarak. O halde, bundan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın.

3. Rabbinizden size indirilene uyun; O'nun berisinden birtakım evliyanın ardına düşmeyin/O'nun dışında evliya aramayın. Siz ne kadar da az öğüt alıyorsunuz!

4. Nice yurtları ve medeniyetleri yere batırdık biz. Öyle ki, geceleyin yahut öğlen uykusu uyumakta oldukları bir sırada azabımız tepelerine iniverdi.

5. Azabımız onlara gelip çattığında, yaptıkları, şu çığlığı yükseltmekten başka bir şey olmamıştır: Biz gerçekten zalimlerdik.

6. Yemin olsun, kendilerine elçi gönderilenleri muhakkak sorgulayacağız; gönderilen elçileri de mutlaka sorgulayacağız.

7. Onlara bir ilmin tanıklığında/bir ilmin aracılığıyla bütün serüveni mutlaka anlatacağız. Biz, gayb âleminde varlıklar/kayıp varlıklar değiliz.

8. O gün, iyi ve kötüyü ayıran ölçü haktır. Artık kimin ölçülüp tartılışacak şeyleri ağır basarsa kurtuluşa erenler onlar olacaktır.

9. Ölçülüp tartılacak şeyleri hafif kalanlara gelince, işte onlar, ayetlerimize karşı zalimce davranışlar sergilemiş oldukları için, öz benliklerini hüsrana itmiş olacaklar.

10. Yemin olsun, sizi yeryüzünde yerleştirdik ve sizin için orada, geçiminize ya-

rayacak nimet ve imkânlara vücut verdik. Ne de az şükrediyorsunuz!

11. Yemin olsun ki, sizi yarattık, sonra sizi biçimlendirdik, sonra da meleklere "Âdem"e secde edin" dedik. Onlar da secde ettiler. Ama İblis etmedi; secde edenlerden olmadı o.

12. Allah buyurdu: "Sana emrettiğimde secde etmeni engelleyen neydi?" Dedi: "Ben ondan hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın."

13. Buyurdu: "O halde in oradan. Senin haddine mi orada büyüklük taslamak! Hadi, çık! Sen alçaklardansın."

14. Dedi: "İnsanların diriltileceği güne kadar bana süre ver."

15. Buyurdu: "Süre verilenlerdensin."

16. Dedi: "Beni azdırmana yemin ederim ki, onları saptırmak için senin dosdoğru yolun üzerine kurulacağım."

17. "Sonra onlara; önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından musallat olacağım. Birçoklarını şükreder bulamayacaksın!"

18. Allah buyurdu: "Çık oradan! Yenik düşmüş ve kovulmuş olarak. Onlardan sana uyan olursa yemin olsun ki, cehennemi tamamen sizden dolduracağım!"

19. "Ey Âdem! Sen ve eşin cennette oturun, dilediğiniz yerden yiyin ama şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de zalimlerden olursunuz!"

20. Derken, şeytan, kendilerinden gizlenmiş çirkin yerlerini onlara açmak için ikisine de vesvese verdi. Dedi: "Rabbinizin sizi şu ağaçtan uzak tutması, iki melek/iki melik olmayasınız yahut ölümsüzler arasına katılmayasınız diyedir."

21. Ve onlara, "Ben size öğüt verenlerdenim" diye yemin de etti.

22. Nihayet, onları kandırarak aşağı çekti. O ikisi ağaçtan tadınca çirkin yerleri kendilerine açıldı. Bahçenin yapraklarından yamalar yapıp üzerlerine örtmeye başladılar. Rableri onlara seslendi: "Ben size bu ağacı yasaklamadım mı? Ben size, şeytan sizin için açık bir düşmandır demedim mi?"

23. "Ey Rabbimiz, dediler, öz benliklerimize zulmettik. Eğer bizi affetmez, bize acımazsan elbette ki hüsrana uğrayanlardan olacağız."

24. Buyurdu: "Kiminiz kiminize düşman olarak inin. Yeryüzünde belirli bir süreye kadar mekân tutmanız ve nimetlenmeniz öngörülmüştür."

25. Buyurdu: "Orada hayat bulacaksınız, orada öleceksiniz ve oradan çıkarılacaksınız."

26. Ey âdemoğulları! Şu bir gerçek ki size, edep yerlerinizi örtecek giysi de indirdik, süs ve gösterişe yarayacak giysi de. Ama korunup sakınmaya yarayan giysi en hayırlısıdır. İşte bu, Allah'ın ayetlerindendir. Düşünüp öğüt almaları umuluyor.

27. Ey âdemoğulları! Şeytan, ana-babanızı, edep yerlerini onlara göstermek için elbiselerini soyarak cennetten çıkardığı gibi, sakın size de bir fitne musallat etmesin. Çünkü o ve kabilesi sizi, onları göremeyeceğiniz yerden görürler. Biz o şeytanları, inanmayanlara evliya/dostlar yaptık.

28. Bir iğrençlik yaptıklarında şöyle derler: "Atalarımızı bu hal üzere bulmuştuk. Yani Allah emretti bize bunu." De ki, "Allah, edepsizliği/iğrençliği emretmez. Allah hakkında, bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

29. Şunu da söyle: "Rabbim bana adaleti emretti. Her mescitte yüzlerinizi O'na doğrultun! Dini yalnız O'na özgüleyerek O'na yakarın/O'na davet edin! Tıpkı sizi ilk yarattığı gibi O'na döneceksiniz."

30. Bir kısmını iyiye ve güzele kılavuzladı, bir kısmının üzerine de sapıklık hak oldu. Onlar, Allah'ın berisinden, şeytanları evliya edinmişlerdi. Bir de kendilerinin hidayet üzere olduklarını sanırlar.

31. Ey âdemoğulları! Tüm mescitlerde süslü, güzel giysilerinizi kuşanın. Yiyin, için fakat israf etmeyin. Allah israf edenleri sevmez.

32. De ki, "Allah'ın kulları için çıkardığı süsü, güzel/temiz/taze/leziz rızıkları kim haram etmiş?" De ki, "Dünya hayatında onlar, inananlar için de var. Kıyamet gününde ise yalnız inananlar içindir onlar." Bilgiden nasipli bir topluluk için biz, ayetleri böyle ayrıntılı kılıyoruz/fasıl fasıl anlatıyoruz.

33. De ki, "Rabbim, ancak şunları haram kıldı: "İğrençlikleri -görünenini, gizli olanını- günahı, haksız yere saldırmayı, hakkında hiçbir kanıt indirmediği şeyi Allah'a ortak koşmayı, bir de Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemeyi."

34. Her ümmet için belirlenmiş bir süre vardır. Süreleri dolunca ne bir saat geri kalırlar ne de öne geçerler.

35. Ey âdemoğulları! İçinizden size ayetlerimi yüzünüze karşı anlatan resuller geldiğinde, korunup hallerini düzeltenlere hiçbir korku dokunmayacaktır. Onlar tasalanmayacaklardır da.

36. Ayetlerimizi yalanlayıp onlar karşısında burun kıvıranlara gelince, bunlar ateşin dostlarıdır. Sürekli kalacaklardır onun içinde.

37. Yalan düzerek Allah'a iftira eden yahut O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim vardır?! İşte bunların kitaptan nasipleri kendilerine ulaşır, nihayet elçilerimiz onlara gelip canlarını alırken şöyle derler: "Allah'ın berisinden yakardıklarınız nerede?" Şu cevabı verirler: "Bizden uzaklaşıp kayboldular." Böylece, öz benlikleri aleyhine kendilerinin kâfir olduğuna tanıklık ettiler.

38. Allah buyurdu: "Sizden önce gelip geçmiş cin ve insan topluluklarıyla iç içe, girin bakalım ateşe!" Her ümmet girdiğinde, yoldaşına/kız kardeşine lanet eder. Nihayet, hepsi orada bir araya gelince, sonrakiler öncekiler için şöyle derler: "Rabbimiz! Bizi bunlar saptırdılar. Ateş azabını bunlara bir kat daha fazla ver!" Allah buyurur: "Her biri için bir kat fazlası var, fakat siz bilmezsiniz!"

39. Öncekiler de sonrakiler için şöyle konuşurlar: "Artık sizin, bizim üzerimizde bir üstünlüğünüz yok. O halde, kazandıklarınıza karşılık azabı tadın!"

40. Ayetlerimizi yalanlayan ve onlar karşısında büyüklük taslayanlar var ya, gök kapıları açılamayacaktır onlar için ve deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete gi-

remeyeceklerdir onlar. Suçluları böyle cezalandırırız biz.

41. Onlar için cehennemden bir döşek/beşik ve üstlerinde kılıflar vardır. Zalimleri böyle cezalandırırız biz.

42. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar -ki biz, her benliğe, gücünün yeteceğinden daha azını yükleriz- cennetin dostlarıdır. Sürekli kalacaklardır orada.

43. Göğüslerinde düşmanlıktan ne varsa söküp atmışızdır. Irmaklar akar altlarından. Şöyle derler: "Hamt olsun bizi buraya ulaştıran Allah'a! Eğer **Allah** bize kılavuzluk etmeseydi, biz buraya ulaşamazdık. Yemin olsun ki, Rabbimizin resulleri gerçeği getirmişler." Şöyle seslenilir: "İşte size, yaptıklarınıza karşılık mirasçı kılındığınız cennet!"

44. Cennet halkı, ateş halkına şöyle seslenir: "Biz, Rabbimizin bize vaat ettiğini gerçek bulduk. Peki, siz, Rabbinizin size vaat ettiğini gerçek buldunuz mu?" Onlar, "Evet!" derler. Aralarından bir duyurucu şunu ilan eder: "Allah'ın laneti, zalimlerin üzerine olsun!"

45. Onlar ki, Allah'ın yolundan geri çevirip yolun eğri-büğrüsünü isterler, onlar âhireti de inkâr edenlerdir.

46. İki taraf arasında bir perde, A'raf üzerinde de herkesi yüzlerinden tanıyan erler vardır. Cennet halkı, özleyip durdukları halde henüz ona girmemiş olanlara şöyle seslenirler: "Selam size!"

47. Gözleri ateş halkı tarafına çevrildiğinde de şöyle yakardılar: "Ey Rabbimiz, bizleri, zalimler topluluğuyla birleştirme!"

48. A'raf halkı, yüzlerinden tanıdıkları bazı erkeklere seslenip şöyle derler: "Bir araya gelmeniz de büyüklük taslamanız da size hiçbir yarar sağlamadı."

49. "Şunlar mıydı o, 'Allah kendilerini hiçbir rahmete erdirmeyecek' diye yemin ettikleriniz?" Ey cennetliler! Siz de girin cennete. Ne bir korku var size ne de kederleneceksiniz.

50. Ateş halkı, cennet halkına seslenir: "Şu sudan yahut Allah'ın sizi rızıklandırdığından biraz da bize akıtın!" Şu cevabı verirler: "Allah, o ikisini de, küfre sapanlara haram kılmıştır."

51. Onlar kendi dinlerini eğlence ve oyun haline getirdiler, iğreti hayat onları aldattı. Onlar bugüne kavuşacaklarını unutmuşlardı. Ayetlerimize karşı direniyorlardı. Bugün de biz onları unutuyoruz.

52. Yemin olsun ki, biz onlara, ilme uygun biçimde, ayrıntılı kıldığımız/fasıllara ayırdığımız bir kitap getirdik. İnanan bir topluluk için bir kılavuz, bir rahmettir o.

53. Onun yalnız tevilini gözetirler. Onun tevili geldiği gün, daha önce onu unutanlar şöyle derler: "İnan olsun, Rabbimizin resulleri gerçeği getirmişler! Acaba bizim için şefaatçılar var mı ki, bize şefaat etsinler; yahut daha önce yaptıklarımızdan başkasını yapalım diye geri gönderilebilir miyiz?" Öz benliklerini hüsrana ittiler. İftiralarına âlet ettikleri, onlardan uzaklaşıp kayboldu.

54. Rabbiniz o Allah'tır ki, gökleri ve yeri altı günde yaratmış, sonra da arş üzerinde egemenlik kurmuştur. Geceyi gündüze bürüyüp örter. O bunu, bu da onu aralıksız ve titiz bir biçimde kovalar durur. Güneş, Ay, yıldızlar O'nun emrine boyun eğmiş. Gözünüzü açın; yaratış da O'nundur, emir veriş de/yaratış da O'nun içindir, emir veriş de. Âlemlerin Rabbi olan Allah çok yücedir.

55. Rabbinize; boyun bükerek, gizlice/ürpererek yakarın. O, haddi aşanları/azmışları sevmez.

56. Yeryüzünde, orası barışa kavuştuktan sonra bozgun çıkarmayın. Ürpererek ve ümit ederek dua edin O'na. Hiç kuşkusuz, Allah'ın rahmeti, güzel düşünüp güzel iş yapanlara çok yakındır.

57. Rüzgârları, rahmetinin önünden müjdeci gönderen O'dur. Nihayet, onlar, yüklerle ağırlaşmış bulut-

ları yüklenince onu ölü bir beldeye göndeririz; onunla su indiririz de o suyla her türlü meyveyi çıkarırız. İşte biz, ölüleri de böyle çıkarırız. Düşünüp ibret almanız umuluyor.

58. Güzel ve temiz beldenin bitkisi Rabbinin izniyle çıkar. Pis ve çorak beldeden ise zararlı bitkiden başkası çıkmaz. Şükreden bir topluluk için ayetleri işte böyle çeşitli şekillerde sergiliyoruz.

59. Yemin olsun ki biz, Nûh'u toplumuna gönderdik de o şöyle dedi: "Ey toplumum! Allah'a ibadet edin. Sizin ondan başka tanrınız yok. Üstünüze çok büyük bir azabın inmesinden korkuyorum."

60. Toplumunun kodamanları dediler ki: "Vallahi, biz seni açık bir sapıklık içinde görüyoruz."

61. Nûh dedi: "Ey toplumum! Sapıklık falan yok bende. Tam aksine, ben, âlemlerin Rabbinden bir resulüm."

62. "Size Rabbimin vahiylerini tebliğ ediyorum, size öğüt veriyorum. Allah'tan bazı bilgiler sayesinde, sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum."

63. "Korunmanız, rahmet bulmanız için sizi uyarmak üzere, bir adam aracılığıyla Rabbinizden size bir öğüt gelmesine şaştınız mı?"

64. Onu yalanladılar. Bunun üzerine biz onu ve beraberindekileri gemi içinde kurtardık, ayetlerimizi yalanlayanları boğduk. Gözleri görmez bir topluluktu onlar.

65. Âd'a da kardeşleri Hûd'u gönderdik. Dedi ki, "Ey toplumum! Allah'a ibadet edin! Sizin O'ndan başka ilahınız yok. Hâlâ sakınmıyor musunuz?"

66. Toplumunun inkârcı kodamanları dediler ki, "Biz seni bir beyinsizliğe düşmüş görüyoruz ve kesinlikle yalancılardan olduğunu düşünüyoruz."

67. Hûd dedi: "Ey toplumum! Bende beyinsizlik yok, ben âlemlerin Rabbi'nden bir resulüm."

68. "Rabbimin peygamberlik

beyyinelerini size tebliğ ediyorum. Ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm."

69. "Sizi uyarmak için içinizden bir adam aracılığıyla size Rabbinizden bir ihtar gelmesine şaştınız mı? Hatırlayın ki, O sizi Nûh toplumundan sonra halefler yaptı ve yaratılışta size daha fazla bir boy-bos verdi. Allah'ın nimetlerini anın ki kurtulabilesiniz."

70. Dediler: "Sen, sadece Allah'a/bir tek Allah'a ibadet edelim de atalarımızın kulluk etmekte olduklarını terk edelim diye mi geldin bize? Eğer doğru sözlülerden isen hadi, bizi tehdit ettiğini getir bize!"

71. Hûd dedi: "Rabbinizden bir azap ve gazap indi ya! Haklarında Allah'ın hiçbir kanıt indirmediği, sadece atalarınızın ve sizin uydurduğunuz birtakım isimler hakkında mı benimle çekişiyorsunuz? Bekleyin bakalım, sizinle beraber ben de bekleyenlerdenim."

72. Nihayet, onu ve beraberindekileri bizden bir rahmetle kurtardık; ayetlerimizi yalanlayanların da kökünü kestik. İnanan kişiler değillerdi onlar.

73. Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i gönderdik. Dedi ki, "Ey toplumum! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yok. Size Rabbinizden bir beyyine/açık bir kanıt gelmiştir. İşte şu; Allah'ın devesi. Sizin için bir mucize. Rahat bırakın onu, Allah'ın toprağında otlasın. Kötü bir niyetle dokunmayın ona. Yoksa korkunç bir azap yakalar sizi."

74. "Hatırlayın ki, Allah sizi Âd'dan sonra halefler yaptı ve yeryüzünde sizi yerleştirdi. O'nun düzlüklerinde saraylar kuruyorsunuz, dağlarını yontup ev yapıyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini anın da fesat çıkararak yeryüzünü berbat etmeyin."

75. Toplumunun kibre saplanmış kodamanları, içlerinden inanıp da baskı altında tutularak ezilenlere şöyle dediler: "Siz Sâlih'in, gerçekten Rabbi tarafından gönderildiğini biliyor mu-

sunuz?" Onlar: "Onun aracılığıyla gönderilene gerçekten inanıyoruz." dediler.

76. Kibre sapanlar şöyle konuştu: "Biz sizin inandığınızı inkâr edenleriz."

77. Bu arada dişi deveyi boğazladılar. Ve Rablerinin emrinden dışarı çıkıp şöyle dediler: "Ey Sâlih! Eğer Allah tarafından gönderilenlerdensen, bizi tehdit ettiğin şeyi önümüze getiriver."

78. Bunun üzerine onları, o şiddetli sarsıntı/o korkunç titreşim yakaladı da öz yurtlarında yere çökmüş bir hale geldiler.

79. Nihayet, Sâlih onlardan yüzünü döndürüp şöyle dedi: "Ey toplumum! Andolsun ki, Rabbimin mesajını size tebliğ ettim, size öğüt verdim; ama siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz."

80. Ve Lût, toplumuna şöyle demişti: "Sizden önce âlemlerden hiçbirinin yapmadığı bir iğrençliğe mi girişiyorsunuz?"

81. "Siz, kadınları bırakıp şehvetiniz yüzünden erkeklere gidiyorsunuz. Doğrusu siz, onun bunun malından zalimce savurganlık yapan azmış bir topluluksunuz."

82. Toplumunun cevabı sadece şunu söylemeleri oldu: "Çıkarın şunları kentinizden/yurdunuzdan. Çünkü bunlar, temizlik ve dürüstlükte ısrarı sürdüren kişilerdir."

83. Biz de onu ve ailesini kurtardık. Karısı müstesna. O, geriye kalıp yere geçenlerden oldu.

84. Üzerlerine bir de yağmur indirdik. Bak nasıl oldu suçluların sonu!

85. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şöyle dedi: "Ey toplumum! Allah'a ibadet edin! Size O'ndan başka ilah yok! Size Rabbinizden açık bir kanıt gelmiştir. Ölçü ve tartıda dürüst davranın. İnsanların eşyasına el koymaya tenezzül etmeyin. Yeryüzünde, orası barışa kavuştuktan sonra bozgun çıkarmayın. Eğer inanan insanlarsanız bu sizin için daha hayırlıdır."

86. "Her yol üstünde oturup da tehdit savurarak Allah yolundan O'na inananları çevirmeyin. Yolun çarpığını isteyip durmayın. Hatırlayın ki, siz az idiniz, O sizi

çoğalttı. Bir bakın, nasılmış bozguncuların sonu!"

87. "İçinizden bir topluluk benimle gönderilene inanmış, bir başka topluluk da inanmamışsa, Allah aranızda hükmedinceye kadar sabırlı olun! O, yargıçların en hayırlısıdır.

88. Toplumunun büyüklük taslayan kodamanları dediler: "Ey Şuayb! Ya kesinlikle milletinize dönersiniz yahut da seni ve seninle birlikte inananları kentimizden mutlaka çıkarırız." Dedi ki, "Ya istemiyorsak; zor ve baskıyla mı?"

89. "Allah bizi, milletinizden kurtardıktan sonra tekrar o millete dönersek yalan düzüp Allah'a iftira etmiş oluruz. Rabbimiz Allah istemediği sürece, sizin milletinize dönmemiz söz konusu edilemez. Rabbimiz, bilgice her şeyi kuşatmıştır. Allah'a dayanıp güvendik biz! Ey Rabbimiz! Toplumumuzla bizim aramızda hak ile hükmet. Sen, çözüm getirenlerin en hayırlısısın."

90. Toplumunun küfre sapan kodamanları dedi ki, "Eğer Şuayb'ın ardı sıra giderseniz hüsrana uğrayanlardan olursunuz."

91. Bunun üzerine o şiddetli sarsıntı/o korkunç titreşim onları yakalayıverdi de öz yurtlarında yere çökmüş hale geldiler.

92. Şuayb'ı yalanlayanlar sanki o yerde hiç şenlik kurmamışlardı. Şuayb'ı yalanlayanlar hüsrana saplananların ta kendileriydi.

93. Şuayb onlardan yüzünü döndürdü de şöyle dedi: "Yemin olsun, ben size Rabbimin gönderdiklerini ilettim. Size öğüt verdim. Artık küfre batmış bir topluluğa nasıl acırım?"

94. Biz bir ülkeye bir peygamber gönderdiğimizde, onun halkını zorluk ve darlıkla mutlaka sıktık ki, sığınıp yakarsınlar.

95. Sonra zorluk ve sıkıntının yerine mutluluk ve güzelliği getirmişiz de çoğalmışlar ve şöyle demişlerdir: "Atalarımız da zorluk ve sevinçle yüz yüze gelmişlerdi." Nihayet, biz onları farkında

olmadıkları bir sırada ansızın yakalayıverdik.

96. O medeniyetlerin halkı inanıp korunsalardı, elbette ki üzerlerine gökten ve yerden bereketler saçardık. Ama yalanladılar, biz de onları, kazanır olduklarıyla yakalayıverdik.

97. O kentlerin halkı, uyudukları bir sırada, şiddetimizin bir gece kendilerine gelmeyeceğinden emin mi idiler?

98. Yoksa o kentler halkının, bir kuşluk vakti oynayıp eğlenirken azabımızın yakalarına yapışmayacağına ilişkin bir garantileri mi vardı?

99. Allah'ın tuzağından emin miydiler? Hüsrana uğrayan topluluktan başkası Allah'ın tuzağından emin olamaz.

100. Tüm bu olanlar, eski sahiplerinden sonra yeryüzüne mirasçı olanlara şunu göstermedi mi: Dilersek onları günahları yüzünden belaya çarptırırız, kalpleri üzerine mühür basarız da artık söz dinleyemez olurlar.

101. İşte o kentler/medeniyetler! Haberlerinden bir kısmını anlatıyoruz sana. Yemin olsun, resulleri onlara açık seçik deliller getirmişti. Ama daha önce yalanlamış oldukları için inanamadılar. Küfre sapanların kalplerini Allah işte böyle mühürler.

102. Onların birçoğunda ahde vefadan eser bulmadık. Onların birçoğunu tam sapıklar olarak bulduk.

103. Onların ardından Mûsa'yı, ayetlerimizle Firavun'a ve kodamanlarına gönderdik de ayetlerimiz karşısında zulme saptılar. Bir bak, nasıl olmuştur bozguncuların sonu!

104. Mûsa dedi: "Ey Firavun! Kuşkun olmasın ki, ben, âlemlerin Rabbi'nin bir resulüyüm."

105. "Allah hakkında gerçek dışında bir şey söylememek benim üzerimde bir varoluş borcudur. Ben size Rabbinizden bir beyyine getirdim. Artık İsrailoğulları'nı benimle gönder."

106. Firavun dedi: "Bir mucize getirdinse, doğru sözlüler-

den isen onu ortaya çıkar!"

107. Bunun üzerine Mûsa, asasını yere attı; birden korkunç bir ejderha oluverdi o.

108. Elini çekip çıkardı; birden o el, bakanların önünde bembeyaz kesildi.

109. Firavun toplumunun kodamanları şöyle konuştu: "Bu adam gerçekten çok bilgili bir büyücü."

110. "Sizi toprağınızdan çıkarmak istiyor. Ne diyorsunuz?"

111. Dediler: "Onu kardeşiyle birlikte alıkoy. Ve şehirlere, toplayıcılar gönder."

112. "Her bilgin büyücüyü sana getirsinler."

113. Büyücüler Firavun'a gelip dediler: "Eğer galip gelen biz olursak bize iyi bir ödül var mı?"

114. "Evet, dedi, ayrıca siz benim en yakınlarımdan olacaksınız."

115. Sihirbazlar şöyle dediler: "Ey Mûsa! Sen mi hünerini ortaya atacaksın yoksa biz mi hünerlerimizi sergileyelim?"

116. "Siz sergileyin." dedi. Hünerlerini ortaya atınca, halkın gözlerini büyülediler, onları dehşete düşürdüler. Çok büyük bir büyü sergilediler.

117. Biz de Mûsa'ya şöyle vahyettik: "Hadi, at asanı!" Bir de ne görsünler, asa, onların ortaya getirdikleri şeyleri yalayıp yutuyor.

118. Böylece, hak ortaya çıktı, onların yapıp ettikleri, işe yaramaz hale geldi.

119. Orada mağlup oldular, küçük düştüler.

120. Ve büyücüler secdeye kapandılar.

121. "Âlemlerin Rabbi'ne iman ettik," dediler;

122. "Mûsa'nın ve Hârun'un Rabbi'ne!"

123. Firavun dedi: "Demek ben size izin vermeden ona inandınız ha! Bu, şehirde tezgâhladığınız bir tuzaktır ki, bununla şehir halkını oradan çıkarmak peşindesiniz. Yakında anlarsınız."

124. "Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim, sonra da hepinizi asacağım."

125. "Biz, dediler, doğruca Rabbimize varacağız."

126. "Sen bizden, sırf Rabbimizin ayetleri bize gelince, onlara iman ettiğimizden ötürü intikam alıyorsun. Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır. Canımızı müslümanlar olarak al."

127. Firavun kavminin kodamanları şöyle dedi: "Mûsa'yı ve toplumunu, yeryüzünü fesada verip seni ve ilahlarını terk etsinler diye mi serbest bırakıyorsun?" Dedi: "Biz onların oğullarını öldürüp kadınlarını diri bırakacağız/kadınlarının rahimlerini yoklayıp çocuk alacağız/kadınlarına utanç duyulacak şeyler yapacağız. Üzerlerine sürekli kahır yağdıracağız."

128. Mûsa kendi toplumuna şöyle dedi: "Allah'tan yardım dileyin, sabırlı olun. Yeryüzü Allah'ındır, Allah ona, kullarından dilediğini mirasçı kılar. Sonuç, takvaya sarılanlarındır."

129. Dediler: "Senin bize gelişinden önce de işkenceye uğratıldık, gelişinden sonra da." Mûsa dedi: "Rabbinizin, düşmanınızı yok etmesi ve nasıl davranacağınıza bakmak üzere yeryüzünde sizi yöneticiler yapması umulabilir."

130. Yemin olsun ki, biz, Firavun hanedanını yakalayıp ürün eksikliğiyle senelerce sıktık ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

131. Onlara bir iyilik geldiğinde, "Bu bizimdir!" derlerdi. Kendilerine bir kötülük dokunduğunda ise Mûsa ve beraberindekilerin uğursuzluğuna yorarlardı. Gözünüzü açın! Onların uğursuzluk kuşu, Allah katındadır, fakat çokları bilmiyorlar.

132. Şunu da söylediler: "Bizi büyülemek için, bize istediğin kadar ayet getir. Sana inanmayacağız."

133. Biz de onlar üzerine, fasıllar halinde ayrıntılı kılınmış mucizeler olarak tu-

fan, çekirge, haşarat, kurbağalar ve kan gönderdik; yine de kibre saptılar ve günahkâr bir topluluk oluverdiler.

134. Pislik üzerlerine çökünce şöyle dediler: "Ey Mûsa! Sana verdiği söze dayanarak Rabbine bizim için dua et! Şu pisliği üzerimizden kaldırırsa, sana kesinlikle inanacağız ve İsrailoğulları'nı seninle birlikte mutlaka göndereceğiz."

135. Dolduracakları bir süreye kadar kendilerinden azabı kaldırdığımızda, hemen yeminlerini bozdular.

136. Bunun üzerine biz de onlardan öc aldık: Ayetlerimizi yalanladıkları, onlara aldırmazlık ettikleri için hepsini suda boğduk.

137. Ezilip itilmekte olan topluluğu da içine bereketler doldurduğumuz toprağın doğularına ve batılarına mirasçı kıldık. Rabbinin, İsrailoğulları'na verdiği güzel söz, sabretmeleri yüzünden hedefine vardı. Firavun ve toplumunun sanayi olarak meydana getirdiklerini de sıralıyor oldukları çardaklarını da yere geçirdik.

138. İsrailoğulları'na denizi geçirttik. Özel putlarına tapan bir topluluğa rastladılar. Bunun üzerine, "Ey Mûsa, dediler, bunların ilahları olduğu gibi sen de bize bir ilah belirle!" Mûsa dedi: "Siz cahilliği sürdürmekte olan bir toplumsunuz."

139. "Şu gördüklerinizin, içinde bulundukları din çökmüştür. Yapmakta oldukları da boşa çıkacaktır."

140. Şunu da söyledi: "Size Allah'tan başka bir ilah mı arayayım? O sizi âlemlere üstün kılmıştır."

141. Şunu da hatırlayın: Sizi Firavun hanedanından kurtarmıştık. Size azabın en kötüsü ile işkence ediyorlardı: Oğlanlarınızı katlediyorlar, kadınlarınıza hayasızca davranıyorlar/kadınlarınızın rahimlerini yokluyorlar/kadınlarınızı hayata salıyorlardı. Bunda sizin için Rab-

binizden gelmiş büyük bir imtihan vardı.

142. Mûsa ile otuz gece için vaatleştik. Ve bunu, bir on ekleyerek tamamladık. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye ulaştı. Mûsa, kardeşi Hârun'a dedi ki, "Toplumum içinde benim yerime sen geç, barışçı ol, bozguncuların yolunu izleme!"

143. Mûsa, bizimle sözleştiği yere gelip Rabbi de kendisiyle konuşunca şöyle yakardı: "Rabbim, göster bana kendini, göreyim seni!" Dedi: "Asla göremezsin beni! Ama şu dağa bak! Eğer o yerinde durabilirse, sen de beni göreceksin!" Rabbi, dağa tecelli edince onu parça parça etti. Ve Mûsa baygın vaziyette yere yığıldı. Kendine gelince şöyle yakardı: "Tespih ederim seni. Tövbe edip sana yöneldim! İman edenlerin ilkiyim ben."

144. Allah buyurdu: "Ey Mûsa! Ben, gönderdiğim vahiylerle, konuşmamla seni seçip yücelttim. Sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!"

145. Biz Mûsa için levhalarda her şeyi yazdık: Öğüt olarak, her şeyin fasıl fasıl ayrıntısı olarak. "Kuvvetle tut bunları ve emret toplumuna da onları en güzel şekliyle tutsunlar. Sapıklar yurdunu göstereceğim size."

146. Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden uzak tutacağım: Onlar hangi mucizeyi görseler ona inanmazlar. Doğruya varan yolu görseler, onu yol edinmezler. Ama azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Bu böyledir. Çünkü onlar ayetlerimizi yalanladılar ve onlara karşı kayıtsız kaldılar.

147. Ayetlerimizi ve âhirete varılacağını yalan sayanların tüm yaptıkları boşa gitmiştir. Bulacakları karşılık, yapıp ürettiklerinden başkası olmayacaktır.

148. Mûsa'nın kavmi, onun Allah'la konuşmaya gidişinden sonra, süs eşyaların-

dan oluşmuş, böğürebilen bir dana heykelini ilah edinmişti. Görmediler mi ki, o onlarla ne konuşabiliyor ne de kendilerine yol gösterebiliyor? Onu benimsediler ve zalimler haline geldiler.

149. Başları avuçları arasına düşürülüp de sapmış olduklarını fark ettiklerinde şöyle yakardılar: "Rabbimiz bize merhamet etmez, bizi affetmezse mutlaka hüsrana düşenlerden olacağız."

150. Mûsa, kızgın ve üzgün bir halde kavmine döndüğünde şöyle dedi: "Benden sonra arkamdan ne kötü şeyler yaptınız! Rabbinizin emrini bekleyemediniz mi?" Levhaları yere attı, kardeşinin başını tuttu, kendisine doğru çekiyordu. Kardeşi dedi ki: "Ey annem oğlu! Bu topluluk beni horlayıp hırpaladı. Nerdeyse canımı alıyorlardı. Bir de sen düşmanları bana güldürme. Beni şu zalim toplulukla bir tutma."

151. Mûsa şöyle yakardı: "Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Rahmetine sok bizi. Sen, rahmet edenlerin en merhametlisisin."

152. Danayı ilah edinenler var ya, yakında onlara Rablerinden bir öfke ve dünya hayatında bir zillet ulaşacaktır. İftiracıları böyle cezalandırırız biz!

153. Günahlar işledikten sonra tövbe ile iman edenlere gelince, o tövbe ve imandan sonra Allah çok affedici, çok merhametli olacaktır.

154. Öfke, Mûsa'yı rahat bırakınca, levhaları aldı. Onlardaki yazıda, yalnız Rableri karşısında ürperenler için bir rahmet ve bir kılavuz vardı.

155. Mûsa, bizimle buluşma vakti için toplumundan yetmiş adam seçti. O şiddetli sarsıntı/korkunç titreşim onları yakalayınca Mûsa şöyle dedi: "Rabbim, dileseydin, onları da beni de daha önce helâk ederdin. İçimizdeki beyinsizlerin yaptıkları yüzünden bizi helâk mı edeceksin? Bu iş senin imtihanından baş-

ka bir şey değildir. Onunla dilediğini şaşırtır, dilediğine yol gösterirsin. Sen bizim **Velî**'mizsin! O halde, affet bizi, acı bize! Sen affedenlerin en hayırlısısın!"

156. "Bize hem bu dünyada güzellik yaz hem de âhirette! Dönüp dolaşıp sana geldik." Buyurdu: "Benim azabım var; ona dilediğimi çarptırırım. Rahmetime gelince, o her şeyi çepeçevre kuşatmıştır. Ben onu; sakınıp korunanlara, zekâtı verenlere, ayetlerimize inananlara yazacağım."

157. Onlar ki, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılmış bulacakları ümmî peygambere uyarlar; o onlara iyiliği emreder, kötü ve çirkinden onları alıkoyar. Güzel/temiz/leziz/hoş/taze şeyleri onlara helal kılar, pis şeyleri onlara yasaklar. Sırtlarından ağırlıklarını indirir, üzerlerindeki zincirleri, bağları söküp atar. Ona inanan, onu destekleyen, ona yardım eden, onunla indirilen ışığa uyan kişiler, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

158. De ki, "Ey insanlar! Ben sizin tümünüze Allah'ın resulüyüm! Göklerin ve yerin mülkü o Allah'ındır! İlah yoktur O'ndan başka! O diriltir, O öldürür. O halde Allah'a ve resulüne iman edin; Allah'a ve onun sözlerine inanan o ümmî peygambere iman edip uyun ki, doğruya ve güzele ulaşabilesiniz."

159. Mûsa kavminden bir topluluk vardır ki, hakka kılavuzluk/hak ile kılavuzluk eder ve yalnız hakka dayanarak adaleti gözetir.

160. Biz onları, on iki torun kabileye ayırdık. Toplumu kendisinden su istediğinde de Mûsa'ya, "Asanı taşa vur!" diye vahyettik. Taştan, on iki göze fışkırdı. Her oymak, su içeceği yeri belledi. Onların üzerlerine bulutları gölgelik yaptık, kendilerine kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "Yiyiniz size verdiğimiz rızıkların tazelerinden/lezizlerinden/temizlerinden!" Onlar bize zulmetmediler, ama öz benliklerine zulmediyorlardı.

161. Onlara şöyle denildi: "Şu kentte oturun, orada istediğiniz yerden yiyin. "Affet!" diye yalvarın; kapıdan da secde ederek girin ki, hatalarınızı bağışlayalım. Güzel düşünüp güzel iş yapanlara daha fazlasını da vereceğiz."

162. Onların zulme sapanları, bir sözü, kendilerine söylenenin dışında bir sözle değiştirdiler. Bunun üzerine biz de üzerlerine gökten bir pislik azabı saldık; çünkü zulmediyorlardı.

163. Sor onlara, o deniz kıyısındaki kentin durumunu. Cumartesi günü azıp sınır tanımazlık ediyorlardı. Sebt yaptıkları gün balıkları onlara akın akın gelirdi; sebt yapmadıklarında ise onlara gelmezdi. Yoldan sapmaları yüzünden onları böyle imtihan ediyorduk.

164. İçlerinden bir topluluk şöyle dedi: "Allah'ın helâk edeceği yahut şiddetli bir azapla azaplandıracağı bir topluma ne diye öğüt verip duruyorsunuz?" Dediler ki: "Rabbinize karşı bir mazeret olsun diye ve bir de korunup sakınırlar ümidiyle."

165. Kendilerine verilen öğüdü unuttuklarında, kötülükten alıkoyanları kurtarıp zulme sapanları, yoldan çıkmalarından ötürü, acı bir azapla yakalayıverdik.

166. Ne zaman ki, yasaklandıkları şeylerden ötürü öfkelendiler, onlara şöyle dedik: "Aşağılık, maskara maymunlar olun!"

167. Rabbin, kıyamet gününe kadar, kendilerine azabın en kötüsünü yapacak kimseleri üzerlerine göndereceğini bildirmişti. Senin Rabbin cezayı vermede çok süratli davranır; ama çok affedici, çok merhametlidir de.

168. Ve onları yeryüzünde birçok ümmetlere böldük. İçlerinde barışsever iyiler vardı ama böyle olmayan aşağılıklar da vardı. Belki dönerler ümidiyle onları güzelliklerle de kötülüklerle de imtihana çektik.

169. Arkalarından, yerlerini alan halefler geldi. Bunlar, kitaba vâris olmuşlardı. Şu basit dünyanın geçici menfaatini esas alıyorlar ve şöyle diyorlardı: "Biz zaten bağışlanacağız!" Kendilerine, bir menfaat daha gelse onu da alıyorlardı. Bunlardan, Allah hakkında, gerçek dışında bir şey söylememelerine ilişkin kitap mîsakı alınmamış mıydı? O kitabın içindekileri okuyup incelemediler mi? Âhiret yurdu, takvaya sarılanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı işletmeyecek misiniz?

170. Kitaba sarılanlar ve namazı/duayı yerine getirenlere gelince, biz, barışsever iyilerin ödülünü zayi etmeyiz.

171. Bir zaman, dağı tepelerine bir gölgelik gibi çekmiştik de onu üstlerine düşüyor sanmışlardı. "Size verdiğimizi kuvvetle tutun ve içindekini hatırınızdan çıkarmayın ki korunabilesiniz."

172. Hani, Rabbin, âdemoğullarından, bellerinden zürriyetlerini alıp onları öz benliklerine şahit tutarak sormuştu: "Rabbiniz değil miyim?" Onlar, "Rabbimizsin, buna tanıklık ederiz!" demişlerdi. Kıyamet günü, "Biz bundan habersizdik!" demeyesiniz.

173. Şöyle de demeyesiniz: "Daha önce atalarımız şirke batmıştı. Biz de onların ardından gelen bir soyuz. Gerçeği çiğneyenler yüzünden bizi helâk mı edeceksin?"

174. Biz, ayetleri işte bu şekilde ayrıntılı kılıyoruz/fasıllara ayırıyoruz ki, hakka dönebilsinler.

175. Onlara, şu adamın haberini de oku: Kendisine ayetlerimizi vermiştik; onlardan sıyrılıp çıktı, şeytan da onu peşine taktı; nihayet o, azgınlardan oluverdi.

176. Dileseydik onu, o ayetlerle yüceltirdik. Ama o, sonsuza dek kalacakmış gibi, yerküreye bağlandı; iğreti arzularına uydu. Onun durumu şu köpeğin durumuna benzer: Üstüne var-

san dilini sarkıtarak solur, kendi haline bıraksan dilini sarkıtarak solur. Ayetlerimizi yalanlayan toplumun örneği işte budur. Bu hikâyeyi anlat ki, düşünüp taşınabilsinler.

177. Ayetlerimizi yalanlayan topluluğun vücut verdiği örnek ne kötüdür! Onlar öz benliklerine zulmediyorlardı.

178. Allah'ın yol gösterdiği, gerçeğe varmıştır; saptırdıkları ise hüsrana batıp kalmıştır.

179. Yemin olsun ki, biz, cehennem için, cinlerden ve insanlardan, birçok kişiye vücut verdik/birçoğunu döllendirip yaydık. Kalpleri var bunların, onlarla anlamazlar; gözleri var bunların, onlarla görmezler; kulakları var bunların, onlarla işitmezler. Hayvanlar gibidir bunlar. Belki daha da şaşkın. Gafillerin ta kendileridir bunlar.

180. En güzel isimler/Esmâül Hüsna Allah'ındır; O'na onlarla dua edin. O'nun isimlerinde ters bir tutum izleyenleri bırakın. Yapıp ettiklerinin cezasını çekeceklerdir.

181. Bizim yarattıklarımızdan bir topluluk vardır ki, hak ile kılavuzlar ve yalnız onunla adalet sunarlar.

182. Ayetlerimizi yalanlayanları, hiç bilemeyecekleri bir yerden ağır ağır çöküşe götüreceğiz.

183. Süre tanıyorum onlara. Çünkü benim tuzağım pek yamandır.

184. Düşünmediler mi ki, o arkadaşlarında cinnetten eser yok. Apaçık bir uyarıcıdan başkası değildir o.

185. Göklerin ve yerin melekûtuna, Allah'ın yarattığı herhangi bir şeye bakmadılar mı; ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceğini düşünmediler mi? Peki, bu Kur'an'dan sonra hangi hadise/söze iman ediyorlar?

186. Allah'ın şaşırttığına kimse kılavuzluk edemez. O bırakır onları ki, kudurganlıkları içinde bocalayıp dursunlar.

187. Ne zaman gelip çatacak

diye kıyamet saatini soruyorlar sana. De ki, "Ona ilişkin bilgi Rabbim katındadır. Onu, vakti geldiğinde belirginleştirecek olan yalnız O'dur. Göklere de yere de ağır gelmiştir o. O, size ansızın gelecektir, başka değil." Sen onu iyice biliyormuşsun gibi sana soruyorlar. De ki, "O'na ilişkin bilgi Allah katındadır, fakat insanların çokları bilmiyorlar."

188. De ki, "Ben kendi nefsim için, Allah'ın dilediğinden başka ne bir yarar sağlayabilirim ne de bir zarar verebilirim. Eğer gaybı biliyor olsaydım iyilik ve güzelliği elbette çoğaltırdım. Bana kötülük dokunmamıştır bile. Ben, inanan bir topluluk için bir uyarıcı ve müjdeciden başkası değilim."

189. O, odur ki, sizi bir tek canlıdan/candan/özden/ruhtan/benlikten yarattı, eşini de ondan vücuda getirdi ki, gönlü buna ısınsın. Eşini sarıp kucaklayınca o, hafif bir yük yüklendi de bir süre onu gezdirdi. Ağırlaştığında ikisi birden Rablerine şöyle dua ettiler: "Bize iyi huylu, yakışıklı bir çocuk verirsen yemin ederiz, şükredenlerden olacağız."

190. Allah onlara iyi huylu, barışçıl bir çocuk verince, kendilerine verdiği nimette ikisi birden Allah'a ortak koşmaya başladılar. Allah onların ortak koştuğu şeylerden arınmıştır.

191. Hiçbir şey yaratmayan, bizzat kendileri yaratılmış olan şeyleri/kişileri mi ortak koşuyorlar?

192. Onlar, ne bunlara bir yardım sağlayabilirler ne de kendi benliklerine yardımcı olabilirler.

193. Onları, iyiye ve güzele çağırsanız sizi izlemezler. Ha onlara dua etmişsiniz ha sus-pus oturmuşsunuz; sizin için aynıdır.

194. Allah'ın berisinden yakardıklarınız, sizin gibi kullardır. Eğer iddianızda haklıysanız, hadi, çağırın onları da size cevap versinler.

195. Ayakları mı var onların ki, onlarla yürüsünler; elleri mi var onların ki, onlarla

tutsunlar; gözleri mi var onların ki, onlarla görsünler; kulakları mı var onların ki, onlarla işitsinler!? De ki, "Ortaklarınızı çağırıp bana tuzak kurun. Hadi, göz açtırmayın bana!"

196. "Benim **Velî**'m, o kitabı indiren Allah'tır! O, hayır ve barışı seven kulları koruyup gözetir."

197. O'nun dışında yakardıklarınız, size yardım edemezler. Kendilerine de yardımcı olamazlar.

198. Onları, hidayete çağırsanız, duymazlar. Onların sana baktıklarını sanırsın. Oysaki, onlar görmezler.

199. Affetmeyi esas al! İyiyi ve güzeli emret, cahillerden yüz çevir!

200. Şeytandan bir dürtü seni dürtüklediğinde, Allah'a sığın! Çünkü O, her şeyi işitir, her şeyi bilir.

201. Korunup sakınanlar, kendilerine şeytandan bir görüntü/dürtü gelip dokunduğunda, hemen Allah'ı hatırlarlar. İşte o anda görülmesi gerekeni görürler.

202. Yoldaşları ise onları sürekli azgınlığa iterler, sonra da yakalarını bırakmazlar.

203. Onlara bir ayet getirmediğinde, "Onu da şuradan buradan derleseydin ya!" diye konuşurlar. De ki, "Ben sadece Rabbimden bana vahyedilene uyuyorum. Bu, Rabbinizden gelen gönül gözleridir, doğruya kılavuzdur, iman eden bir toplum için rahmettir."

204. Kur'an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun ki, size rahmet edilsin.

205. Rabbini, öz benliğinin içinde yalvarıp ürpererek, bağırtılı olmayan bir sesle sabah-akşam zikret. Sakın gafillerden olma!

206. Rabbinin katında olanlar, büyüklük taslayıp O'na ibadetten yüz çevirmezler; O'nu tespih ederler ve yalnız O'na secde ederler.

CİN SURESİ
(40/72. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. De ki, "Cinlerden bir topluluğun dinleyip şunu söyledikleri bana vahyolundu: "Gerçekten biz, hayranlık verici bir Kur'an dinledik."

2. "Doğruya ve hayra kılavuzluyor. Biz de inandık ona. Artık Rabbimize hiç kimseyi asla ortak koşmayacağız."

3. "Rabbimizin adı/kudreti/işi/gayreti çok yücedir. O, ne bir dişi dost edinmiştir ne de bir çocuk."

4. "Doğrusu, bizim beyinsiz, Allah hakkında saçma lakırdı ediyormuş."

5. "Biz sanmıştık ki, ne insanlar ne de cinler Allah hakkında asla yalan söylemezler."

6. "Gerçek şu ki, insanlardan bazı erkekler, cinlerden bazı erkeklere/cinlerin şerrinden bazı erkeklere sığınırlardı da onların şımarıklık ve azgınlığını artırırlardı."

7. "Onlar, tıpkı sizin sandığınız gibi, Allah'ın hiç kimseyi asla diriltmeyeceğini/peygamber göndermeyeceğini sanmışlardı."

8. "Biz göğe gerçekten dokunduk da onu titiz ve güçlü bekçilerle ve kayıp giden ışınlarla/alevlerle doldurulmuş bulduk."

9. "Biz eskiden, onun, dinlemek için oturulan yerlerinde otururduk. Ama şu anda kim dinlemeye kalksa kendisini gözetleyen bir alev/ışık bulur."

10. "Doğrusu, bilmiyoruz, yeryüzündeki şuurlulara şer mi istendi, yoksa Rableri onlar için doğru ve güzel olanı mı istemiştir."

11. "Şu da bir gerçek ki, bizden barışa/hayra yönelenler var-

dır; ama bizden, başka türlü olanlar da vardır. Dilim dilim yollar olmuşuz biz."

12. "Ve biz şunu sezdik: "Biz, yeryüzünde Allah'ı asla âciz bırakamayız; kaçarak da onu âciz bırakamayız."

13. "Biz, doğruya ve güzele kılavuzlayanı dinleyince, ona inandık. Rabbine inanan kişi ne hakkının eksik verilmesinden korkar ne de tecavüze uğrayıp kuşatılmaktan."

14. "Nihayet, bizden Allah'a teslim olanlar da var, haksızlığa sapıp çizgiden çıkanlar da var. Allah'a teslim olanlar, işte onlar, doğruyu ve hayrı aramışlardır."

15. "Haksızlığa sapanlar ise cehenneme odun olmuşlardır."

16. Eğer yolda, kıvamında yürüselerdi, onları bol bir su ile suvarırdık,

17. Ki, onları, onun yüzünden fitne yoluyla imtihan edelim. Kim Rabbinin zikrinden/Kur'an'dan yüz çevirirse Rabbi onu, gittikçe yükselen bir azaba sokar.

18. Hiç kuşkusuz, mescitler/secdeler Allah içindir. O halde, Allah ile birlikte bir başkasına yakarmayın/Allah'ın yanında bir başkası için çağrıda bulunmayın.

19. Allah'ın kulu kalkmış O'na yakarır, O'nun için çağrıda bulunurken/Allah'ın kulu kalkıp Ona dua ettiği, O'nun adına çağrıda bulunduğu için, onun üzerine keçeleşir gibi üşüşüyorlardı."

20. De ki, "Ben ancak Rabbime yakarırım/çağırırım. Ve hiç kimseyi O'na ortak koşmam!"

21. De ki, "Ben size zarar verme gücüne de ışık ve aydınlık verme gücüne de sahip değilim."

22. De ki, "Allah'tan beni hiç kimse kurtaramaz ve O'nun dışında bir sığınak da asla bulamam!"

23. "Ancak Allah'tan bir tebliğ ve O'nun gönderdiklerinden beyyineler iletirim. Allah'a ve O'nun resulüne isyan edenler için cehennem ateşi vardır. Uzun süre orada kalacaklardır."

24. Sonunda, onlar kendilerine vaat edileni gördüklerinde, yardımcı bakımından daha zayıf kim, sayı bakımından daha az kim, bileceklerdir.

25. De ki, "Bilmiyorum, size

vaat edilen şey yakın mıdır yoksa Rabbim onun için uzun bir süre mi koyacaktır?"

26. Gaybı bilendir O. Gaybı konusunda hiç kimseyi yardımcı yapmıyor.

27. Seçtiği bir elçi müstesna. Çünkü O, resulünün önünden ve arkasından gözetleyiciler yürütür.

28. Ki, onların, Rablerinin elçiliklerini hedefine tam ulaştırdıklarını bilsin. Allah, onların katında bulunan şeyleri kuşatmış ve her şeyi inceden inceye sayıya bağlamıştır.

YASÎN SURESİ
(41/36. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ya, Sîn!

2. Yemin olsun o hikmetlerle dolu Kur'an'a ki,

3. Hiç kuşkusuz, sen, gönderilen elçilerdensin;

4. Dosdoğru bir yol üzerindesin.

5. Azîz ve Rahîm'in indirdiği üzeresin.

6. Babaları uyarılmamış, tam gaflet içinde bir toplumu uyarman için gönderildin.

7. Yemin olsun ki, onların çoğuna söz hak olmuştur, artık onlar iman etmezler.

8. Biz onların boyunlarına bukağılar geçirdik. Bukağılar çenelere dayanmıştır da bu yüzden onların kafaları yukarı kalkıktır.

9. Önlerine bir set, arkalarına da başka bir set çektik. Böylece onları kuşatıp sardık; artık onlar görmezler.

10. Sen onları ha uyarmışsın ha uyarmamışsın, fark etmez onlar için; inanmazlar.

11. Sen ancak o zikire/Kur'an'a uyan ve görmediği halde **Rahman**'dan korkan kimseyi uyarırsın. Böylesini, bir bağışlanma ve seçkin bir ödülle müjdele!

12. Biz, yalnız biz, ölüleri diriltiriz ve onların önden gönderildiklerini de eserlerini de yazarız! Zaten biz her şeyi apaçık bir kütükte ayrıntılı olarak kaydetmişizdir.

13. Onlara o kent halkını örnek ver. Hani, elçiler gelmişti oraya.

14. Hani, biz onlara iki kişi göndermiştik, onları yalanlamışlardı. Bunun üzerine biz, üçüncü bir kişiyle destek vermiştik. Şöyle demişlerdi: "Biz, size gönderilen elçileriz!"

15. Kent halkı dedi: "Siz, bizim gibi birer insandan başka şey değilsiniz. Rahman hiçbir şey indirmemiştir. Siz sadece yalan söylüyorsunuz."

16. Dediler: "Rabbimiz biliyor ki, biz size gönderilmiş elçileriz."

17. "Bize düşen, açık bir tebliğden başka şey değildir."

18. Dediler: "Sizin yüzünüzden uğursuzlukla karşılaştık/biz sizi uğursuzluk sebebi saymaktayız. Eğer bu işe son vermezseniz, sizi mutlaka taşlayacağız. Ve bizden size acıklı bir azap kesinlikle dokunacaktır."

19. Dediler: "Uğursuzluk kuşunuz sizinle beraberdir. Size öğüt verildi diye mi bütün bunlar? Hayır, siz savurganlığa, aşırılığa sapmış bir topluluksunuz."

20. Kentin öbür ucundan bir adam koşarak gelip şöyle dedi: "Ey topluluk, bu elçilere uyun!"

21. "Sizden herhangi bir ücret istemeyenlere uyun. Onlardır doğruyu ve güzeli bulanlar."

22. "Beni yaratana ne diye kulluk etmeyecek mişim ben? Ve sizler de O'na döndürüleceksiniz."

23. "O'nun berisinden tanrılar mı edineyim ben? Eğer Rahman bana bir zorluk/zarar dilerse onların şefaati benden hiçbir şeyi savamaz; beni kurtaramazlar."

24. "Bu durumda ben elbette ki açık bir sapıklığın içine düşerim."

25. "Ben, sizin Rabbinize iman ettim, artık dinleyin beni!"

26. "Gir cennete!" denildi. Dedi: "Kavmim bir bilebilseydi?

27. Ki, Rabbim beni affetti; beni, ikram edilenlerden kıldı."

28. Biz onun ardından kavmi üzerine gökten bir ordu indirmedik, indirecek de değildik.

29. Olan, sadece korkunç titreşimli bir sesti. Ve bir anda alevi sinen ateşe dönüverdiler/ölüler haline geliverdiler.

30. Yazık şu kullara! Kendilerine gelen her resulle mutlaka alay ederlerdi.

31. Görmediler mi, kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettik. Onlar artık bir daha bunlara dönmeyecekler.

32. Ancak herkes toplandığında, onlar da huzurumuzda hazır bulundurulacaklar.

33. Ölü toprak onlar için bir mucizedir. Onu dirilttik, ondan dâne çıkardık; bak işte ondan yiyorlar.

34. Onda hurmalardan, üzümlerden bahçeler oluşturduk, ondan pınarlar fışkırttık;

35. Ki, onun ürününden ve ellerinin yapıp ettiğinden yesinler. Hâlâ şükretmiyorlar mı?

36. Şanı yücedir o Allah'ın ki, toprağın bitirdiklerinden, onların öz benliklerinden ve nice bilmediklerinden bütün çiftleri yaratmıştır.

37. Gece de onlar için bir mucizedir. Gündüzü ondan soyup alırız da onlar karanlığa gömülüverirler.

38. Güneş, kendine özgü bir durak noktasına/bir durma zamanına doğru akıp gidiyor. **Azîz, Alîm** olanın takdiridir bu.

39. Ay'a gelince, biz onun için de birtakım menziller/birtakım evreler belirledik. Nihayet o, eski hurma sapının eğrilmişi gibi geri döner.

40. Güneş'in Ay'a ulaşıp çatması gerekmiyor. Gecenin de gündüzü geçmesi gerekmez. Her biri bir yörüngede

yüzmektedir.

41. Zürriyetlerini o dolu gemide/sularda seyreden yük gemilerinde/uzayda seyreden uzay gemilerinde taşımamız da onlar için bir ayettir.

42. Onlar için tıpkı o gemi gibi/anılan gemiler misali, biniyor oldukları başka şeyler de yarattık.

43. Eğer dilersek onları boğarız. Bu durumda ne kendileri için feryat eden olur ne de kurtarılırlar.

44. Ancak bizden bir rahmet olarak bir süreye kadar daha nimetlensinler diye kurtarılırlar.

45. Onlara, "Önünüzdekinden ve arkanızdakinden sakının ki, size merhamet edilebilsin!" denildiğinde, hiç aldırmazlar.

46. Çünkü Rablerinin ayetlerinden kendilerine bir ayet gelince, ondan mutlaka yüz çevirmişlerdir.

47. Onlara, "Allah'ın size lütfettiği rızıklardan dağıtın!" dendiğinde, nankörlüğe sapanlar, iman edenlere şöyle derler: "Allah'ın, dilediği takdirde yedirip doyuracağı kişiyi biz mi doyuracağız? Siz açık bir sapıklık içindesiniz, hepsi bu."

48. Bir de şöyle derler: "Eğer doğru sözlüler iseniz, bu tehdit ne zaman?"

49. Sadece korkunç titreşimli bir sesi bekliyorlar. Onlar çekişip dururlarken, o ses kendilerini enseleyecektir.

50. O zaman ne bir tavsiyede bulunmaya güçleri yetecek ne de ailelerine dönebilecekler.

51. Sûra üfürülmüştür! Bak, işte kabirlerden, Rablerine doğru akın akın gidiyorlar.

52. Şöyle diyecekler: "Vay başımıza gelene! Kim kaldırdı bizi mezarımızdan? Rahman'ın vaat ettiği işte bu! Peygamberler doğru söylemişler."

53. Topu topu korkunç titreşimli bir tek ses. Ve bakmışsın, hepsi birden huzurumuzda divan durmaktadır.

54. O gün hiçbir canlıya, hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Sizler, sadece yapıp ettiklerinizin karşılığı olarak cezalandırılırsınız.

55. Cennet halkı o gün, eğlenip

şakalaşan müreffeh kişiler olarak bir uğraş içindedir.

56. Kendileri ve eşleri, gölgeliklerde, koltuklar üzerinde yaslanmışlardır.

57. Orada kendileri için meyveler var. İstiyor oldukları her şey kendilerinin olacaktır.

58. **Rahîm Rab**'den bir de sözlü selam!

59. Ey suçlular! Bugün, şöyle, ayrılın!

60. Ey âdemoğulları! Ben size, "Şeytana kulluk etmeyin, o sizin için açık bir düşmandır!" demedim mi?

61. "Bana ibadet edin, dosdoğru yol budur!" demedim mi?

62. Yemin olsun, şeytan, içinizden birçok nesli saptırmıştı. Aklınızı hiç işletmiyor muydunuz?

63. Alın size, tehdit ediliyor olduğunuz cehennem!

64. İnkâr ediyordunuz ya, dalın oraya bugün!

65. O gün, ağızlarını mühürleyeceğiz. Bize elleri konuşacak, ayakları da kazanmış olduklarına tanıklık edecek.

66. Dilesek, gözlerini siler, onları elbette kör ederiz. O zaman yola koyulmak isterler ama nasıl görecekler?

67. Dilesek, onları oldukları yerde hayvana çevirirriz. O zaman ne ileri gitmeye güçleri yeter ne de geri dönebilirler.

68. Kimi uzun ömürlü kılarsak, onu yaratılışta gerisin geri çevirirriz. Hâlâ akıllarını işletmiyorlar mı?

69. Biz o peygambere şiir öğretmedik. Şiir ona yaraşmaz/layık olamaz da. Ona vahyedilen, bir öğütten ve apaçık bir Kur'an'dan başka şey değildir;

70. Diri olanı uyarsın ve gerçeği örten nankörler/inkârcılar aleyhine söz hak olsun diye indirilmiştir.

71. Görmediler mi, ellerimizin yapıp ettiklerinden, kendileri için nice hayvanlar yarattık da onlar, bu hayvanlara sahip oluyorlar.

72. O hayvanları bunlara boyun eğdirdik. Onlardan binekleri vardır ve onlardan bir kısmını da yiyorlar.

73. O hayvanlarda bunlar için birçok yararlar var, içecekler var. Hâlâ şükretmiyorlar mı?

74. Kendilerine yardım edilir ümidiyle Allah'tan başka ilahlar edindiler.

75. Oysaki, o ilahlar bunlara yardım edemezler. Tam aksine, bunlar, o ilahlara hizmet eden ordular durumundadır.

76. Artık onların sözü seni üzmesin! Biz onların sır olarak tuttuklarını da açıkladıklarını da biliyoruz.

77. Görmedi mi insan, kendisini bir spermden yarattığımızı! Bir de bize açık bir hasım kesilmiştir o.

78. Kendi yaratılışını unutmuş da bize örnek veriyor. Ve bir de şöyle diyor: "Şu çürümüş kemiklere kim hayat verecek?"

79. De ki, "Onlara hayata verecek olan, onları ilk kez yaratandır. O, bütün yaratılmışları/her türlü yaratmayı çok iyi bilmektedir."

80. O size, o yeşil ağaçtan bir ateş oluşturdu da siz ondan tutuşturup duruyorsunuz.

81. Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerini yaratmaya güç yetiremez mi? Elbette güç yetirir. Her şeyi sürekli yaratan **Hallaak** O, her şeyi en iyi bilen **Alîm** O.

82. O, bir şeyi istediğinde, buyruğu sadece şunu söylemektir: "Ol!" Artık o, oluverir.

83. Her şeyin kaynağı/egemenliği elinde olan o yaratıcının şanı çok yücedir! Sonunda O'na döndürüleceksiniz.

FURKAN SURESİ
(42/25. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Şanı yücedir o kudretin ki, hakla bâtılı ayıran o Furkan'ı, bütün âlemler için bir uyarıcı olsun diye kuluna indirdi!

2. Göklerin ve yerin mülk ve saltanatı yalnız O'nundur. Çocuk edinmemiştir O. Mülk ve saltanatında ortak yoktur O'na. Her şeyi yaratmış ve her şeye bir ölçü ve oluş tarzı takdir etmiştir.

3. Böyleyken O'nun yanından yöresinden birtakım ilahlar edindiler. Hiçbir şey yaratamaz bunlar. Kendileri yaratılmışlardır zaten. Kendi benlikleri için bile ne bir zarara güç yetirebilirler ne bir yarara. Ne bir ölüme güçleri yeter ne bir dirime ne de kabirden çıkarıp hesap sormaya.

4. Küfre sapanlar şöyle dedi: "Bu, onun uydurduğu bir düzmeceden başka şey değildir. Ve bu düzmecede ona, başka bir topluluk da yardım etmiştir." Yemin olsun ki, bunu söyleyenler bir zulüm, günah ve iftira sergilemişlerdir.

5. Dediler: "Öncekilerin masallarıdır bu! Birilerine yazdırdı onu. O ona sabah-akşam birileri tarafından yazdırılıyor."

6. Şöyle söyle: "Onu göklerde ve yerdeki sırrı bilen indirmiştir. Kuşkusuz, O, **Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir."

7. Şunu da söylemişlerdir: "Ne biçim resuldür bu; yemek yiyor, sokaklarda yürüyor. Üzerine bir melek indirilmeli, beraberinde özel bir uyarıcı olmalı değil miydi?"

8. "Yahut ona bir hazine gön-

derilmeli, yahut ürününden yediği bir bahçesi olmalı değil miydi?" O zalimler şunu da söylediler: "Sizler büyülenmiş bir adamdan başkasının ardı sıra gitmiyorsunuz."

9. Bak da gör, nasıl benzetmeler yaptılar senin önünde! Sapıttılar, artık bir daha yol bulamazlar.

10. Şanı yücedir o kudretin ki, dilerse sana ondan daha hayırlısını, altından nehirler akan bahçeleri verir ve senin için köşkler de yapar.

11. İş onların söyledikleri gibi değil. Onlar o kıyamet saatini yalanladılar. Ve biz, kıyamet saatini yalanlayanlara alevli bir ateş hazırlamışızdır.

12. O, onları uzak bir yerden gördüğünde, onlar onun kaynayan öfkesini ve uğultusunu işitirler.

13. Elleri boyunlarına bağlı olarak onun dar bir yerine atıldıklarında, orada haykırırlar: "Nerdesin ey ölüm!"

14. Bugün bir ölüm çağırmayın, birçok ölümü davet edin.

15. De ki, "Bu mu daha iyi, yoksa korunanlara vaat edilen o sürekli cennet mi? O cennet de bu korunanların ödülü ve dönüş yeridir."

16. Onlar için orada, diledikleri herşey sürekli vardır. Bu, Rabbin üzerinde sorumluluğu üstlenilen bir vaattir.

17. Onları ve Allah'ın berisinden taptıklarını haşredeceği gün şöyle sorar: "Şu kullarımı siz mi saptırdınız yoksa onlar mı yoldan çıktılar?"

18. Derler ki, "Tespih ederiz seni; senin beri tarafından evliya/dostlar edinmemiz bize yaraşmazdı. Ama sen onları ve atalarını öylesine nimetlendirdin ki, zikiri/Kur'an'ı unuttular ve helâke giden bir topluluk oldular."

19. İşte, haklarında söz söylediklerinizde de sizi yalanladılar. Artık ne azabı savabilirsiniz ne de yardımcı bulabilirsiniz. Zulmedenlerinize zorlu bir azap tattıracağız.

20. Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de mutlaka yemek yiyorlar, sokaklarda yürüyorlardı. Biz sizi birbiriniz için imtihan aracı yaptık. Sabrediyor musunuz? Rabbin her şeyi görmektedir.

21. Bize kavuşmayı ummayanlar şöyle dediler: "Üstümüze melekler inse, yahut Rabbimizi görsek olmaz mı?" Yemin olsun ki, kendi benliklerinde büyüklük kuruntusuna düştüler ve korkunç bir biçimde azdılar.

22. Melekleri görecekleri günde, o günahkârlara hiçbir müjde yoktur. Şöyle diyecekler: "Yasaktır, yasaklanmıştır!"

23. Yaptıkları her işin önüne geçmiş, onu un-ufak hale getirip silmişizdir.

24. O gün, konakladıkları yer çok hayırlı, dinlenip eğlendikleri yer çok güzel olanlar, cennet halkıdır.

25. Gün olur, gök, bulutlarla yarılır ve melekler art arda indirilir.

26. O gün, gerçek mülk/yönetim Rahman'ındır. Ve o, kâfirler için çok zorlu bir gündür.

27. O gün, zalim, ellerini ısırarak şöyle diyecektir: "Eyvahlar olsun bana! Keşke resulle birlikte bir yol tutsaydım!"

28. "Ah, ne olurdu, falancayı dost edinmeseydim!"

29. "Zikir/Kur'an bana geldikten sonra, o saptırdı beni ondan. Şeytan, insan için bir rezil edicidir."

30. Resul de şöyle der: "Ey Rabbim, benim toplumum, bu Kur'an'ı terk edilmiş/dışlanmış halde tuttular."

31. İşte böyle! Biz, her peygambere, suçlulardan bir düşman musallat ettik. Kılavuz ve yardımcı olarak Rabbin yeter.

32. Gerçeği örten nankörler dedi ki, "Kur'an ona toptan, bir kerede indirilseydi ya!" Biz böyle yaptık ki, onunla senin kalbini dayanıklı kılalım. Biz onu parça parça/ayet ayet okuduk.

33. Onlar sana bir mesel getirmeye görsünler, biz de sana hakkı ve yorum olarak en güzel olanı getiririz.

34. O yüzleri üstü cehenneme sevk edilecek olanlar, me-

kân bakımından en şerli, yol bakımından en sapık kişilerdir.

35. Yemin olsun ki, biz Mûsa'ya kitap verdik. Kardeşi Hârun'u da onun yanında vezir yaptık.

36. Ardından şöyle dedik: "Ayetlerimizi yalanlayan topluluğa gidin." Biraz sonra da o topluluğu yerle bir ettik.

37. Ve Nûh kavmi, resulleri yalanladıklarında hepsini boğup insanlara bir ibret yaptık. Zalimler için acıklı bir azap hazırladık.

38. Âd'ı, Semûd'u, Ress halkını ve bunlar arasında birçok nesilleri yere batırdık.

39. Bunların her birine türlü türlü örnekler verdik. Ve bunların hepsini perişan edip batırdık.

40. Yemin olsun, onlar o kötülük yağmuruna tutulan kente vardılar. Peki, onu görmüyorlar mıydı? Hayır, onlar dirilip hesap vermeyi ummuyorlardı.

41. Seni gördüklerinde, şu şekilde alaya almaktan başka şey yapmazlar: "Allah, resul olarak şunu mu gönderdi?!"

42. "Eğer biz kendilerine bağlılıkta sabırlı olmasaydık, bu bizi ilahlarımızdan saptıracaktı." Azabı gördüklerinde, yolca kimin daha sapık olduğunu bilecekler.

43. İğreti arzusunu ilah edinen kişiyi gördün mü? Şimdi ona sen mi vekil olacaksın?

44. Yoksa sen bunların çoğunun işittiklerini, aklettiklerini mi sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler, hatta yolca, hayvanlardan da şaşkındırlar.

45. Görmedin mi Rabbini, nasıl uzatmıştır gölgeyi? Eğer dileseydi, onu elbette hareketsiz kılardı. Sonra, Güneş'i ona nasıl delil yapmışız!

46. Sonra, onu nasıl tutup ağır ağır kendimize çekmişiz!

47. O'dur sizin için geceyi elbise, uykuyu dinlence yapan. Gündüzü, dağılıp yayılma zamanı yapan da O'dur.

48. O gönderdi rüzgârı bir müjde olarak rahmetinin önünden! Biz indirdik gökten tertemiz bir su,

49. Ki, onunla ölü bir beldeyi diriltelim ve onunla, yarattıklarımızdan birtakım hayvanları ve birçok insanları suvaralım.

50. Yemin olsun, onu aralarında çeşitli biçimlerde ifade ettik ki öğüt alabilsinler. Ama insanların çoğu sadece nankörlükte ısrar etmektedir.

51. Eğer dileseydik, her kente bir uyarıcı gönderirdik.

52. Artık inkârcılara itaat etme, onlara karşı Kur'an ile zorlu bir cihat aç.

53. İki denizi birbiri üstüne salan O'dur! Bu, tatlı ve yürek ferahlatıcı; şu, tuzlu ve acı. Ve ikisinin arasında bir berzah, geçişi engelleyen bir perde koymuştur.

54. Sudan bir insan yaratıp, onu nesep ve sıhriyet akrabaları halinde oluşturan O'dur. Rabbin çok güçlüdür.

55. Allah'ın berisinden, kendisine yarar sağlamayacak, zarar da veremeyecek şeylere ibadet ediyorlar. İnkârcı nankör, Rabbi aleyhine başkalarına arka çıkar.

56. Biz seni bir müjdeci ve bir uyarıcı olman dışında bir şey için göndermedik.

57. De ki, "Onun karşılığında sizden bir ücret istemiyorum; ancak Rabbine varmak için bir yol tutmayı dileyenler istiyorum."

58. O hiç ölmeyecek diriye, o **Hayy** olana dayanıp güven, O'nu överek tespih et! Kullarının günahlarından O'nun haberdar olması yeter!

59. Gökleri, yeri ve bunlar arasındakileri altı günde yaratıp sonra arş üzerinde egemenlik kuran O'dur! **Rahman**'dır O! Haberdar olana sor O'nu!

60. Onlara, "**Rahman**'a secde edin!" dendiğinde şöyle derler: "**Rahman** da neymiş? Senin emrettiğin şeye secde eder miyiz hiç?" Ve bu söz onların nefretini artırdı.

61. Şanı yücedir o kudretin ki; gökte burçlar yarattı, orada bir kandil ve ışık yansıtıcı bir Ay oluşturdu!

62. Geceyle gündüzü, öğüt almak isteyenlerle şükretmek isteyenler için, birbirini izler hale getiren O'dur!

63. **Rahman**'ın kulları, yeryüzünde böbürlenmeden/ra-

hatsız etmeden yürüyen kişilerdir. Cahiller onlara hitap edince, "Selam!" derler.

64. Geceleri, Rableri huzurunda secde ederek, ayakta durarak geçirirler.

65. Ve şöyle yakarırlar: "Rabbimiz, cehennem azabını bizden uzak tut! Doğrusu, onun azabı inatçı ve yapışkandır."

66. Ne kötü bir durak yeridir o, ne kötü bir dinlenme yeri!

67. Onlar infakta bulundukları zaman, kendi hakları olmayandan savurganlık yapmazlar, kendi mallarından harcadıklarında ise cimrilik etmezler. O ikisi arasında bir dengedir bu!

68. Onlar Allah'ın yanında bir başka ilaha yakarmazlar/davet etmezler. Allah'ın saygıya layık kıldığı canı haksız yere almazlar. Zina etmezler. Bunları yapan, cezaya çarpılır.

69. Kıyamet günü azap kendisi için kat kat artırılır da hor ve ezik halde onun içinde uzun süre kalır.

70. Tövbe ederek inanan ve barışa/hayra yönelik bir iş yapan müstesna. Allah, böylelerinin kötülüklerini güzelliğe dönüştürür. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

71. Kim tövbe edip barışa/hayra yönelik iş yaparsa, hiç kuşkusuz, tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner.

72. Onlar yalana tanıklık etmezler/yalan söze kulak vermezler. Boş lakırdıya rastladıklarında soylu bir tavırla geçip giderler.

73. Öyle kişilerdir ki onlar, Rablerinin ayetleri kendilerine hatırlatıldığında/Rablerinin ayetleriyle kendilerine öğüt verildiğinde, ayetler üzerine kör ve sağır bir halde kapanmazlar.

74. Onlar şöyle yakarırlar: "Rabbimiz, eşlerimizden ve çocuklarımızdan bize göz aydınlığı bağışla! Bizi takvaya sarılanlara önder kıl!"

75. İşte bunlar, sabretmiş olmalarına karşılık yüksek konaklarla ödüllendirilirler. Ve o konaklarda sağlık dileğiyle ve selamla karşılanırlar.

76. Orada sürekli kalacaklardır. Ne güzel konak yeri, ne güzel dinlenme yeri!"

77. De ki, "Duanız/davetiniz yoksa, Rabbim sizi ne yapsın? Yalanladınız; bu yüzden azap kaçınılmaz olacaktır!"

FÂTIR SURESİ
(43/35. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hamt, **Fâtır** olan Allah'adır; gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan O'dur! Yaratışta/yaratılmışlarda dilediğini artırır O. Hiç kuşkusuz, **Allah** her şeye gücü yetendir.

2. Allah'ın insanlar için açıp yaydığı rahmeti hiç kimse tutup kısamaz. Onun tutup kıstığını ise O'ndan sonra salıp açacak yoktur. **Azîz'**dir O, **Hakîm**'dir.

3. Ey insanlar, Allah'ın, üzerinizdeki nimetini anın! Allah'tan başka yaratıcı mı var? Sizi gökten ve yerden rızıklandırır. O'ndan başka ilah yoktur. Hal böyle iken nasıl oluyor da yüz geri çevriliyorsunuz?

4. Eğer seni yalanlıyorlarsa, senden önceki resuller de yalanlanmıştır. Bütün işler ve oluşlar Allah'a döndürülür.

5. Ey insanlar, Allah'ın vaadi haktır! O halde iğreti dünya hayatı sizi sakın aldatmasın! O yaman aldatıcı, sakın sizi Allah ile aldatmasın.

6. Şu bir gerçek ki, şeytan sizin için bir düşmandır. O halde siz de onu düşman tutun. Hiç kuşkusuz, o kendi hizbini cehennem yâranından olmaları için çağırır durur.

7. Küfre sapanlar için şiddetli bir azap vardır. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince onlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül olacaktır.

8. Ya o kişi? Yaptıklarının kötülüğü kendisine allanıp pullanmış da onu güzel görüvermiş. Doğrusu şu: Allah dilediğini/dileyeni saptırır,

dilediğini/dileyeni de doğruya ve güzele kılavuzlar. O halde canın onlar için üzüntülere dalmasın. Hiç kuşkusuz, Allah onların sınâat olarak ürettiklerini/ortaya koydukları oyunları çok iyi bilmektedir.

9. Allah odur ki, rüzgârları gönderdi. Rüzgârlar bir bulut kaldırır. Derken onu ölü bir beldeye sevk ettik de ölümünden sonra toprağa onunla hayat verdik. İşte ölümünden sonra dirilme de böyledir.

10. Onur ve yücelik isteyen bilsin ki, onur ve yüceliğin tümü Allah'adır. Temiz ve güzel kelime O'na yükselir; hayra ve barışa yönelik amel de o kelimeyi yüceltir. Kötülükleri kuranlara/kötülükleri tuzak yapanlara gelince, onlar için şiddetli bir azap vardır. Ve böylelerinin tuzağı tarumar olur.

11. Allah sizi bir topraktan, sonra bir spermden yarattı; sonra sizi çiftler haline getirdi. O'nun ilmi dışında, bir dişi ne hamile olur ne de doğurur. Yaşayan bir varlığa daha çok ömür verilmesi de onun ömründen biraz azaltılması da mutlaka bir kitapta yazılıdır. Bu, Allah için gerçekten çok kolaydır.

12. İki deniz birbirine eşit olmaz. Bu tatlıdır, susuzluğu giderir, içimi hoş ve rahattır; şu tuzludur, acıdır. Ama hepsinden de taze et yersiniz; giyip takınacağınız bir süs çıkarırsınız. Allah'ın lütfundan nasip aramanız ve şükredebilmeniz için, gemilerin denizi yara yara gittiğini görürsün.

13. Allah, geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Güneş'i ve Ay'ı buyruk altına almıştır. Her biri belirlenen bir süreye kadar akıp gidiyor. İşte Rabbiniz Allah bu; mülk ve yönetim O'nundur. Onun berisinden yakardıklarınız ise bir çekirdek zarına bile hükmedemezler.

14. Onlara çağırsanız, çağrınızı duymazlar. Duysalar da size cevap veremezler. Kıyamet günü de sizin onları ortak koştuğunuzu inkâr ederler. Hiç kimse sana, **Habîr** olan **Allah**'ın verdiği gibi haber veremez.

15. Ey insanlar, siz Allah'a yönelmiş yoksullarsınız! **Allah** ise mutlak **Ganî**, mutlak **Hamîd**'dir.

16. Dilerse sizi yok eder, yepyeni bir halk getirir.

17. Ve bu, Allah'a hiç de güç gelmez.

18. Hiçbir günahkâr, bir başkasının günahını yüklenmez. Yükü ağır gelen, onu taşımaya çağırsa bile, kendisinden hiçbir şey yüklenilmez. Akraba bile olsa. Sen ancak Rablerinden için için korkanları ve namazı/duayı yerine getirenleri uyarırsın. Arınıp temizlenen, kendi benliği için arınıp temizlenir. Dönüş Allah'adır.

19. Körle, gören bir olmaz!

20. Karanlıklarla ışık da bir olmaz!

21. Gölge ile sıcaklık da aynı değildir.

22. Dirilerle ölüler de eşit olmaz. Allah dilediğine/dileyene işittirir. Ama sen, kabirlerdekilere işittiremezsin!

23. Sen sadece bir uyarıcısın!

24. Şu bir gerçek ki, biz seni hak ile bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet yoktur ki, içinden bir uyarıcı gelip geçmemiş olsun.

25. Seni yalanlıyorlarsa, onlardan öncekiler de yalanlamıştı. Resulleri onlara açık seçik beyyineler, sayfalar ve aydınlatıcı kitap getirmişlerdi.

26. Sonra ben, inkâr edenleri yakaladım. Ama nasıl oldu benim azabım?!

27. Görmedin mi, Allah, gökten bir su indirdi. Onunla, renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan yollar var: Değişik tonlarda beyazlı, kırmızılı. Simsiyah yollar da var.

28. Aynı şekilde, insanlardan, hayvanlardan, davarlardan da çeşitli renklerde olanlar var. Kulları içinde Allah'tan ancak bilginler ürperir. **Allah Azîz'**dir, **Gafûr'**dur.

29. Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı/duayı yerine getirenler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık infak edenler, asla batma-

yacak bir ticaret umabilirler.

30. Çünkü **Allah** onlara ücretlerini tam ödeyecek, lütfundan onlara artırma da yapacaktır. **Gafûr'**dur O, çok affeder; **Şekûr**'dur, şükredenlere mutlaka karşılık verir.

31. Kitaptan sana vahyettiğimiz, kendinden öncekini tasdikleyici hakkın ta kendisidir. Allah, kullarından tam haberdardır, onları iyice görmektedir.

32. Sonra, kullarımız arasından seçtiklerimizi kitaba mirasçı kıldık. İçlerinden öz nefsine zulmeden var. Orta yolda gideni var. Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçeni var. İşte bu, büyük lütfun ta kendisidir.

33. Adn cennetlerine girerler onlar, orada altından bilezikler ve inci takınırlar. Orada giysileri ise ipektir.

34. Şöyle derler: "Hamt olsun, üzüntüyü bizden gideren **Allah**'a! Rabbimiz mutlak **Gafûr,** mutlak **Şekûr'**dur."

35. "Lütfuyla bizi durulacak yurda kondurdu. Orada bize hiçbir yorgunluk dokunmaz. Orada bize hiçbir usanç da dokunmaz."

36. İnkâr edenlere de cehennem ateşi var. Ne haklarında hüküm verilir ki ölsünler ne de azapları hafifletilir. İşte böyle cezalandırırız tüm nankörleri biz!

37. Feryat edip dururlar orada: "Rabbimiz, çıkar bizi de önceden yaptığımızdan başka şey yapalım. Barışa/hayra yönelik bir iş yapalım!" Biz sizi, öğüt alanın öğüt alacağı bir süre ömürlendirmedik mi? Uyarıcı da geldi size. Hadi, tadın bakalım azabı! Zalimler için hiçbir yardımcı yok artık.

38. Allah, göklerin ve yerin gaybını bilendir/**Âlim**'dir. O, göğüslerin özündekini de çok iyi bilir.

39. Sizi yeryüzünde halefler yapan O'dur. Nankörlük edenin nankörlüğü kendi aleyhinedir. Kâfirlerin küfrü, Rableri katında öfkeden başka bir şey artırmaz. Kâfirlerin küfrü hüsran ve yıkımdan başka bir şey artırmaz.

40. De ki, "Allah'ın berisinden yakardığınız şu ortaklarınızı gördünüz mü? Gösterin bana topraktan neyi yarattı onlar!" Yoksa göklerde bir ortaklıkları mı var? Yoksa onlara bir kitap verdik de kendileri o kitaptan bir kanıt üzerinde midirler? Hayır, zalimler birbirlerine aldanıştan/aldatıştan başka hiçbir şey vaat etmezler.

41. **Allah**, gökleri ve yeri, yok olup gitmesinler diye tutuyor. Yemin olsun, eğer çöküp giderlerse, O'ndan başka hiç kimse onları tutamaz. **Halîm**'dir O, **Gafûr**'dur.

42. Yeminlerinin tüm gücüyle Allah'a ant içmişlerdi ki, eğer kendilerine bir uyarıcı gelirse, ümmetlerin herhangi birinden çok daha doğru bir gidiş üzere olacaklar. Fakat uyarıcı onlara gelince, bu onlara nefretle kaçıştan başka bir katkı sağlamadı.

43. Yeryüzünde kibirlendi ve kötülük tezgâhladılar. Oysaki tezgâhlanan kötülük, sahibinden başkasını kuşatmaz. Öncekilerin başına gelenlerden başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın yol ve yönteminde değişme asla bulamazsın! Allah'ın yol ve yönteminde döneklik de bulamazsın!

44. Yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görmediler mi? Onlar, kuvvet bakımından bunlardan daha zorluydular. Göklerde de yerde de **Allah**'ı âciz bırakacak hiçbir şey yoktur. **Alîm**'dir O, **Kadîr**'dir.

45. Eğer Allah, insanları, kazandıkları yüzünden hesaba çekseydi, yerkürenin sırtında hiçbir canlı bırakmazdı. Ne var ki, onları belirli bir süreye kadar, ecelleri gelinceye kadar erteliyor. Allah, kullarını iyice görmektedir.

MERYEM SURESİ
(44/19. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd!

2. Rabbinin rahmetinin, Zekeriyya kuluna anılışıdır bu.

3. Hani, o, Rabbine gizli bir sesle seslenmişti de,

4. Şöyle demişti: "Rabbim, işte karşındayım. Kemik gevşedi bende. İhtiyarlıktan başım beyaz alevle tuştu. Sana yakarma/senin için çağrı yapma konusunda ise Rabbim, hiç bedbaht/zorluk ve şiddet yanlısı olmadım."

5. "Ben, arkamdan gelecek yakınlarımdan endişe ediyorum. Karımsa kısır. O halde, katından bana bir dost bağışla;

6. Ki, hem bana mirasçı olsun hem de Yakub hanedanına mirasçı olsun. Ve onu hoşnutluğunu kazanmış bir kul eyle, Rabbim."

7. Ey Zekeriyya! Biz sana bir oğul müjdeliyoruz; adı Yahya, daha önce ona hiç kimseyi adaş yapmadık.

8. Dedi: "Rabbim, benim için oğul nasıl söz konusu olur? Karım, doğurganlığını yitirmiştir, bense yaşlılığın gerçekten en ileri basamağına ulaştım."

9. "Bu budur!" dedi. Rabbin şöyle buyurdu: "Onu yapmak benim için çok kolaydır. Nitekim, daha önce de sen hiçbir şey değilken seni yaratmıştım."

10. Dedi: "Rabbim, bana bir işaret ver." Cevap verdi: "İşaretin, sapasağlam olduğun halde üç gece insanlarla konuşmamandır."

11. Bunun üzerine Zekeriyya, yakarış yerinden ayrılıp halkının karşısına geçti ve onlara "Sabah-akşam tespih edin!" diye işaret verdi.

12. "Ey Yahya! Kitabı kuvvetle tut!" Biz ona daha sabi iken hikmet verdik.

13. Katımızdan bir kalp yumuşaklığı, bir temizlik verdik. Korunan biriydi o.

14. Ana-babasına iyilik eden biriydi; zorba, isyancı biri değil.

15. Selam olsun ona, doğduğu gün, öleceği gün ve diri olarak kaldırılacağı gün.

16. Kitapta Meryem'i de an! Hani, o, ailesinden ayrılıp doğu tarafında bir mekâna çekilmişti.

17. Onlarla arasına bir perde çekmişti. Biz de ruhumuzu ona göndermiştik de o kendisine sapasağlam bir insan şeklinde görünmüştü.

18. Meryem demişti: "Ben senden, **Rahman**'a sığınıyorum. Takva sahibi biriysen dikkatli ol."

19. Ruh dedi: "Ben, sadece Rabbinin elçisiyim. Sana tertemiz bir oğlan bağışlamak için buradayım."

20. Dedi: "Benim nasıl oğlum olur; bana herhangi bir insan dokunmadı. Ben bir kahpe de değilim."

21. Dedi: "İşte böyle! Rabbin buyurdu ki: 'O benim için çok kolaydır. Böyle olması onu, insanlara bir mucize ve bizden bir rahmet yapmamız içindir. Hükme bağlanmış bir iştir bu."

22. Ona gebe kaldı. Ardından da onunla uzak bir mekâna çekildi.

23. Nihayet, doğum sancısı onu, bir hurma ağacının kütüğüne götürdü. "Ah, dedi, keşke daha önce ölseydim, keşke unutulup gitseydim!"

24. Altından ona şöyle seslendi: "Tasalanma, Rabbin senin alt yanında bir su arkı vücuda getirdi."

25. "Hurma ağacının kütüğünü kendine doğru salla, üzerine olgun, taze hurma dökülecektir."

26. "Artık ye, iç. Gözün aydın olsun. Eğer insanlardan birini görürsen şöyle söyle: 'Ben **Rahman** için oruç adadım. Onun için bugün, insan cinsinden hiç kimseyle konuşmayacağım."

27. Meryem, onu taşıyarak toplumuna getirdi. "Ey Meryem, dediler, şaşılacak bir iş yaptın!"

28. "Ey Harun'un kızkardeşi! Baban kötü bir adam değildi. Annen de bir kahpe değildi."

29. Meryem, çocuğa işaret etti. Dediler: "Beşikteki bir sabiyle nasıl konuşuruz?"

30. Sabi dedi: "Ben Allah'ın kuluyum. O bana kitap verdi, beni peygamber yaptı."

31. "Beni, bulunduğum her yerde kutsal ve bereketli kıldı. Yaşadığım sürece bana namazı/duayı, zekâtı önerdi."

32. "Anneme iyilik etmemi önerdi. Beni zorba bir eşkıya yapmadı."

33. "Selam bana doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kaldırılacağım gün."

34. İşte Meryem'in oğlu İsa budur! Hakkında kuşku ve çelişmeye düştükleri şeyin doğrusu bu sözdür.

35. Bir oğul edinmek Allah'a asla yakışmaz. O'nun şanı yücedir. Bir iş ve oluşa karar verdi mi, ona sadece "Ol!" der, o hemen oluverir.

36. Şüphesiz, Allah, benim de Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. O halde, O'na ibadet edin! Dosdoğru yol budur.

37. Kendi aralarından çıkan hizipler/hizipler kendi aralarında ihtilafa düştüler. Büyük bir günün tanıklığından bir lanet o inkârcılara!

38. Bize gelecekleri gün neler işitecekler, neler görecekler! Fakat o zalimler bugün, açık bir sapıklık içindedirler.

39. Sen onları, o hasret günü ile ilgili olarak uyar. Çünkü onlar gaflet içindeyken, iman da etmemişken iş bitirilmiş olacaktır.

40. Yeryüzüne ve üzerindekilere biz mirasçı olacağız, biz! Ve bize döndürülecekler.

41. Kitapta İbrahim'i de an! O, özü-sözü doğru bir peygamberdi.

42. Hani, babasına şöyle demişti: "Babacığım; işitmeyen, görmeyen, sana hiçbir

yarar sağlamayan şeylere niçin kulluk ediyorsun?"

43. "Babacığım, bana ilimden, sana ulaşmayan bir nasip geldi. O halde bana uy ki, seni düzgün bir yola ileteyim!"

44. "Babacığım, şeytana kulluk etme! Çünkü şeytan **Rahman**'a isyan etmişti."

45. "Babacığım, ben sana **Rahman**'dan bir azap dokunmasından, böylece şeytanın dostu haline gelmenden korkuyorum!"

46. Babası dedi: "Sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun ey İbrahim! Eğer bu işe son vermezsen, vallahi seni taşlarım! Uzun bir süre uzak kal benden!"

47. Dedi: "Selam sana! Senin için Rabbimden af dileyeceğim. Çünkü O, bana karşı çok **Hafiy**'dir, lütufkârdır."

48. "Sizden de Allah'ın berisinden yakardıklarınızdan da ayrılıyorum; Rabbime dua edeceğim. Umarım, Rabbime yakarışımla/Rabbim için çağrımda bahtsızlığa/eşkıyalığa düşmem."

49. İbrahim, onlardan ve Allah'ın berisinden kulluk ettiklerinden uzaklaşınca, ona İshak'ı ve Yakub'u bağışladık ve hepsini peygamber yaptık.

50. Onlara, rahmetimizden nimetler bağışladık. Ve kendileri için yüksek bir doğruluk dili oluşturduk.

51. Kitapta Mûsa'yı da an! Çünkü o, içtenlik ve dürüstlüğe erdirilmişti ve o bir resul, bir peygamberdi.

52. Ona Tûr'un sağ tarafından seslendik. Onu, fısıldaşan kimse kadar yaklaştırdık.

53. Rahmetimizden ona kardeşi Hârun'u bir peygamber olarak armağan ettik.

54. Kitapta İsmail'i de an! Çünkü o, vaadinde sadıktı; bir resuldü, bir peygamberdi.

55. Ailesine namazı/duayı, zekâtı emrederdi. Rabbi katında hoşnutluk kazanmış bir kişiydi.

56. Kitapta İdris'i de an! Çünkü o, özü-sözü tam uyuşan bir kişiydi, bir peygamberdi.

57. Onu yüce bir mekâna yükselttik.

58. İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimet lütfettiği peygamberlerdendir: Âdem'in soyundan, Nûh'la birlikte taşıdıklarımızdan, İbrahim ve İsrail'in soyundan, kılavuzluk edip seçtiğimiz kimselerden. Kendilerine **Rahman**'ın ayetleri okunduğunda, ağlayarak secdelere kapanırlardı.

59. Ama arkalarından öyle bir nesil geldi ki; namazı/duayı yitirdiler, şehvetlere uydular. Bunlar, azgınlıklarının cezasını bulacaklardır.

60. Tövbe eden, iman edip barışa/hayra yönelik iyi iş yapan müstesna. Böyleleri cennete girecekler ve hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmayacaklar.

61. **Rahman**'ın, kullarına gaybda vaat ettiği Adn cennetlerine girecekler. Kuşkusuz, O'nun vaadi yerine gelir.

62. Orada boş lakırdı değil, yalnızca "selam" işitirler. Orada kendilerinin sabah, akşam, rızıkları da hazırdır.

63. Kullarımızdan takva sahibi olanları mirasçı yapacağımız cennet işte budur.

64. Biz sadece Rabbinin emrini indiririz/biz ancak Rabbinin emriyle ineriz. Önümüzdeki, arkamızdaki ve bunlar arasındaki herşey O'nundur. Rabbin asla unutkan değildir.

65. Göklerin, yerin ve bunlar arasındaki şeylerin Rabbidir O. O'na ibadet et ve O'na ibadette sabırlı ol. O'na adaş olacak birini biliyor musun?

66. Diyor ki insan, "Öldüğüm zaman diri olarak tekrar çıkarılacak mıyım?"

67. Hatırlamıyor mu insan; o daha önce hiçbir şey değilken, onu biz yarattık.

68. Rabbine yemin olsun ki; onları da, şeytanları da mutlaka haşredeceğiz, sonra hepsini diz çökmüş halde cehennemin çevresinde hazır bulunduracağız.

69. Sonra, her fırkadan, **Rahman**'a karşı kafa tutmada daha şiddetli davrananlar kimlerse, onları ayıracağız.

70. Elbette ki, biz, oraya girme-

ye daha layık olanların kimler olduğunu herkesten iyi biliriz.

71. İçinizden oraya uğramayacak hiç kimse yoktur. Bu, Rabbin üzerinde kesinleşmiş bir hükümdür.

72. Sonra biz, korunup sakınanları kurtaracağız. Zalimleri de orada dizleri üzerinde çökmüş bırakacağız.

73. Onlara ayetlerimiz açık seçik okunduğunda, inkâr edenler inananlara şöyle derler: "İki zümreden hangisi makamca daha üstün, meclisce daha güzel?"

74. Onlardan önce nice kuşaklar helak ettik ki, malca ve manzaraca daha alımlıydılar.

75. De ki, "Her kim sapıklıkta ise **Rahman** ona iyice süre versin. Nihayet, kendilerine vaat edileni, azabı veya kıyametin kopuşunu gördüklerinde mekânca daha kötü, taraflarca daha zayıf olanın kim olduğunu bilecekler."

76. Allah, doğru yolda olanların hidayetini artırır. Barışa ve hayra yönelik kalıcı işler, Rabbin katında sevapça daha üstün, sonuç bakımından daha hayırlıdır.

77. Ayetlerimizi inkâr edip, "Bana mal da evlat da kesinlikle verilecek." diyeni gördün mü?

78. Bu adam gaybı mı öğrendi, yoksa **Rahman** katında bir söz mü aldı?

79. Hayır, hayır! Biz onun söylediğini yazacağız ve onun için azabı uzattıkça uzatacağız.

80. O dediklerine biz vâris olacağız. Kendisi bir başına bize gelecek.

81. Kendilerine onur ve destek olsunlar diye Allah dışında ilahlar edindiler.

82. Hayır, hayır! Onlar, onların ibadetlerini inkâr edecekler ve onların aleyhinde düşman kesilecekler.

83. Görmedin mi, biz, şeytanları inkârcıların üzerine salmışız da onları oynatıp kıvırttırıyorlar.

84. Onlar için acele etme. Biz onlar için günleri teker teker sayıyoruz.

85. Gün olur, o sakınanları biz, **Rahman**'ın huzurunda heyet halinde toplarız.

86. Suçluları da susuz ve yaya olarak cehenneme sevk ederiz.

87. **Rahman** katında söz almış olandan başkaları şefaat imkânı bulamazlar.

88. "**Rahman** çocuk edindi." dediler.

89. Yemin olsun ki siz, çok çirkin bir iddiada bulundunuz.

90. Bu söz yüzünden neredeyse gökler çatlayacak, yer parçalanacak, dağlar yıkılıp çökecek;

91. **Rahman** için çocuk iddia ettiklerinden ötürü.

92. **Rahman**'a çocuk edinmek yakışmaz.

93. Göklerde ve yerde bulunan herkes, **Rahman**'a kul olarak gelecektir.

94. Yemin olsun, O onların hepsini kuşatmış ve tamamını tek tek saymıştır.

95. Ve onların hepsi kıyamet günü O'na tek tek gelecektir.

96. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, **Rahman** onlar için bir sevgi oluşturacaktır.

97. Biz onu; senin dilinle kolaylaştırdık ki, sakınanları onunla müjdeleyesin, inatçı bir kavmi de onunla uyarasın.

98. Biz, onlardan önce de nice kuşaklar helâk ettik! Onlardan herhangi birini hissediyor musun, yahut onların bir iniltisini duyuyor musun?

TÂHÂ SURESİ
(45/20. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Tâ, Hâ!

2. Biz bu Kur'an'ı sana, zahmet çekesin/bedbaht olasın/zorluk ve şiddet sergileyesin diye indirmedik;

3. Saygıyla ürperene bir hatırlatma/düşündürme/öğüt verme olsun diye indirdik.

4. Yeri ve o yüce mi yüce gökleri yaratandan bir vahiy olarak indirdik.

5. O **Rahman**, arş üzerine egemenlik kurmuştur.

6. Göklerde, yerde, onların arasında, toprağın bağrında ne varsa O'nundur!

7. Sen bu sözü açıkça duyuracaksan da O, gizliyi de bilir, gizliden daha gizliyi de!

8. Allah'tır O! İlah yok O'ndan başka! Esmaül Hüsna, en güzel isimler O'nundur!

9. Ulaştı mı sana Mûsa'nın haberi?

10. Hani, bir ateş görmüştü de ailesine şöyle demişti: "Bekleyin! Gözüme bir ateş ilişti. Olabilir ki, ondan size bir kor parçası getiririm, yahut o ateş üzerinde bir kılavuz bulurum."

11. Onun yanına geldiğinde kendisine "Mûsa!" diye seslenildi.

12. "Benim ben, senin Rabbin! Hadi, pabuçlarını çıkar; sen kutsal vadide, Tuva'dasın!"

13. "Ve ben seni seçtim; o halde, vahyedilecek olanı dinle!"

14. "Hiç kuşkulanma, ben Allah'ım! İlah yoktur benden başka! O halde, bana ibadet et ve namazı/duayı, benim zikrim için/beni hatırlayıp anmak için yerine getir!"

15. "Kuşku duyma ki, o saat gelecektir. Onu neredeyse gizliyorum ki, her benlik

gayretinin karşılığını elde etsin."

16. "O halde, ona inanmayıp keyfi peşinde giden, seni ondan yüz geri etmesin. Yoksa perişan olursun!"

17. "Nedir o sağ elindeki ey Mûsa?"

18. Cevap verdi: "O, benim asamdır. Ona dayanırım, onunla koyunlarıma ağaçtan yaprak indiririm. Onda, işime yarayan başka özellikler de vardır."

19. Buyurdu: "Yere at onu ey Mûsa!"

20. O da onu attı. Bir de ne görsün, bir yılan olmuş o, koşuyor.

21. Buyurdu: "Al onu, korkma! Biz onu ilk görünümüne döndüreceğiz."

22. "Bir de elini koynuna sok! Bir başka mucize olarak lekesiz, bembeyaz bir halde çıksın."

23. "Böylece sana en büyük mucizelerimizden bazılarını göstereceğiz."

24. "Firavun'a git; çünkü o, azdı."

25. Mûsa dedi: "Rabbim, göğsümü açıp genişlet;

26. İşimi bana kolaylaştır."

27. "Dilimden düğümü çöz,

28. Ki, sözümü iyi anlasınlar."

29. "Bana ailemden bir yardımcı ver,

30. Kardeşim Hârun'u."

31. "Onunla sırtımı kuvvetlendir!"

32. "Onu işime ortak kıl!"

33. "Taki seni çokça tespih edelim!"

34. "Seni çokça analım!"

35. "Kuşkusuz, sen, bizi görmektesin."

36. Buyurdu: "İstediğin sana verildi, ey Mûsa!"

37. "Yemin olsun, sana bir kez daha lütufta bulunmuştuk."

38. Hani, annene vahyedileni şöyle vahyetmiştik:

39. "Onu tabuta koyup ırmağa bırak! Irmak onu sahile götürsün ki, benim de düşmanım, onun da düşmanı olan biri onu alsın. Üzerine kendimden bir sevgi bırak-

tım ki, gözümün önünde yetiştirilesin."

40. "Hani, kız kardeşin gidiyor, şöyle diyordu: "Onun bakımını üstlenecek kişiyi size göstereyim mi?" Nihayet, seni annene geri döndürdük ki, gözü aydın olsun, tasalanmasın. Sen bir de adam öldürmüştün. O zaman seni gamdan kurtarmıştık. Seni iyice bir imtihana çekmiştik. Bunun ardından, sen Medyen halkı arasında yıllarca kaldın. Sonra, belirlenen bir vakitte/bir kadere göre geliverdin, ey Mûsa!"

41. "Seni kendim için seçip yetiştirdim."

42. "Sen ve kardeşin, ayetlerimi götürün; beni anmakta gevşeklik etmeyin!"

43. "Firavun'a gidin, çünkü o azdı."

44. "Ona yumuşak ve tatlı bir sözle hitap edin; belki öğüt alır, yahut ürperir."

45. Dediler: "Rabbimiz, onun aleyhimizde bir taşkınlık yapmasından yahut yine azmasından korkuyoruz!"

46. Buyurdu: "Korkmayın! Ben sizinle beraberim; işitiyorum, görüyorum."

47. "Hadi, gidin ona! Deyin ki, "Biz senin Rabbinin iki resulüyüz. İsrailoğullarını bizimle gönder, onlara işkence etme! Rabbinden sana bir mucize getirdik. Selam, hidayete uyanlaradır."

48. "Azabın, yalanlayıp yüz çevirenler üzerine olacağı bize vahyedildi."

49. Firavun dedi: "Sizin Rabbiniz kim, ey Mûsa?"

50. Mûsa dedi: "Rabbimiz, her şeye yaratılışını lütfeden, sonra da yol-yordam gösteren kudrettir."

51. Dedi: "Peki, ilk nesillerin hali ne olacak?"

52. "Onlara ilişkin bilgi, Rabbim katında bir Kitap'tadır. Rabbim ne şaşırır ne de unutur."

53. Yeryüzünü size beşik yapan, onda sizin için yollar açan, gökten su indiren O'dur. Biz o suyla çeşitli bitkilerden çiftler çıkardık.

54. Yiyin, hayvanlarınızı yayıp otlatın. Kuşkusuz, bunda, aklı başında insanlar için ibretler vardır.

55. Sizi yerden yarattık. Tekrar oraya göndereceğiz. Ve

oradan sizi bir kez daha çıkaracağız.

56. Yemin olsun, o Firavun'a ayetlerimizin tamamını gösterdik ama yalanlayıp inadını sürdürdü.

57. Şöyle dedi: "Büyünle bizi, toprağımızdan çıkarasın diye mi geldin, ey Mûsa!"

58. "Seninki gibi bir büyü, biz de mutlaka sana getireceğiz. Seninle bizim aramızda öyle bir buluşma yeri ve zamanı belirle ki, ne biz cayalım ne de sen. Herkese uygun bir yer olsun."

59. Mûsa dedi: "Bizimle buluşacağınız zaman, süs günü olsun. İnsanlar kuşluk vakti bir araya getirilsin."

60. Bunun üzerine, Firavun oradan ayrıldı, hilesini/hünerini topladı, sonra geldi.

61. Mûsa onlara dedi: "Yazıklar olsun size, yalan düzerek Allah'a iftira etmeyin! Yoksa bir azap ile kökünüzü kurutur. İftira eden, perişan olmuştur."

62. Bunun üzerine, işlerini aralarında tartıştılar, fısıltıyı koyulaştırdılar.

63. Dediler: "Şunlar, iki büyücüden başka bir şey değillerdir. Büyüleriyle sizi toprağınızdan çıkarmak ve sizin örnek yolunuzu silip yok etmek istiyorlar."

64. "Hilelerinizi/hünerlerinizi hemen birleştirin; sonra saf bağlamış olarak gelin! Bugün, üstün gelen kurtulmuş olacaktır."

65. Dediler: "Ey Mûsa, ya hünerini ortaya at yahut da ilk hüner sergileyen biz olacağız."

66. Mûsa dedi: "Hayır, siz atın!" Bir de ne görsün! Onların ipleri, sopaları, yaptıkları büyüler yüzünden, kendisine gerçekten koşuyorlarmış hayalini verdi.

67. Mûsa birdenbire içinde bir korku duydu.

68. Şöyle dedik: "Korkma, üstün gelecek olan sensin!"

69. "Sağ elindekini yere bırak! Onların, sanayi olarak ortaya çıkardıklarını yalayıp yutsun. Onların sanayi olarak ürettikleri sadece bir büyücünün hilesidir. Büyücü ise nereye gitse iflah olmaz."

70. Bunun üzerine büyücüler secdelere kapanıp şöyle seslendiler: "Hârun'un ve Mûsa'nın Rabbine inandık!"

71. Firavun dedi: "Ben izin vermeden ona inandınız öyle mi? O size, büyüyü öğreten büyüğünüzdür. Yemin olsun, ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve yemin olsun sizi hurma ağaçlarına asacağım. O zaman iyice bileceksiniz, hangimizin azabı daha şiddetli ve sürekli."

72. Dediler: "Biz seni, bize gelen açık seçik kanıtlara ve bizi yaratmış olana asla tercih etmeyeceğiz. Verdiğin hükmü uygula. Senin hükmün olsa olsa bu dünya hayatında geçer."

73. "Biz Rabbimize inandık ki, günahlarımızı ve senin bizi zorladığın büyüyü affetsin. Allah daha hayırlı, daha süreklidir."

74. Şu bir gerçek ki, Rabbinin huzuruna suçlu olarak gelen için cehennem vardır. Orada ne ölür ne de hayat bulur.

75. O'nun huzuruna, hayra ve barışa yönelik iyilikler üretmiş bir mümin olarak varana gelince, işte böyleleri için çok yüksek dereceler öngörülmüştür.

76. Adn cennetleri ki, altlarından ırmaklar akar; sürekli kalacaklar içlerinde. Arınıp temizlenenlerin ödülü işte budur.

77. Yemin olsun, Mûsa'ya şöyle vahyetmiştik: "Kullarımı geceleyin yürüt! Denizde onlar için kuru bir yol aç! Size yetişecekler diye korkma, endişelenme.!"

78. Derken, Firavun, ordusuyla birlikte onların arkasına düştü. Ama denizden onları sarıp kuşatan, sarıp kuşattı.

79. Firavun kendi toplumunu saptırmıştı; kılavuzluk edemedi.

80. Ey İsrailoğulları, şu bir gerçek ki, biz sizi düşmanınızdan kurtardık. Tûr'un sağ yanında size vaatte bulunduk. Ve üstünüze kudret helvasıyla bıldırcın indirdik.

81. Size verdiğimiz rızkın temizlerinden/tazelerinden/lezizlerinden yiyin! Bu konuda azgınlık etmeyin! Yoksa öfkem üzerinize çöker. Ve kimin üstüne öfkem inerse o uçuruma gider.

82. Ve ben, tövbe eden, inanan, hayra ve barışa yönelik iş yapıp sonra da düzgün bir biçimde yol alan kimseye karşı, gerçekten çok affediciyim, **Gaffâr**'ım.

83. Seni toplumundan çabucak uzaklaştıran neydi, ey Mûsa?

84. Dedi: "Onlar, benim eserim üzerindeler. Ben sana gelmede acele davrandım ki, benden hoşnut olasın, ey Rabbim!"

85. Buyurdu: "Biz senden sonra toplumunu tam bir biçimde imtihan ettik. Sâmirî onları saptırdı."

86. Bunun üzerine Mûsa, öfkeli ve ümidi kırık bir halde kavmine döndü. Dedi: "Ey toplumum! Rabbiniz size güzel bir vaatte bulunmadı mı? Süre mi size uzun geldi yoksa Rabbinizden üzerinize bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz söze ters davrandınız?"

87. Dediler ki, "Biz sana kendi irademizle/malımızla karşı çıkmadık. Olay şu: Bize o topluluğun süs eşyalarından bazıları yükletilmişti, onları kaldırıp attık; aynı şekilde Sâmirî de attı."

88. Sâmirî onlar için, böğürmesi olan bir dana heykeli çıkardı. Dediler: "Bu, hem sizin hem de Mûsa'nın tanrısıdır. Ama Mûsa unuttu."

89. Görmüyorlar mı ki; o buzağı onlara bir sözü geri çeviremiyor; kendilerine bir zarar veremiyor, bir yarar sağlayamıyor.

90. Yemin olsun, Hârun daha önce onlara şunu söylemişti: "Ey kavmim, siz bununla imtihan edildiniz. Sizin Rabbiniz o Rahman'dır. Artık bana uyun, emrime itaat edin!"

91. Onlar şöyle demişlerdi: "Mûsa bize dönünceye kadar ona tapıcılar olmakta devam edeceğiz."

92. Mûsa dedi: "Ey Hârun, onların saptıklarını gördüğün zaman sana engel olan neydi?

93. Benim ardım sıra neden gelmedin? Emrime isyan mı ettin?"

94. Hârun dedi: "Ey annemin oğlu! Sakalımı, başımı tutma! Ben senin şöyle diyeceğinden korkmuştum: "Beniisrail arasına ayrılık soktun, sözüme bağlı kalmadın!"

95. Mûsa dedi: "Senin derdin neydi, ey Sâmirî?"

96. Sâmirî dedi: "Onların görmediklerini gördüm. Resulün izinden bir avuç avuçladım da onu attım. Nefsim bana böylesini hoş gösterdi."

97. Mûsa dedi: "Defol, çünkü sen, hayatın boyunca 'Bana dokunmayın! diyeceksin! Ve senin için asla kurtulamayacağın bir hesap zamanı da var. O başını bekleyip durduğun tanrına bir bak! Onu kesinlikle yakacağız, sonra da un ufak edip denize dökeceğiz."

98. Gerçek olan şu ki, sizin ilahınız kendisinden başka hiçbir tanrı olmayan Allah'tır. O, ilim bakımından her şeyi çepeçevre kuşatmıştır.

99. İşte böylece, geçip gitmişlerin haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz. Biz sana katımızdan da bir Zikir/Kur'an vermişizdir.

100. Kim ondan yüz çevirirse, kıyamet günü bir günah yüklenecektir.

101. Uzun süre o yükün altındadır; kıyamet gününde bu onlar için ne kötü yüktür!

102. O gün, sûra üfürülür ve günahkârları o gün gözleri gömgök bir halde haşrederiz.

103. Aralarında fısıldaşır gibi konuşurlar: "Ancak on gün filan kaldınız."

104. Onların söylemekte olduklarını biz daha iyi biliriz. Yolca en seçkinleri olan şöyle diyordu: "En-i sonu, bir gün kaldınız."

105. Sana dağlardan soruyorlar. De ki, "Rabbim onları un ufak edecektir."

106. "Yerlerini bomboş, dümdüz bırakacaktır."

107. "Yerlerinde bir eğrilik de bir yumruluk da görmeyeceksin."

108. O gün, eğip bükmesi olmayan davetçiye uyarlar. Rahman'ın huzurunda sesler kısılır, artık bir hışıltıdan başka şey işitmezsiniz.

109. O gün, şefaat yarar sağlamaz. Ancak **Rahman'**ın izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimse müstesna.

110. Onların önden gönderdiklerini de arkada bıraktıklarını da bilir, ama onlar O'nu ilimle kuşatamazlar.

111. Bütün yüzler o **Hayy** ve **Kayyûm** önünde yere inmiştir. Zulüm taşıyan perişan olup gitmiştir.

112. Mümin olarak barışa/hayra yönelik işler yapan ise ne haksızlığa uğratılmaktan korkar ne de ezilip horlanmaktan.

113. Biz onu işte böyle, Arapça bir Kur'an olarak indirdik ve onun içinde tehditleri türlü ifadelerle sıraladık ki sakınabilsinler, yahut da Kur'an onlara yeni bir hatırlatıcı/hatırlatma getirsin.

114. O **Melik**/o hak hükümdar olan Allah, yüceler yücesidir. Sana gönderilen vahyi tamamlanmadan önce, Kur'an hakkında aceleci olma. Şöyle de:"Rabbim, ilmimi artır!"

115. Yemin olsun, biz daha önce Âdem'e ahit verdik de unuttu; biz onda bir kararlılık bulamadık.

116. Hani, meleklere "Âdem'e secde edin!" demiştik de İblis müstesna hepsi secde etmişti. O, dayatmıştı.

117. Bunun üzerine biz şöyle demiştik: "Ey Âdem! Şu, senin de eşinin de düşmanıdır, dikkat et de sizi cennetten çıkarmasın; sonra bedbaht olursun!"

118. "Senin burada ne acıkman söz konusudur ne de çıplak kalman."

119. "Ve sen burada ne susayacaksın ne de güneşten yanacaksın."

120. Derken, şeytan ona şöyle diyerek vesvese verdi: "Ey Âdem! Sana, sonsuzluk ağacıyla, eskimez-çökmez mülk ve saltanatı göstereyim mi?"

121. Nihayet, ikisi de ondan yediler. Bunun üzerine, çirkin yerleri kendilerine açıldı; üzerlerine cennet yapraklarından örtmeye başladılar. Âdem, Rabbine isyan etmiş, azmış, ziyana uğramıştı.

122. Sonra, Rabbi onu arıtıp temizledi, onun tövbesini kabul edip kendisini iyiye ve doğruya kılavuzladı.

123. Allah dedi: "İkiniz birlikte inin oradan! Birbirinize düşmansınız. Benden size bir hidayet geldiğinde, benim o hidayetime uyan, artık ne sapar ne de bedbaht olur."

124. Kim benim zikrimden/Kur'anımdan yüz çevirirse onun için zor, sıkıcı bir hayat şekli/dar bir geçim vardır; kıyamet günü de onu kör olarak haşrederiz.

125. O der ki, "Rabbim, beni neden kör haşrettin, ben gören biri idim?"

126. Allah buyurur: "Ayetlerimiz sana geldiğinde sen böyle unutmuştun; bugün de sen aynı şekilde unutuluyorsun."

127. Onun bunun hakkı olanı zalimce saçıp savurarak haddi aşan ve Rabbinin ayetlerine inanmayan kimseleri biz böyle cezalandırırız. Ve âhiretin azabı çok daha şiddetli, çok daha kalıcıdır.

128. Kendilerinden önceki nesillerden nicelerini helâk etmemiz onları yola getirmedi mi? Onların yurtlarında/barınaklarında dolaşıp duruyorlar. Akıl sahipleri için bunda elbette ibretler vardır!

129. Eğer Rabbin tarafından daha önce söylenmiş bir söz, belirlenmiş bir süre olmasaydı, bunlar için de helâk kaçınılmaz olurdu.

130. Artık, onların söylediklerine sabret; Güneş'in doğuşundan önce de batışından önce de Rabbini överek tespih et! Gecenin bazı saatleriyle gündüzün iki ucunda da tespih et ki, hoşnutluğa erebilesin.

131. Onlardan bazı çiftlere, kendilerini imtihan etmek için iğreti hayatın süsü olarak verdiğimiz nimetlere gözlerini dikme! Rabbinin rızkı hem daha hayırlı hem daha süreklidir.

132. Aileni namaza/duaya özendir, kendin de ona sabırla devam et! Biz senden rızık istemiyoruz. Seni biz rızıklandırıyoruz. Sonuç takvanındır!

133. Dediler: "Rabbinden bize bir mucize getirseydi ya!" Peki, önceki sayfalardaki açık kanıt onlara gelmedi mi?

134. Eğer biz onları, ondan önce bir azapla helâk etseydik mutlaka şöyle diyeceklerdi: "Rabbimiz, ne olurdu, bize bir resul gönderseydin de zelil ve rezil olmadan önce senin ayetlerine uysaydık!"

135. De ki, "Herkes bekleyip gözetlemede; hadi, siz de bekleyip gözetleyin! Yakında bileceksiniz dosdoğru yolu izleyenler kimlermiş, hidayete eren kimmiş!"

VÂKIA SURESİ
(46/56. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. O beklenen müthiş olay olduğunda,

2. Yoktur onun oluşunu yalanlayacak.

3. Kimini alçaltır, kimini yükseltir.

4. Yerküre bir sarsılışla sarsıldığında,

5. Dağlar bir serpilişle serpildiğinde,

6. Hepsi un-ufak olup dağılmıştır.

7. Ve sizler, üç çift/sınıf oluvermişsinizdir.

8. İşte uğur ve mutluluk yâranı. Nedir uğur ve mutluluk yâranı?

9. İşte şomluk ve bunalım yâranı. Nedir şomluk ve bunalım yâranı?

10. Ve oluşta önde gidenler, yarışta önde gidenler.

11. İşte onlardır yaklaştırılanlar.

12. Nimetlerle dolu bahçelerdedirler.

13. Büyük kısmı öncekilerden,

14. Az bir kısmı da sonrakilerden.

15. Süslü, nakışlı tahtlar üzerinde,

16. Onlar üstünde karşılıklı yan gelip yaslanırlar.

17. Gencecik uşaklar dolanır çevrelerinde. Sürekli hizmete adanmışlardır.

18. Sürahiler, ibrikler ve öz kaynağından içkilerle doldurulmuş kadehler eşliğinde.

19. Ne başları döner ondan ne de akılları karışır.

20. Ve meyveler, gönüllerince seçtiklerinden.

21. Ve kuş eti iştahlarınca beğendiklerinden.

22. Ve genç kadınlar, iri ve siyah gözlü.

23. Titizlikle korunan inciler misali;

24. Yaptıklarına karşılık olarak.

25. Ne boş bir laf işitirler orada ne de günaha sokacak bir şey.

26. Sadece "Selam, selam!" denir.

27. Uğur ve mutluluk yâranı. Nedir uğur ve mutluluk yâranı?

28. Dikensiz kirazların,

29. Meyve dizili muz ağaçlarının,

30. Uzayan gölgelerin,

31. Akıp dökülen suların,

32. Birçok meyvenin arasındadırlar.

33. Ne tükenir ne yasaklanır.

34. Yükseğe yerleştirilmiş döşekler içinde.

35. Biz, kadınları da güzel bir biçimde yeniden yaratmış,

36. Hepsini bakireler yapmışızdır,

37. Yaşıt, cilveli dilberler halinde,

38. Uğur ve mutluluk yâranı için.

39. Bir bölümü öncekilerden.

40. Bir bölümü de sonrakilerden.

41. Ve şomluk ve uğursuzluk yâranı. Nedir şomluk ve uğursuzluk yâranı?

42. İliklere işleyen bir ateş ve kaynar su içinde,

43. Simsiyah bir gölge altındadırlar.

44. Ne serindir ne de cömert.

45. Çünkü şomluk yâranı, bundan önce servet ve refahla azıp firavunlaşanlardı.

46. O büyük günah üzerinde ısrar edip dururlardı.

47. Ve şöyle derlerdi: "Ölünce mi, toprak ve kemik haline gelince mi, sahi o zaman mı yeniden diriltileceğiz?"

48. "Önceki atalarımız da mı?"

49. De ki, "Öncekiler de sonrakiler de."

50. Bilinen bir günün buluşma vakti/buluşma yerinde mutlaka bir araya getirileceklerdir.

51. Ve siz de ey sapıklar, yalanlayıcılar!

52. Zakkumdan bir ağaçtan mutlaka yiyeceksiniz/yiyecekler.

53. Karınları dolduracaklar ondan,

54. Üzerine içecekler kaynar sudan,

55. Susuzluktan çıkmış develerin içişi gibi içecekler.

56. Din gününde ağırlanışları böyledir.

57. Sizi biz yarattık, biz! Tasdik etseydiniz olmaz mıydı?

58. Akıttığınız meniyi gördünüz mü?

59. Siz mi yaratıyorsunuz onu, yoksa yaratıcılar bizler miyiz?

60. Ölümü aranızda biz takdir ettik. Biz önüne geçilecekler değiliz!

61. Yerinize diğer benzerlerinizi getireceğiz ve sizi bilemeyeceğiniz bir şekilde yeniden oluşturacağız.

62. Yemin olsun, ilk yaratışı/yaratılışı bildiniz. Peki, düşünüp ibret alsanız olmaz mı?

63. Ekmekte olduğunuzu gördünüz mü?

64. Siz mi bitiriyorsunuz onu, yoksa bitirenler bizler miyiz?

65. Dileseydik, onu kuru bir çöp haline getirirdik de başlardınız şu şekilde gevelemeye:

66. "Vallahi, kayba uğrayıp borçlandık!"

67. "Doğrusu, mahrum bırakıldık biz."

68. Şu içmekte olduğunuz suya baktınız mı?

69. Buluttan onu siz mi indirdiniz, yoksa indirenler bizler miyiz?

70. Dileseydik, onu tuzlu yapıverirdik. Peki, şükretmeniz gerekmez mi?

71. Çakıp çakıp çıkardığınız o ateşi gördünüz mü?

72. Onun ağacını siz mi yarattınız yoksa yaratıp oluşturan bizler miyiz?

73. Biz onu hem bir ibret hem de çöl yolcularına bir nimet kıldık.

74. O halde, o yüce Rabbinin adını tespih et!

75. İş onların sandığı gibi değil! Yıldızların doğup batma, kayıp düşme noktalarına yemin ediyorum!

76. Ve eğer bilirseniz, gerçekten büyük bir yemindir bu.

77. O, kesinlikle çok şerefli/çok cömert/çok özgürlükçü bir Kur'an'dır.

78. Titizlikle saklanan bir kitaptadır.

79. Ona, o arındırılmışlardan başkası dokunamaz.

80. Âlemlerin Rabbi'nden indirilmiştir.

81. Şimdi siz, bu sözü mü kirletip küçümseyeceksiniz/bu sözle mi alttan alıp gevşek davranacaksınız/bu sözle mi yağcılık edeceksiniz?

82. Rızkınızı, yalanlamanızdan ibaret mi kılıyorsunuz?

83. Ya o canın boğaza gelip dayandığı zaman!

84. İşte o zaman siz bakakalırsınız!

85. Biz ona sizden daha yakınız, ama siz görmezsiniz.

86. Madem ceza görmeyecek kişilersiniz,

87. Eğer doğru sözlülerseniz, onu geri çevirsenize.

88. Eğer o, yaklaştırılanlardan ise;

89. Rahatlık, güzel rızık ve nimetlerle dolu cennet var ona.

90. Eğer kutlu, uğurlu kişilerdense,

91. "Selam sana kutlu ve uğurlu kişilerden!" denir ona.

92. Eğer yalanlayan sapıklardansa;

93. Kaynar sudan bir ziyafet,

94. Ve cehenneme salıverilme var ona.

95. İşte budur, o tartışmasız, o kesin gerçek!

96. Artık, o yüce Rabbinin adını tespih et!

ŞUARA SURESİ
(47/26. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Tâ, Sîn, Mîm!

2. İşte sana gerçeği apaçık gösteren kitabın ayetleri!

3. Onlar iman etmiyorlar diye kendini üzüntüden tüketir gibisin.

4. Eğer istersek gökten üzerlerine bir mucize indiririz de boyunları onun önünde perişanlıkla eğilip kalır.

5. O **Rahman'**dan kendilerine söze bürünmüş yeni bir hatırlatma gelmeye dursun, ondan mutlaka yüz çevirirler.

6. Yemin olsun, yalanladılar ama yakında gelecektir onlara alaya alıp durdukları şeyin haberleri.

7. Bakmadılar mı yere, neler fışkırtmışız onda cömert ve bereketli her çiftten.

8. Bunda elbette bir mucize var, fakat onların çoğu mümin değiller.

9. Ve hiç kuşku yok, senin Rabbin gerçekten mutlak **Azîz**, mutlak **Rahîm'**dir.

10. Rabbinin Mûsa'ya, "Zalimler topluluğuna git" diye seslenişini hatırla.

11. "Firavun'un toplumuna git! Hâlâ sakınmayacaklar mı?"

12. Demişti ki Mûsa: "Rabbim, doğrusu ben, beni yalanlamalarından korkuyorum."

13. "Göğsüm daralıyor, dilim açılmıyor. Görev emrini Hârun'a gönder."

14. "Hem, benim üzerimde onlar aleyhine işlenmiş bir suç/bir günah var; bu yüzden beni öldürmelerinden korkuyorum."

15. Buyurdu: "Hayır, olmaz! Ayetlerimizi götürün. Biz sizinleyiz, her şeyi dinlemekteyiz."

16. "Hemen Firavun'a gidin, şöyle deyin: Âlemlerin Rabbi'nin resulleriyiz biz."

17. "İsrailoğulları'nı bizimle birlikte gönder."

18. Firavun dedi: "Biz seni aramızda, bir çocuk olarak koruyup beslemedik mi? Ömrünün nice yıllarını aramızda geçirdin."

19. "Ve sonunda o yaptığını da yaptın. Nankörlerden birisin sen."

20. Mûsa dedi: "Onu yaptığım zaman şaşkınlardandım."

21. "Sizden korkunca aranızdan kaçtım. Daha sonra Rabbim bana hükmetme gücü bağışladı ve beni peygamberlerden biri yaptı."

22. "O başıma kaktığın nimet, İsrailoğullarını köle yapmana karşılıktı."

23. Firavun dedi: "Peki, âlemlerin Rabbi kim?"

24. Dedi: "Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin Rabbi. Eğer iyice anlayıp inanıyorsanız."

25. Firavun, çevresindekilere dedi: "Duyuyor musunuz?"

26. Mûsa dedi: "O hem sizin Rabbinizdir hem de önceki atalarınızın Rabbidir."

27. Firavun dedi: "Şu size gönderilmiş bulunan resulünüz gerçekten tam bir deli."

28. Mûsa dedi: "Eğer aklınızı işletirseniz O, doğunun, batının ve bunlar arasındakilerin de Rabbidir."

29. Dedi: "Benden başka ilah edinirsen, yemin olsun seni zındanlıklar arasına atarım."

30. Mûsa dedi: "Ya sana gerçeği gösteren birşey getirmişsem!"

31. Dedi: "Hadi getir onu ortaya, eğer doğru sözlülerden isen!"

32. O da asasını attı. Bir de ne görsünler, asa korkunç bir ejderha oluvermiş.

33. Elini çıkardı, o da anında seyredenler önünde bembeyaz kesildi.

34. Firavun, çevresindeki kodamanlar konseyine şöyle dedi: "Bu adam gerçekten bilgin bir büyücü;

35. Büyüsüyle sizi toprağınızdan çıkarmak istiyor. Ne diyorsunuz?"

36. Dediler: "Onu kardeşiyle birlikte alıkoy ve kentlere toplayıcılar gönder,

37. Ki, tüm bilgili büyücüleri huzuruna getirsinler."

38. Nihayet büyücüler belirlenen bir günün, belirlenen bir vaktinde bir araya getirildi.

39. Halka da: "Siz de toplanır mısınız?" denildi.

40. "Sanıyoruz ki, büyücülere uyacağız, eğer galip gelirlerse."

41. Büyücüler geldiklerinde, Firavun'a dediler ki: "Eğer biz galip gelirsek bize gerçekten ödül var, değil mi?"

42. "Evet, dedi, siz o zaman benim yakınlarımdan olacaksınız."

43. Mûsa onlara dedi ki: "Atacağınız şeyi atın!"

44. Bunun üzerine onlar, iplerini ve değneklerini ortaya attılar ve dediler: "Firavun'un onur ve yüceliği aşkına biz, evet biz, galip geleceğiz!"

45. Mûsa da asasını attı. Bir de ne görsünler, o onların hüner olarak ortaya getirdikleri şeyleri yalayıp yutuyor.

46. Bunun üzerine büyücüler, secdelere kapandılar.

47. Dediler: "İnandık âlemlerin Rabbi'ne."

48. "Mûsa'nın ve Hârun'un Rabbine."

49. Firavun haykırdı: "Ben size izin vermeden ona inandınız ha! Anlaşıldı, o sizin he-

pinize sihirbazlığı öğreten büyüğünüz. Yakında bileceksiniz. Yemin olsun, ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlamasına keseceğim ve yemin olsun sizi toptan asacağım."

50. Dediler: "Zararı yok, biz nasıl olsa Rabbimize döneceğiz,

51. Ümidimiz odur ki, Rabbimiz hatalarımızı bağışlar çünkü biz ilk inananlar olduk."

52. Mûsa'ya şunu vahyettik: Kullarımı geceleyin yola çıkar. Mutlaka peşinize takılacaklar.

53. Bunun üzerine Firavun, kentlere toplayıcılar gönderdi:

54. "Kuşkusuz, bunlar, küçücük bir topluluktur."

55. "Fakat bize gerçekten öfke püskürüyorlar."

56. "Biz ise dikkatli davranan koca bir kitleyiz."

57. Bunun üzerine biz onları bahçelerinden, pınarlarından çıkardık.

58. Hazinelerinden, mutlu-kutlu yerlerinden ettik.

59. Böylece oralara İsrailoğullarını vâris kıldık.

60. Firavun ve adamları, gün doğarken onları izlemeye başladılar.

61. İki topluluk birbirini görecek hale gelince, Mûsa'nın adamları seslendi: "İşte şimdi yakalandık!"

62. Mûsa dedi: "Hayır, asla! Rabbim benimledir, bana kılavuzluk edecektir."

63. Bunun üzerine Mûsa'ya, "Asanla denize vur!" diye vahyettik. Deniz hemen yarıldı, her dalga kümesi kocaman bir dağ gibi oldu.

64. Ötekileri de oraya yaklaştırdık.

65. Mûsa'yı ve beraberindekileri toptan kurtardık.

66. Sonra ötekileri boğduk.

67. Bunda elbette bir ibret vardır ama onların çoğu inanmış kimseler değildi.

68. Ve şüphesiz, senin Rabbindir O mutlak **Azîz**, mutlak **Rahîm.**

69. İbrahim'in haberini de oku

onlara.

70. Hani, babasına ve toplumuna şöyle demişti: "Siz neye ibadet ediyorsunuz?"

71. Dediler: "Birtakım putlara tapıyoruz. Onların önünde toplanıp tapınmaya devam edeceğiz."

72. Dedi: "Yalvarıp yakardığınız zaman sizi duyuyorlar mı?"

73. "Size yarar sağlıyor yahut zarar veriyorlar mı?"

74. Dediler: "Hayır! Ancak atalarımızı böyle yapar halde bulduk."

75. Dedi: "Gördünüz mü neye ibadet ediyormuşsunuz!"

76. "Siz ve o eski atalarınız!"

77. "Şüphesiz, onlar benim düşmanım. Ama âlemlerin Rabbi dostum."

78. "O yarattı beni, O yol gösteriyor bana."

79. "O'dur beni doyuran, suvaran."

80. "Hastalandığımda O'dur bana şifa ulaştıran."

81. "Beni öldürecek, sonra diriltecek O'dur."

82. "Din gününde hatalarımı affetmesini umup durduğum da O'dur."

83. "Rabbim, bana hükmetme gücü/hikmet bağışla, beni hak ve barışı seven iyiler arasına kat!"

84. "Sonradan gelecekler arasında, benim adıma hiç çekinmeden gerçeği söyleyecek bir dil oluştur."

85. "Beni, nimetlerle dolu cennetin mirasçılarından kıl."

86. "Babamı da affet. Çünkü o, sapmışlardandır."

87. "Herkesin diriltileceği gün beni utandırma."

88. "Bir gündür ki o, ne mal fayda verir ne oğullar."

89. "Yalnız temiz bir kalple Allah'a varan kurtulur."

90. Cennet takva sahiplerine yaklaştırılır.

91. Cehennem de şımarıp azanların karşısına getirilir.

92. Denir ki onlara: "O kulluk/kölelik/ibadet ettikleriniz nerede?"

93. "Allah'ın berisindekiler nerede? Size yardım ediyorlar mı? Peki, kendilerine yardımları dokunuyor mu?"

94. Ardından onlar ve öteki azgınlar cehennemin içine tıkılmıştır.

95. İblis orduları toplu haldedir.

96. Onun içinde birbiriyle çekişirlerken şöyle derler:

97. "Vallahi, biz açık bir sapıklığın ta içindeymişiz!"

98. "Çünkü biz sizi âlemlerin Rabbi'yle aynı düzeyde tutuyorduk."

99. "Bizi saptıran, o suçlulardan başkası değildi."

100. "Artık ne şefaatçilerimiz var,

101. "Ne sıcak-samimi bir dostumuz."

102. "Keşke bir dönüşümüz daha olsaydı da müminlerden olabilseydik!"

103. Kuşkusuz, bütün bunlarda mutlaka bir ibret vardır. Ama onların çoğu müminler değil.

104. Ve kuşkusuz, senin Rabbindir o mutlak **Azîz**, mutlak **Rahîm!**

105. Nûh kavmi de hak elçileri yalanladı.

106. Kardeşleri Nûh onlara şöyle demişti: "Siz hiç sakınmıyor musunuz?"

107. "Ben sizin için gelmiş, güvenilir bir resulüm."

108. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin."

109. "Ben bunun için sizden bir ücret istemiyorum. Benim ödülüm sadece Âlemlerin Rabbi'ndendir.

110. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin."

111. Dediler: "Biz sana inanır mıyız? Seni, o bayağı zavallılar izliyor."

112. Nûh dedi: "Onların yaptıklarına ilişkin bir ilmim yok."

113. "Onların hesabı Rabbimden başkasına ait değildir. Bir düşünebilseniz!"

114. "Ben iman etmiş insanları kovamam."

115. "Ben sadece açık bir biçimde uyarmaktayım."

116. Dediler: "Ey Nûh! Eğer bu işe son vermezsen, vallahi taşlananlardan olacaksın."

117. Nûh şöyle yakardı: "Rabbim, toplumum beni yalanladı."

118. "Artık benimle onlar arasını iyice aç; beni ve beraberimdeki müminleri kurtar."

119. Bunun üzerine biz, onu da beraberindekileri de o yüklü gemide kurtardık.

120. Sonra, dışta kalanları boğduk.

121. Bunda elbette bir ibret var. Ama onların çoğu müminler değildi.

122. Kuşkusuz, senin Rabbindir o mutlak **Azîz**, mutlak **Rahîm!**

123. Âd da peygamberleri yalanladı.

124. Kardeşleri Hûd onlara, "Siz hiç sakınmıyor musunuz?" demişti.

125. "Ben sizin için, güvenilir bir resulüm."

126. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin."

127. "Ben sizden bu iş için bir ücret istemiyorum. Benim ödülüm âlemlerin Rabbi'ndendir."

128. "Her yüksek tepeye/yola şaşılacak bir bina kurarak/bir işaret dikerek mi eğleniyorsunuz?"

129. "Sanayi üreten yerler edinerek sonsuzlaşmak ümidine mi düşüyorsunuz?"

130. "Yakaladığınız vakit zorbaca yakalıyorsunuz!"

131. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin!"

132. "O bildiğiniz nimetleri önünüze yayandan sakının!"

133. "Size bir yığın nimet lütfetti: Davarlar, oğullar,

134. Bahçeler, pınarlar."

135. "Büyük bir günün azabı üstünüzedir diye korkuyorum."

136. Dediler: "Sen ha öğüt vermişsin ha öğüt verenlerden olmamışsın. Bizim için fark etmez."

137. "Bu, öncekilerin uydurmalarından başka şey değil."

138. "Biz azaba uğratılacak değiliz."

139. Onu bu şekilde yalanladılar, biz de onları helâk ettik. Bunda elbette bir ibret

var. Ama onların çoğu müminlerden değildi.

140. Kuşkusuz, senin Rabbin mutlak **Azîz,** mutlak **Rahîm**'dir.

141. Semûd da peygamberleri yalanladı.

142. Kardeşleri Sâlih onlara demişti ki: "Siz hiç sakınmıyor musunuz?"

143. "Ben sizin için emin bir resulüm."

144. "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin."

145. "Ben bu iş için sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız âlemlerin Rabbi'ndendir."

146. "Siz burada güven içinde bırakılacak mısınız?"

147. "Bahçelerde, pınarlarda."

148. "Ekinler, salkımları sarkmış hurmalıklar içinde."

149. "Keyif içinde, dağlardan evler yontuyorsunuz."

150. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin."

151. "Onun bunun hakkından azgınca savurganlık yapanlara itaat etmeyin."

152. "Onlar yeryüzünde bozgun çıkarırlar, barış için çalışmazlar."

153. Dediler: "Sen, adamakıllı büyülenmişsin."

154. "Sen de bizim gibi bir insansın. Eğer doğru sözlülerden isen, hadi, bir mucize getir!"

155. Dedi: "Şu bir dişi devedir. Onun su içme hakkı var. Belli bir günde su içme hakkı da sizin."

156. "Ona kötülükle ilişmeyin. Yoksa büyük bir günün azabı sizi yakalar."

157. Onu yere yatırıp kestiler. Sonra da pişman oldular.

158. Sonunda azap onları yakaladı. Bunda elbette bir ibret var. Ama onların çoğu inanan kişiler değildi.

159. Ve senin Rabbin mutlak **Azîz,** mutlak **Rahîm**'dir.

160. Lût kavmi de hak elçilerini yalanladı.

161. Kardeşleri Lût onlara şöyle demişti: "Hâlâ sakınmıyor musunuz?"

162. "Ben size gelen emin bir elçiyim."

163. "Artık Allah'tan sakının

da bana itaat edin."

164. "Ben bu iş için sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız Âlemlerin Rabbi'ndendir."

165. "Âlemlerin içinden erkeklere gidiyor da,

166. Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıyor musunuz? Doğrusu siz haddi aşmış bir kavimsiniz."

167. Dediler: "Eğer bu tavrını sona erdirmezsen, ey Lût, yemin olsun bu topraktan sürülenlerden olacaksın."

168. Lût dedi: "Ben sizin şu yaptığınıza öfkelenenlerdenim."

169. "Rabbim, beni ve ailemi bunların yaptıklarından koru."

170. Bunun üzerine biz onu ve ailesini toplu halde kurtardık.

171. Ancak geridekiler arasında bir kocakarı kaldı.

172. Sonra ötekileri mahvedip batırdık.

173. Üzerlerine bir de yağmur yağdırdık. Ne de kötüymüş uyarılanların yağmuru!

174. Elbette bunda bir ayet var ama onların çoğu müminler değildi.

175. Ve senin Rabbin mutlak **Azîz,** mutlak **Rahîm.**

176. Eyke halkı da elçileri yalanladı.

177. Şuayb onlara demişti ki, "Hâlâ sakınmıyor musunuz?"

178. "Kuşkusuz, ben sizin için güvenilir bir resulüm."

179. "Artık Allah'tan sakının da bana itaat edin!"

180. "Ben bu iş için sizden herhangi bir ödül de istemiyorum; benim ödülüm âlemlerin Rabbi'nden başkasında değil."

181. "Ölçüyü tam yapın; şunun-bunun hakkını çarpanlardan olmayın;

182. Doğru-düzgün terazi ile tartın/değerlendirmelerde doğruluk-dürüstlük ölçüsünü kullanın!

183. Halkın eşyasını, değerlerini düşürerek almayın! Yeryüzünde, bozguncular olarak fesat çıkarmayın!

184. Sizi ve önceki nesilleri yaratandan sakının!"

185. Dediler: "Sen fena halde büyülenmişsin."

186. "Sen bizim gibi bir insandan başka şey değilsin. Biz senin yalancılardan olduğunu düşünüyoruz."

187. "Eğer doğru sözlülerdensen, hadi üzerimize gökten parçalar düşür!"

188. Şuayb dedi: "Yapmakta olduğunuzu Rabbim daha iyi bilir."

189. Onu yalanladılar; bunun üzerine o gölgelik gününün azabı onları yakalayıverdi. O, gerçekten büyük bir günün azabıydı.

190. Bunda elbette bir ibret var ama onların çoğu inanan kişiler değildi.

191. Ve senin Rabbin mutlak **Azîz,** mutlak **Rahîm**'dir.

192. Kesin olan şu ki, o âlemlerin Rabbi'nden indirilmiştir.

193. O güvenilir rûh indirdi onu,

194. Senin kalbine ki, uyarıcılardan olasın.

195. Açık seçik Arapça bir dille indirdi.

196. O, elbette ki, öncekilerin kitaplarında da var.

197. Beniisrail bilginlerinin de onu bilmesi bunlar için bir belirti/kanıt değil mi?

198. Biz onu Arapça konuşmayanlardan birine indirseydik de,

199. O onu onlara okusaydı, yine de ona inanmayacaklardı.

200. Biz onu suçluların kalplerine işte böyle yolladık.

201. Acıklı azabı görünceye değin ona inanmazlar.

202. O azap onlara ansızın gelecek, farkında bile olmayacaklar.

203. O zaman şöyle derler: "Acaba bize süre verilir mi?"

204. Bizim azabımızı acele mi istiyorlar?

205. Görmedin mi ki, biz onları yıllarca nimetlendirsek de,

206. Sonra, tehdit edildikleri şey kendilerine ulaşsa,

207. O yararlandırıldıkları nimetler onların hiçbir işine yaramaz.

208. Biz, uyarıcıları olmayan

hiçbir kenti/uygarlığı helâk etmemişizdir.

209. Uyarı/hatırlatma olacak! Biz zalimler değiliz.

210. Onu şeytanlar indirmedi.

211. Onlara yaraşmaz, zaten güçleri de yetmez.

212. Çünkü onlar, dinleyişten azledilmişlerdir.

213. O halde, Allah'ın yanında bir başka ilaha daha yalvarma/davet etme. Yoksa azaba uğratılanlardan olursun.

214. En yakın akraba ve hısımlarını uyar.

215. Müminlerin sana uyanlarına kanadını indir.

216. Eğer sana isyan ederlerse şöyle de: "Ben, sizin yapmakta olduklarınızdan uzağım."

217. O **Azîz**, o **Rahîm** olana güvenip dayan!

218. O ki, görüyor seni kıyam ettiğin zaman.

219. Görüyor nasıldır secde edenler içinde dolaşman.

220. Kuşkusuz, O'dur iyice bilen, iyice duyan.

221. Haber vereyim mi size şeytanların kime iner olduğundan?

222. Her bir dönek/iftiracı günahkâr üzerine iner onlar.

223. Kulak kabartırlar ama çoğu yalancılardır onların.

224. Şairlere gelince, onlara da çapkınlar-sapkınlar uyar.

225. Görmez misin onları ki, her vadide tutkun-şaşkın dolaşırlar.

226. Ve onlar, yapmayacakları şeyleri söyleyip dururlar.

227. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar, Allah'ı çok ananlar ve zulme uğratıldıktan sonra başarıya ulaşanlar böyle değillerdir. Zulmedenler, hangi devrime uğrayıp baş aşağı döneceklerini yakında bilecekler.

NEML SURESİ
(48/27. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Tâ, Sîn! İşte bunlar Kur'an'ın ve açık seçik beyanda bulunan kitabın ayetleridir.

2. Müminlere bir kılavuz ve muştudur o.

3. O müminler ki, namazı/duayı yerine getirirler, zekâtı verirler. Ve âhirete tam bir biçimde inananlar da onlardır.

4. Şu bir gerçek ki, âhirete inanmayanların amellerini biz, kendileri için süsleyip püsledik. Bu yüzden onlar kalpleri körelmiş olarak şaşkınlık içinde bocalar dururlar.

5. İşte bunlardır kendilerine azabın korkuncu öngörülen. Âhirette hüsrana uğrayacaklar da onlardır.

6. Emin ol ki, sen bu Kur'an'a **Hakîm** ve **Alîm** bir kudret tarafından muhatap kılınıyorsun.

7. Hatırla o zamanı; Mûsa, ailesine şöyle demişti: "Ben bir ateş fark ettim. Ondan size bir haber getireceğim, yahut parlak bir kor getireceğim ki ateş yakıp ısınabilesiniz."

8. Mûsa ateşe vardığında şöyle çağrıldı. "Ateşteki kimse de ateşin çevresindekiler de kutsal ve bereketli kılınmıştır. Ve âlemlerin Rabbi olan **Allah**, bütün eksiklik ve iğretiliklerden arınmıştır."

9. "Ey Mûsa! Kuşkun olmasın ki, ben, Allah'ım; **Azîz** olan, **Hakîm** olanım!"

10. "Asanı bırak!" Bunun üzerine Mûsa, asayı çevik bir yılan gibi titreyip kıvrılır

görünce gerisin geri kaçtı ve arkasına bakmadı. "Korkma, ey Mûsa! Risalet göreviyle gönderilenler, benim huzurumda korkmaz!"

11. "Zulme bulaşan müstesna. O da bunu kötülüğün arkasından güzelliğe çevirirse hiç kuşkusuz, ben **Gafûr**'um, **Rahîm**'im."

12. "Elini koynuna sok; Firavun ve toplumuna yönelik dokuz mucizeden biri olarak pürüzsüz ve lekesiz, bembeyaz bir biçimde çıkacaktır. O Firavun ve yandaşları, sapmış bir topluluk haline geldiler."

13. İşte bu şekilde ayetlerimiz göz ve gönül açar bir biçimde onlara geldiğinde şunu deyiverdiler: "Açık bir büyüdür bu!"

14. Zulüm ve böbürlenmeyle, ona karşı çıktılar. Oysaki öz benlikleri, onun gerçekliğine kanaat getirmişti. Bak da gör, nasıl olmuştur o bozguncuların sonu!

15. Yemin olsun, biz, Davûd'a da Süleyman'a da bir ilim verdik. Onlar şöyle dediler: "Bizi, mümin kullarının bir çoğundan üstün kılan Allah'a hamt olsun!"

16. Süleyman, Davûd'a mirasçı oldu ve şöyle dedi: "Ey insanlar, bize kuşların dili öğretildi ve bize her şeyden biraz verildi. Kuşkusuz, bu, apaçık lütfun ta kendisidir."

17. Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan orduları, Süleyman'ın huzurunda bir araya getirildi. Onlar, düzenli bir biçimde sevk ediliyorlardı.

18. Karınca vadisine geldiklerinde bir karınca şöyle seslendi: "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin ki, Süleyman ve orduları farkında olmayarak sizi ezmesinler."

19. Bunun üzerine, Süleyman, karıncanın sözüne güldü ve dedi: "Rabbim, bana ve ebeveynime lütfettiğin nimetine şükretmeme, hoşnut olacağın hayırlı ve barışçıl bir iş yapmama imkân ver. Ve rahmetinle beni iyilik ve barışı seven kullarının arasına sok."

20. Kuşları teftiş etti de şöyle dedi: "Hüdhüd'ü neden göremiyorum, yoksa kayıplara mı karıştı?"

21. "Ona acımasızca azap edeceğim, belki de onu boğazlayacağım; yahut da bana mutlaka açık bir kanıt getirecek."

22. Hüdhüd kısa bir süre bekledikten sonra şöyle dedi: "Senin fark edemeyeceğin bir şeyi fark ettim ve sana Sabâ'dan parlak bir haber getirdim."

23. "Sabâlılara hükmeden bir kadın buldum. Kendisine her şeyden bir pay verilmiş, kocaman bir tahtı var."

24. "Onu ve toplumunu, Allah'ın berisinden Güneş'e secde eder buldum. Şeytan onlara, yapıp ettiklerini süslü gösterip onları yoldan saptırmış. Artık doğruyu bulamazlar."

25. "Göklerde ve yerdeki sırrı açığa çıkaran, onların gizlediklerini de açıkladıklarını da bilen Allah'a secde etmemek gayretindeler."

26. "O Allah ki, tanrı yok kendinden başka, o büyük arşın rabbidir O."

27. Süleyman dedi: "Doğru mu söyledin yoksa yalancılardan mısın, göreceğiz!"

28. "Şu yazımı götürüp onlara at. Sonra onlardan uzaklaş da bak bakalım, nasıl davranacaklar."

29. Melike dedi: "Ey ileri gelenler, bana önemli bir mektup bırakıldı."

30. "Süleyman'dan bir mektup. Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla başlıyor."

31. "Söylediği şu: Bana büyüklük taslamaya kalkmayın. Teslim olarak huzuruma gelin."

32. Melike dedi: "Ey danışmanlarım, bu meselem konusunda bana fikir verin. Siz onaylamadıkça, hiçbir işe kesin karar vermem."

33. Dediler: "Biz çok güçlüyüz, çok yaman savaşırız. Buyruk senin. Ne karar vereceğini sen bilirsin."

34. Melike dedi: "Şu bir gerçek ki krallar bir kente/bir memlekete girdiler mi, orada bozgun çıkarırlar; oranın onurlu insanlarını zelil-sefil ederler. İşte, böyle yaparlar."

35. "Şimdi ben onlara bir hediye göndereceğim ve bakacağım elçiler neyle geri dönecekler."

36. Elçi, Süleyman'a geldiğinde, Süleyman dedi ki, "Siz bana bir mal ile mi destek veriyorsunuz? Allah'ın bana verdiği, size verdiğinden daha kıymetlidir. Sizin hediyenizle, benden çok siz ferahlarsınız."

37. "Seni gönderenlere dön. Vallahi, karşı koyamayacakları ordularla üstlerine gelirim ve onları oradan, başları eğik, aşağılanmış bir halde sürer çıkarırım."

38. Süleyman, kurmaylarına dedi ki, "Onlar teslim olup huzuruma gelmeden önce, o kadının tahtını hanginiz bana getirebilir?"

39. Cinlerden bir ifrit şöyle dedi: "Sen daha makamından kalkmadan, onu sana getirebilirim. Ben bunu yapacak güçteyim ve gerçekten güvenilir biriyim."

40. Kendinde kitaptan bir ilim olan kişi de şöyle dedi: "Ben onu sana, gözünü açıp yumuncaya kadar getiririm." Derken Süleyman, tahtı, yanında kurulmuş görünce şöyle konuştu: "Rabbimin lütfundandır bu. Şükür mü edeceğim, nankörlük mü diye beni denemek istiyor. Esasında, şükreden, kendisi lehine şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse bilsin ki, Rabbim **Ganî**'dir, cömerttir."

41. Emir verdi: "Onun tahtını başkalaştırın, bakalım tanıyacak mı, tanıyamayanların arasına mı girecek?"

42. Melike gelince şöyle denildi: "Senin tahtın da böyle mi?" Dedi: "Bu sanki o. Zaten daha önce bize bilgi verilmişti ve biz müslüman olmuştuk."

43. Daha önce Allah'ın berisinden ibadet ettiği, onu engellemişti. Çünkü o, küfre sapmış bir topluluktandı.

44. Ona denildi: "Köşke gir!" Melike onu görünce su sandı ve baldırlarını açtı. Süleyman dedi: "O, cilalı sırçadan yapılmış bir parlak avlu/zemindir." Melike dedi: "Rabbim, doğrusu ben öz benliğime zulmetmişim. Artık Süleyman'la birlikte,

âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oluyorum."

45. Yemin olsun, Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i, şunu tebliğ etmek üzere gönderdik: "Allah'a ibadet edin!" Bir de ne görelim, onlar birbiriyle boğuşan iki fırka oluvermişler.

46. Sâlih dedi: "Ey toplumum! İyilikten önce kötülüğü istemede aceleniz niye? Merhamet görebilmeniz için Allah'tan af dileseniz olmaz mı?"

47. Dediler: "Sen ve beraberindekiler yüzünden başımıza uğursuzluk geldi/sen ve beraberindekileri uğursuzluk belirtisi sayıyoruz." Dedi: "Uğursuzluk kuşunuz Allah katındadır. Daha doğrusu siz, imtihana çekilen bir topluluksunuz.

48. O kentte, hep bozgun çıkarıp barışa hiç yanaşmayan dokuz çete vardı.

49. Allah adına yeminleşerek şöyle dediler: "Ona ve ailesine bir gece baskını yapalım, sonra da velisine şöyle diyelim: Biz onların ailesinin öldürülüşüne tanık olmadık. Vallahi, doğru söyleyenleriz."

50. Onlar bir tuzak kurdular, biz de bir tuzak kurduk, ama şuursuzluk eden onlardı.

51. Bir baksana nasıl oldu tuzaklarının sonu! İşte, onları da topluluklarını da hep birlikte yere geçirdik.

52. İşte sana onların, işledikleri zulümler yüzünden çöküp ıpıssız kalmış evleri. Hiç kuşkusuz, bunda, ilmi kullanan bir topluluk için kesin bir ibret vardır.

53. Biz inananları, korunup sakınanları kurtardık.

54. Lût'u da resul olarak gönderdik. Toplumuna şöyle dedi: "Gözünüz göre göre şu iğrençliği yapıyorsunuz ha!"

55. "Siz, şehvetinizi tatmin için kadınların berisinden erkeklere mi gidiyorsunuz? Doğrusu siz cehalete saplanmış bir topluluksunuz."

56. Toplumunun cevabı sadece şunu söylemeleri oldu: "Çıkarın şu Lût'un yakın çevresini kentinizden/yurdunuzdan. Çünkü bunlar, temizlik ve dürüstlükte ısrarı sürdüren kişilerdir."

57. Bunun üzerine onu ve ailesini kurtardık. Karısı hariç. Onu, arkada kalanlardan biri olarak takdir etmiştik.

58. Üzerlerine bir de yağmur yağdırdık. Uyarılmış olanlar üzerine inen yağmur da ne kötüdür!"

59. De ki, "Hamt Allah'a, selam O'nun seçip yücelttiği kullarına! Allah mı hayırlı, yoksa onların ortak tuttukları mı?"

60. Yoksa gökleri ve yeri yaratan, gökten size bir su indiren mi hayırlı? Biz o suyla sizin için gözler-gönüller açan bahçeler bitirdik. Sizin, onların bir tek ağacını bitirmeniz mümkün değildi. Allah'ın yanında başka bir ilah daha mı var? Hayır! Ama onlar döneklik eden bir topluluktur.

61. Yoksa yeri bir karargâh yapıp şurasına burasına nehirler serpiştiren, üzerine dayanaklı dağlar konduran ve iki deniz arasına bir engel yerleştiren mi hayırlı? Allah'ın yanında başka bir ilah mı var?! Hayır! Ama onların çokları ilimden nasipsizliği sürdürüyorlar.

62. Yoksa zorda kalan yalvardığında, onun imdadına yetişip sıkıntı ve kederi kaldıran, sizi yeryüzünün hükmedenleri kılan mı hayırlı? Allah'ın yanında başka bir ilah daha var mı!? Ne kadar da az ibret alıyorsunuz!

63. Yoksa size karanın ve denizin karanlıkları içinde yol gösteren ve rahmetini önünde rüzgârları müjdeci gönderen mi hayırlı? Allah'ın yanında başka bir ilah daha mı var?! Allah, onların ortak tuttuklarından uzaktır, arınmıştır.

64. Yoksa yaratmaya başlayıp sonra tekrar tekrar yaratan, sizi gözeten, sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı hayırlı? Allah'ın yanında bir ilah mı var? De ki, "Getirin susturucu kanıtınızı, eğer doğru sözlüler iseniz!"

65. De ki, "Göklerde ve yerde, Allah'tan başka hiç kimse gaybı bilmez. Ne zaman dirileceklerini de bilmezler."

66. Hayır, onların bilgileri âhiret konusunda yetersiz kal-

mıştı. Daha doğrusu, onlar ondan kuşku duymaktadırlar. Hayır, hayır! Onlar, onu göremeyecek kadar kördürler.

67. İnkârcı nankörler dediler ki, "Biz ve atalarımız toprak olduktan sonra, gerçekten biz bundan sonra ortaya mı çıkarılacağız?"

68. "Yemin olsun, bununla şimdi biz, önceden de atalarımız tehdit edildi. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değil."

69. De ki, "Yeryüzünde dolaşın da bir bakın nice olmuştur günahkârların sonu!"

70. Onlar yüzünden tasalanma. Kurmakta oldukları tuzaklardan ötürü de sıkıntıya düşme.

71. "Eğer doğru sözlülerseniz, bu vaat ne zaman?" derler.

72. De ki, "Acele isteyip durduğunuzun bir kısmı belki de arkanıza takılmıştır."

73. Senin Rabbin, insanlara karşı gerçekten lütufkârdır; fakat çokları şükretmezler.

74. Ve senin Rabbin, onların göğüslerinin sakladığını da açığa vurduğunu da çok iyi bilir.

75. Yerde ve gökte hiçbir gayb yoktur ki, açıklayıcı bir kitapta olmasın.

76. Hiç kuşkunuz olmasın ki, bu Kur'an, İsrailoğulları'na, ihtilafa düştükleri şeylerin birçoğunu anlatıyor.

77. Ve elbette o, inananlara bir kılavuz ve rahmettir.

78. Rabbin, o İsrailoğulları arasında hükmünü verip gereğini yapacaktır. **Azîz**'dir, **Alîm**'dir O.

79. Allah'a dayanıp güven, çünkü sen apaçık gerçeğin üzerindesin.

80. Sen, ölülere işittiremezsin. Eğer dönüp giderlerse, sağırlara da çağrıyı duyuramazsın.

81. Ve sen, düştükleri sapıklıktan körleri de çıkaramazsın. Teslim olmuş kişiler halinde ayetlerimize inananlardan başkasına sesini duyuramazsın.

82. O söz tepelerine indiğinde, yeryüzünden onlar için bir dâbbe/debelenir gibi yürüyen bir canlı çıkarırız da o onlara, insanların bizim

ayetlerimize gereğince inanmadıklarını söyler.

83. O gün, her ümmetin içinden ayetlerimizi yalanlayanlardan bir zümre derleriz de onlar, toplu halde ortaya sürülürler.

84. Geldiklerinde **Allah** onlara, "Ayetlerimi, onları ilmen kuşatamadığınız halde inkâr mı ettiniz yoksa ne yapıyordunuz?" der.

85. İşledikleri zulümler yüzünden o söz tepelerine inmiştir; artık tek kelime söyleyemezler.

86. Görmedin mi; biz geceyi, içinde dinlensinler diye, gündüzü de gösterici bir ışık olsun diye oluşturduk. İşte bunda, inanan bir topluluk için elbette ibretler vardır.

87. Sûra üfürüleceği gün, Allah'ın dilediği dışında herkes, göklerdekiler, yerdekiler dehşet içinde kalacaktır. Hepsi boynunu bükmüş bir halde O'nun huzuruna gelir.

88. Sen dağlara bakar da onları donuk-durgun görürsün. Oysaki onlar, bulutların dolaştığı gibi dolaşmaktadır. Her şeyi güzel ve yerli yerinde yapan Allah'ın sanatıdır bu! Yaptıklarınızdan gereğince haberdardır O!

89. İyilik ve güzellik getirene, getirdiğinden daha hayırlısı vardır. Onlar o gün korkudan güvene çıkmışlardır.

90. Kötülük getirenlerin ise yüzleri ateşte sürtülür. Sadece yapıp ettiklerinizle cezalandırılırsınız.

91. "Ben sadece, bu beldenin Rabbine kulluk etmekle emrolundum. Orayı saygıya layık kılmıştır O. Her şey O'nundur! Ben, müslümanlardan/Allah'a teslim olanlardan olmakla emrolundum."

92. "Ve Kur'an'ı okumakla emrolundum." Artık kim yola gelirse kendi nefsi için gelir. Sapmışa gelince, böylesine de ki, "Ben uyarıcılardan biriyim. Hepsi bu!"

93. Ve şöyle yakar: "Hamt olsun Allah'a! O size ayetlerini gösterecek de siz onları tanıyacaksınız. Senin Rabbin, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir."

KASAS SURESİ
(49/28. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Tâ, Sîn, Mîm!

2. İşte sana, açık seçik beyanda bulunan kitabın ayetleri!

3. İman edecek bir toplum için, Mûsa ve Firavun'un haberinden bir kısmını sana hak olarak okuyacağız.

4. Gerçek şu: Firavun o yerde egemenlik kurmuş ve ora halkını fırkalara ayırmıştı. Onlardan bir topluluğu horlayıp eziyordu: Bu topluluğun erkek çocuklarını boğazlıyor, kadınlarına hayasızca davranıyor/kadınların rahimlerini yokluyor/kadınlarını hayata salıyordu. O gerçekten fesadı yayanlardandı.

5. Ve biz istiyoruz ki, yeryüzünde ezilip horlananlara bağışta bulunalım, onları önderler yapalım, onları mirasçılar haline getirelim.

6. Ve yeryüzünde onlara imkân ve kudret verelim. Firavun'a, Hâman'a ve onların ordularına da korkmakta oldukları şeyleri gösterelim.

7. Mûsa'nın annesine şunu vahyettik: "Emzir onu! Onun aleyhinde bir korku hissedince de nehire bırakıver onu! Korkma, üzülme! Kuşkun olmasın ki, biz onu sana geri döndüreceğiz ve onu resullerden biri yapacağız."

8. Nihayet, Firavun ailesi onu kayıp bir şey olarak bulup aldı. O, kendileri için bir düşman ve tasa olacaktı. Gerçek olan şu ki, Firavun, Hâman ve bunların ordulaı yanlış yoldaydılar.

9. Firavun'un karısı şöyle dedi: "Benim için de senin için de bir göz aydınlığıdır bu! Öldürmeyin onu, bize yararı olabilir, yahut onu çocuk ediniriz." Onlar işin farkında olmuyorlardı.

10. Mûsa'nın annesinin kalbi ise bomboş bir halde sabahladı. Eğer inananlardan olması için kalbine bir bağ vermeseydik, onu açığa vuracak bir durumdaydı.

11. Annesi, Mûsa'nın kız kardeşine, "Onu izle!" dedi. O da onu kenardan gözledi. Onlarsa işin farkında olmuyorlardı.

12. Biz daha önce ona, süt emziren kadınları haram kılmıştık. Bu sırada kız kardeşi dedi ki, "Onun bakımını sizin için üstlenecek, onu eğitip öğretmeyi yüklenecek bir ev halkını size tanıtayım mı?"

13. Nihayet, Mûsa'yı öz anasına geri çevirdik ki, o ananın gözü aydın olsun, kederlenmesin ve Allah'ın vaadinin hak olduğunu bilsin. Fakat çokları bunu bilmezler.

14. Mûsa, yiğitlik çağına ulaşıp olgunlaşınca ona hikmet ve ilim verdik. Biz, güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz.

15. Halkının habersiz olduğu bir sırada kente girdi. Orada iki adam buldu, dövüşüyorlardı. Bu, Mûsa'nın halkından, şu da düşmanlarındandı. Kendi halkından olan, düşmanından olana karşı Mûsa'dan yardım istedi. Mûsa ona bir yumruk indirip işini bitirdi. Dedi: "Bu yaptığım, şeytanın amellerindendir. İnsanı saptıran açık bir düşmandır o!"

16. "Rabbim, öz benliğime zulmettim, beni affet!" diye yakardı da **Allah** onu affetti. **Gafûr** O'dur, **Rahîm** O'dur.

17. Dedi: "Rabbim, bana lütfettiğin nimete yemin ederim ki, bir daha suçlulara asla arka çıkmayacağım."

18. Kentte, korku içinde sabahladı, göz-kulak kesiliyordu. Bir de baktı ki, dün ondan yardım isteyen adam yine onu yardıma çağırıyor. Mûsa ona dedi:

"Anlaşıldı, sen, tam azmış bir adamsın!"

19. Mûsa, ikisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince o şöyle dedi: "Dün bir adamı öldürdüğün gibi, bugün de beni mi öldürmek istiyorsun? Sen yeryüzünde zorba olmaktan başka bir şey istemiyorsun. Barışseverlerden olmak gibi bir niyetin yok."

20. Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi. Dedi: "Ey Mûsa, kentin ileri gelenleri seni öldürmeyi planlıyorlar. Çık buradan! Ben sana öğüt verenlerdenim."

21. Bunun üzerine Mûsa, oradan korka korka çıktı. Her yanı gözlüyordu. Şöyle yakardı: "Rabbim, beni şu zalimler topluluğundan kurtar!"

22. Medyen tarafına yönelince şöyle dedi: "Umarım Rabbim beni isabetli bir yola kılavuzlar."

23. Medyen suyuna ulaştığında, su başında halktan bir topluluk gördü. Hayvanlarını suluyorlardı. Biraz ötelerinde çekingen bir halde duran iki kadın fark etti. "Derdiniz nedir?" dedi. "Şu çobanlar çekilip gidinceye kadar biz hayvanlarımızı sulamayız. Üstelik babamız da ileri yaşta bir ihtiyardır." dediler.

24. Bunun üzerine Mûsa, onların sulama işini yaptı. Sonra gölgeye çekilip şöyle dedi: "Rabbim, bana indireceğin her nimeti bekleyen bir çaresizim."

25. Tam o sırada kadınlardan biri, utangaç bir tavırla yürüyerek ona geldi. Dedi: "Babam, bizim için yaptığın sulamaya karşılık sana birşeyler vermek üzere seni çağırıyor." Mûsa gelip ihtiyara hikâyeyi anlatınca, o dedi ki, "Korkma, artık zalimler topluluğundan kurtuldun!"

26. Kadınlardan biri şöyle dedi: "Babacağım, ücretle tut onu. Her halde ücretle çalıştırdıklarının en hayırlısı olacak; güçlü, güvenilir biri."

27. İhtiyar dedi: "Bana sekiz yıl çalışman şartıyla şu iki kızımdan birini sana

nikâhlamak istiyorum. Eğer on yıla tamamlarsan, o da senden. Seni zora sürmek gibi bir niyetim yok. Allah dilerse beni, barış ve iyilik sever insanlardan bulacaksın."

28. Mûsa dedi: "Bu seninle benim aramda. İki süreden hangisini tamamlasam bana kızıp darılmak yok. **Allah,** bizim şu konuştuğumuza **Vekîl'**dir."

29. Mûsa süreyi bitirip ailesiyle yola çıkınca, Tûr tarafından bir ateş fark etti. Ailesine dedi: "Bekleyin, bir ateş fark ettim. Belki ondan size bir haber getiririm, belki bir ateş koru getiririm de ısınırsınız."

30. Oraya vardığında, o bereketli toprak parçasındaki vadinin sağ tarafından, bir ağaçtan şöyle seslenildi: "Ey Mûsa! Âlemlerin Rabbi Allah benim, ben!"

31. "Asanı at!" Asanın çevik bir yılan gibi titreyip kıvrıldığını görünce gerisin geri döndü; arkaya bile bakmadı. "Geri dön ey Mûsa, korkma! Güven içinde olanlardansın."

32. "Elini koynuna sok; lekesiz, bembeyaz çıkıversin. Korkudan açılan kollarını kendine çek. İşte bunlar, Firavun ve kodamanlarına karşı Rabbinden sana güçlü iki kanıttır. Firavun ve yardakçıları yoldan çıkmış bir güruhtur."

33. Mûsa dedi: "Rabbim, ben onlardan birini katlettim, bu yüzden beni öldürürler diye korkuyorum."

34. "Kardeşim Hârun var ya, o benden lisanca daha etkilidir/benden daha güzel konuşur. Onu da benimle yardımcı olarak gönder ki beni tasdiklesin; beni yalanlamalarından korkuyorum."

35. Allah buyurdu: "Pazunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz; size öyle bir güç/kanıt vereceğiz ki size ulaşamayacaklar. Ayetlerimize yemin olsun ki, siz ve size uyanlar, galip gelenler olacaksınız."

36. Bunun ardından, Musa onlara açık seçik ayetlerimizi getirdiğinde onlar şöyle dediler: "Uydurulmuş bir büyüden başkası değil bu! İlk atalarımız arasında bunu hiç duymadık."

37. Mûsa dedi: "Katından kimin hidayet getirdiğini ve bu yurdun, sonunda kimin olacağını Rabbim daha iyi bilir. Şu bir gerçek ki, zalimler iflah olmaz."

38. Firavun dedi: "Ey seçkinler topluluğu! Ben sizin için benden başka bir Tanrı tanımıyorum. Ey Hâmân! Benim için çamurun üzerinde ocağı yakıp bana bir kule yap ki Mûsa'nın Tanrı'sına ulaşayım. Aslında ben onun yalancılardan olduğunu sanıyorum."

39. O ve orduları yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve sandılar ki, bize döndürülmeyecekler.

40. Biz de onu ve askerlerini yakalayıp hepsini suyun içine fırlattık. Bak, nasıl oldu zalimlerin sonu!

41. Biz onları, ateşe çağıran önderler yapmıştık. Kıyamet günü yardım göremeyeceklerdir.

42. Bu dünya hayatında da arkalarına bir lanet taktık. Kıyamet günü onlar, çirkinleştirilenler arasında olacaklar.

43. Yemin olsun, biz, ilk nesilleri helâk ettikten sonra Mûsa'ya kitabı; insanlar için basîretler, kılavuz ve rahmet olarak verdik ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

44. Biz Mûsa'ya o emri vahyettiğimizde, sen batı tarafında değildin; olayı izleyenlerden de değildin.

45. Ancak biz, birçok nesil oluşturduk da bunlar üzerinden ömürler akıp gitti. Sen, Medyen halkı içinde oturarak onlara ayetlerimizi okuyor değildin. Biz, peygamberler gönderiyoruz, hepsi bu.

46. Ve sen, biz seslendiğimizde, Tûr tarafında da değildin. Sen, senden önce kendilerine uyarıcı gelmemiş bir toplumu uyarmak için Rabbinden bir rahmetsin. Bu sayede onların düşünüp öğüt almaları umuluyor.

47. Kendi ellerinin önden hazırladıkları yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde hemen şöyle diyorlar: "Rabbimiz, bize bir resul gönderseydin de senin ayetlerine uyup müminlerden olsaydık ne olurdu!"

48. Fakat hak, katımızdan kendilerine geldiğinde şöyle dediler: "Mûsa'ya verilenin aynısı buna da verilseydi ya!" Bunlar daha önce Mûsa'ya verileni inkâr etmemişler miydi? Şöyle demişlerdi: "Birbirini destekleyen iki büyü/sırt sırta iki büyücü." Ve dediler: "Biz bunların ikisine de inanmıyoruz."

49. De ki, "Eğer doğru sözlü iseniz, Allah katından, bu ikisinden daha aydınlık bir kitap getirin, ben ona uyayım."

50. Bunun üzerine sana cevap veremezlerse bil ki, onlar sadece iğreti arzularına uyuyorlar. Allah'tan bir kılavuzluk olmaksızın, kendi arzularına uyandan daha sapık kim vardır! Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.

51. Yemin olsun, biz onlar için sözü art arda getirdik ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

52. Ondan önce kendilerine kitap verdiklerimiz, ona da iman ederler.

53. O, onlara okunduğu zaman şöyle derler: "İnandık buna, Rabbimizden gelmiş haktır o! Biz, ondan önce de müslümanlardık/Allah'a teslim olanlardık."

54. İşte böylelerine ödülleri, sabrettikleri için iki kez verilir. Onlar, kötülüğü güzellikle karşılayıp savarlar. Ve onlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.

55. Boş lakırdıyı duyduklarında, ondan yüz çevirir şöyle derler: "Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size! Selam olsun hepinize! Biz cahilleri önemsemeyiz."

56. Şu bir gerçek ki, sen istediğin kişiyi doğru yola iletemezsin. Ama Allah, dilediğine kılavuzluk eder. Hidayete erecekleri O daha iyi bilir.

57. Dediler ki, "Eğer seninle birlikte yol alırsak, yerimizden, yurdumuzdan oluruz." Biz onları, katımızdan rızık olarak gelen tüm ürünlerin derlenip toplandığı güvenli, saygıdeğer bir mekâna yerleştirmedik mi? Ama onların çokları bilmiyorlar.

58. Yaşayışı şımarıklık ve gösterişe yol açmış nice kenti

helâk ettik biz. İşte yerleri yurtları! Onlardan sonra oralarda çok az oturuldu. Biziz **Vâris** olanlar/mirasçılar, biz!

59. Senin Rabbin, memleketleri/medeniyetleri, ana merkezlerinde kendilerine ayetlerimizi okuyan bir resul göndermedikçe helâk etmez. Biz; ülkeleri/medeniyetleri, halkları zulme sapmadıkları sürece helâk etmeyiz.

60. Nasiplendirildiğiniz şeyler şu iğreti hayatın yararından ve süsünden ibarettir. Allah'ın katındaki ise daha hayırlı ve daha süreklidir. Hâlâ aklınızı işletmeyecek misiniz?

61. Kendisine güzel bir vaatte bulunduğumuz, ardından da ona kavuşan kimse, şu iğreti hayatın yararıyla nimetlendirdiğimiz, sonra kıyamet gününde huzurumuza dikilecekler arasına giren kimse gibi midir?

62. Allah, o gün, onlara seslenerek şöyle diyecek: "O kendilerini bir şey sandığınız ortaklarım nerede?"

63. Üzerlerine hüküm hak olanlar şöyle diyecekler: "Rabbimiz, azdırdıklarımız işte şunlar! Kendimiz azdığımız gibi onları da azdırdık. Onlardan uzak olduğumuzu sana arz ediyoruz. Zaten onlar sadece bize kulluk/ibadet etmiyorlardı ki!"

64. Şöyle denilir: "Çağırın ortak koştuklarınızı!" Onlar da çağırırlar. Fakat ötekiler bunlara cevap veremezler; azabı görmüşlerdir. Önceden yola gelselerdi ne olurdu!

65. Allah o gün, onlara seslenir de şöyle der: "Hak elçilerine ne cevap verdiniz?"

66. Artık o gün, onlara karşı tüm haberler kör olmuştur. Birbirlerine de bir şey soramazlar.

67. Ama tövbe eden, inanıp barışa/hayra yönelik iş yapan kişinin, kurtuluşa erenlerden olması ümidi vardır.

68. Senin Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Seçim onların değil/onların seçme hakkı yok! Allah, onların ortak koştuklarından yücedir, arınmıştır!

69. Ve Rabbin, onların göğüslerinin neyi sakladığını, neyi

açığa vurduğunu da bilir.

70. O, Allah'tır! Tanrı yoktur O'ndan başka. İlkte de sonda da hamt yalnız O'nadır. Hüküm de yalnız O'nundur/O'nun içindir. Ve siz yalnız O'na döndürüleceksiniz.

71. De ki, "Söyleyin bakalım, Allah geceyi, kıyamet gününe kadar üzerinizde sürekli kılsa, Allah'tan başka hangi ilah size ışık getirebilir? Hâlâ dinlemeyecek misiniz?"

72. De ki, "Söyleyin bakalım, eğer Allah kıyamet gününe kadar, gündüzü üzerinizde sürekli tutsa, Allah'tan başka hangi tanrı, içinde sükûnet bulacağınız bir gece verebilir size? Hâlâ görmeyecek misiniz?"

73. Rahmetinin bir eseri olarak geceyi ve gündüzü sizin için oluşturdu ki, onda sükûnet bulasınız, O'nun lütfundan bir şeyler dileyesiniz ve şükredebilesiniz.

74. Gün olur, seslenir onlara da şöyle der: "O, bir şey zannettiğiniz ortaklarım nerede?"

75. Her ümmetten bir tanık çıkarmış da şöyle demişizdir: "Getirin susturucu kanıtınızı!" Bunun üzerine onlar, hakkın Allah'a ait olduğunu bilmişlerdir. O iftira aracı yapıyor oldukları şeyler de onları yüzüstü bırakıp kaybolmuştur.

76. Şu da bir gerçek ki, Karun, Mûsa kavmindendi. Onlara karşı şımarıklık/azgınlık yaptı. Ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını taşımak, dayanışma içinde kuvvetli bir ekibi bile zorluyordu. Kavmi ona şöyle demişti: "Şımarma, çünkü Allah, şımaranları sevmez!"

77. "Allah'ın sana verdikleri içinde âhiret yurdunu ara, dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana güzel davrandığı gibi sen de güzel davran/Allah'ın sana lütufta bulunduğu gibi sen de lütufta bulun. Yeryüzünde fesat isteyip durma, çünkü Allah fesat peşinde koşanları sevmez."

78. O dedi: "Bu servet bana, bendeki bir ilim sayesinde verildi." Peki o bilmedi mi ki Allah, önceki nesiller içinden ondan kuvvetçe daha zorlu, sayıca daha çok olanları bile helâk etmiştir.

Günahlarının ne olduğu, günahkârlardan sorulmaz.

79. Karun, süsü püsü içinde toplumunun karşısına çıktı. İğreti hayatı amaçlayanlar dediler: "Ah, Karun'a verilenin bir benzeri bize de verilseydi! Gerçekten o, çok nasipli bir adam!"

80. Kendilerine ilim verilmiş olanlar şöyle demişti: "Yazıklar olsun size! İman edip hayra ve barışa yönelik iş yapan kişi için Allah'ın vereceği karşılık daha üstündür. Ama buna, sadece sabredenler ulaştırılır."

81. Nihayet, Karun'u da sarayını da yere geçirdik. Allah'a karşı kendisine yardım edecek yandaşları da yoktu. Kendi kendisine yardım edebileceklerden de değildi.

82. Akşam onun mevkiine/konumuna imrenenler sabah şöyle diyorlardı: "Vay be! Allah, kullarından dilediğine rızkı açıp yayıyor, dilediğine de ölçüyle veriyor/kısıyor. Allah bize lütufta bulunmasaydı, vallahi bizi de batırmıştı. Demek ki, gerçeği örten nankörler asla iflah olmuyor."

83. İşte âhiret yurdu! Biz onu, yeryüzünde üstünlük taslamayanlarla bozgunculuk peşinde koşmayanlara veririz. Sonuç, takva sahiplerinindir.

84. İyilik/güzellik getirene ondan daha hayırlısı var. Kötülük getirenlere gelince, kötülükleri yapanlar yapmış olduklarından fazlasıyla cezalandırılmayacaklardır.

85. Bu Kur'an'ı sana farz kılan, elbette ki, seni vaat edilen yere/belirlenen sona götürecektir. De ki, "Hidayeti getireni de açık bir sapıklık içinde olanı da en iyi Rabbim bilir."

86. Sen bu kitabın sana indirileceği ummuyordun; Rabbinden bir rahmet olarak geldi. O halde, gerçeği örten nankörlere/inkârcılara sakın destekçi olma!

87. Allah'ın ayetleri sana indirildikten sonra sakın seni geri çevirmesinler. Rabbine yakar/Rabbine çağır. Sakın şirke bulaşanlardan olma!

88. Allah'ın yanında diğer bir tanrıya daha kulluk etme! İlah yok O'ndan başka! O'nun yüzü dışında her şey helâk olacaktır. Hüküm yalnız O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz.

İSRA SURESİ
(50/17. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Bütün varlıkların tespihi o kudretedir ki, ayetlerimizden bazılarını kendisine gösterelim/kendisini ayetlerimizden bir parça olarak gösterelim diye kulunu, gecenin birinde Mescid-i Haram'dan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya/o en uzak secdegâha yürütmüştür. Hiç kuşkusuz, O'dur **Semî'** ve **Basîr.**

2. Mûsa'ya kitabı verdik ve onu, "Benden başka bir vekil tutmayın!" buyruğuyla Beniisrail'e bir kılavuz kıldık.

3. Ey Nûh ile beraber taşıdığımız kişilerin soyu! Gerçek şu ki, Nûh çok şükreden bir kuldu.

4. Biz, Beniisrail'e kitapta şu yolda bir yargıda bulunduk: Siz yeryüzünde muhakkak iki kez bozgun vücuda getireceksiniz ve muhakkak büyük bir kibirle böbürleneceksiniz.

5. Nihayet, o ikiden birincinin vadesi geldiğinde, üzerinize aşılmaz bir güce sahip kullarımızı gönderdik de onlar, barınakların aralarına girip araştırdılar. Ve bu, yerine getirilmiş bir vaat idi.

6. Sonra, onlar üzerinde size tekrar egemenlik verdik, mallar ve oğullarla sizi güçlendirdik ve sizi toplum olarak çoğalttık.

7. Eğer güzel düşünür, güzel davranırsanız, kendi benlikleriniz için güzellik sergilemiş olursunuz. Ve eğer kötülük yaparsanız o da benlikleriniz aleyhine olur. Bu sırada, yüzlerinizi çirkinleştirsinler, ilk kez girdikleri gibi mâbede girsin-

ler ve egemenlik altına aldıklarını yerle bir etsinler diye ikinci vaat geldi.

8. Rabbiniz size belki rahmet eder. Ve eğer yine eski duruma dönerseniz, biz de döneriz. Ve biz, cehennemi, küfre batanlar için çepeçevre kuşatan bir zından yapmışızdır.

9. Şüpheniz olmasın ki, bu Kur'an en kalıcı, en doğru olana kılavuzlar ve müminlere şu yolda müjde verir: Barışa/hayra yönelik işler yapanlar için büyük bir ödül vardır.

10. Âhirete inanmayanlar var ya, biz onlar için korkunç bir azap hazırlamışızdır.

11. İnsan, hayra davet eder gibi şerri çağırıyor/insan, hayra duasıyla şerri davet ediyor. İnsan çok acelecidir.

12. Biz, geceyi ve gündüzü iki ayet yaptık; sonra gecenin ayetini silip gündüzün ayetini gösterici yaptık ki, Rabbinizden bir lütuf isteyesiniz, yılların sayısını ve hesabı bilesiniz. Biz her şeyi fasıllara ayırıp tüm ayrıntılarıyla açıkladık.

13. Her insanın uğursuzluk kuşunu onun boynuna takmışızdır. Kıyamet günü kendisine, önünde açılmış olarak bulacağı bir kitap çıkaracağız:

14. "Oku kitabını! Bugün sana hesap sorucu olarak öz benliğin yeter."

15. Kim yola gelirse kendisi için yola gelmiş olur. Sapıtan da kendi aleyhine sapıtmış olur. Hiçbir günahkâr, bir başka günahkârın yükünü taşımaz. Ve biz, bir resul göndermedikçe azap edici değiliz.

16. Biz, bir ülkeyi/medeniyeti mahvetmek istediğimizde, onun servet ve refahla azıp firavunlaşmış kodamanlarına emirler yöneltiriz/onları yöneticiler yaparız da onlar, orada bozuk gidişler sergilerler. Böylece o ülke/medeniyet aleyhine hüküm hak olur; biz de onun altını üstüne getiririz.

17. Nûh'tan sonra da nice kuşakları helâk ettik. Kullarının günahlarını haber alıcı ve görücü olarak Rabbin yeter.

18. Peşin isteyene dünyada peşin veririz: Dilediğimize di-

lediğimiz kadar. Sonra da ona cehennemi veririz; yaslanır ona, kınanmış ve kovulmuş olarak.

19. Kim de âhireti ister ve inanmış olarak ona yaraşır bir gayretle çalışırsa, böylelerinin gayretleri teşekkürle karşılanır.

20. Rabbinin lütfundan nimetlerle hepsine uzanırız: Onlara da bunlara da. Rabbinin lütfu, kimse tarafından engellenemez/kısıtlanamaz.

21. Bak nasıl, kimini kimine üstün kıldık! Ama âhiret, dereceler bakımından elbette daha büyük, lütuflandırma bakımından daha yücedir.

22. Allah'ın yanına başka bir ilah koyma ki, yapâyalnız ve horlanmış olarak oturup kalmayasın!

23. Rabbin şöyle hükmetti: O'ndan başkasına ibadet etmeyin, anaya-babaya çok güzel davranın: Onlardan birisi yahut her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına gelirse sakın onlara "Öf!" bile deme; onları azarlama, onlara tatlı-iltifatlı söz söyle!

24. Rahmetten yerlere eğilme kanadını onlar için indir ve de ki, "Rabbim, merhametli davran onlara, tıpkı küçüklüğümde beni koruyup büyüttükleri gibi."

25. Benliklerinizin içindekini Rabbiniz daha iyi bilir. Eğer siz barışsever/iyi kişiler olursanız O, tövbeye sarılanları affeder.

26. Akrabaya hakkını ver! Çaresize, yolda kalana da. Fakat saçıp savurma!

27. Çünkü saçıp savuranlar şeytanların kardeşleri olurlar. Ve şeytan, kendi Rabbine nankörlük etmiştir.

28. Eğer onlardan, Rabbinden ümit ettiğin bir rahmeti bekleme yüzünden yüz çevirecek olursan, o zaman onlara yumuşak/tatlı bir söz söyle.

29. Elini bağlayıp boynuna asma. Ama onu büsbütün de salıverme. Sonra kınanır, hasret içinde bir köşede büzülür kalırsın.

30. Hiç kuşkusuz, Rabbin, dilediğine rızkı açar da kısar da. O, kullarını görüyor, onlardan haber alıyor.

31. Yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onları da sizi de biz rızıklandırıyoruz. Kuşkusuz, onları öldürmek büyük bir sapmadır.

32. Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o iğrenç bir iştir; yol olarak da çok kötüdür.

33. Allah'ın saygıya layık kıldığı cana haklı bir sebep yokken kıymayın. Kim haksızlıkla öldürülürse, onun velisine yetki/söz hakkı vermişizdir. Ama o da öldürmede sınır tanımazlık etmesin. Çünkü kendisine yardım edilmiştir.

34. Yetimin malına yaklaşmayın. Ancak rüştüne erişinceye kadar, güzel bir yolla ilgilenebilirsiniz. Ahdinize vefalı olun çünkü verilen söz sorumluluk gerektirir.

35. Ölçtüğünüz zaman tam ve dürüst ölçün! Hilesiz teraziyle tartın/değerlendirmeleri doğruluk-dürüstlük üzere yapın! Bu, hem hayırlı hem de sonuç bakımından güzeldir.

36. Hakkında ilim sahibi olmadığın şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönlün hepsi bundan sorumlu tutulacaktır.

37. Yeryüzünde kasılıp kabararak yürüme! Çünkü sen, yeri asla yırtamazsın, uzunlukça da dağlara ulaşamazsın.

38. Bütün bu sayılanların kötü olanları, Rabbin katında çirkin görülmüştür.

39. Bunlar, Rabbinin sana, hikmetten vahyetmiş olduklarıdır. Allah'ın yanına başka tanrı koyma ki, kınanmış ve kovulmuş bir halde cehenneme atılmayasın.

40. Rabbiniz, oğulları seçip size özgüledi de kendisi meleklerden kızlar mı edindi? Gerçekten siz çok dehşet verici bir söz söylüyorsunuz!

41. Biz, gerçeği, Kur'an'da türlü biçimlerde ifade ettik ki, düşünüp anlayabilsinler.

Fakat bu onların sadece kaçışlarını artırıyor.

42. De ki, "Eğer onların dediği gibi Allah'la beraber ilahlar olsaydı, o zaman onlar arşın sahibine varmak için elbette bir yol ararlardı."

43. O hep tespih edilen, onların söylediklerinden çok uzak ve çok yüksek; hem de ölçüye sığmayacak kadar yüksek.

44. Yedi gök, yerküre ve bunların içindekiler O'nu tespih ederler. Hiçbir şey yoktur ki, O'nu överek tespih etmesin; fakat siz onların tespihlerini fark edemezsiniz. O **Halîm**'dir, **Gafûr'**dur.

45. Kur'an okuduğunda, seninle, âhirete inanmayanlar arasına gizli bir perde çekeriz.

46. Kalpleri üzerine, onu anlamamaları için kabuklar geçiririz, kulaklarına da bir ağırlık koyarız. Rabbini yalnız Kur'an'da andığın zaman/Kur'an'da yalnız Rabbini andığın zaman, nefretle arkalarına dönerler.

47. Onların seni dinlerken, neye kulak verdiklerini biz daha iyi biliriz. Aralarında fısıldaşırlarken de şöyle konuşur o zalimler: "Büyülenmiş bir adamdan başkasının ardı sıra gitmiyorsunuz!"

48. Bak nasıl örnekler verdiler sana, nasıl sapıttılar. Artık hiçbir yola varamazlar.

49. Dediler: "Biz, bir yığın kemik olduğumuz, un ufak hale geldiğimiz zaman mı, gerçekten biz o zaman mı yeni bir yaratılışla diriltileceğiz."

50. De ki, "İster taş olun ister demir!"

51. "İsterseniz gönlünüzde büyüyen herhangi bir yaratık olun." Diyecekler: "Peki, bizi yeniden kim yaratacak?" De ki, "Sizi ilk kez yaratan kimse, o!" Bunun üzerine başlarını sana doğru alaylı bir biçimde sallayarak şöyle konuşacaklar: "Ne zaman o?" De ki, "Çok yakın olabilir!"

52. Sizi çağıracağı gün, onu hamt ederek çağrısına derhal uyacaksınız. Ve sadece

az bir süre kaldığınızı düşüneceksiniz.

53. Kullarıma de ki, en güzel olan neyse onu söylesinler. Çünkü şeytan, aralarına yamukluk sokar. Şeytan, insan için apaçık bir düşmandır.

54. Rabbiniz sizi daha iyi bilir. Dilerse size rahmet eder, dilerse size azap eder. Biz seni onlar üzerine vekil göndermedik.

55. Rabbin, göklerdeki ve yerdeki kimseleri de daha iyi bilir. Yemin olsun, biz, peygamberlerin bir kısmını bir kısmına üstün kılmışızdır. Davûd'a da Zebur'u verdik.

56. De ki, "O'nun berisinden bel bağladıklarınızı çağırın; onlar, başınızdaki zorluk ve sıkıntıyı ne kaldırabilirler ne de değiştirebilirler."

57. O yakarıp durduklarının kendileri, en çok yakınlık kazanmışları da dahil, Rablerine varmaya vesîle ararlar; O'nun rahmetini umarlar, O'nun azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı gerçekten korkulasıdır.

58. Hiçbir kent/medeniyet dışta kalmamak üzere, kıyamet gününden önce hepsini ya helâk edeceğiz yahut da şiddetli bir azapla azaplandıracağız. İşte bu, kitapta satır satır yazılmış bulunuyor.

59. Bizi, mucizeler göstermekten alıkoyan, daha öncekilerin onları yalanlamış olmasından başka bir şey değildir. Semûd kavmine o dişi deveyi açık bir mucize olarak verdik de onunla kendilerine zulmettiler. Biz, mucizeleri yalnız korkutup sindirmek için göndeririz.

60. Hani, sana, "Rabbin, insanları çepeçevre kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz o rüyayı da Kur'an'da lanetlenmiş bulunan o ağacı/soyu da insanları sınamak dışında bir sebeple göndermedik. Biz onları korkutuyoruz ama bu onların kudurganlığını artırmaktan başka bir katkı sağlamıyor.

61. Hani, meleklere, "Âdem'e secde edin!" demiştik; onlar da secde etmişlerdi. Ama

İblis secde etmemiş, şöyle demişti: "Çamur olarak yarattığın kişiye secde mi ederim?"

62. Yine dedi: "Şu benden üstün kıldığına bir baksana! Yemin olsun, eğer beni kıyamet gününe kadar ertelersen, onun soyunu, pek azı hariç, hükmüm altına alacağım."

63. Allah buyurdu: "Defol git! Onlardan kim sana uyarsa, cezanız cehennem olacaktır. Ne de mükemmel ceza."

64. "Onlardan güç yetirdiğini sesinle yerinden oynat. Atlıların ve yayalarınla yaygara çıkarıp üzerlerine çullan. Mallarda, evlatlarda onlara ortak ol, onlara ha bire vaatte bulun." Şeytan onlara bir aldanıştan başka ne vaat eder ki?!

65. "Kuşkusuz, benim kullarım üzerinde senin hiçbir sultan olmayacaktır." Vekil olarak Rabbin yeter.

66. Rabbiniz odur ki, lütfundan nasip arayasınız diye sizin için denizde gemiler yürütüyor. O, size karşı gerçekten çok merhametlidir.

67. Denizde size bir zorluk dokunduğunda, O'nun dışındaki tüm yalvardıklarınız ortadan kaybolur. Fakat O, sizi kurtarıp karaya çıkarınca yüz çevirirsiniz. İnsan çok nankördür!

68. Peki, kara tarafında sizi yere geçirivermesinden yahut üstünüze çakıl savuran bir kasırga göndermesinden emin misiniz? Sonra kendinize hiçbir vekil bulamazsınız.

69. Yoksa sizi bir kez daha oraya gönderip üstünüze kırıp geçiren bir fırtına salarak, inkâr ettiğinizden dolayı sizi boğmayacağından emin misiniz? Sizin adınıza, bizden bunun öcünü alacak birini de bulamazsınız.

70. Yemin olsun, biz, âdemoğullarını onur ve üstünlükle donattık, onları karada ve denizde binitlerle yükledik. Onları, güzel/leziz/temiz rızıklarla besledik. Ve onları, yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.

71. Gün olur, insan gruplarından herbirini kendi önderiyle çağırırız. O gün kitabı kendisine sağdan verilenler, kitaplarını okuyacaklar ve bir kıl kadar haksızlığa uğratılmayacaklar.

72. Bu dünyada kör olan, âhirette de kördür. Yolca da daha sapıktır o.

73. Az kalsın seni, sana vahyettiğimizden uzaklaştırarak ondan gayrısını uydurup bize isnat edesin diye fitneye düşüreceklerdi. İşte o takdirde seni dost edinirlerdi.

74. Eğer biz seni sağlamlaştırmamış olsaydık, yemin olsun, onlara birazcık meyledиverecektin.

75. İşte o zaman sana, hayatın da ölümün de katmerli acılarını tattırdık. Ve bize karşı hiçbir yardımcı da bulamazdın.

76. Az kalsın, bu topraktan çıkarmak için seni sıkıştıracaklardı. Böyle bir durumda onlar orada senin arkandan çok az bir süre kalacaklardı.

77. Senden önce gönderdiğimiz resullerimize uygulanan yöntem de buydu. Sen bizim yol ve yöntemimizde değişme bulamazsın.

78. Güneşin kaymasından/aşağı sarkmasından, gecenin kararmasına kadar namazı/duayı yerine getir. Sabah Kur'an'ını da gözet. Çünkü sabah Kur'an'ı tanıklarca izlenmektedir.

79. Sana özgü bir davranış olarak, gecenin bir kısmında, o Kur'an'la meşgul olmak üzere uyanık ol/uykudan uyan. Böylece Rabbinin seni övgüye layık bir konuma ulaştırması umulur.

80. Şöyle yakar: "Rabbim! Beni, gireceğim yere doğruluk-dürüstlükle sok, çıkacağım yerden doğruluk-dürüstlükle çıkar. Katından bana yardımcı bir güç/kanıt ver."

81. Ve de ki, "Hak geldi, bâtıl yıkılıp gitti. Bâtıl, yok olmaya zaten mahkûmdu."

82. Biz, Kur'an'dan, inananlar için şifa ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz. Ama bu, zalimlerin yıkımını artırmaktan başka katkı sağlamıyor.

83. İnsana nimet verdiğimizde yüz çevirip yan çizer. Ken-

disine şer dokununca da hemen ümitsiz oluverir.

84. De ki, "Herkes, kendi varlık yapısına uygun iş görür. Yolca daha doğru gidenin kim olduğunu Rabbiniz daha iyi bilir."

85. Ve sana ruhtan sorarlar. De ki, "Ruh, Rabbimin emrindendir. Ve size, ilimden sadece az bir şey verilmiştir."

86. Yemin olsun, biz dilesek sana vahyetmiş olduğumuzu tamamen gideririz, sonra onu elde etmek için bizim katımızda kendine bir vekil de bulamazsın.

87. Ancak, Rabbinden bir rahmet müstesna. Kuşkusuz, O'nun sana lütfu pek büyüktür.

88. De ki, "Yemin olsun, eğer insanlar ve cinler şu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere bir araya toplansalar, birbirlerine de destek olsalar, onun bir benzerini yine de ortaya getiremezler."

89. Yemin olsun, biz bu Kur'an'da, insanlar için her benzetmeden nice örnekler sıraladık. Ama insanların çoğu inkâr ve nankörlükten başka bir şeyde diretmediler.

90. Dediler: "Bizim için yerden bir pınar fışkırtmadığın sürece sana asla inanmayacağız!"

91. "Yahut senin, hurmalardan, üzümlerden oluşan bir bahçen olmalı; ırmakları onların aralarından şarıl şarıl akıtmalısın."

92. "Yahut iddia ettiğin gibi, göğü, parçalar halinde üzerimize düşürmelisin, yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza dikmelisin."

93. "Yahut altından bir evin olmalı, yahut göğe yükselmelisin. Ancak senin göğe çıktığına, okuyacağımız bir kitabı bize indireceğin zamana kadar, asla inanmayız!" De ki, "Rabbimin şanı yücedir. Ben, insan bir resulden başka neyim?"

94. Kendilerine hak kılavuz geldiğinde, insanların iman etmelerine, şöyle demelerinden başka bir şey engel olmadı: "Allah, bir insanı mı resul gönderdi?"

95. De ki, "Eğer yeryüzünde doygunluğa ulaşmış melekler dolaşır olsaydı, elbette gökten onlara bir melek-resul gönderirdik."

96. De ki, "Benimle sizin aranızda tanık olarak Allah yeter. O, kullarından haberdardır, onları görmektedir."

97. Allah kime hidayet verirse doğru olan yolu bulan odur. Kimi de şaşırtırsa, böyleleri için O'nun dışında dostlar bulamazsın. Kıyamet günü böylelerini kör, dilsiz ve sağır bir halde yüzleri üstüne sürerek haşrederiz. Varacakları yer cehennemdir ki, alevi dindikçe kızgın ateşini körükleyiveririz.

98. Cezaları işte budur. Çünkü ayetlerimizi inkâr ettiler ve şöyle dediler: "Biz, bir kemik yığını olduktan, un-ufak hale geldikten sonra mı, sahi bundan sonra mı, yeni bir yaratılışla diriltileceğiz?"

99. Görmediler mi ki, o, gökleri ve yeri yaratan Allah, kendilerinin benzerlerini yaratmaya da **Kaadir'**dir. Onlar için bir süre belirlemiştir, bunda kuşku yok. Ama zalimler, inkârdan başka bir şeyde direnmiyorlar.

100. De ki, "Eğer Rabbimin rahmet hazinelerine sahip olsaydınız, o zaman da paylaşmak gerekir/başkalarına da vermek gerekir korkusuyla cimri davranırdınız." İnsan çok cimridir.

101. Yemin olsun, biz, Mûsa'ya açık seçik dokuz mucize verdik. İsrailoğulları'na sor: Hani, Mûsa onlara geldiğinde Firavun ona şöyle demişti: "Ben senin kesinlikle büyülendiğini düşünüyorum, ey Mûsa!"

102. Mûsa dedi: "Yemin olsun, sen bilmektesin ki, bunları, basîretle görülebilecek ibretler halinde/basîretler olarak o, göklerin ve yerin Rabbinden başkası indirmedi. Vallahi ben seni mahvolmuş görüyorum, ey Firavun!"

103. Firavun onları o topraktan sürüp çıkarmak istedi de biz onu ve yanındakilerin tümünü boğduk.

104. Bunun ardından, İsrailoğulları'na şöyle dedik: "Şu toprakta oturun. Âhiret vaadi/ikinci vaat gelince, sizi toplayıp bir araya getireceğiz."

105. Biz onu hak ile indirdik ve o hak ile indi. Seni de ancak müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.

106. Onu, okunacak şeyleri toplayan bir kitap/bir Kur'an olarak, insanlara dura dura okuyasın diye kısımlara ayırıp ağır ağır indirdik.

107. De ki, "İster inanın ona, ister inanmayın. O, kendilerine daha önce ilim verilmiş olanlara okunduğunda, onlar, çeneleri üstü secdelere kapanıyorlar."

108. Ve diyorlar: "Rabbimizin şanı yücedir, Rabbimizin vaadi mutlaka gerçekleşecektir!"

109. Ağlayarak çeneleri üstüne kapanıyorlar; o onların huşûunu artırıyor.

110. De ki, "İster Allah diye yakarın, ister Rahman diye yakarın. Hangisiyle yakarırsanız yakarın, en güzel isimler/Esmâül Hüsna O'nundur. Namazında/duanda sesini yükseltme, kısma da. İkisi ortası bir yol tut."

111. Şöyle de: "Hamt, o Allah'a özgüdür ki, çocuk edinmemiştir; mülk ve yönetiminde ortağı yoktur; âcizlik yüzünden dost edinmemiştir." Ve tekbir edip yücelt O'nu!

YÛNUS SURESİ
(51/10. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Râ! İşte sana hikmetlerle dolu kitabın ayetleri!

2. "İnsanları uyar, iman edenlere de kendileri için Allah katında yüksek bir doğruluk derecesi bulunduğunu müjdele" diye içlerinden bir er kişiye vahiy göndermemiz, insanlara şaşırtıcı mı geldi? Küfre sapanlar, "Bu adam açık bir büyücüdür" dediler.

3. Şu bir gerçek ki, sizin Rabbiniz gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arş üzerine egemenlik kurup iş ve oluşu çekip çeviren Allah'tır! O'nun izni olmadıkça hiçbir şefaatçı devreye giremez. İşte bu Allah'tır sizin Rabbiniz. Artık O'na ibadet edin!. Düşünüp anlamıyor musunuz?

4. Allah'tan hak bir vaat olarak hepinizin dönüşü yalnız O'nadır. Yaratılışı başlatır, sonra yarattıklarını varlık alanına art arda çıkarır ki, iman edip barışa/hayra yönelik amelleri yerli yerince sergileyenleri ödüllendirsin. Küfre sapanlara gelince, onlar için, nankörlük edip gerçeği örtmeleri yüzünden, kaynar sudan bir içki ve acıklı bir azap öngörülmüştür.

5. Güneş'i ısı ve ışık kaynağı; Ay'ı, hesabı ve yılların sayısını bilesiniz diye bir nûr yapıp ona evreler takdir eden O'dur. Allah bütün bunları, şaşmaz ölçülere bağlı olarak yaratmıştır. Bilgiyle donananlardan oluşan bir topluluk için ayetleri fasıllar halinde açıklıyor.

6. Şu bir gerçek ki, geceyle gündüzün birbiri ardınca

değişip durmasında, Allah'ın göklerde ve yerde vücut verdiği şeylerde, sakınanlardan oluşan bir topluluk için sayısız ayetler vardır.

7. Şu bir gerçek ki, bize kavuşmayı ummayanlar, iğreti hayatla tatmin bulup onunla rahatlayanlar ve ayetlerimizden uzaklaşıp gaflete dalanlar,

8. Kazandıkları şeyler yüzünden varış yerleri ateş olacakların ta kendileridir.

9. İman edip barışa/hayra yönelik amel sergileyenlere gelince, Rableri onları imanlarıyla doğruya ve güzele iletir. Nimetlerle dolu cennetlerde onların altlarından ırmaklar akacaktır.

10. Orada onların yakarışı, "Tespih ederiz seni ey Allahımız!" ve birbirlerine esenlik dilemeleri, "Selam!" şeklindedir. Ve onların son çağırışları şudur: Bütün övgüler âlemlerin Rabbi Allah'adır.

11. Allah, insanlara şerri, onların hayrı acele istedikleri gibi çabucak verseydi, ecellerinin onlara ulaşmasına çoktan hükmedilmiş olurdu. Ama biz, bize kavuşmayı ummayanları kendi azgınlıkları içinde körü körüne bocalamaya bırakırız.

12. İnsanlara zorluk dokunduğu zaman; yan yatarken, otururken, ayaktayken bize yalvarır. Ama sıkıntısını çözdüğümüzde, kendisine dokunan bir zorluk yüzünden bize hiç yalvarmamış gibi çekip gider. Haksızlığa saparak onun bunun malını saçıp savuranlara, yapmakta oldukları, işte böyle süslü gösterilmiştir.

13. Yemin olsun ki, biz, sizden önceki kuşakları, zulmettikleri ve resulleri kendilerine açık kanıtlar getirdiği halde inanmadıkları için, helâk ettik. Günaha batanlar topluluğunu biz böyle cezalandırırız.

14. Sonra onların ardından yeryüzünde sizi halefler kıldık ki, nasıl iş yapacağınızı görelim.

15. Ayetlerimiz onlara açık-seçik parçalar halinde okunduğu zaman, bize ulaşmayı ummayanlar şöyle dediler: "Bundan başka bir Kur'an

getir yahut bunu değiştir." De ki, "Onu kendiliğimden değiştirmem benim için söz konusu olamaz. Ben sadece bana vahyolunana uyuyorum. Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkuya düşerim."

16. De ki, "Allah dileseydi, onu size okumazdım, onu size bildirmezdi de. Ondan önce içinizde bir ömür kalmıştım. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?"

17. Yalan düzerek Allah'a iftira eden yahut onun ayetlerini yalanlayan kişiden daha zalim kim var? Şu bir gerçek ki, suçlular iflah olmaz.

18. Allah'ın yanında bir de kendilerine zarar veremeyen, yarar sağlayamayan şeylere kulluk ediyorlar ve şöyle diyorlar: "Bunlar bizim Allah katındaki şefaatçılarımızdır." De onlara: "Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği şeyleri mi haber veriyorsunuz?" Şanı yücedir O'nun, ortak koştuklarından arınmıştır O!

19. İnsanlar bir tek ümmetten başka değilken ihtilafa düştüler. Eğer Rabbinden bir söz öne geçmemiş olsaydı, tartışıp durdukları konuda aralarında hüküm verilir/iş mutlaka bitirilirdi.

20. Şöyle derler: "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" De ki, "Gayb, Allah'ın tekelinde. Hadi, bekleyin; sizinle birlikte ben de bekleyenlerdenim!"

21. İnsanlara, kendilerine dokunan bir darlıktan sonra bir rahat tattırdığımızda, ayetlerimiz hakkında hemen bir tuzak kurarlar. De ki, "Tuzak kurma bakımından Allah daha hızlıdır." Zaten, resullerimiz, kurmakta oldukları tuzakları kaydediyorlar.

22. O yürütüyor sizi karada ve denizde. Diyelim, gemidesiniz: Gemiler, içindekileri latîf bir rüzgârla götürüyorlar. İçerdekiler ferah ve sevinç duymaktalar. Birden korkunç bir kasırga geliverdi. Her taraftan dalgalar üzerlerine çullandı. Çepeçevre kuşatıldıklarını düşünüp dini yalnız Allah'a

özgüleyerek duaya koyuldular: "Eğer bizi şu durumdan kurtarırsan, yemin olsun, sana şükredenlerden olacağız."

23. Ama Allah onları kurtarınca, hiç vakit geçirmeden yeryüzünde haksızlığa sapıp azgınlaşırlar. Ey insanlar! Şu iğreti hayatın menfaati için yaptığınız azgınlık ve taşkınlık yalnız sizin aleyhinizedir. Bir süre sonra bize döndürüleceksiniz ve yapmakta olduklarınızı size haber vereceğiz.

24. Şu iğreti hayatın durumu gökten indirdiğimiz bir suya benzer: İnsanların ve davarların yedikleri yeryüzü bitkisi onunla karışmıştır. Nihayet toprak, takılarını kuşanmış, süslenmiştir. Toprağın sahipleri onun üzerinde egemen olduklarını sanmaktadırlar. Tam bu sırada emrimiz ona gece veya gündüz ulaşmıştır. Ve onu, sanki dün yerinde yokmuş gibi biçip atmışızdır. Derin derin düşünen bir topluluk için ayetleri böyle ayrıntılı kılıyoruz/fasıllara ayırıyoruz.

25. Allah, barış/esenlik yurduna çağırır ve dilediğini dosdoğru bir yola kılavuzlar.

26. Güzel düşünüp güzel davrananlara güzellik var! Dahası da var! Onların yüzlerine kara da bulaşmaz, zillet de. Cennetin dostlarıdır onlar; uzun süre kalıcıdırlar orada.

27. Kötülük kazananlara ise kötülüğün miktarınca karşılık vardır. Ama yüzlerini bir zillet de kaplar. Onları Allah'tan kurtaracak kimse yoktur. Yüzleri gece parçalarından karanlıklarla kaplanmış gibidir. Ateşin dostlarıdır bunlar. Uzun süre kalıcıdırlar içinde.

28. Gün olur, onları bir araya toplarız; sonra şirke batmışlara sesleniriz: "Siz ve ortak yaptıklarınız, yerlerinize!" Aralarını ayırmışızdır. Allah'a ortak tuttukları şöyle der: "Siz sadece bize ibadet etmiyordunuz!"

29. "Sizinle bizim aramızda tanık olarak Allah yeter. Doğrusu, biz sizin ibadetinizden tamamen habersizdik."

30. İşte orada, her benlik önceden gönderdiği şeyi kendisi deneyecektir. Hepsi gerçek Mevlâ'larına döndürülmüş, iftira aracı yaptıkları şeyler kendilerini koyup gitmiştir.

31. Sor: "Sizi gökten ve yerden kim rızıklandırıyor? Ya o işitme gücünün ve gözlerin sahibi kim? Kim çıkarıyor ölüden diriyi ve kim çıkarıyor diriden ölüyü? Kim çekip çeviriyor iş ve oluşu?" Hemen, "Allah!" diyecekler. De ki, "Hâlâ kendinize gelmiyor musunuz?"

32. İşte bu Allah'tır sizin **Hak** Rabbiniz! **Hak**'tan sonra, sapıklıktan başka ne kalır ki? Peki, nasıl oluyor da yüz geri döndürülüyorsunuz?

33. Bu, budur! Rabbinin yoldan çıkanlar hakkındaki, "Onlar iman etmezler!" sözü gerçekleşmiştir.

34. De ki, "Ortak tuttuklarınız içinde, yaratışa başlayan, sonra, yarattığını çevirip bir daha yaratan kim var?" De ki, "Allah! Yaratışı başlatır, sonra onu çevirip yeniden yaratır. O halde, nasıl oluyor da başka bir yöne döndürülüyorsunuz?"

35. Şunu da söyle: "Ortak tuttuklarınızdan kim var hakka götüren?" De ki, "Allah götürür hakka. Hakka götürebilen mi izlenmeye daha layıktır yoksa kılavuzlanmadıkça yolu bulamayan mı? Peki, ne oluyor size? Nasıl hüküm veriyorsunuz siz?"

36. Onların çoğu sanıdan başka bir şeyin ardınca gitmiyor. Doğrusu da şu ki, sanı, haktan hiçbir şey ifade etmez. Allah, onların yaptıklarını iyice bilmektedir.

37. Bu Kur'an, Allah'ın berisinden birilerince iftira yoluyla/yalan isnatlarla uydurulmuş değildir. O, kendinden öncekinin tasdiki ve kitabın fasıl fasıl ayrıntılı kılınmasıdır. Kuşku ve çelişme yoktur onda. Âlemlerin Rabbi'ndendir o.

38. Yoksa, "Onu iftira yoluyla/yalan isnatlarla oluşturdu" mu diyorlar? De ki, "Eğer doğru sözlüler iseniz Allah dışında, elinizin yettiklerini de çağırın da onun benzeri bir sure ortaya çıkarın!"

39. Hayır, düşündükleri gibi değil! Onlar, ilmini kuşatamadıkları ve yorumu kendilerine hiç gelmemiş bir şeyi yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamıştı. Bak da gör nasıl olmuştur zalimlerin sonu!

40. İçlerinden buna inanacak var, inanmayacak var. Bozguncuları Rabbin daha iyi bilir.

41. Seni yalanladılarsa şöyle söyle: "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız size! Siz benim yaptığımdan uzaksınız, ben de sizin yaptığınızdan uzağım."

42. İçlerinde sana kulak verenler de vardır. Peki, sağırlara sen mi işittireceksin? Hele bir de akıllarını kullanmıyorlarsa!

43. Onlardan sana bakanlar da vardır. Peki, körlere sen mi kılavuzluk edeceksin? Hele, kalp gözleriyle de görmüyorlarsa!

44. Şu bir gerçek ki, Allah, insanlara hiçbir şeyde/hiçbir şekilde zulmetmez. Ama insanlar öz benliklerine zulmediyorlar.

45. Onları huzuruna toplayacağı gün, gündüzün bir saatinden başka, dünyada durmamış gibidirler; aralarında tanışırlar. Allah'a kavuşmayı yalanlayıp da doğru yolu tutmamış bulunanlar, hüsrana uğramışlardır.

46. Onlara vaat ettiğimizin bazısını sana göstersek de seni vefat ettirsek de dönüşleri bizedir. Sonunda Allah, işlemiş olduklarına tanıklık edecektir.

47. Her ümmet için bir resul öngörülmüştür. Resulleri gelince, aralarında adaletle hüküm verilir. Hiçbir zulme uğratılmazlar.

48. Diyorlar ki, "Doğru sözlülerseniz bu vaat ne zaman?"

49. De ki, "Ben kendime bile Allah'ın istediği dışında bir zarar verme yahut yarar sağlama gücünde değilim. Her ümmetin bir eceli var. Ecelleri geldiğinde bir saat geri de kalamazlar, ileri de gidemezler."

50. Şöyle söyle: "Diyelim O'nun azabı size gündüzün veya

geceleyin gelecektir. Suçlular bunlardan hangisini aceleyle ister?"

51. O azap başınıza patladıktan sonra mı iman ettiniz! Şimdi mi? Hani onu acelеden isteyip duruyordunuz?

52. Sonra, zulmedenlere şöyle denecek: " O uzun süreli azabı tadın! Kazandığınız şeyler dışında bir şeyle cezalandırılmayacaksınız!"

53. Soruyorlar sana: "Doğru mu bu?" De ki, "Evet! Rabbime yemin ederim, o doğrunun ta kendisidir! Ve siz ondan yakayı kurtaramayacaksınız."

54. Zulmetmiş her benlik, yeryüzündekiler kendinin olsa, kurtulmak için tümünü fidye verecektir. Azabı gördüklerinde pişmanlığı ta içlerinde duyarlar. Aralarında adaletle hükmedilmiştir. Asla zulme uğratılmazlar!

55. Gözünüzü açın, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır! Gözünüzü açın, Allah'ın vaadi haktır! Ama onların çokları bilmiyorlar.

56. O, hayat verir, O öldürür. O'na döndürüleceksiniz.!

57. Ey insanlar! İşte, size Rabbinizden bir öğüt, gönüller derdine bir şifa, inananlara bir kılavuz ve bir rahmet geldi.

58. De ki, "Allah'ın lütfuyla, O'nun rahmetiyle, sadece onunla sevinip ferahlasınlar! O, onların toplayıp yığdıklarından hayırlıdır."

59. De ki, "Ne oldu size de Allah'ın size rızık olarak indirdiği şeylerden bir haram yaptınız bir de helal?" De ki, "Allah mı size izin verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz?"

60. Yalanı Allah'a yakıştıranlar, kıyamet günü hakkında ne düşünüyorlar? Allah, insanlara karşı elbette lütuf sahibidir, fakat onların çokları şükretmiyorlar.

61. Bir iş ve oluşta bulunsan, Kur'an'dan bir şey okusan; herhangi bir iş yapsanız, siz ona dalıp gitmişken biz üstünüzde mutlaka tanıklarız. Yerde de gökte de zerre ağırlığınca bir şey,

ondan daha küçüğü de daha büyüğü de Rabbinden uzakta/gizli kalmaz; tümü apaçık bir kitaptadır.

62. Gözünüzü açın! Allah'ın velîleri için hiçbir korku yoktur. Tasaya da düşmezler onlar.

63. Onlar inanmış, takvaya sarılmışlardır.

64. Dünya hayatında da âhirette de müjde vardır onlara. Allah'ın kelimelerinde değişme/değiştirme olmaz. İşte budur o büyük kurtuluş.

65. Onların sözü seni üzmesin. Tüm onur ve kudret Allah'ındır. O her şeyi işitir, her şeyi bilir.

66. Gözünüzü açın! Göklerde kim var yerde kim varsa Allah'ındır! Allah'ın yanında başka şeylere yalvaranlar, ortak koştuklarına uymuyorlar/Allah'ın yanında ortaklara yalvaranlar neyin ardı sıra gidiyorlar? Onlar sadece sanıya uyuyorlar ve onlar sadece saçmalıyorlar.

67. O, odur ki, içinde durup dinlenesiniz diye sizin için geceye vücut verdi, gündüzü de aydınlık kıldı. Hiç kuşkusuz, bunda, dinleyecek bir topluluk için ibretler vardır.

68. "Allah çocuk edindi!" dediler. Hâşâ! **Allah** bundan arınmıştır! O **Ganî'**dir, hiçbir şeye muhtaç olmaz! Göklerdekiler de yerdekiler de O'nundur. Elinizde, söylediğinize ilişkin hiçbir kanıt yok. **Allah** hakkında bilmediğiniz şeyi mi söylüyorsunuz?

69. De ki, "Allah hakkında yalan düzüp iftira edenler iflah olmazlar."

70. Dünyada biraz nimetlenme, ardından dönüşleri bize! Sonra biz, inkâr ettiklerinden ötürü şiddetli azabı onlara tattıracağız.

71. Onlara Nûh'un haberini de oku! Hani, toplumuna şöyle demişti: "Eğer benim konumum ve Allah'ın ayetlerini hatırlatmam size ağır geliyorsa artık ben, Allah'a dayandım. Siz de ortaklarınızla bir araya gelip işinize bakın. Yapacağınız şey size bir kaygı da vermesin, hük-

münüzü bana uygulayın. Ve bana fırsat da vermeyin."

72. "Yüz çevirdiyseniz çevirin. Ben sizden bir ücret istemedim. Benim ücretim, Allah'tan gelecektir. Bana, müslümanlardan/Allah'a teslim olanlardan olmam emredildi."

73. Bunun üzerine, onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla beraber bulunanları kurtardık, onları yöneticiler yaptık; ayetlerimizi yalanlayanları da batırıp boğduk. Bak da gör, önceden uyarılanların sonu nice oluyor!

74. Nûh'un ardından birçok resulleri daha toplumlarına gönderdik. Onlara açık seçik kanıtlar getirdiler. Ama onlar daha önceden yalanladıkları şeye bir türlü inanmadılar. Azgınlığa sapanların kalplerini biz, işte böyle mühürleriz.

75. Onların ardından da Mûsa ile Hârun'u ayetlerimiz eşliğinde Firavun ve kurmaylarına gönderdik. Kibre saptılar ve günahkâr bir topluluk oldular.

76. Gerçek, katımızdan onlara geldiğinde şöyle demişlerdi: "Hiç kuşkusuz, bu, apaçık bir büyüdür."

77. Mûsa dedi ki, "Gerçek size ulaştığında böyle mi konuşuyorsunuz? Büyü müdür bu? Büyücüler iflah olmaz."

78. Dediler ki, "Sen bize, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden bizi çeviresin de bu toprakta devlet ve ululuk ikinizin olsun diye mi geldin? Biz, ikinize de inanmıyoruz."

79. Firavun seslendi: "Tüm bilgin büyücüleri huzuruma getirin!"

80. Büyücüler gelince, Mûsa onlara şöyle dedi: "Ortaya koyma gücünde olduğunuz şeyleri sergileyin."

81. Onlar hünerlerini ortaya koyunca Mûsa dedi ki, "Sergilediğiniz şey büyüdür. Allah onu mutlaka hükümsüz kılacaktır. Çünkü Allah, bozguncuların işini düzgün yürütmez."

82. "Ve suçlular hoş görmese

de Allah, hakkı, kelimeleriyle ortaya çıkarıp kanıtlayacaktır."

83. Firavun ve kodamanlarının kendilerine kötülük etmelerinden korktukları için, kavmi arasından bir soy/genç bir nesil dışında hiç kimse Mûsa'ya inanmadı/Mûsa'nın peşinden gitmedi. Çünkü Firavun, o toprakta gerçekten çok üstündü ve onun bunun malından savurganlık yapan tam azgınlardan biriydi.

84. Mûsa dedi ki, "Ey toplumum! Eğer Allah'a inanmışsanız, müslümanlarsanız/ Allah'a teslim olanlarsanız yalnız Allah'a dayanıp güvenin!"

85. Şöyle yakardılar: "Yalnız Allah'a dayandık. Rabbimiz! Bizleri, zulmedenler toplumu için bir imtihan aracı yapma!"

86. "O küfre sapmış toplumdan rahmetinle bizi kurtar!"

87. Mûsa'ya ve kardeşine şunu vahyettik: Kavminiz için kendilerini yerleştirmek üzere Mısır'da evler hazırlayın. Evlerinizi kıble yapın/karşılıklı yapın ve namazı/duayı yerine getirin! İnananlara müjde ver.

88. Mûsa şöyle dedi: "Rabbimiz! Sen, Firavun ve kodamanlarına şu iğreti hayatta debdebe verdin, mallar verdin. Rabbimiz! Senin yolundan saptırsınlar diye mi? Rabbimiz! Onların mallarını sil-süpür, kalplerini şiddetle sık ki, acıklı azabı görünceye kadar inanmasınlar!"

89. Allah cevap verdi: "İkinizin duası kabul edildi. Dosdoğru ve dürüst biçimde yol alın ve ilimden nasipsizlerin yolunu sakın izlemeyin!"

90. Ve İsrailoğulları'nı denizden geçirdik. Firavun ve ordusu, azgınlık ve düşmanlıkla onları izlemekteydi. Nihayet, boğulma ümüğüne çökünce şöyle dedi: "İman ettim. İsrailoğullarının inanmış olduğu dışında ilah yok. Ben de O'na teslim olanlardanım."

91. "Şimdi mi? Daha önce isyan etmiş, bozgunculardan olmuştun."

92. "Bugün senin bedenini kurtaracağız ki, arkandan gelenlere bir ibret olasın. Ama insanların çoğu bizim

ayetlerimizden gerçekten habersiz bulunuyor."

93. Yemin olsun, biz, İsrailoğulları'nı çok güzel bir yurda yerleştirdik ve kendilerine temiz/leziz/hoş/taze yiyeceklerden rızık verdik. Kendilerine ilim gelinceye kadar ihtilafa düşmediler. Hiç kuşkusuz, Rabbin, tartışmakta oldukları şey hakkında kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

94. Şayet sen, sana indirdiğimizden kuşkulanmakta isen, senden önce kitabı okuyanlara sor. Yemin olsun, hak sana Rabbinden gelmiştir. O halde, sakın kuşkulananlardan olma!

95. Ve sakın ayetlerimizi yalanlayanlardan olma, yoksa hüsrana düşenlerden olursun.

96. Aleyhlerine Rabbinin kelimesi hak olanlar iman etmezler;

97. Tüm ayetler onlara gelse bile. Ta, o korkunç azabı görünceye kadar.

98. Bir kent inansa da imanı kendisine yarar sağlasa ya! Yûnus'un kavmi müstesna. Onlar inanınca, dünya hayatında rezillik azabını üstlerinden kaldırmış ve kendilerini belirli bir süreye kadar nimetlendirmiştik.

99. Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündeki insanların tümü toplu halde mutlaka iman ederlerdi. Hal böyle iken, mümin olmaları için insanları sen mi zorlayacaksın?!

100. Allah'ın izni olmadıkça hiçbir benlik iman edemez. Allah; pisliği, aklını kullanmayanlar üzerine bırakır.

101. De ki, "Göklerde ve yerde neler var/neler oluyor, bir bakın!" O ayetler ve uyarılar iman etmeyen bir toplumun hiçbir işine yaramaz.

102. Onlar, sırf kendilerinden önce gelip geçenlerin günleri gibisini bekliyorlar. De ki, "Bekleyin! Sizinle beraber ben de bekleyenlerdenim."

103. Sonunda biz, resullerimizi ve iman edenleri kurtarıyoruz. İşte böyledir! Üzeri-

mize bir borç olarak, inananları kurtarırız.

104. De ki, "Ey insanlar, benim dinimden kuşkuda iseniz, ben sizin Allah'ın berisinden ibadet ettiklerinize ibadet etmeyeceğim! Tam aksine, ben, sizin canınızı alacak olan Allah'a ibadet edeceğim. Bana, müminlerden olmam emredildi."

105. Şu da emredildi: "Yüzünü, bir hanîf olarak dine çevir. Sakın müşriklerden olma!"

106. "Allah'ın berisinden, sana yarar sağlamayacak ve zarar veremeyecek şeylere yakarma! Eğer bunu yaparsan mutlaka zalimlerden olursun."

107. Allah sana bir zarar dokundurursa, onu kaldıracak olan başkası değil, yine O'dur. O sana bir hayır dilerse, O'nun lütfunu reddedecek yoktur. Kullarından dilediğini lütfuyla nasiplendirir. **Gafûr**'dur O, **Rahîm'**dir.

108. De ki, "Ey insanlar! Şu bir gerçek ki, hak size Rabbinizden gelmiştir! Artık doğruya yönelen kendi benliği için yönelir; sapan da kendi benliği aleyhine sapar. Ben sizin üzerinize vekil değilim."

109. Sana vahyedilene uy ve Allah hüküm verinceye kadar sabret! O, hâkimlerin en hayırlısıdır.

HÛD SURESİ
(52/11. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Râ! **Hakîm** ve **Habîr** olandan bir kitaptır ki bu, ayetleri önce muhkem kılınmış, sonra fasıl fasıl ayrıntılı hale getirilmiştir.

2. Ki, başkasına değil, yalnız Allah'a ibadet edesiniz! Kuşkusuz, ben size O'ndan gelen bir uyarıcı ve müjdeciyim.

3. Af dileyin Rabbinizden; sonra da tövbe ile O'na yönelin ki, belirlenmiş bir süreye kadar sizi güzel bir nimetle nimetlendirsin ve her farklı derece sahibine hak ettiği ödülü versin. Eğer yüz çevirirseniz, o takdirde sizi büyük bir günün azabıyla korkuturum.

4. Yalnız Allah'adır dönüşünüz. Ve O, her şeye **Kadîr'**dir.

5. Dikkatle bakın! Onlar O'ndan gizlenmek için göğüslerini bükerler. Dikkat edin! Onlar giysileriyle sarılıp sarmalandıkları zaman/giysilerini bir saklanma aracı olarak kullandıkları zaman O, onların gizlemekte olduklarını da açığa vurduklarını da bilmektedir. Çünkü O, göğüslerin içini çok iyi bilendir.

6. Yeryüzünde hiçbir debelenen yoktur ki, rızkı Allah'ın üzerinde olmasın. O, onun karar kıldığı noktayı da bilir, emanet edildiği yeri de. Her şey, apaçık bir kitaptadır.

7. O, odur ki, gökleri ve yeri altı günde yaratmıştır/gökleri yaratmış, yeri de altı günde yaratmıştır. Onun arşı da su üzerinde idi. Böyle yapması, iş ve davranış yönünden hanginizin daha güzel olduğunu belirlemek için sizi denemeye yöneliktir. Sen, "Kuşkusuz, sizler ölümden sonra diriltileceksiniz!" dediğinde, küfre batanlar hemen ve ke-

sinlikle şöyle derler: "Bu, apaçık bir büyüden başka şey değildir."

8. Ve eğer onlardan azabı, belirlenmiş bir süreye kadar ertelesek, mutlaka şöyle diyeceklerdir: "Onu erteleyen de ne?" Gözünüzü açın, azap onlara geldiği gün, kendilerinden geri çevrilecek değildir. Ve alay edip durdukları şey, kendilerini sarmış olacaktır.

9. İnsana bizden bir rahmet tattırıp sonra onu ondan çekip alsak, insan elbette çok ümitsiz, çok nankör bir hale düşer.

10. Ve eğer ona, kendisine gelip çatan bir zorluk ve kederden sonra bolluk ve nimet tattırırsak, hiç kuşkusuz, şöyle diyecektir: "Tüm sıkıntı ve kötülükler benden uzaklaşmıştır." Bu durumda o, bir sevinç şımarığı, bir kendini beğenmiş olur.

11. Sabredip barışa/hayra yönelik işler yapanlar müstesna. Bunlar, kendileri için bir yarlıgama ve büyük bir ödül öngörülen kişilerdir.

12. Belki de sen; onlar, "Ona bir hazine indirilseydi, yahut beraberinde bir melek gelseydi ya!" diyorlar diye göğsün sıkışıp daralarak, sana vahyedilmekte olanın bir kısmını terk etmeye kalkarsın. Gerçek olan şu ki, sen sadece bir uyarıcısın. Allah ise her şey üzerinde bir **Vekîl**'dir.

13. Yoksa, "Onu iftira yoluyla uydurdu" mu diyorlar?! De ki, "Öyleyse hadi, onun benzeri olan ve iftira ile üretilmiş uydurmalardan oluşan on sure de siz getirin; eğer doğru sözlüler iseniz, Allah'tan başka çağırabildiklerinizi de çağırın."

14. Eğer size cevap veremedilerse artık bilin ki o, ancak Allah'ın ilmiyle indirilmiştir. Ve O'ndan başka da ilah yoktur. Artık müslüman oluyor/Allah'a teslim oluyor musunuz?

15. Her kim iğreti hayatı ve onun süsünü isterse böylelerinin yapıp ettiklerinin karşılığını kendilerine bu hayatta tam olarak veririz. Onlar dünyada hiçbir eksiltmeye uğratılmazlar.

16. Öyleleridir ki bunlar, âhirette kendileri için ateşten baş-

kası yoktur. Sanayi olarak ürettikleri, orada işe yaramaz olmuştur. Yapıp ettikleri de bâtıl hale gelmiştir.

17. Böyleleri şu kimse gibi olur mu: Rabbinden bir beyyine üzerinedir, O'ndan bir tanık da kendisini izler. Tanıktan önce de bir kılavuz ve rahmet olarak Mûsa'nın kitabı var. Onlar ona inanırlar. Hiziplerden onu inkâr edenin varış yeri ateştir. Ondan asla kuşkuya düşme; o Rabbinden bir haktır ama insanların çokları inanmıyorlar.

18. Yalan düzerek Allah'a iftira edenden daha zalim kim var? Onlar Rablerine arz edilecekler. Tanıklar diyecekler ki, "İşte bunlardır Rableri hakkında yalan uyduranlar." Herkes duysun ki, Allah'ın laneti zalimler üstünedir.

19. O zalimler ki, Allah'ın yolundan alıkoyar, o yolu yamultmak isterler. Onlar, âhireti de inkâr ederler.

20. Bunlar yeryüzünde kimseyi âciz bırakamazlar. Allah'ın berisinden hiçbir dostları da yoktur. Onlara azap kat kat verilecektir. Hem işitmeye güçleri yetmiyordu hem de göremiyorlardı.

21. İşte bunlardır öz benliklerini hüsrana uğratanlar. İftira için kullandıkları şeyler de kendilerini bırakıp kaybolmuştur.

22. Hiç kuşku yok ki, bunlar, âhirette de hüsranın en beterine uğrayanlar olacaklardır.

23. İman edip barışa/hayra yönelik işler yaparak Rablerine içten bir bağlılıkla boyun eğenlere gelince, onlar cennet halkıdırlar. Sürekli kalacaklardır orada.

24. Bu iki topluluğun durumu körle sağır, görenle işiten farkına benzer. Örnek olarak bu ikisi bir olur mu? Hâlâ düşünüp taşınmıyor musunuz?

25. Yemin olsun, biz, Nûh'u da toplumuna şu yolda bir risâletle göndermiştik. "Ben sizin için apaçık konuşan bir uyarıcıyım."

26. "Allah'tan başkasına ibadet

etmeyin! Korkunç bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum." demişti de,

27. Toplumunun küfre sapanlarının kodamanlar heyeti şöyle konuşmuştu: "Bize göre sen, bizim gibi bir insandan başkası değilsin. Bakıyoruz sana, ayak takımımızın basit görüşlü insanlarından başkası ardına düşmüyor. Sizin bize herhangi bir üstünlüğünüzün olduğuna inanmıyoruz. Aksine, sizi yalancılar sayıyoruz."

28. Nûh dedi: "Ey toplumum! Bir düşünün! Ya ben Rabbimden gelen bir beyyine üzerindeysem; katından bana bir rahmet vermiş de o rahmet sizin gözlerinizden saklanmışsa! Siz ona tiksintiyle bakarken, biz sizi ona zorla mı ulaştıracağız?"

29. "Ey toplumum! Ben sizden bu tebliğime karşılık bir mal da istemiyorum. Benim ücretim Allah'tandır. Ama ben iman edenleri paylayıp kovamam. Çünkü onlar Rablerine varacaklar. Ama sizin cehalete batmış bir toplum olduğunuzu görüyorum."

30. "Ey toplumum! Eğer ben onları paylayıp kovarsam, Allah'a karşı bana kim yardım edebilir? Hâlâ düşünmüyor musunuz?"

31. "Ben size demiyorum ki, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır. Ben gaybı bilmem. Ben bir meleğim de demiyorum. Ama gözlerinizin horlayarak baktığı kişiler için, "Allah bunlara hiçbir hayır vermeyecek" diyemem. Onların benliklerinde neyin saklı olduğunu Allah daha iyi bilir. Başka türlü davranırsam kesinlikle zalimlerden olurum."

32. Dediler: "Ey Nûh! Sen bizimle uğraştın, bizimle mücadelede çok da ileri gittin. Eğer doğru sözlülerden isen bizi tehdit ettiğin şeyi ortaya getir."

33. Nûh dedi: "Onu size, dilediği takdirde ancak Allah getirir, siz de hiçbir engel çıkaramazsınız."

34. "Eğer Allah sizi azdırmak istiyorsa, ben size öğüt ver-

meyi gaye edinsem de öğüdüm size hiçbir yarar sağlamaz. O'dur sizin Rabbiniz ve O'na döndürüleceksiniz."

35. Yoksa, "Onu iftira yoluyla kendisi uydurdu" mu diyorlar? De ki, "Eğer onu iftira yoluyla ben uydurmuşsam işlediğim suç benim aleyhimedir. Ama ben, sizin işlemekte olduğunuz suçlardan sorumlu değilim."

36. Nûh'a şöyle vahyolundu: "Toplumundan, daha önce inanmış olanlar dışında hiç kimse iman etmeyecektir. Artık onların yaptıkları yüzünden tasalanıp durma."

37. Vahyimize bağlı olarak gözlerimizin önünde gemiyi yap. Ve zulmedenler hakkında benimle karşılıklı laf edip durma. Onlar, mutlaka boğulacaklardır.

38. Gemiyi yapıyordu. Toplumundan herhangi bir grup yanından geçtikçe onunla alay ediyorlardı. Dedi ki Nûh, "Bizimle alay ediyorsanız, biz de sizinle alay edeceğiz. Tıpkı sizin eğlendiğiniz gibi."

39. "Rezil eden azabın kime geleceğini, gerekeni tam yapan azabın kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz."

40. Nihayet, emrimiz gelip de tandır kaynayınca şöyle seslendik: "Yükle içine her birinden ikişer çift ve aleyhinde hüküm verilen hariç olmak üzere aileni, bir de iman etmiş olanları." Ama Nûh'la birlikte çok az bir kısmı iman etmişti.

41. Nûh dedi: "Binin içine! Onun akıp gitmesi de demir atması da **Allah**'ın adıyladır. Benim Rabbim elbette ki, **Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir."

42. Gemi onları, dağlar gibi dalgalar üstünden yürütüp götürüyordu. Nûh onlardan ayrı bir yerde duran oğluna seslendi: "Oğulcuğum, bizimle beraber bin, kâfirlerle beraber olma!"

43. Oğlu cevap verdi: "Bir dağa sığınacağım, beni sudan korur." Nûh dedi: "Allah'ın merhamet ettiği dışında bugün hiç kimse için Allah'ın kararından kurtaracak yoktur." Ve ikisi arasına dalga girdi de o, boğulanlar arasına katıldı.

44. Ve denildi: "Ey yer! Suyunu yut ve ey gök, sen de tut!" Ve su çekildi. İş bitirilmişti. Gemi, Cûdi üzerine oturdu ve haykırıldı: "O zalimler topluluğu geri gelmez olsun!"

45. Bu arada Nûh, Rabbine yakardı da dedi: "Rabbim, oğlum benim ailemdendi! Senin vaadin elbette haktır. Sen hâkimlerin, hükmü en güzel verenisin!"

46. Allah buyurdu: "Ey Nûh! O, senin ailenden değildi. Yaptığı, iyi olmayan bir işti. Hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme. Cahillerden olmaman hususunda seni uyarırım."

47. Nûh dedi: "Rabbim! Hakkında bilgim olmayan şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni affetmez, bana acımazsan hüsrana uğrayanlardan olurum."

48. Şöyle denildi: "Ey Nûh! Sana ve seninle beraber olanlardan diğer topluluklara bizden bereketler ve bir selamla aşağıya in! Bazı cemaatler de var, kendilerini önce nimetlendireceğiz, sonra bizden acıklı bir azap hepsini kucaklayacak."

49. İşte bunlar, sana vahyetmekte olduğumuz gayb haberlerindendir. Bundan önce onları sen de bilmiyordun, toplumun da. Artık sabırlı ol! Sonuç, takvaya sarılanlarındır.

50. Âd'a da kardeşleri Hûd'u gönderdik. Dedi ki, "Ey toplumum! Allah'a kulluk edin! Sizin O'ndan başka ilahınız yok. Siz, yalan ve uydurmalara boyun eğenlerden başkası değilsiniz."

51. "Ey toplumum! Bu tebliğime karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, beni yaratandan başkasına düşmez. Hâlâ aklınızı çalıştırmayacak mısınız?"

52. "Ey toplumum! Rabbinizden af dileyin, sonra O'na yönelin ki üzerinize göğü bol bol göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın. Günahkârlar olup da Allah'tan yüz çevirmeyin."

53. Dediler: "Ey Hûd! Bize hiç-

bir kanıt getirmedin. Senin sözünle ilahlarımızı terk edecek değiliz. Zaten biz sana inanmıyoruz."

54. "Sadece şunu söylüyoruz: "İlahlarımızdan biri seni kötü çarpmış." Hûd dedi: "Ben Allah'ı tanık tutuyorum, siz de tanık olun ki, ben sizin Allah'a ortak yaptıklarınızdan uzağım."

55. "Allah'ın berisinden edindiğiniz tanrılarınızdan uzağım. Hadi, hep birlikte bana tuzak kurun, bana hiç göz açtırmayın."

56. "Ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a dayanıp güvendim. Hiçbir canlı yoktur ki O, onu perçeminden yakalamış olmasın. Hiç kuşkusuz, benim Rabbim dosdoğru bir yol üzerindedir."

57. "Eğer yüz çevirirseniz ben, bana gönderilen şeyi size tebliğ etmiş bulunuyorum. Rabbim, yerinize başka bir topluluk getirir ve siz O'na hiçbir şekilde zarar veremezsiniz. Kuşkusuz, benim Rabbim her şey üzerinde bir **Hafîz**'dir; kollar, gözetir."

58. Emrimiz gelince, Hûd'u ve onunla birlikte iman etmiş olanları bizden bir rahmetle kurtardık. Biz onları çok ağır bir azaptan kurtardık.

59. İşte buydu Âd! Rablerinin ayetlerine kafa tuttular, O'nun resullerine isyan ettiler. Ve her inatçı zorbanın emrine uydular.

60. Bu dünyada ve kıyamet gününde arkalarına lanet takıldı. Dikkat edin; Âd, Rablerine nankörlük etmişti. Dikkat edin, Hûd'un kavmi olan Âd geri gelmez oldu.

61. Semûd'a da kardeşleri Sâlih'i gönderdik. Dedi ki, "Ey toplumum! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yok. Sizi topraktan oluşturan ve size orada ömür geçirten O'dur. Artık O'ndan af dileyin, O'na dönün. Rabbim **Karîb**'dir, bize çok yakındır; **Mucîb'**dir, bize cevap verir."

62. Dediler: "Ey Sâlih! Sen bundan önce, aramızda aranan/ümit beslenen bir kişi idin. Şimdi kalkmış, ataların mızın kulluk ettiklerine kulluk etmemizi mi yasaklı-

yorsun? Gerçek şu ki biz, bizi çağırdığın şey hakkında kafaları karıştıran bir kuşku içindeyiz."

63. Dedi ki, "Ey kavmim! Hiç düşündünüz mü? Ya ben Rabbimden bir beyyine üzerindeysem, bana kendisinden bir rahmet vermişse! Bu durumda ben O'na isyan edersem, Allah'a karşı bana kim yardım eder? Sizin bana, yıkım ve hüsranı artırmak dışında bir katkınız olamaz."

64. "Ey toplumum! İşte şu size, Allah'ın bir mucize olan devesi. Rahat bırakın onu. Allah'ın toprağında karnını doyursun. Bir kötülük dokundurmayın ona. Yoksa sizi çok yakın bir azap yakalayıverir."

65. Ama deveyi yere yıkıp kestiler. Sâlih dedi: "Yurdunuzda üç gün daha nimetlenin. Bu, yalanlanamayacak bir tehdittir."

66. Emrimiz gelince Sâlih'i ve onunla birlikte iman edenleri bizden bir rahmetle kurtardık. O günün rezilliğinden kurtardık. Senin Rabbin, evet O, **Kavî**'dir, **Azîz**'dir.

67. Zulme sapmış olanları o korkunç titreşimli ses yakaladı da öz yurtlarında yere çökmüş hale getirdiler.

68. Sanki hiç hayat sürmemişlerdi orada. Dikkat edin! Semûd kavmi, Rablerine nankörlük etmişti. Dikkat edin, Semûd geri dönmez olmuştur!

69. Yemin olsun, resullerimiz İbrahim'e muştu getirip "Selam!" demişlerdi. O da "Selam!" demiş, fazla beklemeden kızartılmış bir dana getirmişti.

70. Ellerinin ona ulaşmadığını görünce onlardan işkillendi. Ve kendilerinden ürpermeye başladı. "Korkma, dediler, biz Lût kavmine gönderildik."

71. Karısı ayakta duruyordu; güldü. Bunun üzerine ona İshak'ı müjdeledik, İshak'ın arkasından da Yakub'u.

72. "Vay başıma, dedi, doğuracak mıyım ben?! Kendim bir kocakarı, şu da erke-

ğim: Bir ihtiyar. Gerçekten şaşılacak şey bu!"

73. Dediler: "Allah'ın emrine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmeti ve bereketleri üzerinizdedir ey ev halkı! O **Hamîd**'dir, **Mecîd**'dir."

74. İbrahim'den korku gidip yerine müjde gelince, Lût kavmi hakkında bizimle tartışır oldu.

75. İbrahim, gerçekten yufka yürekli bir insandı; herkes için ah eder, içini çekerdi, yalvarıp yakarırdı.

76. "Ey İbrahim! Bu halinden vazgeç! Rabbinin emri gelmiştir. Geri çevrilemez bir azap onların enselerine binecektir."

77. Elçilerimiz Lût'a geldiğinde, onlar için kaygılanmış, göğsü daralmış da şöyle demişti: "Bu, zorlu bir gün!"

78. Lût'un kavmi koşarak onun yanına geldi. Bunlar daha önce de kötülükler yapmışlardı. Lût dedi: "Ey toplumum! İşte şunlar kızlarım! Onlar sizin için daha temiz. Allah'tan çekinin de misafirlerimin önünde beni rezil etmeyin! İçinizde olgun bir adam yok mu?"

79. Dediler: "Senin kızlarında hakkımız olmadığını çok iyi biliyorsun. Ne istediğimizi de çok iyi biliyorsun."

80. Dedi: "Ah, size karşı koyacak bir gücüm olsaydı yahut sağlam bir kaleye sığınabilseydim."

81. Melekler dediler: "Biz senin Rabbinin elçileriyiz. Sana asla el süremezler. Gecenin bir yerinde aileni götür. İçinizden hiç kimse geri kalmasın; karın müstesna. O, ötekilere çatan belaya çarptırılacaktır. Onların azap vakti, sabah vaktidir. Sabah da ne kadar yakın, değil mi?"

82. Nihayet, emrimiz gelince oranın üstünü altına getirdik. Ve üzerlerine, pişirilmiş çamurdan yapılıp istif edilmiş taş yağdırdık.

83. Rabbin katında damgalanmış taşlar. Zalimlerden çok uzak değildir bu.

84. Medyen'e, kardeşleri Şuayb'ı göndermiştik. Dedi ki, "Ey toplumum! Allah'a ibadet edin! O'ndan başka tanrınız yok sizin. Eksik ölçüp

yanlış tartmayın! Sizi nimet-bereket içinde görüyorum, ama hepinizi sarıp kuşatacak bir günün azabından da korkuyorum."

85. "Ey toplumum! Ölçüyü ve tartıyı tam bir dürüstlükle yapın! İnsanların eşyalarını tırtıklamayın! Yeryüzünde bozgunculuk yaparak dolaşmayın!"

86. "Eğer inananlar iseniz, Allah'ın bıraktığı kâr sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin üzerinizde bir bekçi değilim."

87. Dediler: "Ey Şuayb! Namazın/duan mı emrediyor sana, atalarımızın tapar olduğunu terk etmemizi, yahut mallarımızda dilediğimiz gibi davranmaktan vazgeçmemizi? Esasında sen; gerçekten yumuşak huylu, olgun bir insansın."

88. Dedi: "Ey toplumum! Ya ben Rabbimden bir beyyine üzerindeysem, bana, lütfundan güzel bir rızık vermişse! Size yasakladığım şeylerde, size söylediğimin aksine davranmak istemiyorum. Gücüm ölçüsünde barış ve iyilikten başka bir şey de istemiyorum. Başarım ancak Allah'ın desteğiyledir. Yalnız O'na güvendim ben, yalnız O'na yöneliyorum."

89. "Ey toplumum! Bana kafa tutmanız, sakın sizi Nûh kavminin yahut Hûd kavminin yahut Sâlih kavminin başlarına gelen musibetle yüz yüze getirmesin. Lût kavmi de sizden pek uzak değil."

90. "Rabbinizden af dileyip O'na yönelin. Rabbim Rahîm'dir, rahmeti sınırsızdır; Vedûd'dur, çok sevgilidir."

91. Dediler: "Ey Şuayb! Söylediklerinin birçoğunu anlamıyoruz. Ve biz seni aramızda zayıf bir adam olarak görüyoruz. Hani, kabilen olmasa, kafanı taşla ezivereceğiz. Senin bize karşı hiçbir üstünlüğün yok."

92. Dedi: "Ey toplumum! Sizce kabilem Allah'tan daha mı güçlü ve onurlu! Allah'ı arkanıza atıp dışlanmış hale getirdiniz. Rabbim, yapıp ettiklerinizi çepeçevre kuşatmıştır."

93. "Ey toplumum! Elinizden geleni yapın, ben görevimi yapıyorum. Yakında bileceksiniz rezil edici bir azabın kime geleceğini, yalancının kim olduğunu! Gözetleyin, ben de sizinle beraber gözetliyorum."

94. Emrimiz gelince Şuayb'ı ve onunla birlikte iman edenleri bizden bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri o yüksek titreşimli sayha yakaladı da öz yurtlarında yere çömelmiş hale geldiler.

95. Sanki hiç yurt tutmamışlardı orada. Bakıp görün ki, Medyen de tıpkı Semûd gibi, dönüşü olmayan bir gidişle gitti.

96. Yemin olsun, Mûsa'yı ayetlerimizle ve açık bir kanıtla gönderdik;

97. Firavun'a ve kodamanlarına. Ama onlar Firavun'un emrine uydular. Oysaki, Firavun'un emri doğruya ve güzele ulaştırmıyordu.

98. Kıyamet günü kavmine önderlik eder. İşte onları suya götürür gibi ateşe götürdü. Ne kötü varış yeridir o götürüldükleri yer!

99. Peşlerine lanet takılmıştır: Hem burada hem kıyamet gününde ne kötü destektir o arkalarına takılmış olan!

100. İşte bunlar o kentlerin/medeniyetlerin haberlerinden bir kısmı, anlatıyoruz sana. Kimi hâlâ ayakta onların, kimi kökünden biçilip gitmiştir.

101. Onlara biz zulmetmedik. Ama onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin emri geldiğinde, Allah'ı bırakıp da yakardıkları ilahları kendilerine hiçbir yarar sağlamadı. İlahları onların sadece hasar ve hüsranlarını artırdı.

102. Rabbin zulme sapan kentleri/medeniyetleri çarptığı zaman, işte böyle çarpar. O'nun çarpması gerçekten korkunçtur, şiddetlidir.

103. Âhiret azabından korkan için bunda elbette ki bir ibret vardır. O, insanları bir araya getiren bir gündür. Görülesi bir gündür o!

104. Biz onu, sadece belirli bir süre için erteliyoruz.

105. O geldiği gün hiçbir benlik, O'nun izni olmadan söz söyleyemez. Onların bir kısmı bahtsız, bir kısmı mutludur.

106. Bahtsızlığa düşenler ateş içindedir. Çok ıstıraplı bir soluyuş ve hıçkırışları vardır orada.

107. Rabbinin dilemesi hariç, gökler ve yer durdukça onlar orada uzun süre kalacaklardır. Rabbin, dilediğini öyle bir yerine getirir ki!

108. Mutluluğa erdirilenlere gelince, onlar cennettedirler. Rabbinin dilemesi hariç, gökler ve yer durdukça onlar, hep orada kalacaklardır. Kesintisiz bir lütuf olarak.

109. Şunların kulluk etmekte oldukları şeyler yüzünden bir kuşku içinde olma. Daha önce atalarının kulluk ettikleri gibi kulluk ediyorlar, hepsi bu. Biz onların da nasiplerini hiç eksiltmeden elbette vereceğiz.

110. Yemin olsun, Mûsa'ya kitabı verdik de onda da ihtilafa düşüldü. Rabbinden bir kelime, önceden gelmiş olmasaydı, aralarında iş mutlaka bitirilirdi. Onlar bunun hakkında, kafaları karıştıran bir kuşku içindedirler.

111. Hiç kuşkusuz, Rabbin hepsinin amellerinin karşılığını tam tamına kendilerine verecektir. O, onların yapmakta olduklarından haberdardır.

112. O halde, sen, emrolunduğun gibi dosdoğru yürü/dürüst yaşa! Seninle birlikte tövbe edenler de. Sakın aşırılık edip azmayın! O, yapmakta olduklarınızı görüyor.

113. Zulmedenlere eğilim göstermeyin! Yoksa ateş sizi sarmalar. Allah'tan başka dostlarınız kalmaz, size yardım da edilmez.

114. Gündüzün iki tarafında ve geceye yakın saatlerde namazı/duayı yerine getir. Güzellikler kötülükleri silip süpürür. İşte bu, Allah'ı ananlara bir öğüttür.

115. Sabret! Allah, güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmez.

116. Sizden önceki kuşakların söz ve eser/birikim sahibi olanları, yeryüzünde bozgunculuktan alıkoymalı değiller miydi? Ama içlerinden kurtarmış olduklarımızın az bir kısmı dışında hiçbiri bunu yapmadı. Zulme sapanlar ise içine itildikleri servet şımarıklığının ardına düşüp suçlular haline geldiler.

117. Halkı iyilik ve barış için gayret gösterenler olsaydı, Rabbin o kentleri/medeniyetleri zulümle helâk edecek değildi ya!

118. Eğer Rabbin dileseydi insanları elbette ki, bir tek ümmet yapardı. Ama birbirleriyle çekişmeye devam edeceklerdir.

119. Rabbinin rahmet ettikleri müstesna. O, onları işte bunun için yaratmıştır. Rabbinin, "Yemin olsun ben cehennemi, tümden insanlar ve cinlerle dolduracağım!" sözü tamamlanacaktır.

120. Resullerin haberlerinden, kendisiyle kalbini destekleyip sağlamlaştıracağımız her şeyi sana anlatıyoruz. Bu Kur'an'da sana hak, müminlere de bir öğüt ve bir hatırlatma gelmiştir.

121. İnanmayanlara de ki, "Yapabildiğinizi yapın, biz de işimizi yapıyoruz."

122. "Bekleyin, biz de bekliyoruz!"

123. Göklerin ve yerin gizli bilgileri Allah'a aittir. Tüm iş ve oluş O'na döndürülür. O halde, O'na ibadet et, O'na dayanıp güven! Rabbin, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

YÛSUF SURESİ
(53/12. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Râ! O apaçık, apaydınlık kitabın ayetleridir bunlar!

2. Biz onu sana, aklınızı çalıştırasınız diye, Arapça bir Kur'an olarak indirdik.

3. Biz bu Kur'an'ı sana vahyederek, hikâyelerin en güzelini anlatıyoruz. Oysaki sen, bundan önce bunlardan tamamen habersiz olanlardandın.

4. Bir vakit Yûsuf, babasına şöyle demişti: "Babacığım, ben rüyada on bir yıldızla, Güneş'i ve Ay'ı gördüm; onları bana secde ediyorlar gördüm."

5. "Yavrucuğum, dedi, rüyanı kardeşlerine anlatma; sonra sana bir oyun oynarlar. Hiç kuşkusuz şeytan, insan için açık bir düşmandır."

6. İşte böyle! Rabbin seni seçip yücel!ecek, olayların ve sözlerin tevilinden, sana bir şeyler öğretecek, hem senin hem Yakub soyunun üzerinde nimetini tamamlayacaktır. Tıpkı bundan önce ataların İbrahim ve İshak üzerine o nimeti tamamladığı gibi. Şu kesin ki, senin Rabbin **Alîm'**dir, **Hakîm'**dir.

7. Yemin olsun ki, Yûsuf ve kardeşlerinde, istek ve arayış içinde olanlar için ibretler/işaretler vardır.

8. O vakit onlar şöyle demişlerdi: "Yûsuf ve kardeşi, babamıza bizden daha sevimli, bu bir gerçek. Ama biz de birbirini her hal ve şartta destekleyen bir ekibiz. Şu da kuşkusuz ki, bizim babamız, inkâr edilemez bir şaşkınlık içindedir."

9. "Yûsuf'u öldürün yahut götürüp bir yere atın ki, baba-

nızın ilgisi yalnız size yönelsin ve bunun ardından barışçıl ve hayırsever bir topluluk haline gelesiniz."

10. İçlerinden söz alan biri şöyle konuştu: "Yûsuf'u öldürmeyin! Onu bir kuyunun dibine bırakın; gelip geçen kafilelerden biri onu bulup alır. Yapacaksanız böyle yapın!"

11. Dediler: "Ey babamız, ne oluyor da Yûsuf konusunda bize güvenmiyorsun. Oysaki biz ona hep öğüt vermekteyiz."

12. "Yarın onu bizimle gönder, gezip oynasın. Kuşkun olmasın biz onu çok güzel korur, gözetiriz."

13. Dedi ki, "Onu götürmeniz beni çok çok üzer. Ve korkarım ki, siz ondan habersiz bir haldeyken onu kurt yer."

14. Dediler: "Vallahi, biz böylesine dayanışma içinde bir ekipken onu kurt yerse, o takdirde biz hüsrana uğrayan kişiler oluruz."

15. Onu götürüp kuyunun dibine koymaya karar verdiklerinde biz de ona şöyle vahyettik: "Yemin olsun ki, sen onlara, şu yaptıklarını hiç farkında olmayacakları bir sırada haber vereceksin."

16. Akşamdan sonra babalarına geldiler; ağlıyorlardı.

17. "Ey babamız, dediler, gittik, yarışıyorduk; Yûsuf'u eşyamızın yanında bırakmıştık, kurt onu yemiş. Şimdi biz doğru da söylesek sen bize inanmayacaksın."

18. Yûsuf'un gömleği üstüne sahte bir kan çalmışlardı, getirdiler. Babaları dedi ki, "İş, söylediğiniz gibi değil. Nefisleriniz sizi aldatıp bir işe itmiş. Artık bana düşen, güzelce sabretmek. Anlattıklarınıza karşı yalnız **Müsteân** olan **Allah**'tan yardım istenir."

19. Bir yolcu kafilesi gelmişti. Sucularını gönderdiler. O da kovasını sarkıttı. "Müjde! Bu bir oğlan!" diye haykırdı. Ticaret maksadıyla onu sakladılar. Allah ne yaptıklarını çok iyi biliyordu.

20. Onu basit bir karşılıkla, birkaç paraya sattılar. On-

lar, ona değer vermeyen kişilerdi.

21. Onu satın alan Mısırlı, karısına şöyle dedi: "Ona iyi bak, kendisine güzel bir yer hazırla. Bize yararı dokunabilir. Belki de evlat ediniriz onu." İşte bu şekilde, biz, Yûsuf'a yeryüzünde imkân verip o toprağa yerleştirdik ki, ona olayların/haberlerin yorumunu öğretelim. **Allah,** kendi emrine **Gâlib**'dir/kendi emrine hükmeder. Ama insanların çokları bilmiyorlar.

22. Yûsuf gerekli olgunluğa ulaşınca ona hükmetme yeteneği ve ilim verdik. Güzel düşünüp güzel davrananları biz işte böyle ödüllendiririz.

23. Yûsuf'un, evinde kaldığı kadın, onun nefsinden gönlünü tatmin etmek istedi. Kapıları kilitledi, "Hadi, gel!" dedi. Yûsuf, "Allah'a sığınırım, Rabbim beni güzel bir barınağa kavuşturmuştur. Zalimler iflah olmaz" dedi.

24. Yemin olsun, kadın onu arzulamıştı. Eğer Rabbinin gerçeğe dikkat çeken delilini görmeseydi, o da onu arzulamıştı. Biz böylece ondan, kötülüğü ve fuhşu uzak tutuyorduk. Çünkü o, bizim samimi/seçkin kullarımızdandı.

25. İkisi birden kapıya koştular. Kadın onun gömleğini arkadan yırttı. Kapının yanında kadının beyi ile yüz yüze geldiler. Kadın seslendi: "Senin ailene kötülük düşünenin cezası nedir; hapsedilmek mi, acıklı bir işkence mi?"

26. Yûsuf dedi: "O, gönlünü eğlendirmek için beni kullanmak istedi." Kadının ailesinden bir tanık da şu yolda tanıklık etti: "Eğer erkeğin gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylüyor, bu durumda erkek yalancılardandır.

27. Eğer erkeğin gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylemiştir. Bu durumda erkek, doğru sözlülerdendir."

28. Gömleğin arkadan yırtılmış olduğunu görünce şöyle konuştu: "Bu sizin tuzak-

larınızdandır. Sizin tuzaklarınız gerçekten çok yamandır."

29. "Yûsuf, sakın bundan bahsetme! Kadın, sen de günahının affını dile! Sen, gerçekten günahkârlardan oldun."

30. Şehirde bazı kadınlar şöyle konuştular: "Azîz'in karısı, genç uşağının nefsinden gönlünü eğlendirmek istemiş. Aşktan yüreğinin zarı delinmiş. Öyle anlıyoruz ki, kadın tam bir çılgınlığa düşmüş."

31. Kadın onların oyunlarını işitince, onlarla haber gönderdi. Kendilerine, yaslanarak yiyebilecekleri bir sofra hazırladı ve her birine bir bıçak verdi. Yûsuf'a, "Karşılarına çık!" dedi. Nihayet, Yûsuf'u görünce onu öylesine yücelttiler ki, kendilerinin ellerini kestiler. Şöyle dediler: "Aman Allahım! Bu bir insan değil; asil bir melek bu!"

32. Kadın dedi: "İşte budur o, hakkında beni kınadığınız. Vallahi, ben onunla gönlümü eğlendirmek istedim de o masum bir tavırla bundan çekindi. Ama, eğer kendisine emrettiğimi yapmazsa yemin ediyorum hapse tıkılacak ve horlananlardan olacaktır."

33. Yûsuf dedi: "Rabbim! Zındandan benim için bunların beni çağırdığı şeyden daha sevimlidir. Eğer onların oyununu benden uzak tutmazsan onlara meyleder de cahillerden olurum."

34. Rabbi onun duasını kabul etti de kadınların tuzaklarını ondan uzaklaştırdı. Her şeyi duyar O, her şeyi bilir.

35. Bunca delili gördükten sonra bile Yûsuf'u bir süreye kadar zındana tıkmaları kararı onlara egemen oldu.

36. Onunla birlikte zındana iki genç daha girmişti. Bir tanesi dedi ki, "Rüyada gördüm, şarap sıkıyordum." Öteki de şöyle dedi: "Ben de gördüm ki, başımın üstünde ekmek taşıyorum, kuşlar ondan yiyor. Bunun yorumunu bize bildir. Biz senin, güzel düşünüp güzel davra-

nanlardan olduğun kanısındayız."

37. Yûsuf dedi: "Rızıklanacağınız herhangi bir yemek size gelmeden önce onun yorumunu ikinize mutlaka bildiririm." Bu, Rabbimin bana öğrettiği şeylerdendir. Ben, Allah'a inanmayan ve âhireti de tamamen inkâr eden bir toplumun milletini terk ettim."

38. "Ve atalarım İbrahim'in, İshak'ın, Yakub'un milletine uydum. Bizim herhangi bir şeyi Allah'a ortak tutmamız söz konusu olamaz. İşte bu, Allah'ın bize ve diğer insanlara bir lütfudur. Ama insanların çokları şükretmiyorlar."

39. "Ey benim zından arkadaşlarım! Parçalara bölünüp fırkalaşmış rabler mi daha hayırlıdır, **Vâhid** ve **Kahhâr** olan **Allah** mı?"

40. "O'nun yanında; sizin ve atalarınızın belirlediği birtakım isimlerden başkasına ibadet/kulluk etmiyorsunuz. Onlar hakkında Allah, hiçbir kanıt indirmemiştir. Hüküm yalnız Allah'ındır. O, yalnız ve yalnız kendisine ibadet etmenizi emretti. Eskimez ve pörsümez din işte budur. Ama insanların çokları bilmiyorlar."

41. "Ey benim zından arkadaşlarım! Rüyanıza gelince: Bir taneniz rab edindiği kişiye şarap sunacak. Ötekiniz ise asılacak da kuşlar başından yiyecek. Hakkında fetva sorduğunuz iş, böyle hükme bağlanmıştır."

42. Yûsuf o iki kişiden, kurtulacağını düşündüğüne şöyle dedi: "Rab edindiğin kişi yanında beni an." Ama şeytan o adama, rab edindiği kişiye hatırlatmayı unutturdu. Böylece Yûsuf yıllarca zındanda kaldı.

43. Kral dedi: "Düşümde yedi semiz inek görüyorum. Bunları yedi cılız inek yiyor. Ayrıca yedi yeşil başak, yedi de kuru başak görüyorum. Ey bendelerim! Eğer rüya tabir ediyorsanız, bu rüyam hakkında bana bir fetva verin."

44. Dediler ki, "Bunlar, demet

demet hayallerden ibarettir. Biz, hayal ve kuruntuların yorumunu bilenler değiliz."

45. Zındandaki iki adamdan kurtulanı, uzun bir zamandan sonra eskiyi hatırladı da şöyle dedi: "Onun yorumunu size ben haber veririm. Siz beni zındana gönderin."

46. "Yûsuf, ey özü-sözü doğru insan! Şu rüyayı yorumla bize. Yedi semiz inek var, yedi cılız inek bunları yiyor; yedi yeşil başak, bir yedi tane de kuru başak. Umarım buradan insanların yanına giderim, onlar da öğrenirler."

47. Yûsuf dedi: "Alışılageldiği şekliyle yedi yıl ekin eceksiniz. Biçtiklerinizden yiyecek kadar az bir miktar alır, gerisini başağında bırakırsınız."

48. "Bunun ardından yedi kurak yıl gelecek. Bu yıllar, saklayabileceğiniz bir miktar ekin hariç, önceden biriktirdiklerinizi yiyip tüketecek."

49. "Bunun arkasından bir yıl gelecek ki, halk onda bol yağmura kavuşup rahat edecek; meyve suyu sıkıp süt sağacaklar."

50. Kral dedi: "Bu yorumu yapanı bana getirin!" Elçi kendisine gelince, Yûsuf dedi: " Rab edindiğin kişiye dön de sor bakalım, o ellerini kesen kadınların derdi neydi? Rabbim, o kadınların hilelerini çok iyi bilmektedir."

51. Kral dedi: "Yûsuf'un nefsinden murat almak istediğinizde, derdiniz ne idi?" Dediler: "Allah şahit, biz onun hiçbir kötülüğünü bilmiyoruz." Aziz'in karısı dedi: "İşte şimdi gerçek ortaya çıktı. Ben onunla gönül eğlendirmek istemiştim. O, özü-sözü doğru insanlardandı."

52. "Gerçeği söylüyorum ki, Yûsuf, gıyabında ona hainlik etmediğimi, Allah'ın, hainlerin tuzağını başarıya ulaştırmayacağını bilsin."

53. "Nefsimi ak-pak gösteremem. Çünkü nefs, Rabbimin merhamet ettiği durumlar hariç, olanca gücüy-

le kötülüğü emreder. Ama Rabbim çok affedici, çok esirgeyicidir.

54. Kral dedi: "Onu bana getirin, kendime özel dost edineyim." Yûsuf'la konuşunca da şöyle dedi: "Artık bugün, yanımızda mevkii olan, güvenilir bir dostsun."

55. Yûsuf dedi: "Beni, ülke hazinelerinin başına getir. Ben, hafızası çok güçlü/ emanetleri çok iyi koruyan, âlim/bildiğini çok iyi bilen biriyim."

56. İşte, böylece, biz, Yûsuf'a yeryüzünde imkân ve mevki verdik. Ülkede, istediği yerde konaklayabiliyordu. Biz, dilediğimiz kimseye rahmetimizi ulaştırırız; güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmeyiz.

57. İman edip takvaya sarılanlar için âhiretteki ödül elbette daha değerlidir.

58. Nihayet, Yûsuf'un kardeşleri çıkageldiler; Yûsuf'un yanına girdiler, o onları tanıdı. Ama onlar onu tanıyamıyorlardı.

59. Onların yüklerini hazırlatıp bağlatınca şöyle konuştu: "Sizin, aynı babadan bir kardeşiniz var, onu bana getirin. Görüyorsunuz, ben ölçüyü titizlikle yerine getiriyorum. Ben, konukseverlerin de en hayırlısıyım."

60. "Eğer onu bana getirmezseniz, artık yanımda sizin için ölçülecek bir şey yok, bir daha bana yaklaşmayın."

61. Dediler: "Onu babasından isteyip getirmeye çalışacağız, herhalde bunu yapacağız da."

62. Yûsuf muhafızlarına dedi: "Onların sermayelerini yüklerinin içine koyun. Bakarsın ailelerine döndüklerinde onu fark eder de tekrar gelirler."

63. Babalarına döndüklerinde dediler ki, "Ey babamız! Ölçü bizden yasaklandı. Şimdi kardeşimizi bizimle gönder ki, ölçüp alabilelim. Biz onu gerçekten iyi koruyacağız."

64. Dedi: " Daha önce kardeşi için güvendiğim gibi yine güveneyim size, değil mi?

Hâfız, koruyucu olarak Allah'tır en hayırlı olan. Merhamet edenlerin en merhametlisi de O'dur."

65. Yüklerini açtıklarında sermayelerini buldular; onlara geri verilmişti. "Ey babamız, dediler, daha ne istiyoruz! İşte sermayemiz, bize geri verilmiş. Ailemize yeniden yiyecek alırız. Kardeşimizi koruruz. Bir deve yükü zahire de ilave ederiz. Zaten şu aldığımız az bir miktardır."

66. Yakub dedi: "Hepinizin çepeçevre kuşatılması müstesna, onu bana mutlaka getireceğinize dair Allah'tan bir garanti vermedikçe, onu sizinle asla göndermem." Kardeşler ona garanti verince şöyle dedi: "Şu söylediğinize **Allah Vekîl**'dir."

67. Yakub şunu da söyledi: "Oğullarım, bir tek kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Gerçi ben, Allah'ın takdir ettiği bir şeyi sizden savamam; hüküm yalnız Allah'ındır. Yalnız O'na dayandım ben, yalnız O'na güvenip dayansın tevekkül sahipleri."

68. Babalarının emrettiği yerlerden kente girdiklerinde, bu onlardan Allah'ın herhangi bir takdirini uzak tutmamıştı; sadece Yakub'un içindeki bir isteği gerçekleştirmişti. Yakub, bizim ona öğretmemizden dolayı bilgi sahibi idi. Ama halkın çoğu bunu bilmezdi.

69. Kardeşler Yûsuf'un yanına girdiklerinde, Yûsuf öz kardeşini yanına çekip dedi: "Şu bir gerçek ki, ben senin kardeşinim! Onların yapıp ettiklerine üzülme!"

70. Yûsuf, kardeşlerinin yüklerini hazırlatırken su kabını öz kardeşinin yükü içine koydu. Sonra bir ünleyici şöyle haykırdı: "Ey kafile, siz herhalde hırsızlık ettiniz!"

71. Onlara dönüp şöyle dediler: "Ne kaybettiniz?"

72. Dediler: "Kralın su tasını kaybettik. Onu getirene bir deve yükü ödül var. Kefili benim."

73. Kardeşler dediler: "Vallahi, siz de iyi biliyorsunuz

ki, biz bu toprağa bozgunculuk yapmak için gelmedik, hırsız da değiliz biz."

74. Sordular: "Eğer yalan söylüyorsanız, hırsızlığı yapanın cezası nedir?"

75. Kardeşler dediler: "Cezası şu: Çalınan mal kimin yükünde çıkarsa yükün sahibi çalınan mala karşılık olacaktır. Biz, zalimleri böyle cezalandırıyoruz."

76. Bunun üzerine Yûsuf öz kardeşinin heybesinden önce, öteki kardeşlerin heybelerini aramaya başladı. Nihayet, su kabını, öz kardeşinin heybesinden çıkardı. Yûsuf'a böyle bir tuzak öğretmiştik. Yoksa Yûsuf, Allah'ın dilemesi dışında, kralın dinine göre öz kardeşini alamazdı. Dilediklerimizi derece derece yükseltiriz biz! Her bilgi sahibinin üstünde bir başka bilen vardır.

77. Kardeşler dediler ki, "Bu çalar; çünkü bundan önce de kardeşi çalmıştı." Yûsuf bunu içinde sakladı, onlara açıklamadı. Şöyle diyordu: "Kötü bir konumdasınız. O sizin dilinize doladığınız şeyi Allah daha iyi biliyor."

78. Kardeşler dediler ki, "Ey vezir! Bunun ihtiyar bir babası var. Onun yerine bizden birini alıkoy. Senin iyilikseverlerden olduğuna inanıyoruz."

79. "Ne, dedi Yûsuf, Allah korusun! Eşyamızı yükünde bulduğumuz adamdan başkasını tutamayız. Öyle bir şey yaparsak zalimlerden oluruz."

80. Yûsuf'tan ümidi kesince bir kenara çekilip tartışmaya başladılar. Büyükleri dedi: "Babanızın sizden Allah adına garanti aldığını, daha önce Yûsuf'a yaptığınız haksızlığı bilmez misiniz? Babam bana izin verinceye, yahut da Allah hakkımda hükmedinceye kadar bu ülkeden ayrılmayacağım. Yargıçların en hayırlısıdır O."

81. Babanıza dönüp şöyle deyin: "Ey babamız, oğlun hırsızlık etti. Biz sadece bildiğimize tanıklık ettik. Biz gaybı bilenler değiliz."

82. "İçinde bulunduğumuz ken-

te, beraberinde döndüğümüz kervana sor. Biz gerçeğin ta kendisini söylüyoruz."

83. Yakub dedi: "Hayır, öyle değil, nefisleriniz sizi yine bir işe itmiş. Bana düşen yine güzel bir sabra sarılmak. Bakarsın Allah onların hepsini bana getirir. Çünkü **Alîm** olan O, **Hakîm** olan O'dur."

84. Ve yüzünü onlardan öteye döndürdü de şöyle inledi: "Ey Yûsuf'a duyduğum gam, neredesin!" Ve kederden gözlerine ak düştü. Durmadan yutkunuyordu.

85. Dediler: "Hâlâ Yûsuf'u anıp duruyorsun. Sonunda ya kederinden eriyeceksin yahut da helâk olup gideceksin."

86. Dedi: "Ben, içimi doldurup taşan özlemimi, kederimi Allah'a arz ederim! Ve Allah'ın yardımıyla sizin bilmediğiniz şeyleri bilirim."

87. "Ey oğullarım! Gidin de Yûsuf'u ve kardeşini bulmak için dikkat kesilin. Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; çünkü, küfre sapanlar topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez."

88. Tekrar Yûsuf'un yanına girdiklerinde şöyle dediler: "Ey Vezir! Bize de ailemize de zorluk dokundu. Önemsiz bir sermaye ile geldik. Sen bize tam ölçü zahire ver, bize sadaka vermiş ol. Allah, karşılıksız verenleri ödüllendirir."

89. Dedi: "O cahil zamanınızda Yûsuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyorsunuz, değil mi?"

90. Dediler: "Sen, yoksa sen Yûsuf musun?" "Evet, dedi, ben Yûsuf'um! İşte şu da kardeşim! Allah bize lütufta bulundu. Kim sakınılması gerekenden sakınır, sabrederse Allah güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmez."

91. Dediler: "Biz, kötü niyet yüzünden yanlış yapmış kişileriz ama yemin olsun ki, esas gerçek şu: Allah seni bize tercih etti."

92. Yûsuf dedi: "Bugün azarlanmayacaksınız. Allah sizi affeder. O, rahmet edenlerin en merhametlisidir."

93. "Şu gömleğimi götürün, babamın yüzü üstüne koyun ki, gözü görür hale gelsin. Ve sonra da bütün ailenizle toplanıp bana gelin."

94. Kervan oradan ayrılınca, öte yandan babaları şöyle seslendi: "Yemin olsun, ben Yûsuf'un kokusunu duyuyorum! Umarım bana bunaklık isnat etmezsiniz."

95. Dediler: "Vallahi, sen hâlâ o eski sapıklığında diretiyorsun!"

96. Müjdeci gelip gömleği yüzünün üstüne bırakınca, gözü derhal görür hale geldi. Yakub: "Ben size demedim mi? Allah'ın izniyle sizin bilmediklerinizi bilirim." diye konuştu.

97. Oğulları dediler: "Ey babamız! Günahlarımızın affını dile. Gerçekten biz hata işledik."

98. Dedi: "Rabbimden sizin için af dileyeceğim. Çok affedicidir O, çok merhametlidir!"

99. Nihayet, Yûsuf'un huzuruna vardıklarında Yûsuf, ana-babasına sarılıp kucakladı. Ve şöyle dedi: "Girin Mısır'a, Allah dilerse emniyet ve güven içinde olacaksınız."

100. Ana-babasını tahtın üstüne çıkardı. Hepsi, Yûsuf'un önünde secde eder gibi eğildiler. Yûsuf dedi: "Babacığım, işte bu, benim önceden gördüğüm rüyanın yorumudur. Rabbim onu gerçekleştirdi. O, bana çok güzel lütuflarda bulundu, şeytan, benimle kardeşlerim arasına yamukluk soktuktan sonra, O beni zındandan çıkardı. Sizi de çölden getirdi. Rabbim, dilediği şeyde çok ince lütuflar sergiliyor. **Alîm** olan O'dur, **Hakîm** olan O'dur."

101. "Rabbim, sen bana mülk ve saltanattan bir nasip verdin! Olayların ve düşlerin yorumundan bana bir ilim öğrettin/olayların ve düşlerin yorumu konusunda beni eğittin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Benim dünyada da âhirette de **Velî**'m sensin! Beni müslüman/sana teslim olmuş insan olarak öldür ve beni barışsever hayırlı kullar arasına kat!"

102. İşte bunlar, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Onlar birlikte karar verip tuzak kurarlarken sen yanlarında değildin.

103. Sen hırslanasıya istesen de, insanların çoğu inanmayacaktır.

104. Sen, bu tebliğin için onlardan bir ücret istemiyorsun. O, bütün âlemler için bir hatırlatmadan başka şey değildir.

105. Göklerde ve yerde nice mucizeler var ki, yanlarından geçerler de dönüp bakmazlar bile.

106. Onların çoğu şirke bulaşmış olmadan Allah'a iman etmez.

107. Peki, onlar, Allah'ın azabından bir sarıp sarmalayanın gelmesinden yahut hiç farkında olmadıkları bir sırada kıyametin ansızın tepelerine inmesinden emin mi bulunuyorlar?

108. De ki, "İşte benim yolum budur. Ben, Allah'a basîret üzere çağırırım/dua ederim. Beni izleyenler de. Şanı yücedir Allah'ın! Ben müşriklerden değilim!"

109. Senden önce gönderdiklerimiz de kentler halkından kendilerine vahyettiğimiz bazı erlerden başkası değildi. Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki, onlardan öncekilerin akıbeti nice oldu görsünler. Elbette ki, âhiret yurdu sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllarınızı kullanmayacak mısınız?"

110. Ne zaman ki, resuller ümitsizliğe düşüp yalanlandıkları kanısına vardılar, işte o zaman yardımımız kendilerine ulaştı da dilediklerimiz kurtarıldı. Azabımız suçlular topluluğundan geri çevrilemez.

111. Yemin olsun ki, resullerin hikâyelerinde, aklını ve gönlünü çalıştıranlar için bir ibret vardır. Bu Kur'an, iftira yoluyla/yalan isnatlarla uydurulacak bir hadis/bir söz değildir; aksine o, önündekini tasdikleyici, her şeyi fasıl fasıl ayrıntılı kılıcıdır. İnanan bir topluluk için de bir kılavuz ve bir rahmettir.

HİCR SURESİ
(54/15. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Râ! İşte sana o kitabın ve açık anlatımlı Kur'an'ın ayetleri!

2. Küfre batmış nankörler zaman zaman, keşke Allah'a teslim olan insanlar/müslüman olsaydılar diye derin bir özlem duyar.

3. Bırak onları, yesinler, nimetlenip zevk etsinler ve sonu gelmez arzu kendilerini oyalasın. Ama yakında bilecekler.

4. Biz, hiçbir yurt ve medeniyeti, o yurt ve medeniyete özgü bir kitap/belirlenen bir süre olmaksızın ortadan kaldırmadık.

5. Hiçbir ümmet kendisi için belirlenen sürenin ne önüne geçebilir ne de o süreyi geriletebilir.

6. Şöyle haykırdılar: "Hey! Kendisine o zikir/Kur'an indirilen! Sen gerçekten tam bir delisin."

7. "Hadi, getirsene bize o melekleri, eğer doğru sözlülerdensen!"

8. Biz o melekleri ancak ve ancak hak üzere, hak bir yolla indiririz. Ve o zaman inkârcılara göz açtırılmaz.

9. Hiç kuşkusuz, o zikiri/Kur'an'ı biz indirdik, biz; her hal ve şartta onu muhakkak koruyacak olan da biziz.

10. Yemin olsun ki, senden öncekilerin o ilk kümeleri içine de nebiler gönderdik biz!

11. Onlara bir Tanrı elçisi gelir gelmez, onunla mutlaka alay ederlerdi.

12. Biz ona, günaha batmışların gönüllerinde böyle bir yol veririz.

13. Ona inanmazlar. Oysaki, öncekilerin yol ve yöntemleri gözlerinin önünden geçmiştir.

14. Üzerlerine gökten bir kapı

açsak da oradan yükseliyor olsalardı,

15. Kesinlikle şöyle diyeceklerdi: "Bizim gözlerimiz döndürüldü, bakışlarımız sarhoş edildi. Belki de biz büyüye çarptırılmış bir toplumuz."

16. Yemin olsun, biz gökte burçlar oluşturduk ve onu/onları, seyredenler için süsledik.

17. Ve onu/onları, her kovulup taşlanmış şeytandan koruduk.

18. Ancak kulak hırsızlığı eden olur; onun peşine de parlak bir ateş alevi düşer.

19. Yeri yayıp döşedik, ona kuvvetli dağlar diktik ve içinde ölçülü/ahenkli her şeyden bitirdik.

20. Orada sizin için ve rızıklandırıcısı siz olmadığınız kimse için geçimlikler yarattık.

21. Hiçbir şey yoktur ki, hazineleri bizim yanımızda olmasın. Ama biz onu ancak belirli bir ölçüde/bir kaderle indiririz.

22. Rüzgârları, dölleyiciler olarak gönderdik; gökten bir su indirdik de onunla sizi suvardık. Onun depolayıcıları siz değilsiniz.

23. Biz, elbette biz, hayat veriyoruz; biz öldürüyoruz. Ve biziz Vâris olanlar/mirasçı kalanlar.

24. Yemin olsun, sizin önden gidenlerinizi bilmişizdir; yemin olsun, geriye kalanları da bilmişizdir.

25. Hiç kuşkusuz, Rabbindir, evet O'dur onları haşredecek olan. **Hakîm**'dir O, **Alîm'**dir.

26. Yemin olsun, biz insanı; kuru çamurdan, değişkencıvık bir balçıktan yarattık.

27. Cini de daha önce, kavurucu ateşten yaratmıştık.

28. Hatırla o zamanı ki, Rabbin meleklere, "Ben, kupkuru bir çamurdan, değişken, cıvık balçıktan bir insan yaratacağım." demişti.

29. "Onu, amaçlanan düzgünlüğe ulaştırıp öz ruhumdan içine üflediğim zaman, önünde hemen secdeye kapanın!"

30. Meleklerin tümü, toplu halde secde ettiler.

31. İblis müstesna. O, secde

edenlerle beraber olmaya karşı çıktı.

32. Allah dedi: "Ey İblis! Sana ne oluyor da secde edenlerle beraber olmuyorsun?"

33. Dedi: "Kuru bir çamurdan, değişken-cıvık bir balçıktan yarattığın bir insana secde etmek için var olmadım."

34. Buyurdu: "Öyleyse çık oradan, çünkü kovuldun."

35. "Din gününe kadar üzerinde lanet var."

36. Dedi: "Rabbim, onların diriltileceği güne kadar bana süre ver."

37. Buyurdu: "Hadi, süre verilenlerdensin."

38. "Bilinen vaktin gününe kadar..."

39. Dedi: "Rabbim! Beni azdırmana yemin ederim ki, yeryüzünde onlar için mutlaka süslemeler yapacağım ve onların tümünü kesinlikle azdıracağım."

40. "İçlerinden riyaya sapmamış/dini ve ibadeti Allah'a özgüleyen kulların müstesna."

41. Buyurdu: "İşte bana varan dosdoğru yol budur."

42. "Benim kullarım aleyhine senin elinde hiçbir güç/kanıt olmayacak. Azgınların seni izleyenleri müstesna."

43. Cehennem onların tümünün şaşmaz buluşma yeridir.

44. Yedi kapısı vardır onun. Her kapıya onlardan bir bölük ayrılmıştır.

45. Sakınılması gereken şeylerden sakınanlar ise cennetlerde pınarlar içindedir.

46. "Güvene kavuşmuş olarak selamla girin oraya."

47. Göğüslerindeki düşmanlığı çekip almışızdır. Köşkler/divanlar üzerinde karşı karşıya oturan kardeşler olmuşlardır.

48. Orada kendilerine zahmet/yorgunluk dokunmaz. Oradan çıkarılmazlar da.

49. Haber ver kullarıma: Hiç kuşkusuz benim, evet benim, **Gafûr** ve **Rahîm.**

50. Ama acıklı azabın ta kendisidir benim azabım.

51. Onlara İbrahim'in misafirlerinden bahset.

52. Hani, onun yanına girmişlerdi de "Selam!" demişlerdi. O da "Biz sizden korku-

yoruz." diye konuşmuştu.

53. "Korkma! Biz sana bilgin bir oğlan müjdeliyoruz." dediler.

54. Dedi: "İhtiyarlık yakama yapıştıktan sonra mı bana müjde veriyorsunuz! Neye dayanarak müjde veriyorsunuz?"

55. Dediler: "Hakk'a dayanarak müjdeledik sana, sakın ümitsizliğe düşenlerden olma."

56. Dedi: "Sapıtmışlardan başka kim ümit keser Rabbinin rahmetinden!"

57. "Amacınız nedir ey elçiler?" diye sordu.

58. Dediler: "Biz günahkâr bir topluluğa gönderildik."

59. "Yalnız Lût'un ailesi suçlu değildir. Biz onların hepsini kurtaracağız."

60. "Lût'un karısı hariç. O günahkârlarla geriye kalacaktır. Öyle takdir ettik."

61. Elçiler Lût ailesine geldiklerinde,

62. Lût, "Siz tanınmayan kimselersiniz." dedi.

63. Dediler: "Sana öyle bir şey getirdik ki, onun hakkında kuşkulanıp duruyorlardı."

64. "Sana gerçeği getirdik. Biz, özü-sözü doğru olanlarız."

65. "Gecenin bir yerinde aileni yola çıkar. Sen de arkalarından onları izle. Hiçbiriniz geri dönüp bakmasın. Emredildiğiniz yere kadar gidin."

66. Ona şu emri bir hüküm olarak ilettik: Şunlar, kökleri kesilmiş olarak sabahlayacaklardır.

67. Şehir halkı geldi. Muştulanmış olmanın sevincini yaşıyorlardı.

68. Lût dedi: "Bunlar benim konuklarımdır, aman beni utandırmayın!"

69. "Allah'tan korkun, beni rezil etmeyin!"

70. Dediler: "Seni elâlemin işiyle uğraşmaktan men etmemiş miydik?"

71. Lût dedi: "Eğer bir şey yapacaksanız, işte kızlarım!"

72. Senin ömrüne yemin olsun ki onlar, kendi sersemlikleri içinde bocalıyorlardı.

73. Nihayet, o korkunç titreşimli ses, onları güneş doğarken yakaladı.

74. O kentin üstünü altına getirdik/üst düzeydekileri alt düzeye indirdik. Ve üzer-

lerine pişmiş çamurdan taşlar yağdırdık.

75. Hiç kuşkusuz, bunda, işaretlerden anlam çıkaranlar için ibretler vardır.

76. O kentin izleri/işaretleri, hâlâ işleyen bir yol üzerindedir.

77. İnananlar için bunda elbette bir ibret vardır.

78. Eyke halkı da gerçekten zalim insanlardı.

79. Onlardan intikam aldık. Her ikisi önde, belirgin bir biçimde durmaktadır.

80. Yemin olsun, Hicr halkı da gönderilen elçileri yalanladı.

81. Ayetlerimizi onlara verdik ama onlardan yüz çeviriyorlardı.

82. Dağlardan güvenli güvenli evler yontuyorlardı.

83. Korkunç titreşimli ses onları da sabaha girecekleri sırada yakaladı.

84. Kazanıp durdukları şeylerin kendilerine hiçbir yararı olmadı.

85. Biz gökleri, yeri ve bunların arasındakileri hak olarak yarattık. O saat elbette gelecektir. Şimdi sen, uzanan elleri tut, güzel davran.

86. Kuşkusuz, senin Rabbin, evet o, **Hallâk**'tır, hiç durmadan yaratır; en iyi şekilde bilir.

87. Yemin olsun ki, biz sana ikişerlerden/ikililerden/iç içe kıvrımlar halindeki çift mânâlılardan yedi taneliyi ve şu büyük Kur'an'ı verdik.

88. Sakın, onlardan bazı çiftlere verdiğimiz nimet ve zevklere gözlerini dikme. Onlar için tasalanma da. Müminler için kanadını indir sen!

89. Ve de: "Ben, evet ben, apaçık konuşan bir uyarıcıyım!"

90. Aynı şekilde, o bölücülere/yemin edip duranlara da beyyineler indirmiştik.

91. Onlar ki, Kur'an'ı parça parça/bölük bölük/falcılık aracı yaptılar.

92. Rabbine yemin olsun ki, biz onları toplu halde sorgu suale çekeceğiz/hepsinden mutlaka hesap soracağız;

93. Yapıp ettiklerinden.

94. Emrolunduğun şeyi, kafalarını çatlatırcasına tebliğ

et; şirke bulaşmışlara aldırma.

95. Alay edip eğlenenlere karşı biz sana yeteriz.

96. Allah ile beraber başka tanrılar benimseyenler yakında bilecekler.

97. Yemin olsun ki, onların söyledikleri yüzünden senin göğsünün daraldığını biliyoruz.

98. Şimdi sen, Rabbine hamt ile tespih et ve secde edenlerden ol!

99. Şaşmaz ve kesin bilgi sana gelinceye kadar Rabbine ibadet et!

EN'AM SURESİ
(55/6. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hamt Allah'adır! O ki, gökleri ve yeri yaratmış, karanlıklara ve nura vücut vermiştir. Sonra, gerçeği örtenler bunları Rablerine denk tutuyorlar.

2. Sizi bir balçıktan yaratmış olan O'dur. Sonra hüküm verip bir süre belirlemiştir. Belirlenmiş başka bir süre de onun katındadır. Bütün bunlardan sonra siz hâlâ kuşkulanıp duruyorsunuz.

3. O, göklerde de Allah'tır, yerde de! O, sizin iç dünyanızı da bilir, açığa vurduklarınızı da. Neler kazanmakta olduğunuzu da bilir O!

4. Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet gelir gelmez, ondan hemen yüz çeviriyorlardı.

5. Böylece, hakkı, kendilerine geldiği anda yalanladılar. Fakat yakında onlara, alay etmekte oldukları şeyin haberleri gelecektir.

6. Kendilerinden önce nice yurt ve medeniyeti yerle bir ettiğimizi görmediler mi? Biz o yurtlara yeryüzünde

size vermediğimiz imkânları vermiş, üzerlerine gök bereketini bol bol indirmiş, nehirleri altlarından akar hale getirmiştik. Derken, onları kendi günahlarıyla helâk ettik ve arkalarından başka bir nesil oluşturduk.

7. Eğer biz sana parşömen üzerine yazılı bir kitap göndermiş olsaydık, onlar da ona elleriyle dokunmuş olsalardı, o küfre batmışlar, hiç kuşkusuz; şöyle deyivereceklerdi: "Bu, apaçık bir büyüden başka şey değildir!"

8. Şunu da söylediler: "Bu peygambere bir melek indirilseydi ya!" Eğer böyle bir melek indirmiş olsaydık iş mutlaka bitirilmiş olurdu da kendilerine göz bile açtırılmazdı.

9. Eğer o peygamberi bir melek kılsaydık kuşkusuz, onu bir er kişi yapacaktık ve içine yuvarlandıkları kuşku ve karmaşayı onların üzerlerine giydirmiş olacaktık.

10. Yemin olsun ki, senden önceki resullerle de alay edildi; fakat eğlence konusu yaptıkları şey, o maskaralığı sergileyenleri kıskıvrak sarıverdi.

11. Şunu söyle: Dolaşın yeryüzünde de bakın nasıl olmuş gerçeği yalanlayanların sonu!

12. Sor: "Kimindir gökler ve yer?" Cevap ver: "Allah'ındır." O Allah ki, rahmeti öz benliği üzerine yazmıştır. O sizi, varlığında hiç kuşku bulunmayan kıyamet gününde bir araya mutlaka toplayacaktır. Benliklerini hüsrana yuvarlamış kişiler var ya, onlar iman etmezler.

13. Gecenin ve gündüzün içinde yer alan her şey O'nundur. O, **Semî**'dir, her şeyi duyar; **Alîm**'dir, her şeyi bilir.

14. De ki, "Göklerin ve yerin **Fâtır**'ı olan o yaratıcıdan, o yedirip doyuran ama kendisi yedirilip beslenmeyen Allah'tan başkasını mı velî edineyim?" De ki, "Bana, İslam'ı/Allah'a teslim olmayı seçenlerin ilki olmam emredildi." Ve sakın şirke sapanlardan olma!

15. Şunu da söyle: "Rabbime

isyan edersem büyük bir günün azabından korkarım ben."

16. Kendisinden azap uzaklaştırılana o gün rahmet etmiştir. İşte açık kurtuluş budur.

17. Allah sana bir keder dokundurursa, onu O'ndan başka açacak yoktur. Eğer sana bir hayır dokundurursa, O, her şey üzerinde güç sahibidir.

18. Ve kulları üzerinde hüküm ve egemenlik sahibi **Kahir**'dir O. Tüm hikmetlerin kaynağıdır O. Her şeyden haberdardır.

19. Sor: "Tanıklık bakımından hangi şey daha büyüktür?" De ki, "Benimle sizin aranızda Allah tanıktır. Bu Kur'an bana vahyolundu ki, onunla sizi ve ulaştığı herkesi uyarayım. Siz gerçekten Allah'ın yanında başka ilahların bulunduğuna tanıklık ediyor musunuz?" De ki, "Ben buna tanıklık etmiyorum." De ki, "O, sadece tek bir Tanrı'dır! Ve ben, sizin ortak tuttuğunuz şeylerden uzağım!"

20. O kendilerine kitap verdiklerimiz var ya, onu, öz oğullarını tanıdıkları gibi tanıyıp bilirler. Ama öz benliklerini hüsrana uğratan bunlar, iman etmezler.

21. Yalan düzerek Allah'a iftira eden yahut O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim vardır? Şu da bir gerçek ki, zalimler asla kurtulamazlar!

22. Gün olur, onları bir araya toplayıp haşrederiz. Sonra, şirke batanlara sorarız: "Nerededir o bir şey zannedip durduğunuz ortaklarınız?"

23. Sonunda şunu söylemekten başka bahaneleri kalmaz: "Rabbimiz Allah'a yemin olsun ki, biz, ortak koşanlar değildik."

24. Bak da gör, nasıl yalan söylediler öz benliklerine karşı! Ve iftira için kullandıkları şeyler, onları bırakıp kayboldu.

25. İçlerinden sana kulak verenler vardır; ama biz onu gereğince anlamamaları için kalplerine kılıflar geçirmiş, kulaklarına bir ağırlık

koymuşuzdur. Tüm mucizeleri görseler de onlara inanmazlar. Nihayet, sana gelip seninle çekişerek şöyle derler küfre sapanlar: "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir."

26. Hem ondan alıkoyarlar hem ondan uzaklaşırlar. Öz benliklerinden başkasını helâk etmiyorlar. Ama farkında değiller.

27. Ah, bir görsen, ateşin başında durdurulup da şöyle dediklerini: "Ne olurdu, geri gönderilsek, Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve müminlerden oluversek!"

28. İşin doğrusu şu: Önceden gizlemekte oldukları karşılarına dikildi. Geri gönderilselerdi yasaklandıkları şeyi mutlaka yineleyeceklerdi. Doğrusu, onlar, tam yalancıdırlar.

29. Dediler: "Şu dünya hayatımızdan başkası yok. Biz diriltilecek de değiliz."

30. Rableri huzurunda durdurulduklarını bir görsen! Sordu: "Gerçek değil miymiş bu?" Dediler: "Rabbimize yemin olsun ki, gerçekmiş." Dedi: "O halde, küfre sapmış olmanızdan dolayı tadın azabı."

31. Allah'ın huzuruna varmayı yalanlayanlar, gerçekten hüsrana uğramıştır. Sonunda o saat ansızın kendilerine gelip çatınca, sırtlarında günahlarını taşır bir halde şöyle demişlerdir: "Dünya hayatında düştüğümüz aşırılıklardan dolayı vay hasretimize!" Dikkat edin, ne kötü şeyleri taşıyıp duruyorlar!

32. Şu iğreti, basit hayat bir oyun ve eğlenceden başka şey değildir. Sakınıp korunanlar için âhiret yurdu elbette ki daha iyidir. Hâlâ aklınızı işletmeyecek misiniz?

33. Söylediklerinin seni kederlendirdiğini çok iyi biliyoruz. Gerçek şu ki, onlar seni yalanlamıyorlar; o zalimler Allah'ın ayetlerine karşı direnmekteler.

34. Yemin olsun ki, senden önce de resuller yalanlanmış ama yalanlanmalarına, eziyet görmelerine sabretmişlerdi. Nihayet, yardımımız onlara ulaştı. Allah'ın keli-

melerini değiştirecek hiçbir kuvvet ve kişi yoktur. Yemin olsun, elçi olarak gönderilenlerin haberinden bir kısmı sana da gelmiştir.

35. Eğer yüz çevirip gitmeleri sana ağır geldiyse, hadi, gücün yetiyorsa, yerin içinde bir delik yahut gökte bir merdiven ara da onlara bir mucize getir! Allah dileseydi onları doğru ve güzelde birleştirirdi. Artık cahillerden olma.

36. Ancak gereğince dinleyenler çağrıya cevap verir. Ölülere gelince, Allah onları diriltecektir, sonra O'na döndürülecekler.

37. Dediler: "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" De ki, "Kuşkusuz, Allah bir mucize indirmeye **Kaadir**'dir. Fakat çokları bilmiyorlar."

38. Yeryüzünde debelenen hiçbir canlı, iki kanadıyla uçan hiçbir kuş istisna olmamak üzere hepsi sizin gibi ümmetlerdir. Biz bu kitapta, herhangi bir şeyi gereğinden fazla yapmadık/gereğinden eksik bırakmadık. Onlar, sonunda, Rableri önünde haşredilirler.

39. Bizim ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklara gömülmüş sağır ve dilsizlerdir. Allah, dilediği/dileyen kişiyi şaşırtır, dilediğini/dileyeni de dosdoğru yol üzerine koyar.

40. De ki, "Bir düşünün bakalım! Allah'ın azabı yakanıza yapışsa yahut o saat gelip çatsa, Allah'tan başkasına mı yakarırsınız? Doğru sözlü iseniz söyleyin!"

41. Hayır, yalnız O'na yakarırsınız da O dilerse yakındığınız belayı uzaklaştırır. Ve siz, ortak koştuklarınızı unutuverirsiniz.

42. Yemin olsun ki, senden önce de ümmetlere elçiler göndermiştik. O ümmetleri, bize yaklaşıp sığınsınlar diye zorluklar ve darlıklarla yakalamıştık.

43. Zorluğumuz kendilerine gelip çattığında bir sığınabilselerdi! Ne yazık ki kalpleri katılaştı; şeytan, yapmakta olduklarını onlara süslü püslü gösterdi.

44. Öğütlenmeye çağırıldıkları şeyi unutunca, her şeyin kapılarını üzerlerine açıver-

dik. Nihayet, kendilerine verilenle sevinç şımarıklığına daldıkları bir sırada, ansızın onları yakaladık. Tüm ümitlerini bir anda yitirdiler.

45. Böylece, zulme saplanan topluluğun kökü kesilmişti; hamt olsun âlemlerin Rabbi'ne!

46. De ki, "Düşünün bakalım; Allah, işitme gücünüzü, gözlerinizi alsa, kalpleriniz üzerine mühür bassa, Allah'tan başka hangi ilah onları size geri verecek?" Bak nasıl türlü türlü açıklıyoruz ayetleri, yine de yüz çeviriyorlar!

47. Şunu da söyle: "Düşünün bakalım; Allah'ın azabı size ansızın, açıktan geliverse, zalimler topluluğundan başkası mı helâk edilecek?"

48. Biz o gönderilen elçileri, müjdeciler ve uyarıcılar olmaktan öte bir şey için göndermiyoruz. İman edip barışı/hayrı yerleştirenlere korku yoktur. Tasalanmayacaklardır onlar.

49. Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, fenalığa bulaşmaları yüzünden kendilerine azap dokunacaktır.

50. Onlara şunu söyle: "Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum. Gaybı da bilmem ben! Size ben bir meleğim de demiyorum. Yalnız bana vahyedilene uyarım ben!" Sor onlara: "Körle gören bir olur mu? Hâlâ düşünmüyor musunuz?"

51. Rablerinin huzurunda haşredileceklerinden korkanları, o vahiy ile/Kur'an ile uyar ki, korunabilsinler. Onların O'ndan başka ne bir dostu vardır ne de şefaatçısı.

52. Sabah akşam, Rablerinin yüzünü isteyerek O'na yalvarıp yakaranları kovma! Onların hesabından bir şey sana ait olmadığı gibi, senin hesabından bir şey de onlara ait değildir. O halde, onları kovarsan zalimlerden olursun.

53. Biz böylece onların bir kısmını diğer bir kısmıyla imtihana çektik ki, şunu söylesinler: "Allah aramızdan şunlara mı lütufta bulun-

du?" Allah şükredenleri daha iyi bilmiyor mu?

54. Ayetlerimize iman edenler sana geldiğinde şöyle söyle: "Selam size! Rabbiniz, benliği üzerine rahmeti yazmıştır. İçinizden her kim bilgisizlikle bir kötülük işler de ardından tövbe edip halini düzeltirse, hiç kuşkusuz, Allah çok affedici, çok merhametlidir."

55. İşte biz, ayetlerimizi bu şekilde ayrıntılı kılıyoruz/fasıllara ayırıyoruz ki, günaha sapmışların yolu açık seçik ortaya çıksın/günaha sapmışların yolunu açık seçik göresin!

56. De ki, "Ben, Allah'ın berisinden yakardıklarınıza kulluk etmekten yasaklandım!" De ki, "Sizin keyiflerinize uymam! Çünkü bunu yaparsam sapıtmış olurum, doğruyu ve güzeli bulanlardan olmam."

57. De ki, "Ben Rabbimden gelen bir beyyine üzerindeyim. Ama siz onu yalanladınız. Acele istediğiniz şey benim yanımda değil. Hüküm yalnız ve yalnız Allah'ındır. Hakkı o anlatır. Ayırt edip çözüm getirenlerin en hayırlısı O'dur."

58. Şunu da söyle: "Acele istediğiniz şey benim yanımda olsaydı, benimle sizin aranızdaki iş çoktan bitirilmiş olurdu. Zalimleri, Allah daha iyi bilir."

59. Gaybın anahtarları O'nun yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde olanı da bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. Toprağın karanlıklarındaki bir dâne, yaş ve kuru her şey apaçık bir kitabın içindedir.

60. O, odur ki, geceleyin sizi öldürür. Gün boyunca neler yapıp neler kazandığınızı bilir. Sonra, belirlenmiş süre işletilip tamamlansın diye, gün içinde sizi diriltir. Nihayet, O'nadır dönüşünüz. Sonra, yapıp ettiklerinizi size haber verecektir.

61. Kulları üzerinde egemenlik sahibi **Kaahir**'dir O. Üzerinize koruyucular gönderir. Nihayet, ölüm birinize geldiğinde, elçilerimiz onu vefat ettirirler. Ne vaktinden önce iş yaparlar onlar ne de vaktinden sonra.

62. Nihayet, onlar gerçek **Mevlâ**'ları olan Allah'a götürülürler. Gözünüzü açın! Hüküm yalnız O'nundur. Ve hesap görenlerin en süratlisi de O'dur.

63. Şunu sor: "Bizi bu durumdan kurtarırsa and olsun şükredenlerden olacağız" diye boyun büküp ürpererek O'na yakardığınızda, karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarıyor?"

64. De ki, "Ondan da tüm sıkıntılardan da sizi Allah kurtarıyor; sonra siz O'na ortak koşuyorsunuz."

65. De ki, "O size, üstünüzden yahut ayaklarınızın altından bir azap göndermeye yahut sizi fırka fırka birbirinize düşürerek/fırkalara bölüp içinden çıkılmaz durumlara düşürerek/fırkaları elbise gibi size giydirerek kiminizin şiddetini kiminize tattırmaya **Kaadir**'dir." Bak nasıl sıralıyoruz ayetleri, iyice kavrayabilsinler diye.

66. O, hak olduğu halde senin toplumun onu yalanladı. De ki, "Ben sizin üzerinizde vekil değilim."

67. Her haberin gerçekleşeceği bir zaman/mekân vardır. Yakında bileceksiniz.

68. Ayetlerimiz hakkında lakırdıya dalanları gördüğünde, onlar başka bir söze dalıncaya değin onlardan yüz çevir. Eğer şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra o zalimler topluluğu ile oturma.

69. Takva sahiplerine, onların hesabından bir şey yoktur ama yine de bir hatırlatma olmalı. Belki sakınırlar.

70. Dinlerini oyun ve eğlence haline getirmiş, iğreti hayat kendilerini aldatmış olanları bırak da o Kur'an ile şunu hatırlat: Bir kişi, kendi elinin üretip kazandığına teslim edilirse onun, Allah dışında ne bir dostu kalır ne de şefaatçısı. Her türlü fidyeyi verse de ondan kabul edilmez. İşte bunlar, kazandıklarına teslim edilmişlerdir. Nankörlük ettiklerinden ötürü onlar için kaynar sudan bir içki ve korkunç bir azap vardır.

71. De ki, "Allah'ın berisinden,

bize yarar da zarar da veremeyecek şeylere mi yakaralım? Allah bize kılavuzluk ettikten sonra ökçelerimiz üstüne geri mi döndürelim? O kişi gibi, şeytanlar kendisini ayartıp yeryüzünde şaşkın dolaşır hale getirmişlerdir. Oysaki onun, "Bize gel!" diye doğruya ve güzele çağıran arkadaşları vardır." De ki, "Allah'ın kılavuzluğudur gerçek kılavuzluk. Âlemlerin Rabbi Allah'a teslim olmakla emrolunduk biz."

72. Ve "Namazı kılın/duayı yerine getirin, O'ndan sakının!" diye emrolunduk. Huzurunda haşrolunacağınız O'dur.

73. Gökleri ve yeri hak olarak yaratan da O'dur. "Ol!" dediği gün, hemen oluverir. Sözü haktır O'nun. Sûra üfleneceği gün de mülk/yönetim O'nundur. Âlim'dir, görünmeyeni de görüneni de bilen O'dur. O'dur **Hakîm**, O'dur **Habîr.**

74. İbrahim, babası Âzer'e şöyle demişti: "Putları tanrılar mı ediniyorsun? Seni de toplumunu da açık bir sapıklık içinde görüyorum."

75. Böylece, biz, İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu gösteriyorduk ki, gerçeği görüp bilerek inananlardan olsun.

76. Gece onun üstünü örtünce bir yıldız gördü de "İşte Rabbim bu!" dedi. Yıldız battığında ise "Batıp gidenleri sevmem!" diye konuştu.

77. Ay'ı doğar halde görünce, "Rabbim bu!" dedi. O batınca da şöyle konuştu: "Eğer Rabbim bana kılavuzluk etmeseydi sapıtan topluluktan olurdum."

78. Nihayet, Güneş'in doğmakta olduğunu gördüğünde, "Benim Rabbim bu, bu daha büyük!" dedi. O da batıp gidince şöyle seslendi: "Ortak koştuğunuz şeylerden uzağım ben!"

79. "Ben bir hanîf olarak yüzümü gökleri ve yeri yaratana döndürdüm. Müşriklerden değilim ben."

80. Toplumu ona karşı çıkıp kanıt getirmeye kalkıştı. O dedi ki, "Allah hakkında benimle çekişiyor musunuz?

Beni doğru yola O iletti. O'na ortak koştuğunuz şeylerden korkmam. Rabbimin dilediği dışında hiçbir şey olmaz. Rabbim bilgice her şeyi çepeçevre kuşatmıştır. Hâlâ öğüt almayacak mısınız?"

81. "Hem siz, hakkında size hiçbir kanıt indirmediği şeyleri Allah'a ortak koştuğunuz halde korkmuyorsunuz da ben, ortak tuttuğunuz şeylerden nasıl korkarım!" Şimdi, eğer biliyorsanız, iki gruptan hangisi güvende olmaya/güvenilmeye daha layıktır?

82. İman edip de imanlarını herhangi bir zulümle kirletmeyenler var ya, güvende olma/güvenilir olma işte onların hakkıdır; doğruyu ve güzeli yakalayanlar da onlardır.

83. İşte bunlar, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz kanıtlardır. Dilediklerimizi derece derece yükseltiriz. Senin Rabbin **Hakîm**'dir, **Alîm'**dir.

84. Biz ona İshak'ı ve Yakub'u hediye ettik. Hepsini doğruya ve güzele kılavuzladık. Daha önce Nûh'a ve onun soyundan olan Dâvud'a, Süleyman'a, Eyyûb'e, Yûsuf'a, Mûsa'ya, Hârun'a da kılavuzluk etmiştik. Güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz biz.

85. Zekeriyya, Yahya, İsa ve İlyas. Hepsi iyilik ve barış için çalışanlardandı.

86. İsmail, Elyesa', Yûnus ve Lût. Hepsini âlemlere üstün kıldık.

87. Atalarından, soylarından, kardeşlerinden bir kısmını da. Onları seçtik ve onları dosdoğru bir yola kılavuzladık.

88. Allah'ın yol göstermesidir bu. Kullarından dilediğini bununla iletir iyiye ve güzele. Eğer onlar şirke bulaşsalardı çalışıp ürettikleri kendilerine yararsız hale gelirdi.

89. İşte bunlardır kendilerine kitap, hükmetme gücü ve peygamberlik verdiklerimiz. Şimdi şu insanlar bütün bunları inkâr ederlerse

biz, bunları inkâr etmeyecek bir topluluğu onlara vekil ederiz.

90. İşte böyleleri, Allah'ın yol gösterdiği kimselerdir. Sen de onların yolunu izle ve şöyle söyle: "Ben şu yaptığıma karşılık sizden bir ücret istemiyorum. O sadece âlemlere bir öğüttür."

91. Allah'ı, kadrine/şanına yaraşır şekilde tanıyamadılar. Çünkü, "Allah, insana hiçbir şey vahyetmemiştir." dediler. De ki "Mûsa'nın insanlara bir ışık, bir kılavuz olarak getirdiği kitabı kim indirdi? Siz o kitabı birtakım parşömenler yapıp ortaya sürüyorsunuz, birçoğunu da saklıyorsunuz. Size, sizin de atalarınızın da bilmediği şeyler öğretildi." "Allah!" de, sonra bırak onları, saplandıkları batakta oynayadursunlar.

92. Bu da bizim, kentlerin/medeniyetlerin anasını uyarman için indirdiğimiz bir kitap. Kutsal-bereketli, kendinden öncekini doğrulayıcı. Âhirete inananlar, ona da inanırlar ve onlar namazlarına/dualarına devam ederler.

93. Yalan düzüp Allah'a iftira eden veya kendine bir şey vahyedilmediği halde "Bana vahyedildi" diyen kişi ile, "Allah'ın ayet indirdiği gibi ben de indireceğim" diyen kimseden daha zalim kim vardır! Bir görsen o zalimleri ölüm dalgaları içindeyken. Melekler ellerini uzatmış, "Çıkarın canlarınızı!" diye! Bugün zillet azabıyla cezalandırılacaksınız; çünkü Allah'a karşı gerçek dışı şeyler söylüyorsunuz ve çünkü O'nun ayetlerine karşı büyüklük taslıyordunuz.

94. Yemin olsun, sizi ilk yarattığımızdaki gibi yapayalnız/teker teker bize geldiniz. Size verip hayaline daldırdığımız şeyleri de sırtlarınızın arkasında bıraktınız. Sizinle ilgili hususlarda ortaklar olduklarını sandığınız şefaatçılarınızı da yanınızda görmüyorsunuz. Yemin olsun, koptu aranızdaki tüm bağlar ve uzaklaşıp kayboldu yanınızdan o bir şey sandıklarınız.

95. Hiç kuşkusuz, Allah'tır **Fâlık** olan/dâneyi yaran, çekirdeği patlatan. Ölüden diri çıkarır O; diriden ölüyü çıkaran da O'dur! İşte budur Allah! Peki nasıl ters bir yöne çevriliyorsunuz?

96. Şafağı yarıp sabahı ortaya çıkaran/**Fâlık** O'dur! Geceyi dinlenme zamanı yaptı; Güneş'i ve Ay'ı hesap aracı. İşte budur ölçülendirmesi o **Azîz**'in, o **Alîm**'in!

97. Karanın ve denizin karanlıklarında, kendileriyle yol bulmanız için yıldızları hizmetinize veren O'dur! Bilgiden nasipli bir topluluk için ayetleri gerçekten ayrıntılı kılmışız/fasıllara ayırmışızdır.

98. Sizi bir tek canlıdan/candan/özden/ruhtan/benlikten vücuda getiren O'dur! Bu oluşumda bir karar kılma yeri var, bir de emanet olarak kalma yeri. İyice araştırıp kavrayan bir topluluk için ayetleri biz tam bir biçimde ayrıntılı kıldık/fasıllara ayırdık.

99. Size gökten su indiren de O'dur! Biz o suyla her şeyin bitkisini çıkardık. Ondan da bir yeşillik çıkardık. O yeşillikten birbiri üzerine binmiş dâneler çıkardık. Hurma ağacının da tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzümlerden bağlar, zeytin, nar çıkardık. Birbirine benzeyeni var, benzemeyeni var. Meyve verdiğinde ve meyveler olgunlaştığında bir bakın onun ürününe! Bu size gösterilenlerde, iman eden bir topluluk için, çok ibret vardır!

100. Allah'a bir de cinleri/gözle görülmeyen yaratıkları ortak koştular. Oysaki, onları O yaratmıştır. Bir de, ilimsizlik yüzünden, O'na oğullar ve kızlar isnat etme saçmalığını gösterdiler. Şanı yücedir O'nun! Onların nitelemelerinin ötesindedir O!

101. Gökleri ve yeri yaratıp donatan **Bedî'** O'dur! Nasıl çocuğu olur O'nun, kendisinin bir eşi olmadı ki! Her şeyi O yarattı ve her şeyi en iyi şekilde bilen de O'dur!

102. Rabbiniz **Allah** işte budur! İlah yok O'ndan başka. Her şeyin yaratıcısıdır, **Haalik**'tir O. O'na ibadet edin! O her şeye **Vekîl**'dir.

103. Gözler onu fark edip kavrayamaz. Oysaki O, gözleri görür/bilir. O **Latîf**'tir, lütfu çok olduğu halde kendisi görülemez; **Habîr**'dir, her şeyden haberdardır.

104. Gerçek şu ki, size Rabbinizden gönül gözleri gelmiştir. Kim görürse kendisi yararına, kim körlük ederse kendisi zararına. Ben sizin üzerinize bekçi değilim.

105. Ayetleri bu şekilde, çeşitli başlıklarla veriyoruz ki, "Sen ders aldın!" desinler, biz de ilimden nasiplenen bir toplum için onu iyice açıklayalım.

106. Rabbinden sana vahyedilene uy! O'ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden yüz çevir!

107. Allah dileseydi, şirke batmazlardı. Biz seni onlar üzerine bekçi yapmadık. Sen onlara vekil de değilsin.

108. Allah'ın berisinden birilerine niyazda bulunanlara/Allah dışında birileri için çağrı yapanlara/onların, Allah dışında yakardıklarına sövmeyin. Yoksa onlar da düşmanlıkla ve ilimsizlik yüzünden Allah'a söverler. Biz her ümmete yaptığı işi bu şekilde süslü gösterdik. Sonra hepsinin dönüşü Rablerinedir. O, onlara, yapmakta olduklarını haber verecektir.

109. Tüm yeminleriyle Allah'a yemin ettiler ki, eğer kendilerine bir mucize gelirse ona mutlaka inanacaklar. Söyle onlara: "Mucizeler ancak Allah'ın katındadır." Mucize geldiğinde de iman etmeyeceklerini anlamıyor musunuz?

110. Biz onların gönüllerini ve gözlerini, buna iman etmemiş oldukları ilk zamandaki gibi ters çeviririz. Ve bırakırız onları, azgınlıkları içinde körü körüne bocalar dururlar.

111. Eğer biz onlara melekleri indirseydik, ölüler kendileriyle konuşsaydı ve her şeyi toplayıp karşılarına dikseydik, Allah'ın dilemesi dışında, yine de inanmazlardı. Ne var ki, çokları cehalet sergiliyorlar.

112. İşte böyle, biz her peygambere insan ve cin şeytanlarını düşman yaptık. Bun-

lar aldatmak için birbirlerine lafın yaldızlısını fısıldarlar. Rabbin dileseydi onu yapamazlardı. Bırak onları, düzdükleri iftiralarla baş başa kalsınlar;

113. Ki, âhirete inanmayanların gönülleri ona ısınsın, ondan hoşlansınlar, elde ettikleri şeylere sahip olmaya devam etsinler.

114. Allah size kitabı ayrıntılı kılınmış/fasıllara ayrılmış bir halde indirmişken, Allah'ın dışında bir hakem mi arayayım? Kendilerine kitap verdiklerimiz, onun, Rabbinden hak olarak indirildiğini biliyorlar. Sakın kuşkuya düşenlerden olma.

115. Rabbinin sözü hem doğruluk hem de adalet bakımından tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirecek hiçbir kuvvet ve kişi yoktur. En iyi işiten, en iyi bilendir O.

116. Yeryüzündeki insanların çoğunluğuna itaat edersen seni Allah yolundan saptırırlar. Sadece sanıya uyarlar onlar ve sadece saçmalarlar.

117. Kendi yolundan kimin saptığını en iyi senin Rabbin bilir. Hidayete ermiş olanları en iyi bilen de O'dur.

118. O halde, O'nun ayetlerine inanıyorsanız, üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yiyin.

119. Size ne oluyor da üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yemiyorsunuz? Zorda kalışınız dışında üzerinize haram kıldığı şeyleri bizzat kendisi size ayrıntılı olarak/fasıllar halinde açıklamıştır. Birçokları ilimsiz bir biçimde kendi keyiflerine uyarak halkı şaşırtıyorlar. Hiç kuşkusuz, senin Rabbin sınır tanımaz azgınları çok iyi bilmektedir.

120. Günahın açığını da bırakın, gizlisini de. Günah kazananlar yapıp ettiklerinin karşılığını yakında göreceklerdir.

121. Üzerine Allah'ın adı anılmayanlardan yemeyin. Böyle bir şey tam bir sapıklıktır. Şeytanlar kendi evliyasına/dost ve destekçilerine sizinle mücadele etmeleri için

mutlaka vahiy gönderirler. Eğer onlara itaat ederseniz kesinlikle müşrikler oldunuz demektir.

122. Bir ölü iken kendisine hayat verdiğimiz, insanlar içinde yürümesi için kendisine bir ışık tuttuğumuz kişinin durumu, karanlıklar içinde kalmış, bir türlü ondan çıkamayan kişininki gibi olur mu? İşte böyle! Küfre sapanlara, yapmakta oldukları süslü-püslü gösterilmiştir.

123. Biz bu şekilde her kente/her medeniyette kodamanları, o kent ve medeniyetin suçluları yaptık ki, orada oyunlar tezgâhlayıp tuzaklar kursunlar. Aslında onlar öz benliklerinden başkasına oyun oynamıyorlar ama farkında değiller.

124. Onlara bir ayet geldiğinde şöyle demişlerdi: "Allah resullerine verilenin tıpkısı bize de verilmedikçe asla inanmayacağız." Allah, resullük görevini nereye vereceğini daha iyi bilir. Suç işleyenlere, oynadıkları oyunlar yüzünden Allah katında bir küçüklük ve şiddetli bir azap öngörülmüştür.

125. Allah, iyiye ve güzele götürmek istediğinin göğsünü İslam'a açar. Saptırmak dilediğinin de göğsünü öylesine daraltıp tıkar ki, o, göğe yükseliyormuş gibi olur. Allah, iman etmeyenler üzerine pisliği işte böyle atıverir.

126. Rabbinin yolu işte budur; dosdoğru, kıvamında. Biz öğüt alan bir topluluğa ayetleri ayrıntılı bir biçimde/fasıllar halinde açıkladık.

127. Rableri katındaki huzur ve esenlik yurdu onlarındır. İşler oldukları ameller yüzünden O, onların **Velî**'si oluvermiştir.

128. Gün olur, şöyle diyerek onları huzurunda toplar: "Ey cinler/görünmez varlıklar topluluğu! Şu insanlara gerçekten çok ettiniz/insanların birçoğuna göz diktiniz." Onların insanlardan olan dostları şöyle derler: "Rabbimiz, kimimiz kimimizden yararlanmıştı. Bizim için belirlediğin sürenin sonuna geldik." Buyurur ki, "Barınağınız ateştir. Allah'ın dile-

diği zamanlar hariç uzun süre orada kalıcılarsınız." Senin Rabbin **Hakîm**'dir, **Alîm**'dir.

129. İşte biz, zalimlerin bir kısmını bir kısmına, kazanır oldukları şeyler yüzünden bu şekilde dost/yardımcı/yönetici/önder yaparız.

130. Ey cinler ve insanlar topluluğu! İçinizden, size ayetlerimi anlatan ve şu gününüzle yüz yüze geleceğiniz hususunda sizi uyaran resuller gelmedi mi? "Kendi aleyhimize tanıklık ettik." dediler. İğreti hayat onları aldattı da küfre saptıklarına ilişkin, öz benlikleri aleyhinde tanıklık ettiler.

131. Sebep şudur: Rabbin, halkı habersiz bir haldeyken kentleri helâk edici değildir.

132. Her birinin, yapıp ettiklerinden kaynaklanan dereceleri vardır. Rabbin onların işlediklerinden gafil değildir.

133. Senin o **Ganî** Rabbin rahmet sahibidir. Dilerse sizi ortadan kaldırır ve sizi bir başka topluluğun soyundan vücuda getirdiği gibi, ardınızdan da dilediğini sizin yerinize getirir.

134. Size vaat edilen şeyler kesinlikle meydana gelecektir. Siz engel olamazsınız.

135. Ey toplumum! Yapabileceğinizi yapın. Ben de yapıp ediyorum. Yakında, yurdun sonunun kime ait olacağını bileceksiniz. Gerçek olan şu ki, zalimler kurtulamayacaklardır.

136. Kendi döllendirip yaydığı ekinden ve hayvanlardan Allah'a bir pay ayırdılar da kendi zanlarınca şöyle dediler: "Bu Allah için, bu da şürekâmız/Allah'a ortak koştuklarımız için." Şürekâsı için olan Allah'a ulaşmaz. Ama Allah için olan, şürekâsına ulaşır. Ne kötü hüküm veriyorlar!

137. Aynen bunun gibi, müşriklerden birçoğuna, Allah'a ortak koştukları kişiler, öz evlatlarını öldürmeyi güzel göstermiştir ki, hem onları yok etsinler hem de dinlerini onlar aleyhine karmakarışık hale getir-

sinler. Allah dileseydi bunu yapamazlardı. O halde, onları, düzdükleri iftiralarla baş başa bırak.

138. Kendi kuruntularına uygun olarak şöyle dediler: "Şunlar, dokunulmaz hayvanlar ve ekinlerdir. Bizim dilediğimizden başkası yiyemez bunları." Hayvanlar var, sırtlarına binmek yasaklanmıştır; hayvanlar var, Allah'a iftira yüzünden üzerlerine Allah'ın adını anmıyorlar. Allah onları üretmekte oldukları iftiralar yüzünden cezalandıracaktır.

139. Şunu da söylediler: "Şu hayvanların karınlarındakiler erkeklerimize özgülenmiştir; kadınlarımıza haramdır. Yavru ölü doğarsa kadın-erkek hepsi onda hak sahibidir." Bu nitelendirmeleri yüzünden **Allah** cezalarını verecektir. **Hakîm**'dir O, **Alîm**'dir.

140. Şu bir gerçek ki, ilimsizlik yüzünden öz evlatlarını beyinsizce katledenlerle Allah'ın kendilerine verdiği rızıkları, Allah'a iftira ederek haramlaştıranlar gerçekten hüsrana uğramışlardır. İnan olsun, sapıtmışlardır onlar; hiçbir zaman doğruyu ve güzeli bulamazlar.

141. Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri çeşit çeşit hurmayı, sebzeyi, birbirine benzer ve benzemez zeytini, narı oluşturan O'dur. Onun meyvesinden, olgunlaştığı zaman yiyin ve hasat gününde O'nun hakkını da verin. Onun bunun hakkını zalimce saçıp savurmayın; Allah, onun bunun hakkını zalimce saçıp savuranları sevmez.

142. Hayvanlardan yük taşıyanı da yaygı/döşek yapılanı da yaratan yine O'dur. Allah'ın size verdiği rızıklardan yiyin, şeytanın adımlarını izlemeyin! Çünkü o sizin için açık bir düşmandır.

143. Sekiz çift: Koyundan iki, keçiden de iki. De ki, "İki erkeği mi haram kıldı, iki dişiyi mi, yoksa iki dişinin rahimlerinin kuşattığını mı? Eğer doğru sözlü iseniz bana ilimle haber verin!"

144. Ve deve cinsinden iki, sı-

ğır cinsinden iki. De ki, "İki erkeği mi haram kıldı, iki dişiyi mi, yoksa iki dişinin rahimlerince kuşatılanı mı? Yoksa Allah size bunu önerirken siz de tanıklık mı ediyordunuz?" İlim dışı bir şekilde insanları şaşırtmak için yalan düzüp Allah'a iftira edenden daha zalim kim olabilir?! Allah, zulme sapan bir topluluğa kılavuzluk etmiyor.

145. De ki, "Bana vahyolunanlar içinde, bu haram dediklerinizi yiyecek birine yasaklanmış bir şey bulamıyorum. Yalnız şunlardan biri olursa başka: Leş, akıtılmış kan, domuz eti -ki o bir pisliktir- Allah'tan başkası adına boğazlanmış bir murdar." Zorunluluk haline düşen, başkasının hakkına dokunmamak, zorunluluk sınırını da aşmamak şartıyla bunlardan yiyebilir. Çünkü senin Rabbin çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

146. Yahudileşenlere tüm tırnaklı hayvanları haram kıldık. Onlara ayrıca sığır ve koyun cinslerinin yağlarını da haram kıldık. Sığır ve koyunun sırtlarının ve bağırsaklarının taşıdığı yağlarla, kemiklerle karışan yağlar bunun dışındadır. Bunu onlara azgınlıkları yüzünden bir ceza olarak yaptık. Biz elbette sözünde duranlarız.

147. Artık seni yalanlarlarsa şunu söyle: "Rabbiniz çok geniş bir rahmetin sahibidir. Ancak, O'nun azabı günaha batmışlar topluluğundan uzak tutulamaz."

148. Şirke batanlar şöyle diyecekler: "Allah dileseydi, ne biz şirke sapardık ne de atalarımız. Hiçbir şeyi haram da yapmazdık." Onlardan öncekiler de azabımızı tadıncaya kadar bu şekilde yalanlamışlardı. De ki, "Yanınızda, önümüze çıkaracağınız bir ilminiz var mı? Zandan başka bir şeye uymuyorsunuz. Sadece saçmalıyorsunuz siz."

149. En mükemmel hüccet/kanıt Allah'ındır. O dileseydi hepinizi toptan doğru yola iletirdi.

150. Şunu da söyle: "Allah şunu haram etmiştir diye tanıklık edip duran şahitlerinizi getirin." Eğer tanıklık ederlerse sakın onlarla birlikte tanıklık etme! Ayetlerimizi yalanlayanlarla âhirete inanmayanların keyifleri ardınca gitme! Onlar, kendi Rablerine başkalarını denk tutuyorlar.

151. De ki onlara, "Hadi, gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını yüzünüze karşı okuyayım: Hiçbir şeyi O'na ortak koşmayın. Ana-babaya çok iyi davranın. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin; biz sizi de onları da rızıklandırırız. Kötülüklerin görünenine de gizli kalanına da yaklaşmayın. Allah'ın saygın ve aziz kıldığı cana, bir hakkı savunmak dışında kıymayın. Allah size bunları önerdi ki, aklınızı işletebilesiniz."

152. "Yetimin malına yaklaşmayın! Ancak rüştüne erişinceye kadar en güzel yolla ilgilenme hali müstesna. Ölçme ve tartmayı tam bir dürüstlükle yerine getirin. Hiç kimseyi, gücünün yeteceğinden daha azını teklif etme dışında yükümlü tutmuyoruz. Konuştuğunuz zaman, yakınlarınız aleyhine de olsa, adaleti gözetin. Ve Allah'a verdiğiniz söze sadık kalın. Düşünüp öğüt alasınız diye O size bunları önerdi.

153. Bu benim dosdoğru yolumdur, onu izleyin, başka yolları izlemeyin! Yoksa bu hal sizi O'nun yolundan uzaklaştırıp parçalara böler. Sakınıp korunasınız diye O bunu önermiştir size.

154. Sonra, güzel düşünüp güzel davrananlara nimetimizi tamamlamak, her şeyi fasıl fasıl ayrıntılı kılmak, bir kılavuz ve rahmet olmak üzere Mûsa'ya o kitabı verdik ki, onlar Rablerine kavuşacaklarına inanabilsinler.

155. Bu da bizim indirdiğimiz bir kitaptır. Kutsal ve bereketli. Artık ona uyun ve sakının ki size rahmet edilebilsin.

156. "Kitap, bizden önce iki topluluğa indirildi. Biz

onu okuyup araştırmaktan gerçekten habersizdik." demeyesiniz.

157. Şunu da söylemeyesiniz: "Eğer bize kitap indirilmiş olsaydı, onlardan daha doğru yürüyüşlü olurduk." Artık size Rabbinizden bir beyyine, bir kılavuz ve bir rahmet gelmiş bulunuyor. Allah'ın ayetlerini yalanlayıp onlardan yüz çevirenden daha zalim kim var? Ayetlerimize sırt dönenleri, yüz çevirmeleri yüzünden azabın en acıklısıyla cezalandıracağız.

158. Neyi bekliyorlar? Kendilerine meleklerin gelmesini mi, Rabbinin gelmesini mi, yoksa Rabbinin bazı mucizelerinin gelmesini mi? Rabbinin bazı mucizeleri geldiği gün, daha önce iman etmemiş yahut imanında bir hayır sahibi olamamış kişiye imanı hiçbir yarar sağlamayacaktır. De ki, "Bekleyin! Doğrusu biz de bekliyoruz."

159. Dinlerini parça parça edip fırkalara/hiziplere bölünenler var ya, senin onlarla hiçbir ilişiğin yoktur. Onların işi Allah'a kalmıştır. Allah onlara, yapıp ettiklerini haber verecektir.

160. Kim bir güzellikle gelirse ona, getirdiğinin on katı var. Kötülükle gelene ise yaptığının kadarından fazla ceza verilmez. Onlar, haksızlığa uğratılmayacaklardır.

161. De ki, "Beni, dosdoğru yola Rabbim iletmiştir. Güçlü, pürüzsüz bir dine, hanîf olan İbrahim'in milletine. Müşriklerden değildi o."

162. De ki, "Benim namazım/duam, kulluğum/bağışım, hayatım, ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir."

163. "Ortağı yoktur O'nun. Bununla emrolundum ben. Ve Müslümanların ilkiyim ben."

164. Şunu da söyle: "Allah her şeyin Rabbi iken O'ndan başka **Rab** mı arayayım? Her benliğin kazandığı kendi üstünde kalır. Hiçbir günahkâr bir başkası-

nın günah yükünü taşımaz. Nihayet, dönüşünüz Rabbinizedir. Tartışmaya girdiğiniz şeyleri O size haber verecektir."

165. Sizi yeryüzünde öncekilere halefler yapan O'dur. Verdiği nimetlerle sizi denemek için kiminizi kiminiz üzerine derecelerle yükseltmiştir. Rabbin ceza verdiğinde çok süratli verir. Ama O, gerçekten çok affedici, çok merhametlidir.

SAFFÂT SURESİ
(56/37. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun o saf bağlayıp dizilenlere/o saflar tuttu-rup sıraya dizilenlere/o kanatlarını açıp toplayarak uçanlara,

2. O haykırarak sevk edenlere/o göğüs gererek durduranlara,

3. O Zikir/Kur'an okuyanlara,

4. Ki, sizin ilahınız hiç kuşkusuz, bir ve tektir!

5. Göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir O; doğuların da Rabbidir O.

6. Biz o yakın göğü bir süsle, yıldızlarla bezeyip donattık.

7. Ve her türlü inatçı-âsi şeytandan koruduk.

8. Onlar ne kadar çırpınsalar da o yüce konseyi dinleyemezler. Ve her taraftan atışa tutulurlar;

9. Kovulurlar. Ve onlar için, yakalarını bırakmayan bir azap vardır.

10. Yüce konseyden bir söz çalıp çarpan olabilirse de onun peşine hemen delici, alevli bir yıldız takılır.

11. Şimdi sor onlara: Yaratış ve yaratılış bakımından onlar mı daha güçlüdür, yoksa bi-

zim yarattığımız şuurlular mı? Gerçek şu ki, biz onları bir cıvık çamurdan yarattık.

12. Ama sen şaşırdın, onlarsa alay ediyorlar.

13. Düşünüp taşınmaya çağrıldıklarında düşünmüyorlar.

14. Bir ayetle yüz yüze geldiklerinde, dudak büküp eğleniyorlar.

15. Şöyle dediler: "Bu, apaçık bir büyüden başka şey değildir!"

16. "Öldüğümüz, toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman mı? Biz gerçekten diriltilecek miyiz?"

17. "Önceki atalarımız da mı?"

18. De ki, "Evet! Ve, siz de! Aşağılanmış, ezilmiş olarak."

19. Müthiş bir komut sesidir o. Onlar öylece bakakalacaklar.

20. Şöyle derler: "Vay başımıza! Din günüdür bu!"

21. O yalanlayıp durduğunuz ayrım günüdür bu.

22. Toplayın o zulmedenleri; eşlerini de. O tapınıp durmuş olduklarını da toplayın:

23. Allah'tan başka tapınmış olduklarını. Sürün onları cehennemin yoluna.

24. Durdurun onları, çünkü hepsi sorguya çekilecekler.

25. Neniz var da birbirinize yardım etmiyorsunuz?

26. Edemezler! Bugün hepsi teslim bayrağını çekmiş durumdadır.

27. Birbirlerine dönerek bir şeyler sorup duruyorlar.

28. Dediler: "Siz bize sağ taraftan geliyordunuz."

29. Ötekiler dediler: "Hayır, siz zaten inanmıyordunuz?"

30. "Bizim size karşı bir sultamız yoktu. İşin esası şu ki siz azmış bir topluluktunuz."

31. "Rabbimizin sözü üzerimize hak oldu. Tadacağımızı elbette tadacağız."

32. "Sizi saptırıp azdırmıştık. Çünkü biz de sapıp azmış kişilerdik."

33. Onlar o gün, azap içinde or-

taklık kurmuşlardır.

34. İşte, biz, suçlulara böyle yaparız.

35. Onlar, kendilerine, "Allah'tan başka ilah yoktur" dendiğinde, kibirleniyorlardı.

36. Ve şöyle diyorlardı: "Mecnun bir şair yüzünden ilahlarımızı mı terk edeceğiz?"

37. Hayır, öyle değil! O, hakkı getirmişti. Diğer peygamberleri de tasdik etmişti.

38. Yemin olsun, siz o acıklı azabı mutlaka tadacaksınız!

39. Ve yalnız, yapıp ettiklerinizin karşılığıyla cezalandırılacaksınız.

40. Allah'ın içtenliğe erdirilmiş/dini ve ibadeti Allah'a özgülemiş kulları başkadır.

41. Onlar için belirlenmiş bir rızık vardır.

42. Çeşit çeşit meyveler vardır. İkramla karşılanan kişilerdir onlar.

43. Nimetlerle dolu cennetlerdedirler.

44. Karşılıklı koltuklar üzerindedirler.

45. Kaynaktan doldurulmuş kadehler dolandırılır çevrelerinde.

46. Bembeyaz, içenlere lezzet sunan kadehler.

47. Sersemletme/baş ağrısı yok onda. Sarhoş da olmazlar ondan.

48. Yanlarında, gözlerini onlara dikmiş, iri gözlü dilberler vardır.

49. Korunmuş yumurtalar gibidir onlar.

50. Birbirlerine dönüp bir şeyler sorarlar.

51. İçlerinden bir sözcü şöyle der: "Benim yakın bir arkadaşım vardı."

52. Derdi ki, "Sen gerçekten şunu tasdik edenlerden misin?"

53. "Biz, ölüp toprak ve kemik haline geldikten sonra, gerçekten cezalandırılacak mıyız?"

54. Dedi: "Siz de bir araştırır mısınız?"

55. Araştırdı, nihayet onu cehennemin ta ortasında gördü.

56. Dedi: "Vallahi, az kalsın

sen beni de buralara düşürecektin."

57. "Rabbimin nimeti olmasaydı, kesinlikle ben de şurada toplananlar arasına girmiş olacaktım."

58. "Peki, biz artık ölmeyecek miyiz?"

59. "Sadece ilk ölümümüz; azaba da uğratılmayacağız, öyle mi?"

60. Doğrusu, bu, büyük başarının ta kendisidir.

61. Çalışanlar, böylesi için çalışsınlar.

62. Ödül ve ikram olarak, bu mu daha hayırlı yoksa zakkum ağacı mı?

63. O ağaç ki, zalimler için onu bir fitne yaptık.

64. Cehennemin ta dibinden çıkan bir ağaçtır o.

65. Tomurcukları tıpkı şeytanların başlarıdır.

66. Onlar ondan mutlaka yiyecekler ve karınlarını onunla dolduracaklar.

67. Sonra, onların, o yedikleri üzerine kaynar su karıştırılmış bir içecekleri vardır.

68. Sonra, onların dönüşleri doğrudan doğruya cehennemedir.

69. Çünkü onlar, babalarını sapıtmış kişiler halinde bulmalarına rağmen,

70. Kendileri de hâlâ onların eserleri ardınca koşturuyorlar.

71. Yemin olsun, daha önce ilk nesillerin çoğu da sapmıştı.

72. Yemin olsun, onların içlerinde uyarıcılar görevlendirmiştik.

73. Bir bak, nasıl oldu uyarılanların sonu!

74. Ancak Allah'ın samimi/dini ve ibadeti Allah'a özgülemiş kulları kurtuldu.

75. Yemin olsun, Nûh bize yakarmıştı da ne güzel karşılık vermiştik biz.

76. Ve kurtarmıştık onu da ailesini de o büyük sıkıntıdan.

77. Onun zürriyetini, evet onları, kalıcılar yaptık.

78. Sonrakiler içinde, ona işaret eden bir şey bıraktık.

79. Selam olsun Nûh'a âlemler içinde!

80. İşte böyle ödüllendiririz biz, güzel düşünüp güzel davrananları.

81. O, bizim inanan kullarımızdandı.

82. Sonra ötekileri boğuverdik.

83. Hiç kuşkusuz, İbrahim de onun taraftarlarındandı.

84. Rabbine, tertemiz bir kalple gelmişti.

85. Babasına ve toplumuna sormuştu: "Siz neye ibadet ediyorsunuz?"

86. "Allah'ın berisinden birtakım uydurma ilahları mı/ilah haline getirilmiş bir yalanı mı istiyorsunuz?"

87. "Âlemlerin Rabbi hakkında düşünceniz nedir?"

88. Bu arada, İbrahim yıldızlara bir göz attı,

89. Şöyle dedi: "Ben hastayım!"

90. Bunun üzerine ondan gerisin geri kaçtılar.

91. O da onların ilahlarının yanına sokulup dedi: "Bir şey yemez misiniz?"

92. "Neniz var ki, konuşmuyorsunuz!"

93. İyice yanlarına sokulup sağ eliyle bir darbe indirdi.

94. Bir süre sonra, halkı koşarak İbrahim'e geldi.

95. İbrahim dedi: "Elinizle yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz?"

96. "Oysaki sizi de yaptığınız şeyleri de Allah yaratmıştır."

97. Dediler: "Şunun için bir bina yapın da bunu ateşin ortasına fırlatın!"

98. Ona tuzak kurmak istediler ama, biz onları sefiller, reziller haline getirdik.

99. İbrahim dedi: "Kuşkunuz olmasın ki, ben Rabbime gideceğim, O bana kılavuzluk edecek."

100. "Rabbim, bana barış/hayır sevenlerden birini lütfet!"

101. Bunun üzerine, biz, İbrahim'e yumuşak huylu bir oğlan müjdeledik.

102. Çocuk onunla birlikte koşacak yaşa gelince, İbrahim dedi: "Yavrucuğum, uykuda/düşte görüyorum ki, ben seni boğazlıyorum. Bak bakalım sen ne görürsün/sen ne dersin?" "Babacığım, dedi, emrolduğun şeyi yap! Allah dilerse beni sabredenlerden bulacaksın."

103. Böylece, ikisi de teslim olup İbrahim onu şakağı üzerine yatırınca,

104. Biz şöyle seslendik: "Ey İbrahim!"

105. "Sen, rüyayı gerçekleştirdin! İşte biz, güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz!"

106. "Bu, hiç kuşkusuz, apaçık imtihanın ta kendisiydi."

107. Ve ona fidye olarak büyük bir kurbanlık verdik.

108. Sonra gelenler içinde onu hatırlatan bir şey bıraktık.

109. Selam olsun İbrahim'e!

110. Böyle ödüllendiririz biz, güzellik sergileyenleri!

111. O da bizim inanan kullarımızdandı.

112. Biz ona, barışı/hayrı sevenlerden bir peygamber olan İshak'ı müjdeledik.

113. Ona da İshak'a da bereketler lütfettik. Onların zürriyetlerinden iyi düşünüp iyi davranan da var, öz benliğine açıkça zulmeden de var.

114. Yemin olsun, biz Mûsa ve Hârun'a da lütufta bulunduk.

115. Onları ve toplumlarını büyük sıkıntıdan kurtardık.

116. Onlara yardım ettik de galip gelenler kendileri oldular.

117. Onlara, açık seçik beyanda bulunan kitabı verdik.

118. Her ikisini dosdoğru yola kılavuzladık.

119. Sonradan gelenler içinde, her ikisini hatırlatan bir şey bıraktık.

120. Selam olsun Mûsa'ya ve Hârun'a!

121. Güzel düşünüp güzel davrananları biz böyle ödüllendiririz!

122. O ikisi de bizim inanan kullarımızdandı.

123. İlyas da elbette ki peygamberlerdendi.

124. O da toplumuna şöyle demişti: "Hâlâ korkup sakınmıyor musunuz?"

125. "Ba'l'e yalvarıp yakarıyor, yaratıcıların en güzelini bırakıyor musunuz?"

126. "Sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbi olan Allah'ı terk mi ediyorsunuz?"

127. Sonunda onu yalanladılar. Bu yüzden onlar mutlaka huzura getirileceklerdir.

128. Allah'ın samimi/dini ve ibadeti Allah'a özgülemiş kulları müstesna.

129. Sonrakiler içinde İlyas'ı hatırlatacak bir şey de bıraktık.

130. Selam olsun İlyas'a!

131. Güzel düşünüp güzel davrananları böyle ödüllendiririz biz.

132. Bizim inanan kullarımızdandı o.

133. Hiç kuşkusuz, Lût da peygamberlerdendi.

134. Onu ve ailesini toptan kurtarmıştık biz.

135. Ancak terk edilenler içinde kalan kocakarı hariç.

136. Sonra ötekileri yerle bir ettik.

137. Kuşkusuz ki, siz onların yanından sabahları geçiyorsunuz.

138. Geceleyin de. Hâlâ aklınızı işletmeyecek misiniz?

139. Yûnus da gönderilen elçilerdendi.

140. Hani, o, dolu bir gemiye kaçmıştı.

141. Sonra, kura çekti de kaybedenlerden oldu.

142. Derken, kendisini balık yutmuştu. O kendi kendini kınayıp duruyordu.

143. Eğer tespih edenlerden olmasaydı.

144. İnsanların diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalacaktı.

145. Bir süre sonra onu, çıplak araziye attık. Hastalanmıştı.

146. Üzerine kabak cinsinden bir ağaç bitirdik.

147. Onu yüzbin kişiye yahut daha fazla olanlara elçi olarak gönderdik.

148. Onlar inandılar. Biz de onları bir vakte kadar nimetlendirdik.

149. Şimdi sor şunlara: "Kızlar Rabbinin de oğlanlar onların mı?"

150. Yoksa biz, melekleri, bunların tanıklık ettikleri bir

sırada, dişiler olarak mı yarattık?

151. Dikkat edin, onlar, iftiralarının bir eseri olarak mutlaka şöyle diyecekler:

152. "Allah doğurdu!" Vallahi onlar yalancıdırlar.

153. Allah, kızları oğlanlara tercih mi etmiş?

154. Ne oluyor size, nasıl hüküm veriyorsunuz?

155. Hâlâ düşünüp ibret almıyor musunuz?

156. Yoksa apaçık bir kanıtınız mı var?

157. Eğer doğru sözlülerseniz, hadi, getirin kitabınızı!

158. Allah'la cinler arasında bir nesep oluşturdular. Yemin olsun, cinler de bilmiştir kendilerinin Allah huzuruna mutlaka getirileceklerini/cinler de bilmiştir, bunların Allah'ın huzuruna mutlaka çıkarılacaklarını.

159. Allah arınmıştır bunların nitelemelerinden.

160. Allah'ın samimi/dini ve ibadeti Allah'a özgülemiş kulları, bunların yaptıklarından uzaktır.

161. Siz ve kulluk ettiğiniz şeyler,

162. O'na karşı kimseyi fitneye düşüremezsiniz.

163. Cehenneme salınacak olan müstesna.

164. Bizim, istisnasız herbirimizin bilinen bir makamı vardır.

165. O saf saf dizilenler elbette biziz!

166. O durmadan tespih edenler elbette biziz.

167. O inkârcılar şunu da söylüyorlardı:

168. "Eğer katımızda, öncekilere verilenlerden bir öğüt/bir düşündürücü olsaydı,

169. Elbette biz de Allah'ın samimi/dini ve ibadeti Allah'a özgüleyen kullarından olurduk!"

170. Fakat ardından onu inkâr ettiler. Yakında bilecekler.

171. Yemin olsun, elçi olarak gönderilen kullarımız hakkında şu sözümüz hükümleşmişti:

172. Onlar, yardım görenlerin ta kendileri olacaklar.

173. Ordularımız, galip gelenlerin ta kendileri olacaklar.

174. Bir vakte kadar onlardan yüz çevir!

175. Gözün, üstlerinde olsun; yakında görecekler.

176. Azabımız gelsin diye acele mi ediyorlar?

177. Azap, yurtlarına indiğinde, uyarılanların sabahı ne kötü olacaktır!

178. Yüz çevir onlardan belli bir vakte kadar!

179. Ve gör neler olacak. Onlar da görecekler.

180. Senin Rabbinin, o ululuk ve kudretin Rabbinin şanı yücedir onların verdiği sıfatlardan...

181. Selam olsun tüm hak elçilerine!

182. Hamt olsun âlemlerin Rabbi Allah'a!

LUKMAN SURESİ
(57/31. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!

2. İşte sana, o hikmetlerle dolu kitabın ayetleri!

3. İyilik ve güzellik sergileyenlere bir rahmet ve bir kılavuz olarak;

4. Ki, onlar namazı/duayı yerine getirirler, zekâtı verirler. Ve onlar âhirete de gözle görmüşçesine inanırlar.

5. İşte onlardır Rablerinden bir kılavuzlanma üzere olanlar; işte onlardır gerçek kurtuluşu bulanlar.

6. İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah yolundan bilgisizce saptırmak için hadis/laf eğlencesi satın alır ve onu alay konusu edinir. İşte böylelerine rezil edici bir azap vardır.

7. Ayetlerimiz ona okunduğunda, böbürlenerek yüzünü çevirir. Sanki onları hiç işitmemiştir, sanki iki kulağında da bir ağırlık vardır. İşte böylesini, korkunç bir azapla muştula.

8. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, onlar için nimetlerle dolu cennetler vardır.

9. Sürekli kalacaklardır orada. **Allah**'ın hak vaadidir bu. **Azîz**'dir, **Hakîm'**dir O.

10. Gökleri direksiz-desteksiz yarattı; görüyorsunuz onları. Ve yeryüzüne, sizi çalkalayıp sendeletmesin diye ağırlıklar, dayanaklar bıraktı ve orada her çeşit hayvanı yaydı. Gökten bir su indirdik de orada her türlü cömert ve bereketli çifti filizlendirdik.

11. İşte Allah'ın yaratışı/yarattıkları! Hadi, gösterin bana O'nun berisinden taptıklarınız ne yaratmıştır? Hayır, hayır, zalimler belirgin bir sapıklık içindedirler.

12. Yemin olsun, biz, Lukman'a şu yolda hikmet verdik: "Allah'a şükret!" Şükreden, kendisi lehine şükreder. Kim nankörlük ederse **Allah Ganî'**dir, **Hamîd**'dir.

13. Hani, Lukman, oğluna öğüt vererek şöyle demişti: "Oğulcuğum, Allah'a ortak koşma/şirke bulaşma. Çünkü şirk, gerçekten büyük bir zulümdür."

14. Biz, insana anne-babasını önerdik: Annesi onu zaaf üstüne zaafa düşerek taşımıştır. Sütten kesilmesi de iki yılda olmuştur. O halde bana ve ana-babana şükret. Dönüş banadır.

15. Eğer onlar, hakkında hiçbir ilmin olmayan şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada örfe uygun geçin; ama bana yönelenin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz banadır. Yapıp ettiklerinizi size haber vereceğim.

16. "Oğulcuğum, şu bir gerçek ki, yaptığın, bir hardal dânesi ağırlığında olsa, bir kayanın bağrına veya göklere, yahut yerin bağrına konsa, Allah onu yine de

ortaya getirir. Çünkü **Allah Latif**'tir, lütfu sınırsızdır; **Habîr**'dir, her şeyden haberdardır."

17. "Yavrucuğum; namazı/duayı yerine getir, iyilik ve güzelliği belirlenene özendir, kötülük ve çirkinliği belirlenenden sakındır, başına gelene sabret. Çünkü bunu yapabilmek, zorlu/önemli işlerdendir."

18. "Kibirlenerek insanlardan yüzünü çevirme, yeryüzünde kasılarak yürüme. Çünkü Allah, kurula kurula kendini övenlerin hiçbirini sevmez."

19. "Yürüyüşünde doğal ol, sesini alçalt. Şu bir gerçek ki, seslerin en çirkini eşeklerin sesidir."

20. Görmediniz mi, Allah, göklerde ve yerde bulunan şeyleri sizin emrinize verdi ve görünür-görünmez nimetlerini üstünüze saçtı. İnsanlardan öylesi var ki, Allah uğrunda ilimsiz, kılavuzsuz ve aydınlatıcı bir kitaba dayanmaksızın mücadele eder.

21. Böylelerine, Allah'ın indirdiğine uyun dendiğinde şu cevabı verirler: "Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız." Peki, şeytan onları, alevli ateşin azabına çağırmış olsa da mı?

22. Güzel düşünüp güzel davranarak yüzünü Allah'a teslim eden, en sağlam kulpa yapışmıştır. İş ve oluşların sonu Allah'a varır.

23. İnkâr edenin küfrü seni tasalandırmasın! Onların dönüşü bizedir; yapıp ettiklerini onlara haber vereceğiz. Kuşkusuz, Allah, göğüslerin içindekini bilmektedir.

24. Onları birazcık nimetlendiriyoruz. Sonunda hepsini şiddetli bir azaba süreceğiz.

25. Eğer onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorarsan yemin olsun, "Allah!" derler. De ki, "Hamt Allah'adır!" Ama onların çokları bilmiyorlar.

26. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Kuşkusuz, **Allah** mutlak **Ganî,** mutlak **Hamîd**'dir.

27. Eğer yeryüzündeki ağaçlar kalem olsa, deniz de arka-

sında yedi deniz daha katılarak yardımcı olsa, Allah'ın kelimeleri tükenmez. **Allah Azîz'**dir, **Hakîm**'dir.

28. Sizin yaratılmanız da diriltilmeniz de bir tek canlınınki gibidir. **Allah Semî'**dir, **Basîr**'dir.

29. Görmedin mi, Allah, geceyi gündüzün içine sokuyor, gündüzü de gecenin içine sokuyor! Güneş'i ve Ay'ı bir emre boyun eğdirmiş. Hepsi belirlenmiş bir süreye doğru akıp gidiyor. Kuşkusuz, Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

30. Bu böyledir; çünkü **Allah, Hakk**'ın ta kendisidir. O'nun berisinden yalvarıp yakardıkları ise bâtıldır. Ve **Allah Aliyy**'dir, yüceliğine sınır yoktur; **Kebîr**'dir, büyüklüğüne sınır yoktur.

31. Size, ayetlerinden göstermek için, Allah'ın nimetleriyle gemilerin denizde akıp gidişini görmedin mi? Kuşkusuz, bunda gereğince sabreden, gereğince şükreden herkes için kesin ibretler vardır.

32. Kara bulutlar gibi dalga kendilerini kuşattığı zaman; Allah'a, dini O'na özgüleyerek yalvarırlar. Fakat onları karaya çıkarıp kurtarınca, içlerinden sadece bir kısmı doğru yolu tutar. Bizim ayetlerimize, gaddar nankörlerin tümünden başkası karşı çıkmaz.

33. Ey insanlar! Rabbinizden sakının! Herhangi bir şeyde babanın, evladı; evladın da babası yerine karşılık ödemeyeceği günden ürperin! Allah'ın vaadi haktır; iğreti hayat sizi sakın aldatmasın! O yaman aldatıcı, sakın sizi Allah ile aldatmasın!

34. Kıyamet saatine ilişkin bilgi Allah katındadır. Yağmuru O yağdırır. O, rahimlerde olanı da bilir. Hiçbir benlik yarın ne kazanacağını bilmez. Ve hiçbir kimse hangi yerde öleceğini bilmez. **Allah Alîm'**dir, **Habîr'**dir.

SEBE' SURESİ
(58/34. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hamt, göklerde ve yerde bulunanlar kendisine ait olan Allah'adır! Ölüm ötesi âlemde de hamt yalnız O'nadır. **Hakîm'**dir O, **Habîr'**dir.

2. Yerin içine gireni, oradan çıkanı, gökten ineni, oraya yükseleni o bilir. **Rahîm**'dir O, **Gafûr'**dur.

3. Küfre sapanlar şöyle dedi: "Kıyamet saati bize gelmez!" De ki, "Hayır, öyle değil! Gaybı bilen Rabbime yemin olsun ki, o size mutlaka ve muhakkak gelecektir! Göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey bile O'ndan gizli kalmaz. Zerreden daha küçük veya daha büyük, hiçbiri istisna olmamak üzere, her şey apaçık bir kitapta belirlenmiştir;

4. Ki, Allah, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları ödüllendirsin. İşte bunlar için bir bağışlanma ve kutlu-bereketli bir rızık vardır."

5. Ayetlerimiz hakkında âcizlik yarışı yapanlar halinde/bizi âciz bırakmaya çalışan kişiler olarak koşuşanlara gelince, onlar için pislikten öyle bir azap var ki, korkunç!

6. Kendilerine ilim verilenler, Rabbinden sana indirilenin, hakkın ta kendisi olduğunu, **Hamîd** ve **Azîz** olan Allah'ın yoluna kılavuzladığını görürler.

7. Küfre sapanlar şöyle dedi: "Dağılıp parçalandığınızda, kesinlikle yepyeni bir yaratılış içinde olacağınız yolunda, peygamberce haberler veren bir adamı size gösterelim mi?"

8. "Yalan düzüp Allah'a iftira mı ediyor, yoksa çıldırmış

mı bu?" Hayır, söyledikleri gibi değil! Gerçek şu ki, âhirete inanmayanlar, dönüşü olmayan bir sapıklık ve bir azap içindedirler.

9. Onlar, önlerinde ve arkalarında, gökten ve yerden neler var, görmediler mi? Dilesek onları yere batırırız, ya da üzerlerine gökten parçalar düşürürüz. Hiç kuşkusuz, bütün bunlarda Allah'a yönelen her kul için mutlak bir ibret vardır.

10. Yemin olsun, biz, Dâvud'a katımızdan bir lütufta bulunduk. "Ey dağlar, onunla birlikte tespih edin ve ey kuşlar siz de." dedik. Ve onun için demiri yumuşattık.

11. Geniş ve uzun zırhlar yap! Dokumasında titiz davran! Siz de hayra ve barışa yönelik iş yapın. Kuşkusuz, ben, yaptıklarınızı görüyorum.

12. Süleyman için de sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü bir ay olan rüzgârı görevlendirdik. Onun için erimiş katran/bakır kaynağını sel gibi akıttık. Cinlerden öylesi vardı ki, Rabbinin izniyle onun önünde iş yapardı. Onlardan hangisi buyruğumuzdan yan çizse, alevli ateş azabını kendisine tattırdık.

13. Onlar Süleyman için, mihraplardan/kalelerden, heykellerden, havuzlar gibi çanaklardan, yerinden kaldırılamaz kazanlardan ne dilerse yaparlardı. Ey Davûd ailesi, şükür olarak iş yapın! Kullarım içinden şükredenler o kadar az ki!

14. Sonunda, Süleyman için ölüm hükmünü verdiğimizde, onun ölümünü, değneğini yiyen dâbbetül arzdan/ağaç kurtçuğundan başkası onlara göstermedi. Süleyman yere yığılınca, açıkça anlaşıldı ki, eğer cinler gaybı bilmiş olsalardı, o alçaltıcı azap içinde bekleyip durmazlardı.

15. Yemin olsun, Sebe' için kendi meskenlerinde bir ibret vardı. Sağ ve soldan iki bahçe. Rabbinizin rızkından yiyin de O'na şükredin. Tertemiz bir belde ve affeden bir Rab!

16. Ne var ki, onlar yüz çevirdi-

ler; biz de üzerlerine Arim selini gönderdik. Onların iki bahçesini, buruk yemişli, acı ılgınlı, birazcık da sedir ağacı bulunan iki bahçeye çevirdik.

17. İşte böyle! Nankörlük ettikleri için onları cezalandırdık. Nankörden başkasına ceza verir miyiz hiç!

18. Biz onlarla, içini bereketle doldurduğumuz kentler arasında, sırt sırta vermiş kasabalar oluşturduk; bunlar arasında gidiş gelişler belirledik. "Geceleri ve gündüzleri, güven içinde gezip dolaşın oralarda." dedik.

19. Ama onlar, tutup şöyle dediler: "Rabbimiz, seferlerimizin arasını uzaklaştır!" Böylece kendilerine zulmettiler de biz de onları efsaneler haline getirdik; hepsini darmadağın ettik. İşte bunda, gereğince sabreden, yeterince şükreden herkes için elbette ibretler vardır.

20. Yemin olsun, İblis onlarla ilgili sanısında isabet etti. İnananlardan bir topluluk dışındakiler ona uydular.

21. Oysaki onun, onlar üzerinde hiçbir sultası yoktu. Sadece biz; âhirete inananı, onun hakkında kuşkuya düşenden ayırmak için böyle yapıyorduk. Rabbin her şey üzerinde **Hafîz'**dir, kollar, korur, gözetir.

22. De ki, "Allah dışındaki o bir şey sandıklarınızı çağırın/onlara yalvarın! Ama onlar, göklerde de yerde de zerre kadar bir şeye sahip olamazlar. O göklerde ve yerde onların ortaklığı da yoktur. Ve O'nun onlardan bir destekçisi de yoktur."

23. O'nun katında, bizzat kendisinin izin verdiği kimseden başkasının şefaatı/kendisinin izin verdiği kimseden başkası için şefaat yarar sağlamaz. Sonunda, kalplerinden korku giderilince, "Rabbimiz ne dedi?" derler. "Hakkı söyledi, derler, O'dur **Aliyy,** O'dur **Kebîr**."

24. De ki, "Göklerden ve yerden sizi kim rızıklandırıyor?" De ki, "**Allah**! O halde, biz yahut siz, ya tam hidayet üzerindeyiz yahut açık bir sapıklık içinde."

25. De ki, "Bizim işlediğimiz

suçlardan siz sorumlu olmayacaksınız; biz de sizin yaptıklarınızdan sorguya çekilmeyeceğiz."

26. De ki, "Rabbimiz hepimizi bir araya toplayacak, sonra da aramızı hak ile ayıracak. O'dur **Fettâh**, O'dur **Alîm**."

27. De ki, "Ortaklar olarak O'nun yanına koymaya kalktıklarınızı bana gösterin! Hayır, iş sandığınız gibi değil! O, **Allah**'tır; **Azîz**'dir, **Hakîm**'dir."

28. Biz seni, bütün insanlara bir müjdeci ve bir uyarıcı olman dışında bir şey için göndermedik. Ama insanların çokları bilmiyorlar.

29. Diyorlar: "Doğru sözlülerseniz, bu tehdit ne zaman?"

30. De ki, "Size bir gün vaat edilmiştir; ondan ne bir saat geri kalabirsiniz ne de ileri geçebilirsiniz."

31. Küfre sapanlar dedi ki, "Biz, bu Kur'an'a da bundan öncekine de asla inanmayacağız!" Ah, bir görsen o zalimleri Rableri huzurunda, tutuklanmış halde! Bir kısmı da bir kısmına söz atar durur. Basit görülüp horlananları, büyüklük taslayanlara şöyle derler: "Siz olmasaydınız, vallahi biz inanacaktık!"

32. Büyüklük taslayanları ise basit görülüp horlananlara şöyle derler: "Hidayet size geldikten sonra, sizi ondan biz mi geri çevirdik? Hayır, siz kendiniz günahkârlardınız!"

33. Bu kez, basit görülüp horlananlar büyüklük taslayanlara şöyle derler: "Hayır, öyle değil! İşiniz gece gündüz düzenbazlıktı. Siz bize Allah'a nankörlük etmemizi, O'na eşler-ortaklar tutmamızı emrediyordunuz." Nihayet, azabı gördüklerinde, pişmanlığı içlerine gömerler. Biz ise, bukağıları, inkârcıların boyunlarına vurmuşuzdur. Yapıp ettiklerinden başka, neyin karşılığını görüyorlar ki!

34. Biz, hangi ülkeye/medeniyete bir uyarıcı göndermişsek, onun servet ve refahla azıp firavunlaşmış kodamanları mutlaka şöyle demişlerdir: "Biz, sizin elçi-

lik yaptığınız şeyi inkâr ediyoruz!"

35. Şunu da söylemişlerdir: "Biz, malca da evlatça da sizden daha fazlayız. Azaba uğratılacak olanlar, bizler değiliz."

36. De ki, "Rabbim, dilediğine rızkı genişletip açar, dilediğine ölçülü verir/kısar. Fakat insanların çokları bilmiyorlar."

37. Sizi bize yaklaştırıp, katımızda size yakınlık sağlayacak olan, ne mallarınızdır ne de çocuklarınız. İman edip barışa/hayra yönelik iş yapan müstesna. Onlara, yaptıklarının kat kat fazlası ödül vardır. Onlar, seçkin odalarda güven içindedirler.

38. Ayetlerimizi hükümsüz bırakmak için koşuşanlara gelince, onlar azabın içinde hazır bulundurulacaklardır.

39. De ki, "Rabbim, kullarından dilediğine rızkı bolca genişçe verir, dilediğine de kısarak verir. Bir şey infak ederseniz O, onun yerine başka bir şey lütfeder. Rızık verenlerin en hayırlısıdır O.

40. Gün olur, onların hepsini bir yere toplar, sonra meleklere sorar: "Şunlar, sadece size mi kulluk/ibadet ediyorlardı?"

41. Melekler derler ki, "Tespih ederiz seni! Bizim **Velî**'miz sendin, onlar değil. Doğrusu şu ki, onlar cinlere tapıyorlardı. Onların çoğu cinlere iman etmekteydi."

42. Artık o gün, birinizin diğerine yarar sağlamaya da zarar vermeye de gücü yetmez. Zulme sapanlara şöyle deriz: "O kendisini yalanlayıp durduğunuz ateş azabını tadın!"

43. Ayetlerimiz açık seçik kanıtlar halinde karşılarında okununca şöyle derler: "Bu adam, atalarınızın ibadet etmekte olduklarından sizi vazgeçirmek isteyen birinden başkası değil." Şunu da söylerler: "Bu, düzenlenmiş bir yalandan/iftiradan başka şey değildir." Hakkı inkâr edenler, o kendilerine geldiğinde şöyle demişlerdir: "Açık bir

büyüden başka şey değil bu!"

44. Oysaki biz onlara, araştırıp ders alacakları kitaplar vermemiştik; daha önce kendilerine bir uyarıcı da göndermemiştik.

45. Onlardan öncekiler de yalanladı. Üstelik bunlar, ötekilerine verdiklerimizin onda birine bile ulaşamadılar. Resullerimi yalanladılar. Peki, benim azabım nasıl oldu!?

46. De ki, "Ben size, bir tek şey öğütlüyorum: Allah için ikişer ikişer, teker teker kıyam edin/ayağa kalkın, sonra da derin derin düşünün!" Arkadaşınızda cinnetten eser yok! O, şiddetli bir azap öncesinde sizi uyaran bir kişiden başkası değil.

47. De ki, "Ben sizden herhangi bir ücret istemedim; o sizin olsun. Benim ödülüm yalnız Allah'tandır. Ve O, her şey üzerinde bir **Şehîd**, gerçek bir tanık."

48. De ki, "Benim Rabbim, gerçeği ortaya koyar. Gaybları en iyi bilen O'dur."

49. De ki, "Hak geldi, artık bâtıl ortaya yeni bir şey çıkaramaz; eskiyi de geri getiremez."

50. De ki, "Eğer saparsam, öz benliğim aleyhine saparım. Doğruyu ve güzeli bulursam bu, Rabbimin bana vahyettiği sayesindedir. Çünkü O, **Semî'**dir, **Karîb**'dir."

51. Bir görsen onları korku ve telaşa düştüklerinde! Artık kaçış-kurtuluş yok! Çok yakın bir yerden yakalanmışlardır.

52. "Ona inandık!" dediler. Ama nasıl mümkün olur onlar için imana ulaşmak o uzak yerden!

53. Daha önce inkâr etmişlerdi onu. Gayba taş atıp duruyorlardı o uzak yerden.

54. Artık kendileriyle, iştahla arzuladıkları şey arasına engel konmuştur. Tıpkı daha önce, benzeri hizipdaşlarına yapıldığı gibi. Gerçek şu ki, onlar, tutarsızlığa iten bir kuşku içindeydiler.

ZÜMER SURESİ
(59/39. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Bu kitabın indirilişi **Azîz** ve **Hakîm** olan **Allah**'tandır.

2. Emin ol, bu kitabı biz sana hak olarak indirdik! O halde, dini yalnız ona özgüleyerek Allah'a ibadet et/O'nun için iş yapıp değer üret!

3. Gözünüzü açıp kendinize gelin! Arı-duru din yalnız ve yalnız Allah'ındır! O'nun yanında birilerini daha veliler edinerek, "Biz onlara, bizi Allah'a yaklaştırmaları dışında bir şey için kulluk etmiyoruz." diyenlere gelince, hiç kuşkusuz, Allah onlar arasında, tartışıp durdukları konuyla ilgili hükmü verecektir. Şu bir gerçek ki, Allah, yalancı ve nankör kişiyi iyiye ve güzele kılavuzlamaz.

4. Eğer **Allah** bir çocuk edinmek isteseydi, yaratmakta olduklarından dilediğini seçerdi. Böyle bir şeyden arınmıştır O. Allah'tır, **Vahîd**'dir, **Kahhâr**'dır O.

5. Gökleri ve yeri hak olarak yaratmıştır. Geceyi küresel bir döndürüşle gündüzün üstüne sarıyor, gündüzü de küresel bir döndürüşle gecenin üstüne sarıyor. Güneş'i ve Ay'ı bir buyruğa boyun eğdirmiştir. Hepsi, belirlenmiş bir süreye kadar akar gider. Gözünüzü açın; **Azîz**'dir O, **Gaffâr**'dır.

6. Sizi bir tek canlıdan/candan/özden/ruhtan/benlikten yarattı; sonra ondan onun eşini vücuda getirdi. Ve sizin için davarlardan sekiz çift indirmiştir. Sizi annelerinizin karınlarında üç karanlık içinde, bir yaratıştan öbürüne geçirerek oluşturuyor. İşte **Allah**! Budur sizin Rabbiniz! Yalnız O'nundur mülk ve saltanat! İlah yoktur O'ndan başka! Hal böyle iken, na-

sıl oluyor da gerçeğin tersine döndürülüyorsunuz?!

7. Eğer nankörlüğe saparsanız şu bir gerçek ki, **Allah** size muhtaç olmayacak bir **Ganî**'dir. O, kulları için inkâr ve nankörlüğe razı olmaz. Eğer şükrederseniz bunu sizin için rızasına uygun bulur. Hiçbir günahkâr bir başkasının günahını yüklenmez. Sonunda dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O size, işlemiş olduklarınızı haber verecektir. O, göğüslerin saklamakta oldukları-nı çok iyi bilir.

8. İnsana bir zarar/zorluk dokununca, Rabbine yönelerek O'na dua eder. Sonra ona bir nimet lütfettiğinde, önceden O'na yalvarmakta olduğunu unutur, O'nun yolundan saptırmak için Allah'a eşler, ortaklar isnat eder. De ki, "Birazcık nimetlen küfrünle! Hiç kuşkusuz, sen, ateş halkındansın."

9. Böyle birisi; gece saatlerinde secde ederek, ayakta durarak ibadet eden, âhiretten korkan, Rabbinin rahmetini uman biri gibi midir? De ki, "Hiç, biliyor olanlarla bilmiyor olanlar/ ilimden nasipli olanlarla ilimden nasipsiz olanlar eşit olur mu? Ancak gönül ve akıl sahipleri düşünüp ibret alır."

10. Tarafımdan söyle: "Ey iman eden kullarım, Rabbinizden sakının! Bu dünya hayatında güzel düşünüp güzel davrananlara güzellik var! Allah'ın toprağı/yeryüzü geniştir. Sadece sabredenlere, ücretleri hesapsız ödenecektir."

11. De ki, "Bana, dini yalnız Allah'a özgüleyerek, O'na ibadet etmem/O'nun için iş yapıp değer üretmem emredildi."

12. "Ve bana, müslümanların ilki olmam emredildi."

13. De ki, "Eğer Rabbime isyan edersem büyük bir günün azabından korkarım."

14. De ki, "Ben, dinimi yalnız kendisine özgüleyerek, Allah'a ibadet ediyorum/ O'nun için iş yapıp değer üretiyorum."

15. "Siz O'nun berisinden diğinize/dilediğiniz şekilde ibadet edin!" De ki, "Hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini hem

de ailelerini hüsrana atanlardır. Dikkat edin! Apaçık hüsranın ta kendisi işte budur."

16. Onların üstlerinde ateşten gölgeler, altlarında da gölgeler vardır. İşte Allah, kullarını bundan korkmaya çağırıyor. "Ey kullarım, benden sakının!"

17. Tâğuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere müjde var! Muştula kullarıma!

18. Onlar ki, sözü dinler de onun en güzeline uyarlar. İşte bunlardır, Allah'ın kılavuzladıkları; işte bunlardır, akıl ve gönül sahipleri.

19. Üzerine azap sözü hak olanı, ateşe dalmış olanı sen mi kurtaracaksın?

20. Hayır, kurtaramazsınız! Rablerinden sakınanlara gelince, onlar için üst üste bina edilmiş odalar var; altlarından ırmaklar akar. Allah'ın vaadidir bu, Allah vaadine ters düşmez.

21. Görmedin mi, Allah gökten bir su indirdi de onu toprak içindeki kaynaklara ulaştırdı. Sonra onunla çeşitli renklerde ekinler çıkarıyor. Sonra ekin kurur da sen onu sararmış görürsün. Sonra da onu kuru ufantı haline getirir. İşte bunda, akıl ve gönül sahipleri için mutlak bir ibret var.

22. Allah'ın, göğsünü İslam'a açtığı kimse, Rabbinden bir ışık üzerinde olmaz mı? Allah'ın zikrine/Kur'an'a karşı kalpleri katılaşmış olanlara lanet olsun! İşte onlardır, açık bir sapıklık içindekiler.

23. Allah, sözün/hadisin en güzelini, birbirine benzer iç içe ikili mânalar ifade eden bir kitap halinde indirmiştir. Rablerinden korkanların ondan derileri ürperir. Sonra da hem derileri hem de kalpleri, Allah'ın zikri/Kur'an'ı karşısında yumuşar. Bu, Allah'ın kılavuzudur ki, onunla dilediğini/dileyeni hidayete erdirir. Allah'ın saptırdığına gelince, ona kılavuzluk edecek yoktur.

24. Zalimlere, "Kazanmış olduğunuzu tadın!" denildiğinde, kıyamet günü o kötü azaptan yüzünü kim koruyabilir?

25. Onlardan öncekiler de yalanlamıştı. Fakat azap kendilerine, hiç farkında olmadıkları bir yerden geldi.

26. Allah; onlara dünyada rezilliği tattırdı. Âhiretin azabı ise elbette daha büyüktür. Bir bilselerdi!

27. Yemin olsun, biz bu Kur'an'da insanlara her türden benzetmeyi yaptık ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

28. Bunu, eğri büğrüsü olmayan Arapça bir Kur'an olarak indirdik ki, korunup sakınabilsinler.

29. Allah; hakkında birbiriyle didişen ortakların bulunduğu bir adamla, bir tek ere teslim olan bir adamı örnek verdi. Örnek olarak bu ikisi eşit olur mu? Hamt, yalnız Allah'adır! Ama onların çokları bilmiyorlar.

30. Hiç kuşkusuz, sen de öleceksin, onlar da ölecekler!

31. Sonra siz, kıyamet günü Rabbinizin huzurunda davalaşacaksınız.

32. Allah hakkında yalan düzenden ve kendisine gelen doğruyu yalanlayandan daha zalim kim vardır? Gerçeği örten inkârcı nankörler için cehennemde bir barınak yok mu?

33. Doğruyu getirene ve onu tasdikleyene gelince, işte, böyleleri, korunanların ta kendileridir.

34. Rableri katında onlar için diledikleri her şey vardır. İşte, güzel düşünüp güzel davrananların ödülü budur.

35. Böylece, Allah onların yaptıklarının en kötülerini örtecek, ödüllerini, yaptıklarının en güzeliyle verecek.

36. **Allah,** kuluna **Kâfi** değil mi, yetmiyor mu? Seni, O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah kimi saptırırsa artık ona kılavuzluk edecek yoktur.

37. Allah'ın kılavuzluk ettiğini ise saptıran olamaz. **Allah Azîz** ve intikam alıcı değil mi?

38. Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, yemin olsun "**Allah**!" diyecekler. De onlara: "Peki, Allah'ın berisinden yakardıklarınız

hakkında ne diyorsunuz? Allah bana bir zarar vermek istese, O'nun vereceği zararı uzaklaştırabilirler mi? Yahut bana bir rahmet dilese, O'nun rahmetini tutabilirler mi?" De ki, "Bana Allah yeter! Tevekkül edenler sadece O'na dayanıp güvenirler."

39. De ki, "Ey toplumum! Yapabileceğinizi yapın; ben de kendi işimi yapacağım. Yakında bileceksiniz.

40. Kime geliyor rezil edici azap, kime iniyor bitip tükenmeyen azap?"

41. Kuşkusuz, bu kitabı sana insanlar için hak olarak indirdik. Artık kim doğru yolu seçerse kendi lehinedir; kim de saparsa kendi aleyhine sapmış olur. Sen onlar üzerine vekil değilsin.

42. Allah, benlikleri, ölümleri sırasında alır, ölmeyenleri de uykuları sırasında. Sonra, haklarında ölüm hükmü verdiklerini alıkoyar; ötekileri, belirlenen bir süreye kadar salıverir. Bunda, iyice düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır.

43. Yoksa Allah'ın berisinden şefaatçılar mı edindiler? De ki, "Onlar hiçbir şeye sahip olmayan/hiçbir şeye gücü yetmeyen, aklını da işletmeyen varlıklar olsalar da mı?"

44. De ki, "Şefaat, tümden ve sadece Allah'ındır! Göklerin ve yerin mülkü/yönetimi O'nundur. Sonunda O'na döndürüleceksiniz."

45. Allah yalnız başına/tek olarak anıldığında, âhirete inanmayanların kalpleri nefretle ürperir; O'nun berisindeki, ilahlaştırılmış kişilerle birlikte anıldığında ise hemen müjdelenmiş gibi sevinirler.

46. De ki, "Ey Allahım! Ey gökler ve yeri yaratan, ey görülmeyeni ve görüleni bilen! Sen hüküm vereceksin kulların arasında, ihtilaf ettikleri şeyler hakkında."

47. Eğer yeryüzündekilerin tamamı ve beraberinde bir o kadarı, zulmedenlerin olsa, kıyamet günü, azabın kötülüğünden kurtulmak için tümünü mutlaka fidye verirlerdi. Çünkü hiç hesaba katmamış oldukları şeyler, Allah tarafından karşılarına çıkarılmıştır.

48. Kazanmış olduklarının çirkinlikleri, önlerinde belirlenmiş; alay edegeldikleri şey kendilerini sarıvermiştir.

49. İnsana bir zorluk/zarar dokunduğunda bize yalvarır-yakarır; sonra ona bizden bir nimet lütfettiğimizde şöyle der: "Bu bir ilim sayesinde verildi bana!" Hayır, öyle değil; o bir fitnedir ama onların çokları bilmiyorlar.

50. Onlardan öncekiler de bunu söylemişlerdi ama kazandıkları şeyler kendilerine hiçbir yarar sağlamamıştı.

51. Sonunda, kazanmış olduklarının çirkinlikleri yakalarına yapışmıştı. Şunların zulmedenlerine de kazandıklarının kötülükleri gelip çatacaktır. Ve onlar kimseyi âciz de bırakamayacaklar/onlar bunu etkisiz de bırakamazlar.

52. Bilmediler mi ki, Allah, rızkı dilediğine açıp yayar da kısıp daraltır da! İman eden bir toplum için bunda elbette ibretler vardır.

53. De ki, "Ey öz benlikleri aleyhine sınırı aşan/aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! **Allah**, günahları tümden affeder. Çünkü O, mutlak **Gafûr**, mutlak **Rahîm'**dir.

54. Azap yakanıza yapışmadan Rabbinize dönüp O'na teslim olun! Sonra size yardım edilmez.

55. Farkında olmadığınız bir sırada, azap ansızın karşınıza çıkmadan önce size Rabbinizden indirilenin en güzeline uyun!

56. Benlik şöyle diyecektir o zaman: "Allah'a karşı aşırı gitmem yüzünden başıma gelenlere bak! Alay edip duranlardan biriydim doğrusu!"

57. Yahut şöyle diyecektir: "Allah bana kılavuzluk etseydi elbette ben de korunanlardan olurum."

58. Azabı gördüğünde şöyle de konuşacaktır: "Bana bir kez daha imkân verilseydi de güzel düşünüp güzel davrananlardan olsaydım!"

59. Hayır, olamaz! Ayetlerim sana geldi de onları hemen yalanlayıverdin; büyüklük tasladın ve kâfirlerden oldun.

60. Allah'a yalan isnat edenleri, kıyamet günü yüzleri simsiyah halde görürsün. Kibirliler için cehennemde bir barınak mı yok!

61. Allah, korunup sakınanları, kendi başarıları yüzünden kurtarır. Ne kötülük dokunur onlara ne de kederlenirler.

62. **Allah Haalik**'tir, her şeyin yaratıcısıdır. Her şey üzerine **Vekîl** olan da O'dur.

63. Göklerin ve yerin kilitleri/anahtarları O'nundur. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

64. De ki, "Bana, Allah'tan başkasına kulluk/ibadet etmemi mi emrediyorsunuz, ey cahiller?"

65. Yemin olsun, sana da senden öncekilere de şu vahyedilmiştir: Eğer şirke düşersen eylemin/üretimin/ibadetin kesinlikle boşa çıkar ve mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursun.

66. Başkasına değil, sadece Allah'a ibadet et; şükredenlerden ol!

67. Allah'ı, kadrine/şanına yaraşır şekilde tanıyamadılar. Oysaki kıyamet günü, yeryüzü tamamen O'nun avucudur/avucundadır; gökler de O'nun sağ elinde/kudretinde dürülmüş haldedir. Şanı yücedir O'nun; arınmıştır onların ortak koştuklarından!

68. Sûra üflenmiştir; Allah'ın dilediği kimseler dışında göklerde kim var, yerde kim varsa çarpılıp yere yıkılmıştır. Sonra sûra bir daha üflenmiştir. İşte hepsi ayağa kalkmış bakıyorlar.

69. Yeryüzü, Rabbinin nuruyla parıldamış, kitap ortaya konmuş, peygamberler, tanıklar getirilip aralarında hakla hüküm verilmiştir. Onlar asla haksızlığa uğratılmazlar.

70. Herkesin yapıp ettiğinin karşılığı tam verilir. O, onların neler yaptıklarını daha iyi bilmektedir.

71. İnkâr edenler bölük bölük cehenneme sevk edilirler. Oraya geldiklerinde onun kapıları açılır ve cehennem bekçileri onlara şöyle derler: "Size, içinizden resuller gelmedi mi ki, Rabbinizin ayetlerini karşınızda okusunlar ve sizi şu gününüze kavuşmanız hususunda uyarsınlar?" Onlar: "Evet, derler, geldi ama inkârcılar hakkında azap hükmü hak oldu."

72. Şöyle denilir: "Girin cehennemin kapılarından! Orada uzun süre kalacaksınız. Büyüklük taslayanların barınağı ne de kötüymüş!"

73. Rablerinden sakınanlar da bölükler halinde cennete sevk edilirler. Oraya geldiklerinde, cennet kapıları da kendilerine açıldığında, oranın bekçileri onlara şöyle derler: "Selam size! Tertemizsiniz. Hadi, girin şuraya, sürekli kalıcılar olarak!"

74. Onlar da şöyle derler: "Hamt olsun o Allah'a ki, bize vaadini yerine getirdi, bizi yeryüzüne mirasçılar yaptı. İşte, cennetten istediğimiz yerde konaklıyoruz. İş yapıp değer üretenlerin ödülü ne de güzelmiş!"

75. Melekleri de arşın çevresini kuşatarak Rablerinin hamdiyle tespih eder halde görürsün. Aralarında hakla hüküm verilmiştir. Nihayet, şöyle denir: "Hamt, âlemlerin Rabbi'ne özgüdür!

MÜMİN SURESİ
(60/40. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. Bu kitabın indirilişi, **Azîz** ve **Alîm** olan **Allah**'tandır.

3. **Ğâfir'**dir, günahı affedendir. Tövbeyi kabul eden, azabı çetin, lütfu bol olandır O. İlah yoktur O'ndan gayrı. Yalnız O'nadır varış ve dönüş.

4. Allah'ın ayetleri hakkında, küfre sapmış olanlardan başkası çekişip didişmez. Onların beldelerde dolaşıp durmaları seni aldatmasın.

5. Onlardan önce Nûh kavmi yalanlamıştı. Onlardan sonra gelen oymaklar da. Her ümmet kendilerine gelen elçiyi yakalasınlar diye uğraştı. Ve hakkı işlemez kılmak için yanlışı/tutarsızlığı esas alarak mücadele ettiler; nihayet onları yakaladım. Nasıl olmuştu azabım?!

6. İşte böyle! Rabbinin, nankörlüğe sapanlar hakkındaki, "Onlar ateş yâranıdır" sözü tam gerçekleşti.

7. Arşı yüklenip taşıyanlar ve onun çevresindeki şuurlular Rablerinin hamdi ile tespih ederler ve ona inanırlar. İman sahipleri için de şöyle af dilerler: "Rabbimiz! Sen her şeyi rahmet ve ilim halinde kuşattın. Tövbe edip senin yoluna uymuş olanları bağışla. Ve onları cehennem azabından koru!"

8. "Ey Rabbimiz, onları kendilerine vaat etmiş olduğun Adn cennetlerine koy! Atalarından, eşlerinden, zürriyetlerinden barışa yönelenleri de. **Azîz** ve **Hakîm** olan, hiç kuşkusuz, sensin, sen!"

9. "Koru onları kötülüklerden! O gün kötülüklerden koruduğuna mutlaka rahmet etmişsindir sen! İşte budur o en büyük kurtuluş ve eriş."

10. Küfre batmış olanlara şöyle haykırılır: "Allah'ın öfkesi, sizin kendi benliklerinize öfkenizden elbette ki daha büyüktür. Hani, siz imana çağrılıyordunuz da inkâr ediyordunuz!"

11. Dediler, "Rabbimiz! Bizi iki kez öldürdün, iki kez diriltin. Artık günahlarımızı itiraf ettik. Buradan çıkmak için bir yol daha var mı?"

12. Bu halinizin sebebi şu: Allah'a, yalnız O'na/bir tek O'na çağrıldığınızda inkâr etmiştiniz. O'na ortak koşulduğunda ise iman ediyordunuz. Artık hüküm o en yüce, o en büyük olan Allah'ın.

13. O odur ki, size ayetlerini gösteriyor ve sizin için gökten bir rızık indiriyor. O'na yönelenden başkası öğüt alamaz.

14. İnkârcı nankörler hoşlanmasa da siz, dini yalnız O'na özgüleyerek, Allah'a dua edin!

15. O **Refî**'dir, dereceleri yükseltendir; arşın sahibidir. Buluşma günü hakkında uyarmak için emrinden olan rûhu kullarından dilediğine indirir.

16. O gün onlar ortaya çıkarlar. Hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz. Kimindir bugün mülk/saltanat? O **Vâhid** ve **Kahhâr** olan **Allah**'ın!

17. Bugün her benlik kazandığıyla cezalandırılır. Zulüm yok bugün! Allah, hesabı çabucak görür.

18. Onları, yaklaşan felaket günü hakkında uyar! Yürekler gırtlaklara dayanmıştır; yutkunurlar. Zalimlerin ne bir dostu vardır ne de sözü dinlenir bir şefaatçıları.

19. O bilir gözlerin hain bakışını ve göğüslerin sakladığını.

20. Allah, hak ile hükmeder! O'nun dışında yakardıkları ise hiçbir şeyle hükmedemezler. **Allah'**tır mutlak **Semî'**, mutlak **Basîr**.

21. Yeryüzünde gezip dolaşma-

dılar mı ki, kendilerinden öncekilerin sonları nice olmuş görsünler? Onlar, hem kuvvetçe hem de yeryüzündeki eserler bakımından bunlardan daha zorlu idiler. Ama Allah onları günahları yüzünden yakaladı. Ve Allah'a karşı bir koruyanları da olmadı.

22. Sebep şuydu: Resulleri onlara açık seçik beyyineler getirirdi de onlar inkâr ederlerdi. Sonunda, Allah hepsini yakaladı. O çok güçlüdür, azabı da şiddetlidir.

23. Yemin olsun, Mûsa'yı da ayetlerimizle ve apaçık bir kanıtla göndermiştik.

24. Firavun'a, Hâmân'a ve Karun'a göndermiştik de onlar şöyle demişlerdi: "Tam yalancı bir sihirbazdır bu!"

25. Mûsa, katımızdan hakkı onlara getirince, şöyle dediler: "Onunla beraber iman edenlerin erkek çocuklarını öldürün, kadınlarını hayata salın/kadınlarına uygunsuzca davranın/ kadınlarının rahimlerini yoklayın!" Ama inkârcıların tuzağı hep boşa çıkmıştır.

26. Firavun dedi ki, "Bırakın beni, şu Mûsa'yı öldüreyim de Rabbine yalvarsın. Çünkü onun, dininizi değiştirmesinden yahut yeryüzünde fesat çıkarmasından korkuyorum."

27. Mûsa dedi: "Ben, hesap gününe inanmayan her kibirliden, benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olana sığındım!"

28. Firavun'un, eşraf ve seçkinlerden oluşan yakın çevresinden, imanını gizleyen bir adam şöyle konuştu: "Rabbim Allah'tır" dediği için bir adamı öldürüyor musunuz? Üstelik size, Rabbinizden açık seçik deliller de getirdi. Eğer yalancıysa yalancılığı kendi aleyhinedir. Eğer doğru sözlü ise size vaat ettiklerinden bir kısmı başınıza gelir. Kuşkusuz, Allah, zulme saparak onun bunun hakkından savurganlık yapan yalancıları doğruya ulaştırmaz."

29. "Ey toplumum! Bugün bu toprakta, birbirine destek veren insanlar olarak mülk ve yönetim sizin. Peki, karşımıza dikildiği zaman Allah'ın azabından bizi kim kurtaracak?" Firavun şöyle dedi: "Ben size kendi fikrimden başkasını göster-

mem. Ve ben sizi, aydınlık/doğruluk yolundan başkasına da kılavuzlamam."

30. İman etmiş olan bir adam dedi: "Ey toplumum, sizin üzerinize, diğer toplulukların-ki gibi bir günün gelmesinden korkuyorum;

31. Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un ve onların ardından gelenlerin serüvenleri gibi. Allah, kulları için zulüm istemiyor."

32. "Ey toplumum! Sizin adınıza o bağırıp çağrışma gününden korkuyorum."

33. "Bir gündür ki o, sırtınızı dönerek kaçmaya çalışırsınız fakat Allah'a karşı sizi koruyacak kimse olmaz. Allah'ın saptırdığının, yol göstereni yoktur."

34. Yemin olsun, daha önce Yûsuf da size açık seçik beyyineler getirmişti de onun size getirdikleri hakkında hep kuşku duymuştunuz. Daha sonra, o ölünce de şöyle demiştiniz: "Allah ondan sonra bir daha asla resul göndermez!" Allah, başkalarının hakkından azgınca savurganlık yapan şüpheye yenik düşmüşleri işte böyle saptırır.

35. Kendilerine gelmiş bir kanıt olmaksızın Allah'ın ayetleri hakkında mücadele edenlerin durumu, hem Allah katında hem de inananların katında büyük bir öfke konusu olmuştur. Allah, tüm zorba, kibirli kalpler üzerine işte böyle mühür basıyor.

36. Firavun dedi: "Ey Hâmân, sebeplere ulaşabilmem için bana yüksek bir kule yap!"

37. "Göklerin sebeplerine ulaşırsam, Mûsa'nın Tanrı'sına da ulaşırım. Ben onun yalancı biri olduğunu düşünüyorum." Firavun'a, yaptığı işin kötülüğü bu şekilde süslü gösterildi de yoldan saptırıldı. Firavun'un tuzağı hep kayıptadır.

38. O iman eden kişi dedi: "Ey toplumum! Bana uyun, sizi doğru yola götüreyim."

39. "Ey toplumum, şu iğreti dünya hayatı, geçici bir nimetlenmeden ibarettir. Âhiretse sürekli durulacak yurdun ta kendisidir."

40. "Kötü bir iş yapan, sadece

yaptığı kadarıyla cezalandırılır. Erkek ve kadından mümin olarak iyi bir iş yapana gelince, işte böyleleri cennete girerler ve orada hesapsız bir biçimde rızıklandırılırlar."

41. "Ey toplumum! Sebep ne ki; ben sizi kurtuluşa çağırıyorum, siz beni ateşe çağırıyorsunuz."

42. "Siz beni, Allah'a nankörlük etmeye ve hakkında hiçbir bilgim olmayan şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Bense sizi o **Azîz** ve **Gaffâr** olana davet ediyorum."

43. "Sizin beni çağırdığınız şeye, ne dünyada ne de âhirette asla ve asla dua edilemez/onun dünyada ve âhirette çağrı hakkı yoktur. Dönüşümüz-varışımız Allah'adır. Onun bunun malından azgınca savurganlık yapanlar, ateş halkının ta kendileridir."

44. "Size söylemekte olduklarımı yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Allah, kullarını iyice görmektedir."

45. Allah, o adamı ötekilerin kurdukları tuzakların kötülüklerinden korudu. Firavun'un seçkin çevresini de azabın en beteri kuşattı.

46. Sabah-akşam, ateşe arz olunurlar. Kıyamet koptuğu gün de şöyle denir: "Firavun'un seçkin çevresini de azabın en şiddetlisine sokun!"

47. O vakit onlar ateş içinde çekişir dururlar. Horlanan takım, böbürlenen takıma şöyle der: "Biz sizin uydularınız olmuştuk. Şimdi şu ateşin bir kısmını olsun bizden uzak tutabilir misiniz?"

48. Böbürlenen takım şöyle konuşur: "Gerçek şu ki, hepimiz ateşin içindeyiz. Allah, kullar arasında hüküm vermiş."

49. Ateştekiler, cehennem bekçilerine şöyle der: "Rabbinize yakarın da azabı bizden bir gün olsun hafifletsin!"

50. Bekçiler derler ki, "Resulleriniz size açık seçik beyyineler getirmezler miydi?" Derler ki, "Elbette getirirlerdi!" Bekçiler, "O halde,

yalvarın durun; inkârcı nankörlerin yakarışları çıkmazda kalıp gitmiştir." diye cevap verirler.

51. Şu bir gerçek ki, biz, resullerimize ve iman edenlere, hem dünya hayatında hem de tanıkların ayağa kalkacakları gün mutlaka yardım edeceğiz.

52. O gün ileri sürdükleri özürleri, zalimlere yarar sağlamayacaktır. Lanet var onlar için ve yurtların en kötüsü onların.

53. Yemin olsun ki, Mûsa'ya o hak kılavuzu verdik ve İsrailoğullarını kitaba mirasçı kıldık.

54. Akıl ve gönül sahipleri için bir yol gösterici, bir hatırlatıcıdır o.

55. Öyleyse sabret! Kuşkun olmasın ki, Allah'ın vaadi haktır. Günahın için af dile! Akşam ve sabah, Rabbini överek tespih et!

56. Kendilerine gelmiş hiçbir kanıt olmadan, Allah'ın ayetleri hakkında tartışıp duranlar var ya, onların göğüslerinde, asla ulaşamayacakları bir büyüklüğün kuruntusu vardır. Artık **Allah'**a sığın! O'dur **Semî**, O'dur **Basîr.**

57. Göklerin ve yerin yaratılışı/yaratıkları, insanların yaratılışından/insanlar âleminden elbette daha büyüktür. Ne var ki, insanların çokları bilmiyorlar.

58. Körle gören, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlarla kötülük üretenler bir olmaz. Ne kadar da az düşünüyorsunuz!

59. O saat elbette gelecektir; kuşku yok bunda. Fakat insanların çokları inanmazlar.

60. Rabbiniz şöyle buyurmuştur: Dua edin bana, cevap vereyim size! Kibre saparak bana ibadetten uzaklaşanlar, aşağılanmış bir halde cehenneme girecekler-dir.

61. Allah, içinde dinlenesiniz diye sizin için geceyi yarattı. Gündüzü de aydınlık kıldı. Şu bir gerçek ki, Allah, insanlara her halde lütufkâr davranıyor fakat insanların çokları şükretmezler.

62. İşte o Allah'tır sizin Rabbiniz! Her şeyin yaratıcısıdır O. Tanrı yok O'ndan başka. Durum bu iken, nasıl oluyor da çevriliyorsunuz?

63. Allah'ın ayetlerine kafa tutanlar, işte böyle döndürülürler.

64. Allah odur ki, yeryüzünü sizin için durulacak yer, göğü bir bina yaptı; sizi yaratıp donattı ve görünüşünüzü güzel yaptı, sizi temiz ve güzel nimetlerle rızıklandırdı. İşte bu Allah'tır sizin Rabbiniz! Âlemlerin Rabbi olan Allah ne kadar yücedir!

65. **Hayy** O'dur! Tanrı yoktur O'ndan başka. Dini kendisine özgüleyerek dua edin O'na. Hamt olsun âlemlerin Rabbi'ne!

66. De ki, "Ben, Rabbimden bana açık-seçik ayetler gelince, sizin, Allah'ın berisinden yakardıklarınıza kulluk etmekten yasaklandım. Ben, âlemlerin Rabbi'ne teslim olmakla emrolundum."

67. O O'dur ki, sizi önce topraktan, sonra bir spermden, sonra bir embriyodan yarattı. Sonra sizi bebek olarak annelerinizin karnından çıkarıyor, sonra güçlü çağınıza ulaşasınız ve nihayet ihtiyarlar olasınız diye sizi yaşatıyor. İçinizden bir kısmı daha önce vefat ettiriliyor. Tüm bunlar, belirlenen bir süreye ulaşasınız ve aklınızı işletesiniz diyedir.

68. O O'dur ki, hem hayat veriyor hem öldürüyor. Bir iş ve oluşa hükmedince, ona sadece "Ol!" der; o hemen oluverir.

69. Bakmadın mı Allah'ın ayetleri hakkında tartışanlara, nasıl döndürülüyorlar!

70. Kitabı ve resullerimiz aracılığıyla gönderdiğimizi yalanlayanlar, yakında bilecekler!

71. O zaman, boyunlarında bukağılar, zincirler, sürüklenecekler,

72. Kaynar suyun içine. Sonra da ateşte yakılacaklar.

73. Sonra, onlara şöyle denecek: "Ortak koştuklarınız nerede?"

74. "Allah'ın berisinden taptıklarınız nerede?" Diyecekler ki, "Bizden uzaklaşıp kayboldular. Doğrusu, biz, daha önce hiçbir şeye yakarmıyormuşuz." Allah, inkâr edenleri işte böyle saptırır.

75. Bütün bunlar, yeryüzünde haksız yere sevinç şımarıklığına düşmeniz, kasılıp kabarmanız yüzündendir.

76. Girin cehennemin kapılarından; uzun süre kalacaksınız içeride. Kibirlenenlerin barınağı ne de kötüymüş!

77. Sen sabret! Çünkü Allah'ın vaadi haktır. Onları tehdit ettiğimiz şeyin bir kısmını belki sana gösteririz, belki de seni vefat ettiririz. Sonunda onlar bize döndürülecekler.

78. Yemin olsun, biz senden önce de resuller gönderdik. Onların bir kısmının hayat ve hatırasını sana anlattık, bir kısmının hayat ve hatırasından sana bahsetmedik. Hiçbir resulün, Allah'ın izni olmaksızın herhangi bir mucize getirmesi söz konusu olamaz. Allah'ın emri geldiğinde, hakla hükmedilir ve gerçeği hükümsüz kılmaya çalışanlar orada hüsrana uğrarlar.

79. Bir kısmından binek edinesiniz, bir kısmından yiyesiniz diye sizin için hayvanları yaratan, O Allah'tır.

80. O hayvanlarda sizin için daha nice faydalar vardır. Onları binek yaparak, gönüllerinizdeki arzuya ulaşırsınız. Hem onlar üzerinde hem gemiler üzerinde taşınırsınız.

81. Allah size ayetlerini gösteriyor. Allah'ın ayetlerinden hangisini inkâr ediyorsunuz?

82. Yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden öncekilerin sonu nice olmuş diye bakmıyorlar mı? Öncekiler bunlardan sayıca daha çok, kuvvetçe daha zorlu ve yeryüzündeki eserler bakımından daha üstün idiler. Ama kazanmış oldukları şeyler, kendilerine hiçbir yarar sağlamadı.

83. Resulleri onlara açık seçik beyyineler getirdiklerinde, onlar, yanlarındaki bilgiyle sevinip övündüler. Ve alay

edip durdukları şey kendilerini kuşatıverdi.

84. Hışmımızı gördüklerinde, "Allah'a, yalnızca O'na inandık, O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik." dediler.

85. Ne var ki, hışmımızı gördüklerinde, ettikleri iman kendilerine yarar sağlamadı. Allah'ın, kulları hakkında işleyip duran yolu-yöntemidir bu. Kâfirler orada hüsrana uğradılar.

FUSSILET SURESİ
(61/41. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. **Rahman** ve **Rahîm'**den indirilmedir bu!

3. Bilgi ile donanmış bir toplum için ayetleri, Arapça bir Kur'an halinde fasıl fasıl ayrıntılı kılınmış bir kitaptır bu!

4. Muştulayıcı ve uyarıcı olarak indirilmedir. Onların pek çoğu yüz çevirdi; kulak verip dinlemezler onlar.

5. Dediler ki, "Bizi çağırdığı o şeye karşı kalplerimiz kılıflar içinde; kulaklarımızda bir ağırlık, seninle bizim aramızda da bir perde var. O halde, sen işini yap, muhakkak biz de işimizi yapacağız."

6. De ki, "Ben sadece sizin gibi bir insanım. İlahınızın bir tek ilah olduğu bana vahyediliyor. O halde, şaşıp sendelemeden O'na yönelin ve O'ndan af dileyin. Lanet olsun müşriklere/Allah'a ortak koşanlara!

7. Onlar zekâtı vermezler. Ölüm sonrası hayatı inkâr edenler de onlardır.

8. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelin-

ce, onlar için minnet altına sokmayan bir ödül vardır."

9. De ki, "Siz, yerküreyi iki günde yaratana gerçekten nankörlük edip O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? Âlemlerin Rabbi'dir O."

10. O, yeryüzüne, denge ve dayanıklık sağlayan dağları üstünden yerleştirdi. Onda bereketlere vücut verdi. Ve onda, azıklarını dört günde takdir edip düzenledi. İsteyip duranlar için eşit miktarda olmak üzere...

11. Sonra, buhar/duman halindeki göğe yöneldi de ona ve yerküreye şöyle seslendi: "İsteyerek veya istemeyerek gelin!" Onlar şöyle dediler: "İsteyenler olarak geldik!"

12. Böylece, onları, iki günde, yedi gök halinde takdir edip her göğe kendi iş ve oluşunu vahyetti. Ve biz, arza en yakın göğü kandillerle ve bir korumayla donattık. İşte bunlar, **Azîz** ve **Alîm** olanın takdiridir.

13. Yüz çevirirlerse şöyle de: "Sizi, Âd ve Semûd'a çarpan yıldırıma benzer bir yıldırıma karşı uyarıyorum."

14. Hani, resuller onlara önlerinden, arkalarından gelerek şöyle demişlerdi: "Allah'tan başkasına ibadet etmeyin!" Şöyle cevap vermişlerdi: "Eğer Rabbimiz isteseydi, kesinlikle melekler indirirdi. Bu yüzden biz sizinle gönderileni tanımıyoruz."

15. Âd toplumu yeryüzünde haksız bir biçimde büyüklük tasladı da şöyle dediler: "Bizden daha güçlü kim var?" Onlar, kendilerini yaratan Allah'ın, evet O'nun, onlardan daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Bunlar, bizim ayetlerimize de karşı çıkıyorlardı.

16. Biz de onlara dünya hayatında zillet azabını tattırmak için o uğursuz günlerde üzerlerine dondurucu bir rüzgâr gönderdik. Âhiretin azabı elbette ki, daha rezil edicidir. Üstelik, onlar hiçbir yardım da görmeyeceklerdir.

17. Semûd'a gelince, biz onlara kılavuzluk ettik ama onlar

körlüğü hidayete tercih ettiler. Bunun üzerine, kazandıkları yüzünden, alçaltıcı azabın yıldırımı onları yakaladı.

18. İnananları kurtardık, onlar korunuyorlardı.

19. Gün olur, Allah'ın düşmanları, düzenli bir biçimde bir araya toplanıp ateşe sürülürler.

20. Nihayet, oraya geldiklerinde kulakları, gözleri, derileri, yapıp-ettikleri hakkında onlar aleyhine tanıklık edecektir.

21. Derilerine, "Aleyhimizde neden tanıklık ettiniz?" derler. Derileri derler ki, "O her şeyi konuşturan Allah konuşturdu bizi. Hani, sizi ilk seferinde de O yaratmıştı ya! Ve siz O'na döndürüleceksiniz."

22. Siz; işitme gücünüzün, gözlerinizin, derilerinizin, aleyhinize yapacağı tanıklıktan gizlenmiyordunuz. Tam aksine, siz, yaptıklarınızdan birçoğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz.

23. İşte, Rabbiniz hakkında beslediğiniz bu zannınız sizi mahvetti de hüsrana uğrayanlardan oldunuz.

24. Şimdi eğer dayanabilirlerse, barınakları ateştir. Yok eğer özür dileyip hoşnutluk sağlamak istiyorlarsa, özürleri kabul edilmeyecektir.

25. Biz onları birtakım yakınlarla/dostlarla çevreleyip sardık da onlar, önlerinde ve arkalarında ne varsa bunlara süslü gösterdiler. Kendilerinden önceki cin ve insan ümmetleri için hak olan söz, bunlar aleyhine de hak oldu. Çünkü bunlar, hüsrana uğrayanlardı.

26. O inkârcı nankörler şöyle dedi: "Şu Kur'an'ı dinlemeyin! Ona karşı yaygara koparın ki, galip gelesiniz!"

27. Yemin olsun, o inkârcılara şiddetli bir azabı tattıracağız ve elbette ki, onları, yapıp ettiklerinin en kötüsüyle cezalandıracağız!

28. İşte bu, Allah düşmanlarının cezası olan ateştir. Ayetlerimize karşı çıkmalarından ötürü, orada ken-

dileri için uzun süreli kalış yeri vardır.

29. O küfre sapanlar şöyle diyecekler: "Rabbimiz, cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster ki, onları ayaklarımızın altına alalım da en aşağıda kalanlardan olsunlar."

30. Şu bir gerçek ki, "Rabbimiz Allah'tır!" deyip sonra dosdoğru yürüyenler/dürüst yaşayanlar üzerine, melekler ha bire iner de şöyle derler: "Korkmayın, üzülmeyin! Size vaat edilen cennetle sevinin."

31. "Biz sizin, dünya hayatında da âhirette de dostlarınızız. Cennette sizin için nefislerinizin arzuladığı her şey var. Orada sizin için istediğiniz her şey var.

32. "**Gafûr** ve **Rahîm Allah**'tan bir ikram olarak."

33. Allah'a çağırıp/yakarıp barışa/hayra yönelik iş yapan ve "Ben, Müslümanlardanım/Allah'a teslim olanlardanım" diyen kimseden daha güzel sözlü kim vardır?!

34. Güzellikle çirkinlik/iyilikle kötülük bir olmaz! Kötülüğü, en güzel tavırla sav! O zaman görürsün ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sımsıcak bir dost gibi oluvermiştir.

35. Böyle bir tavra, sabredenlerden başkası ulaştırılmaz. Böyle bir tavra, büyük nasip sahibinden başkası ulaştırılmaz.

36. Eğer şeytandan gelen kötü bir dürtü seni dürtecek olursa hemen Allah'a sığın! Çünkü en iyi işiten O'dur, en iyi bilen O.

37. Gece ve gündüz, Güneş ve Ay onun ayetlerindendir. Eğer sadece Allah'a ibadet ediyorsanız, Güneş'e, Ay'a secde etmeyin; onları yaratan Allah'a secde edin!

38. Eğer büyüklük taslarlarsa bilsinler ki, Rabbin katındakiler hiç usanmadan, gece ve gündüz O'nu tespih ederler.

39. Sen, toprağı huşû içinde boynu bükük görüyorsun ya, işte o da Allah'ın ayetlerindendir. Onun üzerine suyu indirdiğimizde, o titrer ve kabarır. Hiç kuşku-

suz, onu dirilten **Muhyî** ölüleri de mutlaka diriltecektir. O, her şey üzerinde güç sahibidir.

40. Ayetlerimiz hakkında eğri ile doğruyu birbirine katanlar, bize gizli kalmazlar. Şimdi, ateşin içine atılan mı hayırlıdır, kıyamet günü güven içinde gelen mi? Dilediğinizi yapın. O, yapıp ettiklerinizi iyice görmektedir.

41. Onlar, o zikiri/Kur'an'ı kendilerine geldiğinde inkâr ettiler. Halbuki o, eşsiz yücelikte bir kitaptır.

42. Bâtıl ona, ne önünden gelebilir ne de arkasından. **Hakîm** ve **Hamîd Allah**'tan bir indirmedir o!

43. Senin için söylenen, senden önceki resuller için söylenenden başka şey değildir. Hiç kuşkusuz, senin Rabbin hem çok affedicidir hem de acıklı bir azabın sahibidir.

44. Eğer biz onu yabancı dilde bir Kur'an yapsaydık, elbette şöyle diyeceklerdi: "Ayetleri fasıl fasıl ayrıntılı kılınmalı değil miydi? Arap'a yabancı dil mi?/ister yabancı dilde, ister Arapça!" De ki, "O, iman edenler için bir kılavuz, bir şifadır. İnanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır. Ve Kur'an, onlar için bir körlüktür. Böylelerine, çok uzak bir mekândan seslenilmektedir."

45. Yemin olsun, biz, Mûsa'ya kitabı verdik de onda ihtilafa düşüldü! Eğer Rabbinin öne geçmiş bir sözü olmasaydı, aralarında iş mutlaka bitirilirdi. Hiç kuşkusuz, onlar, Kur'an hakkında, sürekli işkillendiren bir kuşku içindedirler.

46. Kim barışa/hayra yönelik bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin, kullara asla zulmetmez.

47. Kıyamet saatine ilişkin bilgi, Allah'a bırakılır. O'nun ilmi dışında ne meyveler kabuğundan çıkar ne de bir dişi gebe kalır veya doğurur. "Ortaklarım nerede?" diye seslendiği gün, şöyle diyeceklerdir: "Bizden hiçbir tanık olmadığını sana arz ederiz."

48. Daha önce yakarıp durdukları, onlardan uzaklaşıp kaybolmuştur. Kaçacak hiçbir yerleri olmadığını anlamışlardır.

49. İnsan, hayır istemekten/hayır için dua etmekten bıkıp usanmaz. Kendisine bir şer dokunmaya görsün; hemen ümidini keser, yıkılır.

50. Eğer kendisine dokunan bir zorluktan/zarardan sonra bizden bir rahmet tattırsak, yemin olsun, şöyle diyecektir: "Bu benim hakkım! Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Rabbime döndürülmüş olsam da şüphesiz, O'nun katında benim için şaşmaz güzellikler vardır." Yemin olsun, biz o nankörlük edenlere, yapıp ettiklerini haber vereceğiz. Yemin olsun, o çetin azabı onlara tattıracağız!

51. İnsana nimet verdiğimizde yüz çevirir, yan yatar. Kendisine şer dokununca, hemen duaya koyulur.

52. De ki, "Söyleyin bakalım, o Kur'an Allah katından ise, siz de onu inkâr ettiniz-se/onun üstünü örttünüz-se, dönüşü olmayan bir yabancılaşmaya düşenden daha sapık kim vardır?"

53. Onlara ayetlerimizi ufuklarda ve öz benliklerinin içinde göstereceğiz. Ta ki, onun hak olduğu kendilerine ayan beyan belli olsun. Kendisinin her şey üzerinde bir tanık oluşu, senin Rabbine yetmez mi?

54. Dikkat edin, onlar Rablerine kavuşma konusunda bir şüphe içindedirler. Gözünüzü açın! **Allah Muhît**'tir, her şeyi çepeçevre kuşatmıştır.

ŞÛRA SURESİ
(62/42. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ha, Mîm!

2. Ayn, Sîn, Kaf!

3. İşte böyle vahyeder sana ve senden öncekilere **Azîz** ve **Hakîm** olan **Allah**!

4. Göklerdeki ve yerdeki her şey O'nundur! Öylesine yüce, öylesine büyüktür O!

5. Gökler, üstlerinden çatlayacak gibi titreşiyor. Melekler de Rablerinin hamdiyle tespih ediyorlar ve yeryüzündekiler için af diliyorlar. Gözünüzü açıp kendinize gelin! Allah'tır ancak hep affeden, hep merhamet eden.

6. O'nun berisinden veliler edinenlere gelince, onlar üzerine gözcü de Allah'tır. Sen değilsin onlara vekil.

7. İşte böyle! Biz sana Arapça bir Kur'an vahyettik ki, ülke ve medeniyetlerin anasını ve çevresindekileri uyarasın. Ve toplama günü konusunda da uyarıda bulunasın. Hiç kuşku yok o günde. Bir bölük cennettedir, bir bölük ateşte.

8. Eğer Allah dileseydi onları bir tek ümmet elbette yapıverirdi. Fakat O, dilediği kişiyi/dileyeni rahmetine sokar. Zalimlere gelince, onlar için ne bir dost vardır ne de bir yardımcı.

9. Yoksa O'ndan başka veliler mi edindiler? Allah! O'dur gerçek dost. Ölüleri O diriltir. O her şeye güç yetirir.

10. Herhangi bir şeyde ihtilafa düştüğünüzde onun hükmü Allah'a bırakılır. İşte budur Rabbim olan Allah! Yalnız O'na güvenip dayandım; yalnız O'na yönelirim ben.

11. Gökleri ve yeri ortaya çıkarandır, **Fâtır'**dır O. Sizin için nefslerinizden eşler vücuda getirmiştir; davarlardan da çiftler. Bu tarz içinde üretiyor sizi. O'nun benzeri gibi bir şey yoktur. Gereğince işiten, gereğince görendir O.

12. Göklerin ve yerin kilitleri/anahtarları O'nundur. Rızkı, dilediğine açıp bol bol verir. Kısarak, ölçüyle de verir. Gerçek şu ki, O, her şeyi en iyi biçimde bilmektedir.

13. Sizin için, dinden, Nûh'a önerdiğini, sana vahyettiğini, İbrahim'e, Mûsa'ya ve İsa'ya önerdiğimizi şöyle diyerek kanunlaştırdı: "Dini dosdoğru tutun; onda bölünüp fırkalara ayrılmayın!" Onları çağırdığın bu tutum, şirke bulaşanlara çok ağır gelmiştir. Allah, dilediğini kendisi için seçer ve hakka yönelenleri kendisine iletir.

14. Kendilerine ilim geldikten sonra, sadece aralarındaki kıskançlık/doymazlık/azgınlık/yalancılık/zulüm/kibir/zinakârlık yüzünden fırkalara bölündüler. Eğer belli bir süreye kadar erteleme sözü Rabbinden gelmiş olmasaydı, aralarında iş mutlaka bitirilirdi. Onların ardından kitaba mirasçı olanlar da onun hakkında, işkillendiren bir kuşku içindedirler.

15. İşte bunun için sen çağrıda bulun/dua et ve emrolunduğun gibi dosdoğru yürü. Onların boş arzularına uyma ve şöyle de: "Allah'ın kitaptan indirdiğine inandım. Aranızda adaleti sağlamakla emrolundum. Allah'tır, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size! Bizimle sizin aranızda delil yok! Allah bizi bir araya toplayacaktır/aramızı bulacaktır. Dönüş O'nadır."

16. Kabul edilişinin ardından Allah hakkında tartışmaya girenlerin delilleri Rableri katında geçersizdir. Bunların üzerlerine öfke, kendilerine şiddetli bir azap vardır.

17. Kitabı hak olarak/hakla ve mizan olarak/mizanla indiren o Allah'tır. Nereden bi-

leceksin, belki de kıyamet saati çok yakındır!

18. Ona inanmayanlar onun çabucak gelmesini isterler. İman edenlerse ondan ürperirler ve bilirler ki, o haktır. Dikkat edin, kıyamet saati hakkında tartışıp duranlar, geri dönüşü olmayan bir sapıklığın tam içindedirler.

19. Allah, kullarına çok lütufkârdır; dilediğini rızıklandırır. O'dur en güçlü, O'dur en yüce!

20. Âhiret ekini isteyenin o ekinini artırırız; dünya ekini isteyene de ondan veririz. Ama böylesi için âhirette bir nasip yoktur.

21. Yoksa onların, dinden, Allah'ın izin vermediği şeyi kendileri için yasalaştıran ortakları mı var? Kesin ayrıma ilişkin söz olmasaydı, aralarında hüküm mutlaka verilirdi. O zalimler var ya, onlar için acıklı bir azap öngörülmüştür.

22. Kazandıkları, tepelerine inerken o zalimlerin korkudan titrediklerini göreceksin. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlarsa cennetlerin bahçelerindedir. Rableri katında kendileri için, diledikleri her şey vardır. İşte budur o büyük lütuf.

23. Allah'ın, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara müjdelediği, işte budur. De ki, "Ben, buna karşılık sizden, yakın akrabamı/Ehlibeytimi sevmeniz dışında bir ücret istemiyorum." Kim bir iyilik/güzellik üretirse onun için, o ürettiğine bir güzellik daha ekleriz. Çünkü **Allah Gafûr**'dur, çok affeder; **Şekûr'**dur, iyiliğe karşılık verir/teşekkür eder.

24. Yoksa, "Yalan düzüp Allah'a iftira etti" mi diyorlar? Allah dilerse senin kalbini mühürler; bâtılı mahveder ve hakkı kendi sözleriyle gerçekleştirir. Kuşkusuz, O, göğüslerin özündekini çok iyi bilir.

25. Kullarından tövbeyi kabul eden O'dur. Çirkinlikleri/kötülükleri affeden O, yapıp ettiklerinizi bilen O.

26. İman edip barışa/hayra yö-

nelik işler yapanların dualarını O cevaplıyor, lütfundan onlara fazlasını O veriyor. İnkârcı nankörlere de şiddetli bir azap var.

27. Eğer Allah, kulları için rızkı yayıp döşeseydi, yeryüzünde mutlaka azarlardı. Ama O, dilediğince ölçülü olarak indiriyor. Çünkü O, kullarından gereğince haberdardır, onları iyice görmektedir.

28. O odur ki, kulları umutlarını kestikten sonra yağmuru indirir ve rahmetini yayar. **Velî**'dir O, **Hamîd'**dir.

29. Gökleri ve yeri ve bu ikisi içinde yaydığı canlıları yaratması da O'nun ayetlerindendir. O, dilediği zamanda onları bir araya getirmeye **Kadîr'**dir.

30. Size gelip çatan her musibet, ellerinizin kazandığı yüzündendir. Allah birçoklarını da affediyor.

31. Siz, yeryüzünde âciz bırakıcılar değilsiniz. Sizin, Allah'tan başka dostunuz da yoktur, yardımcınız da.

32. Denizde o dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nun ayetlerindendir.

33. Dilerse rüzgârı durdurur da o akıp giden gemiler denizin sırtında donmuş gibi kalırlar. Gereğince sabreden, gereğince şükreden herkes için bütün bunlarda elbette ki ibretler vardır.

34. Yahut onları, içindekilerin kazançları yüzünden mahveder. Ama birçoğunu affediyor;

35. Ki, ayetlerimiz hakkında tartışıp duranlar kendileri için kaçacak bir yer olmadığını bilsinler.

36. Size verilen şeyler, şu iğreti hayatın nimetidir. İnanıp Rablerine tevekkül edenler için Allah katında bulunan ise daha hayırlı, daha kalıcıdır.

37. Onlar, günahın büyüklerinden ve tüm iğrençliklerinden uzak dururlar. Öfkelendikleri zamansa, affedenler onlar olur.

38. Rablerinin çağrısına cevap verirler, namazı/duayı yerine getirirler. İşleri/yönetimleri, aralarında bir şûradır. Kendilerine verdiğimiz rızıklardan infak ederler.

39. Kendilerine zulüm ve haksızlık gelip çattığında, yardımlaşırlar/kendilerini savunurlar.

40. Bir kötülüğün cezası, tıpkısı bir kötülüktür. Fakat affedip barışmayı esas alanın ücretini bizzat Allah verir. O, zalimleri hiç sevmez.

41. Zulme uğratılışı ardından kendini savunana gelince, böyleleri aleyhine yol aranamaz.

42. Aleyhlerine yol aranacak olanlar şu kişilerdir ki, insanlara zulmederler ve yeryüzünde haksız yere saldırılarda bulunurlar. İşte böyleleri için acıklı bir azap vardır.

43. Sabredip bağışlayan bilsin ki, bu, işlerin en zorluklarındandır.

44. Allah'ın saptırdığına, O'ndan başka dost yoktur. Zalimlerin, azapla yüz yüze geldiklerinde, "Geri dönüşe bir yol yok mu?" diye söylendiklerini göreceksin.

45. Ve göreceksin onları, zilletten ezilip büzülmüş halde ürkek bakışlarla bakarken, ateşe salınırlar. İnananlar şöyle derler: "Gerçek hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini hem de ailelerini perişan edenlerdir. Dikkat edin, zalimler, sürüp gidecek bir azabın içindedir."

46. Onların Allah'tan başka kendilerine yardım edecek velileri yoktur. Allah'ın saptırdığı kimse için artık hiçbir yol yoktur.

47. Ertelenmesine Allah'tan izin çıkmayacak gün gelmeden önce, Rabbinizin çağrısına uyun. O gün, sığınacak yeriniz olmayacak; yaptıklarınızı inkârınız da mümkün olmayacak.

48. Yüz çevirirlerse, biz seni onlar üzerine bekçi göndermemişiz. Sana düşen, tebliğden başka bir şey değildir. Biz insana, bizden bir rahmet tattırdığımızda, onunla sevinip şımarır. Kendi ellerinin hazırladığından bir kötülük başlarına sarılınca, bakarsın insan, alabildiğine nankörleşmiştir.

49. Göklerin ve yerin mülkü/yönetimi Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine

kız evlat bağışlar, dilediğine de erkek evlatlar bağışlar.

50. Yahut onları erkekler ve dişiler halinde çift verir. Dilediğini de kısır yapar. O'dur bilen, O'dur güç yetiren.

51. Hiçbir beşer için mümkün değildir ki, **Allah** onunla şu yollar dışında konuşsun: Vahiyle, yahut perde arkasından, yahut bir elçi gönderip de kendi izniyle dilediğini bildirmesi şeklinde. Yüceler yücesi O'dur; hüküm ve hikmet sahibi O'dur.

52. İşte böylece sana da emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu, kullarımızdan dilediğimizi kendisiyle kılavuzladığımız bir nur yaptık. Hiç kuşkusuz, sen, dosdoğru bir yola kılavuzluk etmektesin.

53. Göklerde ve yerdeki her şeyin sahibi olan Allah'ın yoludur o. Gözünüzü açın, bütün iş ve oluşlar Allah'a varır!

ZÜHRUF SURESİ
(63/43. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. O ayan beyan konuşan kitaba yemin olsun ki,

3. Biz onu akıl erdiresiniz diye Arapça bir Kur'an yaptık.

4. Ve o, bizim katımızdaki ana kitapta çok yüce, çok hikmetlidir.

5. Siz, onun bunun hakkından savurganlık yapan azmışlardan oluşmuş bir toplumsunuz diye, o zikri/Kur'an'ı sizden uzak mı tutalım?

6. Biz, öncekiler için de nice peygamberler gönderdik.

7. Onlara bir peygamber geldiğinde onunla mutlaka alay ediyorlardı.

8. Biz, gücü-kuvveti onlardan daha üstün olanları da helâk etmişizdir. Öncekilerin örneği geçti.

9. Gerçek şu ki, eğer onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, kesinlikle şöyle diyeceklerdir: "Onları, **Azîz** ve **Alîm** olan yarattı!"

10. O, yerküreyi size bir beşik yaptı. Ve onda sizler için yollar oluşturdu ki, varacağınız yere varabilesiniz.

11. Gökten bir ölçüye bağlı olarak/bir kaderle su indirmiştir O. O suyla biz ölü bir beldeyi hayata kavuşturduk. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

12. Tüm çiftleri de yaratan O'dur. Ve O, sizin için gemilerden ve hayvanlardan binmekte olduğunuz şeylere de vücut verdi;

13. Ki, onların sırtlarına kurulasınız, sonra oraya kurulduğunuzda, Rabbinizin nimetini hatırlaya da şöyle diyesiniz: "Adı ve kudreti yücedir bunu bizim emrimize verenin! Yoksa biz bunu kendimize yanaştıramazdık."

14. "Ve gerçekten biz, halden hale geçerek Rabbimize mutlaka döneceğiz."

15. Kullarından O'na bir pay çıkardılar/bir parça isnat ettiler. Hiç kuşkusuz, insan apaçık bir nankördür.

16. Yoksa Allah, yarattıklarından kızları kendine ayırdı da oğullarla seçkinleşmeyi size mi bıraktı?

17. Onlardan biri, **Rahman**'a benzettiği/**Rahman**'a isnat ettiği kız evlatla müjdelendiğinde, yüzü simsiyah kesilir de öfkeden yutkunur durur.

18. Süs içinde yetiştirilen, fakat çekişme ve savaşta yetersiz kalanı, öyle mi?

19. **Rahman'**ın kulları olan melekleri, dişiler saydılar. Onların yaratılışına tanık mıydılar? Tanıklıkları yazılacak ve sorguya çekilecekler.

20. Bir de dediler ki, "**Rahman** dileseydi, onlara tapınmazdık." Bu konuda hiçbir ilme sahip değiller. Sadece saçmalıyorlar.

21. Yoksa onlara bundan önce

bir kitap verdik de ona mı yapışmaktadırlar?

22. Hayır, sadece şunu söylemişlerdir: "Biz atalarımızı bir ümmet/bir din üzerinde bulduk; onların eserlerini izleyerek biz de doğruya ve güzele varacağız."

23. İşte böyle! Senden önce de hangi kente bir uyarıcı göndermişsek oranın servet ve refahla azıp firavunlaşmış kodamanları mutlaka şöyle demişlerdir: "Biz atalarımızı bir ümmet/bir din üzerinde bulduk; onların eserlerine uyarak yol alacağız."

24. Uyarıcı dedi ki, "Peki, ben size, atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha iyi yol göstereni getirmiş olsam da mı/de ki, "biz size, atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha iyi yol göstereni getirmiş olsak da mı?" Dediler: "Doğrusu, biz sizinle gönderilen şeyi tanımıyoruz."

25. Bunun üzerine onlardan öc aldık. Bir bak, nice olmuştur o yalanlayanların sonu!

26. Bir zaman İbrahim, babasına ve toplumuna şöyle demişti: "Ben, sizin taptıklarınızdan uzağım."

27. "Yalnız beni yaratana kulluk ederim. Bana, O kılavuzluk edecektir."

28. O, sözünü, kendinden sonra yaşayacak bir mesaj yaptı ki, insanlar hakka dönebilsinler.

29. Ben, şunları ve atalarını, kendilerine hak ve açık kanıtlı resul gelinceye kadar nimetlendirdim.

30. Ne var ki, hak kendilerine geldiğinde şöyle dediler: "Bu bir büyü, biz bunu inkâr ediyoruz!"

31. Ve dediler: "Şu Kur'an, iki kent içinden büyük bir adama indirilmeli değil miydi?"

32. Rabbinin rahmetini onlar mı bölüştürüyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Ve onların kimini kimine derecelerle üstün kıldık ki, bazısı bazısını tutup çalıştırsın/bazısı bazısını alay konusu yapsın. Rabbinin rahmeti, onların derleyip topladıklarından daha hayırlıdır.

33. İnsanlar bir tek ümmet haline gelmeyecek olsalardı, o **Rahman**'a nankörlük eden-

lerin evlerine gümüşten tavanlar çatar, üzerlerine binip yükselecekleri merdivenler/asansörler kurardık.

34. Evlerine kapılar, üzerlerinde yan yatacakları koltuklar yapardık;

35. Her yanda süsler oluştururduk. İşte bütün bunlar, şu iğreti dünya hayatının nimetidir. **Rab**binin katındaki âhiret ise takva sahipleri içindir.

36. Kim **Rahman**'ın Zikri'ni/Kur'an'ı görmezlikten gelip ondan uzaklaşırsa biz ona bir şeytanı musallat ederiz de o ona can yoldaşı olur.

37. Bunlar onları yoldan tamamen saptırırlar. Onlarsa kendilerinin hâlâ hidayet üzere olduklarını sanırlar.

38. Sonunda bize geldiğinde, şeytan, yoldaşına şöyle der: "Keşke aramızda iki doğu arası kadar uzaklık olsaydı! Ne kötü yoldaşmışsın sen!"

39. Bugün hiçbir şey işinize yaramayacaktır. Çünkü zulme sapmışsınız. Azapta ortaklık kuracaksınız.

40. Sen şimdi, sağırlara söz mü duyuracaksın; yoksa körlere, apaçık sapıklığa dalmışlara kılavuzluk mu edeceksin?!

41. Ya biz, seni alıp götürdükten sonra onlardan öc alırız;

42. Yahut da onlara yönelttiğimiz tehdidi sana gösteririz. Biz onlarla başa çıkacak güçteyiz.

43. Sen, sana vahyedilene sımsıkı sarıl! Hiç kuşkusuz, sen, dosdoğru bir yol üzerindesin.

44. Gerçek şu: Bu Kur'an sana ve toplumuna elbette ki, bir hatırlatıcı/bir düşündürücü/bir şeref/bir öğüttür. Bundan sorumlu tutulacaksınız.

45. Senden önce gönderdiğimiz elçilerimize sor: **Rahman**'dan başka ibadet edilecek tanrılar yapmış mıyız?

46. Yemin olsun, Mûsa'yı ayetlerimizle Firavun'a ve onun üst düzey adamlarına gönderdik de onlara dedi ki, "Ben, Âlemlerin **Rab**bi'nin elçisiyim."

47. Mûsa onlara ayetlerimizi getirdiğinde onlar bu ayetlere gülüyorlardı.

48. Onlara gösterir olduğumuz her ayet-alâmet, kız kardeşi ayet-alâmetten mutlaka daha büyüktür. Belki dönerler diye onları azapla da yakalamışızdır.

49. Dediler: "Ey büyücü! Sana verdiği söz aşkına, Rabbine bizim için bir yakarıver; biz artık doğru yola gireceğiz."

50. Fakat kendilerinden azabı kaldırdığımızda hemen yan çizmeye başladılar.

51. Firavun, toplumu içinde haykırıp şöyle dedi: "Ey toplumum! Mısır'ın mülk ve yönetimi benim değil mi? İşte şu nehirler benim altımdan akıyor. Görmüyor musunuz?"

52. "Yoksa ben şu zavallı, şu meramını anlatamayacak adamdan hayırlı değil miyim?"

53. "Ona altın bilezikler atılmalı, yanında-hizmetinde melekler bulunmalı değil miydi?"

54. İşte, toplumunu böyle horladı/aşağıladı/ezdi; onlar ise ona itaat ettiler. Onlar, sapmış bir topluluktu.

55. Onlar bizi bu şekilde taciz edip öfkelendirince, biz de onlardan öc aldık: hepsini suya gömüverdik.

56. Onları, sonra gelecekler için bir selef ve bir örnek yaptık.

57. Meryem'in oğlu, bir örnek olarak ortaya konunca, senin toplumun buna karşı hemen bağırıp çağırmaya başladı.

58. Dediler: "Bizim tanrılarımız mı hayırlı, o mu?" Bunu sana sadece çekişme olsun diye örnek verdiler. Çekişmeyi seven bir toplumdur onlar.

59. Meryem'in oğlu, kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek yaptığımız bir kuldu.

60. Eğer dileseydik, içinizden, yeryüzünde size halef olacak melekler vücuda getirirdik.

61. Hiç kuşkusuz, o Kur'an, kıyamet saati için bir bilgidir. O halde, sakın o saat

hakkında şüpheye düşmeyin; bana uyun! Dosdoğru yol budur.

62. Sakın, şeytan sizi geri çevirmesin! O, sizin için açık bir düşmandır.

63. İsa, açık seçik kanıtlarla geldiğinde şöyle demişti: "Ben size hikmet getirdim ve tartışıp durduğunuz şeylerin bir kısmını size açıklayayım diye geldim. O halde, Allah'tan sakının ve bana itaat edin!"

64. "Kuşkusuz, Allah hem benim Rabbimdir hem sizin Rabbinizdir. O halde, O'na ibadet edin! İşte bu, dosdoğru bir yoldur."

65. Böyle iken, aralarından çıkan hizipler/hizipler kendi aralarında ihtilafa düştüler. Korkunç bir günün azabından lanet o zalimlere!

66. Hiç farkında olmadıkları bir sırada o saatin birdenbire kendilerine gelmesinden başka neyi bekliyorlar?

67. Dostlar o gün, birbirine düşman kesilirler. Ancak takvaya sarılanlar böyle değildir.

68. Ey kullarım! Bugün size korku yok; sizler tasalanmayacaksınız da!

69. Onlar, ayetlerimize iman edip Allah'a teslim olanlar haline gelmişlerdi.

70. Cennete girin! Siz ve eşleriniz ikramlarla ağırlanacaksınız.

71. Çevrelerinde altın tepsiler, kadehler dolaştırılır. Orada, nefislerin arzu duyacağı, gözlerin zevkleneceği her şey vardır. Ve siz orada sürekli kalacaksınız.

72. İşte size, yapıp ettiklerinize karşılık mirasçı kılındığınız cennet!

73. Orada sizin için pek çok meyve var. Onlardan yiyeceksiniz.

74. Suçlular ise cehennem azabının içinde uzun süre kalacaklardır.

75. Azapları hafifletilmeyecektir; onun içinde ümitsiz kalacaklardır.

76. Biz onlara zulmetmedik; onlar zalimlerin ta kendileriydi.

77. Şöyle seslenecekler: "Ey Mâlik! Rabbin işimizi biti-

riversin!" O şöyle diyecek: "Bekleyeceksiniz!"

78. Yemin olsun, size hakkı getirdik ama çoğunuz haktan tiksiniyorsunuz.

79. Yoksa bir iş ve oluşta kesin karara mı vardılar? Kuşkusuz, biz de kesin kararlıyız.

80. Yoksa onların sırlarını, fısıltılarını duymadığımızı mı sanıyorlar? Hayır, öyle değil; elçilerimiz yanlarında yazıp duruyorlar.

81. De ki, "Eğer **Rahman**'ın bir çocuğu olsaydı, ona kulluk edenlerin ilki ben olurdum."

82. Göklerin ve yerin Rabbi, arşın Rabbi onların nitelendirmelerinden arınmıştır, yücedir.

83. Bırak onları, kendilerine vaat edilen günlerine kavuşuncaya değin dalıp gitsinler; oynayıp oyalansınlar!

84. Göklerde ilah olan da O, yerde ilah olan da O. O'dur **Hakîm**, O'dur **Alîm.**

85. Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin mülkü/yönetimi kendine ait olan o Allah'ın şanı yücedir. Kıyamet saatine ilişkin bilgi O'nun katındadır. Siz de O'na döndürüleceksiniz.

86. O'nun berisinden yakardıkları, şefaate sahip olamaz! Hakka tanık olanlar müstesna. Onlar, ilimden nasiplenmekteler.

87. Kendilerini kim yarattı diye onlara sorsan, yemin olsun, "Allah!" diyeceklerdir. Peki, nasıl döndürülüyorlar!

88. Onun, "Ey Rabbim!" deyişine yemin olsun ki, bunlar iman etmez bir topluluktur.

89. Artık sen onlara aldırma, "Selam!" deyiver. Yakında bilecekler.

DÜHÂN SURESİ
(64/44. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. Söylemek istediğini apaçık söyleyen kitaba yemin olsun ki,

3. Biz onu kutlu/bereketli bir gecede indirdik. Hiç kuşkusuz, biz uyarıcılarız.

4. Hikmetlerle dolu her iş ve oluş o gecede ayırt edilir,

5. Katımızdan bir emir olarak. Hiç kuşkusuz, biz, resuller göndeririz,

6. Senin Rabbinden bir rahmet olarak. Hiç kuşkusuz, O, gereğince duyan, gereğince bilendir.

7. Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin Rabbidir O, eğer görürcesine biliyor iseniz.

8. Tanrı yoktur O'ndan başka! Diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbinizdir O, önceki atalarınızın da Rabbidir,

9. İş, onların sandığı gibi değil! Bir kuşku içinde oynayıp oyalanmaktadırlar.

10. Artık sen göğün açıkça izlenen bir duman getireceği günü gözle.

11. İnsanları kuşatıp sarar. İnletici bir azaptır bu.

12. "Ey Rabbimiz, kaldır bizden bu azabı. Biz gerçekten müminleriz."

13. Nerede onlarda öğüt almak? Yemin olsun, delillerle açıklayan bir resul gelmişti onlara.

14. Ama ondan yüz çevirdiler ve şöyle dediler: "Eğitilmiş bir mecnun!"

15. Biz azabı biraz kaldırırız; siz eski halinize tekrar dönersiniz.

16. Gün gelir, en büyük vuruşla vururuz biz. Şu bir gerçek ki, intikam da alırız biz!

17. Kudretimize yemin olsun ki, onlardan önce Firavun'un kavmini de ince bir imtihana çekmiştik de kendilerine kerîm bir elçi gelmişti.

18. Şöyle sesleniyordu: "Ey Allah'ın kulları, bana gelin! Çünkü ben sizin için güvenilir bir resulüm."

19. "Allah'a karşı ululuk taslamayın! Ben size apaçık bir kanıt getirmekteyim."

20. "Ben, beni taşlamanızdan Rabbime ve Rabbinize sığındım."

21. "Bana inanmadınızsa bari benden uzak durun!"

22. Sonra, Rabbine, "Bunlar suç işleyen bir topluluktur." diye yakardı.

23. Bunun üzerine, Allah buyurdu: "O halde, kullarımı geceleyin yola çıkar, çünkü takip edileceksiniz."

24. "Denizi açık bırak, çünkü onlar, boğulmaya mahkûm edilmiş bir ordudur."

25. Geriye nice bahçeler, nice pınarlar bıraktılar.

26. Nice ekinler, nice seçkin makamlar.

27. İçinde zevk sürdükleri nice nimetler.

28. İşte böyle! Onlara başka bir toplumu mirasçı kıldık.

29. Gök de ağlamadı onlar için, yer de. Yüzlerine bakılmadı bile!

30. Yemin olsun, İsrailoğullarını, rezil edici bir azaptan kurtardık.

31. Firavun'dan kurtardık. Firavun, onun bunun hakkından azgınca savurganlık yaparak büyüklük taslayanlardan biriydi.

32. Yemin olsun, biz onları bir ilim sayesinde âlemlere üstün kılmıştık.

33. Onlara, içinde açık bir imtihan bulunan ayetler vermiştik.

34. Şimdi, şunlar tutmuş diyorlar ki,

35. "İlk ölümümüzden başkası yok! Biz diriltilecek filan değiliz!"

36. "Eğer doğru sözlülerseniz, atalarımızdan kanıt getirin!"

37. Onlar mı hayırlı yoksa Tübba' halkıyla onlardan önce gelenler mi? Onları helâk ettik; çünkü onlar, suç işlemiş insanlardı.

38. Biz, gökleri, yeri ve bu ikisi arasındakileri eğlenenler/eğlendirenler olarak yaratmadık.

39. İkisini de, sadece gerçeği göstermek üzere yarattık. Ama onların çokları bilmiyorlar.

40. Hiç kuşkusuz, ayrım günü, hepsinin buluşma zamanıdır/buluşma yeridir.

41. Bir gündür ki o, dostun dosta yararı olmaz. Onlara yardım da edilmez.

42. Allah'ın rahmet ettiği kimse müstesna. **Allah Azîz**'dir, **Rahîm**'dir.

43. Şu bir gerçek ki zakkum ağacı,

44. Suçluların yemeğidir.

45. Erimiş maden misali, karınlarda kaynar.

46. Sıcak suyun kaynaması gibi.

47. "Tutun onu, cehennemin tam ortasına götürün!"

48. "Sonra başının üstüne, kaynar su azabından dökün!"

49. "Tat bakalım! Hani sen onurluydun, seçkindin."

50. "İşte budur o kuşkulanıp durduğunuz şey!"

51. Korunup sakınanlar, güvenli bir makamdadır;

52. Bahçelerde, pınar başlarında.

53. İnce ipekten, parlak atlastan giymiş olarak, karşılıklı oturmaktadırlar.

54. İşte böyle! Onları iri gözlü hurilerle de eşleştirmişizdir.

55. Orada, güvenli bir biçimde her türlü meyveyi isterler.

56. Orada, ilk ölüm dışında ölüm tatmazlar. Allah onları cehennem azabından korumuştur.

57. Rabbinden bir lütuf olarak böyledir. İşte budur o büyük başarı.

58. Biz, o Kur'an'ı senin dilinle/senin diline kolaylaştırdık ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

59. Artık, beklemeye geç! Çünkü onlar da beklemekteler.

CÂSİYE SURESİ
(65/45. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. **Azîz** ve **Hakîm** olan **Allah**'tan kitabın indirilişidir bu!

3. Kuşkusuz, göklerde ve yerde, iman sahipleri için sayısız ayetler vardır.

4. Ve sizin yaratılışınızda, her yana yaydığı canlılarda, kesinliği yakalayan bir topluluk için ibretler, işaretler vardır.

5. Geceyle gündüzün birbiri ardınca gelişinde, Allah'ın gökten bir rızık indirip de onunla yerküreyi ölümünden sonra hayata kavuşturmasında, rüzgârların herbir yana sevkedilişinde de aklını çalıştıran bir topluluk için izler, işaretler vardır.

6. İşte bunlar, Allah'ın ayetleridir ki, onları sana hak olarak okuyoruz. Hal böyle iken, Allah'tan ve onun ayetlerinden sonra hangi hadise/söze inanıyorlar?!

7. Günaha batmış her yalancı iftiracıya lanet olsun!

8. Ki, Allah'ın ayetlerinin kendisine okunuşunu dinler, sonra böbürlenmiş olarak inadında devam eder. Sanki hiç duymamıştır onları. Artık acıklı bir azapla muştula böylesini.

9. Ayetlerimizden bir şeyin bilgisine ulaşınca, alaya aldı onu. İşte onlar içindir horlayıp yere batıran bir azap.

10. Arkalarından cehennem! Kazanmış oldukları da Allah dışında edindikleri veliler de onlara hiçbir yarar

sağlamayacaktır. Çok büyük bir azap vardır onlar için.

11. İyiye ve güzele bir kılavuzdur bu! Rablerinin ayetlerini inkâr edenler için, korkunç bir pislik azabı öngörülmüştür.

12. Allah size denizi boyun eğdirdi ki, içinde gemiler O'nun emriyle akıp gitsin, lütfundan istekte bulunasınız ve şükredebilesiniz.

13. Göklerde ne var, yerde ne varsa tümünü, O'ndan bir lütuf olarak size boyun eğdirmiştir. Bunda, derin derin düşünen bir topluluk için elbette ibretler vardır.

14. İman edenlere söyle: "Allah'ın günlerini ummayanları affetsinler ki, O, bir toplumu kazandıklarıyla cezalandırsın."

15. Kim barışa/hayra yönelik bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kötülük yapan da kendi aleyhine yapmış olur. Sonunda Rabbinize döndürülürsünüz.

16. Yemin olsun, biz, İsrailoğullarına kitabı, hükmetme gücünü, peygamberliği verdik; onları temiz/taze/leziz/hoş yiyeceklerden rızıklandırdık ve kendilerini âlemler üzerine imtiyazlı kıldık.

17. Onlara, iş ve yönetime ilişkin açık seçik belgeler verdik. Onlar, kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki azgınlık ve kıskançlık yüzünden ihtilafa düştüler. Hiç kuşkusuz, Rabbin, onlar arasında, tartışıp durdukları şeyle ilgili olarak kıyamet günü hüküm verecektir.

18. Daha sonra seni, iş ve yönetimde bir şerîat/bir yol-yöntem üzerine koyduk. Artık ona uy! Bilmeyenlerin keyifleri ardınca gitme!

19. Kuşkun olmasın ki, onlar, Allah karşısında sana hiçbir yarar sağlayamazlar/Allah'tan gelecek hiçbir şeyi senden uzaklaştıramazlar. Zalimler birbirlerinin dostlarıdır; **Allah** ise takvaya sarılanların **Velî**'sidir.

20. Bu Kur'an, insanların kalp gözlerini açacak ışıklardan oluşur. Gereğince inanan bir toplum için de bir kılavuz ve bir rahmettir o.

21. Kötülüklere cesaretle dalanlar sanıyorlar mı ki, biz kendilerini, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlarla aynı tutacağız. Hayatları ve ölümleri onlarla aynı mı olacak?! Ne kötü hüküm veriyorlar bunlar!

22. Ve Allah, gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Ta ki, her benlik, kazancının karşılığıyla, hiç kimse zulme uğratılmaksızın, yüz yüze getirilsin.

23. Kendisinin ilahı olarak kendi duygu ve arzusunu almış kişiyi gördün mü? Allah onu bir ilim üzerine saptırmış, kulağı ve kalbi üzerine mühür basmış, gözünün üstüne de bir perde çekmiştir. Allah'tan sonra ona kim kılavuzluk edecektir? Hâlâ düşünüp ibret almıyor musunuz?

24. Dediler ki, "Şu dünya hayatımızdan başkası yok. Ölüyoruz, diriliyoruz. Bizi zamandan başkası helâk etmiyor." Onların bu konuda herhangi bir ilmi yoktur. Sadece sanıda bulunuyorlar.

25. Ayetlerimiz, karşılarında açık seçik beyyineler halinde okunduğunda, delilleri sadece şöyle demek olmuştur: "Doğru sözlüler iseniz atalarımızdan kanıt getirin."

26. De ki, "Sizi Allah yaşatıyor; sonra sizi öldürecek, sonra da o hakkında hiç kuşku bulunmayan kıyamet gününde bir araya getirecek. Ama insanların çokları bilmiyorlar."

27. Göklerin ve yerin mülkü/saltanatı Allah'ındır. Kıyamet kopunca, işte o gün, gerçekleri hükümsüz kılanlar hüsrana uğrayacaklardır.

28. O gün, tüm ümmetleri, toplanıp diz çökmüş görürsün. Her ümmet kendi kitabına davet edilir. Bugün, yapıp-ettiklerinizin karşılığıyla yüz yüze getirileceksiniz.

29. Bu bizim kitabımız, karşınızda gerçeği söylüyor. Çünkü biz, yapıp-ettiklerinizin kopyasını çıkarıyorduk/ yaptıklarınızı kaydediyorduk.

30. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanların durumu şu: Rableri onları rah-

metine sokacaktır. İşte açık zafer budur.

31. İnkâr ve nankörlüğe sapmış olanlara gelince, onlara şöyle denecek: "Ayetlerimiz karşınızda okunurdu ama siz büyüklük taslardınız, suç işleyen bir toplum oldunuz, öyle değil mi?"

32. Hani, size, "Hiç kuşkusuz, Allah'ın vaadi haktır, kıyamet saatinde de şüphe yoktur" dendiğinde, siz şöyle demiştiniz: "Saat nedir, bilmiyoruz. Sadece bir şeyler var sanıyoruz; kesin bir bilgimiz olmadığı için inanmıyoruz."

33. Yaptıklarının kötülükleri karşılarına dikilmiş, alay edip durdukları şey kendilerini kuşatıvermiştir.

34. Şöyle denilir: "Unutuyoruz sizi bugün! Tıpkı sizin, bugününüze kavuşmayı unuttuğunuz gibi. İşte böyle! Sığınağınız ateştir; hiçbir yardımcınız da olmayacaktır."

35. Bunun sebebi şudur: "Siz, Allah'ın ayetlerini eğlence aracı yaptınız, dünya hayatı sizi aldattı/gurura itti. Bugün ateşten çıkarılmayacaklar, özür dilemeleri de kabul edilmeyecek."

36. Hamt; göklerin Rabbi, yerin Rabbi, âlemlerin Rabbi olan Allah'adır!

37. Göklerde ve yerde ululuk/büyüklük O'nundur! **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

AHKAF SURESİ
(66/46. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hâ, Mîm!

2. Hikmeti sınırsız, kudreti sonsuz Allah'tan, kitabın indirilişidir bu!

3. Gökleri ve yeri ve ikisi arasındakileri hak olarak ve belirlenmiş bir süre için yarattık biz. Küfre batanlarsa uyarılmış oldukları şeyden yüz çevirmektedirler.

4. De ki, "Allah'ın berisinden yakarmakta olduklarınızı/Allah'ın berisinden kendileri için davetçilik yaptıklarınızı gördünüz mü? Gösterin bana, yerden neyi yarattılar onlar? Yoksa göklerde bir ortaklıkları mı var? Eğer doğru sözlü kişiler iseniz bundan önceki bir kitap, yahut bir bilgi kalıntısı getirin bana!"

5. Kıyamet gününe kadar kendisine cevap vermeyecek birilerine, Allah'ın berisinden yalvarıp duran-dan daha sapık kim vardır? Ve o yalvardıkları, onların yakarışından habersizdirler.

6. İnsanlar, haşredilmek üzere toplandığında, o taptıkları onlara düşman olurlar; onların ibadetlerini de inkâr ederler.

7. Her şeyi ayan-beyan gösteren ayetlerimiz onlara okunduğunda, kendilerine gelmiş olan hakkı inkâr edenler şöyle derler: "Açık bir büyüdür bu!"

8. Yahut da şöyle diyorlar: "İftira yoluyla uyduruyor onu!" De ki, "Eğer onu iftira yoluyla uydurmuş olsaydım, beni Allah'tan kurtarmak için hiçbir şeye sahip olamazdınız. İçine gömüldüğünüz yaygarayı en iyi bilen O'dur. Benimle sizin aranızda tanık olarak O yeter. Çok affedici, çok merhametlidir O."

9. De ki, "Ben, resuller içinden

bir türedi değilim! Bana ve size ne yapılacağını da bilmiyorum. Bana vahyedilenden başkasına da uymam! Ve ben, açıkça uyaran bir elçiden başkası da değilim."

10. De ki, "Hiç düşündünüz mü? Eğer bu, Allah katından ise ve siz onu tanımamışsanız, İsrailoğulları'ndan bir tanık da onun benzerine tanıklık edip inandığı halde, siz böbürlenmişseniz haliniz nice olur?! Allah, zalimler topluluğuna kılavuzluk etmez."

11. İnkâr edenler, inananlara şöyle derler: "Eğer bu, hayırlı bir şey olsaydı, bunlar ona inanmakta bizi geçemezlerdi." Bununla umduklarını bulamayınca şöyle diyecekler: "Bu, eski bir uydurmadır."

12. Halbuki ondan önce, bir önder ve bir rahmet olarak Mûsa'nın kitabı var! Bu Kur'an da öncekileri tasdikleyen bir kitaptır. Zulmedenleri uyarsın, güzel davrananlara müjde olsun diye Arap dilindedir.

13. "Rabbimiz Allah'tır!" deyip, sonra da dosdoğru yol alanlar var ya, onlar için hiçbir korku yoktur; onlar tasalanmayacaklardır da.

14. Cennet halkıdır onlar. Yapıp ettiklerine karşılık olarak sürekli kalacaklardır orada.

15. Biz insana, ebeveynine çok iyi davranmasını önerdik. Annesi onu isteyerek katlandığı bir zahmetle taşıdı, isteyerek katlandığı bir zahmetle doğurdu. Taşınması ve sütten kesilmesi otuz aydır. Nihayet, yiğitlik çağına gelip kırk yıla erdiğinde şöyle der: "Rabbim; beni, bana ve ebeveynime verdiğin nimete şükretmeye, hoşnut olacağın iyi bir iş yapmaya yönelt! Soyum içinde, benim için barışı gerçekleştir. Sana yöneldim ben, sana teslim olanlardanım ben!"

16. Bunlar, cennet halkı arasında o kimselerdir ki, yaptıklarının en güzelini kabul ederiz, çirkinliklerini görmezlikten geliriz. Bu onlara verilmiş olan şaşmaz vaattir.

17. Birisi de ana-babasına, "Yazık size, benden önce bir yı-

ğın nesil gelip geçtiği halde, siz bana, benim diriltileceğimi mi söylüyorsunuz?" dedi. Onlarsa Allah'a sığınarak, "Yazıklar olsun; inansana! Allah'ın vaadi haktır!" diye vahlanınca o şöyle dedi: "Bu, öncekilerin masallarından başkası değil!"

18. İşte bunlar, kendilerinden önce gelip geçmiş cin ve insan ümmetleri içinde, üzerlerine azap hak olanlardır. Hiç kuşkusuz, onlar, hüsrana uğrayanlardır.

19. Her birinin, yapıp ettiklerinden dereceleri vardır. Amellerinin karşılığı eksiksiz verilecektir, hiçbir haksızlığa uğratılmayacaklardır.

20. Gün olur, inkâr edenler ateşe arz edilirler. Onlara şöyle denir: "İyiliklerinizi/nimetlerinizi, o iğreti dünya hayatınızda silip süpürdünüz, onlarla zevklenip eğlendiniz. Bugünse alçaltıcı azapla cezalandırılacaksınız. Çünkü siz, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladınız ve gerçeğe ters düştünüz."

21. Âd kavminin kardeşini de an! O, kendinden önce ve sonra uyarıcıların gelip geçtiği Ahkaf'ta, toplumunu şöyle uyarmıştı: "Allah'tan başkasına ibadet etmeyin! Gerçek şu ki, ben sizin büyük bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum."

22. Dediler: "Sen bizi, tanrılarımızdan yüz geri etmek için mi geldin? Eğer doğru sözlülerden isen, bizi tehdit ettiğin şeyi ortaya getir!"

23. Dedi: "İlim, ancak Allah katındadır. Ben size, bana vahyedileni tebliğ ediyorum. Fakat sizin, cahillik edip duran bir toplum olduğunuzu görüyorum."

24. Nihayet, onu, vadilerine doğru gelen geniş bir bulut halinde görünce: "İşte, dediler, bu bize yağmur getirecek bir bulut!" Hayır, o, aceleden istediğiniz şeyin ta kendisi! Bir rüzgâr ki, içinde acıklı bir azap var.

25. Rabbinin emriyle her şeyi yerle bir edecek. Sonunda o hale geldiler ki, konutlarından başka hiçbir şey gö-

rünmüyordu. Suçlular topluluğunu işte böyle cezalandırırız biz!

26. Yemin olsun, onlara, size vermediğimiz imkân ve kudreti vermiştik. Onlar için işitme gücü, gözler ve gönüller oluşturmuştuk. Fakat, işitme güçleri de gözleri de gönülleri de kendilerine hiçbir yarar sağlamadı/kendilerinden hiçbir şeyi uzaklaştıramadı; çünkü ayetlerimize karşı direniyorlardı. Ve alaya aldıkları şey, onları kuşatıp sardı.

27. Yemin olsun, sizi çevreleyen kentleri/medeniyetleri de helâk ettik. Belki dönerler diye ayetleri değişik biçimlerde sıralayıp durmuştuk.

28. Allah'ın yanında yakınlık sağlamak için edindikleri ilahlar, onlara yardım etseydi ya! Tam aksine, o yakınlaştırıcılar onlardan uzaklaşıp kayboldular. Bu, onların yalanları, uydurup durduklarıydı.

29. Bir zaman, cinlerden bir topluluğu, Kur'an'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Onu dinlemeye hazır hale geldiklerinde, "Susup dinleyin!" dediler. Dinleme bitirilince de uyarıcılar olarak kendi toplumlarına döndüler.

30. Dediler: "Ey toplumumuz! Biz; Mûsa'dan sonra indirilen, kendinden öncekini doğrulayan, hakka ve dosdoğru yola ileten bir kitap dinledik."

31. "Ey toplumumuz! Allah'ın davetçisine uyun, ona iman edin ki Allah, günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acıklı bir azaptan korusun!"

32. Allah'ın davetçisine uymayan, yeryüzünde hiç kimseyle yarışamaz/hiç kimseyi âciz bırakamaz. Böylesinin, Allah'ın yanından yöresinden/Allah'ın davetçisi dışında evliyası da olmaz. Böyleleri apaçık bir sapıklık içindedir.

33. Görmediler mi ki; gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorgunluğa düşmeyen **Allah,** ölüleri diriltmeye de kadirdir. Evet, O her şeye **Kadîr**'dir.

34. Gün gelir, o inkâr edenler, ateşe arz edilir. "Bu gerçek değil miymiş?" diye soru-

lur. "Elbette! Rabbimize yemin ederiz, gerçekmiş!" derler. Allah buyurur: "O halde, inkâr ettiğinizden ötürü tadın azabı!"

35. Artık, resullerin azim sahibi olanlarının sabrettiği gibi sabret! O inkârcılar için acele etme! Tehdit edildikleri azabı gördükleri gün, gündüzün sadece bir saati kadar yaşamış gibi olurlar. Bir duyurudur bu. Sapmışlar topluluğundan başka kim helâk edilir?!

ZÂRİYÂT SURESİ
(67/51. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. O tozutup savuranlara/o kırıp un-ufak edenlere,

2. O ağırlık taşıyanlara,

3. O kolayca akıp gidenlere/o rahatça yüzenlere,

4. O iş ve oluşu bölüştürenlere yemin olsun ki,

5. Hiç kuşkusuz, o size vaat olunan, kesinlikle doğrudur!

6. Ve din, şaşmaz bir olgudur.

7. Yemin olsun o ahenkli yollar taşıyan göğe,

8. Ki, siz gerçekten tartışmalarla dolu bir söz içindesiniz.

9. Yüz geri çevrilen onun yüzünden çevrilir.

10. Kahrolsun o düzenbaz yalancılar,

11. Ki, onlar bir sersemlik içinde ne yaptıklarından habersizdirler.

12. Sorarlar: "Ne zaman o din günü?"

13. O gün, onlar ateş üzerinde deneme ve elemeye tâbi tutulacaklardır.

14. Tadın imtihan ve ıstırabınızı. İşte budur o çarçabuk gelmesini istediğiniz!

15. Şu da bir gerçek ki, sakınıp

korunanlar bahçelerde ve pınar başlarındadır;

16. Rablerinin kendilerine verdiğini almış kişiler olarak. Doğrusu, onlar bundan önce de iyilik ve güzellik sergilemekteydiler.

17. Gecenin pek azında uyumaktaydılar.

18. Seher vakitlerinde af dilemekteydi onlar.

19. Onların mallarında ihtiyaç sahibi için, yoksun için bir hak vardı.

20. Yeryüzünde ayetler vardır görürcesine bilenler için.

21. Benliklerimizin içinde de. Hâlâ bakıp görmeyecek misiniz?

22. Sizin, rızkınız da göktedir, tehdit edildiğiniz şey de.

23. Göğün ve yerin Rabbine yemin olsun ki, o tıpkı sizin konuşabildiğiniz gibi kesin bir gerçektir.

24. Geldi mi sana İbrahim'in ikram edilen konuklarının haberi?

25. Hani, İbrahim'in yanına girmişlerdi de "Selam!" demişlerdi. İbrahim, "Selam! Tanınmayan bir topluluk bu!" demişti.

26. Hemen ailesinin yanına gitti; semiz bir dana getirdi.

27. Danayı misafirlerin önüne sürdü. "Yemez misiniz?" dedi.

28. O arada, içine bunlardan bir kuşku düştü. "Korkma!" dediler. Ve ona bilgin bir oğlan müjdelediler.

29. Derken, karısı bir çığlık içinde döndü; yüzüne vurarak şöyle dedi: "Ben, doğurma yaşını geçmiş bir kocakarıyım!"

30. Dediler: "Rabbin öyle buyurmuştur. Hüküm ve hikmet sahibi O'dur, en iyisini bilen de O'dur.

31. İbrahim sordu: "Amacınız ne, ey elçiler?"

32. Dediler: "Biz, suçlulardan oluşan bir topluma gönderildik."

33. "Üzerlerine çamurdan taş atalım diye."

34. "Onun bunun hakkından azgınca savurganlık yapanlar için Rabbin katında işaretlenmiş taşlar."

35. Orada, müminlerden kim varsa çıkardık.

36. Artık orada, bir ev dışında, müslümanlardan/Allah'a teslim olanlardan hiç kimse bulamıyorduk.

37. Acıklı azaptan korkanlar için orada bir işaret bıraktık;
38. Mûsa'da da. Biz onu açık bir kanıtla Firavun'a gönderdik.
39. O tüm gücüyle/tüm seçkin adamlarıyla birlikte yüz çevirdi ve şöyle dedi: "Bir büyücü yahut mecnun!"
40. Bunun üzerine, onu da ordusunu da yakalayıp suyun ortasına fırlattık. Kendi kendini kınayıp duruyordu.
41. Âd kavminde de bir ibret var. Onlar üzerine, her şeyi yerinden söken rüzgârı göndermiştik.
42. Üzerinden geçtiği her şeyi kül haline getirmeden bırakmıyordu.
43. Semûd'da da bir ibret var. Onlara şöyle denmişti: "Bir vakte kadar yiyip içip eğlenin."
44. Daha sonra onlar, Rablerinin emrine kafa tuttular da gözleri baka baka yıldırım kendilerini yakaladı.
45. Ne kalkıp kaçabildiler ne de kendilerine yardım eden oldu.
46. Daha önce de Nûh kavmini batırmıştık. Çünkü onlar da doğruluktan ayrılmış bir topluluktu.
47. Göğe gelince, onu biz ellerimizle kurduk. Hiç kuşkusuz, biz, genişleticileriz.
48. Yeri de biz döşedik. Ne güzel döşeyicileriz!
49. Her şeyden iki çift yarattık ki düşünüp anlayabilesiniz.
50. O halde, Allah'a kaçın/sığının! Ben size O'ndan gelmiş açıklayıcı bir uyarıcıyım.
51. Allah'ın yanına başka bir ilah koymayın! Ben size O'ndan gelmiş açıklayıcı bir uyarıcıyım.
52. İşte böyle! Onlardan önce herhangi bir resul geldiğinde, mutlaka şöyle dediler: "Ya büyücüdür ya deli!"
53. Bunu aralarında vasiyetleştiler mi? Hayır, azıp sapmış bir topluluk bunlar.
54. Artık onlardan yüz çevir! Sen bu yüzden kınanmayacaksın.
55. Kur'an'la hatırlat/öğüt ver; çünkü bu şekilde hatırlatıp öğüt vermek müminlere yarar sağlar.
56. Ben, cinleri ve insanları bana ibadet etmeleri/benim için iş yapıp değer üretmeleri dışında bir şey için yaratmadım.

57. Ben onlardan rızık istemiyorum. Beni yedirip doyurmalarını da istemiyorum.

58. Hiç kuşkusuz, **Allah Rezzâk**'tır, bol bol rızık verir. Kuvvet sahibidir, **Metîn**'dir, güçlü ve dayanıklıdır.

59. Şu bir gerçek ki, zulmedenlerin, tıpkı arkadaşlarının günahları gibi günahları vardır. O halde acele etmesinler.

60. O vaat edildikleri günlerinden dolayı vay kâfirlerin haline!

ĞÂŞİYE SURESİ
(68/88. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Geldi mi sana Ğâşiye'nin/her şeyi her yandan sarıp kaplayacak olanın haberi!

2. Yüzler vardır o gün zilletle öne eğilmiştir.

3. Çalışmış, boşa yorulmuştur.

4. Kızışmış bir ateşe dalarlar.

5. Ateşimsi bir kaynaktan sulanırlar.

6. Yırtıcı bir dikenden başka yemek yoktur onlar için.

7. Ne semirtir ne açlıktan kurtarır.

8. Yüzler de vardır o gün, nimetlerle mutlu.

9. Emek ve gayreti yüzünden hoşnuttur.

10. Yüksek bir bahçededir;

11. Hiçbir boş söz işitmez orada.

12. Akıp duran bir pınar vardır orada,

13. Yüksek sedirler vardır orada,

14. Hizmete sunulmuş kadehler,

15. Sıra sıra dizilmiş yastıklar,

16. Serilmiş seçme döşekler.

17. Bakmıyorlar mı o deveye, nasıl yaratıldı?!

18. Ve göğe ki, nasıl yükseltildi!

19. Ve dağlara ki, nasıl dikildi!

20. Ve yere, nasıl yayılıp döşendi!

21. Artık Kur'an ile uyar/düşündür! Çünkü sen bir uyarıcı/düşündürücüsün.

22. Üzerlerine musallat bir despot/başlarına dikilip satır satır bir şeyler dikte ettiren bir zorba değilsin.

23. Tersine giden, nankörlük eden başka.

24. Allah, böylesine en büyük azapla azap edecektir.

25. Hiç kuşkusuz, onların dönüşleri bizedir.

26. Bunun ardından, hesapları da bizim elimizde olacaktır.

KEHF SURESİ
(69/18. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hamt o Allah'a ki, kuluna kitabı, kendisinde hiçbir eğiklik ve çelişmeye vücut vermeksizin indirdi.

2. Katından dosdoğru gelen açık bir söz olarak indirdi onu. Ki, zorlu bir iş ve oluş konusunda uyarsın ve barışa yönelik hayırlı ameller sergileyen müminlere, kendileri için güzel bir ödül öngörüldüğünü muştulasın.

3. Onlar, o hal üzere sonsuza dek kalıcıdırlar.

4. Ve, "Allah bir çocuk edindi!" diyenleri uyarsın diye indirdi onu.

5. Ona ilişkin ne kendilerinin bir ilmi vardır ne de atalarının. Söz olarak ne büyüktür ağızlarından çıkıveren! Onlar bir yalandan başka şey söylemiyorlar.

6. Şimdi sen, bu söze inanmazlarsa, belki de arkalarından kendini eritircesine üzüleceksin.

7. Biz, yeryüzündeki şeyleri ona bir süs yaptık ki, insanları, içlerinden hangisi iş ve eylem yönünden daha güzeldir diye imtihan edelim.

8. Ve şu da bir gerçek ki biz, yeryüzündeki her şeyi, bitki bitirmeyen/kıtlık ve ölüme yol açan kupkuru bir toprak haline elbette getireceğiz.

9. Yoksa sen o Ashab-ı Kehf'i, mağara ve kitabe yâranını, bizim ayetlerimizden, hayrete düşüren bir tanesi mi sandın?

10. Hani, o yiğit gençler o mağaraya sığındılar da şöyle dediler: "Ey Rabbimiz, katından bir rahmet ver bize ve bizim için bir çıkış yolu lütfet işimize!"

11. Bunun üzerine birçok yıl boyunca mağarada onların kulakları üzerine ağırlık vurduk.

12. Sonra onları dirilttik ki, iki zümreden hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap edebileceğini bilelim.

13. Biz onların haberlerini sana doğru bir şekilde anlatacağız. Şu bir gerçek ki, onlar, Rablerine iman etmiş birkaç yiğitti. Ve biz de onların hidayetini artırdık.

14. Kalpleriyle aramızda bir bağ kurduk/kalplerini dayanıklı kıldık. Kalkıp şöyle dediler: "Rabbimiz, göklerin ve yerin rabbidir. O'ndan başka hiçbir ilaha yakarmayız. Aksini yaparsak saçma söz söylemiş oluruz."

15. "Şunlar, şu kavmimiz, O'ndan başka ilahlar edindiler. Onlar hakkında açık bir kanıt getirselerdi ya! Yalan düzerek Allah'a iftira edenden daha zalim kim olabilir?!"

16. "Mademki onlardan ve Allah'ın berisinden taptıklarından yüz çevirip kenara çekildiniz, hadi, mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetinden bir nasip yaysın ve işinizde size kolaylık ve başarı sağlasın."

17. Güneş'i görüyorsun: Doğduğu vakit mağaralarından sağ tarafa kayar, battığı vakit ise onları sol tarafa doğru makaslayıp geçer. Böylece onlar mağaranın

geniş boşluğu içindedirler. Bu, Allah'ın mucizelerindendir. Allah'ın kılavuzluk ettiği, doğruyu bulmuştur. Şaşırttığına gelince, sen ona yol gösteren bir velî asla bulamazsın.

18. Sen onları uyanıktırlar sanırsın; oysaki onlar uykudadırlar. Onları sağ tarafa da sol tarafa da çevirириz. Köpekleri de iki kolunu girişe uzatıp yaymıştır. Onların durumunu görseydin kesinlikle onlardan yüz çevirip kaçardın. Ve onlardan içine mutlaka korku doldurulurdu.

19. İşte böyle! Onları dirilttik ki, birbirlerine sorup dursunlar. İçlerinden biri şöyle konuştu: "Ne kadar durdunuz?" Dediler: "Bir gün yahut günün bir parçası kadar." Dediler: "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Siz şimdi birinizi şu gümüş para ile kente gönderin de baksın; kentin hangi yiyeceği daha temizse ondan size bir rızık getirsin. Ama nazik ve kurnaz davransın ki, sizi kimseye fark ettirmesin."

20. "Çünkü onlar sizi ellerine geçirirlerse ya taşlayarak öldürürler yahut da sizi kendilerinin milletine döndürürler. O takdirde bir daha asla kurtulamazsınız."

21. Böylece insanları onlar hakkında bilgilendirdik ki, Allah'ın vaadinin hak, kıyamet saatinin de kuşkusuz olduğunu bilsinler. Çünkü onlar, aralarında mağara yâranının durumunu tartışıyorlardı. "Onların üstüne bir bina kurun." dediler. Rableri onları daha iyi bilir. Onlar hakkında görüşleri galip gelenlerse şöyle dediler: "Üzerlerine mutlaka bir mescit edineceğiz."

22. "Üç kişiydiler, dördüncüleri köpekleriydi." diyecekler. Şunu da diyecekler: "Beş kişiydiler, altıncıları köpekleriydi." Gaybı taşlamaktır/bilinmeyen şey hakkında atıp tutmaktır bu. Şöyle de derler: "Yedi kişidirler, sekizincileri de köpekleridir." De ki, "Onların sayısını Rabbim daha iyi bilir. Onlar hakkında bilgi-

si olan, çok azdır." O halde, onlar hakkında yüzeysel bir tartışma dışında hiçbir çekişmeye girme. Onlar hakkında, konuşup duranlardan hiç kimseye bir şey sorma.

23. Hiçbir şey için, "Ben bunu yarın kesinlikle yapacağım." deme.

24. "Allah dilerse!" şeklinde söyleyebilirsin. Unuttuğunda, Rabbini an. Ve de: "Umarım ki, Rabbim beni, bundan daha yakın bir zamanda başarıya/aydınlığa ulaştırır."

25. Onlar, mağaralarında üçyüz yıl kaldılar; dokuz da ilave ettiler.

26. De ki, "Onların ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. O'nun elindedir göklerin ve yerin gaybı. Ne güzel görendir O, ne güzel işitendir. Onların, O'ndan başka bir dostları da yoktur. Ve O, hükmüne hiç kimseyi ortak etmez."

27. Rabbinin kitabından sana vahyedileni oku. O'nun kelimelerini değiştirecek hiçbir kuvvet ve kişi yoktur. O'nun dışında bir sığınak/bir dayanak asla bulamazsın.

28. Benliğini, sabah akşam Rablerinin yüzünü isteyerek O'na yalvaranlarla beraber tut. İğreti dünya hayatının süsünü isteyerek gözlerini onlardan kaydırıp uzaklaştırma. Ve sakın, kalbini bizim zikrimizden/Kur'anımızdan gafil koyduğumuz, boş arzularına uymuş kişiye itaat etme. Böylesinin işi hep aşırılıktır.

29. Ve de ki, "Hak, Rabbinizdendir. Artık dileyen inansın, dileyen inkâr etsin." Biz, zalimler için öyle bir ateş hazırladık ki, çadırı/duvarı/dumanı onları çepeçevre kuşatmıştır. Eğer yardım dileseler, erimiş maden gibi yüzleri pişiren bir su ile yardımlarına koşulur. O ne kötü içecek, o ne kötü sığınak/dayanak!

30. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, kuşkusuz ki, biz, güzel iş yapanların ödülünü yitirmeyeceğiz.

31. Bunlar için, altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri

vardır. Orada altın bileziklerle süslenecekler, ince ve kalın ipekten yeşil giysiler giyip koltuklar üzerine kurulacaklar. O ne güzel karşılık, o ne güzel dayanak!

32. Onlara örnek olarak şu iki adamı ver: Bunlardan birine, üzümlerden oluşan iki bağlık vermiş, bağların çevresini hurmalarla donatmış, aralarına da ekinler serpiştirmiştik.

33. İki bağ da yemişlerini vermiş o adamdan hiçbir şeyi eksik bırakmamıştı. İkisinin ortasından bir de nehir fışkırtmıştık.

34. Adamın bir geliri vardı. Bu yüzden, arkadaşıyla konuştuğu bir sırada ona şöyle demişti: "Ben, malca senden zengin, insan unsuru bakımından da güçlü ve onurluyum."

35. Ve böylece, öz benliğine zulüm ede ede bağlığına girdi. Şöyle konuştu: "Bunun sonsuza değin yok olacağını sanmıyorum."

36. "Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Ama eğer Rabbime döndürülüp götürülürsem, bundan daha iyisini bulacağımdan eminim."

37. Kendisiyle konuşan arkadaşı ona şöyle dedi: "Sen, seni topraktan, sonra meniden yaratıp sonra da bir adam olarak biçimlendiren kudrete nankörlük mü ettin?"

38. "Lâkin, o Allah benim Rabbimdir. Ve ben, Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam!"

39. "Bağına girdiğinde, 'Mâşallah, kuvvet yalnız Allah'tandır!' desen olmaz mıydı? Gerçi sen beni, malca ve evlatça senden basit görüyorsun ama,

40. "Olabilir ki, Rabbim bana senin bağından daha değerlisini verir; seninkinin üzerine de gökten, yanlış hesap karşılığı olan bir âfet gönderir de bağlığın yalçın bir toprak kesilir,

41. "Yahut suyu dibe çekilir de bir daha onu isteyemezsin bile."

42. Derken, bütün ürününe el kondu. Bağ sahibi, çardakları üzerine çökmüş bulunan

bağ için harcadıklarına vahlanarak avuçlarını ovuşturuyor ve şöyle diyordu: "Ne olurdu, Rabbime hiç kimseyi ortak koşmasaydım!"

43. Allah'ın berisinden kendisine yardım edecek bir topluluğu da çıkmadı. Kendi kendini de kurtaramadı.

44. İşte böyle bir durumda, dostluk ve koruma, hak olan Allah'tandır. O, karşılık verme bakımından da hayırlıdır, iş sonuçlandırma bakımından da hayırlıdır.

45. İğreti hayatın şu su örneği gibi olduğunu onlara anlat: "O suyu gökten indirdik. Yerin bitkisi onunla karıştı. Derken, o bitki, rüzgârların savurup döllediği parçacıklara dönüştü. **Allah** her şey üzerinde **Muktedir**'dir, gücü her şeye yeter!

46. Mal ve oğullar, şu iğreti dünya hayatının süsüdür. Barışa ve hayra yönelik kalıcı eylemler/birikimler ise, Rabbin katında sevapça da üstündür, beklenti bakımından da.

47. Gün olur, dağları yürütürüz de yeryüzünü çırılçıplak görürsün. İnsanları huzurumuzda toplamış, içlerinden hiçbirisini hesap dışı bırakmamışızdır.

48. Hepsi, saflar halinde Rabbine arz edilmiştir. Yemin olsun, sizi ilk kez yarattığımız gibi yine bize geldiniz. Ama siz, sizin için hesabın görüleceği bir zaman belirlemeyeceğimizi sanmıştınız.

49. Kitap ortaya konulmuştur. Günahkârların, onun içindekilerden korkup ürperek şöyle dediklerini görürsün: "Vay başımıza! Ne biçim kitap bu! Ne küçük bırakmış ne büyük. Hepsini sayıp dökmüş!" Yapıp ettiklerini hazır bulmuşlardır. Rabbin hiç kimseye zulmetmiyor.

50. Hani, biz, meleklere "Âdem'e secde edin!" demiştik de İblis dışında hepsi secde etmişti. İblis, cinlerdendi. Kendi Rabbinin emrine ters düştü. Şimdi siz, benim beri yanımdan, onu ve onun soyunu evliya mı/dostlar mı ediniyorsunuz? Hem de onlar sizin düşmanınızken. Zalimler

için ne kötü bir değiştirmedir bu!

51. Ben onları göklerle yerin yaratılmasına da kendilerinin yaratılmasına da tanık tutmadım. Ben, sapıp gitmişleri yardımcı edinecek değilim.

52. Bir gün, Allah şöyle diyecektir: "O bir şey zannettiğiniz ortaklarımı çağırın!" Hemen çağırdılar ama onlar kendilerine cevap vermedi. Biz onların aralarına tehlikeli bir uçurum/yıkıcı bir düşmanlık koyduk.

53. Suçlular, ateşi gördüler de onun içine düşeceklerini anladılar; fakat ondan kaçıp kurtulmaya bir yol bulamadılar.

54. Yemin olsun, biz, bu Kur'an'da, insanlar için her türlü örneği değişik ifadelerle gözler önüne koyduk. İnsan ise varlığın, tartışmaya en çok tutkun olanıdır.

55. Kendilerine hidayet geldikten sonra, insanları iman etmekten, Rablerinden af dilemekten alıkoyan şey şundan başkası değildir: Evvelkilerin yol ve yöntemlerinin kendilerine de gelmesini yahut bizzat azabın karşılarına dikilivermesini beklemek.

56. Biz, elçileri sadece müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Küfre sapanlar ise bâtıla yapışarak onunla hakkı kaydırmak için uğraşıyorlar. Onlar, ayetlerimi ve uyarıldıkları şeyleri eğlence edindiler.

57. Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldığı halde, onlardan yüz çeviren ve iki elinin hazırlayıp önden gönderdiği şeyleri unutandan daha zalim kim olabilir? Şu bir gerçek ki, biz onların kalpleri üzerine onu anlamamaları için kabuklar geçirdik, kulakları içine de ağırlıklar koyduk. Onları hidayete çağırsan da bu durumda hidayete asla ulaşamazlar.

58. O affedici, o rahmet sahibi Rabbin, onları, kazandıkları yüzünden hesaba çekseydi, kendileri için azabı mutlaka çabuklaştırırdı. Böyle olmamıştır, ama onlar için, hiçbir kaçıp kurtulma im-

kânı bulamayacakları bir hesap sorma zamanı öngörülmüştür.

59. İşte sana bir yığın kent/medeniyet. Zulme saptıklarında onları helâk ettik. Onları helâk etmek için de bir süre belirlemiştik.

60. Bir zaman Mûsa, genç dostuna şöyle demişti: "İki denizin birleştiği yere kadar hiç durmadan yürüyeceğim yahut da seneler ve seneler harcayacağım."

61. Bu ikisi, iki denizin birleştiği yere vardıklarında, balıklarını unuttular. Bunun üzerine balık da denizde bir deliğe doğru yola koyuldu.

62. Orayı geçtiklerinde Mûsa, genç arkadaşına dedi ki: "Hadi, getir şu sabah yemeğimizi! Vallahi bu yolculuğumuz yüzünden epey çektik."

63. Genç adam dedi: "Bak sen şu işe, hani kayaya sığınmıştık ya, işte o sırada balığı unuttum. Onu hatırlamamı bana unutturan, şeytandan başkası değildi. Balık, denizin içinde acaip bir biçimde yolunu tuttu."

64. Mûsa, "Arayıp durduğumuz işte o idi." dedi. Bunun üzerine kendi izlerini sürerek gerisingeri döndüler.

65. Orada, kullarımızdan öyle bir kul buldular ki, biz ona katımızdan bir rahmet vermiş, lütfumuzdan bir ilim öğretmiştik.

66. Mûsa ona dedi: "Sana öğretilenden bana da bir olgunluk/bir bilgi öğretmen şartıyla sana tâbi olayım mı?"

67. Dedi: "Doğrusu sen benimle beraberliğe dayanamazsın."

68. "Havsalanın almadığı bir şeye nasıl dayanacaksın?"

69. Mûsa dedi: "Allah dilerse beni sabırlı bulacaksın; hiçbir işte sana karşı gelmeyeceğim."

70. Dedi: "Bak, eğer bana uyarsan, ben sana kendisinden bahis açıncaya değin hiçbir şey hakkında bana soru sorma!"

71. İkisi birlikte yola koyuldular. Bir süre sonra gemiye bindiklerinde, tuttu gemiyi deliverdi. Mûsa dedi: "İçindekileri boğmak için mi deldin onu? Vallahi, korkunç

bir iş yaptın!"

72. Dedi: "Ben söylemedim mi, sen benimle beraberliğe asla dayanamazsın!"

73. Mûsa dedi: "Unuttuğum için beni azarlama; bu yaptığımdan dolayı da bana zorluk çıkarma."

74. Yine yola koyuldular. Bir süre sonra bir oğlana rastgeldiler; tuttu onu öldürdü. Mûsa dedi: "Tertemiz bir insanı, bir cana karşılık olmaksızın öldürdün ha!? Vallahi çok kötü bir iş yaptın!"

75. Dedi: "Ben sana söylemedim mi, sen benimle beraberliğe asla dayanamazsın."

76. Mûsa dedi ki, "Eğer bundan sonra sana bir şey sorarsam artık bana arkadaşlık etme. Vallahi, öyle bir durumda benden ayrılmakta mazur sayılacaksın."

77. Yine yola koyuldular. Biraz sonra bir kente geldiler. Kent halkından yemek istediler, ama onlar bu ikisini konuk etmekten çekindiler. Orada, yıkılmayı bekleyen bir duvara rastladılar; genç adam tuttu onu onardı. Mûsa "İsteseydin buna karşılık bir ücret elbette alırdın." dedi.

78. Dedi ki, "İşte bu, seninle benim aramın ayrılmasıdır. Şimdi sana, sabretmeye güç yetiremediğin şeylerin içyüzünü haber vereceğim."

79. "Gemiden başlayayım: O gemi, denizde işçilik yapan bazı yoksullarındı. Ben onu kusurlu hale getirmek istedim. Çünkü biraz ötelerinde bir kral vardı; tüm gemilere zorla/gasp yoluyla el koyuyordu."

80. "Oğlan çocuğa gelince: Onun ebeveyni inanmış kişilerdi. Çocuğun onları azgınlık ve inkâra sürüklemesinden korktuk."

81. "Diledik ki, Rableri onlara o çocuktan temizlikçe daha üstün, merhametçe daha gelişmişini versin."

82. "Duvara gelince, duvar, o kentte yaşayan iki yetim oğlanındı. Altında, oğlanlara ait bir define vardı. Oğlanların babası da hayır ve barış seven bir kimse olarak yaşa-

mıştı. Rabbin istedi ki, o çocuklar ergenliklerine ulaşsınlar da Rabbinden bir rahmet olarak definelerini çıkarsınlar. Ben bunları kendi buyruğumun sonucu olarak yapmadım. İşte senin sabretmeye güç yetiremediğin şeylerin içyüzü budur."

83. Sana Zülkarneyn'den de sorarlar. De ki, "Size ondan bir hatıra okuyacağım."

84. Biz onun için yeryüzünde güç ve saltanat hazırladık ve ona her şeyden bir sebep verdik.

85. O da bir sebebi izledi.

86. Nihayet, Güneş'in battığı yere varınca onu kara balçıklı bir gözede batar buldu. Onun yanında bir de kavim buldu. Dedik ki, "Ey Zülkarneyn, ya bunlara azap edersin ya da haklarında güzel bir tavrı esas alırsın."

87. Dedi: "Zulmedene azap edeceğiz; sonra Rabbine döndürülecek; O da onu görülmedik bir azaba çeker."

88. "İman edip barışa/hayra yönelik iş yapana gelince, onun için ödül olarak en güzeli var. Ve ona, buyruğumuzdan, kolay olanı söyleyeceğiz."

89. Sonra bir sebebi daha izledi.

90. Bir süre sonra, Güneş'in doğduğu yere varınca onu, ona karşı kendilerine bir siper yapmadığımız bir topluluğun üzerine doğar buldu.

91. İşte böyle! Biz onun yanında olan her şeyi bilgimizle kuşatmıştık.

92. Sonra yine bir sebebi izledi.

93. Nihayet, iki set arasına ulaştı. Setler arasında öyle bir topluluk buldu ki neredeyse söz anlamıyorlardı.

94. Dediler: "Ey Zülkarneyn! Ye'cûc ve Me'cûc bu yerde bozgunculuk yapıyorlar. Onlarla bizim aramızda bir set yapman şartıyla sana vergi verelim mi?"

95. Dedi: "Rabbimin beni içinde tuttuğu imkân ve güç daha üstündür. Siz bana bedensel gücünüzle destek verin de onlarla sizin aranıza çok muhkem bir engel çekeyim."

96. "Bana demir kütleleri getirin!" İki ucu tam denkleşti-

rince, "Körükleyin!" dedi. Onu ateş haline koyunca da "Getirin bana, üzerine erimiş bakır/katran dökeyim!" diye seslendi.

97. Artık onu ne aşabildiler ne delebildiler.

98. Dedi: "Bu, Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin vaadi gelince onu yerle bir eder. Ve Rabbimin vaadi haktır."

99. O gün, onları bırakmışızdır, birbirleri içinde dalgalanırlar. Sûra da üflenmiştir; hepsini bir araya toplamışızdır.

100. O gün, cehennemi, gerçeği örten nankörlerin önüne koyuvermişizdir.

101. Onlar, gözleri benim zikrim/Kur'anım karşısında perde içinde olan insanlardı. Dinlemeye dayanamıyorlardı.

102. Gerçeği örten o nankörler, bazı kullarımı benim yanımdan-yöremden evliya edineceklerini mi sandılar? Biz, cehennemi bir konuk evi olarak, gerçeği örten nankörler için hazırladık.

103. De ki, "Amelleri bakımından hüsrana en çok batanları size haber vereyim mi?"

104. O kimselerdir ki, dünya hayatındaki çabaları boşa gitmiştir de onlar sanayileşmeyi/işi hâlâ güzel yaptıklarını sanırlar.

105. Bunlar, Rablerinin ayetlerini ve O'na ulaşmayı inkâr etmişler de bütün amelleri boşa çıkmıştır. Bu yüzden, kıyamet günü onlar için hiçbir ölçü tutturmayız/onlara hiçbir değer vermeyiz.

106. İşte böyle! Cezaları cehennemdir! Çünkü nankörlük ettiler; ayetlerimi ve resullerimi eğlence aracı yaptılar.

107. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, onların konuk evleri Firdevs cennetleri olacaktır.

108. Sürekli kalacaklardır orada. Çıkmak istemeyeceklerdir oradan.

109. De ki, "Rabbimin kelimeleri için deniz mürekkep olsa, Rabbimin kelimeleri tükenmeden önce deniz

mutlaka biter. Bir o kadarını daha getirsek de yetmez."

110. De ki, "Ben de sizin gibi bir insanım. Ancak, tanrınızın bir tek tanrı olduğu bana vahyediliyor. O halde, Rabbine kavuşmayı uman, barışa/hayra yönelik iş yapsın ve Rabbine ibadette hiç kimseyi O'na ortak koşmasın!"

NAHL SURESİ
(70/16. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Allah'ın emri geldi! Onunla yüz yüze gelmekte acele etmeyin. Tüm varlığın tespih ettiğidir o Allah. Arınmıştır onların şirk koştuklarından.

2. Kullarından dilediğine melekleri, emrinden olan Rûh ile "Şöyle uyarın" diyerek indirir: "Gerçek şu: Benden başka ilah yok, o halde benden sakının!"

3. Gökleri ve yeri hak olarak yarattı. Arınmıştır onların ortak tuttukları şeylerden.

4. İnsanı bir spermden yarattı. Bir de bakmışsın insan, açıkça kafa tutan bir hasım oluvermiştir.

5. Davarları da O yaratmıştır. Onlarda sizin için bir ısıtıcı-koruyucu ve nice nice yararlar vardır. Onlardan bazı şeyleri/onlardan bazılarını yersiniz.

6. Bir güzellik de vardır onlarda sizin için: Sabah saldığınız sırada, akşam topladığınız sırada.

7. Ve ağırlıklarınızı yüklenir, canlarınızın yarısını tüketmeden varamayacağınız beldelere kadar taşırlar. Hiç kuşkusuz, Rabbiniz gerçekten **Raûf**'tur, çok acıyıp esirger; **Rahîm**'dir, sınırsızca merhamet eder.

8. Hem binesiniz diye hem de

bir süs olarak atları, katırları, eşekleri de yarattı. Ve bilemeyeceğiniz daha neler yaratır O!

9. Yolu doğrultup denge noktasını bulmak Allah'ın işidir. Ondan sapan da var. Allah dileseydi, sizi toptan hidayete erdirirdi.

10. O sizin için gökten bir su indirdi; ondan bir içecek var. Kendisinden hayvanlarınıza yedirdiğiniz bir ağaç da ondan oluşmaktadır.

11. O suyla sizin için ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve her çeşitten meyveler bitirir. Hiç kuşkusuz, bunda, derin derin düşünen bir toplum için gerçek bir mucize vardır.

12. Geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı sizin emrinize vermiştir. Yıldızlar da O'nun emriyle bir hizmete boyun eğmiştir. Bütün bunlarda, aklını çalıştıran bir topluluk için elbette ibretler vardır.

13. Ve sizin için yeryüzünde, çeşit çeşit renklerde başka şeylere de vücut vermiştir. Bütün bunlarda, düşünüp ibret alacak bir toplum için elbette bir mucize vardır.

14. Ve O'dur ki, içinden taze bir et yemeniz ve kuşanacağınız bir süs çıkarmanız için denizi emrinize vermiştir. Gemileri onda yara yara gider görürsün. Böyle yapmıştır ki, O'nun kereminden nasip arayasınız ve şükredebilesiniz.

15. Sizi çalkayıp sarsar diye yerküreye ağır dağlar, ırmaklar, yollar koydu. İyiye ve doğruya ulaşmanız umulmaktadır.

16. Ve nice işaretler! Yıldızla da onlar, yol ve yön doğrulturlar.

17. Yaratan, yaratmayana benzer mi? Hiç düşünmüyor musunuz?

18. Allah'ın nimetlerini saymaya kalkarsanız, onların sonunu getiremezsiniz. **Allah,** gerçekten **Gafûr** ve **Rahîm**'dir.

19. Allah, sizin gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da bilir.

20. Allah dışında yakardıklarınız hiçbir şey yaratamazlar; onların kendileri yara-

tılmaktadır.

21. Hayat bulmaz ölülerdir onlar. Ne zaman diriltileceklerini bile bilmezler.

22. Tanrınız bir tek tanrıdır. Böyle iken, âhirete inanmayanlar, kibre saplandıkları için kalpleri inkârcı olmuştur.

23. Hiç kuşkusuz, Allah, onların sakladıklarını da açığa vurduklarını da biliyor. Hiç kuşkusuz, O, büyüklük taslayanları sevmiyor.

24. Onlara, "Rabbiniz ne indirdi?" dendiğinde şöyle dediler: "Öncekilerin masallarını."

25. Şunun için ki, onlar, kıyamet günü kendi günahlarını tamamen yüklendikten başka, ilimsizlik yüzünden saptırdıkları kişilerin günahlarının bir kısmını da yüklenecekler. Bakın, ne kötü şey yükleniyorlar!

26. Onlardan öncekiler tuzak kurmuşlardı. Bunun üzerine Allah, binalarına temellerinden çarpmış da üstlerindeki tavan tepelerine çökmüştü. Azap onlara hiç fark edemedikleri yerden gelmişti.

27. Sonra, kıyamet günü onları rezil edecek ve diyecek: "Kendileri için kavga çıkarıp ayrılığa düştüğünüz ortaklarım nerede?" Kendilerine ilim verilmiş olanlar diyecekler ki, "Bugün rezillik ve kötülük, gerçeği inkâr edenleredir."

28. Öz benliklerine zulmedip durdukları bir sırada, meleklerin vefat ettirdikleri kişiler şöyle diyerek teslim bayrağını çekerler: "Biz hiç bir kötülük yapmıyorduk." İş hiç de öyle değil. Allah, sizin yapmakta olduklarınızı çok iyi bilmektedir.

29. Hadi, girin cehennem kapılarından; uzun süre kalacaksınız orada. Gerçekten kötü yermiş kibre sapanların barınağı.

30. Korunup sakınanlara, "Rabbiniz ne indirdi" dendiğinde şöyle dediler: "Hayır indirdi." Bu dünyada güzel düşünüp güzel davrananlara güzellik vardır. Âhiret yurdu elbette ki daha hayırlıdır. Gerçekten ne güzelmiş takva

sahiplerinin yurdu!

31. Adn cennetleri! Girecekler içlerine. Altlarından ırmaklar akacak. Orada dilediklerı şey kendilerinin olacak. Allah, korunup sakınanları işte böyle ödüllendirir.

32. Melekler, canlarını temiz insanlar olarak aldıklarına şöyle derler: "Selam size; yapıp ettiklerinize karşılık olarak girin cennete!"

33. Neyi bekliyorlar? Kendilerine meleklerin gelmesini mi, yoksa Allah'ın emrinin gelmesini mi? Onlardan öncekiler de aynen böyle yapmışlardı. Allah onlara zulüm etmemişti. Tam aksine, onlar kendi kendilerine zulüm ediyorlardı.

34. Sonunda, yapıp ettiklerinin kötülükleri başlarına musibet olmuş, alay edip durdukları şey kendilerini sarıvermiştir.

35. Şirke batanlar dediler ki, "Eğer Allah isteseydi biz de atalarımız da Allah dışında bir şeye ibadet etmez, O'na rağmen hiçbir şeyi haram kılmazdık." Onlardan öncekiler de aynen böyle yaptılar. Resullere düşen, açık bir tebliğden başkası değildir.

36. Yemin olsun, biz her ümmette şöyle tebliğ yapan bir resul görevlendirdik: "Allah'a ibadet edin, tâğuttan kaçının! Sonra bunlardan kimine Allah kılavuzluk etti, kimine de sapıklık hak oldu. Şimdi, yeryüzünde gezip dolaşın da yalanlayanların sonu nasıl olmuş görün.

37. Sen onların iyiye ve doğruya ulaşmalarını tutkuyla istesen de Allah, saptırdığına yol göstermez. Hiçbir yardımcıları da olmaz onların.

38. Yeminlerinin tüm gücüyle, "Allah ölen kimseyi diriltmez!" diye Allah'a yemin ettiler. Hayır, öyle değil! Öleni diriltmek O'nun üzerinde hak bir vaattır, fakat insanların çokları bilmezler.

39. Diriltecek ki, onlara, ihtilafa düştükleri şeyi açık seçik göstersin ve küfre sa-

panlar kendilerinin yalancılar olduğunu bilsinler.

40. Biz bir şeyi dilediğimizde, onun hakkında söyleyeceğimiz söz, "Ol!" demekten ibarettir; o hemen oluverir.

41. Zulme uğratıldıktan sonra Allah uğrunda hicret edenlere biz, dünyada elbette güzelce mekân tutturacağız. Âhiretin ödülü mutlaka daha büyüktür. Bir bilselerdi!

42. O Allah yolunda hicret edenler, sabrederler ve yalnız Rablerine tevekkül ederler.

43. Biz senden önce de elçi olarak kendilerine vahyettiğimiz erkeklerden başkasını göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, zikir/Kur'an ehline sorun.

44. Açık delillerle, kitaplarla gönderdik. Sana da bu zikiri/Kur'an'ı vahyettik ki, kendilerine indirileni insanlara açık seçik bildiresin de derin derin düşünebilsinler.

45. Kötülükleri yapmak için tuzak kuranlar, Allah'ın kendilerini yere geçirmeyeceğinden yahut hiç fark edemeyecekleri bir yerden azabın kendilerine gelmeyeceğinden emin mi oldular?

46. Yahut dönüp dolaşmaları sırasında kendilerini yakalamayacağından. Onlar buna engel de olamazlar.

47. Yoksa kendilerini korkuta korkuta, sindire sindire yakalamayacağından emin midirler? Kuşkusuz ki, sizin Rabbiniz gerçekten **Raûf**'tur, **Rahîm**'dir.

48. Bakıp görmediler mi, Allah'ın yarattığı şeylerin gölgeleri bile, sağ ve sollarından boyunları bükük bir halde, Allah için secdelere kapanarak dönüyor.

49. Göklerdeki ve yerdeki canlı şeyler de melekler de yalnız Allah'a secde ederler ve hiç de büyüklük taslamazlar.

50. Üstlerinde egemen olan Rablerinden ürperirler ve emredildikleri şeyi yaparlar.

51. Allah buyurdu: "İki ilah edinmeyin; O sadece bir tek ilahtır. Yalnız benden

korkun!"

52. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Din de sürekli olarak yalnız O'nundur. Hâlâ, Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz!

53. Sahip olduğunuz her nimet Allah'tandır. Sonra size bir zorluk/keder dokunduğu zaman yalnız O'na yakarırsınız.

54. Sonra da zorluk ve kederi sizden kaldırdığında, içinizden bir zümre kendi Rablerine hemen ortak koşuverir,

55. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler diye. Hadi, zevklenin/nimetlenin, yakında bileceksiniz.

56. Tutuyor, kendilerine verdiğimiz rızıklardan, hiçbir şeyin farkında olmayanlara pay çıkarıyorlar. Allah'a yemin olsun ki, iftira edip durduğunuz şeylerden kesinlikle hesaba çekileceksiniz.

57. Tutuyor, Allah'a kızları nispet ediyorlar. Hâşâ! O, bunlardan arınmıştır. İştah duydukları şeyler de kendilerinin mi?

58. Onlardan birine kız çocuk müjdelendiğinde yüzü simsiyah kesilir. Öfkeden yutkunur da yutkunur o!

59. Kendisine muştulananın utancından ötürü toplumdan gizlenir. Hakaret/eziklik üzere tutsun mu onu yoksa toprağın bağrına mı gömsün onu. Bakın ne kötü hüküm veriyorlar!

60. Âhirete inanmayanlar için kötülük örneği var. En yüce örnekse **Allah** içindir. O'dur **Azîz,** O'dur **Hakîm.**

61. Eğer Allah, insanları zulümlerine karşı cezalandırsaydı, yeryüzünde debelenen bir şey bırakmazdı. Ama öyle yapmıyor, onları belirli bir süreye kadar erteliyor. Süreleri geldiğinde ise ne bir saat geri kalırlar ne de öne geçebilirler.

62. Kendilerinin bile çirkin bulacağı şeyleri Allah'a isnat ediyorlar. Dilleri de yalan düzüp donatıyor: En ileri güzellik onlarınmış! Kuşkusuz olan şu: Onlar için ateş vardır. Ve ona en önden gideceklerdir.

63. Yemin olsun Allah'a ki,

senden önceki ümmetlere de elçiler gönderdik de şeytan onlara amellerini süslü gösterdi. O, bugün de onların dostudur/ o gün de onların dostu idi. Onlar için acıklı bir azap var.

64. Bu kitabı sana yalnız şunun için indirdik: Hakkında ayrılığa düştükleri şeyi onlara iyice açıklayasın ve kitap, iman eden bir topluluk için kılavuz ve rahmet olsun!

65. Allah, gökten bir su indirdi de onunla, yeryüzüne ölümünden sonra hayat verdi. Kuşkusuz, bunda kulak verip dinleyen bir topluluk için mutlaka bir ibret vardır.

66. Hayvanlarda da sizin için kesin bir ibret vardır. Size onların karınlarından, fışkı ile kan arasından halis bir süt içiriyoruz ki, içenlerin boğazlarından kayar gider.

67. Hurmalıkların meyvelerinden, üzümlerden de sarhoş edici bir içecek ve güzel bir rızık elde edersiniz. İşte bunda, aklını işleten bir topluluk için kesin bir ibret vardır.

68. Rabbin, balarısına şöyle vahyetti: "Dağlardan evler edin, ağaçlardan ve insanların kurdukları çardaklardan da."

69. "Sonra, meyvelerin her türünden ye de boyun bükerek Rabbinin yollarına koyul." Onun karıncıklarından, renkleri çeşit çeşit bir içecek çıkar ki, insanlar için onda şifa vardır. Derin derin düşünen bir topluluk için, bunda kesin bir ibret var.

70. Allah sizi yarattı, sonra sizi vefat ettirecek. İçinizden bazıları, ömrün en basit ve düşük noktasına geri çevirilir ki, bir ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun. **Allah Alîm'**dir, **Kadîr'**dir.

71. Allah, rızıkta kiminizi kiminize üstün kılmıştır. Kendilerine fazla verilenler, rızıklarını ellerinin altındakilere aktarıp da hepsi onda eşit hale gelmiyor. Allah'ın nimetini mi inkâr ediyor bunlar?

72. Allah size, kendi benliklerinizden eşler nasip etti. Eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar oluşturdu. Ve sizleri temiz/taze/leziz/hoş

nimetlerle rızıklandırdı. Şimdi bunlar, bâtıla mı inanıyorlar? Ve bunlar, evet bunlar, Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

73. Allah'ın yanında bir de, kendilerine, göklerden ve yerden bir parçacık rızık veremeyen, buna güç yetiremeyen şeylere mi tapıyorlar?

74. Artık Allah'a örnekler verip durmayın. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

75. Allah şöyle bir örnekleme yaptı: Hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının eşyası durumunda bir kul/köle ile bizden bir güzel rızıkla rızıklandırdığımız ve ondan gizli-açık dağıtan bir kişi. Bunlar aynı olur mu?! Bütün övgüler Allah'adır ama onların çokları bilmiyorlar.

76. Allah şöyle bir örnekleme de yaptı: İki adam; birisi konuşmaz; hiçbir şeye gücü yetmez, efendisi/yöneticisi üstüne sadece bir yük. Efendi onu nereye gönderse hiçbir hayır getiremez. Şimdi bu adam, dosdoğru bir yol üzerinde bulunup adaleti özendiren kişi ile aynı olur mu?

77. Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. O saate/dünyanın sonuna ilişkin emirse bir göz açıp yummak gibi, hatta ondan da yakındır. **Allah** her şeye **Kadîr'**dir.

78. Allah sizi annelerinizin karınlarından çıkardı, hiçbir şey bilmiyordunuz; şükredebilesiniz diye size işitme gücü, gözler ve gönüller verdi.

79. Gök boşluğunda, bir emre boyun eğdirilmiş olan kuşlara bakmadılar mı? Onları Allah'tan başkası tutmuyor. Bunda, inanan bir topluluk için elbette ki, ibretler vardır.

80. Allah size, evlerinizden huzur ve sükûn yeri yaptı. Hayvan derilerinden size, gerek göç gününüzde gerek konduğunuz sırada rahatça taşıyacağınız evler oluşturdu. Ayrıca, hayvanların; yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından belli bir süreye kadar kullanabileceğiniz giyimlikler, döşemelikler ve kullanım eş-

yası verdi.

81. Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler oluşturdu. Dağlardan sizin için sığınak evler yaptı. Sizin için, sıcaktan koruyacak elbiselerle savaşta koruyacak elbiseler de yaptı. İşte nimetini üzerinizde böyle tamamlıyor ki, O'na teslim olup esenliğe ulaşabilesiniz.

82. Yine de yüz çevirirlerse artık sana düşen, açık bir tebliğden başka şey değildir.

83. Allah'ın nimetini biliyorlar, sonra da onu inkâr ediyorlar. Çoğu nankördür bunların.

84. Her ümmetten bir tanığı ortaya sürdüğümüz gün, küfre sapanlara ne izin verilir ne de özür dilemelerine imkân sağlanır.

85. Zulme sapanlar azapla yüz yüze geldiklerinde, ne azapları hafifletilir ne de yüzlerine bakılır.

86. Şirke sapanlar, Allah'a ortak tuttuklarını gördüklerinde şöyle derler: "Rabbimiz, işte bunlar, senin beri tarafından yalvarıp yakardığımız ortaklarımız!" Bunun üzerine ortakları onlara şöyle söz dokundururlar: "Siz, kesinlikle yalancılarsınız!"

87. O gün, hepsi Allah huzurunda teslim bayrağı çekmiş, iftira aracı olarak kullandıklarının tümü onları ortada bırakıp kaybolmuştur.

88. Küfre sapıp Allah yolundan geri çevirenler var ya, bozgunculuk edip durmalarından ötürü onların azaplarına azap katmışızdır.

89. Gün olur, her ümmet için kendi aleyhlerine kendi içlerinden bir tanık çıkarırız. Seni de şu insanlar hakkında tanık olarak getireceğiz. Sana bu kitabı indirdik ki, her şey için ayrıntılı bir açıklayıcı, bir kılavuz, bir rahmet, müslümanlara/Allah'a teslim olanlara da bir müjde olsun.

90. Şu bir gerçek ki, Allah; adaleti, iyi ve güzel davranmayı, akrabaya vermeyi emreder. Tüm pisliklerden/edepsizliklerden, kötülükten, azgınlık-doymazlık ve kıskançlıktan yasaklar. Düşünüp ibret alırsınız ümidiyle size öğüt veriyor.

91. Antlaşma yaptığınızda, Allah'a verdiğiniz söze vefa gösterin! Bağlayıp pekiştirdikten sonra yeminlerinizi bozmayın. Çünkü, kendinize Allah'ı kefil yapmış durumdasınız. Allah, yaptıklarınızı biliyor.

92. Yeminleri bozmada, ipliğini kuvvetle büktükten sonra bozup parçalayan kadın gibi olmayın. Bir topluluk ötekinden daha zengin ve kalabalık çıktığı için yeminlerinizi aranızda bir hile aracı yapıyorsunuz. Allah sizi bununla imtihan ediyor; ihtilafa düştüğünüz şeyleri kıyamet günü size açık bir biçimde elbette gösterecektir.

93. Allah dileseydi, elbette ki, sizi bir tek ümmet yapardı. Ama O, dilediğini/dileyeni saptırıyor, dilediğini/dileyeni de iyiye ve güzele kılavuzluyor. Yapıp ettiklerinizden mutlaka sorgu-suale çekileceksiniz.

94. Yeminlerinizi aranızda hile ve aldatma aracı yapmayın; aksi halde, ayak sağlam bastıktan sonra kayar ve Allah yolundan alıkoyduğunuz için acıyı tadarsınız. Üstelik büyük bir azaba da uğrarsınız.

95. Allah'a verdiğiniz sözü basit bir ücret karşılığı satmayın. Eğer bilirseniz, Allah katında olan, sizin için daha hayırlıdır.

96. Sizin yanınızdaki tükenir ama Allah'ın yanındaki sonsuza dek kalıcıdır. Sabredenlere ödüllerini biz, işleyip ürettiklerinin en güzeliyle mutlaka vereceğiz.

97. Erkek yahut kadın, her kim inanmış olarak hayra ve barışa yönelik bir iş yaparsa, onu tertemiz bir hayatla yaşatırız. Ve böylelerinin ücretlerini, işleyip ürettiklerinin en güzelleriyle karşılarız.

98. Kur'an'ı okuduğun zaman, o kovulup taşlanmış şeytandan Allah'a sığın!

99. Şu bir gerçek ki, şeytanın elinde, iman edip yalnız Rablerine dayananlar aleyhine hiçbir sulta/hiçbir kanıt yoktur.

100. Onun sultası, sadece onu

dost edinenlerle/onu yönetici yapanlarla onun yüzünden müşrikler haline gelenler üstündedir.

101. Biz bir ayeti, bir başka ayetin yerine koyduğumuzda -ki Allah neyi indirmekte olduğunu daha iyi bilir- şöyle derler: "Sen düpedüz bir iftiracısın." Hayır, öyle değil. Bunların çokları bilmiyorlar.

102. De ki, "İman edenleri güçlendirip kökleştirmek için ve müslümanlara/Allah'a teslim olanlara bir müjde ve kılavuz olarak, Ruhulkudüs onu, senin Rabbinden indirdi.

103. Yemin olsun ki, biz, onların, "Kur'an'ı ona bir insan öğretiyor" demekte olduklarını biliyoruz. Nispet etmeye uğraştıkları adamın dili yabancıdır. Oysaki bu, apaçık Arapça bir dildir.

104. Allah'ın ayetlerine inanmayanlara Allah kılavuzluk etmez. Onlar için acıklı bir azap öngörülmüştür.

105. Yalanı ancak, Allah'ın ayetlerine inanmayanlar uydururlar. Yalancılık edenler onların ta kendileridir.

106. Her kim imanından sonra Allah'a küfür eder, kalbi iman ile yatışmış halde iken baskıyla zorlanan hariç olmak üzere, inkâra göğüs açarsa, böylelerinin üzerine Allah'tan bir gazap iner. Bunlar için büyük bir azap da öngörülmüştür.

107. Bu böyledir, çünkü, onlar şu iğreti hayatı âhirete tercih etmişlerdir. Ve Allah, küfre sapanlar topluluğunu doğruya kılavuzlamaz.

108. Bunlar, Allah'ın; kalpleri, kulakları ve gözleri üstüne mühür bastığı insanlardır. Gaflete saplananlar da bunların ta kendileridir.

109. Hiç kuşkusuz, âhirette hüsrana uğrayacaklar da bunlardır.

110. Kuşkusuz, Rabbin; işkenceye uğratıldıktan sonra hicret eden, ardından da cihat edip sabreden kişiler yanındadır. Bütün bunlardan sonra senin Rabbin elbette cömertçe affedecek, cömertçe merhamet edecektir!

111. Gün olur, herkes kendi nefsi için mücadele eder ve herkese, yaptığının karşılığı tam tamına ödenir; onlar asla zulme uğratılmazlar.

112. Allah, şu ülkeyi/medeniyeti de örnek vermiştir: Güvenli, mutlu-huzurlu idi; rızkı her yandan bol bol gelirdi. Sonra onlar Allah'ın nimetlerine nankörlük ettiler de Allah kendilerine, sanayi olarak ürettikleri şeyler yüzünden açlık ve korku elbisesini/birlikteliğini/karmaşasını tattırdı.

113. Yemin olsun ki, onlara içlerinden bir resul geldi de onu yalanladılar. Bunun üzerine, onlar zulümlerine devam edip dururken azap kendilerini yakaladı.

114. Allah'ın size helal ve temiz/leziz/taze/hoş olmak üzere verdiği rızıklardan helal ve temiz/leziz/taze olmaları şartıyla yiyin! Eğer yalnız O'na ibadet ediyorsanız, Allah'ın nimetlerine şükredin!

115. O size ancak şunları haram kılmıştır: Ölü hayvan/leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilen hayvan. Bununla birlikte, zorda kalan, başkasının hakkına tecavüz etmemek, sınırı da aşmamak şartıyla bunlardan yerse, Allah bağışlayacak, merhamet edecektir.

116. Yalan düzerek Allah'a iftira etmek için, dillerinizin uydurma nitelendirmeleriyle "Şu helaldir, şu da haramdır!" demeyin. Yalan düzerek Allah'a iftira edenler iflah olmazlar!

117. Az bir nimetlenme ardından, acıklı bir azap var onlara.

118. Sana anlattıklarımızı daha önce, Yahudileşenlere haram kılmıştık. Biz onlara haksızlık etmedik; aksine, onlar kendi benliklerine zulmediyorlardı.

119. Şu da var: Rabbin, bilgisizlik yüzünden kötülük işleyip de bunun ardından tövbe edip hallerini düzeltenler lehindedir. Sonra senin **Rabb**in gerçekten **Gafûr** ve **Rahîm**'dir.

120. Şu da kuşkusuz ki, İbrahim başlı başına bir ümmet idi; bir hanîf olarak Allah'ın önünde eğiliyordu, müşriklerden değildi.

121. O'nun nimetlerine şükrediyordu. Allah onu seçip yüceltti ve dosdoğru bir yola kılavuzladı.

122. Dünyada ona güzellik verdik, âhirette de o mutlaka barışsever iyiler arasında yer alacaktır.

123. Daha sonra sana şunu vahyettik: Bir hanîf olarak İbrahim'in milletine uy! O, müşriklerden değildi.

124. Cumartesi tatili, sadece onda ihtilaf edenlere farz kılındı. Rabbin, tartışmakta oldukları şey hakkında, onlar arasında kıyamet günü hüküm verecektir.

125. Rabbinin yoluna hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla, en güzel olan neyse o yolla mücadele et. Şüphe yok ki, Rabbin, kendi yolundan sapanları en iyi bilendir. Ve O, gerçeğe kılavuzlananları da en iyi bilendir.

126. Eğer ceza ile karşılık verecekseniz, ancak size yapılan kötülüğün türü ve miktarı ile karşılık verin. Eğer sabrederseniz, elbette ki bu, sabredenler için daha hayırlıdır.

127. Sabret! Senin sabrın da ancak Allah'ın yardımıyladır. Onlar için tasalanma! Kurmakta oldukları tuzaklar yüzünden de telaşlanma!

128. Hiç kuşkusuz, Allah, sakınanlar ve güzel düşünüp güzel iş yapanlarla beraberdir.

NÛH SURESİ
(71/71. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Biz, Nûh'u, "Toplumunu, kendilerine korkunç bir azap gelmeden önce uyar!" diye kavmine gönderdik.

2. O dedi ki, "Ey toplumum! Hiç kuşkunuz olmasın, ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."

3. "O halde, Allah'a ibadet edin! O'ndan sakının! Ve bana itaat edin ki,

4. Allah, günahlarınızı affetsin ve sizi belirli bir süreye kadar ertelesin. Çünkü Allah'ın örgördüğü vakit geldiğinde ertelenmez. Bir bilebilseydiniz!"

5. Nûh şöyle yakardı: "Ey Rabbim! Ben toplumuma gece ve gündüz çağrıda bulundum."

6. "Fakat çağrım, onların kaçışlarını artırmaktan başka bir işe yaramadı."

7. "Ben onları, sen kendilerini affedesin diye çağırdıkça, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiseleriyle sarılıp sarmalandılar, inat ve ısrar ettiler ve kibirlendikçe kibirlendiler."

8. "Sonra, onları daha açık bir biçimde çağırdım."

9. "Daha sonra, bir başka duyuru yönelttim. Ve onları gizli gizli de çağırdım."

10. Ve şöyle dedim: "Rabbinizden af dileyin! O, bağışlamayı çok sevendir."

11. "Göğü üzerinize bol bol yağmur taşıyıcı olarak gönderir."

12. "Sizi, mallar ve oğullarla güçlendirir, size yeşil bahçeler lütfeder. Ve sizin için nehirler akıtır."

13. "Ne oluyor size de Allah için bir vakar ümidinde olmuyorsunuz?"

14. "O ki, sizi halden hale/evreden evreye geçirerek yarattı."

15. "Görmediniz mi, Allah yedi göğü ahenkli bir bütün olarak nasıl yarattı?"

16. "Ve Ay'ı, bunlar içinde bir nur yaptı ve Güneş'i bir kandil haline getirdi."

17. "Ve Allah sizi bir bitki olarak yerden bitirdi."

18. "Sonra sizi yere geri gönderiyor ve sonra bir çıkarışla tekrar çıkarıyor."

19. "Allah size yeryüzünü bir yaygı yaptı,

20. Ki ondan geniş yollar edinip de yürüyesiniz."

21. Nûh dedi ki: "Rabbim! Onlar bana isyan ettiler de malı ve çocuğu kendisine hüsrandan başka bir artış getirmeyen kişiye uydular."

22. "Çok büyük hileler sergilediler/çok büyük tuzaklar kurdular."

23. Dediler ki, "İlahlarınızı sakın bırakmayın! Ved'di, Süva'ı asla bırakmayın! Yeğûs'u, Yeûk'u, Nesr'i de bırakmayın!"

24. "Çoklarını saptırdılar. Sen de o zalimler için şaşkınlıktan başka bir şeyi artırma."

25. Hataları yüzündendir ki boğuldular, ateşe atıldılar. Kendileri için, Allah dışında yardımcılar bulamadılar.

26. Nûh şöyle yakardı: "Rabbim! Yeryüzünde, kâfirlerden yurt tutacak/gezip dolaşacak hiç kimse bırakma!"

27. "Çünkü eğer sen onları bırakırsan, kullarını saptırırlar ve kötülük üreten nankörden başkasını doğurmazlar."

28. "Rabbim! Beni, anne-babamı, inanmış olarak evime gireni, tüm inanmış erkekleri ve inanmış kadınları affet! Zalimlerin de perişanlıktan başka bir şeylerini artırma!"

İBRAHİM SURESİ
(72/14. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Râ! Bir kitaptır bu! Ki, indirdik sana, çıkarasın diye insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan nûra; **Hamîd, Azîz** olanın yoluna.

2. O Allah'a ki, yalnız O'nundur göklerdekiler ve yerdekiler. Şiddetli azaptan bir lanet o küfre batmışlara.

3. Onlar ki, sefil ve iğreti hayatı âhirete tercih ederler ve Allah yolundan alıkoyup o yolu eğri büğrü yapmayı isterler. İşte bunlar, dönüşü olmayan bir sapıklık içindedirler.

4. Biz, hiçbir peygamberi, kendi toplumununkinden başka bir dille göndermedik. Böyle yaptık ki, onlara açık seçik beyanda bulunabilsin. Bunun ardından, Allah dilediğini/dileyeni saptırır, dilediğini/dileyeni de iyiye ve güzele kılavuzlar. **Azîz**'dir, **Hakîm**'dir O!

5. Yemin olsun ki, biz Mûsa'yı, "Toplumunu karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın günlerini hatırlatıp bellet!" diye ayetlerimizle gönderdik. Şu bir gerçek ki, bunda iyice sabreden, çokça şükreden herkes için sayısız ayetler vardır.

6. Mûsa'nın, kendi toplumuna şöyle dediği zamanı da hatırla: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın! Hatırlayın ki, sizi Firavun'un hanedanından kurtarmıştı. Onlar size azabın en kötüsüyle acı çektiriyorlar, erkek çocuklarınızı boğazlıyorlar, kadınlarınıza hayasızca davranıyorlar/kadınlarınızın rahimlerini yokluyorlar/kadınlarınızı hayata salıyorlardı. İşte bunda sizin için Rabbinizden gelen çok büyük bir deneme ve ıstırap vardır."

7. Rabbinizin şunu duyurduğunu da hatırda tutun: Eğer şükrederseniz, ben de sizin için mutlaka artıracağım. Ve eğer nankörlük ederseniz hiç kuşkusuz, benim azabım çok çok şiddetlidir.

8. Şöyle demişti Mûsa: "Siz de yeryüzünde bulunanların tümü de küfre saplansanız, hiç kuşkusuz, **Allah** mutlak **Ganî**, mutlak **Hamîd**'dir.

9. Sizden öncekilerin, Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un ve onlardan sonrakilerin haberleri ulaşmadı mı size? Allah'tan başkası bilmez onları. Peygamberleri onlara açık deliller getirmişti de onlar ellerini ağızlarına bastırıp şöyle demişlerdi: "Biz size gönderileni kesinlikle tanımıyoruz ve biz sizin çağırdığınız şeye karşı tereddüt ve kuşku duymaktayız!"

10. Resulleri dediler: "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında mı kuşku? O sizi, günahlarınızı affetsin, belirli bir süreye kadar size zaman tanısın diye çağırıyor." Şöyle cevap verdiler: "Siz de bizim gibi birer insandan başka şey değilsiniz. Atalarımızın kulluk ettiklerinden bizi yüz geri çevirmek istiyorsunuz. Hadi, açık bir kanıt getirin bize!"

11. Resulleri onlara dediler: "Biz de sadece sizin gibi birer insanız, fakat Allah, kullarından dilediğine lütufta bulunur. Allah'ın izni olmadan bizim size bir kanıt getirmemiz haddimize değil. İnananlar yalnız Allah'a dayanıp güvensinler."

12. "O, bize yollarımızı göstermişken neden Allah'a tevekkül etmeyecekmişiz? Bize yaptığınız eziyetlere elbette sabredeceğiz. Tevekkül edenler yalnız Allah'a tevekkül etsinler."

13. Küfre sapanlar kendi resullerine şöyle dediler: "Ya tam bir biçimde bizim milletimize dönersiniz yahut da sizi yurdumuzdan mutlaka çıkarırız." Rableri de onlara şunu vahyetti: "Zalimleri muhakkak helâk edeceğiz."

14. "Ve onların ardından o top-

rağa mutlaka sizi yerleştireceğiz. Bu, makamımdan korkan, tehdidimden korkan için böyledir."

15. Ve Allah'tan fetih istediler. Ve her inatçı zorba perişan oldu.

16. Ardından da cehennem. İrinli bir sudan içirilecekler.

17. Onu yutmaya çalışacak ama boğazından geçiremeyecek. Ölüm her yandan üstüne gelecek de bir türlü ölmeyecek. Arkasından da dehşetli bir azap.

18. Rablerine nankörlük edenlerin amelleri, fırtınalı bir günde rüzgârın tarumar ettiği küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. İşte bu, dönüşü olmayan sapıklığın ta kendisidir.

19. Allah'ın gökleri ve yeri hak olarak yarattığını görmedin mi? Dilerse sizi yok eder, yepyeni bir halk getirir.

20. Bu, Allah'a hiç de zor gelmez.

21. Hepsi toplu halde, Allah'ın huzuruna çıkmış olacaklar. Ezilip horlananlar, büyüklük taslayanlara diyecekler ki: "Biz sizin birer uydunuzduk. Şimdi siz Allah'ın azabından bir kısmını bizden uzaklaştırabilir misiniz?" Cevap verecekler: "Allah bize kılavuzluk etseydi elbette biz de size kılavuzluk ederdik. Şimdi inleyip feryat etsek de sabretsek de bir. Sığınacak hiçbir yerimiz yok."

22. İş bitirilince şeytan onlara şöyle dedi: "Allah size hak bir vaatle vaatte bulundu, ben ise vaat ettim ama vaadimden caydım. Benim sizin üzerinizde bir sultam yoktu. Sizi davet ettim, siz de bana uydunuz. Hepsi bu! Şimdi beni kınamayı bırakın da öz benliklerinizi kınayın. Ne ben sizi kurtarabilirim ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Aslında ben sizin, daha önceden beni şirk aracı yapmanıza karşı çıkmıştım. Zalimler için acıklı bir azap öngörülmüştür."

23. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar ise rablerinin izniyle altlarından ırmaklar akan cennetlere

sokulmuşlardır. Sürekli kalıcıdırlar orada. Birbirlerine esenlik dilemeleri, "Selam!" şeklindedir.

24. Görmedin mi Allah nasıl bir örnekleme yaptı: Güzel/temiz bir söz; kökü yerde, dalları gökte olan güzel/bereketli bir ağaca/soya benzer.

25. O ağaç/o soy, Rabbinin izniyle yemişlerini her zaman verir. Allah, insanlara böyle benzetmeler yapar ki, düşünüp ibret alabilsinler.

26. Çirkin/aldatıcı bir söz de gövdesi toprağın üstünde destek bulmuş çirkin/bereketsiz bir ağaca/soya benzer, dayanağı yoktur onun.

27. Allah, inananları dünya hayatında da âhirette de tutarlı sözle sağlamlaştırır. Allah, zalimleri şaşırtır. Allah, dilediğini yapar.

28. Bakmadın mı şunlara ki, Allah'ın nimetini inkârla/nankörlükle değiştirdiler ve toplumlarını helâk yurduna kondurdular.

29. Yaslanacakları cehenneme kondurdular. Ne kötü bir duruş yeridir o!

30. Yolundan saptırmak için Allah'a eşler uydurdular. De ki, "Hadi, nimetlenin! Sonunda varacağınız yer ateştir."

31. İnanan kullarıma söyle: Namazı/duayı yerine getirsinler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan, hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun olmadığı o gün gelmeden önce, gizli ve açık infak etsinler.

32. Allah odur ki, gökleri ve yeri yarattı. Gökten bir su indirdi de onunla size rızık olarak türlü meyveler çıkardı. Emriyle denizde akıp gitmeleri için gemileri hizmetinize verdi. Irmakları da emrinize verdi.

33. Görevlerini şaşmadan yapmak üzere Güneş'i ve Ay'ı da size boyun eğdirdi. Geceyi ve gündüzü de hizmetinize verdi.

34. Kendisinden istediğiniz her şeyden size bir parça verdi. Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, sayıp bitiremezsiniz. Doğrusu şu ki, insan, gerçekten çok zalim, çok nankördür.

35. Bir zaman, İbrahim şöyle demişti: "Rabbim, bu belde-

yi güvenli kıl. Beni ve oğullarımı putlara kulluktan uzak tut!"

36. "Rabbim, onlar insanlardan birçoğunu saptırdılar. Artık beni izleyen bendendir. Bana isyan edene gelince, onun hakkında sen **Gafûr** ve **Rahîm**'sin."

37. "Ey Rabbimiz! Ben, soyumdan bir kısmını senin kutsal evinin yanındaki, ziraata elverişsiz vadiye yerleştirdim ki, namazı/duayı yerine getirsinler, ey Rabbimiz! Sen de insanlardan bazı gönülleri, onlardan hoşlanır yap. Çeşitli meyvelerle onları rızıklandır ki, şükredebilsinler!"

38. "Rabbimiz, hiç kuşkusuz sen bizim gizlediğimizi de bilirsin, açığa vurduğumuzu da. Yerde de gökte de hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!"

39. "İhtiyar yaşımda bana, İsmail'i ve İshak'ı bağışlayan Allah'a hamt olsun! Benim Rabbim, duayı gerçekten çok iyi duyar."

40. "Rabbim! Beni, namazı/duayı yerine getiren bir insan yap. Soyumdan bir kısmını da. Rabbimiz, duamı kabul et!"

41. "Rabbimiz, hesabın ortaya geleceği gün; beni, ebeveynimi ve mü'minleri affet!"

42. Sakın, Allah'ı, zalimlerin yapmakta olduğundan habersiz sanma. O, onları, gözlerin korkudan donup kalacağı bir güne erteliyor, hepsi bu.

43. Başlarını dikerek koşuşurlar. Bakışları kendilerine dönmez. Yürekleri tamamen boşalmıştır.

44. İnsanları, azabın kendilerine ulaşacağı gün konusunda uyar. O gün, zalimler şöyle derler: "Ey Rabbimiz! Bizi yakın bir süreye kadar geri bırak da çağrına cevap verip resullere uyalım." Daha önce siz, kendiniz için çöküş ve bitiş yoktur diye yemin etmediniz mi?

45. Siz de o kendilerine zulmetmiş olanların barınaklarında oturmuştunuz. Onlara nasıl davrandığımız size açık seçik belli olmuştu. Size örnekler de vermiştik.

46. Tuzaklarını kurmuşlardı ama Allah katında da onlar için tuzak var. Zaten onların tuzakları dağları yerinden oynatacak türden olsa neye yarar!

47. Sakın Allah'ı, resullerine verdiği söze ters düşer sanma. **Allah Azîz'**dir, intikam da alır.

48. O gün yerküre başka bir yerküreye dönüştürülür. Gökler de öyle. Hepsi o **Vâhid** ve **Kahhâr** olan **Allah**'ın huzurunda dikilir.

49. O gün, suçluların, birbirine perçinlenmiş bukağılarla çengellendiklerini görürsün.

50. Gömlekleri katrandandır. Yüzlerini ateş bürümüştür.

51. Çünkü Allah, her benliği kendi kazandığıyla karşı karşıya getirecektir. Allah, hesabı çok çabuk görür.

52. İşte bu, onunla uyarılsınlar, Allah'ın tek ilah olduğunu bilsinler, aklı ve gönlü işleyenler de ibret alsınlar diye, insanlara yöneltilmiş bir tebliğdir.

ENBİYA SURESİ
(73/21. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yaklaştı insanlara hesapları! Ve onlar hâlâ gaflet içinde yüz çevirip durmadalar.

2. Rablerinden kendilerine ulaşan, söze bürünmüş her yeni öğüt ve hatırlatmayı ancak eğlenerek dinliyorlar.

3. Kalpleri hep oyun ve oyalanmada. O zulüm sergileyenler, şu yolda bir fısıldaşmayı iyice koyulaştırdılar: "Bu adam, sizin gibi bir insandan başkası değil. Gözünüz baka baka büyü-

ye mi gidiyorsunuz!"

4. Dedi: "Rabbim, gökteki sözü de yerdeki sözü de bilir. O, her şeyi duyan, her şeyi bilendir!"

5. Şöyle de dediler: "Saçma sapan rüyalar bunlar! Belki de iftira yoluyla uydurdu onu. Belki de bir şairdir o. Hadi, bir mucize getirsin bize, öncekilere gönderildiği gibi."

6. Onlardan önce, yere batırdığımız hiçbir yurt ve uygarlık iman etmemiştir. Onlar mı iman edecekler?!

7. Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz erler gönderdik. Hadi, sorun bilgi sahiplerine/Kur'an ehline, eğer bilmiyorsanız!

8. Biz onları, yemek yemeyenlere has bir ceset olarak yaratmadık. Onlar sürekli kalıcılar da değillerdi.

9. Sonra onlara verilen söze sadık kaldık da onları ve dilediklerimizi kurtardık. Ve onun bunun malından azgınca savurganlık yapanları helâk ettik.

10. Yemin olsun, size öyle bir kitap indirdik ki, öğüt ve uyarınız/zikriniz/şerefiniz yalnız ondadır. Hâlâ aklınızı çalıştırmayacak mısınız?

11. Zulmetmiş nice kenti/medeniyeti biz kırıp geçirdik ve arkalarından başka bir topluluk oluşturduk.

12. Şiddetimizi hissettiklerinde hiç vakit geçirmeksizin oradan dört nala kaçıyorlardı.

13. Kaçmayın! İçinde, servet ve refah azgınlığıyla firavunlaştırıldığınız yere, meskenlerinize dönün ki, hesaba çekilebilesiniz.

14. Dediler: "Lanet olsun bize! Biz gerçekten zalimlermişiz!"

15. Bu davaları sürüp giderken biz onları kökten biçilmiş hale getirdik; alevi sinmiş ateşe benzeyen kişiler oluverdiler.

16. Biz, gökleri de yeri de bunlar arasındakileri de eğlenip eğlendirelim diye yaratmadık.

17. Eğer bir eğlence edinmek isteseydik onu kendi katımızdan edinirdik. Ama böyle yapanlar değildik/yapsaydık öyle yapardık.

18. Hayır, biz hakkı, bâtılın üzerine fırlatırız da o, onun beynini parçalar. Bir de bakarsın o yok olup gitmiştir. Yakıştırdığınız niteliklerden ötürü lanet olsun size!

19. Göklerde ve yerde kim varsa O'na aittir. Ve O'nun katındakiler, O'na ibadet etmekten ne çekinirler ne de yorulurlar.

20. Gece ve gündüz tespih ederler, bıkıp usanmazlar.

21. Yoksa yerden bazı ilahlar edindiler de topraktan çıkarıp diriltme işini onlar mı yapacak?

22. Eğer yerde-gökte Allah'tan başka tanrılar olsaydı, o ikisi de mutlaka fesada uğrardı. Arşın Rabbi o Allah, onların nitelendirmelerinden yücedir, uzaktır.

23. O, yaptığından hesaba çekilmez ama onlar hesaba çekilirler.

24. Yoksa O'nun dışında bazı ilahlar mı edindiler? De ki, "Susturucu delilinizi getirin! Benimle beraber olanların zikri de benden öncekilerin zikri de budur. Ne yazık ki onların çokları hakkı bilmezler; bu yüzden de yüz çevirirler."

25. Senden önce hiçbir resul göndermedik ki ona şöyle vahyetmiş olmayalım: "Gerçek şu: İlah yok benden başka, artık bana ibadet edin!"

26. "Rahman çocuk edindi" dediler. Hâşâ, bundan arınmıştır O! Onlar, lütuflandırılmış kullardır.

27. Onlar O'nun sözünün önüne geçmezler; onlar yalnız O'nun emriyle iş yaparlar.

28. O, onların önlerindekini de arkalarındakini de bilir. Onlar, O'nun hoşnutluk verdiklerinden başkasına da şefaat etmezler. Ve onlar O'nun korkusundan titrerler.

29. İçlerinden her kim, "Ben O'nun berisinden/alt mertebesinden bir ilahım!" derse böylesini cehennemle cezalandırırız. Zalimleri işte böyle cezalandırırız biz.

30. O küfre sapanlar görmediler mi ki, gökler ve yer bitişik idi, biz onları ayırdık. Her canlı şeyi sudan oluş-

turduk. Hâlâ iman etmeyecekler mi?

31. Yerküreye, insanları çalkalamasın diye birtakım dağlar diktik. Ve orada geniş geniş yollar açtık ki, doğru gidebilsinler.

32. Göğü, korunmuş bir tavan yaptık. Ama onlar göğün ayetlerinden hâlâ yüz çeviriyorlar.

33. O odur ki, geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yarattı. Her biri bir yörüngede yüzmektedir.

34. Senden önce hiçbir insana ölümsüzlük vermedik. Şimdi sen ölürsen, onlar ölümsüz mü olacaklar?

35. Her canlı, ölümü tadacaktır. Biz bir imtihan olarak sizi şer ile de hayır ile de deniyoruz. Sonunda bize döndürüleceksiniz.

36. O küfredenler seni gördüklerinde, seni şu şekilde alaya almaktan başka bir şey yapmazlar: "İlahlarınızı diline dolayan bu mu?" **Rahman**'ın zikrini/Kur'an'ı bizzat onlar örtüp inkâr ediyorlar.

37. İnsan, bir adı da 'acele' olan bir çamurdan yaratılmıştır. Ayetlerimi size göstereceğim. Benden çabucak istemeyin!

38. Diyorlar: "Eğer doğru sözlüler iseniz bu vaat ne zaman?"

39. O inkâr edenler, ne yüzlerinden ne sırtlarından azabı uzak tutamayacakları ve hiçbir yardım da göremeyecekleri zamanı bir bilselerdi!

40. Doğrusu şu ki, o onlara ansızın gelecek de onları şaşkınlıktan donduracak. Artık ne onu geri çevirmeye güçleri yetecek ne de yüzlerine bakılacak.

41. Yemin olsun, senden önceki resullerle de alay edilmiştir. Sonunda, onlarla eğlenenleri, alay konusu yaptıkları şey kuşatıverdi.

42. De ki, "Sizi gece ve gündüz **Rahman**'dan kim koruyabilir?" Hayır, hayır! Onlar, Rablerinin zikrinden/Kur'an'ından yüz çeviriyorlar.

43. Yoksa onların; kendilerini bize karşı siperleyecek tanrıları mı var? Ne kendilerine yardıma güç yetirebilir-

ler ne de bizden bir dostluğa muhatap olurlar.

44. Gerçek şu ki, biz onları ve atalarını, ömür kendilerine uzun gelecek kadar nimetlendirdik. Hâlâ görmüyorlar mı ki, biz yerküreye geliyor, onu uçlarından eksiltiyoruz. Galip gelenler onlar mı?

45. De ki, "Ben sizi ancak vahiyle uyarıyorum!" Ama sağırlar, uyarıldıklarında çağrıyı işitmezler ki!

46. Rabbinin azabından onlara bir esinti dokunsa, yemin olsun şöyle diyecekler: "Vay bizlere, biz zalimlermişiz!"

47. Kıyamet günü için adalet terazilerini kuracağız/adaleti terazilere koyacağız. Hiç kimseye zerre kadar zulüm edilmeyecek. Hardal tanesi kadar bir şey olsa onu ortaya getiririz. Hesapçılar olarak biz yeteriz!

48. Yemin olsun, biz, Mûsa'ya ve Hârun'a hak ile bâtılı ayıran, korunanlar için bir ışık ve öğüt olan furkanı verdik.

49. O korunanlar ki, hiç görmeden Rablerinden korkarlar. Kıyamet saatinden de ürperirler onlar.

50. Bu, bereketli bir Zikir'dir ki, onu indirdik. Yoksa siz onu inkâr mı ediyorsunuz?

51. Yemin olsun, İbrahim'e daha önceden, doğruyu bulma gücünü vermiştik. Onu bilmekteydik biz!

52. Babasına ve toplumuna şöyle demişti: "Şu başına toplanıp durduğunuz heykeller de ne?"

53. Dediler: "Atalarımızı onlara ibadet eder bulduk."

54. Dedi: "Vallahi, siz de atalarınız da açık bir sapıklık içine düşmüşsünüz!"

55. Dediler: "Sen gerçeği mi getirdin yoksa oynayıp eğlenenlerden biri misin?"

56. Dedi: "Hiç de değil! Sizin Rabbiniz, göklerin ve yerin Rabbidir ki, onları yaratmıştır. Ben de bunlara tanıklık edenlerdenim."

57. "Allah'a yemin ederim, sırtınızı dönüp gidişinizden sonra, putlarınıza bir oyun çevireceğim."

58. Sonunda onları parça parça etti. Yalnız en büyüklerini bıraktı ki, dönüp ona başvurabilsinler.

59. Dediler: "Tanrılarımıza bunu yapan kesinlikle zalimlerdendir."

60. Dediler: "Onları diline dolayan bir genç duymuştuk. Kendisine 'İbrahim' deniyor."

61. Dediler: "Halkın gözleri önüne getirin onu ki, açıkça görebilsinler."

62. Dediler: "Tanrılarımıza bunu sen mi yaptın, ey İbrahim?"

63. Dedi: "Hayır, ben değil! Şu büyükleri yapmıştır onu. Hadi, sorun onlara eğer konuşabiliyorlarsa!"

64. Bunun üzerine kendi benliklerine döndüler de şöyle dediler: "Siz, zalimlerin ta kendilerisiniz."

65. Sonra, yine kendi kafalarına döndürüldüler: "Vallahi, sen de bilirsin ki, bunlar konuşamazlar."

66. İbrahim dedi: "Siz, Allah'ın berisinden, size hiçbir şekilde yarar sağlamayan, zarar veremeyen şeylere mi tapıyorsunuz?"

67. "Yazıklar olsun size ve Allah'ın berisinden taptıklarınıza! Siz hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?"

68. Dediler: "Yakın bunu! Eğer birşey yapacak kişilerseniz, ilahlarınıza yardım edin."

69. Biz de şöyle dedik: "Ey ateş, İbrahim'e bir serinlik ol, bir selam ol!"

70. Ona tuzak kurmak istediler de biz onları hüsranın en beterine uğrayanlar yaptık.

71. Biz onu da Lût'u da kurtarıp içinde âlemlere bereketler sakladığımız toprağa ulaştırdık.

72. Ona İshak'ı bağışladık, ayrıca Yakub'u da hediye ettik. Hepsini hak ve barış için çalışan insanlar yaptık.

73. Onları, bizim buyruğumuzla yol alan önderler yaptık. Onlara iyilikler yapmayı, duayı/namazı yerine getirmeyi, zekât vermeyi vahyettik. Onlar, yalnız bize kulluk ediyorlardı.

74. Lût'a da hükmetme gücü/yargılama yetisi ve ilim verdik. Onu, pislikler üretip duran bir kentten/bir ülkeden kurtardık. O kentte/o ülkede yaşayanlar, yoldan çıkmışlardan oluşan bir kötülük toplumuydu.

75. Onu rahmetimizin içine soktuk. O, hak ve barış için çalışanlardandı.

76. Nûh'a gelince, o da daha önce bize yakarmıştı. Yakarışına cevap verdik de onu ve ailesini, o büyük sıkıntıdan kurtardık.

77. Ona, ayetlerimizi yalanlayan topluluğa karşı yardım ettik. Kötülüğün toplumuydu onlar. Hepsini birden batırıp boğduk.

78. Dâvud ile Süleyman, halkın davarının yayıldığı ekinler hakkında hüküm veriyorlardı da biz hükümlerine tanıklar olmuştuk.

79. Onu Süleyman'a derhal kavrattık. Her birine hükümdarlık ve ilim verdik. Dâvud'a dağları boyun eğdirdik. Kuşlarla beraber tespih ediyorlardı. Yapmak isteyince yapanlarız biz!

80. Ona, sizi sizin şiddetinizden koruyacak olan zırh yapma sanatını öğrettik. Peki, siz şükrediyor musunuz?

81. Ve Süleyman'a kasırgayı boyun eğdirdik. İçini bereketlerle doldurduğumuz toprağa doğru onun emriyle akıp giderdi. Her şeyi bilenleriz biz!

82. Kendisi için dalgıçlık eden, daha başka iş de yapan bazı şeytanları da onun emrine verdik. Biz onları koruyup gözetiyorduk.

83. Ve Eyyûb, Rabbine şöyle yakarmıştı: "Dert/zorluk gelip çattı bana; sen, rahmet edenlerin en merhametlisisin!"

84. Hemen cevap verdik ona, kendisindeki derdi kaldırdık. Tarafımızdan bir rahmet ve ibadet edenler için bir hatırlatma olarak, ona ailesini ve beraberinde, benzerlerini de verdik.

85. İsmail, İdris, Zülkifl, hepsi sabredenlerdendi.

86. Hepsini rahmetimize soktuk. Onlar hak ve barış için çalışanlardandı.

87. Ve Zünnûn. Hani, kızarak gitmişti de ona asla güç yetiremeyeceğimizi/ölçüyü kendisine uygulamayacağımızı

sanmıştı. Sonra, karanlıkların bağrında şöyle yakardı: "Senden başka ilah yok, tespih ederim seni! Kuşkusuz, ben zalimlerden oldum!"

88. Hemen imdadına yetiştik. Gamdan kurtardık onu. İnananları işte böyle kurtarırız biz!

89. Ve Zekeriyya, Rabbine yakarmıştı: "Rabbim, beni yapayalnız, bir başıma bırakma! Sen, **Vâris** olanların/mirasçıların en hayırlısısın!"

90. Kendisine hemen cevap vermiş. Yahya'yı ona hediye etmiş, karısını kendisi için doğurmaya elverişli hale getirmiştik. Onlar, hayırlarda yarışırlar, umarak ve korkarak bize yalvarırlardı. Onlar, bize ürpererek saygı gösterirlerdi.

91. Ve o, cinsiyet organını/ırzını bir kale gibi koruyan kadın. Onun bağrına ruhumuzdan üfledik de kendisini ve oğlunu âlemler için bir mucize yaptık.

92. İşte şu sizin ümmetiniz bir tek ümmettir. Ben de sizin Rabbinizim. O halde, bana ibadet/kulluk edin.

93. İşlerini aralarında parçaladılar. Hepsi bize dönecekler.

94. Kim inanmış olarak barışa/hayra yönelik işlerden bir şey yaparsa, onun gayretine nankörlük edilmez. Biz böylesi lehine kâtiplik ederiz.

95. Helâk ettiğimiz bir kente/medeniyete yaşamak haram edilmiştir. Onlar bir daha geri dönemezler.

96. Ye'cûc ve Me'cûc'ün önü açıldığı zaman onlar, her tepeden akın ederler.

97. Hak olan vaat yaklaşmıştır. İnkâr edenlerin gözleri birden donup kalmıştır. "Vay başımıza! Biz bundan gafil bulunuyorduk. Hayır, biz zalimlerdik!" derler.

98. Siz ve Allah'ın berisinden, kulluk/kölelik ettikleriniz, cehennem odunusunuz. Hepiniz oraya gireceksiniz.

99. Eğer onlar ilah olsalardı, oraya girmezlerdi. Oysaki, hepsi orada uzun süre kalacaklardır.

100. Onlar için orada derin bir iç çekiş var. Ve onlar ora-

da hiçbir şey işitmezler.

101. Tarafımızdan kendilerine güzellik hazırlananlara gelince, bunlar cehennemden uzaklaştırılmışlardır.

102. Onun uğultusunu duymazlar. Onlar, gönüllerinin istediği şeyler içinde sürekli yaşayacaklardır.

103. O en büyük korku onları tasalandırmaz. Melekler onları şöyle karşılarlar: "Bu, size vaat edilen o gününüzdür!"

104. Gün olur, göğü, yazı tomarlarını dürer gibi düreriz. İlk yaratılışta başladığımız gibi onu baştan yaparız. Üzerimizde bir vaat olarak biz bunu mutlaka yapacağız.

105. Yemin olsun, zikirden sonra Zebur'da şunu yazmıştık: Yeryüzüne benim iyilik ve barış seven kullarım vâris olacaktır.

106. Kuşkusuz, bunda, ibadet eden/iş yapıp değer üreten bir topluluk için kesin bir tebliğ vardır.

107. Ve biz seni, âlemlere bir merhamet/bir sevgi olman dışında bir şey için göndermedik.

108. De ki, "Bana şu vahyediliyor: "Tanrınız ancak bir tek tanrıdır. Peki, siz, müslümanlar/Allah'a teslim olanlar mısınız?"

109. Eğer yüz çevirirlerse de ki, "Hepinize aynı şekilde, aynı düzeyde açıkladım. Artık bilmiyorum, tehdit edildiğiniz şey yakın mıdır, uzak mıdır?"

110. Kuşkusuz, O, sözün açığa vurulanını da bilir; saklamakta olduklarımızı da bilir.

111. Bilmiyorum, belki de o, sizin için bir fitnedir. Belirli bir süreye kadar bir nimetlendirmedir.

112. Resul şöyle yakardı: "Rabbim, hak ile hükmet! Bizim Rabbimiz **Rahman**'dır. Sizin nitelendirmelerinize karşı yardımına başvurulandır, **Müsteân**'dır."

MÜMİNÛN SURESİ
(74/23. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hiç kuşku yok, kurtulmuştur müminler!

2. Namazlarında/dualarında huşû sahipleridir onlar.

3. Boş ve lüzumsuz sözden yüz çevirmişlerdir onlar.

4. Zekâtı vermek için faaliyettedir onlar.

5. Cinsiyet organlarını/ırzlarını koruyanlardır onlar.

6. Eşleri yahut akitleri aracılığıyla sahip bulundukları müstesnadır. Bu durumda kınanmış değillerdir onlar.

7. Kim bundan ötesini isterse, işte onlar, sınırı aşanlardır.

8. O müminler, emanetlerine, ahitlerine saygı duyup sahip çıkanlardır.

9. Namazlarını/dualarını korumaya devam ederler onlar.

10. İşte bunlardır mirasçı olanlar;

11. Ki, Firdevs cennetine mirasçı olurlar, onda sürekli kalırlar.

12. Yemin olsun ki, biz insanı topraktan oluşan bir özden yarattık.

13. Sonra, onu çok dayanaklı bir karargâhta bir damlacık yaptık.

14. Sonra, o damlacığı bir embriyo halinde yarattık; sonra, o embriyoyu bir et parçası halinde yarattık; sonra, o et parçasını bir kemik halinde yarattık ve nihayet, o kemiğe de bir et giydirdik. Sonra, onu bir başka yaratılışta yeniden kurduk. Yaratıcıların en güzeli olan Allah'ın kudret ve sanatı ne yücedir!

15. Sonra, siz bütün bunların ardından mutlaka öleceksiniz.

16. Sonra, siz kıyamet gününde yeniden diriltileceksiniz.

17. Yemin olsun, biz sizin üstünüzde yedi yol yarattık! Ve biz yaratılıştan/yaratılmışlardan gafil de değiliz.

18. Gökten bir kaderle/belli ölçüde bir su indirdik de onu yeryüzünde durdurduk. Elbette ki biz, onu gidermeye de gücü yetenleriz!

19. Onunla size hurmalardan ve üzümlerden bahçeler yetiştirdik, onlarda sizin için birçok meyveler vardır; onlardan yiyorsunuz.

20. Ve bir ağaç da yetiştirdik ki, Tûr-i Sina'dan çıkar, yağlı olarak biter; yiyenlere katıktır.

21. Davarlarda da sizin için elbette bir ibret vardır! Onların karınlarındakilerden size içiriyoruz. Onlarda sizin için birçok yarar var. Onlardan yiyorsunuz da.

22. Hem onlar üzerinde hem de gemiler üzerinde taşınıyorsunuz.

23. Yemin olsun, Nûh'u toplumuna resul olarak gönderdik de o şöyle dedi: "Ey toplumum! Allah'a ibadet edin! O'ndan başka tanrınız yok sizin. Hâlâ sakınmayacak mısınız?"

24. Toplumunun, yönetime destek veren inkârcı kodamanları şöyle dedi: "Bu adam, sizin gibi bir insandan başka şey değil; size üstünlük taslamak istiyor. Eğer Allah dileseydi, melekler indirirdi. Biz ilk atalarımız arasında böyle bir şey duymadık."

25. "Cinnet getirmiş bir adamdan başkası değildir o. Belli bir süreye kadar göz altında tutun onu."

26. Nûh şöyle yakardı: "Rabbim, beni yalanlamaları karşısında yardım et bana!"

27. Bunun üzerine biz, Nûh'a şöyle vahyettik: "Gözlerimizin önünde ve vahyimize uygun olarak gemiyi yap. Emrimiz gelip tandır kaynayınca, ailenle birlikte her türden iki çifti gemiye sok. İçlerinden, haklarında daha önce hüküm verilmiş olanları dışta bırak. Zulmetmiş olanlar hakkında bana yakarıp durma. Onlar kesinlikle boğulacaklardır."

28. Sen, yanındakilerle birlikte geminin üzerine çıktığında

şöyle de: "Zalimler topluluğundan bizi kurtaran Allah'a hamt olsun!"

29. Şunu da söyle: "Rabbim, beni bereketli bir yere indir! Sen, konuk ağırlayanların en hayırlısısın."

30. Biz onları imtihan ediyor idiysek de bunda elbette ibretler vardır!

31. Sonra onların ardından başka bir nesil oluşturduk.

32. Onlara da içlerinden şu yolda tebliğde bulunan bir resul gönderdik: Allah'a kulluk/ibadet edin. O'ndan başka tanrınız yok sizin. Hâlâ ürpermiyor musunuz?

33. Toplumunun, küfre sapan, âhiret buluşmasını yalanlayan, dünya hayatında servet ve refahla azdırıp firavunlaştırdığımız kodaman takımı şöyle dedi: "Bu adam, sadece sizin gibi bir insan; yemekte olduğunuzdan yiyor, içmekte olduğunuzdan içiyor."

34. "Kendiniz gibi bir insana itaat ederseniz, o takdirde mutlaka hüsrana uğrayanlar olursunuz."

35. "Size, ölüp toprak ve kemik haline geldikten sonra tekrar meydana çıkarılacağınızı mı vaat ediyor?"

36. "Heyhat! Size vaat edilen o şey ne kadar uzak!"

37. "Hayat, şu dünya hayatımızdan başkası değildir. Ölürüz, yaşarız ama biz tekrar diriltilecek değiliz."

38. "O, yalan düzüp Allah'a iftira eden bir adamdan başkası değil. Biz ona inanmıyoruz."

39. O peygamber şöyle yakardı: "Rabbim, beni yalanlamaları karşısında yardım et bana!"

40. Allah buyurdu: "Biraz sonra kesinlikle pişman olacaklar."

41. Nihayet, o korkunç titreşimli ses onları tam bir biçimde yakaladı da hepsini sel süprüntüsü haline getirdik. Dönmeze gitsin o zalimler topluluğu!

42. Sonra onların arkasından başka nesiller oluşturduk.

43. Hiçbir ümmet ne süresinden ileri geçebilir ne de geri kalır.

44. Sonra, resullerimizi art arda gönderdik. Hangi ümmete resulü geldiyse onu yalanladılar. Biz de onları birbiri ardınca yuvarladık ve hepsini birer efsane yaptık. Dönmeze gitsin iman etmeyen bir topluluk!

45. Sonra, Mûsa ile kardeşi Hârun'u mucizelerimizle, açık bir kanıtla gönderdik;

46. Firavun'a ve kodamanlarına. Ancak kibre saptılar, çünkü kendilerini büyük gören bir topluluktu onlar.

47. Şöyle dediler: "Kendilerine bağlı toplum bize kullukkölelik ederken, biz kalkıp bizim gibi iki insan olan şu adamlara mı inanacağız?"

48. İkisini de yalanladılar, böylece helâk edilenler arasına katıldılar.

49. Yemin olsun, Mûsa'ya o kitabı vermiştik ki, hidayete erebilsinler.

50. Meryem'in oğluyla annesini birer ayet kıldık ve onları oturmaya uygun pınarlı bir tepeye yerleştirdik.

51. Ey resuller! Güzel/hoş/taze/leziz/temiz şeylerden yiyin ve barışa/hayra yönelik iş yapın! Çünkü ben, yapmakta olduklarınızı çok iyi bilmekteyim.

52. İşte, sizin bu ümmetiniz bir tek ümmettir. Ve ben de sizin Rabbinizim; o halde, benden sakının!

53. Fakat onlar işlerini aralarında parçalayıp çeşitli zübürlere/kutsallaştırılmış hizip kitaplarına ayırdılar. Her hizip, yalnız kendi yanındakiyle sevinip övünmektedir.

54. Artık sen onları bir süreye kadar kendi gafletleri içinde bırak.

55. Sanıyorlar mı ki, kendilerine verdiğimiz mal ve oğullarla güçlendiriyoruz onları,

56. Ve iyiliklerine koşuyoruz. Hayır, farkında olmuyorlar.

57. Onlar ki, Rablerine saygıdan titrerler,

58. Onlar ki, Rablerinin ayetlerine iman ederler,

59. Onlar ki, Rablerine ortak koşmazlar,

60. Onlar ki, verdiklerini, Rablerine dönecekleri için kalpleri ürpererek verirler;

61. İşte bunlar, hayırlarda yarışırlar. Ve hayırlarda önde gidenler de onlardır.

62. Biz, hiçbir benliğe gücünün yeteceğinden daha azını yüklemenin dışında bir teklifte bulunmayız. Bizim katımızda, hakkı söyleyen bir kitap vardır. Onlara haksızlık edilmez.

63. Fakat onların kalpleri bundan gaflet içindedir. Onların bundan başka da işleri vardır ki, hep o işler için çalışmaktadırlar.

64. Sonunda, servet ve refahla şımarmışlarını azapla yakaladığımızda, hemen bağırıp dövünmeye başlarlar.

65. "Bağırıp dövünmeyin bugün, bizim karşımızda kimseden yardım göremezsiniz."

66. "Ayetlerimiz size okunuyordu da siz ökçeleriniz üzerine gerisin geri dönüyordunuz."

67. "Ona karşı büyüklük taslayarak, gece boyunca hezeyanlar savuruyordunuz."

68. Sözü gereğince düşünmediler de ondan mı, yoksa kendilerine ilk atalarına gelmeyen bir şey geldi diye mi?

69. Yoksa resullerini tanımadılar da bu yüzden mi onu inkâr ediyorlar?

70. Yoksa, "Onda bir cinnet mi var" diyorlar? Hayır, o kendilerine hakkı getirdi ama onların çoğu haktan tiksinen kişilerdir.

71. Eğer hak onların keyiflerine uysaydı, gökler de yer de bunların içindekiler de kesinlikle fesada uğrardı. Hayır, biz onlara zikirlerini/Kur'anlarını getirdik ama onlar zikirlerinden/Kur'anlarından yüz çeviriyorlar.

72. Yoksa onlardan bir vergi mi istiyorsun? Rabbinin vereceği daha hayırlıdır. Rızık verenlerin en hayırlısıdır O.

73. Şu bir gerçek ki, sen onları dosdoğru bir yola çağırıyorsun.

74. Ama âhirete inanmayanlar, o yoldan hep yan çiziyorlar.

75. Eğer biz onlara acıyıp da üstlerindeki sıkıntıyı kaldırsaydık, azgınlıkları içinde sersem sersem bocalamaya devam edeceklerdi.

76. Yemin olsun, biz onları azapla yakaladık. Ama yine de Rablerine boyun eğmediler. Sığınıp yakarmıyorlar.

77. Nihayet, üzerlerine şiddetli bir azabın kapısını açtığımızda hemencecik ümitsizliğe düşüverecekler.

78. Allah odur ki; sizin için işitme gücü, gözler ve gönüller oluşturdu. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!

79. Sizi yeryüzünde yaratıp yayan da O'dur. O'nun huzurunda haşredileceksiniz.

80. O, hayat veriyor, O öldürüyor. Gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişi O'nun için. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

81. İşin doğrusu şu: Onlar da öncekilerin söylediği gibi söylediler.

82. Dediler: "Ölüp, toprak ve kemik haline geldiğimiz zaman mı, gerçekten o zaman mı diriltileceğiz?"

83. "Yemin olsun, biz de bizden önce atalarımız da bununla tehdit edildik. Öncekilerin masallarından başka bir şey değil bu!"

84. De ki, "Eğer biliyorsanız, yeryüzü ve içindekiler kimindir?"

85. "Allah'ındır!" diyecekler. De ki, "Hâlâ düşünüp ibret almıyor musunuz?"

86. Sor: "Yedi göklerin Rabbi ve o büyük arşın Rabbi kimdir?"

87. "Allah'tır!" diyecekler. De ki, "Benden hâlâ sakınmıyor musunuz?"

88. Şunu da sor: "Eğer biliyorsanız söyleyin. Kimdir o, her şeyin melekûtu/aslı-esası elinde olan? O koruyup gözeten ama korunup gözetilmeyen?"

89. "Allah'tır!" diyecekler. De ki, "Nasıl oluyor da büyüleniyorsunuz?"

90. Hayır, hayır! Biz onlara hakkı getirdik ama onlar tam anlamıyla yalancıdırlar.

91. Allah, çocuk edinmemiştir! O'nunla beraber herhangi bir ilah da yoktur. Eğer böyle olsaydı, her ilah kendi yarattığını yok ederdi ve mutlaka biri ötekine üstün gelmeye çalışırdı. Allah'ın

şanı onların nitelendirmelerinden yücedir, arınmıştır.

92. Gözle görülmeyeni de görüleni de bilendir O. Uzaktır onların ortak koştuklarından.

93. De ki, "Rabbim, tehdit edildikleri şeyi bana mutlaka göstereceksin.

94. Beni o zalimler topluluğunun içinde tutma Rabbim!"

95. Biz, onları tehdit ettiğimiz şeyi sana göstermeye elbette kadiriz.

96. En güzel olan neyse onunla sav kötülüğü. Onların nasıl nitelendirme yaptıklarını biz daha iyi biliriz.

97. Ve de ki, "Rabbim, şeytanların dürtüklemelerinden sana sığınırım!"

98. "Onların, başıma üşüşmelerinden de sana sığınırım Rabbim!"

99. Sonunda onlardan birine ölüm geldiğinde şöyle der: "Rabbim, beni geri döndürün;

100. Döndürün ki, o arkada bıraktığım yerde iyi bir iş yapayım." Hayır, bir kelime ki bu, o söyler onu. Ötelerinde, dirilecekleri güne kadar bir berzah vardır.

101. Sûra üfürüldüğünde, aralarında artık soy-sop/şunabuna mensup olmalar söz konusu edilemez. Birbirlerini soruşturamazlar da.

102. Artık kimin tartıları ağır gelirse onlar kurtulmuş olacaklardır.

103. Tartıları hafif gelenler ise kendilerini kayba uğratanlar, uzun süre cehennemde kalanlar olacaklardır.

104. Ateş, yüzlerini yalar. Ve onlar onun içinde sırıtıp kalacaklar.

105. "Ayetlerim size okunmadı mı?" Ve siz onları yalanlamıyor muydunuz?"

106. Derler ki, "Rabbimiz, bahtsızlığımız bize baskın çıktı. Sapıp gitmiş bir topluluk olduk biz."

107. "Rabbimiz, çıkar bizi oradan. Eğer bir daha aynısını yaparsak, gerçekten zalimler olacağız."

108. Buyurur: "Yıkılıp gidin oraya, konuşmayın benimle!"

109. Kullarımdan bir zümre "Rabbimiz, inandık; affet bizi, acı bize, sen merhametlilerin en hayırlısısın" diyorken,

110. Siz onları alaya aldınız. Öyle ki, zikrimi/Kur'anımı size unutturdular. Siz onlara hep gülüyordunuz.

111. Bugün onlara ben, sabretmiş olmalarının karşılığını verdim. Başarıya erip kurtulanlar, onlardır.

112. Buyurur: "Yeryüzünde yıllar sayısıyla ne kadar kaldınız?"

113. Derler: "Bir gün yahut günün bir kısmı kadar; sayanlara sor."

114. Buyurdu: "Sadece birazcık kaldınız. Keşke biliyor olsaydınız."

115. "Sizi, boş yere yarattığımızı ve bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?"

116. Yücelerden yücedir, o hak padişah olan Allah! İlah yok O'ndan başka! O şanlı arşın Rabbidir O!

117. Kim Allah'ın yanında, hakkında hiçbir kanıt olmayan bir başka ilaha yakarır/davet ederse, onun hesabı rabbi katındadır. Hiç kuşkusuz, gerçeği örten nankörler iflah olmaz.

118. Şöyle yakar: "Rabbim! Affet, merhamet et! Sen merhametlilerin en hayırlısısın!"

SECDE SURESİ
(75/32. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!

2. Kitabın indirilişidir bu! Kuşku, çelişme yok bunda! Âlemlerin Rabbi'ndendir bu!

3. Yoksa "Onu iftira yoluyla uydurdu" mu diyorlar?! Hayır, haktır o; senin Rabbindendir; senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş bir toplumu uyarman içindir. Umulur ki, doğruya ve güzele kıla-

vuzlanırlar.

4. Allah'tır ki, gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri altı günde yaratmış, sonra, arş üzerinde egemenlik kurmuştur. O'nun berisindekilerden size ne bir dost vardır ne de bir şefaatçı. Hâlâ düşünüp ibret almayacak mısınız?

5. İş ve oluşu gökten yere doğru çekip çevirir; sonra, o O'na yükselip çıkar: Bir günde ki, süresi, sizin saymakta olduğunuz günlerden bin yıla denktir.

6. İşte budur **Allah**! Gaybı da görüneni de bilen O'dur. **Azîz**'dir O, **Rahîm**'dir.

7. O, odur ki, yarattığı her şeyi güzel yarattı. Ve insanın yaratılışına çamurdan başladı.

8. Sonra, onun neslini bir üsareden, hor görülen bir sudan oluşturdu.

9. Sonra, ona bir biçim verdi ve onun içine kendi ruhundan üfledi. Sizin için, işitme gücü, gözler ve gönüller vücuda getirdi. Ne kadar da az şükredersiniz!

10. Şöyle dediler: "Toprakta kaybolup gittiğimiz zaman mı, o zaman mı yeni bir yaratılış içinde olacağız!" Gerçek şu ki, onlar her şeyden önce, Rablerinin huzuruna varmayı inkâr ediyorlar.

11. Söyle onlara: "Size vekil edilen ölüm meleği canınızı alır, sonra doğrudan doğruya Rabbinize döndürülürsünüz."

12. Günahkârları, Rablerinin huzurunda başlarını eğmiş olarak şöyle derken bir görsen: "Rabbimiz; gördük, duyduk, geri gönder bizi ki, barışa/hayra yönelik iyi iş yapalım. Artık kesin olarak inanıyoruz!"

13. Biz dileseydik, her benliğe hidayetini elbette verirdik. Fakat benden şu yolda söz hak olmuştur: "Yemin olsun, cehennemi tamamıyla cinlerden ve insanlardan dolduracağım."

14. "Bu gününüzü unutmuş olmanın karşılığını tadın. Kuşkusuz, biz de sizi unuttuk. Yaptıklarınıza karşılık o uzun süreli azabı tadın!"

15. Bizim ayetlerimize o kimseler inanır ki, onlarla ken-

dilerine öğüt verildiğinde, secdelere kapanırlar ve hiç böbürlenmeyerek Rablerine hamt ile tespih ederler.

16. Yanları yataklarından uzaklaşır; korku ve ümitle Rablerine dua ederler. Kendilerine verdiğimiz rızıklardan da dağıtırlar.

17. Hiç kimse, yaptıklarına karşılık onlar için hangi göz aydınlığının saklandığını bilmez.

18. Hiç, bir mümin, bir sapık gibi olur mu? Hayır, eşit olmazlar!

19. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, onlar için, yaptıklarına karşılık olarak barınacakları cennet konakları vardır.

20. Sapmış olanların varacakları yerse ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, oraya geri çevrilirler. Ve şöyle denir onlara: "Yalanlayıp durduğunuz ateş azabını tadıverin!"

21. Belki dönerler diye, onlara o büyük azaptan ayrı olarak, o küçük azaptan da mutlaka tattıracağız.

22. Rabbinin ayetleri kendilerine hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır? Suçlulardan mutlaka intikam alacağız biz!

23. Yemin olsun ki, Mûsa'ya kitabı vermiştik. Böyleyken sen ona kavuşacağından kuşkuda olma! Biz onu İsrailoğullarına bir kılavuz yapmıştık.

24. Sabrettikleri zaman içlerinden, bizim emrimizle doğru yola ileten önderler çıkarmıştık. Onlar bizim ayetlerimize gereğince inanıyorlardı.

25. Kuşkusuz, Rabbin, evet O, ihtilaf edip durdukları hususlarda onların arasını ayıracaktır.

26. Evlerinde-yurtlarında dolaşıp durdukları nice nesilleri, kendilerinden önce helâk etmiş olmamız onlara yol göstermedi mi? Kuşkusuz, bunda ibretler vardır. Hâlâ işitmiyorlar mı?

27. Görmediler mi ki, biz, çorak

toprağa suyu salıyoruz da onunla ekinler çıkarıyoruz; hem hayvanları yiyor ondan hem kendileri. Hâlâ görmüyorlar mı?

28. Bir de soruyorlar: "Eğer doğru sözlülerseniz, bu fetih ne zaman?"

29. De ki, "Fetih günü, gerçeği örten nankörlere imanlarının yarar sağlamayacağı gündür. O gün, onların yüzlerine bile bakılmaz."

30. Artık onlardan yüz çevir ve bekle! Zaten onlar da bekliyorlar.

TÛR SURESİ
(76/52. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun Tûra,

2. Satır satır yazılmış kitaba,

3. Ki, açılıp yayılmış ince deri üzerine yazılmıştır.

4. Yemin olsun düzenli bir biçimde bakılan o eve,

5. Yemin olsun yükseltilmiş tavana,

6. Yemin olsun o alevlerle kaynatılıp köpürtülmüş denize,

7. Ki, hiç kuşkusuz, senin Rabbinin azabı meydana gelecektir!

8. Ona engel olacak hiçbir şey yoktur.

9. O gün, gök bir çalkanışla çalkanır.

10. Ve dağlar bir yürüyüşle yürür.

11. Vay hallerine o gün, yalanlayanların,

12. Ki, onlar bir batağa dalmış oynamaktadırlar.

13. O gün cehenneme bir kakılışla kakılırlar.

14. "İşte budur yalanlayıp durduğunuz ateş!"

15. "Bu da mı büyü?! Yoksa siz mi görmüyordunuz?"

16. "Dalın ona! Artık ister sabredin ister sabretmeyin. Sizin için hepsi birdir. Siz ancak yapıp ettiğiniz şeylerin karşılığıyla yüz yüze geleceksiniz."

17. Korunup sakınanlar; cennetler, nimetler içindedir.

18. Rablerinin kendilerine verdikleriyle keyif çatarlar. Rableri onları cehennem azabından korumuştur.

19. "Yapıp ettiklerinizin karşılığı olarak afiyetle yiyin, için;

20. Art arda dizilmiş koltuklar üzerinde yaslanmış olarak." Ve biz onları parlak, iri gözlü hurilerle eşleştirmişizdir.

21. İman edip zürriyetleri de imanda kendilerine uyanların, soy-soplarını da kendilerine katmışızdır. Ve kendi amellerinden kendilerinin hiçbir şeyini eksiltmemişizdir. Her kişi, kazandığı karşılığında bir rehindir.

22. Biz onlara canlarının çektiği meyveden ve etten ikram ettik.

23. Orada bir kadeh tokuştururlar ki, içinde ne bir boş laf var ne de günaha sokuş.

24. Çevrelerinde, kendilerine özgülenmiş genç uşaklar dolaşır; sanki sedeflerinde saklı inciler.

25. Birbirlerine dönüp karşılıklı soru sorarlar.

26. Derler: "Daha önce biz, ailemiz içinde endişe ile ürperiyorduk."

27. "Allah bize lütufta bulundu ve bizi o iliklere işleyen azaptan korudu."

28. "Biz önceden O'na yakarıyorduk. Çünkü O'dur **Berr**, cömertçe iyilik eden; O'dur rahmeti sınırsız olan."

29. Artık Kur'an'la hatırlat, öğüt ver! Rabbinin nimetine yemin olsun ki, sen ne kâhinsin ne de cin çarpmış.

30. Yoksa şöyle mi diyorlar: "O bir şairdir. Zamanın ölüm getiren felaketine çarpılmasını bekliyoruz."

31. De ki, "Bekleyin! Doğrusu sizinle beraber ben de bekleyenlerdenim."

32. Acaba bunu onlara hayalleri mi emrediyor yoksa bunlar azmış bir topluluk mu?

33. Yoksa, "Onu uydurdu" mu diyorlar! Hayır, iman etmiyorlar.

34. Eğer doğru sözlü iseler, onun benzeri bir hadis/söz getirsinler.

35. Yoksa onlar hiçbir şeysiz mi yaratıldılar? Yoksa bizzat kendileri mi yaratıcıdır?

36. Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattı? Hayır, onlar gerçek bilgiye ulaşamıyorlar!

37. Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mı? Yoksa güç ve egemenlik sahibi onlar mı/yoksa onlar satır satır bir şeyler dikte ettiren zorbalar mı?

38. Yoksa onlara özgü bir merdiven var da onun üzerinde mi dinliyorlar? Eğer böyleyse, dinleyenleri açık bir kanıt getirsin.

39. Yoksa kızlar O'na, oğullar size mi?

40. Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da bir borç yüzünden onlar, yük altına mı giriyorlar?

41. Yoksa gayb yanlarında da yazıp duruyorlar mı?

42. Yoksa bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Doğrusu şu ki, o inkâr edenlerin kendileri tuzağa yakalanmışlardır.

43. Yoksa Allah'tan başka bir ilahları mı var? Allah, onların ortak koştuklarından arınmıştır!

44. Gökten bir parçanın düştüğünü görseler şöyle derler: "Üst üste yığılmış bulutlar!"

45. Bayılıp yere serilecekleri günlerine kavuşuncaya kadar bırak onları!

46. O gün, tuzakları kendilerine bir yarar sağlamayacak; onlara yardım da edilmeyecek!

47. Zulmedenler için bundan başka bir azap da vardır. Fakat onların çokları bilmiyorlar.

48. Rabbinin hükmüne sabret! Kuşkusuz, sen bizim gözlerimizin önündesin. Kalktığında, Rabbinin hamdiyle tespih et!

49. Gecenin bir bölümünde ve yıldızların ardından da O'nu tespih et!

MÜLK SURESİ
(77/67. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Mülk ve yönetim elinde bulunan o **Allah** ne yücedir! O, her şeye **Kadîr'**dir.

2. Hanginizin daha güzel iş yapacağını belirlemek için sizi imtihana çekmek üzere ölümü ve hayatı yaratan O'dur. **Azîz'**dir O, **Gafûr'**dur.

3. Birbiriyle uyum ve ahenk içinde yedi gökleri yaratan da O'dur. O Rahman'ın yaratışında/yarattıklarında herhangi bir uyuşmazlık, aykırılık, çelişme göremezsin. Bir kez daha bak! Bir çatlaklık, bir uyuşmazlık görüyor musun?

4. Sonra, bakışı iki kez daha döndür! Umudunu kesmiş olarak döner sana göz. Utanmış, bitkin düşmüştür o.

5. Yemin olsun ki, biz en yakın göğü kandillerle süsledik ve onları şeytanlara atış taneleri yaptık. O şeytanlar için çılgın ateş azabını da hazırladık.

6. Ve Rablerine karşı nankörlük edenler için cehennem azabı vardır. Ne kötü bir dönüş yeridir o!

7. Onun içine atıldıklarında, onun derinden gelen sesini işitirler. Feveran etmektedir o.

8. Öfkesinden çatlayacak hale gelir. İçine bir güruh atıldıkça, onun bekçileri bunlara sorarlar: "Size hiçbir uyarıcı gelmedi mi?"

9. Derler ki, "Gelmedi olur mu? Bize uyarıcı elbette geldi. Fakat biz yalanladık. 'Allah bir şey indirmemiştir, siz büyük bir sapıklık içindesiniz, başka değil!' şeklinde konuştuk."

10. Ve derler: "Eğer dinlenmesi gerekeni dinleseydik yahut aklımızı çalıştırsaydık şu çılgın ateşin dostları arasında olmazdık."

11. Günahlarını işte böyle itiraf ettiler. Çılgın ateşin halkına böyle kahır yaraşır.

12. Görmedikleri halde Rablerinden ürperenlere gelince, onlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

13. Sözünüzü ister gizleyin ister onu açıklayın; şu bir gerçek ki O, göğüslerin özünü çok iyi bilir.

14. Yaratmış olan bilmez mi/**Allah**, yarattığı kimseyi bilmez mi? **Latîf**'tir O, **Habîr**'dir.

15. O, yerküreyi sizin için boyun eğen bir varlık yaptı. Haydi, onun omuzlarında yürüyün ve Allah'ın rızıklarından yiyin. Dönüş O'nadır.

16. O göktekinin, sizi yere batırmayacağından emin misiniz? O zaman yer aniden çalkalanmaya başlar.

17. O göktekinin, çakıl taşları taşıyan bir rüzgârı üzerinize salmayacağından emin misiniz? O zaman bileceksiniz nasılmış uyarım!

18. Yemin olsun, onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. Ama nasıl olmuştu benim azabım?!

19. Üstlerinde, kanatlarını açıp kapayarak uçan kuşları hiç görmediler mi? Onları **Rahman**'dan başkası tutmuyor. Kuşkusuz, O, her şeyi görmektedir.

20. **Rahman**'a karşı/**Rahman**'dan başka size yardım edecek ordunuz kimdir? İnkârcılar bir aldanış/gurur içindeler; hepsi bu!

21. Peki, O, rızkını tutarsa kim var sizi rızıklandıracak? Hayır, bir azgınlık ve nefret içinde inat etmekteler.

22. Peki, yüzüstü sürünerek ilerleyen mi hidayette daha önde olur, yoksa dosdoğru bir yol üzerinde dimdik yürüyen mi?

23. De ki, "Sizi oluşturan O'dur. O size, işitme gücü, gözler ve gönüller verdi. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!"

24. De ki, "Sizi, yeryüzünde yaratıp yayan O'dur. O'nun huzurunda haşredileceksiniz."

25. Derler ki, "Eğer doğru sözlülerseniz, bu vaat ne zaman?"

26. De ki, "Bilgi Allah'ın katındadır. Bana gelince, ben ancak açıkça uyaran biriyim."

27. Onu yakından gördüklerinde, inkâr edenlerin yüzleri kötüleşti. Şöyle denildi: "O habire çağırıp durduğunuz şey budur."

28. Söyle onlara: "Diyelim ki, Allah beni ve beraberindekileri öldürdü, yahut bize acıdı. Peki, kâfirleri korkunç bir azaptan kim kurtaracak?"

29. De ki, "**Rahman**'dır O, O'na inandık biz ve yalnız O'na güvendik. Yakında bileceksiniz kimmiş apaçık sapıklığın içinde."

30. Şunu da söyle: "Bir sabah suyunuz çekiliverse, kim getirecek fışkırıp akan bir su size?"

HÂKKA SURESİ
(78/69. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. el-Hâkka/geleceği kuşkusuz olan şey!

2. Nedir o hâkka?

3. O hâkkanın niteliğini sana bildiren nedir?

4. Semûd ve Âd kaariayı/başa çarpan olayı yalanlamıştı.

5. Bunun üzerine, Semûd, azgınlık yüzünden/azmış bir tabiat kuvvetiyle helâk edildi.

6. Âd ise gürleyen sesle gelen rüzgârlı bir fırtınayla mahvedildi.

7. Onu, onların üzerine yedi

gece, sekiz gün hiç ara vermeden saldı. Topluluğu orada yerlere serilmiş görürsün. İçleri boşaltılmış hurma kütükleri gibidirler.

8. Onlardan geri kalan bir şey görüyor musun?

9. Firavun da ondan öncekiler de altı üstüne gelmiş kentler de aynı hataya vücut verdiler.

10. Rablerinin resulüne isyan ettiler de O da onları, şiddeti arttıkça artan bir yakalayışla yakaladı.

11. Su azıp köpürdüğünde, biz sizi o akıp gidende taşıdık,

12. Ki, onu size bir hatırlatıcı/düşündürücü yapalım ve kavrayabilen kulak kavrasın.

13. Sûra bir üfleyişle üflendiğinde,

14. Yer ve dağlar yükletilip bir çarpılışla parça parça edildiğinde,

15. İşte o gün, olması gereken olmuştur.

16. Gök yarılmıştır. O gün o, lime lime sarkmıştır.

17. Melek de onun kenarlarındadır. Rabbinin arşını, o gün onların üstündeki sekiz taşır.

18. O gün arz olunursunuz; hiçbir saklınız-gizliniz kalmaz.

19. Öz kitabı sağından verilen: "İşte kitabım, okuyun!" der.

20. "Kendi hesabıma kavuşacağımı sezmiştim zaten."

21. Artık o, hoşnutluk veren bir yaşayış içindedir.

22. Yüksek bir bahçe içindedir.

23. Devşirilmesi kolaydır onun.

24. Geçmiş günlerde sunduklarınızın karşılığı olarak afiyetle yiyin, için.

25. Öz kitabı sol taraftan verilene gelince o şöyle der: "Ah, ne olurdu, bana kitabım verilmeseydi!"

26. "Hesabımın ne olduğunu hiç bilmemiş olsaydım."

27. "Ah, ne olurdu, iş bitmiş olsaydı!"

28. "Hiçbir işime yaramadı malım."

29. "Sökülüp gitti benden saltanatım."

30. "Tutun onu, derhal bağlayın onu!"

31. "Sonra cehenneme sallayın onu!"

32. "Sonra, boyu yetmiş arşın olan bir zincirde yollayın onu!"

33. "Çünkü o, yüce Allah'a inanmıyordu."

34. "Yoksulu doyurmaya özendirmiyordu."

35. "Bugün onun için burada bir sıcak dost yoktur."

36. "Yıkananların atık sularından başka yemek de yoktur."

37. "Ki, onu sadece günahkârlar yer."

38. Hayır, sandıkları gibi değil! Yemin ederim gördüklerinize,

39. Ve görmediklerinize!

40. Ki, o, çok kerîm bir elçinin sözüdür.

41. Bir şairin sözü değildir o. Ne kadar da az inanıyorsunuz?

42. Bir kâhinin sözü de değildir o. Ne kadar da az araştırıp düşünüyorsunuz?

43. Âlemlerin Rabbi'nden bir indiriştir o.

44. Eğer o, bize isnat ederek bazı laflar düzmeye kalksaydı,

45. Yemin olsun, ondan sağ elini koparırdık/onu kuvvetle yakalardık.

46. Sonra, ondan can damarını/belkemiğinin iliğini mutlaka keserdik.

47. Sizin hiçbiriniz de ona siper olacaklar arasında bulunamazdı.

48. Gerçek şu ki, o, sakınanlar için tam bir uyarıcı ve düşündürücüdür.

49. Ve biz, içinizden onu yalanlayanların bulunduğunu kesinlikle biliyoruz.

50. Ve o, gerçeği örten nankörler/inkârcılar için tam bir hasrettir.

51. Ve o, kesin bilginin tam gerçeğidir.

52. Hadi, artık, yüce Rabbinin adını tespih et!

MEÂRİC SURESİ
(79/70. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Soran birisi, geleceği kuşkusuz azabı sordu.

2. Küfre sapanlar içindir o. Yoktur onu savacak.

3. Yükselme boyutlarının/derecelerinin sahibi Allah'tandır o.

4. Melekler ve rûh, miktarı elli bin yıl olan bir günde yükselir O'na.

5. Artık güzel bir sabırla sabret!

6. Onlar onu çok uzak görüyorlar.

7. Biz ise onu çok yakın görüyoruz.

8. O gün gök, erimiş bir maden gibi olur.

9. Dağlar, atılmış, renkli yün gibi olur.

10. En yakın dostlar birbirlerinin halini sormaz/bir dost bir dostundan bir şey isteyemez.

11. Birbirlerine gösterilirler. Suçlu, o günün azabından kurtulmak için oğullarını fidye vermeyi bile ister.

12. Eşini, kardeşini,

13. Kendisini kucaklayıp barındıran ailesini.

14. Ve yeryüzündeki insanların tümünü fidye verip kendisini kurtarmayı ister.

15. Hayır, hayır! O, alevlenen bir ateştir.

16. Yakar-kavurur deriyi/koparıp götürür kolu-bacağı.

17. Çağırır, sırtını dönüp uzaklaşanı,

18. Toplayıp kasada yığanı/depolayanı.

19. İşin gereği şu ki, insan; aceleci/hırslı/sabırsız/tahammülsüz yaratılmıştır.

20. Kendisine kötülük/hoşnutsuzluk dokununca feryat eder.

21. Kendisine hayır ve nimet ulaşınca ondan başkalarının yararlanmasına engel olur.

22. Namazlarını/dualarını yerine getirenler müstesna.

23. Bunlar, namazlarında/dualarında süreklidirler.

24. Bunların mallarında belirli bir hak vardır:

25. Yoksul ve yoksun için.

26. Bunlar, din gününü içtenlikle doğrularlar.

27. Bunlar, yalnız Rablerinin azabından ürperirler.

28. Gerçekten de Rablerinin azabı emin olunmayacak bir azaptır.

29. Bunlar, cinsiyet organlarını/ırzlarını titizlikle korurlar.

30. Ancak onlar, eşleriyle, anlaşmalarının sahip oldukları konusunda kınanamazlar.

31. Kim bunun ötesini isterse, işte böyleleri, sınırı aşanların ta kendileridir.

32. Bunlar, kendilerindeki emanetlere ve ahitlerine sadık kalırlar.

33. Bunlar, tanıklıklarını tam yaparlar.

34. Ve bunlar, namazlarını/dualarını korurlar.

35. İşte bunlar cennetlerde ikram göreceklerdir.

36. O nankörlere ne oluyor ki, sana doğru, o yandan, bu yandan boyunlarını uzatarak geliyorlar;

37. Sağdan ve soldan parçalar halinde.

38. Onlardan her biri, nimet bahçesine konulacağını mı umuyor?

39. Hayır, ummasınlar! Gerçek şu ki, biz onları, o bildikleri şeyden yarattık.

40. İş, onların sandığı gibi değil! Doğuların ve batıların Rabbine yemin olsun ki, biz, gerçekten gücü yetenleriz;

41. Onları kendilerinden daha üstün olanlarla değiştirmeye. Ve biz, önüne geçilebilecekler değiliz.

42. Bırak onları! Dalsınlar, oy-

nasınlar kendileri için belirlenen günlerine ulaşıncaya kadar.

43. O gün, kabirlerden fırlayarak çıkarlar. Dikilmiş putlara doğru akın akın gider gibidirler.

44. Gözleri yere eğik; bir zillet kuşatmıştır onları. İşte bu gündür onlara vaat edilmiş olan.

NEBE' SURESİ
(80/78. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Hangi şeyden sorup duruyorlar birbirlerine?

2. O büyük haberden mi?

3. Ki, onda tartışma içindedirler.

4. Hayır, sandıkları gibi değil! Yakında bilecekler.

5. Hayır, hayır! Düşündükleri gibi değil, yakında bilecekler.

6. Biz bu yeryüzünü bir beşik yapmadık mı?

7. Dağları birer kazık yapmadık mı?

8. Sizleri çiftler olarak yarattık.

9. Sizin uykunuzu bir dinlenme/bir rahatlama/bir tür ölüm yaptık.

10. Geceyi bir giysi yaptık.

11. Gündüzü, geçim için çalışma zamanı yaptık.

12. Üstünüzde yedi sağlam/aşınmaz kurduk.

13. Bir de parıl parıl parlayan kandil yerleştirdik.

14. Sıkarak su çıkaranlardan şarıl şarıl bir su indirdik,

15. Ki, çıkaralım onlardan dâneler ve otlar;

16. Ve iç içe girmiş bağlar-bahçeler.

17. Hiç kuşkusuz, o ayırma ve hüküm günü kesin olarak belirlenmiştir.

18. Sûra üfürüldüğü gün, bölükler halinde geleceksiniz.

19. Gök açılmış, kapı kapı oluvermiştir.

20. Dağlar yürütülmüş, bir serap oluvermiştir.

21. Cehennem, bir gözetleme yeri olmuştur.

22. Azgınlar için bir barınak.

23. Devirlerce kalacaklardır içinde.

24. Ne bir serinlik tadacaklar ne de bir içecek.

25. Sadece kaynar su, atık su,

26. Çok uygun bir karşılık olarak.

27. Doğrusu, onlar böyle bir hesap ummuyorlardı.

28. Ayetlerimizi pervasızca yalanlamışlardı.

29. Oysaki biz, her şeyi iyiden iyiye sayıp kitaplaştırmıştık.

30. "Hadi, tadıverin! Sizin için azaptan başka bir şey asla artırmayacağız."

31. Takva sahipleri için bir kurtuluş ve bir zafer vardır.

32. Sulak bahçeler, bağlar, üzümler,

33. Göğüsleri turunç gibi yaşıtlar,

34. Dopdolu kadehler vardır.

35. Orada ne bir boş söz duyarlar ne de bir yalan.

36. Rabbinden bir karşılık, hesap sonucu belirlenmiş bir bağış.

37. Göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbidir O! **Rahman**'dır. O'nun huzurunda söze cüret edemezler.

38. O gün, rûh ve melekler saf bağlayıp kıyama geçerler. **Rahman**'ın izin verdiği dışındakiler konuşamazlar. O izin verilen, doğruyu söyler.

39. İşte budur hak olan gün! Artık dileyen, Rabbine varacak bir yol tutsun!

40. Biz sizi yakın bir azap ile uyardık. Bir gündedir ki o, kişi kendi ellerinin önden gönderdiğine bakar ve küfre sapan şöyle der: "Keşke toprak olsaydım!"

NÂZİÂT SURESİ
(81/79. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yemin olsun, çekip koparanlara/yay çekenlere/kuyudan su çekenlere/bağsız-bekçisiz koşan atlara/ayrılık yüzünden hasret çekenlere/daldırıp daldırıp çıkaranlara,

2. Yemin olsun, rahatça, incitmeden çekenlere/düğümü hünerle çözenlere/bir yerden bir yere gidenlere/coşkuyla iç çekenlere,

3. Yemin olsun, boşlukta yahut suda yüzüp gidenlere,

4. Derken, öne geçip yarışı kazananlara,

5. Bir iş ve oluşu çekip çevirenlere,

6. Ki, o gün şiddetle sarsacak olan sarsacaktır.

7. Onu, ardı sıra gelen izleyecektir.

8. Bazı kalpler o gün kaygıdan titreyecektir.

9. Onların gözleri yerlere eğilecektir.

10. "Biz gerçekten bu çukurda eski halimize döndürülecek miyiz?" diyorlar.

11. "Un ufak kemikler haline geldikten sonra, öyle mi!"

12. "Hüsran dolu bir dönüştür bu öyleyse!" diye konuştular.

13. Oysaki o, sert bir komut sesinden ibarettir.

14. Bir anda hepsi uyanıp ortaya geliverir.

15. Ulaştı mı sana Mûsa'nın haberi?

16. Hani, Rabbi ona, kutsal vadide, Tuva'da seslenmişti:

17. "Firavun'a git! İyice azdı o."

18. "De ki ona, 'Arınıp temizlenmeye ne dersin?"

19. "Seni Rabbine kılavuzlayayım da gönülden ürperesin!"
20. Derken, ona o en büyük mucizeyi gösterdi.
21. Ama o yalanladı, isyan etti.
22. Sonra, sırtını döndü; koşuyordu.
23. Derken, halkını bir araya toplayıp bağırdı.
24. Dedi: "Ben sizin en yüce rabbinizim."
25. Bunun üzerine Allah, onu sonraya ve önceye ibret olmak üzere bir ceza ile çarptı.
26. Kuşkusuz, bunda, içine ürperti düşen için tam bir ibret vardır.
27. Siz mi daha zorsunuz yaratılışça, gök mü? Onu O yapıp kurdu.
28. Onun boyunu yükseltti; ardından ona ahenk ve düzen verdi.
29. Gecesini kararttı, kuşluğunu ortaya çıkardı.
30. Bundan sonra da yeri yayıp devekuşu yumurtası biçiminde yuvarlattı.
31. Ondan suyunu, otlağını çıkardı.
32. Dağları, demir atmış gibi oturttu;
33. Sizin için ve hayvanlarınız için bir geçim aracı olarak.
34. O güç yetmez büyük felaket geldiğinde,
35. O gün insan, uğrunda gayret sarfettiği şeyi hatırlar.
36. Gören kişi için cehennem apaçık ortaya çıkarılmıştır.
37. Artık azmış olan,
38. Ve iğreti hayatı yeğlemiş olan için,
39. Cehennem, barınağın ta kendisidir.
40. Rabbinin yüceliğinden korkup nefsini boş heveslerden yasaklamış olan içinse,
41. Cennet, barınağın ta kendisidir.
42. O saatten soruyorlar sana, "Gelip demir atması ne zaman?" diye.
43. Nerede sende, onu hatırlatacak şey!
44. Ona ilişkin bilginin sonu Rabbine varır.
45. Sen sadece, ondan korkanları uyaransın.
46. Onu gördükleri gün, onlar, dünyada sanki bir akşam veya onun kuşluk vaktinden başka kalmamışa dönerler.

İNFİTÂR SURESİ
(82/82. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Gök çatlayıp yarıldığı zaman,

2. Yıldızlar dökülüp saçıldığı zaman,

3. Denizler fışkırtıldığı zaman,

4. Kabirler deşildiği zaman,

5. Benlik, bilmiş olacaktır önden gönderdiğini de arkaya bıraktığını da.

6. Ey insan! O sonsuz cömertliğin sahibi **Kerîm** Rabbine karşı seni aldatıp gururlu kılan nedir?!

7. Rabbin ki, seni yarattı, düzgün hale koydu, ölçü ve ahengi tam bir varlık olarak şekillendirdi.

8. Dilediği herhangi bir biçimde seni oluşturdu.

9. Hayır, iş sanıldığı gibi değil! Siz dini yalanlıyorsunuz.

10. Ve şu kuşkusuz ki, sizin üzerinizde koruyucular-bekçiler var.

11. Çok değerli yazıcılar,

12. Bilirler yapmakta olduğunuzu.

13. Şu da kuşkusuz: İyiler tam bir nimet içindedir,

14. Kötülerse cehennemin ta ortasında.

15. Din günü girerler oraya.

16. Onlar ondan, görülmeyecek şekilde uzaklaşmış değillerdir.

17. Din gününün ne olduğunu sana bildiren nedir?

18. Evet, din gününün ne olduğunu sana bildiren nedir?

19. Bir gündür ki o, bir benlik bir başka benlik için hiçbir şeye güç yetiremez. O gün, buyruk yalnız Allah'ındır!

İNŞIKAK SURESİ
(83/84. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Gök yarılıp parçalandığı,

2. Ve Rabbini dinleyip de hakkın belirişine araç kılındığı zaman!

3. Ve yer uzatıldığı,

4. Ve içindekini atıp boşaldığı,

5. Ve Rabbini dinleyip de hakkın belirişine araç kılındığı zaman!

6. Ey insan, sen Rabbine varmak için çok didinecek, sonunda O'na kavuşacaksın!

7. O zaman, kitabı sağdan verilen,

8. Kolay bir hesapla hesaba çekilecek,

9. Ve sevinçli olarak ailesine dönecektir.

10. Kitabı arka tarafından verilen,

11. Bir ölüm çağıracak,

12. Ve korkunç ateşe girecektir.

13. O, ailesi içinde sevinçli idi.

14. Daha düşkün bir konuma asla geçmeyeceğini sanmıştı.

15. Hayır! Rabbi onu iyice görmekteydi.

16. İş, sandıkları gibi değil! Yemin ederim akşamın kızıllığına,

17. Geceye ve derlediğine,

18. Toparlandığı zaman Ay'a,

19. Ki siz boyuttan boyuta/halden hale mutlaka geçeceksiniz.

20. Peki, onlara ne oluyor da iman etmiyorlar?!

21. Karşılarında Kur'an okunduğu zaman secde etmiyorlar.

22. Tam aksine, o küfre sapanlar yalanlıyorlar.

23. Allah, içlerinde sakladıklarını çok iyi biliyor.

24. O halde, onlara acıklı bir azap muştula!

25. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar müstesnadır. Onlar için kesintisiz bir ödül vardır.

RÛM SURESİ
(84/30. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!.

2. Yenilgiye uğratıldı Rûm.

3. Yeryüzünün en yakın/en alçak bir yerinde. Ama onlar yenilgilerinin ardından galip duruma geçecekler,

4. Birkaç yıl içinde. İş/oluş/hüküm, önünde de sonunda da Allah'ındır. Onların galibiyet gününde müminler ferahlayacaklar,

5. Allah'ın yardımıyla. Dilediğine yardım eder O! **Azîz'**dir, **Rahîm**'dir O.

6. Allah'ın vaadi bu! Allah kendi vaadine ters düşmez. Ne var ki, insanların çokları bilmiyorlar.

7. Onlar basit ve iğreti hayattan, bir dış görünüşü bilirler. Ama âhiretten tam bir gaflet içindedirler onlar!

8. Kendi benliklerinin içinde olup bitenleri de mi düşünmediler! Allah gökleri, yeri ve bu ikisi arasındakileri ancak hak üzere ve belirlenmiş bir süreye bağlı olarak yaratmıştır. Şu da bir gerçek ki, insanlardan çokları Rablerine kavuşmayı gerçekten inkâr ediyorlar.

9. Yeryüzünde dolaşıp bir bakmıyorlar mı ki, nasıl oldu kendilerinden öncekilerin sonu? Onlar kuvvet yönünden bunlardan daha ağır ve baskındılar. Toprağı eşip deşip didik didik et-

mişlerdi. Ve yeryüzünü, bunların imar ettiklerinden çok daha fazla imar etmişlerdi. Ve resulleri onlara açık seçik deliller getirmişti. O halde, Allah onlara zulmediyor değildi. Doğrusu, onlardı öz benliklerine zulmedip duranlar.

10. Sonra, o çirkinlik ve kötülük sergileyenlerin sonu, çirkinlik ve kötülüğün en beteri oldu. Çünkü Allah'ın ayetlerini yalanlamışlardı ve o ayetlerle alay ediyorlardı.

11. Allah yaratışa başlar, sonra onu varlık alanından çekip tekrar yaratır. En sonunda O'na döndürülürsünüz.

12. Kıyametin kopacağı gün, günahkârlar sus-pus olacaklardır.

13. Allah'a ortak tuttukları arasından, kendileri için şefaatçılar çıkmayacaktır. Kendi yandaşlarına nankörlük etmektedir onlar.

14. Saat gelip çattığı gün, o gün, hepsi birbirinden ayrılacaktır.

15. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, onlar bir bahçe içinde mutlu kılınırlar.

16. Küfre sapan, ayetlerimizi ve âhiret buluşmasını yalanlayanlara gelince, onlar azabın içinde hazır bulundurulurlar.

17. O halde, tespih Allah için. Akşama erdiğinizde de sabaha erdiğinizde de.

18. Göklerde ve yerde hamt da O'na; gün sonunda da öğleye erdiğinizde de.

19. Diriyi ölüden çıkarır O, ölüyü diriden çıkarır. Ölümünün ardından toprağa hayat verir. Siz de işte böyle çıkarılacaksınız.

20. Onun ayetlerinden biri de sizi, topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra, siz bir insan türü oldunuz, her tarafa yayılıyorsunuz.

21. Onun ayetlerinden biri de, kendilerine ısınasınız ve aranıza sevgi ve rahmet koysun diye nefislerinizden sizin için eşler yaratmasıdır. Bunda, iyice düşünen bir toplum için el-

bette ayetler vardır.

22. Göklerin ve yerin yaratılmasıyla dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da O'nun ayetlerindendir. Bunda, ilim sahipleri için elbette ibretler vardır.

23. Gece ve gündüz uyumanız, onun lütfundan nasip aramanız da O'nun ayetlerindendir. Bunda, işitebilen bir toplum için elbette ibretler vardır.

24. Yine O'nun ayetlerindendir ki, O size, korku ve ümit olmak üzere şimşeği gösteriyor; gökten bir su indiriyor da ölümünden sonra toprağı onunla canlandırıyor. Bunda, aklını işleten bir topluluk için elbette mucizeler vardır.

25. Göğün ve yerin O'nun emriyle ayakta durması da O'nun ayetlerindendir. Sonra sizi bir çağrıyla davet ettiğinde siz yerden hemen çıkacaksınız.

26. Göklerde ve yerde kim varsa O'nundur. Hepsi O'na boyun eğmektedir.

27. Yaratmaya ilk başlayan/yaratılanları ilk yaratan O'dur. Sonra onları çevirip yeniden yaratacaktır. Bu O'nun için çok da kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce örnekler/en yüce sıfatlar O'nundur. O'dur **Azîz**, O'dur **Hakîm**.

28. Size öz benliklerinizden bir örnek verdi: Ellerinizin altında bulunanlardan, size verdiğimiz rızıklarda, sizinle aynı haklara sahip, birbirinizden çekindiğiniz gibi kendilerinden çekineceğiniz ortaklarınız olur mu? İşte biz, aklını işletecek bir topluluk için ayetleri böyle fasıllara ayırarak açıklıyoruz.

29. Zulme sapanlarsa ilimsiz bir biçimde keyiflerine uymuşlardır. Allah'ın saptırdığına kim yol gösterecek? Böylelerinin yardımcıları yoktur.

30. O halde, sen yüzünü, bir hanîf olarak dine, Allah'ın insanları üzerinde yarattığı fıtrata çevir. Allah'ın yaratışında/yarattığında değiştirme olamaz. Doğru ve eskimez din işte budur. Fakat insanların çokları bilmiyorlar.

31. O'na yönelmiş kişiler olarak O'ndan sakının! Namazı/ duayı yerine getirin ve sakın şirke sapanlardan olmayın;

32. Onlardan ki, dinlerini parçalayıp hizipler/fırkalar haline geldiler. Her hizip kendi elindekiyle sevinip övünür.

33. İnsanlara bir zorluk dokunduğunda, Rablerine yönelerek O'na yakarırlar. Sonra onlara bir rahmet tattırınca bakarsın ki, içlerinden bir zümre Rablerine ortak koşuyor.

34. Kendilerine verdiklerimize karşı nankörlük etsinler diye. Haydi, yararlanın/ zevklenin! Yakında bileceksiniz.

35. Yoksa onlara kesin bir kanıt mı indirdik de onlara Allah'a ortak koşmalarını söylüyor!

36. İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda, onunla ferahlar, şımarırlar. Kendi ellerinin hazırladıkları yüzünden kendilerine bir kötülük gelip çatsa, hemencecik ümitsizliğe düşerler.

37. Görmediler mi, Allah, dilediğine rızkı genişçe veriyor, dilediğine kısıyor. İnanan bir topluluk için bunda elbette ibretler vardır.

38. O halde, akrabaya hakkını ver! Yoksula, yolda kalmışa da. Allah'ın yüzünü isteyenler için bu daha hayırlıdır. İşte böyleleridir, kurtuluşa erenler.

39. İnsanların malları içinde artsın diye riba olarak verdiğiniz, Allah katında artmaz. Allah'ın yüzünü isteyerek verdiğiniz zekâta gelince, işte onu verenler kat kat artıranların ta kendileridir.

40. Allah'tır ki, sizi yaratmış, sonra rızıklandırmıştır. Sonra sizi öldürüyor, sonra diriltiyor. Peki, ortak koştuklarınızdan biri var mı, bunlardan bir şeyi yapabilecek! Yücedir, arınmıştır onların ortak koştuklarından!

41. İnsanların ellerinin kazanmış oldukları yüzünden denizde ve karada bozgun çıktı. Allah onlara, yaptıklarının bir kısmını tattırıyor ki, geri dönebilsinler.

42. De ki, "Yeryüzünde dolaşın da öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bir bakın! Onların çoğu müşrikleşmiş insanlardı."

43. Allah tarafından ertelenmesi söz konusu olmayan bir günden önce, yüzünü güçlü ve eskimez dine döndür! O gün herkes bölük bölük ayrılacaktır.

44. Kim küfre saparsa inkârı kendisi aleyhinedir. Barışa/hayra yönelik bir iş yapanlarsa, kendi benlikleri için yer hazırlarlar.

45. Çünkü Allah, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, öz lütfundan ödüllendirecektir. O, küfre saplananları sevmez.

46. O'nun ayetlerindendir ki, size rahmetinden tattırsın; gemiler, buyruğu ile akıp gitsin. Lütfundan nasip arayasınız ve şükredebilesiniz diye, rüzgârları müjdeciler olarak gönderir.

47. Yemin olsun, biz, senden önce de resulleri toplumlarına gönderdik, onlara açık kanıtlar getirdiler. Nihayet, günah işleyenlerden öc aldık. İnananlara yardım etmek bizim üzerimizde bir haktı.

48. O Allah'tır ki, rüzgârları gönderir de onlar, bulutu savurur. Sonra Allah o bulutu gökte dilediği gibi yayıp döşer, onu parça parça eder. Nihayet sen onun arasından yağmurun çıktığını görürsün. Sonra onu kullarından dilediğine ulaştırdığında onlar, müjde almış gibi sevinirler.

49. Oysaki onlar, yağmur kendilerine indirilmeden önce iyice suskun ve ümitsiz idiler.

50. Artık **Allah**'ın rahmetinin eserlerine bak, nasıl diriltiyor toprağı ölümü ardından! İşte bu **Muhyî,** ölüleri elbette diriltir. O, her şeye **Kadîr**'dir.

51. Yemin olsun, bir rüzgâr göndersek de o yeri sararmış görseler, arkasından hiç şaşmadan nankörlük etmeye başlarlar.

52. Artık sen, ölülere işittiremezsin. Dönüp gittikleri takdirde sağırlara da çağrı-

yı duyuramazsın.

53. Ve sen körleri de sapıklıklarından aydınlığa çıkaramazsın. Sen ancak, ayetlerimize iman edenlere dinletirsin de onlar müslümanlar/Allah'a teslim olanlar haline geliverirler.

54. **Allah** O'dur ki, sizi bir güçsüzlükten yarattı. Sonra o güçsüzlüğün arkasından bir kuvvet oluşturdu. Sonra o kuvvetin arkasından bir güçsüzlük ve ihtiyarlığa vücut verdi. Dilediğini yaratır. **Alîm**'dir O, **Kadîr**'dir.

55. Saat gelip kıyamet koptuğu gün, günahkârlar dünyada bir saatten başka kalmadıklarına yemin ederler. Onlar işte böyle çevriliyorlardı.

56. İlim ve iman verilenler ise şöyle dediler: "Yemin olsun, siz, Allah'ın kitabı gereğince yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu, yeniden dirilme günüdür. Fakat siz daha önceden bilmiyordunuz."

57. Zulmetmiş olanlara, özür bildirmeleri o gün yarar sağlamayacak. Onlardan Allah'ı hoşnut etmeleri de istenmez.

58. Yemin olsun ki, biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü benzetmeyi yaptık. Sen onlara bir mucize getirsen, gerçeği örten nankörler/inkâr edenler mutlaka şöyle diyeceklerdir: "Siz, eskiyi hükümsüz kılanlardan başkası değilsiniz."

59. İlimden nasipsizlerin kalpleri üzerine Allah işte böyle mühür basıyor.

60. O halde, sabret! Kuşkun olmasın ki, Allah'ın vaadi haktır. Gerçeği göremiyor olanlar seni asla küçümsemesin/hafifliğe sevk etmesin.

ANKEBÛT SURESİ
(85/29. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!

2. İnsanlar, "İnandık!" demeleriyle kendi hallerine bırakılacaklarını ve hiçbir imtihana çekilmeyeceklerini mi sandılar!

3. Yemin olsun ki, biz, onlardan öncekileri de fitne yoluyla denemişizdir. Allah, özüyle sözü bir olanları elbette bilecektir. Ve O, yalancıları da elbette bilecektir.

4. Yoksa o kötülükleri sergileyenler bizi geçeceklerini mi sandılar! Ne kötü hüküm veriyorlar!

5. Allah'a kavuşmayı umanlara gelince, şu bir gerçek ki, **Allah'**ın belirlediği vakit mutlaka gelecektir. O, **Semî'**dir, **Alîm**'dir.

6. Ve kim didinir, gayret sarf ederse hiç kuşkusuz, kendi benliği lehine gayret sarf etmiş olur. Gerçek olan şu ki, **Allah**, âlemlere muhtaç olmaktan uzak, mutlak bir **Ganî**'dir.

7. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, biz onların çirkinliklerini elbette ki örteceğiz! Ve biz onları, yapmakta oldukları işlerin en güzeliyle elbette ödüllendireceğiz!

8. Biz, insana, anne-babasına en güzel bir biçimde davranmasını, şunu söyleyerek önerdik: "Eğer onlar, hakkında hiçbir bilgin olmayan bir şeyle bana ortak koşman için seninle çekişirlerse, o takdirde onlara itaat etme. Yalnız banadır dönüşünüz. Nihayet, ben size yapıp-ettiğiniz şeylerin haberini bildireceğim."

9. İman edip barışa/hayra yönelik eylemler sergileyenlere gelince, biz onları elbette ki iyilik/barış severler arasına koyacağız.

10. İnsanlar içinden öylesi vardır ki, "Allah'a inandık" der fakat Allah uğrunda bir eziyete uğratılınca, insanlardan gelen fitneyi Allah'ın azabı gibi tutar. Ve eğer Rabbinden bir yardım gelirse kesinlikle şöyle diyeceklerdir: "Biz sizinle beraberdik." Allah, âlemlerin göğüslerindekini en iyi şekilde bilmiyor mu?

11. Allah iman edenleri elbette bilecektir. Ve münafıkları/ikiyüzlülük edenleri de elbette bilecektir.

12. İnkâr edenler, iman edenlere dediler ki, "Bizim yolumuzu izleyin, sizin günahlarınızı biz taşırız." Oysa onlar, iman edenlerin günahlarından hiçbir şeyin taşıyıcısı değillerdir. Gerçek şu ki, onlar tamamen yalancıdırlar.

13. Onlar hem kendi yüklerini hem de kendi yükleriyle beraber başkalarının yüklerini taşıyacaklar. Bunda kuşku yok. Kıyamet günü de iftira edip durdukları şeylerden zorlu bir sorguya mutlaka çekileceklerdir.

14. Yemin olsun, biz Nûh'u toplumuna gönderdik de o onların arasında bin yıldan elli sene eksik bir süre kaldı. Sonunda onları tufan yakaladı. Çünkü zalimlerdi onlar.

15. Biz, Nûh'u ve gemi halkını kurtardık ve o gemiyi âlemlere ibret yaptık.

16. İbrahim'i de gönderdik. Toplumuna şöyle demişti: "Allah'a ibadet edin, O'ndan sakının! Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır."

17. "Allah'ın berisinden; birtakım putlara tapıyorsunuz, yalan/iftira üretiyorsunuz. Sizin Allah'ın berisinden kulluk/kölelik ettikleriniz size hiçbir rızık veremezler. Rızkı Allah katında arayın; O'na ibadet edin, O'na şükredin! O'na döndürüleceksiniz."

18. "Eğer yalanlarsanız, sizden önceki ümmetler de yalanlamıştı. Resule düşen, açık

bir tebliğden başka şey değildir."

19. Hiç görmediler mi, Allah, yaratmayı nasıl başlatıyor, sonra onu tekrarlıyor/yeni baştan yapıyor. Kuşkusuz, bu, Allah için çok kolaydır.

20. De ki, "Yeryüzünde dolaşın da yaratılışın nasıl başladığına bir bakın. İleride, Allah öteki oluşmaya da vücut verecektir. **Allah,** her şeye **Kadîr**'dir.

21. Dilediğine/dileyene azap eder, dilediğine/dileyene rahmet eder. O'na döndürüleceksiniz.

22. Siz ne yerde ne de gökte kimseyi âciz bırakamazsınız. Ve sizin, Allah'ın berisinden ne bir dostunuz vardır ne de bir yardımcınız.

23. Allah'ın ayetlerini ve Allah'a varmayı inkâr edenler, işte onlar, rahmetimden ümidi kesmişlerdir. Ve bunlar için acıklı bir azap öngörülmüştür.

24. Toplumunun İbrahim'e cevabı sadece şunu söylemeleri oldu: "Bunu öldürün, yahut yakın!" Ama Allah onu ateşten kurtardı. İnanan bir toplum için bunda elbette ibretler vardır.

25. İbrahim dedi: "Şu bir gerçek ki, siz dünya hayatında aranızda sevgi/kaynaşma oluşturmak için Allah'ın berisinden putlar edindiniz. Sonra, kıyamet gününde birbirinizi tanımaz olacaksınız, bazınız bazınıza lanet edecek. Hepinizin varacağı yer cehennemdir; hiçbir yardımcınız da olmayacaktır."

26. O'na Lût iman etti. Ve dedi: "Ben Rabbime hicret edeceğim. Kuşkusuz, O, mutlak **Azîz,** mutlak **Hakîm**'dir."

27. Biz, İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Onun soyu içine peygamberliği ve kitabı yerleştirdik ve onun ödülünü dünyada verdik. Âhirette de o, elbette ki, iyilik ve barış sevenler arasında olacaktır.

28. Lût'u da gönderdik. Toplumuna şöyle demişti o: "Öyle bir iğrençliğe bulaşıyorsunuz ki, sizden önce âlemlerden bir tek kişi bunu yapmamıştır."

29. "Erkeklere gidiyorsunuz, yol kesiyorsunuz, toplantılarınızda çirkinlikler sergiliyorsunuz, öyle mi?" Toplumunun cevabı sadece şunu söylemek oldu: "Eğer doğru sözlülerdensen, hadi, getir bize Allah'ın azabını!"

30. Lût dedi: "Rabbim, şu bozguncular topluluğuna karşı bana yardım et!"

31. Elçilerimiz, İbrahim'e müjdeyi getirdiklerinde şöyle dediler: "Biz şu kentin halkını helâk edeceğiz. Çünkü ora halkı zalim oldular."

32. İbrahim dedi: "Ama orada Lût var!" Dediler: "Orada kim olduğunu biz daha iyi biliyoruz. Elbette ki, onu ve ailesini kurtaracağız. Karısı hariç. O, geride kalanlardan olacak."

33. Elçilerimiz Lût'a gelince, onlar yüzünden fenalaştı, eli-kolu birbirine dolandı. "Korkma, tasalanma, dediler, biz seni de aileni de kurtaracağız! Ama karın, azaba terk edilenlerden olacaktır."

34. "Şu kent halkı üstüne, yaptıkları fenalıklardan ötürü gökten bir felaket indireceğiz."

35. Yemin olsun, biz o kentten, aklını işleten bir topluluk için geriye apaçık bir işaret bıraktık.

36. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Şöyle dedi: "Ey toplumum, Allah'a ibadet edin! Âhiret gününe umut bağlayın! Bozguncular durumuna düşerek yeryüzünün huzurunu kaçırmayın!"

37. Onu hemen yalanladılar. Bunun üzerine kendilerini o korkunç sarsıntı/korkunç titreşim yakaladı da öz yurtlarında diz üstü çömelenler haline geldiler.

38. Âd'ı, Semûd'u da böyle yaptık. Bu, onların yurtlarından/meskenlerinden açıkça belli olmaktadır. Şeytan onlara amellerini süsleyip püslemişti de kendilerini yoldan çıkarmıştı. Oysaki, bakıp görebilen insanlardı.

39. Karun'u, Firavun'u, Hâmân'ı da öyle yaptık. Yemin olsun, Mûsa onlara açık-seçik kanıtlarla geldiği halde, yeryüzünde büyüklük tasladılar. Ama öne geçemezlerdi.

40. Her birini kendi günahı ile yakaladık. Bazılarının üstüne taş yağdıran bir kasırga gönderdik. Bir kısmını, o korkunç titreşimli ses yakaladı. Onlardan, yere batırdıklarımız da oldu. Bazılarını da boğduk. Allah onlara zulmedecek değildi. Fakat onlar kendi benliklerine zulmediyorlardı.

41. Allah'ın berisinden veliler edinenlerin durumu, bir ev edinen dişi örümceğin durumuna benzer. Ve evlerin en güvensizi/en zayıfı elbette ki, dişi örümceğin evidir. Keşke bilselerdi!

42. **Allah**, onların, kendisinin berisinden ne gibi bir şeye yalvardıklarını/nasıl bir şey için çağrı yaptıklarını bilir. O'dur **Azîz**, O'dur, **Hakîm.**

43. Bunlar bizim, insanlar için yapmakta olduğumuz öyle benzetmelerdir ki, ilim sahiplerinden başkası onlara akıl erdiremez.

44. Allah gökleri de yeri de hak olarak yaratmıştır. Kuşkusuz, bunda, iman sahipleri için mutlak bir mucize vardır.

45. Kitaptan sana vahyedileni oku! Namazı/duayı yerine getir! Çünkü namaz/dua, çirkinliklerden ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ın zikri/Kur'an'ı elbette ki, daha büyüktür! Allah, ne yapay davranışlar sergilediğinizi biliyor!

46. Ehlikitap'la, en güzel olan yöntem dışında bir yolla mücadele etmeyin! Onların zulme sapanları müstesna. Şöyle deyin: "Bize indirilene de size indirilene de iman ettik; Tanrı'mız ve Tanrı'nız bir! Ve biz O'na teslim olanlarız."

47. Kitabı sana işte böyle indirdik! Kendilerine kitap verdiklerimiz ona inanırlar. Şunlar içinden de ona inananlar vardır. Bizim ayetlerimize, gerçeği örtenlerden başkası kafa tutmaz.

48. Sen bundan önce herhangi bir kitap okumuyordun; onu sağ elinle de yazmıyorsun. Eğer öyle olsaydı bâtıla saplananlar mutlaka kuşku duyacaklardı.

49. Hayır, o, kendilerine ilim verilenlerin göğüsleri içinde akla ve ilme dayalı ayetlerdir. Bizim ayetlerimizi, zalimlerden başka kimse inkâr etmez.

50. Dediler: "Ona Rabbinden mucizeler/ayetler indirilseydi ya!" De ki, "Mucizeler/ayetler Allah katındadır. Bana gelince, ben açıkça uyaran biriyim. Hepsi bu!"

51. Karşılarında okunup duran bir kitabı sana indirmiş olmamız onlara yetmiyor mu? Bunda, inanan bir toplum için elbette ki bir rahmet ve bir öğüt vardır.

52. De ki, "Sizinle benim aramda tanık olarak Allah yeter. Göklerde ne var, yerde ne var O biliyor. Bâtıla iman edip Allah'ı inkâr edenlere gelince, işte onlar hüsrana uğramışların ta kendileridir."

53. Azabı senden çarçabuk istiyorlar. Eğer belirlenmiş bir süre olmasaydı, azap onlara elbette gelmiş olacaktı. Fakat o, hiç farkında olmadıkları bir sırada kendilerine ansızın geliverecektir. Bunda kuşku yok.

54. Azabı senden acele istiyorlar. Oysa cehennem, o küfre sapanları çepeçevre kuşatmış bulunuyor.

55. Gün olur, azap onları tepelerinden, ayaklarının altından sarıverir ve der: "Tadın bakalım, yapıp ettiklerinizi."

56. Ey benim iman eden kullarım! Hiç kuşkusuz, benim yerkürem geniştir. O halde, yalnız bana ibadet edin!

57. Her can, ölümü tadacaktır; sonra bize döndürüleceksiniz.

58. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetin görkemli odalarına yerleştireceğiz. Sürekli kalacaklardır orada. Ne güzeldir iş yapıp değer üretenlerin ödülü!

59. Onlar ki, sabrettiler ve yalnız Rablerine dayanıp güvenmektedirler.

60. Nice hayvanlar var, kendi rızkını taşıyamaz. **Allah** onları da rızıklandırıyor, sizi de. **Semî'**dir O, **Alîm**'dir.

61. Onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı, Güneş'i ve Ay'ı kim boyun eğdirdi?" diye sorarsan, mutlaka şöyle diyecekler: "Allah!" Peki,

nasıl döndürülüyorlar?

62. Allah, kullarından dilediğine rızkı açıp yayar da ölçülü verip kısar da. Allah her şeyi çok iyi bilir.

63. Onlara, "Gökten suyu kim indirdi de onunla toprağı ölümünden sonra canlandırdı?" diye sorsan, mutlaka "Allah!" derler. De ki, "Hamt Allah'adır! Fakat onların çokları akletmiyorlar."

64. Şu iğreti hayat, bir eğlence ve oyundan başka şey değil. Âhiret yurduna gelince, asıl hayat işte odur! Keşke bilebilselerdi!

65. Gemiye bindiklerinde, dini Allah'a özgüleyerek yalvarıp yakarırlar. Fakat Allah onları kurtarıp karaya çıkardığında, bir bakmışsın ortak koşuyorlar;

66. Verdiklerimize karşı nankörlük etsinler ve birazcık zevklensinler diye. Yakında bilecekler.

67. Görmediler mi ki, çevrelerinde insanlar çarpılıp götürülürken Harem'i güven içinde tuttuk. Hâlâ bâtıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

68. Yalan düzüp Allah'a iftira eden, yahut kendisine geldiği zaman hakkı yalanlayan kişiden daha zalim kim vardır? Cehennemde değil midir kâfirlerin barınağı?

69. Bizim uğrumuzda didinenleri biz, yollarımıza elbette ulaştıracağız. Allah, güzel düşünüp güzel davrananlarla mutlaka beraberdir.

MUTAFFİFÎN SURESİ
(86/83. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Tartıda ve ölçüde hile yapanlara lanet olsun;

2. Ki, onlar insanlardan alırken ölçüyü tam yaparlar,

3. Onlara vermek üzere tartıp ölçtükleri zaman, eksiltmeye giderler.

4. Peki, bunlar kendilerinin diriltileceğini sanmıyorlar mı?

5. Çok büyük bir gün için.

6. Bir gün ki, insanlar, âlemlerin Rabbi huzurunda kıyama geçerler.

7. Hayır, iş, düşündükleri gibi değil! Fuccârın/rezilliğe batmışların kitabı, karanlık ve pis bir çukurun, Siccîn'in ta içindedir.

8. Siccîn'in ne olduğunu sana gösteren nedir?

9. Siccîn'deki kitap, rakamlarla kodlanmış bir kitaptır.

10. Vay haline o gün, yalanlayanların!

11. Onlar ki din gününü yalanlarlar.

12. Onu ancak her şımarıp azmış, günaha batmış olan yalanlar.

13. Ayetlerimiz ona okunduğunda, "Daha öncekilerin efsaneleri!" deyiverir.

14. İşin esası o değil! Onların kazanmakta oldukları, kalplerinin üstünde pas oluşturmuştur.

15. Hayır! Onlar o gün, Rablerine karşı tam bir şekilde perdelenmişlerdir.

16. Sonra, onlar mutlaka cehenneme dalacaklardır.

17. Sonra da, "İşte budur, o yalanlamakta olduğunuz şey!" denilecektir.

18. Hayır, sandıkları gibi değil! İyilik sergileyenlerin kitabı İlliyyûn'da, yüceliklerin yer aldığı âlemlerdedir.

19. İlliyyûn'un ne olduğunu sana anlatan nedir?

20. İlliyyûn'daki kitap rakamlarla kodlanmış bir kitaptır ki,

21. Yaklaştırılmış olanlar tanıklık ederler ona.

22. İyilik sergileyenler büyük bir nimetin tam içindedir.

23. Koltuklar üzerinde seyre dalarlar.

24. Yüzlerinde nimetin sevinç parıltısını izlersin.

25. Katıksız, damgalı bir içecekten içirilirler,

26. Ki, sonu bir misktir. İşte, yarışanlar böyle bir şey için yarışsınlar!

27. Onun katkısı Tesnîm'den; en yüce, en seçkin olandandır.

28. Bir kaynak ki, iyice yaklaştırılmış olanlar içerler ondan.

29. Şu bir gerçek ki, suça batmış olanlar, iman sahiplerine gülerlerdi.

30. Onların yanlarından geçerken birbirlerine kaş-göz işareti yaparlardı.

31. Ailelerine döndüklerinde, gülüp eğlenmeye koyulurlardı.

32. İnananları gördüklerinde, "Şunlar var ya! Şaşkın, sapık bunlar!" derlerdi.

33. Oysaki kendileri, inananlar üzerine bekçi gönderilmemişti.

34. İşte bugün, iman sahipleri, küfre batmışlara gülüyorlar.

35. Koltuklar üzerinde seyrediyorlar.

36. Gerçeği örten nankörler, yapmış olduklarıyla ödüllendirildiler mi?

RA'D SURESİ
(87/13. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm, Râ! O kitabın ayetleridir bunlar! Ve sana Rabbinden indirilendir, haktır. Ne var ki, insanların çokları iman etmezler.

2. Allah odur ki, gökleri direksiz yükseltmiştir; görüyorsunuz onları. Sonra arş üzerine egemen olmuştur. Güneş'i ve Ay'ı da boyun eğdirmiştir. Bunların tümü belirlenmiş bir vakte kadar akar dururlar. Oluşu yönlendirir, çekip çevirir O. Ayetleri fasıllar halinde açıklar ki, Rabbinize kavuşacağınıza açık seçik inanasınız.

3. Yeri uzatıp döşeyen ve onda oturaklı dağlar ve nehirler vücuda getiren O'dur. Bütün meyvelerden kendi içlerinde ikişer çift yaratmıştır O. Geceyi gündüze sarıp bürümektedir O. Bütün bunlarda derin derin düşünecek bir topluluk için elbette ayetler vardır.

4. Yeryüzünde birbirine sırt vermiş komşu kıtalar, üzümlerden bahçeler, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar vardır ki, bir tek suyla sulanırlar. Biz bunların, yemişlerde bir kısmını diğer bir kısmına üstün kıldık. Bütün bunlarda aklını çalıştıran bir topluluk için elbette ki ibretler vardır.

5. Eğer şaşıyorsan, esas şaşılacak olan onların şu sözüdür: "Biz toprak olunca mı ve gerçekten mi yeni bir yaratılış içinde bulunacağız?" Bunlar Rablerini inkâr edenlerdir. Ve bunlar boyunlarına bukağılar vurulanlardır. Bunlar ateşe dost olanların ta kendileridir; orada uzun süre kalacaklardır.

6. Senden, güzellikten önce kötülük istemede acele ediyorlar. Halbuki önlerinden pek çok örnek gelip geçti. Şu da bir gerçek ki, Rabbin insanlara karşı, zulümlerine rağmen af sahibidir. Ve Rabbinin azabı elbette çok şiddetlidir.

7. Küfre sapmış olanlar şöyle derler: "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" Sen sadece bir uyarıcısın ve her topluluk için doğruyu ve iyiyi gösteren bir önder vardır.

8. Allah her dişinin neye gebe olduğunu, rahimlerin neyi eksiltip neyi artıracağını bilir. O'nun katında her şey bir ölçüye bağlıdır.

9. Gaybı da görünen âlemi de bilendir/**Âlim'**dir O. **Kebîr,** sınırsızca büyük O'dur; **Müteâl,** sonsuzca yüce O'dur.

10. Sizden, sözü saklayan da açıklayan da geceye sığınıp gizlenen de gündüz yol alan da onun için birdir.

11. Her biri için onu önünden ve arkasından izleyen gözcüler vardır ki, kendisini Allah'ın emrine bağlı olarak koruyup denetlerler. Gerçek şu ki Allah, bir toplumun mâruz kaldığı şeyleri, onlar, birey olarak içlerindekini/birey olarak kendilerine ilişkin olanı değiştirmedikçe, değiştirmez. Allah bir topluma bir perişanlık dileyince de artık onu geri çevirecek bir güç yoktur. Ve onlar için Allah'ın berisinden koruyucu bir dost da olamaz.

12. Size, hem korku hem ümit olsun diye şimşeği gösteren O'dur. Yüklü yüklü bulutları da O oluşturuyor.

13. Gök gürültüsü O'nu hamt ile tespih eder; melekler de O'ndan ürpererek. Yıldırımlar gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Allah, tuzak kuranların hilelerini başlarına geçirmede çok güçlü olduğu halde, onlar O'na karşı mücadele edip duruyorlar.

14. Gerçek dua yalnız O'na/hak davet yalnız O'nun için yapılır. O'nun dışında yalvarıp davet ettikleri ise onlara hiçbir şekilde cevap veremezler. Onlar, ağzına ulaşsın diye iki avucunu

suya doğru açan ama suya ulaşamayan birinden başkasına benzemiyorlar. Küfre sapanların dua ve davetleri, şaşkınlığa dalmaktan başka bir işe yaramaz.

15. Göklerde ve yerde kim varsa gölgeleriyle birlikte ister istemez ve sabah-akşam Allah'a secde eder.

16. De ki, "Göklerin ve yerin Rabbi kim?" De ki, "Allah!" De ki, "O'nun yanında başka evliya mı/destekçiler mi edindiniz? Bunlar kendilerine bile yarar sağlayıp zarar verme gücünde değiller." De ki, "Körle gören yahut karanlıklarla ışık bir olur mu? Yoksa Allah'a, tıpkı O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da yaratış/yaratılanlar kendileri için benzeşir hale mi geldi?" De ki, "Allah'tır her şeyi yaratan, O'dur **Vâhid** ve **Kahhâr** olan."

17. Gökten bir su indirdi de vadiler, kendi ölçülerince/kaderlerine göre sel oldu, ardından da sel, üste çıkan köpüğü taşır hale geldi. Bir süs eşyası veya âlet yapmak isteğiyle ateşte körükledikleri şeylerde de benzeri bir köpük vardır. Allah hakla bâtılı işte böyle örneklendiriyor: Köpük, atılır gider; insanlara yararlı olansa toprakta kalır. Allah, işte bu şekilde örnekler verir.

18. Rablerinin çağrısına olumlu cevap verenler için güzellik vardır. O'na olumlu cevap vermeyenlere gelince, yeryüzündekilerin tamamı onların olsa, bir o kadar da ilave edilse, kurtulmak için bunların tümünü fidye verirlerdi. Böylelerinin hesabı kötü olacaktır; varacakları yer de cehennemdir. Ne kötü yataktır o!

19. Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kişi, kör olan biriyle aynı mıdır? Sadece aklı ve gönlü işleyenler düşünüp ibret alır.

20. İşte bunlardır, Allah'a verdikleri söze sadık kalanlar ve antlaşmayı bozmayanlar.

21. Onlar, Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği şeyi ulaştırırlar, Rablerinden korkarlar

ve hesabın kötüsünden ürperti duyarlar.

22. Onlar, Rablerinin yüzünü arzulayarak sabrederler, namazı/duayı yerine getirirler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık dağıtırlar ve kötülüğü güzellikle savarlar. İşte bunlar içindir sürekli yurt.

23. Adn cennetleri bunlar içindir. Atalarından, eşlerinden, zürriyetlerinden barışa/hayra hizmet etmiş olanlarla birlikte girerler oraya. Meleklerse her kapıdan yanlarına sokulurlar.

24. "Selam size, sabrettiğiniz için! Ne güzeldir şu ödül yurdu!" derler.

25. Allah'a verdikleri sözü, onu antlaşma haline getirdikten sonra bozanlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi parçalayanlar ve yeryüzünde bozgun çıkaranlara gelince, böyleleri için lanet var. Yurdun en kötüsü de onların olacak.

26. Allah, dilediği kimse için rızkı alabildiğine açar da sınırlayıp kısar da. İğreti hayatla sevinip şımardılar. Oysaki iğreti hayat, âhirete oranla sadece küçük bir nimetlenme.

27. Küfre sapanlar derler ki, "Rabbinden ona bir mucize indirilseydi ya!" De ki, "Allah dilediğini/dileyeni saptırır. Doğruya yöneleni de kendisine iletir."

28. Böyleleri, inanan ve gönülleri Allah'ın zikriyle/Kur'an'ıyla tatmin bulan kişilerdir. Gözünüzü açın! Gönüller yalnız Allah'ın zikriyle/Kur'an'la tatmin bulur!

29. İman edip barış/hayır uğruna işler yapanlara mutluluk ve müjde var, güzel bir gelecek var.

30. İşte, seni böylece, kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmet içinde resul kıldık ki, onlar Rahman'a küfrederlerken sen kendilerine, sana vahyettiğimizi okuyasın. De ki, "O'dur benim Rabbim, ilah yok O'ndan başka, O'na dayanmışım ben! Yalnız O'nadır tövbem!"

31. Kendisiyle, dağların yürütüldüğü yahut yerkürenin

parçalandığı yahut ölülerin konuşturulduğu bir Kur'an mı olsaydı! Hayır, iş ve oluşun tümü Allah'ındır. İman edenler hâlâ ümidi kesip anlamadılar mı ki, Allah dileseydi elbette insanlara tümden hidayet verirdi. O küfre sapanlara gelince, sanayi olarak ürettiklerinin sonucu halinde başlarına gülle-tokmak türünden belalar inmeye devam edecek yahut o belalar onların yurtlarının yakınına konacak. Ta, Allah'ın vaadi gelinceye değin. Allah, vaadine asla ters düşmez.

32. Yemin olsun, senden önceki resullerle de alay edildi. İnkâr edenlere biraz süre verdim ama sonunda hepsini yakaladım. Gördüler nasılmış azap!

33. Allah'a ortaklar tanıdılar. Peki, her benliğin yaptığı işin başında duranla bunlar bir mi? De ki, "Onları isimlendirin. Yoksa siz Allah'a, yeryüzünde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? Yoksa, anlamsız bir laf mı ediyorsunuz?" Hayır, küfre sapanlara, tuzakları süslü gösterildi de yoldan döndürüldüler. Allah'ın şaşırttığına kılavuzluk edecek yok!

34. İğreti hayatta bir azap var onlar için; âhiret azabı ise çok daha şiddetlidir. Onları Allah'a karşı koruyacak kimse de yoktur.

35. Sakınıp korunanlara vaat edilen cennetin temsilî anlatımı şu: Altından ırmaklar akar, yemişleri de sürekli, gölgesi de. İşte korunup sakınanların ödül yurdu. Kâfirlerin ödül yurdu ise ateş.

36. Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilenle ferahlarlar. Ama hiziplerden bazıları onun bir kısmını inkâr ederler. De ki, "Bana, yalnız Allah'a kulluk etmem, O'na ortak koşmamam emredildi. Ben O'na yakarır, O'na davet ederim. Dönüşüm de O'nadır."

37. İşte biz, o Kur'an'ı Arapça bir hüküm olarak indirdik. Eğer sana gelen ilimden sonra onların keyiflerine uyarsan, Allah'tan sana ne bir dost nasip olur ne de bir koruyucu.

38. Yemin olsun, biz senden önce de resuller gönderdik, onlara da eşler ve evlatlar verdik. Hiçbir resul, Allah'ın izni olmadıkça herhangi bir mucize getiremez. Her süre/süreç için bir kitap vardır.

39. Allah dilediğini silip yok eder, dilediğini sâbit tutar. Kitabın anası/ana kitap O'nun katındadır.

40. Ya onlara vaat ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana gösteririz, yahut da seni vefat ettiririz. O halde, sana düşen sadece tebliğ etmektir. Hesap sormak ise bizim işimizdir.

41. Görmüyorlar mı ki, biz o yerküreye geliyor, onu uçlarından eksiltiyoruz. Allah hükmeder; O'nun hükmünü denetleyecek de yoktur. Hesabı çok çabuk görür O.

42. Onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu, ama tüm tuzaklar Allah'ındır. Her benliğin ne kazandığını O bilir. Gerçeği örten nankörler de bilecek ödül yurdu kimindir!

43. Gerçeği örten nankörler, "Sen gönderilmiş bir elçi değilsin!" diyorlar. De ki, "Benimle sizin aranızda tanık olarak Allah, bir de yanında kitaba dayalı ilim bulunanlar yeter!"

HAC SURESİ
(88/22. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey insanlar! Rabbinizden sakının! Çünkü kıyamet saatinin zelzelesi gerçekten çok büyük bir şeydir.

2. Onu göreceğiniz gün, her emzikli kadın, emzirdiğinden vazgeçer ve her gebe kadın, taşıdığını düşürür. Sen o gün, insanları sarhoşlar halinde görürsün; oysaki onlar sarhoş değillerdir, ama Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

3. İnsanlardan bazıları vardır, hiçbir ilme sahip olmadan Allah konusunda mücadele eder ve her inatçı-kaypak şeytanın ardı sıra gider.

4. Onun üzerine şöyle yazılmıştır: Kim buna dost olursa muhakkak o onu saptırır ve onu, alevi zorlu ateşin azabına götürür.

5. Ey insanlar! Ölümden sonra dirilme konusunda kuşku içinde olabilirsiniz. Ama şu bir gerçek ki, biz sizi bir topraktan, sonra, bir spermden, sonra, bir embriyodan/döllenmiş bir karışımdan, sonra, ne olduğu kısmen belirli, kısmen belirsiz bir et parçasından yarattık ki, size açık seçik beyanda bulunalım. Ve sizi rahimlerde, belirlenen bir süreye kadar dilediğimiz şekilde bekletiyoruz. Sonra, sizi bir çocuk olarak çıkarıyoruz. Daha sonra da tam kuvvetinize ulaşmanızı sağlıyoruz. Bununla birlikte içinizden bir kısmı öldürülüyor, yine içinizden bir kısmı ilimden sonra bir şey bilmesin diye ömrün en basit ve düşük noktasına geri gönderiliyor. Yeryüzünü de sönmüş kül halinde görürsün. Nihayet, onun üzerine suyu indirdiğimizde titrer, kaba-

rır ve her güzel/bereketli çiftten bir şeyler bitirir.

6. Bu böyledir, çünkü Allah hakkın ta kendisidir. O, ölüleri diriltiyor ve O, her şey üzerinde kudretiyle egemendir.

7. Ve o saat/kıyamet mutlaka gelecektir! Kuşku yok onda. Ve Allah kabirlerdeki şuurlu varlıkları diriltecektir.

8. İnsanlar içinde öylesi vardır ki, Allah konusunda ilimsiz, kılavuzsuz ve aydınlık getiren bir kitaba sahip olmaksızın mücadele edip durur.

9. Yanını eğip bükerek uğraşır ki, Allah yolundan saptırıversin. Böyle kişiye dünyada bir rezillik/bela öngörülmüştür. Ve kıyamet günü biz ona, o kasıp kavuran yangının azabını tattıracağız.

10. "Al, işte bu, iki elinin önden gönderdiğidir! Şu bir gerçek ki, Allah, kullara asla zulmedici değildir."

11. İnsanlardan bazısı da Allah'a kıyıdan kıyıya ibadet eder. Kendisine bir hayır isabet ettiğinde, onunla tatmin bulup yatışır; kendisine bir fitne, bir deneme gelip çattığında yüzüstü geri dönüverir. Dünyada da kayba uğramıştır böylesi, âhirette de. Apaçık hüsranın ta kendisi işte budur.

12. Allah'ın berisinden, kendisine zarar veremeyecek, yarar sağlamayacak şeye dua/davet eder. Dönüşü olmayan sapıklığın ta kendisidir bu.

13. Zararı yararından daha yakın olan kişiye yalvarır/davet eder. Ne kötü bir destekçidir o, ne kötü bir efendidir!

14. Allah, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Allah, dilediğini yapar.

15. Kim Allah'ın dünyada ve âhirette kendisine yardım etmeyeceğini sanıyorsa; bir sebeple göğe uzansın, sonra öteki ilişkilerini kessin de bakıversin: Oyunu, öfkelendirdiği şeyleri gerçekten giderecek mi?

16. Biz onu, böylece açık seçik

ayetler halinde indirdik. Kuşkusuz, Allah, dilediğine/dileyene kılavuzluk eder.

17. İman edenler, Yahudiler, Sâbiîler, Hıristiyanlar, Mecusîler ve şirke sapanlar arasında Allah, kıyamet günü ayrım yapacaktır. **Allah,** her şey üzerine **Şehîd**'dir, tanıktır.

18. Görmedin mi; göklerdeki kimseler, yerdeki kimseler, Güneş, Ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanlardan birçoğu hep Allah'a secde ediyor. Birçoğunun da üzerine azap hak olmuştur. Allah'ın hakir kıldığını/tasallut altına soktuğunu özgürleştirecek/lütuflandıracak kimse olamaz. Allah, dilediğini yapar.

19. İşte şu iki hasım, Rableri hakkında çekişip durmuşlardır. Küfre sapanlara gelince, onlar için ateşten giysiler biçilmiştir. Başlarının üstünden de kaynar su dökülmektedir.

20. Bu suyla, karınlarının içindekiler ve derileri eritilir.

21. Bunlar için bir de demirden kamçılar var.

22. Istırap yüzünden oradan her çıkmak istediklerinde, oraya geri döndürülürler: "Tadın şu yangın azabını!"

23. Allah, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Orada, altından bilezikler ve inciyle süsleneceklerdir. Ve orada giysileri ipektir.

24. Sözün güzeline ve tatlısına ulaştırılmışlardır; **Hamîd** olan **Allah**'ın yoluna ulaştırılmışlardır.

25. Küfre sapanlar, Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Hem sürekli içinde kalan hem dışarıdan gelen tüm insanlar için oluşturduğumuz Mescid-i Haram'dan da geri çeviriyorlar. Kim orada zulmederek haktan sapmak isterse, biz ona acıklı bir azabı tattıracağız.

26. Bir zamanlar İbrahim için, o evin yerini, şöyle diyerek hazırlamıştık: Bana hiçbir şeyi ortak koşma, evimi; tavaf edenler, kıyamda duranlar, rükû-secde edenler için temizle.

27. İnsanlar içinde haccı ilan et

ki, gerek yaya olarak gerekse derin vadilerden gelerek, yorgunluktan incelmiş binitler üzerinde sana ulaşsınlar.

28. Kendilerine ait birtakım yararlara tanık olsunlar. Kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanlar üzerinde belirli günlerde Allah'ın adını ansınlar. İşte bunlardan yiyin, sıkıntı içindeki fakiri de doyurun.

29. Sonra, kirlerini atsınlar, adaklarını yerine getirsinler, saldırılardan korunmuş/tarihî/yüce evi tavaf etsinler.

30. İşte böyle! Kim Allah'ın yasaklarına saygılı olursa bu, Rabbi katında kendisi için çok hayırlı olur. Karşınızda okunarak açıklananlar hariç, tüm hayvanlar size helal kılınmışır. Artık putların pisliğinden, yalan sözden uzak durun!

31. Allah için hanîfler olun! O'na ortak koşanlardan uzak durun. Allah'a ortak koşan kişi, gökten düşmüş de kendisini kuşlar kapışıyor veya rüzgâr onu uzak bir yere fırlatıp atıyor gibidir.

32. İşte böyle! Kim Allah'ın kutsallık nişanı yaptığı şeyleri yüceltirse bu yaptığı, gönüllerin takvasındandır.

33. Onlarda sizin için, belirli bir süreye kadar yararlar vardır. Sonunda onların varacakları yer saldırılardan korunmuş/tarihî/yüce evdir.

34. Biz her ümmet için bir kurbanlık hayvan kesme zamanı/kurbanlık hayvan kesme yeri/kurbanlık hayvan kesme tarzı belirledik ki, kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanların üstüne Allah'ın ismini ansınlar. Sizin tanrınız bir tek tanrıdır; o halde yalnız O'na teslim olun. Alçak gönüllü, saygılı kişileri müştula.

35. Onlar öyle insanlardır ki, Allah anıldığında kalpleri titrer; başlarına gelene sabrederler, namazı/duayı yerine getirirler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan infak ederler.

36. Biz o büyükbaş hayvanları da sizin için Allah'ın kutsallık nişanları arasına koyduk. Sizin için onlarda ha-

yır vardır. Onlar sıralanmış halde ayakları üzerine dururken, üzerlerine Allah'ın ismini anın. Yanları yere yaslandığı zaman da onlardan yiyin; isteyen yoksulu da istemeyen yoksulu da doyurun. Allah o hayvanları sizin hizmetinize verdi ki, şükredebilesiniz.

37. Onların etleri de kanları da Allah'a asla ulaşmaz; fakat sizin takvanız O'na ulaşır. Onları size bu şekilde boyun eğdirdi ki, sizi hidayete erdirdiği için Allah'ı yücelterek anasınız. Güzel düşünüp güzel davrananlara müjde ver.

38. Allah, iman edenleri savunur. Şu da kuşkusuz ki, Allah hiçbir haini, hiçbir nankörü sevmez.

39. Kendilerine savaş açılanlara savaşma izni verilmiştir. Çünkü onlar zulme uğratıldılar. Allah onlara yardıma elbette kadirdir.

40. Onlar sırf, "Rabbimiz Allah'tır!" dedikleri için yurtlarından haksız yere çıkarıldılar. Eğer Allah'ın, insanların bir kısmını bir kısmıyla defetmesi olmasaydı, içlerinde Allah'ın adı çokça anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescitler herhalde yerle bir edilirdi. Allah, kendisine yardım edene elbette yardım eder. **Allah** elbette **Kavî**, **Azîz'**dir.

41. Onlar o kişilerdir ki, eğer kendilerini yeryüzünde imkân ve güç sahibi yapsak namazı/duayı yerine getirirler, zekâtı verirler, iyiliğe özendirirler, kötülükten sakındırırlar. Tüm iş ve oluşlar Allah'a varır.

42. Eğer seni yalanlıyorlarsa, senden önce Nûh kavmi de Âd da, Semûd da yalanladı.

43. İbrahim'in kavmi de Lût'un kavmi de.

44. Medyen halkı da. Mûsa da yalanlanmıştı da ben, inkârcılara biraz süre vermiş sonra hepsini yakalamıştım. Nasılmış benim azabım!

45. Zalim olduğu için helâk ettiğimiz nice kent/medeniyet var ki, duvarları, tavanları üzerine çökmüş halde. Kullanılmaz halde bırakılmış nice su kuyusu, nice gör-

kemli/süslü/bakımlı köşk var.

46. Yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, kalpleri olsun da onunla akıllarını çalıştırsınlar, kulakları olsun da onlarla duysunlar. Şu bir gerçek ki, kafadaki gözler kör olmaz ama göğüslerin içindeki gönüller körleşir.

47. Senden aceleyle azabı istiyorlar. Allah, vaadine asla ters düşmez. Şu da bir gerçek ki, Rabbinin katındaki bir gün, sizin saymakta olduğunuzun bin yılı gibidir.

48. Nice kent/medeniyet var ki, zulme saptığı halde, ona süre tanıdım. Ama sonra kendisini yakalayıverdim. Dönüş yalnız banadır.

49. De ki, "Ey insanlar, ben sizin için, açıklayıcı bir uyarıcıdan başkası değilim."

50. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır.

51. Ayetlerimizi işe yaramaz kılmak için gayret gösterenlere gelince, onlar cehennemin dostlarıdır.

52. Biz senden önce hiçbir resul ve nebi göndermedik ki, o bir şey tasarladığında/okuduğunda, şeytan onun düşünce ve dileği içine bir şey atmış olmasın. Ama Allah, şeytanın attığını siler, sonra kendi ayetlerini muhkemleştirir. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

53. Bu, Allah'ın; şeytanın attığını, kalplerinde hastalık olanlara, gönülleri katılaşanlara bir fitne yapması içindir. Zalimler, geri dönülmez bir ayrılık ve kopuş içindedirler.

54. Kendilerine ilim verilenler onun, senin Rabbinden bir hak olduğunu bilsinler, ona inansınlar da kalpleri ona saygı duysun diye böyle yapılmıştır. Şu bir gerçek ki, **Allah Hâdî**'dir, iman edenleri dosdoğru yola mutlaka ulaştıracaktır.

55. İnkâr edenler ise kıyamet ansızın başlarına patlayıncaya kadar, yahut kısır bir günün azabı kendilerine gelip çatıncaya kadar, o Kur'an'dan yana kuşku içinde olmaya devam edecekler.

56. O gün, mülk ve yönetim Allah'ındır. Aralarında O, hüküm verecektir. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar, nimetlerle dolu cennetlerde olacaklardır.

57. Küfre sapıp ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar için aşağılayıcı bir azap öngörülmüştür.

58. Allah yolunda hicret edip sonra da öldürülen yahut ölenleri, Allah güzel bir rızıkla mutlaka rızıklandıracaktır. Allah, rızık verenlerin elbette ki, en hayırlısıdır!

59. Onları, razı olacakları bir yere elbette sokacaktır. **Allah** elbette ki, **Alîm**'dir, **Halîm**'dir.

60. İşte böyle! Kim uğratıldığı cezanın aynısıyla ceza edip de zulüm ve saldırganlığa uğrarsa, Allah ona mutlaka yardım edecektir. **Allah**, elbette ki **Afüvv**'dür, **Gafûr**'dur.

61. İşte böyle! Allah geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. **Allah Semî'**dir, **Basîr**'dir.

62. Evet, böyledir! Çünkü **Allah Hakk**'ın ta kendisidir. O'nun berisinden yalvarıp çağırdıkları ise bâtılın ta kendisidir. Hiç kuşkusuz, **Allah Aliyy'**dir, **Kebîr**'dir.

63. Görmedin mi, Allah gökten bir su indirdi de, onun sayesinde yer, yemyeşil hale geliyor. **Allah Latîf'**tir, **Habîr**'dir.

64. Göklerde ne var yerde ne varsa O'nundur! **Allah, Ganî** olanın da **Hamîd** olanın da ta kendisidir.

65. Görmedin mi, Allah yeryüzündekileri ve denizde O'nun emriyle akıp giden gemileri sizin hizmetinize verdi. O'nun izni olmaksızın yerkürenin üstüne düşmemesi için göğü O tutuyor. **Allah,** insanlara karşı elbette **Raûf**, **Rahîm**'dir,

66. Size hayat veren O'dur. Sonra, sizi öldürüyor; sonra, diriltecektir sizi. Gerçek olan şu ki, insan tam bir nankördür.

67. Biz, her ümmet için, bir ibadet şekli/bir ibadet yeri belirledik; onlar, onu izler-

ler. Artık bu iş konusunda seninle çekişmesinler. Sen de Rabbine davet et/dua et! Sen, elbette ki, doğruluk ve dürüstlüğü esas alan bir kılavuzun ardındasın!

68. Seninle mücadele ederlerse şöyle de: "Yapmakta olduklarınızı Allah daha iyi bilir."

69. Allah, tartışmakta olduğunuz konuda kıyamet günü aranızda hüküm verecektir.

70. Bilmedin mi ki; Allah gökte ne var, yerde ne varsa hepsini bilir. Bunların tümü bir kitaptadır. Bütün bunlar Allah için çok kolaydır.

71. Allah'ın berisinden, hakkında O'nun hiçbir kanıt indirmediği şeye kulluk ediyorlar. Kendilerinin de onunla ilgili bir ilmi yoktur. O zalimlerin yardımcısı olmayacaktır.

72. Onlara açık seçik ayetlerimiz okunduğunda, o küfre sapanların yüzlerinde bir hoşnutsuzluk/yadsıma görürsün. Kendilerine ayetlerimizi okuyanlara saldıracak olurlar. De ki, "Size şu yaptığınızdan daha kötü bir şey haber vereyim mi: Ateş! Allah onu inkârcılara vaat etmiştir. Ne kötü dönüş yeridir o!"

73. Ey insanlar! Size bir örnek verildi; onu dinleyin. O Allah'ın yanında yakarıp durduklarınız var ya, hepsi bir araya toplansalar bir sinek bile yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu bile ondan geri alamazlar. İsteyen de âciz, istenen de!

74. Allah'ı, şanına yaraşır biçimde takdir edemediler. **Allah** elbette **Kavî**'dir, **Azîz**'dir.

75. Allah, meleklerden de resuller seçer, insanlardan da. Şüphesiz ki, **Allah Semî'** ve **Basîr**'dir.

76. Onların önden gönderdiklerini de bilir, arkaya bıraktıklarını da. İş ve oluşlar Allah'a döndürülür.

77. Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin; Rabbinize ibadet edin, hayır işleyin ki

kurtulabilesiniz.

78. Allah uğrunda O'na yaraşır bir gayretle didinin! O sizi seçmiş ve dinde size hiçbir güçlük çıkarmamıştır. Babanız İbrahim'in milletini esas alın! Allah sizi, önceden de şu kitapta da müslümanlar/Allah'a teslim olanlar diye adlandırdı ki, resul sizin üzerinize bir tanık olsun, siz de insanlar üzerine tanıklar olasınız. O halde, namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin ve **Allah'**a sarılın. O'dur sizin **Mevlâ'**nız. Ne güzel **Mevlâ'**dır O, ne güzel yardımcıdır O!

RAHMAN SURESİ
(89/55. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. O **Rahman,**

2. O öğretti Kur'an'ı,

3. O yarattı insanı,

4. O belletti ona beyanı.

5. Güneş ve Ay. Hesaba bağlıdır her birinin her şeyi.

6. Çimen/yıldız ve ağaç secde ediyorlar.

7. Ve gök. Yükseltti onu. Ve koydu şaşmaz ölçüyü/dengeyi.

8. Azgınlık etmeyin ölçüde/dengede!

9. Ölçüyü/ahengi titizlikle, adaletle koruyun ve saptırmayın ölçüyü/dengeyi!

10. Ve yerküre. Koydu onu toprakta yaşayacak yaratıklar için.

11. Bir meyve var onda. Ve salkımlarla donatılmış hurma ağaçları.

12. Çimli ve samanlı dâne ve hoş kokulu otlar vardır.

13. Bu böyle iken, Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

14. İnsanı, pişirilmiş çamur gi-

bi kuru bir balçıktan yarattı.

15. Cini de ateşin dumansızından yarattı.

16. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

17. İki doğunun Rabbi de O'dur, iki batının Rabbi de.

18. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

19. Salmıştır iki denizi; buluşup kucaklaşıyorlar.

20. Bir ayırıcı var aralarında; kendi sınırlarını aşmıyorlar.

21. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

22. Çıkıyor onlardan inci ile mercan.

23. Peki, Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

24. Denizde koca dağlar gibi akıp giden o görkemli gemiler de O'nundur.

25. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

26. Yer üzerinde bulunan herkes yok olacaktır.

27. Sadece o bağış ve celal sahibi Rabbinin yüzü kalacaktır.

28. Peki, Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

29. Göklerde ve yerde kim varsa O'ndan ister. O, her gün/ her an yeni bir iş ve oluştadır.

30. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

31. Ey ağırlıklı ve onurlu iki toplum/ey insan ve cin toplulukları! Sizinle de meşgul olacağız.

32. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

33. "Ey cin ve insan topluluğu! Göklerin ve yerin bucaklarından/köşelerinden geçip gitmeye/göklerin ve yerin katmanlarına nüfuz etmeye gücünüz yeterse, hadi, geçin gidin/nüfuz edin! İlme dayanan hüccet dışında bir şeyle nüfuz edemezsiniz!"

34. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

35. İkinizin de üzerine ateşten bir alev ve erimiş bakır/duman gönderilir de başarılı olamazsınız.

36. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

37. Gök yarılarak, eriyip kızarmış yağ/kırmızıya boyanmış deri gibi bir gül haline geldiği zaman,

38. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayacaksınız yalan?

39. O gün, günahı konusunda ne insana soru sorulur ne de cine.

40. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayacaksınız yalan?

41. Suçlular, yüzlerinden tanınır da yakalanırlar perçemlerinden ve ayaklarından.

42. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayacaksınız yalan?

43. İşte bu, günahkârların yalanlayıp durdukları cehennemdir.

44. Onlar, onunla kaynar su arasında dolaşırlar.

45. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

46. Rabbinin makamından korkan kimseye iki cennet var.

47. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayabilirsiniz yalan?

48. İkisi de çeşit çeşit ağaçlarla/bitkilerle doludur.

49. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

50. O cennetlerde iki nehir var, kaynayıp akan.

51. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

52. O cennetlerde iki çift var her meyveden.

53. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

54. Astarları atlastan döşeklere yaslanırlar. İki cennetin meyveleri elle alınacak kadar yakındır.

55. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

56. O cennetlerde, bakışlarını eşlerine dikmiş öyle dilberler vardır ki, daha önce onları ne cin kirletmiştir ne de insan.

57. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

58. Sanki yakut onlar, sanki mercan.

59. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

60. İhsanın karşılığı sadece ihsan.

61. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

62. İkisinden başka, iki cennet daha var.

63. Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlıyorsunuz?

64. İkisi de yeşil mi yeşil!

65. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

66. İkisinde de iki kaynak var, sürekli fışkıran.

67. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

68. İkisinde de meyve, hurma ve nar var.

69. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

70. İçlerinde iyi mi iyi, güzel mi güzel hanımlar var.

71. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

72. Çadırlar içinde bekletilen huriler var.

73. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

74. Daha önce onları ne cin kirletmiştir ne de insan.

75. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

76. Yeşil yastıklarda, emsalsiz döşekler üzerinde yatarlar yan.

77. Rabbinizin nimetlerinden hangisini sayarsınız yalan?

78. İkram ve kudret sahibi Rabbinin ismi öyle yüce ki!

İNSAN SURESİ
(90/76. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. İnsan üzerinden, henüz anılan bir şey olmadığı bir süre geçmedi mi zamandan?

2. Doğrusu, biz insanı karışım olan bir spermden yarattık. Halden hale geçiririz onu. Sonunda onu işitici, görücü yaptık.

3. Biz onu yola kılavuzladık.

Artık ya şükredici olur ya nankör.

4. Biz, nankörler için zincirler, bukağılar ve kızgın bir ateş hazırladık.

5. İyilere gelince, onlar, karışımı kâfur olan bir kadehten içerler.

6. Bir kaynak ki, Allah'ın kulları ondan içerler ve onu fışkırtarak akıtırlar.

7. Onlar verdikleri sözü tam bir biçimde yerine getirirler ve kötülüğü salgın olan bir günden korkarlar.

8. Yoksula, yetime ve esire, yemeği şöyle diyerek seve seve yedirirler:

9. "Biz size yalnız ve yalnız Allah rızası için yediriyoruz. Sizden bir karşılık da bir teşekkür de istemiyoruz."

10. "Çünkü biz, asık suratlı, sert bir gün yüzünden Rabbimizden korkarız." derler.

11. Allah da onları o günün şerrinden korumuş ve kendilerini bir parlaklığa, bir sevince ulaştırmıştır.

12. Sabretmelerine karşılık olarak da onları bir bahçe ve ipekle ödüllendirmiştir.

13. Koltuklar üzerine yaslanarak otururlar orada. Ne bir güneş görürler orada ne de kavurucu bir soğuk.

14. Bahçenin gölgeleri üzerlerine eğilmiştir. Ve bahçenin meyveleri iyice yaklaştırılmıştır.

15. Çevrelerinde, gümüşten ve billurdan kaplar dolaştırılır. Kupalardır onlar.

16. Gümüşten kupalar ki, tam diledikleri ölçüde belirlemişlerdir onları.

17. Orada kendilerine karışımı zencefil olan bir kadehten içirilir.

18. Bir pınar ki, orada, selsebil diye anılır.

19. Dolaşır çevrelerinde, sürekli görevlendirilmiş gençler. Görseydin onları, dizilmiş inciler sanırdın.

20. Oraya baktığında, nereye göz atsan büyük bir nimet, büyük bir mülk ve yönetim görürsün.

21. Üzerlerinde yeşil-ince ipeklerle, sırmalı, kalın ipeklerden giysiler vardır. Gümüşten bileziklerle süslenmişlerdir. Ve Rableri onlara tertemiz bir içki ikram etmiştir.

22. İşte bu size bir ödüldür. Ve sizin gayretiniz şükranla karşılanmıştır.

23. Biz indirdik o Kur'an'ı sana

parça parça, biz!

24. O halde, Rabbinin hükmü karşısında sabret ve onların günahkârlarına da nankörlerine de boyun eğme.

25. Rabbinin adını sabahtan da akşamdan da an!

26. Gecenin bir kısmında da O'na secde et! Ve geceleyin O'nu uzunca tespih et/uzun bir gece boyu O'nu tespih et!

27. Bunlar, hemen gelecek olanı seviyorlar da ötelerindeki zorlu bir günü ihmal ediyorlar.

28. Biz yarattık onları ve kuvvetli yaptık bağlarını/eklemlerini. Dilediğimizde benzerleri ile değiştiririz onları.

29. İşte bu, bir hatırlatıcı ve düşündürücüdür. Dileyen, Rabbine doğru, bir yol edinir.

30. Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. **Allah Alîm'**dir, **Hakîm**'dir.

31. Dilediğini/dileyeni rahmetinin içine sokar. Zalimlere gelince, onlar için korkunç bir azap hazırlamıştır.

ZİLZÂL SURESİ
(91/99. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Yerküre, o sarsıntısıyla sarsıldığı zaman,

2. Ve toprak, ağırlıklarını çıkardığı zaman,

3. Ve insan, "Ne oluyor buna?" dediği zaman,

4. İşte o gün, yerküre, tüm haberlerini söyler/anlatır.

5. Çünkü Rabbin ona vahyetmiştir.

6. O gün, insanlar, yapıp ettikleri kendilerine gösterilsin diye kümeler halinde ortaya fırlayacaklardır.

7. Artık, kim bir zerre miktarı hayır üretmişse onu görür.

8. Ve kim bir zerre miktarı şer üretmişse onu görür.

BAKARA SURESİ
(92/2. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!

2. İşte sana o kitap! Kuşku/ çelişme/ tutarsızlık yok onda! Bir kılavuzdur o, sakınanlar için.

3. Ki, onlar, gayba inanırlar, namazı/duayı yerine getirirler. Ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden, başkalarına pay çıkarırlar.

4. Hem sana vahyedilene hem de senden önce vahyedilene inananlardır onlar. Âhireti gereğince kavrayıp anlayanlar da onlardır.

5. İşte bunlardır Rablerinden bir hidayet üzere olanlar, işte bunlardır gerçek anlamda kurtuluşu bulanlar.

6. Şu bir gerçek ki, gerçeği örten o nankörleri sen uyarsan da uyarmasan da onlar için aynıdır; iman etmezler.

7. Allah onların kalpleri, kulakları üzerine mühür basmıştır. Onların kafa gözleri üstünde de bir perde vardır. Onlar için korkunç bir azap öngörülmüştür.

8. İnsanlar içinden bazıları vardır, "Allah'a ve âhiret gününe inandık!" derler ama onlar inanmış değillerdir.

9. Allah'ı ve inanmış olanları aldatma yoluna giderler. Gerçekte ise onlar öz benliklerinden başkasını aldatmıyorlar. Ne var ki, bunun farkında olamıyorlar.

10. Kalplerinde bir hastalık vardır da Allah onları hastalık yönünden daha ileri götürmüştür. Ve onlar için, yalancılık etmiş olmaları yüzünden acıklı bir azap öngörülmüştür.

11. Onlara, "Yeryüzünde boz-

gun çıkarmayın!" dendiğinde, "Tam tersine, bizler barış ve esenlik getirenleriz!" demişlerdir.

12. Dikkat edin, gerçekte onlar, bozgun getirenlerin ta kendileridir de bunun bilincinde olmuyorlar.

13. Onlara, "İnsanların inandığı gibi siz de inanın" dendiğinde, "Yani biz de kafası çalışmayan zavallılar gibi inanalım mı?" derler. Haberiniz olsun ki, kafası çalışmayan düşük seviyeliler onların ta kendileridir; fakat bilmiyorlar.

14. Bunlar iman etmiş olanlarla yüz yüze geldiklerinde, "İman ettik" derler. Kendi şeytanlarıyla halvet olduklarında ise söyledikleri şudur: "Hiç kuşkunuz olmasın, biz sizinleyiz. Gerçek olan şu ki, biz alay edip duran kişileriz."

15. Allah onlarla alay ediyor ve onları, kendi azgınlıkları içinde bocalar bir halde sürüklüyor.

16. İşte bunlar, doğruluk ve aydınlığı verip karanlık ve sapıklığı satın aldılar da ticaretleri hiçbir kazanç sağlamadı. Bir yol-yordama girebilmiş de değillerdir.

17. Onların durumu şu kişinin durumuna benzer: Bir ateş tutuşturmak istedi. Ateş, çevresindekileri aydınlattığında, Allah onların ışığını giderdi ve onları karanlıklar içinde bıraktı; artık görmezler.

18. Sağırdırlar, dilsizdirler, körlerdir. Onlar artık dönmezler.

19. Yahut gökten bir yağmur boşalması haline benzer ki onda karanlıklar var, bir gök gürlemesi var, bir şimşek var. Yıldırımlar yüzünden ölüm korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkarlar. **Allah Muhît**'tir, küfre sapanları çepeçevre kuşatmıştır.

20. Şimşek, neredeyse gözlerini çarpıp götürüverecek. Kendilerine her aydınlık sunduğunda, orada yürürler. Üzerlerine karanlık binince çakılıp kalırlar. Eğer **Allah** dileseydi, işitme güçlerini de gözlerini de elbette alıp

götürürdü. Çünkü **Allah** her şeye **Kadîr**'dir.

21. Ey insanlar! Sizi de sizden öncekileri de yaratan Rabbinize ibadet edin ki, korunabilesiniz.

22. O **Rab** ki, yeri sizin için bir döşek, göğü de bir bina yaptı. Ve gökten bir su indirdi de onunla sizin için meyvelerden/ürünlerden bir rızık çıkardı. Artık bilip durduğunuz halde Allah'a ortaklar koşmayın.

23. Eğer kulumuza indirdiğimizden kuşku içindeyseniz, hadi onun benzerinden bir sure getirin! Allah dışındaki destekçilerinizi/tanıdıklarını da çağırın. Eğer doğru sözlü kişilerseniz...

24. Eğer yapamazsanız -ki asla yapamayacaksınız- korkun o ateşten ki yakıtı insanlarla taşlardır. Küfre sapanlar için hazırlanmıştır o.

25. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara şunu müjdele: Kendileri için, altlarından ırmaklar akan cennetler olacaktır. Onlardaki herhangi bir meyveden bir rızık olarak her nasiplendirildiklerinde, şöyle dileyeceklerdir: "İşte bu, daha önce rızıklandırıldığımız şey!" Bu rızık onlara buna benzer şekilde verilmişti. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır. Ve onlar orada sürekli kalacaklardır.

26. Şu bir gerçek ki, Allah, bir sivrisineği hatta onun da üstündeki bir varlığı örnek göstermekten sıkılmaz. Böyle bir durumda, inananlar bilirler ki o, Rablerinden bir gerçektir. Küfre sapmışlar ise şöyle derler: "Allah, bunu örnek vermekle ne demek istedi?" Allah onunla birçoğunu saptırır, birçoğunu da onunla doğruya ve güzele kılavuzlar. Allah onunla yoldan çıkmışlardan başkasını saptırmaz.

27. Onlar ki, Allah'a verdikleri ahdi, onunla anlaşıp bağlandıktan sonra bozar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi keser ve yeryüzünde bozgun çıkarırlar. İşte bunlardır hüsrana uğrayanlar.

28. Allah'a nasıl nankörlük ediyorsunuz/Allah'ı nasıl inkâr ediyorsunuz?! Siz ölülerdiniz, O sizi diriltti. Sizi yine öldürecek ve sonra diriltecektir. Nihayet, O'na döndürüleceksiniz.

29. O **Allah**'tır ki, yeryüzündekilerin tümünü sizin için yarattı. Sonra göğe saltanat kurdu da onları yedi gök halinde düzenledi. O **Alîm**'dir, her şeyi çok iyi bilir.

30. Bir zamanlar Rabbin meleklere: "Ben, yeryüzünde bir halife atayacağım." demişti de onlar şöyle konuşmuşlardı: "Orada bozgunculuk etmekte olan, kan döken birini mi atayacaksın? Oysaki bizler, seni hamd ile tespih ediyoruz; seni kutsayıp yüceltiyoruz." Allah şöyle dedi: "Şu bir gerçek ki, ben, sizin bilmediklerinizi bilmekteyim."

31. Ve Âdem'e isimlerin tümünü öğretti. Sonra onları meleklere göstererek şöyle buyurdu: "Hadi, haber verin bana şunların isimlerini, eğer doğru sözlüler iseniz."

32. Dediler: "Yücedir şanın senin! Bize öğretmiş olduğunun dışında bilgimiz yok bizim. Sen, yalnız sen **Alîm**'sin, her şeyi hakkıyla bilirsin; **Hakîm**'sin, her şeyin bütün hikmetlerine sahipsin!"

33. Allah buyurdu: "Ey Âdem, haber ver onlara onların adlarını." Âdem onlara onların adlarını haber verince, Allah şöyle buyurdu: "Dememiş miydim ben size! Ki, ben, göklerin ve yerin gaybını en iyi bilenim, **A'lem**'im. Ve ben, sizin açığa vurduklarınızı da saklayageldiklerinizi de en iyi bilenim."

34. O vakit biz meleklere, "Âdem'e secde edin" demiştik de İblis dışında tümü secde etmişti. İblis yan çizmiş, kibre sapmış ve nankörlerden olmuştu.

35. Ve Âdem'e şöyle buyurmuştuk: "Ey Âdem, sen ve eşin cennete yerleşin ve orada dilediğiniz yerde, bol bol yiyin. Ama şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zulme sapanlardan olursunuz."

36. Bunun üzerine, şeytan onların ayaklarını kaydırdı da onları içinde bulundukları yerden çıkardı. Biz de şöyle buyurduk: "Bir kısmınız bir kısmınıza düşman olarak aşağıya inin! Belli bir süre kadar yeryüzünde sizin için bir bekleme yeri, bir nimet/bir yararlanma imkânı olacaktır."

37. Bunun üzerine, Âdem, Rabbinden bazı kelimeler öğrenip belledi de O'na yöneldi. O da onun tövbesini kabul etti. Gerçekten de O, evet O, **Tevvâb**'dır, tövbeleri cömertçe kabul eder; **Rahîm**'dir, rahmetini cömertçe yayar.

38. "Hepiniz oradan aşağı inin!" dedik. Benden size bir yol gösteriş ulaşır da kim bu yol gösterişime uyarsa artık böylelerine hiçbir korku yoktur. Onlar kederle de yüz yüze gelmeyeceklerdir.

39. Nankörlüğe sapıp ayetlerimizi yalanlayanlara gelince onlar, ateşin dostu olacaklardır. Onlar orada uzun süre kalacaklardır.

40. Ey İsrailoğulları! Size lütfettiğim nimetimi hatırlayın; bana verdiğiniz söze vefalı olun ki, ben de size ahdimde vefalı olayım. Ve yalnız benden korkun.

41. Beraberinizdekini doğrulayıcı olarak indirmiş bulunduğuma inanın! Onu ilk inkâr eden siz olmayın! Benim ayetlerimi az bir bedel karşılığı satmayın! Ve yalnız benden sakının!

42. Hakkı bâtılla/saçmalık ve tutarsızlıkla kirletmeyin! Bilip durduğunuz halde gerçeği gizliyorsunuz.

43. Namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin; rükû edenlerle birlikte rükû edin!

44. İnsanlara hayırda erginliği/dürüstlüğü emredip de öz benliklerinizi unutuyor musunuz? Üstelik de kitabı okuyup durmaktasınız. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

45. Sabra ve namaza/duaya sarılarak yardım dileyin! Hiç kuşkusuz, bu, kalbi ürperti duyanlardan başkasına çok ağır gelir.

46. O ürperti duyanlar, Rable-

rine kavuşacaklarını düşünürler ve bilirler ki onlar, mutlaka O'na döneceklerdir.

47. Ey İsrailoğulları! Size lütfettiğim nimetimi, sizi âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!

48. Ve sakının o günden ki, hiçbir benlik bir başka benliğin herhangi bir şeyi için karşılık ödemez; hiçbir benlikten şefaat kabul edilmez, hiçbir benlikten fidye alınmaz. Ve onlara yardım da edilmez.

49. Sizi Firavun hanedanından kurtardığımızı da hatırlayın! Hani, onlar size azabın en çirkiniyle kötülük ediyorlardı: Erkek çocuklarınızı boğazlıyorlar, kadınlarınıza hayasızca davranıyorlar/kadınlarınızın rahimlerini yokluyorlar/kadınlarınızı hayata salıyorlardı. İşte bunda sizin için, Rabbinizden gelen büyük bir ıstırap ve imtihan vardı.

50. Hani, önünüzde denizi yarmıştık da sizi kurtarmış, Firavun hanedanını boğmuştuk. Siz de bunu bakıp görüyordunuz.

51. Ve Mûsa ile kırk gece için sözleşmiştik de siz bunun ardından danayı Tanrı edinmiştiniz. Zulme sapmıştınız siz.

52. Belki şükredersiniz diye bunun ardından da sizi affetmiştik.

53. İyiye ve güzele yol bulursunuz ümidiyle Mûsa'ya kitabı ve furkanı/hakla bâtılı ayıran metni vermiştik.

54. Hani, Mûsa, toplumuna demişti: "Ey toplumum, danayı Tanrı edinmenizle öz benliklerinize zulmettiniz. Hadi, yaratıcınıza, **Bâri**'inize tövbe edin; nefislerinizi öldürün! Böyle yapmanız yaratıcınız katında sizin için daha iyidir; O sizin tövbelerinizi kabul eder. Hiç kuşkusuz, O, evet O, tövbeleri çok kabul edendir, rahmeti sonsuz olandır."

55. Siz şunu da söylemiştiniz: "Ey Mûsa! Biz, Allah'ı apaçık görmedikçe sana asla inanmayacağız!" Bunun

üzerine, sizi yıldırım çarpmıştı. Ve siz bakıp duruyordunuz.

56. Sonra, ölümünüzün ardından sizi dirilttik ki, şükredebilesiniz.

57. Ve bulutu üstünüze gölgelik yaptık ve size kudret helvasıyla bıldırcın indirdik: "Rızık olarak size verdiklerimizin, en temizlerinden yiyin." dedik. Onlar zulmü bize yapmadılar, onlar kendi benliklerine zulmetmekteydiler.

58. Şöyle demiştik: "Girin şu kente; orada, dilediğiniz yerde bol bol yiyin! Kapıdan secde ederek girin ve 'Affet bizi!' deyin ki, hatalarınızı bağışlayalım. Biz, güzel davranıp güzellik üretenlere daha fazlasını da veririz."

59. Ne var ki, zulme sapanlar, bir sözü kendilerine söylenmiş olandan başkasıyla değiştirdiler. Bunun üzerine, biz, bu zalimler üstüne, ürettikleri kötülüklere karşılık olarak gökten bir pislik indirdik.

60. Bir zamanlar Mûsa, toplumu için su istemişti de biz, "Değneğinle şu taşa vur!" demiştik. Taştan hemen oniki göze fışkırmıştı. Her bölük insan kendilerine özgü su kaynağını bilmişti. "Allah'ın rızkından yiyin, için; yeryüzünde bozgunculuk yaparak şuna buna saldırmayın!" demiştik.

61. Siz şöyle demiştiniz: "Ey Mûsa, biz bir tek yemeğe asla dayanamayız; bizim için Rabbine dua et de bize yerin bitirdiklerinden, baklasından, acurundan, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarıversin!" Mûsa şöyle demişti: "Siz daha aşağı bir nimete daha üstün bir nimeti mi değişmek istiyorsunuz? İnin bir kasabaya; istediğiniz sizin olacaktır." Ve üzerlerine zillet, eziklik ve yoksulluk damgası vuruldu, Allah'tan bir gazaba çarpıldılar. Bu böyle oldu, çünkü onlar Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. İsyan ettikleri için böyle oldu. Sınır tanımıyor, azgınlık yapıyorlardı.

62. Şu bir gerçek ki, iman edenlerden, Yahudileşenlerden, Hıristiyanlardan, Sâbiîlerden Allah'a ve âhiret gününe inanıp barışa/hayra yönelik iş yapanların, Rableri katında kendilerine has ödülleri olacaktır. Korku yoktur onlar için, tasalanmayacaklardır onlar.

63. Hani, sizden şu şekilde kesin söz almış da Tûr'u/dağı üzerinize kaldırmıştık: "Size verdiğimizi kuvvetle tutun ve içinde olanı hatırlayıp zikredin ki, sakınabilesiniz."

64. Bunun ardından da yüz çevirip döndünüz. Eğer Allah'ın size lütfu ve rahmeti olmasaydı, kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olacaktınız.

65. Yemin olsun, içinizden Cumartesi gününde azgınlık yapanları siz bilirsiniz. Onlara şöyle dedik: "Aşağılık maymunlar oluverin!"

66. Bu durumu, o zamankilere ve onların ardından geleceklere ibret dolu bir ceza, takva sahiplerine de bir öğüt yaptık.

67. Mûsa, toplumuna dedi: "Allah size, bir inek boğazlamanızı emrediyor." Dediler: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?" Dedi: "Cahillerden biri olmaktan Allah'a sığınırım!"

68. Şöyle konuştular: "Çağır Rabbine bizim için, açıklasın bize neymiş o!" Cevap verdi: "O diyor ki, bahsettiğim ne yaşlıdır ne de körpe. İkisi arası bir inektir." Hadi, size emredileni yapın!

69. Şöyle dediler: "Çağır Rabbine bizim için, neymiş onun rengi açıklasın bize!" Cevap verdi: "O diyor ki, bahsettiğim, sarı, rengi parlak bir inektir; seyredenlere mutluluk verir."

70. Şöyle dediler: "Dua et Rabbine, açıklasın bize neymiş o! Çünkü inekler, bizim gözümüzde birbirine karıştı. Ve biz, Allah dilerse, doğruya ve güzele elbette kılavuzlanacağız."

71. Cevap verdi Mûsa: "Allah diyor ki, bahsettiğim, boyunduruk yememiş bir inektir; toprağı sürmez, ekini sulamaz. Salma hay-

vandır. Alaca yoktur onda." Dediler: "İşte, şimdi gerçeği getirdin." Ve ardından onu boğazladılar, az kalsın yapmayacaklardı.

72. Siz bir adam öldürmüştünüz de onunla ilgili olarak çekişip duruyordunuz. Oysaki Allah, sizin sakladıklarınızı ortaya çıkaracaktı.

73. Şöyle dedik: "Kesilen ineğin bir parçasıyla öldürülen adama vurun." İşte böyle diriltir Allah ölüleri. Size ayetlerini gösteriyor ki, aklınızı işletebilesiniz.

74. Sonra, bunun ardından kalpleriniz yine kaskatı kesildi. Taş gibidir onlar. Belki daha da katıdır. Taşların bazıları var ki, ondan ırmaklar fışkırır. Bazıları var ki, çatır çatır yarılır da içinden su çıkar. Öylesi var ki, Allah korkusundan aşağılara düşer. Allah, yapıp durduklarınızdan gafil değildir.

75. Şimdi, siz, bunların size inanmalarını mı umuyorsunuz? Bunların içlerinden bir fırka vardır ki, Allah'ın kelamını dinliyorlar, sonra onu, akletmelerinin ardından, bilip durdukları halde tahrif ediyorlardı.

76. İnanmış olanlarla karşılaştıklarında, "İnandık!" derler. Baş başa kaldıklarında ise şöyle konuşurlar: "Allah'ın size açtığını, Rabbiniz katında sizinle tartışmada kanıt yapsınlar diye onlara söylüyor musunuz? Aklınızı işletmeyecek misiniz?"

77. Bilmezler mi ki, Allah onların sakladıklarını da açıklarını da çok iyi bilmektedir.

78. İçlerinde ümmî olanlar da vardır ki, kitabı bilmezler, sadece anlamını bilmeden okuyuşlar/hurafeler/hayal ve kuruntular bilirler. Onlar yalnız sanıya saplanırlar.

79. Lanet olsun o kişilere ki, kitabı kendi elleriyle yazarlar da sonra onunla basit bir karşılık satın alsınlar diye, "İşte bu, Allah katındandır!" derler. Lanet olsun onlara, ellerinin yazdıkları yüzünden! Lanet olsun onlara, kazanıp durdukları yüzünden!

80. Dediler ki, "Sayılı birkaç gün dışında ateş bize asla do-

kunmayacaktır." De ki, "Allah'tan bir ahit mi aldınız! Allah, ahdine asla ters düşmez. Yoksa siz Allah'a isnat ederek, bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?"

81. İş onların sandığı gibi değil! Kötülük ve çirkinlik kazanan, suçu kendisini kuşatmış olan kişiler, ateşin dostudurlar. Uzun süre kalacaklardır onun içinde.

82. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar ise cennetin dostudurlar. Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

83. İsrailoğulları'ndan şöyle bir söz de almıştık: Allah'tan başkasına ibadet etmeyin, anne-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik ve güzellikle davranın! İnsanlara güzeli ve güzelliği söyleyin! Namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin! Bütün bunlardan sonra siz, pek azınız müstesna, sırt çevirdiniz. Hâlâ da yüz çevirip duruyorsunuz.

84. Sizden şu sözü de almıştık: Birbirinizin kanlarını dökmeyeceksiniz. Birbirlerinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız. Bunu kabul etmiştiniz. Hâlâ da buna tanıklarsınız.

85. Bütün bunlardan sonra siz şu insanlarsınız: Birbirinizi öldürüyorsunuz. İçinizden bir zümreyi yurtlarından çıkarıyorsunuz. Onlar aleyhine kötülük ve düşmanlık hususunda dayanışmaya giriyorsunuz. Esasında onları yurtlarından çıkarmak size haram edildiği halde, esir olarak size geldiklerinde fidyelerini veriyorsunuz. Şimdi, siz, kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? İçinizden bunu yapanın cezası, dünya hayatında rezillikten başka bir şey değildir. Kıyamet gününde ise bunlar azabın en şiddetlisine itilir. Allah, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

86. İşte bunlar, âhiret karşılığında dünyayı satın alan kişilerdir. Azap, hafifletilmeyecektir onlardan. Hiçbir şekilde yardım da edilmeyecektir onlara.

87. Yemin olsun ki, Mûsa'ya

kitabı verdik. Ve arkasından da resuller gönderdik. Meryem'in oğlu İsa'ya da açık seçik deliller verdik ve kendisini Ruhulkudüs'le güçlendirdik. Bir resulün size, nefislerinizin hoşlanmadığı bir şey getirdiği her seferinde büyüklük taslamadınız mı? Bir kısmını yalanladınız, bir kısmını da öldürüyorsunuz.

88. "Kalplerimiz kabuk tutmuştur." dediler. Hayır, öyle değil! Küfürleri yüzünden Allah onları lanetlemiştir de çok az bir kısmı iman eder.

89. Yanlarındakini doğrulamak üzere kendilerine Allah katından bir kitap geldiğinde, daha önce inkâr edenlere karşı zafer isteyip durdukları halde, tanıyıp bildikleri kendilerine gelince, onu inkâr ettiler. Allah'ın laneti, küfre sapanların üstüne olsun!

90. Allah'ın, kullarından dilediğine lütfunun eseri olarak indirdiğini zalimce kıskanarak, Allah'ın vahyettiğini inkâr etmeleri uğruna öz benliklerini sattıkları şey ne çirkindir! Bu yüzdendir ki gazap üzerine gazaba çarpıldılar. Gerçeği örtenler için rezil edici bir azap vardır.

91. Onlara, "Allah'ın indirmiş olduğuna inanın!" denildiğinde şöyle konuşurlar: "Biz, bize indirilene inanırız." Ve ondan ötesini inkâr ederler. Oysaki o, kendilerinin yanındakini doğrulayıcı bir gerçektir. Söyle onlara: "Madem iman sahibiydiniz, daha önce Allah'ın peygamberlerini niye öldürüyordunuz?"

92. Yemin olsun ki, Mûsa size açık seçik beyanlarla gelmişti de onun arkasından danayı ilah edinmiştiniz. Zalimlersiniz sizler!

93. Hani, sizden şu yolda kesin söz almıştık da Tûr'u üzerinize kaldırmıştık. "Size verdiğimizi kuvvetlice tutun ve dinleyin!" demiştik. Şöyle demişlerdi: "Dinledik ve isyan ettik." İnkârları yüzünden gönüllerine dana içirildi. De ki, "Eğer müminlerseniz, ne kötü şeydir size imanınızın emretmekte olduğu!"

94. De ki, "Allah katındaki âhiret yurdu diğer insanların değil de yalnız ve yalnız sizin ise, eğer doğru sözlü iseniz, hadi, isteyin ölümü!"

95. Ellerinin önden gönderdiği şeyler yüzünden ölümü hiçbir zaman istemeyeceklerdir. Allah, zalimleri çok iyi bilmektedir.

96. Sen onları, insanların yaşamaya en düşkünü olarak bulursun. Şirke batanlardan bile. Her biri bin yıl ömür sürsün ister. Oysaki, uzun yaşaması onu azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah, yapmakta olduklarını çok iyi görmektedir.

97. De ki, "Kim Cebrail'e -ki o, Allah'ın izniyle Kur'an'ı, kendinden öncekini doğrulayıcı, inananlara yol gösterici ve müjde olarak senin kalbine indirmiştir- düşman kesilirse,

98. Kim Allah'a, O'nun meleklerine, resullerine, Cebrail'e, Mikâil'e düşman kesilirse, Allah da bu tür inkârcılara düşman kesilir.

99. Yemin olsun, biz sana açık-seçik ayetler indirdik! Onları, sapmış olanlardan başkası inkâr etmez.

100. Bir ahitle söz verdikleri her seferinde, içlerinden bir fırka ahdi kaldırıp atmadı mı? Doğrusu şu ki, onların çokları iman etmezler.

101. Allah katından kendilerine, ellerinde bulunanı tasdikleyici bir resul geldiğinde, kitap verilenlerden bir fırka, Allah'ın kitabını, hiç bilmiyorlarmış gibi kaldırıp arkalarına attılar.

102. Süleyman'ın mülk ve saltanatı konusunda onlar, şeytanların okuyup durduklarına uydular. Halbuki Süleyman küfre sapmamıştı. Ancak şeytanlar küfre sapmıştı; insanlara büyüyü öğretiyorlardı. Ve Babil'de Hârût ve Mârût adlı iki meleğin/iki melikin üzerine indirileni öğretiyorlardı. Oysaki o ikisi, "Biz bir imtihan aracıyız, sakın küfre sapma!" demedikçe hiç kimseye bir şey öğretmiyorlardı. İnsanlar onlardan erkekle eşinin arasını

açacakları şeyi öğreniyorlardı. Ne var ki, onlar onunla Allah'ın izni olmadıkça hiç kimseye zarar veremezler. Onlar kendilerine zarar vereni, yarar vermeyeni öğreniyorlardı. Yemin olsun ki, onu satın alanın âhirette hiçbir nasibi olmayacağını açıkça bilmişlerdir. Öz benliklerini sattıkları şey ne kötüdür! Bir bilebilselerdi!

103. Eğer onlar iman edip sakınsalardı, Allah katından bir sevap elbette daha kıymetli olurdu. Keşke bilebilselerdi.

104. Ey iman edenler! "Râina!" demeyin, "Unzurna!" deyin/"Bizi davar gibi güt!" diye konuşmayın, "Bize bak!" diye konuşun ve dinleyin. Kâfirler için korkunç bir azap vardır.

105. Ehlikitap'ın küfre sapanlarıyla müşrikler, Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler. Ama Allah, rahmetini dilediğine özgüler. Allah, büyük lütfun sahibidir.

106. Biz bir ayeti siler, unuttur veya ertelersek ondan daha iyisini veya onun bir benzerini getiririz. Allah'ın her şeye gücü yeter olduğunu bilmedin mi?

107. Bilmedin mi ki, göklerin de yerin de mülk ve saltanatı yalnız Allah'ındır. Sizin için Allah'tan başka ne bir velî/dost vardır ne de bir yardımcı.

108. Yoksa siz de resulünüzden, daha önce Mûsa'dan istekte bulunulduğu gibi isteklerde bulunmak mı diliyorsunuz?! İmanı küfürle değiştirmeye kalkan, yolun dosdoğrusunu saptırmış olur.

109. Ehlikitap'tan birçoğu, benliklerindeki kıskançlık yüzünden sizi, imanınızdan sonra kâfirler haline bir döndürebilseler diye yürekten istedi. Hem de gerçek kendilerine ayan-beyan olduktan sonra. Allah, buyruğunu getirinceye değin affedin, hoş görün! Allah, her şeye gücü yetendir.

110. Namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin. Öz benlikleriniz için önden gön-

derdiğiniz her hayrı, Allah katında bulacaksınız. Hiç kuşkusuz, Allah, yapmakta olduklarınızı iyice görmektedir.

111. "Yahudiler yahut Hıristiyanlar oluverenlerden başkası cennete asla gireme-yecek!" dediler. Bu, onların hurafeleri/anlamını bilmeden okuyuşları/kuruntularıdır. De ki, "Eğer doğru sözlü iseniz hadi, getirin susturucu kanıtınızı!"

112. İş onların sandığı gibi değil! Kim güzel düşünüp güzel davranışlar sergileyerek yüzünü Allah'a teslim ederse, Rabbi katında ödülü vardır onun. Korku yoktur böyleleri için; tasalanmayacaklardır onlar.

113. Yahudiler, "Hıristiyanlar hiçbir şey üzerinde değil." dediler. Hıristiyanlar da, "Yahudiler hiçbir şey üzerinde değil." dediler. Ve bunlar kitabı da okuyup dururlar. İlimden nasibi olmayanlar da aynen onların sözleri gibi söz etti. Tartışmaya girdikleri şey hakkında, aralarında hükmü, kıyamet günü Allah verecektir.

114. Allah'ın mescitlerini, içlerinde O'nun adı anılıyor diye engelleyen ve onların yıkımı için uğraşan kişiden daha zalim kim olabilir?! Böylelerinin, o mescitlere girmeleri ancak korka korka olacaktır. Böyleleri için dünyada bir rezillik vardır. Âhirette ise bunlara çok büyük bir azap öngörülmüştür.

115. Doğu da batı da yalnız Allah'ındır! O halde, nereye dönerseniz orada Allah'ın yüzü vardır. **Allah Vâsi**'dir, varlığı sürekli genişletip büyütür; **Alîm**'dir, her şeyi en iyi bilendir.

116. "Allah çocuk edindi." dediler. Hâşâ! Böyle bir şeyden arınmıştır O! Tam aksine, göklerdekiler de yerdekiler de O'na aittir. Bunların tümü O'nun önünde boyun bükmektedir.

117. Gökleri ve yeri, güzelliklerle donatarak yaratan **Bedî'** O'dur. Bir şeyin olmasına karar verdiğinde ona sadece "Ol!" der. Artık o, oluverir.

118. Bilgiden yoksun olanlar dedi ki, "Allah bizimle konuşsaydı yahut bize bir mucize gelseydi ya!" Onlardan öncekiler de aynen onların dediği gibi demişti. Kalpleri birbirine benzemiştir. Biz ayetleri, gerçeği apaçık bilmek isteyenler için iyiden iyiye açıklamışızdır.

119. İnan olsun ki, biz seni hak üzere bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Sen, cehennem ehlinden sorgu suale çekilmeyecek-sin/cehennem yâranından sen sorumlu değilsin.

120. Sen onların öz milletlerine uymadıkça Yahudiler de Hıristiyanlar da senden asla hoşnut olmaz. De ki, "Allah'ın kılavuzluğu erdirici kılavuzluğun ta kendisidir." İlimden sana ulaşan nasipten sonra bunların boş ve iğreti arzularına uyarsan, Allah katından ne bir dostun/destekçin olur ne de bir yardımcın.

121. Kitabı kendilerine verdiklerimiz onu, okunuşunun hakkını vererek okurlar. İşte onlar ona inanırlar. Onu inkâr edenlere gelince, onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

122. Ey İsrailoğulları! Size lütfettiğim nimetimi hatırlayın! Ben sizi âlemlerden daha üstün kılmıştım.

123. Kimsenin kimse yerine bir şey ödemeyeceği, kimseden fidye kabul edilmeyeceği, şefaatin hiç kimseye yarar sağlamayacağı ve onların hiçbir yardım göremeyecekleri o günden sakının!

124. Hani Rabbi, İbrahim'i bazı kelimelerle imtihana çekmiş, o da onların hakkını vermişti de Rab şöyle demişti: "Seni insanlara önder yapacağım." İbrahim, "Soyumdan birilerini de" deyince Allah: "Benim ahdim, zalimlere ulaşmaz." buyurdu.

125. Hatırla o zamanı ki, biz o evi insanlar için sevap kazanmaya yönelik bir toplantı yeri ve güvenli bir sığınak yaptık. Siz de İbrahim'in makamından bir dua/namaz yeri edinin.

İbrahim ve İsmail'e şu sözü ulaştırmıştık: "Tavaf edenler, kendini ibadete verenler, rükû-secde edenler için evimi temizleyin!"

126. İbrahim şöyle yakarmıştı: "Rabbim! Şu kenti güvenli bir kent yap, halkının Allah'a ve âhiret gününe inananlarını çeşitli ürünlerle rızıklandır!" **Rab** dedi: "Küfre sapanları az bir nimetle rızıklandırır, sonra da ateş azabına itiverirm. Ne kötü bir dönüş yeridir o!"

127. İbrahim'in, İsmail'le birlikte, o evin ana duvarlarını yükselterek şöyle yakardıkları zamanı da an: "Rabbimiz, bizden gelen niyazları kabul buyur; sen, evet sen, **Semî**'sin, her şeyi çok iyi duyarsın; **Alîm**'sin, her şeyi çok iyi bilirsin!"

128. "Rabbimiz! Bizi, sana teslim olmuş iki müslüman/Allah'a teslim olan kıl. Soyumuzdan da sana teslim olan müslüman bir ümmet oluştur. Bize ibadet yerlerimizi göster, bizim tövbemizi kabul et! Sen, evet sen, **Tevvâb**'sın, tövbeleri cömertçe kabul edersin; **Rahîm**'sin, rahmetini cömertçe yayarsın!"

129. "Rabbimiz! İçlerinden onlara, senin ayetlerini okuyacak, kendilerine kitabı ve hikmeti öğretecek, onları temizleyip arındıracak bir resul gönder! Sen, evet sen, **Azîz**'sin, tüm ululuk ve onurun sahibisin; **Hakîm**'sin, tüm hikmetlerin kaynağısın."

130. Öz benliğini beyinsizliğe itenden başka kim, İbrahim'in milletinden yüz çevirir? Yemin olsun ki, biz onu dünyada seçip yüceltmiştik. Ve o, âhirette de barış ve iyilik sevenlerden biri olacaktır elbette!

131. Rabbi ona, "Müslüman olup bana teslim ol!" dediğinde o şu cevabı vermişti: "Teslim oldum âlemlerin Rabbi'ne!"

132. İbrahim de oğullarına şunu vasiyet etti, Yakub da: "Oğullarım! Allah sizin için bu dini seçmiştir. O halde, ancak müslümanlar/Allah'a teslim olanlar olarak can verin!"

133. Yoksa siz, Yakub'a ölümün gelip çatışına tanıklar mıydınız? Hani, oğullarına şunu sormuştu: "Benden sonra neye ibadet edeceksiniz?" Cevapları şu olmuştu: "Senin ilahına, ataların İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın ilahına, tek ve biricik olan ilaha kulluk edeceğiz; biz yalnız O'na teslim olanlarız."

134. İşte bunlar bir ümmetti, gelip geçtiler. Kazandıkları kendilerinindir. Sizin kazandıklarınız da sizin olacaktır. Siz onların yapıp ettiklerinden sorguya çekilmeyeceksiniz.

135. "Yahudi yahut Hıristiyan olun ki, doğruya kılavuzlanasınız." dediler. De ki, "Hayır, öyle değil. Hanîfler olarak İbrahim milletine uyalım! O, şirke bulaşanlardan değildi."

136. Şöyle deyin: "Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, onun torunlarına indirilene, Mûsa'ya ve İsa'ya verilene ve diğer nebilere verilene inandık. Bunlar arasından hiç kimseyi ayırmayız. Biz yalnız O'na/Allah'a teslim olanlarız."

137. Eğer onlar da sizin inandığınız gibi inanırlarsa, hiç kuşkusuz, iyiyi ve güzeli bulmuş olurlar; eğer sırt dönerlerse artık onlar parçalanmış olurlar. Onlara karşı sana Allah yeter! En iyi işiten, en güzel bilendir O.

138. Allah'ın boyasını esas alın! Allah'tan daha güzel kim boya vurabilir?! Biz yalnız O'na ibadet edenleriz!

139. De onlara: "Allah hakkında bizimle tartışıyor musunuz? Oysaki Allah hem bizim Rabbimizdir hem sizin Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size! Biz yalnız O'na/Allah'a gönül verenleriz."

140. Yoksa siz, "İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunları Yahudi yahut Hıristiyanlardı" mı diyorsunuz? Söyle onlara: "Siz mi daha bilgilisiniz yoksa Allah mı?" Allah'tan ken-

dine ulaşmış bir tanıklığı gizleyenden daha zalim kim vardır! Allah, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

141. İşte bunlar bir ümmetti, gelip geçtiler. Kazandıkları kendilerine. Sizin kazandığınız da size. Onların yapıp ettiklerinden siz sorumlu olmayacaksınız.

142. İnsanlar içinden bazı beyinsizler, "Onları, yönelmekte oldukları kıbleden ne çevirdi?" diyecekler. De ki, "Doğu da Allah'ın, batı da. O, dilediğini/dileyeni dosdoğru yola kılavuzlar."

143. İşte böyle! Biz sizi, insanlar üstüne tanık olasınız, resul de sizin üstünüze tanık olsun diye, orta yolu izleyen bir ümmet yaptık. Biz, eskiden üzerinde olduğunu; resule uyanı, ökçesi üstüne gerisin geri dönenden ayırmak dışında bir şey için kıble haline getirmedik. Bu, Allah'ın kılavuzluk ettikleri dışındakilere gerçekten zor gelecektir. Ama Allah imanınızı işe yaramaz hale getirmeyecektir. Şu da bir gerçek ki, Allah, öncelikle insanlara karşı çok acıyıcı, çok merhametlidir.

144. Biz senin, yüzünün habire göğe doğru çevrildiğini elbette görüyoruz. Hoşlanacağın bir kıbleye seni elbette döndüreceğiz. Artık yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. Nerede olsanız yüzünüzü Mescid-i Haram yönüne döndürün! Kendilerine kitap verilenler, onun, Rablerinden bir gerçek olduğunu çok iyi bilirler. Allah onların yapıp ettiklerinden habersiz değildir.

145. Yemin olsun, Ehlikitap'a sen her türlü mucizeyi getirsen de onlar senin kıblene uymazlar; sen de onların kıblesine uymayacaksın! Onlar birbirlerinin kıblesine de uymazlar. Eğer sen, ilimden nasibin sana geldikten sonra onların boş ve iğreti arzularına uyarsan, işte o zaman, kesinlikle zalimlerden olursun!

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar.

Bununla birlikte, içlerinden bir zümre, bilip durdukları halde gerçeği gizliyorlar.

147. Hak, Rabbinden gelir. O halde, sakın kuşkuya düşenlerden olma!

148. Herkesin bir yönü vardır, ona döner. O halde, hayırlarda yarışın! Nerede olursanız olun Allah sizi bir araya getirecektir. Allah her şeye güç yetirendir.

149. Nereden çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a döndür! Bu, elbette Rabbinden gelen gerçektir. Allah, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

150. Nereden çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a çevir! Nerede olursanız olun, yüzünüzü ona doğru çevirin ki, insanların elinde sizin aleyhinize bir delil bulunmasın. Onların zulme sapanları müstesna. Artık onlardan korkmayın, benden korkun! Yüzünüzü Mescid-i Haram'a dönün ki, üzerinizdeki nimetimi tamamlayayım. Ve bu sayede güzeli ve iyiyi bulmanız da umulmaktadır.

151. Nitekim, size aranızdan bir resul göndermişiz; size ayetlerimizi okuyor, sizi temizleyip arıtıyor, size kitabı ve hikmeti öğretiyor, size, daha önce bilmediklerinizi öğretiyor.

152. Anın beni ki, anayım sizi! Şükredin bana, sakın nankörlük etmeyin!

153. Ey iman sahipleri! Sabra ve namaza/duaya sarılarak yardım dileyin! Hiç kuşkusuz, Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenler için 'ölüler' demeyin! Tam aksine, onlar dirilerdir ama siz farkında olmazsınız.

155. Yemin olsun ki, sizi korku, açlık; mallardan-canlardan-meyvelerden eksiltme türünden bir şeyle mutlaka imtihan edeceğiz. Sabredenlere müjdele!

156. Onlara bir ıstırap gelip çattığında şöyle derler: "Biz Allah içiniz ve sonunda O'na dönüp gideceğiz."

157. İşte böyleleri üzerine Rablerinden selamlar, bere-

ketler var, bir rahmet var. İşte bunlardır iyiye ve güzele ermiş olanlar.

158. Safa ile Merve Allah'ın belliklerindendir. O evi hac veya umre ile ziyaret edenin onları tavaf etmesinde kendisi için bir sakınca yoktur. Kim içinden gelerek bir hayır işlerse **Allah Şâkir'**dir, teşekkür eder, **Alîm**'dir, en iyi biçimde bilir.

159. İndirdiğimiz açık seçik delillerle, kılavuzu; biz kitapta onu insanlara ayanbeyan gösterdikten sonra gizleyenlere, işte onlara, hem Allah lanet eder hem de diğer lanet okuyanlar lanet eder.

160. Tövbe edip hallerini düzeltenlerle gerçeği açıklayanlar müstesna. İşte böylelerinin tövbesini kabul ederim. Doğrusu, ben tövbeleri çok çok kabul edenim, rahmeti sınırsız olanım!

161. Ayetlerimizi inkâr etmiş ve küfre batmış halde ölenlere gelince; Allah'ın, meleklerin ve tüm insanların ilenci onlar üstünedir.

162. Sürekli o lanetin içindedirler. Ne azapları hafifletilir ne de yüzlerine bakılır.

163. Sizin **İlah**'ınız **Vâhid'**dir, bir tek **İlah**'tır. İlah yoktur O'ndan başka. **Rahman'**dır O, **Rahîm'**dir.

164. Şu bir gerçek ki, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, insanların yararı için denizde yüzüp giden gemilerde, Allah'ın gökten suyu indirip onunla, ölümünden sonra toprağı dirilterek üzerine tüm canlılardan yaymasında, rüzgârların bir düzen içinde yönden yöne çevrilmesinde, gök ve yer arasında bir hizmete memur edilen bulutlarda, aklını işleten bir topluluk için sayısız izler-işaretler-ibretler vardır.

165. İnsanlar içinde öyleleri vardır ki, Allah'ın berisinden yedek ilahlar edinirler de onları Allah'ı sevmiş gibi severler. İman sahipleri ise Allah'a sevgide

çok kararlı ve taşkındır. Zulme saplananlar, azabı gördüklerinde tüm kuvvetin Allah'ta bulunduğunu, Allah'ın azabının çok şiddetli olduğunu fark edeceklerini anlayabilseler!

166. O zaman, kendilerine uyulanlar, uyanlardan uzaklaşıp gitmişlerdir. Azabı gördüler artık, aralarındaki bağlar parçalanıp koptu.

167. Uyanlar şöyle demiştir: "Ne olurdu, bir kez daha imkân verilse de şunların bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsak!" Böylece, Allah onlara, yapıp ettiklerini, kendilerine yönelmiş özleyişler olarak gösterir. Ama artık ateşten çıkamazlar.

168. Ey insanlar! Yeryüzündeki nimetlerden helal ve temiz/leziz/taze olmak şartıyla yiyin!. Şeytanın adımlarını izlemeyin! Çünkü o size açık bir düşmandır.

169. Hiç kuşkusuz, o, size kötülük, çirkinlik/düzensizlik ve pislik emreder. Ve size, Allah hakkında bilmiyor olduğunuz şeyleri söylemenizi buyurur durur.

170. Onlara, "Allah'ın indirdiğine uyun!" dendiğinde: "Hayır! Biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız" derler. Peki, ataları bir şeyi akıl yoluyla kavrayamıyor, doğruya ve güzele ulaşamıyor idiyseler de mi?!

171. O küfre sapanların durumu, bağırıp çağırma dışında bir şeyi işitmeyen varlıklara haykıranın durumuna benzer. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Bu yüzden akıllarını işletemezler onlar.

172. Ey iman sahipleri! Size verdiğimiz rızıkların temizlerinden yiyin ve -eğer yalnız O'na ibadet ediyorsanız- Allah'a şükredin!

173. Allah size leşi, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır. Ama zorda kalanın, sınırı aşmadan, şunabuna haksızlık ve tecavüze gitmeden yemesinde kendisi için günah yoktur. Allah çok affedici, çok

merhametlidir.

174. Allah'ın kitaptan indirdiği şeyi gizleyip onu basit bir ücret karşılığı satanlar, karınlarında ateşten başka bir şey yemiş olmazlar. Kıyamet günü, Allah onlarla konuşmayacaktır, onları arındırmayacaktır. Onlar için korkunç bir azap vardır.

175. İşte bunlar hidayeti satıp şaşkınlığı, affedilmeyi satıp azabı almışlardır. Ne kadar da dayanıklıdırlar ateşe!

176. Bu böyledir! Çünkü Allah, kitabı hak olarak indirmiştir. Kitapta çekişmeye girenler, bütünden uzaklaştırıcı bir kopuşun tam içindedirler.

177. Yüzlerinizi doğu ve batı yönüne çevirmeniz hayırda erginlik/dürüstlük değildir. Hayırda erginlik/dürüstlük o kişinin hakkıdır ki, Allah'a, âhiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanır; akrabaya, yetimlere, çaresizlere, yolda kalmışa, yoksu!lara, özgürlüğüne kavuşmak gayretinde olanlara malı seve seve verir, namazı/duayı yerine getirir,zekâtı öder. Böyleleri söz verdiklerinde ahitlerine vefalıdırlar; bolluk ve bereket zamanı kadar, zorluk, sıkıntı ve şiddet zamanında da sabırlıdırlar. İşte bunlardır özüyle sözü bir olanlar. İşte bunlardır takva sahipleri.

178. Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında üzerinize kısas yazılmıştır. Hür kişiye karşılık hür, köleye karşılık köle, dişiye karşılık dişi. Kim kardeşi tarafından herhangi bir şekilde affa uğrarsa, bu durumda örfü izlemek ve affedene en güzel biçimde bir ödeme yapmak gerekir. İşte bu, Rabbinizden size bir hafifletme ve bir rahmettir. Kim bundan sonra azgınlık ve düşmanlık ederse onun için korkunç bir azap vardır.

179. Ey aklı ve gönlü işleyenler, kısasta sizin için hayat vardır. Bu sayede korunmanız umulmaktadır.

180. İçinizden birine ölüm geldiğinde, eğer bir hayır bırakacaksa, üzerinize yazılan şudur: Ana-babaya, akrabaya, örfe uygun vasiyette bulunmak. Takva sahipleri üstüne bir hak olarak.

181. Kim işittikten sonra vasiyeti değiştirirse hiç kuşkusuz, bunun günahı onu değiştirenler üzerinedir. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

182. Kim vasiyet edenin haksızlığa sapmış veya günah işlemiş olmasından endişelenip de ilgililerin arasını bulursa ona günah yoktur. Allah çok affedici, çok merhamet edicidir.

183. Ey iman sahipleri! Oruç sizden öncekiler üzerine yazıldığı gibi sizin üzerinize de yazılmıştır. Bu sayede korunmanız umulmaktadır.

184. Sayılı günlerdir. Sizden kim hasta olur veya yolculuk halinde bulunursa tutamadığı gün sayısınca başka günlerde tutar. Oruca zorlukla dayananlar üzerine düşen, fidye olarak bir yoksulu doyurmaktır. Kim bir mecburiyeti olmaksızın içinden gelerek iyilik yaparsa bu onun için daha hayırlı olur. Ve oruç tutmanız, eğer bilirseniz, sizin için daha hayırlıdır.

185. Ramazan o aydır ki; insanlara kılavuz olan, iyi-kötü ayrımıyla hidayetten kanıtlar getiren Kur'an, onda indirilmiştir. O halde, bu aya ulaşanınız onu oruçlu geçirsin. Hasta olan veya yolculuk halinde bulunan, tutamadığı gün sayısınca başka günlerde tutsun. Allah sizin için kolaylık ister; O sizin için zorluk istemez. Tutulmamış olan günleri tamamlamanızı, sizi doğru yola kılavuzladığı için Allah'ı yüceltmenizi ister. Ve sizin şükretmeniz umulmaktadır.

186. Kullarım sana benden sorarlarsa ben, **Karîb**'im, gerçekten çok yakınım. Dua edenin çağrısına, bana çağırıp yakardığı anda cevap veririm. Hadi, onlar da bana karşılık versinler, bana inansınlar ki, doğruyu ve iyiyi bulabilsinler.

187. Oruç gecesi kadınlarınıza cinsel yaklaşım size helal kılınmıştır. Onlar sizin için giysidir/eştir, siz de onlar için giysisiniz/eşsiniz. Allah sizin öz benliklerinize hıyanet meyli duyuyor olduğunuzu bilmiş, tövbelerinizi kabul edip sizi affetmiştir. Artık şimdi onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdığı şeyi arayın. Tan yerinin beyaz ipliği siyah ipliğinden sizce seçilinceye kadar yiyin için; sonra da orucu gece oluncaya değin tamamlayın. Mescitlerde itikâfta bulunduğunuz sırada zevcelerinizle cinsel temas kurmayın. İşte bunlar Allah'ın yasaklarıdır, bunlara yaklaşmayın. Allah, ayetlerini insanlara işte böyle açıklar ki korunabilsinler.

188. Mallarınızı aranızda haksız ve uydurma yollara başvurarak yemeyin; bilip durduğunuz halde insanların mallarından bir kısmını günaha saparak yemek için onları yargıçlara aktarmayın.

189. Sana, doğan Aylardan sorarlar. De ki, "Onlar, insanların çeşitli yararları ve bir de hac için vakit ölçüleridir." Hayırda erginlik/dürüstlük evlere arkalarından girmeniz değildir. Hayırda ergin/dürüst o kişidir ki, takvaya sarılıp korunur. Evlere kapılarından girin. Allah'tan korkun ki kurtuluşa erebilesiniz.

190. Sizinle çarpışmaya girenlerle Allah yolunda siz de çarpışın. Ama haksız yere saldırmayın/çarpışmada zulme sapmayın. Çünkü Allah, sınır tanımaz azgınları sevmiyor.

191. Onları yakaladığınız yerde öldürün; onların sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne/baskı ve bozgunculuk, öldürmekten daha kötüdür. Mescid-i Haram'da, onlar sizinle çarpışmaya girinceye kadar siz de onlarla çarpışmaya girmeyin. Eğer sizinle çarpışmaya girerlerse siz de onları öldürün. İşte böyle verilir küfre sapanların cezası!

192. Eğer savaşı sona erdirirlerse Allah çok affedici, çok merhametlidir.

193. Fitne kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla çarpışın. Eğer çarpışmaktan vazgeçerlerse artık zalimlerden başkasına düşmanlık yapılmayacaktır.

194. Haram ay, haram aya karşılıktır. Hürmetler ve yasaklar karşılıklıdır. O halde, azgınlık edip size saldırana, size saldırdığı şekilde ve ölçüde saldırın. Allah'tan sakının ve bilin ki Allah, sakınanlarla beraberdir.

195. Allah yolunda harcama yapın/nimetleri paylaşın; kendi ellerinizde kendinizi tehlikeye atmayın! Güzel düşünüp güzel işler yapın! Çünkü Allah, güzellik sergileyenleri sever.

196. Haccı da umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer engellenirseniz, esir veya köle âzatlamak, Kâbe'ye kurbanlık hayvan veya başka bir şey sunmak şeklinde bağışta bulunmanın kolayınıza geleni yeterlidir. Bağış, kendi yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden hasta olan yahut başından rahatsızlığı bulunan oruç tutarak yahut sadaka vererek veya kurban keserek/Allah'a yakınlık için Kâbe'ye bir şey bağışlayarak fidye yoluna gitsin. Güvene kavuştuğunuzda, hacca kadar umreden yararlanmak isteyen, esir veya köle âzatlamak, Kâbe'ye kurbanlık hayvan veya başka bir şey sunmak türünden kolayına gelen bir bağışta bulunsun! Bunu bulamayan oruç tutsun: Bu, üç günü hacda, yedi günü döndüğünüzde, tam on gündür. Bu, ailesi Mescid-i Haram'da oturmayan kişi içindir. Allah'tan sakının ve bilin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

197. Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda haccı kendisine gerekli kılarsa hacda kadına yaklaşmak, kötülüğe sapmak, kavga ve çekişmeye girmek yoktur. İyilik olarak yaptığınızı Allah bilir. Azık edinin. Hiç kuşkusuz, azığın en güzeli takvadır. Ey akıl ve

gönül sahipleri, benden sakının!

198. Rabbinizden bir lütuf ve bereket istemenizde hiçbir sakınca yoktur. Arafat'tan ayrılıp akın ettiğinizde Meş'ar-i Haram'da Allah'ı zikredin. O'nu, O'nun size gösterdiği gibi anın. Siz bundan önce gerçekten sapıklardan idiniz.

199. Sonra, insanların akın edip döndüğü yerden siz de dönün ve Allah'tan af dileyin! Çünkü Allah çok affedicidir, çok merhametlidir.

200. Gerekli ibadetlerinizi bitirdiğinizde yine Allah'ı anın! Tıpkı atalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla. İnsanlardan bazısı şöyle der: "Ey Rabbimiz, bize dünyada ver!" Böylesi için âhirette bir nasip yoktur.

201. Onlardan kimi de şöyle yakarır: "Ey Rabbimiz, bize dünyada da güzellik ver, âhirette de güzellik ver! Ve bizi ateş azabından koru!"

202. İşte böyle diyenlere kazandıklarından bir nasip vardır. Allah, hesabı çok çabuk görür.

203. Allah'ı sayılı günlerde anın. Kim hemen iki gün içinde işini bitirirse ona günah yoktur. Kim de bunu geciktirir-ertelerse, sakınıp korunduğu takdirde ona da günah yoktur. Allah'tan sakının ve bilin ki, siz O'nun huzurunda haşredileceksiniz.

204. İnsanlardan öylesi vardır ki, onun dünya hayatına ilişkin sözü senin hoşuna gider ve o, kalbindekine Allah'ı tanık tutar. Oysaki o, düşmanların en yamanıdır.

205. Yanından ayrıldığında/iş başına geçtiğinde yeryüzünde fesat çıkarmak, ekini ve nesli yok etmek için işe koyulur. Oysaki Allah, fesadı sevmez.

206. Ona, "Allah'tan sakın!" dendiğinde, gurur kendisini günaha götürür. Böylesine, cehennem yeter. Gerçekten ne kötü yataktır o!

207. İnsanlardan öylesi de vardır ki, benliğini Allah'ın hoşnutluğunu elde etmeye satar. Allah, kullarına karşı Raûf'tur, çok şefkatlidir.

208. Ey iman sahipleri! Hepiniz

toptan barış içine girin! Şeytanın adımlarını izlemeyin! Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır.

209. Size apaçık deliller geldikten sonra yine yan çizerseniz, şunu bilin ki, Allah, tüm yüceliklerin, tüm hikmetlerin sahibidir.

210. Onlar, Allah'ın ve meleklerin buluttan gölgeler içinde kendilerine gelmesini ve işin bitirilmesini mi bekliyorlar? Bütün iş ve oluşlar sonunda Allah'a döndürülür.

211. Sor İsrailoğulları'na, onlara nice açık ayet verdik! Kim Allah'ın nimetini, o kendisine geldikten sonra başka kılığa sokarsa kuşku duymasın ki, Allah'ın azabı pek zorludur.

212. İğreti/sefil hayat küfre sapanlara süslü gösterilmiştir; onlar, iman sahipleriyle alay ederler. Takvaya sarılanlar, kıyamet günü onların tepelerinde olacaktır. Allah, dilediğini hesapsız bir biçimde rızıklandırır.

213. İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, peygamberleri müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak gönderdi. Onlarla beraber, anlaşmazlığa düştükleri konularda, insanlar arasında hükmetsinler diye gerçeği taşıyan kitabı hak olarak indirdi. O kitapta anlaşmazlığa düşenler, o kitap kendilerine verilmiş olanlardan başkaları değildi. Bunlar, kendilerine açık kanıtlar geldikten sonra sırf aralarındaki kıskançlık/doymazlık/azgınlık/denge noktasından sapma/yalancılık/zulüm/kibir/zinakârlık yüzünden, çekişmeye girmiştir. Sonra Allah kendi izniyle, inananları, üzerinde tartışmaya girdikleri gerçeğe tekrar ulaştırdı. Allah, dilediği kişiyi/dileyeni dosdoğru yola iletir.

214. Yoksa siz, sizden önce gelip geçmiş olanların karşılaştıklarının benzeri başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara şiddetler, belalar ve zorluklar gelip çattı; sarsıldılar. Öyle ki, resul ve onunla birlikte inananlar, "Allah'ın yardımı ne zaman?" diye

yakarıyordu. Haberiniz olsun ki, Allah'ın yardımı çok yakındır.

215. Sana, neyi infak edip vereceklerini soruyorlar. De ki, "İnfak ettiğiniz mal ve nimet; ana-baba, yakınlar, yetimler, yoksul ve çaresizlerle yolda kalan için olmalıdır. Hayır olarak yaptığınızı Allah en iyi biçimde bilmektedir."

216. Hoşunuza gitmemekle birlikte, savaş, üzerinize yazılmıştır. Bir şey sizin için hayırlı olduğu halde siz ondan tiksinebilirsiniz. Ve bir şey sizin için şer olduğu halde siz onu sevebilirsiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

217. Sana haram ayı, onda savaşmayı soruyorlar. De ki, "O ayda savaş büyük bir günahtır. Ama Allah yolundan alıkoymak, O'na ve Mescid-i Haram'a nankörlük etmek, ora halkını oradan sürüp çıkarmak, Allah katında daha büyük bir günahtır." Fitne/baskı ve bozgunculuk, cana kıymaktan daha büyük bir kötülüktür. Eğer güçleri yetse sizi dininizden çevirinceye kadar sizinle savaşmayı sürdürürler. İçinizden kim irtidat edip dininden döner de kâfir olarak ölürse böylelerinin amelleri dünyada da âhirette de boşa gitmiştir. Ateş ehlidir onlar. Uzun süre kalacaklardır orada.

218. İnanıp hicret eden ve Allah yolunda uğraşıp didinenlere gelince, onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah çok affedici, çok merhametlidir.

219. Sana uyuşturucuyu/şarabı ve kumarı sorarlar. De ki, "Bu ikisinde büyük bir günah vardır; insanlar için çıkarlar da vardır. Ama onların kötülüğü yararlarından çok daha büyüktür." Ve sana neyi infak edeceklerini de soruyorlar. De ki, "Helal kazancınızın size ve bakmakla yükümlü olduklarınıza yeterli olanından artanını verin!" Allah, ayetleri size işte böyle açıklar ki, derin derin düşünebilesiniz.

220. Dünya ve âhiret hakkında. Sana yetimlerden de soruyorlar. De ki, "Onları, işe yarar hale getirmek kendileri için daha hayırlıdır. Eğer onlarla bir arada yaşarsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir." Allah, bozguncuyu barışseverden ayırmasını bilir. Eğer Allah dileseydi, sizi zora sürerdi. Allah, tüm onurların sahibi, tüm hikmetlerin sahibidir.

221. Müşrik kadınlarla, onlar iman edinceye kadar evlenmeyin. Özgürlüğünden yoksun inanmış bir kadın, müşrik bir kadından -müşrik kadın sizin hoşunuza gitse de- çok daha hayırlıdır. Müşrik erkeklerle de onlar iman edinceye kadar nikâhlanmayın. İnanmış bir köle, müşrik bir erkekten -o hoşunuza gitse de- çok daha hayırlıdır. Bu müşrikler sizleri ateşe çağırır. Allah ise sizi, izniyle cennete ve affa çağırır. Ve ayetlerini insanlara açık açık bildirir ki, düşünüp öğüt alabilsinler.

222. Sana âdet halini de sorarlar. De ki, "O, insana rahatsızlık veren bir haldir. Hayızlı oldukları sırada kadınlardan uzak durun ve onlar temizlenineceye kadar kendilerine yaklaşmayın. İyice temizlendiklerinde, Allah'ın emrettiği yerden onlara gidin." Şu bir gerçek ki, Allah, çok tövbe edenleri sever, iyice temizlenenleri de sever.

223. Kadınlarınız sizin tarlanızdır. O halde, tarlanıza dilediğiniz şekilde varın! Öz benlikleriniz için önceden bir şeyler gönderin! Allah'tan sakının ve bilin ki, O'na mutlaka ulaşacaksınız. İman sahiplerine müjde ver.

224. İyilik etmenize, takvaya sarılmanıza, insanlar arasında barışı kurmanıza engel yapmak üzere Allah'ı yeminlerinize siper haline getirmeyin. Allah, her şeyi duyar, her şeyi bilir.

225. Allah sizi, dil sürçmesi sonucu, lağv/lakırdı olarak yaptığınız yeminlerinizden sorumlu tutmaz; ama O si-

zi kalplerinizin kazandığından hesaba çeker. **Allah Gafûr**'dur, çok affeder; **Halîm**'dir, çok yumuşak davranır.

226. Kadınları hakkında îlâ yapanlar/yaklaşmamaya yemin edenler için dört ay bekleme vardır. Eğer o süre içinde eşlerine dönerlerse Allah bağışlayan, merhamet edendir.

227. Eğer boşanmaya kesin karar vermişlerse, şüphesiz, Allah çok iyi işiten çok iyi bilendir.

228. Boşanmış kadınlar kendi başlarına üç âdet ve temizlenme süresi beklerler. Eğer Allah'a ve âhiret gününe inanmakta iseler, Allah'ın onların rahimlerinde yarattığını saklamaları kendilerine helal olmaz. Kendilerini geçici olarak boşayan kocaları, herhangi bir şekilde barışmak isterlerse eşlerini geri almaya herkesten daha çok hak sahibidirler. Kadınların, örfe uygun biçimde, sorumluluklarına benzer hakları da vardır. Erkeklerin kadınlar üzerinde bir derece farkı vardır. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

229. Boşama iki kezdir. Bunun ardından ya iyilikle tutmak ya da güzelce serbest bırakmak gerekir. Onlara verdiğinizden bir şeyi geri almanız size helal olmaz. Erkekle kadının Allah'ın sınırlarını korumada endişe etmeleri hali başka. Erkek ve kadının Allah'ın sınırlarında duramayacaklarından kaygılanırsanız, o zaman kadının verdiği fidyede ikisine de bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Bunları aşmayın. Allah'ın sınırlarını aşanlar, işte onlar, zalimlerin ta kendileridirler.

230. Bütün bunların ardından erkek, kadını boşarsa artık bundan sonra başka bir eşle nikâhlanıncaya kadar ilk erkeğe helal olmaz. İkinci erkek kadını boşadığında, boşanan kadınla ilk erkek Allah'ın sınırlarını koruyabileceklerini düşünürlerse, birbirlerine dönmelerinde sa-

kınca yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır; O bunları ilim sahibi olanlar topluluğuna açıklar.

231. Kadınları boşadığınızda, bekleme sürelerini tamamladılar mı ya onları örfe uygun olarak tutun yahut da örfe uygun olarak serbest bırakın. Onları, zulmetmeniz için, zararlarına olacak bir biçimde, tutmayın. Bunu yapan, öz benliğine zulmetmiş olur. Allah'ın ayetlerini eğlence aracı yapmayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve kendisiyle size öğüt vermek için indirdiği Kitabı ve hikmeti hatırlayın. Allah'tan sakının ve bilin ki, Allah her şeyi çok iyi bilmektedir.

232. Kadınları boşadığınız zaman bekleme sürelerini tamamladıklarında, kendi aralarında örfe uygun olarak anlaşmışlarsa eski kocalarıyla nikâhlanmaları hususunda onlara engel çıkarmayın. Bu, sizin Allah'a ve âhiret gününe inanmış olanınıza verilen öğüttür. Bu sizin için daha isabetli ve daha temizdir. Allah bilir ama siz bilmezsiniz.

233. Anneler çocuklarını -emzirmeyi tamamlamak isteyen kimseler için- tam iki yıl emzirirler. Annelerin yiyeceklerini ve giyeceklerini örfe uygun biçimde hazırlamak çocuğun babasına aittir. Hiçbir benlik, gücünün yeteceğinden daha azını yüklenmenin dışında bir şeyle yükümlü tutulamaz. Anne, kendi çocuğu yüzünden, çocuğun babası da kendi çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Mirasçı için de aynı ilke uygulanır. Eğer anne-baba karşılıklı anlaşma ve danışma sonucu çocuğu sütten kesmek isterlerse, kendilerine günah yoktur. Çocuklarınızı sütanneye emzirtmek isterseniz, örfe uygun olarak belirlediğiniz ücreti güzelce teslim etmek şartıyla, bunu yapmanızda bir günah yoktur. Allah'tan sakının ve bilin ki, Allah, yapmakta olduklarınızı en iyi biçimde görmektedir.

234. İçinizden ölüp de geriye

zevceler bırakanların bu eşleri, dört ay on gün kendi başlarına beklerler. Sürelerini tamamladıklarında kendilerince uygun gördüklerini örfe uygun biçimde yapmalarında sizin için bir sakınca yoktur. Allah, yapmakta olduklarınızdan gereğince haberdardır.

235. İddet bekleyen kadınlara evlenme isteğinizi dolaylı yoldan anlatmanızda veya böyle bir şeyi içinizde saklamanızda sizin için hiçbir günah yoktur. Allah bilmiştir ki, siz onları mutlaka anacaksınız, unutmayacaksınız. Bu sırada onlarla, örfün normal göreceği sözlerle konuşma dışında gizli bir buluşma için anlaşmayın. Ve zorunlu olan süre doluncaya kadar nikâhı bağlamaya girişmeyin. Bilin ki, Allah, benliklerinizin içindekini bilir. O'ndan sakının! Ve bilin ki, Allah çok affedicidir, çok yumuşak davranışlıdır.

236. Kendilerine dokunmadan veya onlar için herhangi bir mehir belirlemeden kadınları boşamanızda sizin için günah yoktur. Ancak onları nimetlendirin. İmkânları geniş olan kendi gücünde yapar bunu, imkânları sınırlı olan da kendi gücünde yapar. Örfe uygun bir nimetlendirme. Güzel düşünüp güzel davrananlar üzerine bir borç.

237. Bir mehir belirlemişseniz ve kadınları hiç dokunmadan boşamışsanız, kesiştiğiniz mehirin yarısını verin. Ancak kadınların vazgeçmesi ile, nikâh bağı elinde bulunan erkeğin durumu müstesna. Erkekler olarak sizin vazgeçmeniz takvaya daha yakındır. Aranızdaki lütufkârlık farkını unutmayın. Allah, yapmakta olduklarını en iyi şekilde görmektedir.

238. Namazları/duaları ve orta namazı/orta duayı koruyun. Tam bir saygıyla Allah'ın huzurunda kıyam edin!

239. Bir korku ve endişe duyar-

sanız yürüyerek veya binit üzerinde yerine getirin. Güvene kavuştuğunuzda bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği şekilde Allah'ı zikredin.

240. İçinizden ölüp de geriye eşler bırakan erkekler, eşlerinin evden çıkarılmaksızın bir yıla kadar geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler. Eğer kendileri çıkarlarsa, onların kendileri için yararlı gördüklerini yapmaları yüzünden size bir günah yoktur. **Allah Azîz**'dir, **Hakîm**'dir.

241. Boşanmış kadınlar için örfe uygun bir geçim imkânı sağlanması Allah'tan sakınanlar üzerine bir borçtur.

242. Aklınızı işletmeniz ümidiyle Allah, ayetlerini size işte böyle açıklıyor.

243. Ölüm korkusuyla binlerce kişi halinde yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara "Ölün!" dedi de sonra onları diriltti. Şu bir gerçek ki, Allah, insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çokları şükretmezler.

244. Allah yolunda savaşın ve bilin ki, Allah, her şeyi duyar, her şeyi bilir.

245. Kim var Allah'a güzel bir şekilde borç verecek? Ve Allah böyle birinin verdiğini birçok kez katlayarak artıracaktır. Allah, kabz haliyle kısar, bast haliyle açıp genişletir. Ve yalnız O'na döndürülürsünüz.

246. Mûsa'dan sonra İsrailoğulları'nın kodamanlar meclisini görmedin mi? Kendilerine gelen bir peygambere şöyle demişlerdi: "Bize bir kral gönder, Allah yolunda çarpışalım." Peygamber dedi: "Üstünüze savaş yazılır da savaşmazsanız ne olacak?" Dediler: "Nasıl olur da Allah yolunda savaşmayız? Yurtlarımızdan çıkarıldık, oğullarımızdan uzak düşürüldük." Nihayet, üzerlerine savaş yazıldığında, pek azı hariç, yüz çevirdiler. Allah, zalimleri çok iyi bilir.

247. Peygamberleri onlara dedi ki, "Allah, Tâlût'u size kral gönderdi." Şöyle konuştular: "O bizim üzerimizde

nasıl saltanat kurabilir? Yönetimde biz ondan daha çok hak sahibiyiz. Ona bir mal genişliği de verilmemiştir." Peygamber dedi: "Allah onu seçip size üst olarak gönderdi. Onu ilimde ve bedende üstünlük bakımından zenginleştirdi" Allah, mülkünü dilediğine verir. Allah, mülkü genişletendir, her şeyi bilendir.

248. Nebileri onlara şöyle söyledi: "Onun mülk ve saltanatının belirtisi o tabutun size gelmesidir. Onun içinde Rabbinizden bir huzur, Hârun hanedanının, Mûsa hanedanının bıraktığından bir kalıntı vardır. Onu melekler taşır. Eğer iman sahipleri iseniz, bunda sizin için elbette bir ibret vardır."

249. Tâlût, askerleriyle yola çıkınca dedi: " Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. O halde, ondan içen benden değildir. Ama onu tatmayan bendendir. Eliyle bir avuç alan kişi başka." Bunun ardından, pek azı müstesna olmak üzere ondan içtiler. Nihayet, o ve onunla beraber iman edenler ırmağı geçtiklerinde şöyle dediler: "Bugün bizim Câlût'a ve ordusuna karşı hiçbir gücümüz yoktur." Allah'a kavuşacaklarını düşünenler ise şöyle konuştular: "Sayıca az nice topluluk vardır ki, sayıca çok nice topluluğa Allah'ın izniyle galip gelmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir."

250. Câlût ve ordusuyla karşılaştıklarında şöyle yakardılar: "Ey Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır! Ayaklarımızı yere sağlam bastır! Ve küfre sapanlara karşı bize yardım et!"

251. Nihayet, Allah'ın izniyle onları bozguna uğrattılar. Ve Dâvud, Câlût'u öldürdü. Ve Allah, Dâvud'a mülk/saltanat ve hikmet verdi. Ve ona dilediği şeylerden öğretti. Eğer Allah'ın, bazı insanları diğer bazılarıyla savması olmasaydı, yeryüzü bozguna uğrardı. Ama Allah âlemlere karşı çok lütufkârdır.

252. İşte bunlar Allah'ın ayetleri. Onları sana hak olarak okuyoruz. Yemin olsun ki, sen, gönderilen elçilerdensin.

253. İşte resuller! Biz onların bazısını bazısına üstün kılmışızdır. Allah, onlardan bazısıyla konuşmuştur. Bazılarını da derecelerle yüceltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya açık ayetler verdik ve onu Ruhulkudüs'le güçlendirdik. Allah dileseydi, onların ardından gelenler, açık-seçik mesajlar kendilerine ulaştıktan sonra birbirlerini öldürmezlerdi. Ancak tartışmaya girdiler de içlerinden bazısı iman etti, bazısı küfre saptı. Allah dileseydi birbirlerini öldürmezlerdi. Ne var ki, Allah dilediğini yapıyor.

254. Ey iman edenler! Alışverişin, dostluğun, şefaatin olmadığı o gün gelmeden önce size verdiğimiz rızıktan infak edip dağıtın! Nankörlüğe sapıp gerçeğin üstünü örtenler zalimlerin ta kendileridir.

255. **Allah**'tan başka ilah yok. **Hayy**'dır O, sürekli diridir; **Kayyûm**'dur O, kudretin kaynağıdır. Ne gaflet yaklaşır O'na ne kendinden geçme ne de uyku. Göklerde ne var, yerde ne varsa yalnız O'nundur. O'nun huzurunda, bizzat O'nun izni olmadıkça, kim şefaat edebilir! O, insanların önden gönderdiklerini de bilir, arkada bıraktıklarını da! İnsanlar O'nun bilgisinden, bizzat kendisinin dilediği dışında, hiçbir şeyi kavrayıp kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, gökleri ve yeri çepeçevre kuşatmıştır. Göklerin ve yerin korunması O'na hiç de zor gelmez. **Aliyy**'dir O, yüceliği sınırsızdır; **Azîm**'dir O, büyüklüğü sınırsızdır.

256. Dinde baskı-zorlama-tiksindirme yoktur. Doğru bilgiye dayalı eriş, bozuk bilgiye dayalı sapıştan açık bir biçimde ayrılmıştır. Her kim tâğuta sırt dönüp Allah'a inanırsa hiç kuşkusuz, sapasağlam bir kulpa yapışmış olur.

Kopup parçalanması yoktur o kulpun. Allah, hakkıyla işiten, en iyi biçimde bilendir.

257. Allah, iman sahiplerinin **Velî**'sidir; onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Küfre sapanlara gelince, onların dostları tâğuttur ki, kendilerini nurdan karanlıklara çıkarır. Bunlar cehennemin dostlarıdır. Orada uzun süre kalacaklardır onlar.

258. Allah'ın kendisine mülk ve saltanat verdiğini iddia ederek/Allah kendisine mülk-saltanat verdiği için, Rabbi hakkında İbrahim'le çekişeni görmedin mi? İbrahim şöyle demişti: "Benim Rabbim odur ki, hayat verir ve öldürür." O da şöyle demişti: "Ben de hayat veririm, ben de öldürürüm." İbrahim, "Allah, Güneş'i doğudan getiriyor, hadi sen onu batıdan getir!" deyince, küfre sapan o adam apışıp kalmıştı. Allah, zalimler toplumunu doğruya ve güzele kılavuzlamaz.

259. Ya şu kişi gibisini görmedin mi? Çatıları çökmüş, duvarları-damları yere inmiş bir kente uğramıştı da şöyle demişti: "Allah şurayı ölümünden sonra nasıl hayata kavuşturacak?" Bunun üzerine, Allah, o kişiyi yüz yıllık bir süre için öldürmüş, sonra diriltmişti. "Ne kadar bekledin?" demişti. "Bir gün veya günün bir kısmı kadar bekledim." dedi. "Hayır, dedi, aksine, sen, yüz yıl kaldın! Yiyeceğine, içeceğine bak! Henüz bozulmamış. Eşeğine bak! Seni insanlara bir ibret yapalım diyedir bu. Kemiklere bak, nasıl yerli yerince düzenliyoruz onları ve sonra et giydiriyoruz onlara." İş kendisi için açıklık kazanınca şöyle dedi o: "Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum."

260. Hani, İbrahim de şöyle yakarmıştı: "Rabbim, göster bana, nasıl diriltiyorsun ölüleri?" "İnanmadın mı?" diye sordu. "İnandım, dedi, ancak kalbimin tatmin olması için!" Allah

dedi: "Kuşlardan dört tane al, onları kendine ısındırıp alıştır/onları doğrayıp parçalara ayır. Sonra her dağın üstüne onlardan bir parça koy. Sonra da onları çağır. Koşarak sana geleceklerdir. Bil ki, **Allah Azîz'**dir, **Hakîm'**dir.

261. Mallarını Allah yolunda infak edip harcayanların durumu, yerden, her başağında yüz dane bulunan yedi başak çıkarmış bir dâneye benzer. Ve Allah, dilediği kişi için daha da artırır. **Allah Vâsi'**dir, yaratışını ve yarattıklarını genişletir; **Alîm'**dir, her şeyi en iyi bilendir.

262. Mallarını Allah yolunda harcayıp sonra bu harcadıklarına bir eziyet ve başa kakma eklemeyenlerin, Rableri katında kendilerine has ödülleri vardır. Korku yoktur onlar için; tasalanmayacaklardır onlar.

263. Güzel, yapıcı bir söz, bir affediş, ardından bir eziyet gelen sadakadan daha üstündür. **Allah Ganî'**dir, cömertliğine sınır yoktur; **Halîm'**dir, hoşgörüsüne sınır yoktur.

264. Ey iman sahipleri! Allah'a ve âhiret gününe inanmadığı halde, insanlara riya için malını infak eden kişi gibi, sadakalarınızı başa kakmak ve eza etmek suretiyle boşa çıkarmayın! Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak varken tepesine şiddetli bir yağmur inip kendisini cascavlak bırakmış yalçın bir kayanın haline benzer. Böyleleri, kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Allah, küfre sapan bir topluluğu doğruya ve güzele kılavuzlamaz.

265. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak ve öz benliklerindekini kökleştirmek için infakta bulunanlara gelince, onların durumu kendisine bol yağmur isabet edip de ürününü iki kat veren bir bahçenin durumuna benzer. Böyle bir bahçeye bol yağmur düşmese de bir çisinti/bir nem yetişir. Allah, yapmakta olduklarınızı

hakkıyla görmektedir.

266. Herhangi biriniz ister mi ki; altından ırmaklar akan, içinden her tür meyvesi olan, hurmalardan, üzümlerden oluşmuş bir bahçesi bulunsun, kendisinin güçsüz-çaresiz yavruları da olsun ve bu haldeyken üstüne ihtiyarlık çöksün, tam bu sırada o bahçeye alevli bir bora isabet etsin de bahçe, baştan başa yansın. Allah size ayetleri işte bu şekilde açıklıyor ki, inceden inceye ve derinden derine düşünebilesiniz.

267. Ey iman sahipleri! Kazandıklarınızın ve yerden sizin için çıkarmış olduklarımızın temiz/leziz/hoş/güzel olanlarından infak edin! Kendinizin göz yummadan alıcısı olmadığınız pis/bayağı şeyleri vermeye kalkmayın. Bilin ki, **Allah Ganî'**dir, cömertliğine sınır yoktur; **Hamîd'**dir, bütün övgülerin sahibidir/övgüye layık olanları gereğince över.

268. Şeytan sizi fakirlikle korkutur, size görünür görünmez çirkinliklere özendirir; Allah ise size kendisinden bir bağışlanma ve lütuf vaat eder. **Allah, Vâsi'**dir, **Alîm**'dir.

269. O, hikmeti dilediğine verir. Ve kendisine hikmet verilmiş olana çok büyük bir hayır verilmiş demektir. Gönlünü ve aklını çalıştıranlardan başkası düşünüp anlayamaz.

270. Hayır olarak harcadığınız, adak olarak adadığınız her şeyi, Allah mutlaka bilir. Zalimlerin yardımcıları olmayacaktır.

271. Sadakaları açıklarsanız bu da güzeldir. Ama onları gizler ve yoksullara bu şekilde verirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır; günahlarınızdan bir kısmını örter. **Allah, Habîr'**dir, yaptıklarınızdan gereğince haberi vardır.

272. Onların iyiyi ve güzeli bulmaları, senin üzerine bir borç değildir. Tam aksine, dilediğini/dileyeni iyiye ve

güzele kılavuzlayan Allah'tır. Nimet ve imkândan başkalarına bağışladığınız, esasında sizin öz benlikleriniz lehinedir. Allah'ın yüzünü arzulama dışında bir şey için infak etmiyorsunuz. İnfak ettiğiniz her nimet size tam bir biçimde geri verilir. Ve siz, asla zulme uğratılmazsınız.

273. İnfak edilenler, Allah yolunda kapanıp kalmış, yeryüzünde dolaşamaz olmuş yoksullar içindir. İffet ve onurları yüzünden, cahiller bunları, zengin kişiler sanır. Sen onları yüzlerinden tanırsın. Yüzsüzlük ve yırtıklık ederek insanlardan bir şey istemezler. Nimet ve imkândan infak ettiğiniz her şeyi, Allah çok iyi bilmektedir.

274. Mallarını; gece ve gündüz, gizli ve açık infak edenler var ya, işte onlar için Rableri katında kendilerine özgü ödüller vardır. Korku yoktur onlar için; tasalanmayacaklardır onlar.

275. O ribayı yiyenler, şeytanın bir dokunuşla çarptığı kişinin kalkışından başka türlü kalkamazlar. Bu böyledir, çünkü onlar, "Alışveriş de riba gibidir." demişlerdir. Oysaki Allah, alışverişi helal, ribayı haram kılmıştır. Kendisine Rabbinden bir öğüt gelip de yaptığından vazgeçenin geçmişi kendisine, işi Allah'a kalmıştır. Yeniden ribaya dönene gelince, böyleleri ateşin dostlarıdır. Uzun süre kalacaklardır orada.

276. Allah, ribadan beklenen artışı mahveder, sadakalar karşılığında artışlar getirir. Allah, nankörlüğe batmış günahkârların hiçbirini sevmez.

277. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar, namazı/duayı yerine getirenler, zekâtı verenler için Rableri katında kendilerine özgü ödülleri vardır. Korku yoktur onlar için. Tasalanmayacaklardır onlar.

278. Ey iman sahipleri, Allah'tan sakının! Ve eğer

inanıyorsanız ribadan geri kalanı bırakın!

279. Eğer bunu yapmazsanız, Allah ve resulünden bir harp ilanını duymuş olun. Tövbe ederseniz, mallarınızın esasları/ana paralarınız sizindir; ne zulmeden olursunuz ne de zulme uğratılan.

280. Eğer borçlu zorluk içinde ise eli genişleyinceye kadar beklenir. Borcunu sadaka olarak ona bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır; eğer bilirseniz.

281. Sakının o günden ki, onda Allah'a döndürüleceksiniz. Sonra her benliğe kazanmış olduğu tam bir biçimde verilecektir. Onlar hiçbir zulme uğratılmayacaklardır.

282. Ey iman sahipleri! Belirli bir süre için birbirinize borç verdiğinizde onu yazın! Aranızda bir yazıcı adaletle yazsın. Yazıcı, Allah'ın kendisine öğrettiği şekilde yazmaktan kaçınmasın, yazsın. Borç altına giren kişi de onu kayda geçirtsin ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın da borcundan hiçbir şey eksiltmesin. Borç altına giren, aklı ermez yahut zayıf-çaresiz biri ise yahut yazdırmaya gücü yetmiyorsa, velisi adaletle yazdırsın. Erkeklerinizden iki kişiyi de tanık tutun. Eğer iki erkek yoksa rızanızla kabul edeceğiniz tanıklardan bir erkek ve iki kadın gerekir. Bu, kadınlardan biri şaşırırsa/unutursa ötekisi ona hatırlatsın diyedir. Tanıklar, çağrıldıklarında çekimser davranmasınlar. Küçük veya büyük, borcu, süresine kadar yazmaktan üşenmeyin. Böyle yapmanız Allah katında adalete daha yakın, tanıklık için daha sağlam, kuşkuya düşmemeniz için daha elverişlidir. Ancak aranızda döndürüp durduğunuz tamamen peşin bir ticaret söz konusu ise onu yazmamanızda sizin için bir sakınca yoktur. Karşılıklı alışveriş yaptığınızda da tanık bulundurun! Yazıcıya da tanığa da zarar

verilmesin! Böyle bir şey yaparsanız bu, kendinize kötülük olur. Allah'tan sakının! Allah size öğretiyor. Allah, her şeyi en iyi bilendir.

283. Eğer yolculuk halinde olur da yazacak birini bulamazsanız, o takdirde, alınan rehinler yeter. Birbirinize güvenmişseniz, kendisine güvenilen kişi, emaneti ödesin; Rabbi olan Allah'tan sakınsın! Tanıklığı gizlemeyin! Onu gizleyen, kalbi günaha batmış/kendi kalbine kötülük etmiş biridir. Allah, yapmakta olduklarınızı çok iyi bilmektedir.

284. Göklerdekiler ve yerdekiler de yalnız Allah'ındır. İçlerinizdekini açıklasanız da gizleseniz de Allah, ondan sizi hesaba çeker de dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. **Allah Kadîr**'dir, her şeye gücü yeter.

285. Resul, Rabbinden kendisine indirilene inanmıştır; müminler de. Hepsi; Allah'a, onun meleklerine, kitaplarına, resullerine inanmışlardır. Allah'ın resullerinden hiçbirini ötekinden ayırmayız. Şöyle demişlerdi: "Dinledik, boyun eğdik! Affet bizi, ey Rabbimiz! Dönüş yalnız sanadır!"

286. Allah, hiçbir benliğe, gücünün yeteceğinden daha azını yüklemenin dışında bir teklifte bulunmaz. Her benliğin yaptığı iyilik kendi lehine, işlediği kötülük kendi aleyhinedir/kişinin hem kendisi hem başkaları için kazandığı onun lehine, yalnız kendi nefsi için kazandığı onun aleyhinedir/kişinin kendi emeği ile kazandığı lehine, başkalarının sırtından kazandığı aleyhinedir. "Ey Rabbimiz! Unutur yahut hata edersek bizi hesaba çekme! Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme! Ey Rabbimiz! Bize, güç yetiremeyeceğimiz şeyleri de yükleme! Affet bizi, bağışla bizi, acı bize! Sen bizim **Mevlâ**'mızsın! Gerçeği örten nankörler/inkârcılar topluluğuna karşı yardım et bize!"

ENFÂL SURESİ
(93/8. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Sana harp ganimetlerini sorarlar. De ki, "Onlar Allah ve Resul içindir. O halde, Allah'tan sakının ve aranızda barış ve esenliği kurun! Ve eğer müminler iseniz Allah'a ve O'nun Resulü'ne itaat edin!"

2. İnanmış olanlar ancak o kişilerdir ki, Allah anıldığında yürekleri ürperip titrer ve onlara Allah'ın ayetleri okunduğunda, bu onların imanlarını artırır. Ve onlar yalnız Rablerine güvenip dayanırlar.

3. Namazı/duayı yerine getirirler onlar. Ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden dağıtırlar.

4. Gerçek anlamda müminler, işte bunlardır. Rableri katında dereceler, bağışlanma ve bol bir rızık var onlar için.

5. Bildiğin gibi, Rabbin seni hak uğruna, öz yurdundan çıkarmıştı. Ve müminlerden bir topluluk isteksiz kişilerdi.

6. İş apaçık ortaya çıktıktan sonra bile, hak konusunda seninle çekişiyorlardı. Sanki onlar gözleri baka baka ölüme sürülüyorlardı.

7. O sırada, Allah, iki topluluktan birinin kesinlikle sizin olacağını vaat ediyordu. Ve siz, güçsüz ve silahsız olanın size düşmesini arzu ediyordunuz. Allah ise hakkı kendi kelimeleriyle tam bir biçimde ortaya koymayı ve küfre batmışların ardını-arkasını kesmeyi istiyordu.

8. Diliyordu ki, kötülüğü temsil edenler istemese de hakkı ayan-beyan gözler önüne koysun, saçma ve tutarsız olanı hükümsüz kılsın.

9. Hani, siz, Rabbinizden yardım ve destek diliyordunuz; O, sizin dileğinize şöyle cevap vermişti: "Hiç kuşkunuz olmasın, ben size, meleklerden birbiri ardınca bin tanesiyle yardım ulaştıracağım!"

10. Allah bunu, sadece bir müjde olsun ve o sayede kalpleriniz huzur ve rahatlık bulsun diye yaptı. Yardım yalnız ve yalnız Allah katındandır. Hiç şüphesiz, **Allah Azîz**'dir, **Hakîm**'dir.

11. O zaman, sizi, Allah'tan bir güven olmak üzere hafif bir uyku bürüyordu; sizi onunla temizlemek, şeytanın pisliğini sizden gidermek, kalplerinizi birbirine bağlamak, ayaklarınızı sağlam bastırmak için üzerinize gökten bir su indiriyordu.

12. Rabbin, meleklere şöyle vahyediyordu: "Ben sizinle beraberim! İmanı olanları sağlamlaştırın. İnkâr edenlerin kalpleri içine korku salacağım; vurun boyunların üstüne, vurun onların her parmağına!"

13. Bu böyledir! Çünkü onlar Allah'a ve resulüne kafa tuttular. Kim Allah'a ve resulüne kafa tutarsa kuşkusuz ki, Allah'ın azabı şiddetli olur.

14. İşte gördünüz! Hadi, tadın onu! Küfre sapanlar için ateş azabı da var.

15. Ey iman edenler! Küfre sapanlar üzerine askerî yürüyüş sırasında onlarla karşılaştığınızda, sakın onlara arkalarınızı dönmeyin!

16. Her kim böyle bir günde, savaşmak için başka bir yer tutmak yahut başka bir birliğe katılmaya gitmek dışında onlara arkasını dönerse, Allah'tan bir gazaba çarpılmış olur. Varacağı yer cehennemdir onun. Ne kötü varış yeridir o!

17. Siz öldürmediniz onları, Allah öldürdü onları. Oku attığın zaman da sen atmadın, Allah attı. İnananları kendisinden güzel bir imtihanla denemek için yaptı bunu. Allah; işitendir, bilendir.

18. Gördünüz ya, Allah küfre sapanların tuzağını fersiz bırakır.

19. Fetih istiyorsanız, fetih size

geldi. Eğer vazgeçerseniz hakkınızda daha hayırlı olur. Eğer dönerseniz biz de döneriz. Cemaatiniz çok da olsa sizi herhangi bir şeyden asla müstağni kılamaz! Allah, inananlarla beraberdir.

20. Ey iman edenler! Allah'a ve resulüne itaat edin! İşitip durduğunuz halde ondan yüzünüzü çevirmeyin!

21. Hiç işitmedikleri halde, "İşittik!" diyenler gibi olmayın!

22. Çünkü yeryüzünde debelenenlerin Allah katında en şerîri, akıllarını işletmeyen sağır-dilsizlerdir.

23. Allah kendilerinde bir hayır olduğunu bilseydi elbette onlara işittirirdi. Onlara işittirseydi bile mutlaka yüz çevirir, döner giderlerdi.

24. Ey iman sahipleri! Sizi, size hayat verecek şeye çağırdığında, Allah'a da resule de "Buyur deyin!" Şunu da bilin ki, Allah kişi ile kalbinin arasına girer. Ve bilin ki, en son O'nun huzurunda haşredileceksiniz.

25. İçinizden sadece zulmedenlere çatmakla kalmayacak bir fitneden sakının! Bilin ki, Allah'ın gazabı çok şiddetlidir.

26. Düşünün ki, siz bir zamanlar yeryüzünde ezilip horlanan bir azınlıktınız. İnsanların sizi çarpıvereceğinden korkuyordunuz. Bu haldeyken Allah sizi barındırdı, yardımıyla sizi destekledi ve şükredersiniz ümidiyle sizi tertemiz nimetlerle rızıklandırdı.

27. Ey inananlar! Allah'a ve resule hıyanet etmeyin! Bilip durduğunuz halde, öz emanetlerinize hıyanet mi ediyorsunuz?

28. Bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız sizin için bir imtihan aracıdır. Allah'a gelince, büyük ödül O'nun katındadır.

29. Ey iman sahipleri! Eğer Allah'tan sakınırsanız, Allah size hakla bâtılı/iyiyle kötüyü ayırma gücü verir, kötülüklerinizi örter. Allah, o büyük lütfun sahibidir.

30. Küfre sapanlar, seni tutup bağlamaları yahut öldürmeleri ya da yurdundan çı-

karmaları için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kurarlar, Allah da tuzak kurar. Ama Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

31. Ayetlerimiz onlara okunduğunda şöyle derler: "Tamam, işittik. İstersek bunun gibisini elbette ki, söyleriz; öncekilerin masallarından başka şey değil ki bu!"

32. Şunu da söylemişlerdi: "Allahımız! Eğer bu, senin katından gelmiş gerçeğin kendisiyse, gökten üstümüze taş yağdır; yahut bize korkunç bir azap musallat et!"

33. Oysaki, sen onların içinde iken Allah onlara azap etmeyecekti. Onlar, af dileyip dururken de Allah onlara azap etmezdi.

34. Onlar Mescid-i Haram'dan müminleri geri çevirip dururken, Allah onlara neden azap etmeyecekmiş? Onlar Mescid-i Haram'ın dostları/koruyucuları da değillerdir. Onun dostları/koruyucuları takva sahiplerinden başkası değildir. Ama onların çokları bunu bilmezler.

35. Onların Beytullah'taki namazı/ duası; ıslık çalmak, el çırpmak/gerçek namazı kılanlara engel olmaktan başka bir şey değildir. O halde, inkâr etmekte olduğunuz için tadın azabı.

36. O küfre sapanlar, mallarını Allah yolundan alıkoymak için harcarlar, harcayacaklardır da. Sonunda bu kendileri için bir hasret olacak, sonra da mağlup edilecekler. Küfre sapanlar doğruca cehenneme sürülecekler.

37. Böylece Allah, pisi temizden ayıracak, pis kısmı birbirleri üstüne yığıp hepsini bir yerde toplayarak tümünü cehenneme sokacak. Hüsrana uğrayanların ta kendileridir bunlar.

38. Küfre sapanlara söyle: "Eğer son verirlerse eskide kalmış olan, kendileri için affedilir. Eğer yeniden başlarlarsa, daha öncekilere uygulanan yol ve yöntem, eskisi gibi devam etmiş olacaktır."

39. Fitne kalmayıncaya ve din tümüyle Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Vazgeçerlerse kuşkusuz ki, Allah, ne yaptıklarını iyice

görecektir.

40. Eğer yüz çevirirlerse bilin ki, **Allah** sizin **Mevlâ**'nızdır. Ne güzel **Mevlâ'**dır O, ne güzel destekler; ne güzel **Nasîr'**dir O, ne güzel yardım eder!

41. Doğru ile yanlışın ayrılış günü, iki topluluğun karşılaştığı gün, kulumuza indirmiş olduğumuza inanıyorsanız şunu bilin: Ganimet/kazanç olarak elde ettiğiniz şeylerin beşte biri Allah'a, resule, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışa aittir. **Allah** her şeye **Kadîr'**dir.

42. O vakit siz, vadinin beri yamacında idiniz, onlarsa öte yamacında idiler. Kervan sizden daha aşağıda idi. Sözleşmiş olsaydınız buluşma yer ve saatinde ayrılığa düşerdiniz. Ama Allah, olması kararlaştırılan işi yerine getirmek istiyordu. Ta ki, ölen beyyine üzerine ölsün, yaşayan da beyyine üzerine yaşasın! Allah elbette ki, çok iyi işitir, çok iyi bilir.

43. Allah onları sana uykunda az gösteriyordu. Eğer onları sana çok gösterseydi, yılgınlığa düşer, işi kotarmada çekişmeye başlardınız. Ama Allah, sizi selamete çıkardı. O, göğüslerin içindekini çok iyi bilir.

44. Karşılaştığınızda onları sizin gözlerinize az gösteriyordu. Sizi de onların gözünde azaltıyordu ki, yapılmasına karar verilen işi yürürlüğü koysun. Zaten bütün işler Allah'a döndürülür.

45. Ey inananlar! Bir düşman topluluğu ile karşılaştığınızda sebat edin! Allah'ı çok anın ki zafere ulaşabilesiniz.

46. Allah'a ve resulüne itaat edin, birbirinizle çekişmeyin; yoksa korkuya kapılırsınız, rüzgârınız kesilir. Sabredin; Allah sabredenlerle beraberdir.

47. İnsanlara çalım satarak, gösteriş yaparak yurtlarından çıkan ve Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayın. Allah, onların yapmakta olduklarını çepeçevre kuşatmıştır.

48. Şeytan onlara, yaptıklarını süslü gösterip şöyle demişti: "Bugün size galip gelecek kimse yok, ben yanınızdayım." Fakat iki topluluk yan yana gelince iki topuğu üstüne çark edip şöyle dedi: "Ben sizden uzağım. Ben sizin görmediklerinizi görüyorum, ben Allah'tan korkarım. Allah'ın cezası çok şiddetlidir."

49. İkiyüzlülerle kalplerinde hastalık olanlar şöyle diyorlardı: "Bunları, dinleri aldatmış." Oysa Allah'a güvenip dayanan bilir ki, **Allah Azîz** ve **Hakîm**'dir.

50. Bir görseydin o küfre sapanları! Melekler canlarını alırken onların yüzlerine ve arkalarına vuruyorlardı: "Yangın azabını tadın!"

51. "İşte bu, ellerinizin önden gönderdiği şeyler yüzündendir. Allah, kullara asla zulmetmez!"

52. Tıpkı Firavun'un seçkin çevresi ve onlardan öncekilerin hiç değişmeyen geleneği gibi. Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler de Allah onları günahları yüzünden yakalayıverdi. **Allah Kavî**'dir, çok güçlüdür; azabı çok şiddetli yapandır O.

53. Bu böyledir. Çünkü Allah bir topluma lütfettiği nimeti, o toplum, birey olarak içlerindekini/birey olarak kendilerine ilişkin olanı değiştirmedikçe, değiştirmemiştir. Ve Allah, iyice işiten, gereğince bilendir.

54. Tıpkı Firavun'un seçkin çevresi ve onlardan öncekilerin hiç değişmeyen geleneği gibi. Rablerinin ayetlerini yalanlamışlardı. Biz de onları günahları yüzünden mahvettik. Firavun'un seçkin çevresini de boğmuştuk. Bunların tümü zulme sapanlardı.

55. Allah katında canlıların en kötüsü, gerçeği örten nankörler/inkârcılardır. Bunlar iman etmezler.

56. Bunlar, onların içinden antlaşma yaptığın kişilerdir. Ama her defasında antlaşmalarını bozarlar. Hiç çekinmezler bunlar.

57. Eğer onları harpte ele geçirirsen, onlarla birlikte arkalarındakileri de ürkütüp dağıt ki, ders alabilsinler.

58. Eğer bir topluluktan hıyanet kuşkusu duyarsan, ant-

laşmaya bağlı kalmayacağını aynı şekilde sen de onlara bildir! Allah, hainlik edenleri sevmez.

59. Küfre sapanlar sakın öne geçtiklerini düşünmesinler. Onlar bizi âciz bırakamazlar.

60. Onlara karşı, gücünüz yettiğince kuvvet hazırlayın! Ordugâhlarda atlar besleyin! Böylece hem Allah'ın düşmanını hem kendi düşmanınızı hem de bunlardan başkalarını korkutabilirsiniz. Siz onları bilmezsiniz ama Allah hepsini bilir. Allah yolunda harcadığınız her şey size tam olarak ödenir; hiçbir haksızlığa uğratılmazsınız.

61. Eğer barışa eğilim gösterirlerse sen de buna yanaş ve Allah'a tevekkül et! Çünkü O, en iyi işitenin, en iyi bilenin ta kendisidir.

62. Eğer sana hile-oyun yapmak isterlerse Allah sana yeter. Yardımıyla ve müminlerle seni destekleyen O'dur.

63. Onların kalplerini kaynaştıran da O'dur. Sen, yeryüzündeki her şeyi bağışlasaydın, onların kalplerini yine de kaynaştıramazdın; ama **Allah** onları birbirine ısıtıp yaklaştırmıştır. O'dur **Azîz** ve **Hakîm.**

64. Ey Peygamber! Allah ve inananlardan seni izleyenler sana yeter/Allah, sana da seni izleyen müminlere de yeter!

65. Ey Peygamber! Müminleri çarpışmaya teşvik et! Sizin sabırlı yirmi kişiniz olsa küfre sapanların iki yüz kişisine galip gelir; sizden yüz kişi olsa, onların binine galebe çalar. Çünkü onlar gereğince anlamayan bir topluluktur.

66. Şimdi, Allah yükünüzü hafifletti. Bilmiştir ki, sizde bir zaaf var. İçinizden sabırlı yüz kişi olsa, iki yüz kişiye galip gelir; sizden bin kişi olsa, Allah'ın izniyle iki bin kişiye galebe çalar. Allah, sabredenlerle beraberdir!

67. Hiçbir peygamber için, yeryüzünde ağır basmadıkça, esirlere sahip olmak uygun değildir. Siz şu iğreti dünyanın nimetini istiyorsu-

nuz; Allah ise âhireti istiyor. **Allah Azîz'**dir, **Hakîm'**dir.

68. Eğer Allah'tan bir yazı önden gelmemiş olsaydı, aldığınız fidyeden ötürü size büyük bir azap dokunurdu.

69. Artık kazanç olarak elde ettiklerinizden/ elde ettiğiniz ganimetlerden helal ve temiz olarak yiyin; Allah'tan sakının! Allah çok affedici, çok merhametlidir.

70. Ey Peygamber! Elinizde esir olarak bulunanlara de ki, "Eğer Allah, kalplerinizde bir hayır olduğunu bilirse size, sizden alınandan daha değerlisini verir ve sizi affeder. Allah çok affedici, çok esirgeyicidir."

71. Sana hıyanet etmek isterlerse kesin olan şu ki, daha önce Allah'a hıyanet ettiler de Allah, aleyhlerine bir imkân yarattı. Allah her şeyi bilen, her hikmete sahip olandır.

72. Onlar ki, inanıp hicret ettiler, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihat ettiler; onlar ki hicret edenleri barındırdılar, onlara yardım ettiler, işte onlar birbirlerinin dostlarıdır. İman edip de hicret etmeyenlere gelince, hicret edecekleri vakte kader size onların yönetiminden bir şey düşmüyor. Ama sizden dinde yardım isterlerse, sizinle aralarında antlaşma bulunan bir topluluk aleyhinde olmamak üzere, kendilerine yardım etmeniz gerekir. Allah, yapmakta olduklarınızı iyice görmektedir.

73. Küfre sapanlar da birbirlerinin dostlarıdır. Eğer şu dikkat çekilenleri yapmazsanız yeryüzünde bir fitne, büyük bir bozgun çıkar.

74. O inanıp hicret edenler, Allah yolunda cihat edenler, o barındırıp yardımcı olanlar var ya, gerçek müminler işte onlardır! Bir bağışlanma var onlar için, bol bir rızık var.

75. Sonradan inanarak hicret edip de sizinle birlikte cihada katılanlar da sizdendir. Kan akrabaları ise, Allah'ın kitabına göre birbirlerine daha yakın dosturlar. Allah her şeyi bilir.

ÂLİ İMRAN SURESİ
(94/3. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Elif, Lâm, Mîm!

2. **Allah! İlah** yok O'ndan başka! **Hayy**'dır O, **Kayyûm**'dur.

3. O, sana kitabı, daha öncekileri tasdikleyici olarak/hak olarak hak bir yoldan indirdi. Tevrat'ı ve İncil'i de indirmişti.

4. Daha önce insanlara bir yol gösterici olarak Furkan'ı da indirdi. Şu bir gerçek ki, Allah'ın ayetlerini örtüp inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Ve **Allah** hem **Azîz'**dir hem intikam alıcı.

5. Gerçek şu ki, gökte ve yerde hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz.

6. Rahimlerde sizi dilediğince şekillendiren O'dur. İlâh yok O'ndan başka. **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

7. Kitabı sana indiren O'dur: Onun ayetlerinden bir kısmı muhkemlerdir ki; onlar kitabın anasıdır. Diğer ayetlerse müteşâbihlerdir. Şu var ki, kalplerinde bir eğrilik/bozukluk bulunanlar, fitne aramak, onun teviline öncelik tanımak için Kitap'ın sadece müteşâbih kısmının ardına düşerler. Onun tevilini ise bir Allah bilir, bir de ilimde derinleşmiş olanlar. Bunlar, "Ona inandık, hepsi Rabbimizin katındandır." derler. Gönül ve akıl sahiplerinden başkası gereğince düşünemez.

8. Ey Rabbimiz! Bizi doğruya ve güzele yönelttikten sonra kalplerimizi bozup eğriltme ve bize katından bir rahmet bağışla! Sen, yalnız sen **Vahhâb**'sın, bol bol

bağışta bulunanansın.

9. Ey Rabbimiz! Sen, **Câmî**'sin; insanları varlığında kuşku bulunmayan bir günde mutlaka toplayacaksın! Allah, sözünü yerine getireceği yer ve zamanı asla şaşırmaz.

10. Küfre sapanlara gelince, onların malları da çocukları da Allah'a karşı kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. Onlar, işte onlar, ateşin yakıtıdırlar.

11. Tıpkı Firavun'un seçkin çevresi ve onlardan öncekilerin hiç değişmeyen geleneği gibi. Ayetlerimizi yalanlamışlardı da Allah, onları günahları yüzünden yakalamıştı. Allah, cezayı çok şiddetli vermektedir.

12. De o küfre sapanlara: "Yenileceksiniz ve cehenneme sürüleceksiniz. Ne kötü döşektir o!"

13. Yüz yüze gelen şu iki toplulukta sizin için bir ibret vardır: Biri Allah yolunda çarpışıyordu; ötekisi küfre batmıştı. Allah yolunda çarpışanları, kafa gözleriyle kendilerinin iki katı görüyorlardı. Allah, öz yardımıyla dilediğini destekler. İşte bunda, gözleri olanlar için gerçek bir ibret vardır.

14. Kadınlara/uzun yaşamaya/ertelemeye/veresiye alışverişe, oğullara/sabit mallara/güzel kokulara, altın ve gümüşten oluşturulmuş yığınlara, salma atlara, davarlara ve ekinlere tutkunlukların sevgisi, insanlar için süslenip püslenmiştir. Tüm bunlar geçici-iğreti hayatın nimetidir. Allah'a gelince, varılacak yerin en güzeli onun yanındadır.

15. De ki, "Bu sayılanlardan daha iyisini size haber vereyim mi? Sakınıp korunanlar için, Rableri katında, altlarından nehirler akan, içinde sürekli kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'tan bir hoşnutluk olacaktır. Allah, kulları en iyi biçimde görmektedir."

16. Kullar ki, şöyle derler: "Ey Rabbimiz, kuşkusuz olarak sana inandık. Bağışla günahlarımızı, ateş azabından koru bizi!"

17. Kullar ki, sabredenlerdir, özü sözü doğru olanlardır, ilahî huzurda duranlardır, nimet ve imkânlardan başkalarını yararlandıranlar-

dır; seherlerde, bağışlanmak için yakaranlardır.

18. **Allah**, kendisinden başka tanrı olmadığına tanıklık etmiştir. Meleklerle ilim sahipleri de adalet ölçüsüne sarılarak tanıklık etmişlerdir ki, o **Azîz** ve **Hakîm** olandan başka hiçbir ilah yoktur.

19. Allah katında din İslam'dır/barış ve esenlik için Allah'a teslim olmaktır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki kıskançlık/doymazlık/azgınlık/denge noktasından sapma/yalancılık/zulüm/kibir/zinakârlık yüzünden ihtilafa düştü. Kim Allah'ın ayetlerine nankörlük/Allah'ın ayetlerini inkâr ederse, Allah, hesabı çabucak görecektir.

20. Seninle kanıt yarıştırmaya girerlerse şöyle söyle: "Ben yüzümü Allah'a teslim ettim. Bana uyanlar da." Kitap verilenlerle ümmîlere de sor: "Siz de teslim oldunuz mu?" Eğer teslim olurlarsa doğruya ve güzele kılavuzlanmışlardır. Yüz çevirirlerse sana düşen sadece tebliğ etmektir. Allah, kullarını görmektedir.

21. Allah'ın ayetlerini inkâr edip haksız yere peygamberleri öldürenler ve insanlar içinden adaletle emredenlerin canına kıyanlar var ya, işte onlara korkunç bir azabı muştula.

22. Çalışıp ürettikleri hem dünyada hem de âhirette boşa çıkmıştır. Hiçbir yardımcıları da yoktur onların.

23. Şu kendilerine kitaptan bir pay verilmiş olanlara bak, aralarında hüküm vermesi için Allah'ın kitabına çağrılıyorlar da içlerinden bir zümre yüz çevirerek dönüp gidiyor.

24. Bunun sebebi, onların, "Ateş bize sayılı birkaç gün dışında asla dokunmayacaktır" demeleridir. Uydurmuş oldukları yalanlar, dinlerinde kendilerini aldatmaktadır.

25. Peki, o kendisinde kuşku bulunmayan günde, onları bir araya topladığımız vakit halleri nice olacak?! O gün her benlik, kazandığının karşılığını tam almıştır. Onlar, hiçbir zulme uğratılmazlar.

26. Şöyle yakar: "Ey mülkün/

saltanatın **Mâlik**'i/sahibi olan Allahım! Sen mülkü/saltanatı dilediğine verir, mülkü/saltanatı dilediğinden çekip alırsın! Dilediğini yüceltip aziz edersin, dilediğini alçaltıp zelil kılarsın! İmkân, mal ve nimet senin elindedir! Sen, her şeye **Kadîr**'sin!"

27. "Geceyi gündüzün içine sokarsın, gündüzü de gecenin içine sokarsın! Diriyi ölüden çıkarırsın, ölüyü diriden çıkarırsın! Dilediğini hesapsızca rızıklandırırsın!"

28. Müminler, müminleri bırakıp da küfre sapanları gönül dostu edinmesinler. Kim bunu yaparsa Allah'la ilişiği kesilir. Ancak bir sakınma ile onlardan korunmanız müstesna. Allah sizi kendisinden sakınmaya çağırır. Ve dönüş yalnız Allah'adır.

29. De ki, "Göğüslerinizde olanı gizleseniz de açıklasanız da Allah onu bilir. Göklerdekileri, yerdekileri de bilir. **Allah** her şeye **Kadîr**'dir."

30. Gün gelecek, her benlik, hayırdan işlediğini önünde bulacaktır. Kötülükten işlediğini de. İsteyecektir ki, önüne getirilenle kendisi arasında uzun bir mesafe olsun. Allah sizi, kendisinden sakınmaya çağırır. Allah, kullarına karşı Raûf'tur, çok şefkatlidir.

31. De ki, "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok affedici, çok merhametlidir."

32. Şunu da söyle: "Allah'a ve resule itaat edin!" Eğer yüz çevirirlerse, Allah küfre sapanları sevmez.

33. Allah; Âdem'i, Nûh'u, İbrahim Ailesi'ni, İmran Ailesi'ni seçerek âlemlere üstün kılmıştır;

34. Birbirinden gelen soylar halinde. Allah, hakkıyla işiten, gereğince bilendir.

35. Hani, İmran'ın karısı şöyle demişti: "Rabbim, karnımdakini özgür bir biçimde sana adadım; onu benden kabul et! Kuşkusuz,sen, evet sen, her şeyi duyan, her şeyi bilensin!"

36. Onu doğurunca -Allah onun

ne doğurduğunu daha iyi bildiği halde- şöyle dedi: "Rabbim, onu kız olarak doğurdum ve erkek, kız gibi değildir. Adını Meryem koydum onun. Onu ve soyunu, kovulmuş şeytandan sana sığındırıyorum!"

37. Allah, onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi besleyip büyüttü. Onu, Zekeriyya'nın korumasına verdi. Zekeriyya, mihrapta onun yanına her girdiğinde, orada bir rızık bulur ve sorardı: "Meryem, bu sana nereden?" Meryem de "Bu, Allah katındandır; çünkü Allah dilediğini hesapsızca rızıklandırır." derdi.

38. Zekeriyya orada Rabbine yakarmıştı: "Rabbim, demişti, katından bana tertemiz bir soy bağışla! Sen yakarışı en iyi duyansın!"

39. Zekeriyya mihrapta durmuş dua ederken/namaz kılarken, melekler ona şöyle seslenmişti: "Allah sana, Allah'tan bir kelimeyi doğrulayıcı bir efendi; nefsine egemen bir benlik, hayır ve barışı sevenlerden bir peygamber olarak Yahya'yı müjdeliyor."

40. Dedi: "Rabbim, benim nasıl çocuğum olur? İhtiyarlık tam bir biçimde üstüme binmiş, karım ise kısır!" Allah cevap verdi: "Allah, dilediği şeyi işte böyle yapar!"

41. Zekeriyya dedi: "Rabbim,bana bir belirti ver!" Allah buyurdu: "Sana belirti şudur: "İnsanlarla üç gün, işaretleşme dışında konuşmayacaksın. Rabbini çok an. Akşam-sabah tespih et!"

42. Bir de melekler şöyle demişlerdi: "Ey Meryem, Allah seni seçti. Seni tertemiz kıldı ve seni âlemlerin kadınları üstüne yüceltti."

43. "Ey Meryem, Rabbinin huzurunda saygıyla el bağla. Secdeye kapan ve rükû edenlerle birlikte rükû et!"

44. Bu, gayb haberlerindendir ki, sana vahyediyoruz. Onlar, Meryem'in bakımını kimin üstleneceğini belirlemek için kalemlerini atarlarken sen yanlarında değildin. Çekiştikleri sırada

da yanlarında değildin.

45. Bir de, melekler şöyle demişti: "Ey Meryem! Allah seni, kendisinden bir kelimeyle muştuluyor. Adı, Meryem'in oğlu İsa Mesih'tir. Dünya ve âhirette yüz akıdır. Allah'a yaklaştırılanlardandır."

46. "Beşikte ve yetişkin çağında insanlarla konuşacaktır. Barışa/hayra yönelik iş yapanlardandır."

47. Meryem dedi: "Rabbim, çocuğum nasıl olur benim? Bana hiçbir insan dokunmadı ki!" Allah cevap verdi: "Allah dilediğini işte böyle yaratır! Bir iş ve oluşa karar verdiğinde sadece ona 'Ol!' der; ve o hemen oluverir."

48. Ona kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek.

49. Onu Beniisrail'e şöyle konuşan bir resul yapacak: "Şu bir gerçek ki, ben size Rabbinizden bir mucize getirdim: Ben, çamurdan, kuş görünümünde bir şey yapar, ona üflerim de Allah'ın izniyle kuş oluverir. Ben, körü ve abraşı iyileştirir, ölüleri Allah'ın izniyle diriltirim. Evlerinizde yemekte ve biriktirmekte olduklarınızı size haber veririm. Eğer inananlarsanız, bunda sizin için tam bir mucize vardır."

50. "Tevrat'tan önümde bulunanı doğrulayıcıyım. Size haram kılınmış olanın bir kısmını size helal yapacağım. Rabbinizden bir mucize getirdim size. Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin!"

51. "Allah benim de Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir; o halde, O'na ibadet edin! İşte bu, dosdoğru bir yoldur."

52. İsa onlardan inkârı sezince şöyle konuştu: "Allah'a gidişte benim yardımcılarım kim?" Havâriler dediler: "Biz Allah'ın yardımcılarıyız! Allah'a iman ettik biz! Tanık ol, biz müslümanlarız/Allah'a teslim olanlarız."

53. "Ey Rabbimiz! Senin indirdiğine iman ettik, resule uyduk; artık bizi gerçeğin tanıklarıyla beraber yaz!"

54. Onlar tuzak kurdular, Allah da tuzak kurdu. Ve Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

55. Allah şunu da demişti: "Ey İsa, senin canını alacağım, seni kendime yükselteceğim; seni, inkâr edenlerden uzaklaştırıp arındıracağım. Ve sana uyanları, inkâr edenlerin, kıyamete kadar üstünde tutacağım. Sonra bana olacak dönüşünüz; tartışıp durduğunuz şeyler hakkında aranızda ben hüküm vereceğim."

56. "Küfre sapanlar var ya, işte onlara dünyada ve âhirette şiddetle azap edeceğim. Hiçbir yardımcıları olmayacaktır onların."

57. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, Allah onlara ödüllerini tam olarak verecektir. Allah zalimleri sevmez.

58. İşte bu sana, ayetlerden ve hikmetlerle dolu Zikir'den okuduğumuzdur.

59. Allah katında İsa'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir. Onu topraktan yarattı, sonra ona "Ol!" dedi. Artık o, olur.

60. Hak, Rabbindendir.O halde, kuşku duyanlardan olma!

61. Sana ilimden bir nasip geldikten sonra, hak konusunda seninle hüccet yarıştırana de ki, "Gelin; oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, öz benliklerimizi ve öz benliklerinizi çağıralım, mübâhele edelim de Allah'ın lanetini yalancılar üzerine salalım."

62. İşte, gerçek kıssanın ta kendisi budur! Allah'tan başka ilah yoktur. Ve **Allah**, elbette **Azîz'**dir, elbette **Hakîm**'dir.

63. Eğer yüz çevirirlerse, hiç kuşkusuz, Allah, bozguncuları çok iyi bilmektedir.

64. De ki, "Ey Ehlikitap! Sizin ve bizim aramızda aynı olan şu söze gelin: 'Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah'ın berisinden, kimimiz kimimizi rabler edinmesin!' Eğer yüz çevirirlerse şöyle söyle: "Tanık olun, biz müslümanlarız/Allah'a teslim olanlarız!"

65. Ey Ehlikitap! İbrahim hakkında neden çekişiyorsunuz? Oysaki Tevrat da İncil de ancak ondan sonra indirildi. Hâlâ aklınızı işletmeyecek misiniz?

66. İşte siz böyle insanlarsınız! Hakkında ilminiz olan şeyde hüccet yarıştırdınız. Peki, hakkında hiçbir bilginiz olmayan şeyde neden hüccet yarıştırıyorsunuz? Allah bilir ama siz bilmezsiniz.

67. İbrahim ne bir Yahudi idi ne de bir Hıristiyan. O, sadece Hanîf bir müslümandı/Allah'a teslim olandı. O müşriklerden değildi.

68. Şu bir gerçek ki, insanların İbrahim'e gönülce en yakın olanları, elbette ona uyanlar, bu Peygamber, bir de iman sahipleridir. **Allah,** müminlerin **Velî**'sidir.

69. Kitap ehlinden bir zümre, sizi bir saptırabilseler diye arzu ettiler. Oysaki onlar, kendilerinden başkasını saptırmazlar. Ama bunu fark etmiyorlar.

70. Ey Ehlikitap! Gerçeğe tanık olup durduğunuz halde, Allah'ın ayetlerini neden inkâr ediyorsunuz/Allah'ın ayetlerine neden nankörlük ediyorsunuz?!

71. Ey Ehlikitap! Neden hakkı bâtılla kirletiyorsunuz ve bilip durduğunuz halde gerçeği gizliyorsunuz?

72. Ehlikitap'tan bir zümre şöyle dedi: "Şu iman edenlere indirilene günün başlangıcında inanın, günün sonunda karşı çıkın. Belki bu sayede geriye/eskiye dönerler.

73. Dininize uyandan başkasına inanmayın." Söyle onlara: "Hidâyet, Allah'ın kılavuzlamasıdır. Size verilenin benzeri bir başkasına veriliyor yahut Rabbinizin katında tartışarak size üstün gelecekler diye mi bütün bunlar?" De ki, "Lütuf Allah'ın elindedir; onu dilediğine verir. **Allah Vâsî**'dir, varlığı sürekli genişletir; **Alîm**'dir, her şeyi en iyi şekilde bilir."

74. Rahmetini dilediğine özgüler. Allah, büyük lütfun sahibidir.

75. Ehlikitap'tan öylesi vardır ki, ona yüklerle emanet teslim etsen onu sana iade eder. Onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dînar emanet etsen, tepesine çökmedikçe onu sana geri vermez. Bunun sebebi şudur: Onlar, "Ümmîlerin, bizim aleyhimize yol bulmaları mümkün değildir." demişlerdir. Onlar, bilip durdukları halde, Allah hakkında yalan söylerler.

76. İş öyle değil! Kim ahdine vefa eder, takvaya sarılırsa hiç kuşkusuz, Allah takvaya sarılanları sever.

77. Allah'a verdikleri sözü ve yeminlerini basit bir bedel karşılığı satanlar var ya, işte onlar için âhirette hiçbir nasip yoktur. Allah onlarla konuşmayacaktır, kıyamet günü onlara bakmayacaktır, onları temizleyip arıtmayacaktır. Onlar için korkunç bir azap vardır.

78. Onlardan bir zümre vardır, aslında kitaptan olmayan bir şeyi siz kitaptan sanasınız diye, dillerini kitapla eğip bükerler. O, Allah katında olmadığı halde, "Bu, Allah katındandır." derler. Bilip durdukları halde, Allah hakkında yalan söylerler.

79. Hiçbir insana yakışmaz ki, Allah kendisine kitap, hüküm-hikmet ve peygamberlik versin de sonra o, insanlara "Allah'ın berisinden bana kullar olun!" desin. O ancak şöyle der: "Öğrettiğiniz şu kitaba ve okuyup araştırdıklarınıza dayanarak benliklerini Allah'a adamış Rabbânîler olun!"

80. Ve size, melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi de emretmez. Siz, müslümanlar haline geldikten sonra inkârı mı emreder size?

81. Ve unutma ki, Allah, peygamberlerden mîsaklarını almış, şöyle demişti: "Size kitaptan ve hikmetten nasip verdim. Sonra size elinizdekini doğrulayıcı bir resul geldiğinde, ona mutlaka inanacak ve ona muhakkak yardım edeceksiniz. Kabul ettiniz ve ağır yükümü üzerinize aldınız mı?" "Kabul ettik!" dediler. "O halde, tanık olun, sizinle

beraber ben de tanıklardanım." dedi.

82. Tüm bunlardan sonra yüz çevirenler, sapıkların ta kendileridir.

83. Hâlâ Allah'ın dininden gayrısını mı arıyorlar? Oysaki, göklerdeki şuurlular da, yerdekiler de ister istemez O'na teslim olmuşlardır ve yalnız O'na döndürüleceklerdir.

84. De ki, "Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına indirilmiş olana, Mûsa'ya, İsa'ya ve diğer nebilere Rablerinden verilmiş bulunana inandık. Onlardan hiçbirini ötekinden ayırmayız. Biz O'na teslim olanlarız."

85. Kim İslam'dan/Allah'a teslim olmaktan gayrı bir din ararsa artık o, ondan asla kabul edilmeyecektir. Ve o, âhirette hüsrana düşenlerdendir.

86. İmanlarından, resulün hak olduğuna tanıklık ettikten ve kendilerine ayan beyan deliller geldikten sonra küfre sapmış bir topluluğa Allah nasıl kılavuzluk eder? Allah, zalimler topluluğuna yol göstermez.

87. İşte böylelerinin cezası: Allah'ın, meleklerin ve tüm insanların laneti üzerlerine!

88. O lanet içinde sürekli kalacaklardır. Ne azap hafifletilecektir onlardan ne de yüzlerine bakılacaktır onların.

89. Ondan sonra tövbe edip hallerini düzeltenler müstesna. Hiç şüphesiz, Allah, çok affedici, çok merhametlidir.

90. İmanlarından sonra küfre sapmış, sonra da küfürde daha da azıtmış olanların tövbeleri asla kabul edilmeyecektir. Onlar, sapıkların ta kendileridir.

91. Gerçeği örtüp de nankörlüğe sapmış olarak ölenlere gelince, onların her biri kendini kurtarmak için dünya dolusu altın verse de asla kabul edilmeyecektir. Korkunç bir azap vardır onlar için. Hiçbir yardımcıları olmayacaktır.

92. Sevdiğiniz şeylerden başkalarına pay çıkarmadıkça ha-

yırda erginliğe/dürüstlüğe asla ulaşamazsınız. İnfak etmekte olduğunuz her şeyi, Allah çok iyi bilmektedir.

93. Tevrat indirilmeden önce İsrail'in kendi nefsine haram kıldığı şeyler dışında tüm yiyecekler İsrailoğulları'na helaldi. Onlara de ki, "Tevrat'ı ortaya getirin; doğru sözlü iseniz onu okuyun!"

94. Artık bundan sonra kim yalan düzüp Allah'a iftira ederse böyleleri zalimlerin ta kendileridir.

95. De ki, "Allah, doğrusunu söylemiştir/vaadinde sadıktır. Hadi, artık hanîf olarak İbrahim'in milletine uyun! Müşriklerden değildi o."

96. Şu bir gerçek ki, âlemlere bir bereket kaynağı ve yol gösterici olarak insanlar için kurulan ilk ev, Mekke'dekidir.

97. Açık-seçik deliller, İbrahim'in makamı vardır orada. Oraya giren, güvene ermiş olur. Yoluna gücü yetenin o evi ziyaret etmesi, insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Kim nankörlük ederse hiç kuşkusuz, **Allah** bütün âlemlere muhtaç olmayacak bir **Ganî'**dir.

98. De ki, "Ey Ehlikitap! Allah, yaptıklarınıza tanıklık ederken, Allah'ın ayetlerini neden inkâr ediyorsunuz?"

99. Şunu da söyle: "Ey Ehlikitap! Neden iman edenleri Allah yolundan alıkoyuyorsunuz? Gözünüzle gördüğünüz halde, Allah yolunu neden çarpıtmak istiyorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir."

100. Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilenlerden bir zümreye boyun eğerseniz sizi, imanınızdan sonra kâfirler haline getirirler.

101. Allah'ın ayetleri size okunuyor, Resulü de aranızda; peki, nasıl küfre sapıyorsunuz? Kim Allah'a sarılırsa dosdoğru yola iletilmiştir o.

102. Ey iman edenler! Allah'tan, kendisinden sakınmaya yaraşır biçimde

sakının! Müslümanlar olmanın/Allah'a teslim olmanın dışında bir hal üzere sakın can vermeyin.

103. Hep birlikte Allah'ın ipine yapışın, fırkalara bölünüp parçalanmayın; Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Birbirinizin düşmanı idiniz, Allah kalplerinizi uzlaştırıp kaynaştırdı da O'nun nimeti sayesinde kardeşler haline geldiniz. Ateşten bir çukurun kenarında idiniz; sizi oradan kurtardı. Allah size ayetlerini bu şekilde açıklıyor ki, doğruya ve güzele yol bulasınız.

104. İçinizden hayra çağıran, doğruluk ve güzelliği belirlenene özendiren, kötülük ve çirkinliği belirlenenden sakındıran bir topluluk olsun. Kurtuluş ve zafere erenler işte onlardır.

105. Kendilerine açık seçik kanıtlar geldikten sonra, fırkalara bölünüp ihtilafa düşenler gibi olmayın! Böyle olanlar için çok büyük bir azap vardır.

106. Gün gelir, bazı yüzler ağarır, bazı yüzler kararır. Yüzleri kararanlara şöyle denir: "İmanınızdan sonra küfre mi düştünüz? Hadi, saptığınız küfür yüzünden tadın azabı!"

107. Yüzleri ağaranlara gelince, onlar, Allah'ın rahmeti içindedirler. Sürekli ondadır onlar.

108. Bunlar sana Allah'ın ayetleri. Hak olarak okuyoruz sana onları. Allah, âlemlere zulüm istemiyor.

109. Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. İş ve oluşlar Allah'a döndürülür.

110. Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz: İyilik ve güzelliği belirlenmiş olana özendirirsiniz, kötülük ve çirkinliği belirlenmiş olandan sakındırırsınız, Allah'a iman edersiniz. Ehlikitap da iman etseydi, kendileri için, elbette hayırlı olurdu. İçlerinde müminler vardır ama onların çoğu sapıkların ta kendileridir.

111. Biraz eziyet dışında size asla zarar veremezler. Sizinle savaşırlarsa size sırtlarını dönerler. Sonra onlara yardım da edilmez.

112. Allah'tan bir ipe ve insanlardan bir ipe tutunmaları dışında, nerede bulunsalar üzerlerine zillet damgası vurulur. Allah'ın hışmına uğramışlardır. Üzerlerine miskinlik damgası vurulmuştur. Bu böyledir! Çünkü onlar, Allah'ın ayetlerine küfrediyor, haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı; isyan etmişlerdi, zulüm ve azgınlık sergiliyorlardı.

113. Ama hepsi bir değildir. Ehlikitap içinden Allah için başkaldıran/Allah hu-
zurunda el bağlayan/hak ve adaleti ayakta tutan/kalkınıp yükselen bir zümre de vardır; gece saatlerinde secdelere kapanmış olarak Allah'ın ayetlerini okurlar.

114. Allah'a ve âhiret gününe inanırlar, iyilik ve güzelliği belirlenmiş olana özendirirler, kötülük ve çirkinliği belirlenmiş olandan sakındırırlar. Hayır işlerde yarışırcasına koşarlar. İşte bunlar hayra ve barışa yönelik hizmet üretenlerdendir.

115. Yapmakta oldukları/yapacakları hiçbir hayır, nankörlükle karşılanmayacak/karşılıksız bırakılmayacaktır. Allah, takva sahiplerini çok iyi bilmektedir.

116. Küfre sapanlara gelince, onların malları da çocukları da kendilerine Allah'a karşı bir yarar asla sağlamayacaktır. Ateşin dostlarıdır onlar. Uzun süre kalacaklardır onun içinde.

117. Bu dünya hayatında harcamakta olduklarının durumu, bir rüzgâr örneğine benzer: Onda kavurucu bir soğuk vardır. Öz benliklerine zulmetmiş bir topluluğun ekinine değmiş de onu mahvetmiştir. Allah onlara zulmetmedi, onlar kendilerine zulmediyorlardı.

118. Ey iman sahipleri! Kendi dışınızdakilerden/seviyenizin altındakilerden bir kimseyi sırdaş edinmeyin. Sizi sarpa sardırıp perişan etmekten çekinmezler. Size sıkıntı verecek şeyi pek severler. Ağızlarından nefret ve öfke taşmaktadır. Göğüslerinin saklamakta olduğu ise daha büyüktür. Eğer aklınızı işletirseniz

Allah size ayetlerini açık seçik göstermiştir.

119. Siz öyle kişilersiniz ki, onlar sizi sevmedikleri halde siz onları seversiniz. Ve kitabın tümüne inanırsınız. Onlar ise sizinle karşılaştıklarında "İnandık!" derler; baş başa kaldıklarında ise size öfkelerinden parmak uçlarını ısırırlar. De ki onlara: "Öfkenizle geberin!" Allah, göğüslerin içindekini çok iyi bilmektedir.

120. Size bir iyilik dokunsa bu onları rahatsız eder. Size bir kötülük dokunsa bununla sevinir, ferahlarlar. Eğer sabreder, sakınır/korunursanız onların tuzakları size hiçbir şekilde zarar veremez. **Allah Muhît**'tir, yapmakta olduklarını çepeçevre kuşatmıştır.

121. Hani, sen ailenden erkenden ayrılmıştın da müminleri savaş için tutulması gereken noktalara yerleştiriyordun. Allah her şeyi çok iyi duyar, çok iyi bilir.

122. Sizden iki takım, korku ile bozulmak üzereydi. Halbuki **Allah** onların **Velî**'siydi. Müminler yalnız Allah'a güvenip dayansınlar.

123. Yemin olsun ki, ezik-boynu bükük olduğunuz bir sırada Allah size Bedir'de de yardım etmişti.O halde, Allah'tan sakının ki, şükredebilesiniz.

124. O sırada sen, müminlere şöyle diyordun: "Rabbinizin, indirilmiş üç bin melekle destek vermesi, size yetmiyor mu?"

125. İş, sanıldığı gibi değildir. Onlar, hemen şu anda üstünüze gelseler bile, eğer siz sabreder ve korunursanız, Rabbiniz sizi, üzerlerine nişan vurulmuş beş bin melekle destekler.

126. Allah, bunu size, bir müjde olması ve onunla kalplerinizi yatıştırması dışında da hiçbir şey için yapmamıştır.Yardım, **Azîz** ve **Hakîm** olan **Allah** katından başka hiçbir yerden gelmez!

127. Allah bunu yaptı ki, küfre sapanlardan bir kısmını bölüp ayırsın veya onları zelîl etsin de yıkık ve ürkek bir halde dönüp gitsinler.

128. İş ve hüküm konusunda sana düşen bir şey yoktur. Allah ya tövbelerini kabul ederek onları bağışlar yahut da zalim oldukları için onlara azap eder.

129. Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır. Dilediğini/dileyeni affeder; dilediğine/dileyene azap eder. Allah çok affedici, çok merhametlidir.

130. Ey iman sahipleri! Ribayı öyle kat kat katlayarak yemeyin! Allah'tan sakının ki, kurtuluşa erebilesiniz.

131. Kâfirler için hazırlanmış ateşten de sakının.

132. Allah'a ve resule itaat edin ki, merhamet görebilesiniz.

133. Rabbinizden bir bağışlanmaya ve eni göklerle yer kadar olan cennete doğru yarışır gibi koşuşun. O, takva sahipleri için hazırlanmıştır.

134. Onlar bollukta ve darlıkta infak ederler. Öfkelerini yutanlardır onlar, insanları affedenlerdir. Allah, güzel düşünüp güzel davrananları sever.

135. Onlar, çirkin bir iş yaptıklarında yahut öz benliklerine zulmettiklerinde, Allah'ı anımsarlar da günahları için af dilerler. Günahları Allah'tan başka kim affeder ki? Ve onlar yaptıklarında bile bile ısrar etmezler.

136. İşte bunların ödülleri Rablerinden bir bağışlanma ve altlarından ırmaklar akan cennetler olacaktır. Sürekli kalacaklardır orada. İş yapıp değer üretenlerin ücreti ne güzeldir!

137. Sizden önce de yollar-yöntemler gelip geçmiştir. O halde yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların sonu nice olmuştur görün.

138. Bu, insanlara bir açıklama, korunup sakınanlara da bir öğüt ve kılavuzdur.

139. Gevşemeyin, tasalanmayın! Eğer inanıyorsanız üstün olan sizsiniz!

140. Size bir yara değiyorsa, o topluma da benzeri bir yara mutlaka değmiştir. Bak işte günler! Biz onları insanlar arasında dolandırır dururuz. Allah, bu sayede,

iman edenleri bilecek, sizden tanıklar/şehitler edinecektir. Allah, zulme sapanları sevmez.

141. Tüm bunlar, Allah iman edenleri iyice seçip arındırsın ve küfre sapanları mahvetsin diyedir.

142. Yoksa siz, Allah içinizden uğraşıp didinenleri seçmeden, sabredenleri seçmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?

143. Yemin olsun ki siz, onunla karşılaşmadan önce ölümü arzuluyordunuz. İşte gördünüz onu ve bakıp duruyorsunuz.

144. Muhammed bir resulden başkası değildir. Ondan önce de resuller gelip geçmiştir. Şimdi o ölse yahut öldürülse ökçeleriniz üzerine gerisin geri mi döneceksiniz! İki ökçesi üzerine geri dönen, Allah'a hiçbir şekilde zarar veremez. Allah, şükredenleri ödüllendirecektir.

145. Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kişi ölmez. Vakti belirlenmiş bir yazıdır o. Dünya çıkarını gözetene ondan veririz; âhiret yararını gözetene de ondan veririz. Şükredenleri ödüllendireceğiz biz.

146. Nice peygamber, beraberinde kendisini Rabb'e adayan birçok kişi bulunduğu halde savaşmıştır. Onlar, Allah yolunda kendilerine gelip çatan zorluklar yüzünden gevşememiş, zayıflık göstermemiş, susup pusmamışlardır. Allah sabredenleri sever.

147. Sözleri yalnız şu olmuştur: "Ey Rabbimiz! Bağışla bizim günahlarımızı, affet işlerimizdeki taşkınlığımızı, sağlam bastır ayaklarımızı ve yardım et bize küfre sapan topluma karşı!"

148. Allah da onlara, hem dünya nimetini verdi hem de âhiret sevabının en güzelini. Allah, güzel düşünüp güzellik sergileyenleri sever.

149. Ey iman edenler! Eğer küfre sapanlara itaat ederseniz sizi ökçeleriniz üstüne gerisin geri çevirirler de hüsrana uğrayanlar haline gelirsiniz.

150. Hayır, hayır! Sizin **Mevlâ**'nız **Allah'**tır. Ve O, yardımcıların en hayırlısıdır.

151. Allah'ın, kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a ortak koştukları için, küfre sapanların kalplerine korku salacağız. Barınakları ateştir onların. Ne kötüdür o zalimlerin varacakları yer!

152. Yemin olsun ki, siz onları Allah'ın izniyle öldürmekteyken, Allah size vaadini doğrulamıştı. Nihayet, siz korkuya kapıldınız, yapılacak iş hususunda çekiştiniz. Ve Allah, sevdiğiniz şeyi size gösterdikten sonra isyan ettiniz. İçinizden bir kısmı dünyayı istiyordu, bir kısmınız ise âhireti istiyordu. Sonra, sizi imtihan etmek için onlardan uzaklaştırdı. Yemin olsun, sizi affetmişti. Allah, müminlere karşı lütuf sahibidir.

153. Siz şaşkınlıkla sağa sola kaçıyor, hiç kimseye dönüp bakmıyordunuz. Resul ise arkanızdan sizi çağırıyordu. Böylece Allah size keder üstüne keder verdi ki, elinizden uçup gidene de size isabet edene de üzülmeyesiniz. Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

154. Sonra bu kederin ardından üzerinize, içinizden bir takımı sarıp kuşatan, güven verici bir uyku indirdi. Bir takım da -gerçekten onlar kendi canlarının derdine düşmüştü- Allah hakkında gerçekdışı sanılara, Cahiliye düşüncelerine kapılıyordu. "Şu işten bize bir şey var mı?" diyorlardı. De ki, "Emir/iş ve oluş tümüyle Allah'ındır!" Öz benliklerinde, sana açıklamaz oldukları şeyler saklıyorlar. Diyorlar ki, "Bu işten bizim lehimize bir şey olsaydı, şuracıkta öldürülmezdik." Söyle onlara: "Evlerinizde kalsaydınız bile, üzerlerine ölüm yazılmış olanlar, uzanacakları yerleri muhakkak boylayacaklardı." Bu, Allah, göğüslerinizdekini denesin, kalplerinizdekini ortaya çıkarsın diyedir. Allah, göğüslerin özünü çok iyi bilir.

155. İki topluluğun karşılaştığı gün geri dönüp gidenleriniz var ya, yaptıkları bazı işler yüzünden şeytan onların ayağını kaydırmak istemişti.Yemin olsun, **Allah** onları yine de affetti. **Allah Gafûr'**dur, **Halîm**'dir.

156. Ey iman sahipleri! Yeryüzünde dolaşan yahut gazaya çıkan kardeşleri için şöyle diyen inkârcılar gibi olmayın: "Yanımızda olsaydılar ölmezlerdi, öldürülmezlerdi." Allah bunu onların kalplerinde bir özlem yapacaktır. Allah, diriltir de öldürür de. Allah, yapıp ettiklerinizi en iyi şekilde görmektedir.

157. Allah yolunda öldürülür yahut ölürseniz, Allah'tan bir bağışlanma ve bir merhamet/bir sevgi onların derleyip topladıklarından çok daha iyidir.

158. Ölür yahut öldürülürseniz elbette ki, Allah'a götürüleceksiniz.

159. Allah'tan bir merhamet/bir sevgi/bir şefkat sayesindedir ki, sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba saba, katı yürekli olsaydın senin çevrenden kesinlikle dağılır giderlerdi. O halde, bağışla onları, af dile onlar için; iş ve yönetim konusunda da onlarla şûraya git. Bir kez azmettin mi de artık Allah'a güvenip dayan! Allah, tevekkül edenleri sever.

160. Allah size yardım ederse hiç kimse size galip gelemez! Eğer sizi yüzüstü bırakırsa O'ndan başka size kim yardım edebilir? Artık müminler yalnız Allah'a güvenip dayansınlar!

161. Bir peygamberin emanete hıyanet etmesi/kamu malından aşırması olacak şey değildir. Her kim hıyanet edip kamu malından bir şey aşırırsa, aşırdığını kıyamet günü yüklenip getirir. Sonra her benliğe; kazandığı tam olarak ödenir. Hiç birine zulmedilmez.

162. Allah'ın hoşnutluğunu izleyen kişi, Allah'ın gazabına uğrayan ve barınağı cehennem olan kişiyle aynı mıdır? Ne kötü varış yeridir o!

163. Onlar, Allah katında derece derecedirler. Allah, yapmakta olduklarını iyice görmektedir.

164. Yemin olsun ki, Allah müminlere lütufta bulunup onları minnettar bırakmıştır: Kendi içlerinde onlara öyle bir resul gönderdi ki, onlara Allah'ın ayetlerini okuyor, onları temizleyip arındırıyor, onlara kitabı ve hikmeti öğretiyor. Oysaki onlar, bundan önce açık bir sapıklığın tam içindeydiler.

165. Size, başkalarına iki katını dokundurduğunuz bir musibet dokununca, "Bu da nereden!" mi dediniz? De ki, "O, sizin öz benliklerinizdendir." **Allah**, her şeye **Kadîr**'dir.

166. İki topluluğun karşılaştığı gün sizin başınıza gelen, Allah'ın izniyledir ve Allah, müminleri bilsin diyedir.

167. Ve ikiyüzlülük yapan münafıkları bilsin diye. Onlara, "Hadi, gelin, Allah yolunda çarpışın yahut savunma yapın!" dendiğinde, "Savaştan haberimiz olsaydı sizi elbette izlerdik!" dediler. O gün onlar, imandan çok küfre yakın idiler. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlar. Allah, onların gizlemekte oldukları şeyi çok iyi bilmektedir.

168. Yerlerinde oturup da kardeşleri için, "Bizi dinlemiş olsalardı öldürülmeyeceklerdi." diyenlere şöyle söyle: "Eğer doğru sözlüler iseniz, kendi benliklerinizden uzaklaştırın ölümü!"

169. Allah yolunda öldürülmüş olanları ölüler sanma sakın. Hayır! Onlar diridirler. Rablerinin katında rızıklandırılıyorlar.

170. Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiğiyle sevinçlidirler. Ve arkada kalıp kendilerine katılmamış olanlara şunu müjdeliyorlar: Onlar için korku yoktur; tasalanmayacaklardır onlar.

171. Allah'tan bir nimeti, bir lütfu ve Allah'ın müminlerin ödülünü vermezlik etmeyeceğini de müjdelerler.

172. O müminler ki, kendilerine yara isabet ettikten sonra bile Allah'ın ve resulün çağrısına cevap verdiler. Onlar içinden, güzel işler yapıp takvaya sarılanlara büyük bir ödül vardır.

173. O müminler ki, halk kendilerine, "Halk size karşı bir araya gelmiş, korkun onlardan!" dediklerinde, bu onların imanını artırdı da şöyle söylediler: "**Allah** bize yeter! Ne güzel **Vekîl**'dir O!"

174. Böyle olduğu içindir ki, Allah'tan bir nimet ve lütufla geri döndüler, hiçbir kötülük dokunmamıştı onlara. Allah'ın rızasını izlediler. Allah çok büyük bir lütfun sahibidir.

175. İşte size şeytan. O yalnız kendi dostlarını korkutur. Eğer inananlarsanız onlardan korkmayın, benden korkun!

176. Küfür içinde koşuşanlar sana üzüntü vermesin! Şu bir gerçek ki, onlar Allah'a hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah, onlara âhirette bir nasip vermemeyi istemektedir. Onlar için çok büyük bir azap öngörülmüştür.

177. İman karşılığında küfrü satın alanlar, Allah'a herhangi bir biçimde asla zarar veremezler. Korkunç bir azap vardır onlar için.

178. Küfre sapanlar, onlara süre tanımamızın kendileri için hayırlı olduğunu asla düşünmesinler. Onlara, biraz daha günah işlesinler diye süre veriyoruz. Rezil edici bir azap var onlar için.

179. Allah, müminleri şu üzerinde bulunduğunuz halde bırakmayacaktır. Sonuçta pisi temizden ayıracaktır. Allah sizi gaybı bilir duruma da getirmeyecektir. Şu var ki, Allah, resullerinden dilediğini seçer. O halde, Allah'a ve resullerine inanın. Eğer inanır, korunursanız sizin için büyük bir ödül vardır.

180. Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği şeyde cimrilik edenler, bunun kendi-

leri için hayırlı olduğunu sanmasınlar. Tam aksine, bu onlar için bir şerdir. O cimrilik konusu yaptıkları şey, kıyamet günü bir tasma gibi boyunlarına dolandırılacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır! Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

181. Yemin olsun ki, Allah, "Allah yoksuldur, bizler zenginleriz!" diyenlerin sözünü işitti. Dediklerini de yazacağız, haksız yere peygamberleri öldürmelerini de. Ve şöyle diyeceğiz: "Tadın, yakıp pişiren azabı!"

182. Bu, kendi ellerinizin üretip önden gönderdiği yüzündendir. Allah, kullara asla zulmedici değildir.

183. Onlar şöyle demişlerdi: "Allah bize ant verdi, kendisi bize ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir resule inanmayacağız." Söyle onlara: "Size benden önce o dediğinizle birlikte açık deliller getiren resuller gelmişti. Peki, madem doğru sözlülerdiniz neden onları katlettiniz?"

184. Seni yalanladılarsa, senden önce de resuller yalanlandı. Açık seçik deliller, kutsal sayfalar ve aydınlatıcı kitabı getirmişlerdi onlar.

185. Her benlik ölümü tadacaktır! Hak ettiğiniz karşılıklar size, kıyamet günü, eksiksiz bir biçimde mutlaka verilecektir. Ateşten uzaklaştırılıp cennete sokulan kesinlikle kurtulmuş olacaktır. İğreti hayat, aldatıcı bir yararlanmadan başka şey değildir.

186. Yemin olsun ki, mallarınızla da canlarınızla da imtihan edileceksiniz! Ve yemin olsun ki, sizden önce kendilerine kitap verilenlerden de şirke batanlardan da incitici çok şey dinleyeceksiniz! Sabreder, sakınıp korunursanız işte bu, iş ve oluşların en zorlularındandır.

187. Allah, kendilerine kitap verilenlerden şu yolda mîsak almıştı: "Onu insanla-

ra mutlaka açık seçik bildireceksiniz, onu saklamayacaksınız." Ama onlar kitabı sırtlarının gerisine attılar, basit bir ücret karşılığı onu sattılar. Ne kötü şey satın alıyorlar!

188. O ettikleriyle zevklenip mağrur olan, yapmadıkları şeylerle de övülmeyi seven kişileri bir şey sanma. Sonuç olarak, onları azaptan kurtulmuş sanma. Korkunç bir azap vardır onlar için.

189. Göklerin de yerin de mülkü/yönetimi Allah'ındır! Allah **Kadîr**'dir, her şeye gücü yeter.

190. Şu bir gerçek ki, göklerin ve yerin yaratılışında, geceyle gündüzün birbiri ardınca gelişinde, akıllarını/gönüllerini işletenler için çok ibretler vardır.

191. Onlar o kişilerdir ki, ayakta, otururken, yan yatarken hep Allah'ı zikrederler; göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler: "Ey Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Şanın yücedir senin! Ateş azabından koru bizi!"

192. "Ey Rabbimiz! Sen birini ateşe soktun mu onu tam rezil etmişsindir. Zalimlerin, yardımcıları olmayacaktır."

193. "Ey Rabbimiz! Bir çağırıcının, "Rabbinize inanın!" diye imana çağırdığını işittik ve iman ettik. Ey Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla bizim. Kötülüklerimizin üstünü ört ve bize iyilerle birlikte ölmek nasip et!"

194. "Ey Rabbimiz! Resullerin aracılığıyla bize vaat etmiş olduğunu da bize ver; kıyamet günü bizi rezil etme! Sen, vaadine asla ters düşmezsin."

195. Rableri onlara cevap verdi: "Ben sizden, erkek veya kadın hiçbir çalışanın ürettiğini boşa çıkarmayacağım. Hep birbirinizdensiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda işkenceye uğratılanlar, çarpışıp da öldürülenler var ya, onların kötülüklerini yemin olsun örteceğim. Ve yemin olsun ki, onları, Allah katın-

dan bir karşılık olarak, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağım." Allah katındandır karşılıkların en güzeli.

196. Küfre sapanların öyle belde belde dolaşmaları seni sakın aldatmasın!

197. Azıcık bir nimetlenmedir o. Sonra onların varacağı yer cehennem olacaktır. Ne kötü yataktır o!

198. Ama Rablerinden sakınanlar için altlarından ırmaklar akan cennetler var. Allah katından bir konukseverlikle sürekli kalıcıdırlar orada. Allah katındaki ödüller iyiler için daha hayırlıdır.

199. Ehlikitap'tan öyleleri var ki, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene inanırlar. Allah karşısında ürperirler; Allah'ın ayetlerini basit bir ücret karşılığı satmazlar. İşte bunlar için Rableri katında kendilerine özgü ödüller vardır. Allah, hesabı, çabucak görüverir.

200. Ey iman sahipleri! Sabredin, sabır yarışı yapın, nöbet tutarak savaşa hazırlıklı bulunun ve Allah'tan sakının ki, kurtuluşa erebilesiniz.

HAŞR SURESİ
(95/59. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Göklerde ne var, yerde ne varsa **Allah**'ı tespih etmiştir. **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

2. Ehlikitap'tan küfre sapanları, ilk toplanma gününde yurtlarından O çıkardı. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız; onlarsa kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını zannetmişlerdi. Ama Allah onlara hiç

ummadıkları yerden geldi, yüreklerine korku saldı; kendi evlerini kendi elleriyle ve iman sahiplerinin elleriyle tahrip ediyorlardı. Artık ibret alın, ey gözleri olanlar!

3. Eğer Allah onlar üzerine sürgünü yazmamış olsaydı, onlara mutlaka dünyada azap ederdi. Âhirette de onlara ateş azabı vardır.

4. Çünkü onlar, Allah'a ve resulüne kafa tuttular. Kim Allah'a kafa tutarsa, bilsin ki, Allah'ın azabı çok çetindir.

5. Bir hurma ağacını kestiniz, yahut onu kökleri üzerine dikili bıraktınızsa, bu Allah'ın izniyledir; yoldan çıkmışları rezil etmesi içindir.

6. Allah'ın onlardan resulüne aktardığı ganimetlere gelince, siz onun için ne at bindiniz ne deve sürdünüz; ama Allah, resullerini dilediği kimselerin üzerine salar. Allah her şeyi yapmakta sonsuz kudret sahibidir.

7. Allah'ın, kentler halkından resulüne zahmetsizce aktardığı mal ve nimetler şunlar içindir: Allah, Peygamber, yakınlar, yetimler, yoksullar, yolda kalmışlar. Bu böyle düzenlenmiştir ki, o mal ve nimetler sizden yalnız zengin olanlar arasında dönüp duran bir kudret aracı olmasın. Resul size ne verdiyse onu alın; sizi neden yasakladıysa ona son verin ve Allah'tan sakının! Hiç kuşkusuz, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

8. Sözü edilen o mallar, göçmen yoksullar içindir. Onlar ki, yurtlarından çıkarılıp mallarından yoksun bırakılmışlardır; Allah'tan bir lütuf ve bir hoşnutluk peşindedirler; Allah'a ve resulüne yardım ederler. İşte onlardır, özü-sözü doğru olanlar.

9. Onlardan önce yurda konmuş ve imana sarılmış olanlar, kendilerine hicret edenleri severler. Onlara verilenlerden ötürü göğüslerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendilerinin ihtiyaçları olsa bile, ötekileri kendi nefslerine tercih ederler. Nefsinin cimriliğinden/doymazlığından korunanlar,

kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

10. Onlardan sonra gelenler de şöyle derler: "Rabbimiz! Bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi affet; kalplerimizde, inananlara karşı bir düşmanlık bırakma! Rabbimiz, sen çok şefkatli, çok merhametlisin!"

11. Görmedin mi o ikiyüzlülüğe sapanları ki, Ehlikitap'tan inkâra giden dostlarına şöyle diyorlar: "Eğer toprağınızdan çıkarılırsanız, yemin olsun, sizinle birlikte biz de çıkacağız. Sizinle ilgili olarak hiçbir zaman kimseye boyun eğmeyeceğiz. Eğer sizinle savaşılırsa mutlaka size yardım edeceğiz."Allah tanıktır ki, onlar kesinlikle yalancıdırlar.

12. Eğer çıkarılsalar onlarla beraber çıkmazlar; eğer savaşa mâruz bırakılsalar onlara yardım etmezler; yardım etmeye kalksalar da mutlaka arkalarını dönüp kaçarlar. Sonunda kendilerine de yardım edilmez.

13. Onların gönüllerinde, korku bakımından siz, Allah'tan daha zorlusunuz. Bu böyledir, çünkü onlar anlamayan bir topluluktur.

14. Onlar sizinle toplu halde değil ancak müstahkem kaleler içinde yahut duvarlar arasından savaşabilirler. Onların kendi aralarındaki kavgaları/çıkmazları/bunalımları çetindir/ciddîdir. Sen onları birlik/beraberlik halinde sanıyorsun, oysaki onların kalpleri darmadağınık/parça parçadır. Böyledir; çünkü onlar akıllarını işletmeyen bir topluluktur.

15. Kendilerinden biraz önce günahlarının vebalini tadanlara benziyorlar. Acı bir azap var onlara!

16. Durumları, şeytanın durumuna benziyor. Hani, şeytan, insana, "Küfret/inkâr et!" der, insan küfür ve inkâra sapınca da şöyle konuşur: "Vallahi, ben senden uzağım; ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım!"

17. Bu yüzden ikisinin de sonu, içinde uzun süre kala-

cakları ateşe girmek oldu. Zalimlerin cezası işte budur!

18. Ey iman edenler! Allah'tan sakının! Ve her benlik, yarın için önden ne gönderdiğine bir baksın! Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

19. O kimseler gibi olmayın ki, Allah'ı unuttular da Allah da onlara öz benliklerini unutturdu. Yoldan çıkmışların ta kendileridir onlar.

20. Ateşin dostlarıyla cennetin dostları bir olmaz. Cennetin dostları, kurtuluşu/zaferi elde edenlerin ta kendileridir.

21. Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağın üzerine indirseydik, her halde sen onu Allah korkusundan huşû ile boynunu bükmüş, çatlayıp yarılmış görürdün. Biz bu benzetmeleri insanlar için yapıyoruz ki, inceden inceye düşünebilsinler.

22. Öyle **Allah** ki O, tanrı yok O'ndan başka. Gaybı da görünen âlemi de bilen O! **Rahman** O, **Rahîm** O.

23. Öyle Allah ki O, ilah yok O'ndan gayrı! **Melik, Kuddûs, Selâm, Mümin, Müheymin, Azîz, Cebbâr, Mütekebbir. Allah,** onların ortak koşmalarından/ortak koştuklarından yücedir, arınmıştır!

24. **Allah**'tır O! **Haalik, Bâri', Musavvir**'dir O! En güzel isimler/Esmâül Hüsna O'nundur. Göklerde ne var, yerde ne varsa O'nu tespih eder. **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

CUMUA SURESİ
(96/62. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Göklerdekiler ve yerdekiler o **Melik**, o **Kuddûs**, o **Azîz**, o **Hakîm Allah**'ı tespih ediyor.

2. O Allah'tır ki, ümmîlere içlerinden bir resul göndermiştir de o, onlara Allah'ın ayetlerini okur, onları arıtıp temizler, onlara kitabı ve hikmeti öğretir. Onlar bundan önce tam bir sapıklık içine gömülmüşlerdi.

3. O resulü, ümmîlerden olup da henüz onlara katılmamış bulunan başka kimselere de gönderdi. O'dur **Azîz**, O'dur **Hakîm.**

4. İşte bu, Allah'ın lütfudur ki, onu dilediğine verir. Allah, büyük lütfun sahibidir.

5. Sırtlarına Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların durumu, kutsal kitap parçaları taşıyan eşeğin durumuna benzer. Allah'ın ayetlerini yalanlayan topluluğun vücut verdiği örnek ne kötüdür! Allah, zulme sapmış bir topluluğu doğruya ve güzele ulaştırmaz.

6. De ki, "Ey Yahudileşenler! Eğer insanlar arasında yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğunu sanıyorsanız, buna gerçekten inanıyorsanız, hadi, ölümü isteyin!"

7. Ama onlar, ellerinin üretip önden gönderdikleri yüzünden ölümü asla temenni edemezler. Allah, zalimleri bilmektedir.

8. Şunu da söyle: "O kaçmakta olduğunuz ölüm, işte o, size mutlaka ulaşacaktır. Sonra, görülmeyeni de görüleni de bilene döndürüleceksiniz. O, size yapıp etmiş olduklarınızı haber verecektir."

9. Ey inananlar! Cuma günü,

namaz/dua için çağrı yapıldığında, Allah'ı anmaya/Allah'ın Kur'an'ına koşun! Alışverişi bırakın! Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.

10. Namaz/dua yerine getirilince hemen yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan nasibinizi arayın! Allah'ı çok anın ki, kurtuluşa erebilesiniz.

11. Bir ticaret yahut oyun-eğlence görür görmez, dağılıp ona yöneldiler de seni ayaküstü bıraktılar. Onlara de ki, "Allah katında bulunan, eğlenceden de ticaretten de hayırlıdır! Ve Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

AHZÂB SURESİ
(97/33. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey Peygamber! Allah'tan kork ve küfre batmışlarla münafıklara itaat etme! Kuşkusuz, **Allah Alîm** ve **Hakîm'**dir.

2. Rabbinden sana vahyedilene uy! Allah, yapmakta olduklarınızdan en iyi biçimde haberdardır.

3. Allah'a dayanıp güven! Vekil olarak Allah yeter.

4. Allah, bir adamın göğüs boşluğunda iki kalp yaratmamıştır. Zıhar yaptığınız eşlerinizi sizin anneniz yapmamıştır, evlatlıklarınızı da sizin oğullarınız kılmamıştır. Bu konularda söylediğiniz sözler, ağızlarınızın bir lakırdısıdır. Allah, hakkı söyler ve O, gerçek yola kılavuzlar.

5. Evlatlıklarınızı öz babalarına nispet ederek çağırın! Böyle yapmanız Allah katında adalete daha uygundur. Eğer onların babalarını bilmiyorsanız, o takdirde onlar sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Yanı-

larak işlediğiniz şeyde, üzerinize günah yoktur; fakat kalplerinizin kastetmiş oldukları müstesna. Ve **Allah Gafûr** ve **Rahîm**'dir.

6. O peygamber, müminlere öz benliklerinden daha dost, daha yakındır. Onun eşleri de o müminlerin anneleridir. Anne tarafından akraba olanlar da Allah'ın kitabında, birbirlerine diğer müminlerden ve muhacirlerden daha yakındırlar. Ancak yakın dostlarınız için örfe uygun bir vasiyette bulunmanız müstesnadır. Bu, kitapta satırlara geçirilmiştir.

7. Biz, peygamberlerden mîsaklarını almıştık. Senden de mîsak aldık. Nûh'tan, İbrahim'den, Mûsa'dan, Meryem oğlu İsa'dan, bunların hepsinden kuvvetli bir sözleşmeyle mîsak aldık;

8. Ki, Allah, özüyle sözü bir olanlardan doğruluklarını sorsun. Küfre batmışlara ise korkunç bir azap hazırlamıştır.

9. Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani, üstünüze ordular gelmişti de biz onların üzerine bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz ordular salmıştık. Allah, yapmakta olduklarınızı iyice görmektedir.

10. Hani, onlar, üst yanınızdan, alt tarafınızdan size saldırmıştı da gözler kaymış, yürekler gırtlaklara ulaşmıştı. Allah hakkında türlü zanlarda bulunuyordunuz.

11. İşte orada müminler belaya uğratılarak imtihan edilmişler ve şiddetli bir zelzeleyle sarsılmışlardı.

12. Münafıklarla, kalplerinde maraz olanlar şöyle diyorlardı: "Allah ve resulü bize, bir aldanıştan başka bir şey vaat etmemiş."

13. Hani, onlardan bir topluluk şöyle demişti: "Ey Yesrib halkı, duracak yeriniz yok, hemen geri dönün!" İçlerinden bir fırka da Peygamber'den izin istiyor, "İnan olsun, evlerimiz kaygı duyulacak durumda" diyorlardı. Oysaki evleri kaygı duyulacak durumda değildi; sadece kaçmak istiyorlardı.

14. Eğer Medine'nin her yanından üzerlerine gelinseydi de onların kent içinde fitne çıkarmaları istenseydi, onu mutlaka yaparlardı; o konuda fazla gecikmezlerdi.

15. Yemin olsun ki, onlar daha önce, geri dönüp kaçmayacaklarına ilişkin Allah'a söz vermişlerdi. Ve Allah'a verilen söz sorumluluk gerektirirdi.

16. De ki, "Eğer ölümden yahut öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmak size hiçbir yarar sağlamaz. Böyle bir durumda sadece azıcık/az bir süre nimetlendirilirsiniz."

17. De ki, "Allah size bir kötülük murat eder yahut bir rahmet dilerse, Allah'la aranıza kim girebilir?" Onlar kendileri için, Allah'tan başka ne bir dost bulabilirler ne de bir yardımcı.

18. Allah, içinizden hem tembellik edip hem de başkalarını geri bırakanları ve kardeşlerine, "Hadi, bize gelin!" diyenleri biliyor. Zaten onlar savaşa/zora çok az gelirler.

19. Size karşı cimrilik/kıskançlık ederler. Korku geldiğinde onları sana bakar halde görürsün. Korku gittiğinde ise hayra karşı kıskançlık yüzünden sizi keskin dillerle yaralarlar. Ölümden üzerine baygınlık çökmüş biri gibidirler. Bunlar iman etmemişlerdir. Bu yüzden de Allah, amellerini boşa çıkarmıştır. Bunu yapmak Allah için çok kolaydır.

20. Düşman hiziplerin gitmediğini sanıyorlar. Düşman hizipler gelecek olsalar, onlar isterler ki, bedevîler içinde bulunsunlar da sizinle ilgili haberleri sorsunlar. Şayet içinizde bulunsalardı, pek azı müstesna, savaşmayacaklardı.

21. Yemin olsun, Tanrı elçisinde sizin için, Tanrı'yı ve âhiret gününü arzu edenlerle Tanrı'yı çok ananlara güzel bir örnek vardır.

22. Müminler, düşman hizipleri gördüklerinde şöyle demişlerdir: "Allah'ın ve resulünün bize vaat ettiği işte budur. Ve Allah da resulü de doğru sözlüdür." Bu onların sadece iman ve teslimiyetlerini artırdı.

23. İnananlardan öyle erler vardır ki, Allah'a verdikleri sözde sadakatle dururlar. Onlardan bazısı adadığını yerine getirdi, bazısı da bekliyor. Söz ve ahitlerini asla değiştirmediler.

24. Çünkü Allah, doğru sözlülere doğruluklarının karşılığını verecek. İkiyüzlülere de dilerse azap edecek. Belki de onlara tövbe nasip edecek. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

25. Allah, küfre sapanları öfkeleriyle yüz geri etti; hiçbir hayra ulaşamadılar. Allah, çarpışma sırasında müminler için yeterli oldu. **Allah Kavî**'dir, **Azîz**'dir.

26. Allah, Ehlikitap'tan onlara arka çıkanları, kulelerinden/kalelerinden indirdi, kalplerine korku saldı: Bir kümesini öldürüyordunuz, bir kümesini de esir ediyordunuz.

27. Sizi onların yerlerine-yurtlarına, mallarına ve henüz ayak basmadığımız bir toprağa mirasçı kıldı. Allah'ın her şeye gücü yeter.

28. Ey Peygamber, eşlerine şöyle söyle: "Eğer şu iğreti dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız, haydi gelin, sizi nimetlendireyim ve sizi güzellikle serbest bırakayım!"

29. "Eğer Allah'ı, resulünü ve âhiret yurdunu istiyorsanız bilin ki, Allah sizin güzel düşünüp güzel hareket edenlerinize büyük bir ödül hazırlamıştır."

30. Ey peygamber hanımları! Sizden kim açık/kanıtlanmış bir edepsizlik yaparsa, kendisi için azap iki katına çıkarılır. Ve bu, Allah için çok kolaydır.

31. Sizden kim, Allah'a ve resulüne itaat eder, iyilik yaparsa, ona da ücretini iki kat olarak veririz. Kendisi için bol ve bereketli bir rızık da hazırlamışızdır.

32. Ey peygamber hanımları! Siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz. Eğer korunup takvaya sarılıyorsanız sözü kırıtarak söylemeyin ki, kalbinde maraz bulunan biri ümide kapılmasın. Örfe uygun söz söyleyin.

33. Evlerinizde de vakarlı oturun! İlk Cahiliye teşhirciliği gibi kendinizi teşhir etmeyin! Namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin, Allah'a ve resulüne itaat edin! Allah sizden kiri/lekeyi gidermek istiyor ey Ehlibeyt, sizi tam bir biçimde temizlemek istiyor.

34. Evlerinizde Allah'ın ayetlerinden ve hikmetten okunanları hatırlayın! Kuşkusuz, **Allah Latîf**'tir, **Habîr**'dir.

35. Allah şu kişiler için bir affediş ve büyük bir ödül hazırlamıştır: Müslüman erkekler, Müslüman kadınlar, mümin erkekler, mümin kadınlar, itaat eden erkekler, itaat eden kadınlar, özü sözü doğru erkekler, özü sözü doğru kadınlar, sabreden erkekler, sabreden kadınlar, Allah korkusuyla ürperen erkekler, Allah korkusuyla ürperen kadınlar, sadaka veren erkekler, sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler, oruç tutan kadınlar, edep yerlerini/ırzlarını koruyan erkekler, edep yerlerini/ırzlarını koruyan kadınlar, Allah'ı çok anan erkekler, Allah'ı çok anan kadınlar.

36. Allah ve resulü bir işte hüküm verdiklerinde, inanmış bir erkekle inanmış bir kadının, işlerini kendi isteklerine göre belirleme hakları yoktur. Allah'a ve resulüne isyan eden, açık bir sapıklığa batıp gitmiş demektir.

37. Hani, sen Allah'ın nimetlendirdiği, senin de lütufta bulunduğun kişiye, "Eşini nikâhında tut, Allah'tan sakın!" diyordun ama, Allah'ın açıklayacağı bir şeyi de içinde saklıyordun; insanlardan korkuyordun. Oysaki kendisinden korkmana Allah daha çok hak sahibidir/daha layıktır. Zeyd o kadından ilişiğini kesince onu sana nikâhladık ki, evlatlıkları eşleriyle ilişkilerini kestiklerinde, müminler için o kadınlarla evlenmede bir güçlük olmasın. Zaten Allah'ın emri yerine getirilmiştir.

38. Allah'ın kendisine farz kıldığı şeyde peygambere hiçbir vebal yoktur. Daha önce gelip geçmişlerde de Allah'ın

yolu-yöntemi buydu. Allah'ın emri, belirlenmiş bir kaderdir/ölçüdür.

39. Onlar ki, Allah'ın peygamberlik beyyinelerini tebliğ edip O'ndan korkarlar, Allah'tan gayrı hiç kimseden korkmazlar. Hesap sorucu olarak Allah yeter!

40. Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir; O, Allah'ın resulü ve nebilerin sonuncusudur. Allah her şeyi gereğince biliyor.

41. Ey iman edenler! Allah'ı çok anın!

42. O'nu sabah akşam tespih edin!

43. O, odur ki sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarsın diye size acıyor/destek veriyor. Melekleri de öyle yapıyor. Zaten O, inananlara karşı çok merhametlidir.

44. Kendisine kavuştukları gün onların esenlik dilekleri şöyledir: "Selam!" O, onlar için seçkin ve bereketli bir ödül hazırlamıştır.

45. Ey Peygamber! Hiç kuşkusuz, biz seni bir tanık, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

46. Ve Allah'ın izniyle bir davetçi, ışık saçan bir kandil olarak.

47. Ve muştula inananlara: Kendilerine Allah'tan büyük bir lütuf vardır.

48. İnkârcılara, ikiyüzlülere itaat etme, onların ezalarına aldırma; Allah'a tevekkül et! Vekil olarak Allah yeter.

49. Ey iman edenler! Mümin kadınları nikâhlayıp da kendilerini, onlara dokunmadan boşarsanız, sizin belirleyeceğiniz bir iddet boyunca onları bekletme hakkınız yoktur. O halde, böyle durumlarda onları nimetlendirin ve kendilerini güzelce serbest bırakın.

50. Ey Peygamber! Biz sana şu hanımları helal kıldık: Mehirlerini verdiğin eşlerin, Allah'ın sana ganimet olarak verdiklerinden, yaptığın anlaşmanın sana kazandırdıkları, amcalarının, halalarının, dayılarının, teyzelerinin kızlarından seninle birlikte hicret eden-

ler. Peygamber kendisiyle evlenmek istediğinde, kendisini Peygamber'e hibe eden mümin bir kadını da öteki müminlere değil, yalnız sana özgü olmak üzere helal kıldık. Onlara eşleri ve elleri altındakiler hakkında neler farz kıldığımızı biz biliriz. Sana bir zorluk olmasın diyedir bu. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

51. Onlardan dilediğini geriye bırakırsın, dilediğini yanına alırsın. Bir süre için uzaklaştığın hanımlarından dilediğini yanına almanda bir sakınca yoktur. Onların gözlerinin aydınlanmasında, tasalanmalarında ve kendilerine verdiğinle hepsinin hoşnut olmasında bu daha uygun bir yoldur. Allah sizin kalplerinizde olanı bilir. **Allah Alîm**'dir, **Halîm**'dir.

52. Bundan sonra sana artık başka kadınlar helal olmaz. Bunları, başka eşlerle değiştirmek de –onların güzellikleri hoşuna gitse bile– helal olmaz. Elinin sahip olabilecekleri müstesna. **Allah** her şey üzerinde bir **Rakîb**'dir, her şeyi gözetlemektedir.

53. Ey iman edenler! Size bir yemek için izin verilmedikçe Peygamber'in evlerine girmeyin! Vaktini bekleyip durmaksızın çağırıldığınızda girin, ancak yemeği yiyince hemen dağılın! Söze dalıp lafı koyulaştırmayın! Çünkü böyle davranmanız Peygamber'i rahatsız eder. Fakat o size bir şey söylemekten utanır. Allah ise hakkı dile getirmekten çekinmez. Peygamber'in eşlerinden bir şey istediğinizde, onlardan perde arkasından isteyin! Bu, hem sizin kalpleriniz hem de onların kalpleri için daha temiz bir yoldur. Allah'ın resulüne rahatsızlık vermeniz ve kendisinden sonra onun eşleriyle nikâhlanmanız, size helal kılınmamıştır. Böyle bir şey Allah katında büyük bir vebaldir.

54. Siz bir şeyi açıklasanız da gizleseniz de Allah bunların tümünü bilmektedir.

55. Peygamber'in hanımlarına; babaları, oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğul-

ları, kız kardeşlerinin oğulları, hizmetindeki kadınlar ve anlaşmalarıyla sahip olduklarından ötürü hiçbir günah yoktur. Allah'tan sakının, ey Peygamber hanımları! Kuşkusuz, Allah her şeye tanıklık etmektedir.

56. Şu bir gerçek ki, Allah ve melekleri, o Peygamber'e destek verirler/onun şanını yüceltirler. Ey inananlar! Siz de ona destek olun/onun şanını yüceltin ve ona içtenlikle selam verin.

57. Allah'ı ve resulünü incitenleri Allah dünyada da âhirette de lanetlemiştir. Onlar için, alçaltıcı bir azap da hazırlanmıştır.

58. Mümin erkeklerle mümin kadınları, yapmadıkları bir şeyden dolayı rahatsız edenler, bir iftira ve açık bir günah yüklenmişlerdir.

59. Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle, dış giysileri olan cilbâblarını üzerlerine alsınlar. Bu, onların tanınmaları ve incitilmemeleri için çok daha uygun bir yoldur. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm'**dir.

60. İkiyüzlüler, kalplerinde maraz bulunanlar, şehirde ortalığı sarsacak haberler yayanlar, bu yaptıklarına son vermezlerse, seni onların üzerine gitmeye elbette teşvik edeceğiz. Bundan sonra onlar, orada senin yakınında, çok az kalabilirler.

61. Lanetlenmiş hale gelirler. Rastlandıkları yerde yakalanırlar, öldürülür de öldürülürler!

62. Bu, Allah'ın daha önce gelip geçmişlerde işleyen tavrı-tarzıdır. Allah'ın tavrında herhangi bir değişiklik asla bulamazsın.

63. İnsanlar sana kıyametin saatinden soruyorlar. De ki, "Ona ilişkin bilgi Allah katındadır." Ne bilirsin, belki de o saat yakındır!

64. Hiç kuşkusuz, Allah, inkârcıları lanetlemiş ve onlar için çılgın bir ateş hazırlamıştır.

65. Uzun süre kalacaklardır onun içinde. Ne bir dost bulacaklardır ne de bir yardımcı.

66. Gün olur, yüzleri ateşin içinde evrilip çevrilir de

şöyle derler: "Lanet olsun bize! Keşke Allah'a itaat etseydik, keşke resule itaat etseydik!"

67. Ve derler ki, "Rabbimiz! Biz, efendilerimize/mallara ve kitlelere egemen güçlere/karanlık adına egemenlik kuranlara/yılan, akrep, kurt, arslan gibi korku salanlara/kalp karanlığını temsil edenlere ve ekip başlarımıza/kodamanlarımıza/putlaştırdığımız kişilere itaat ettik de onlar bizi yoldan saptırdılar!"

68. "Rabbimiz, onlara iki kat azap ver; onları büyük bir lanet ile lanetle!"

69. Ey iman edenler! Mûsa'ya eziyet edenler gibi olmayın! Allah, Mûsa'yı onların dediğinden uzak tutmuştur. O, Allah katında olumlu, itibarlı bir kul idi.

70. Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve sağlam söz söyleyin,

71. Ki, Allah amellerinizi barışa/hayra yarayışlı kılsın, günahlarınızı affetsin. Allah'a ve O'nun resulüne itaat eden, büyük bir başarı elde etmiştir.

72. Biz emâneti göklere, yere, dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmekten kaçındılar, ondan ürktüler. İnsan ise çok zalim ve çok cahil olduğu halde onu yüklendi.

73. Bunun böyle olması, Allah'ın; ikiyüzlü erkeklerle ikiyüzlü kadınlara, şirke sapmış erkeklerle şirke sapmış kadınlara azap etmesi, mümin erkeklerle mümin kadınların tövbelerini kabul etmesi içindir. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

NİSA SURESİ
(98/4. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan/candan/özden/ruhtan/benlikten yaratan, ondan eşini vücuda getiren ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden sakının! Adını anarak birbirinizden dilekler dilediğiniz Allah'tan sakının! Rahimlerin haklarına saygısızlıktan da sakının! Şu bir gerçek ki, **Allah, Rakîb'**dir, sizin üzerinizde sürekli ve titiz bir gözetleyicidir.

2. Yetimlere mallarını verin! Temizi pise değişmeyin! Yetimlerin mallarını kendi mallarınıza katarak yemeyin. Bunu yapmak gerçekten büyük bir vebaldir.

3. Yetimler konusunda adaleti koruyamayacağınızdan korkarsanız, sizin için temiz kılınan kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâhlayın. Eğer bu durumda adaleti gözetemeyeceğinizden korkarsanız, bir tek kadınla, yahut yeminlerinizin/sağ ellerinizin sahip olduklarıyla yetinin. İşte bu, aile nüfusunuzu çoğaltmamanız için en uygun yoldur/ağır aile yükü altına girmemeniz için en uygun yoldur/yoksullaşmamanız için en uygun yoldur/haksızlığa sapmamanız için en uygun yoldur.

4. Kadınlara, onlara dürüst davrandığınızın göstergesi olan haklarını/mehirlerini nazik ve cömert bir şekilde örf ve çevrenin kabullerine uygun olarak verin. Eğer ondan birazını kendileri kişisel istekleriyle size sunmuşlarsa artık onu içinize sine sine yiyin.

5. Allah'ın sizin için ayakta durma aracı yaptığı mallarınızı kendini bilmez beyinsizlere vermeyin, o mallar içinden onlara rızık ayırın, onları giydirin ve onlara tatlı ve işe yarar bir söz söyleyin.

6. Yetimleri, nikâh çağına gelmelerine kadar gözetleyip deneyin. O zaman onlarda içinize sinecek bir olgunluk ve erginlik görürse-

niz, mallarını onlara geri verin. Büyüyecekler diye bu malları tez elden ve zalimce saçıp savurarak yemeyin. Zengin olan, iffetli davransın! Fakir olan ise örfün gerekli kıldığı oranda yesin. Mallarını kendilerine teslim ettiğiniz zaman yanlarında tanıklar bulundurun. Hesap sorucu olarak Allah yeter.

7. Ana-baba ve akrabanın geriye bıraktığından erkeklere bir pay vardır. Ana-baba ve akrabanın geriye bıraktığından -onun azından da çoğundan da- farz kılınmış bir nasip olarak kadınlara da bir pay vardır.

8. Mirasın paylaştırılmasında hısım-akraba, yetimler, yoksul ve çaresizler de hazır bulunurlarsa, ondan onları da rızıklandırın ve onlara güzel ve hoş bir söz de söyleyin.

9. Ürperip titresin o kimseler ki, kendi arkalarında zayıf ve çaresiz aile fertleri bırakmış olsalardı, onlar için korku ve endişe duyacaklardı. O halde, Allah'tan korksunlar ve haksızlığı önleyici sağlam bir söz söylesinler.

10. Şunda kuşkunuz olmasın ki, zulme başvurarak yetimlerin mallarını yiyenler karınlarına doldurmak üzere bir ateş yemekten başka bir şey yapmazlar. Ve onlar yakın bir zamanda, korkunç acılar veren bir azaba dalacaklardır.

11. Allah size çocuklarınızla ilgili olarak şunu öneriyor: Erkek için, iki dişinin payı kadar. İkiden fazla kadın iseler ölenin bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Eğer çocuk sadece bir kız ise mirasın yarısı onundur. Ölenin çocuğu varsa, geriye bıraktığından ana-babanın her biri için altıda bir hisse olacaktır. Ölenin çocuğu yoksa ve kendisine ana-babası mirasçı olmuşsa bu durumda anasına üçte bir düşer. Eğer kardeşleri varsa, anasının payı, yapacağı vasiyetten ve borcundan arta kalanın altıda biridir. Babalarınız var, oğullarınız var. Siz bunlardan hangisinin yarar bakımından size daha yakın olduğunu bilemezsiniz. Allah'tan gelen bir buyruğu önemseyin! Hiç kuşkusuz, Allah her şeyi bilir, tüm hikmetlerin sahibidir.

12. Zevcelerinizin geriye bırak-

tığının yarısı sizindir, eğer onların çocuğu yoksa. Eğer onların çocuğu varsa, vasiyet ettikleri ve borçları ödendikten sonra geriye bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Eğer sizin çocuğunuz yoksa bıraktığınızın dörtte biri zevcelerinizindir. Eğer sizin çocuğunuz varsa bu durumda, yaptığınız vasiyet ve borcunuz ödendikten sonra geriye kalanın sekizde biri zevcelerinizindir. Eğer miras bırakan erkek veya kadının ana-babası ve çocuğu yok da erkek kardeşi veya kız kardeşi varsa, bu kardeşlerden her birine altıda bir düşer. Kardeşler bundan fazla ise bu takdirde onlar, yapılmış bulunan vasiyet ve borç ödendikten sonra üçte bire ortaktırlar. Kimseye zarar verilmemelidir. Allah'tan bir öneridir bu. **Allah Alîm**'dir, **Halîm**'dir.

13. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve onun resulüne itaat ederse Allah onu, altından nehirler akan cennetlere, orada sürekli kalıcılar olarak, sokar. İşte bu, en büyük başarıdır.

14. Kim de Allah'a ve onun resulüne isyan eder, Allah'ın sınırlarını da aşarsa, Allah onu, içinde uzun süre kalıcı olarak ateşe sokar. Artık onun için yere batırıcı bir azap vardır.

15. Kadınlarınızdan eşcinsellik/sevicilik yapanlara karşı içinizden dört tanık getirin; eğer tanıklık ederlerse o kadınları, ölüm canlarını alıncaya ya da Allah kendileri için bir yol açıncaya kadar evlerde tutun.

16. Eşcinselliği içinizden iki erkek yaparsa onlara eziyet edin. Bu ikisi tövbe eder, durumlarını düzeltirlerse onlara eziyetten vazgeçin. **Allah Tevvâb**'dır, tövbeleri çok kabul eder; **Rahîm**'dir, merhametine sınır yoktur.

17. Allah'ın, kabulünü üstlendiği tövbe, bilgisizlikle kötülük işleyip de çok geçmeden tövbe edenler içindir. Allah, işte böylelerinin tövbesini kabul eder. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

18. Yoksa, kötülükleri yapıp yapıp da her birine ölüm geldiğinde, "İşte şimdi tövbe ettim!" diyenler için tövbe yoktur. Küfre batmış olarak ölenlere de tövbe yoktur. Biz, böylelerine korkunç bir azap hazırladık.

19. Ey iman edenler! Kadınlara, zor ve baskı kullanarak mirasçı olmanız size helal olmaz. Kendilerine vermiş bulunduğunuz şeylerin bir kısmını çarpıp götürmek için onları sıkıştırmanız da helal değildir. Kanıta bağlanmış bir fuhuş yapmaları hali müstesna. Onlarla iyi ve güzel geçinin. Onlardan tiksindinizse olabilir ki, siz bir şeyi çirkin bulursunuz da Allah, ona çok hayır koymuş olur.

20. Bir zevcenin yerine başka bir zevce almak istemişseniz onlardan birine yükler dolusu mal vermiş olsanız da o maldan hiçbir şeyi geri almayın. İftira ederek, açık bir günah işleyerek mi geri alacaksınız onu?

21. Hem o malı nasıl alırsınız ki? Daha önce birbirinizle derinden derine kaynaşmıştınız. Ve onlar sizden çok sağlam bir söz de almışlardı.

22. Geçmişte kalanlar hariç, babalarınızın nikâhlamış olduğu kadınlarla evlenmeyin. Böyle bir şey açık bir edepsizlik, nefret gerektiren bir kötülüktür. Çirkin bir yoldur bu.

23. Size, şu kadınlarla evlenmek haram kılınmıştır: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, kendileriyle birleştiğiniz hanımlarınızdan doğmuş olup evlerinizde oturan üvey kızlarınız -eğer anneleriyle birleşmemişseniz o takdirde sizin için bir günah yoktur- ve sulbünüzden gelen oğullarınızın karıları. İki kız kardeşi birlikte almanız da haram kılınmıştır. Eskide kalanlar müstesna. Allah çok affedici, çok merhametlidir.

24. Koruma altındaki kadınlar/evli kadınlar da size haram kılınmıştır. Anlaşmalarınızın kazandırdıkları ise size helaldir. Bu, üzerinize Allah'ın yazdığıdır. Bunlar dışındakileri; iffetsizliğe kaçmayan, zina etmeyen insanlar olarak, mallarınızla yararlanmak suretiyle elde ediyorsanız bu da size helal kılınmıştır. Kendilerinden nimetlendiğiniz/müt'a yaptığınız kadınların ücretlerini onlara bir hak/vecibe olarak hemen verin! Kesinleşen anlaşmanın ardından, karşılıklı

hoşnutluğa bağlı hallerde üzerinize günah yoktur. Allah, her şeyi bilir, tüm hikmetlerin sahibidir.

25. Koruma altındaki inanmış kadınları nikâhlama genişliğine gücü yetmeyeniniz, ellerinizin altındaki genç mümin kadınlardan biriyle evlensin. Allah sizin imanınızı daha iyi bilir. Hep birbiriniz-densiniz. O halde, onları, ailelerinin izniyle nikâhlayın. Gizli dost edinmeyerek, zinadan uzak kalarak, iffetli hanımlar olmaları şartıyla onların ücretlerini örfe uygun bir biçimde verin! Koruma altına alındıktan sonra bir fuhuş yaparlarsa onlara, koruma altına alınmamış kadınlara uygulanan cezanın yarısı uygulanacaktır. Bu evlenme yolu, günaha/sıkıntıya girmekten korkanınız içindir. Sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Allah çok affedici, çok merhametlidir.

26. Allah size açık seçik bildirmek istiyor. Sizi, sizden öncekilerin yol ve yöntemlerinden haberdar ediyor. Size tövbe nasip ediyor. Allah her şeyi bilir, tüm hikmetlerin sahibidir.

27. Allah sizin tövbenizi kabul etmek istiyor. Şehvetlerine uyanlarsa sizin büyük bir sapışla sapmanızı isterler.

28. Allah size hafiflik getirmek istiyor. Çünkü insan çok zayıf yaratılmıştır.

29. Ey inananlar! Mallarınızı aranızda bâtıl bir yolla/tutarsız bahanelerle yemeyin. Kendi hoşnutluğunuzla gerçekleşmiş bir ticaret olursa başka. Kendi canlarınıza kıymayın/intihar etmeyin. Hiç kuşkusuz, Allah, size karşı çok merhametlidir.

30. Kim düşmanlık ve zulümle intihar günahını işlerse onu ateşe sokacağız. Bu, Allah için çok da kolaydır.

31. Eğer yasaklandığınız günahların büyüklerinden uzak kalırsanız, diğer kötülüklerinizi örteriz ve sizi nimet ve bereket dolu bir varış yerine ulaştırırız.

32. Allah'ın, bir kısmınıza bir kısmınızdan farklı olarak lütfettiği şeyleri isteyip durmayın. Erkeklere kendi kazandıklarından bir pay var; kadınlara da kendi kazandıklarından bir pay var. Allah'tan, O'nun lütfunu isteyin! Allah, her şeyi iyice bilmektedir.

33. Ana-babanın ve akrabanın geriye bıraktıkları malların hepsi için mirasçılar belirledik. Yeminlerinizin/anlaşmalarınızın akde bağladığı kimselere gelince, onların paylarını da kendilerine verin! Allah her şeyi dikkatli bir tanık olarak gözetlemektedir.

34. Erkekler; kadınları gözetip kollayıcıdırlar. Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır. İyi ve temiz kadınlar saygılıdırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, gizliliği gereken şeyi korurlar. Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korktuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın/bulundukları yerden başka yere gönderin! Bunun üzerine size saygılı davranırlarsa artık onlar aleyhine başka bir yol aramayın. Allah çok yücedir, sınırsızca büyüktür.

35. Eğer karı-kocanın aralarının açılmasından endişe ederseniz, bir hakem erkek tarafından, bir hakem de kadın tarafından gönderin. Bunlar, barıştırmak isterlerse Allah, kadınla erkeğin aralarını düzeltmede onları başarılı kılacaktır. Allah Alîm'dir, her şeyi bilir; **Habîr'**dir, her şeyden haberdardır.

36. Allah'a ibadet edin! O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın! Ana-babaya, akrabaya, yetim ve öksüzlere, çaresizlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa, size bağımlı olanlara iyi ve güzel davranın! Allah, kasılıp böbürlenen şımarıkları sevmez.

37. Böyleleri cimriliğe saparlar, insanlara cimriliği emrederler ve Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği şeyi saklarlar. Nankörler için biz, rezil edici bir azap hazırladık.

38. Bunlar, Allah'a ve âhiret gününe inanmazlar da halka gösteriş olsun diye mallarını dağıtırlar. Arkadaşı şeytan olan için ne kötü arkadaştır o.

39. Ne olurdu onlara, Allah'a ve

âhiret gününe inanıp da Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan öyle dağıtsalardı! Allah onları bilmekteydi.

40. Allah zerre kadar zulüm yapmaz. Küçücük bir iyilik olsa onu kat kat artırır ve kendi katından da büyük bir ödül verir.

41. Her ümmetten bir tanık getirip seni de şunlar üzerine bir tanık olarak diktiğimizde iş nice olacak?!

42. Bir gündür ki o, küfre sapıp resule isyan edenler toprağa karışıp gitmeyi isteyecekler ve Allah'tan hiçbir sözü gizleyemeyecekler.

43. Ey iman edenler! Sarhoşken, ne söylediğinizi bilinceye kadar, cünüpken de -yolculuk halinde olmanız müstesna- boy abdesti alıncaya kadar namaza/duaya yaklaşmayın! Eğer hastalanırsanız yahut yolculuk halinde bulunursanız yahut biriniz tuvaletten gelmişse yahut kadınlara dokunmuşsanız, bütün bu durumlarda su da bulamamışsanız, temiz bir toprakla teyemmüm edin. Yani yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. **Allah Afüvv**'dür, günahları affeder, **Gafûr**'dur, hataları bağışlar.

44. Kendilerine kitaptan bir nasip verilenlere baksana! Sapıklığı satın alıyorlar da istiyorlar ki, siz de yolu şaşırasınız.

45. Allah sizin düşmanlarınızı daha iyi bilir. Dost olarak, Allah yeter. Yardımcı olarak da Allah yeter.

46. Yahudilerden öyleleri var ki, kelimeleri yerlerinden kaydırırlar; din içinde sövgüler üreterek, dillerini eğip bükerek, "Dinledik, isyan ettik; dinle, dinlenmez olası, davar güder gibi güt bizi" derler. Eğer onlar, "Dinledik, boyun eğdik, dinle, bak bize!" demiş olsalardı, kendileri için daha hayırlı ve daha yerinde olurdu. Fakat Allah, küfürleri yüzünden onlara lanet etmiştir. Çok az bir kısmı hariç, iman etmezler.

47. Ey kendilerine kitap verilenler! Biz birtakım yüzleri silip arkalarına çevirmeden, yahut Cumartesi Ashabı'nı lanetlediğimiz gibi onları da lanetlemeden önce, yanınızda bulunanı tasdikleyici olarak indirdiğimize inanın. Allah'ın emri yerine getirilmiş olacaktır.

48. Hakikat şu ki, Allah kendisine ortak koşulmasını/şirki affetmez, bunun dışında kalanı/bundan az olanı dilediği kişi için affeder. Allah'a şirk koşan, gerçekten büyük bir iftira günahı işlemiştir.

49. Bakmaz mısın, şu benliklerini ak-berrak gösterip duranlara! Hayır! İş, sandıkları gibi değil. Ancak Allah, dilediğini temizleyip aklar. Ve bir kıl kadar bile zulme uğratılmazlar.

50. Bir bak, nasıl yalan düzüp iftira ediyorlar Allah'a! Açık günah olarak bu yeter.

51. Görmedin mi şu kendilerine kitaptan bir pay verilmiş olanları? Cibte/Sebte/ilahlaştırılmış Yahudi kodamanlarına, tâğûta/putlaştırılmış Hıristiyan kodamanlarına inanıyorlar; küfre batmışlar için, "Bunlar Müslümanlardan daha doğru yoldadır!" diyorlar.

52. İşte bunlardır, Allah'ın kendilerine lanet ettiği. Allah'ın lanetlediği kişi için bir yardımcı asla bulamazsın.

53. Yoksa mülkten/yönetimden bir nasipleri mi var? Eğer öyle olsa, insanlara bir çekirdek bile vermezler.

54. Yoksa insanları, Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği nimet yüzünden kıskanıyorlar mı? Evet biz, İbrahim Ailesi'ne de kitabı ve hikmeti vermiş, onlara çok büyük bir mülk de lütfetmiştik.

55. Onlardan bir kısmı ona inanmıştır; bir kısmı da ondan alıkoymaktadır. Böylesine, çılgın alevli cehennem yeter.

56. Ayetlerimizi inkâr edenleri yakında bir ateşe yaslayacağız. Derileri piştikçe, azabı tatsınlar diye, derilerini öncekinden başka derilerle değiştireceğiz. **Allah Azîz** ve **Hakîm**'dir.

57. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara gelince, onları altından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Hep orada kalacaklardır. Orada kendileri için tertemiz eşler de olacaktır. Ve onları, en güzel biçimde serinleten bir gölgeye kavuşturacağız.

58. Şu bir gerçek ki, Allah size emanetleri, onlara ehil olanlara vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor. Allah size bu şekilde ne güzel öğüt veriyor. **Allah Semî**'dir, her şeyi duyar; **Basîr'**dir, her şeyi görür.

59. Ey iman sahipleri! Allah'a itaat edin! Resule ve sizden olan/sizin seçtiğiniz hüküm ve yetki sahiplerine de itaat edin! Bir şeyde tartışmaya girdiniz mi, eğer Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, onu Allah'a ve resule arz edin! Böyle yapmanız hem daha hayırlı hem de sonuç bakımından daha güzeldir.

60. Şunları görmedin mi? Kendilerinin, sana indirilene de senden önce indirilene de inandıklarını sanarken, inkâr etmekle emrolundukları tâğutu aralarında hakem yapmak istiyorlar. Zaten şeytan da onları geri dönülmez bir sapıklıkla sersem hale getirmek istiyor.

61. Kendilerine, Allah'ın indirdiğine ve resule gelin denince, o ikiyüzlülerin senden iyice yüz çevirdiklerini görürsün.

62. Peki, nasıl oluyor da ellerinin hazırladıkları yüzünden başlarına bir musibet çöktüğünde, sana gelip, "Biz sadece iyilik yapmak, barıştırmak istedik!" diye Allah'a yeminler ediyorlar!

63. Allah bunların kalplerindekini biliyor. Artık aldırma onlara; öğüt ver kendilerine ve öz benlikleri hakkında etkili sözler söyle onlara.

64. Biz hiçbir resulü, Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesi dışında bir amaçla göndermedik. Eğer onlar,

öz benliklerine zulmettiklerinde sana gelip Allah'tan af dileseler, resul de kendileri için af dileseydi, elbette ki, **Allah'**ı tövbeleri cömertçe kabul eden bir **Rahîm** olarak bulacaklardı.

65. Hayır, Rabbine yemin olsun ki, iş, onların sandığı gibi değil. Onlar, aralarında çıkan karmaşık işlerde seni hakem yapıp verdiğin hükümle ilgili olarak, içlerinde hiçbir burukluk duymadan tam bir teslimiyete ulaşmadıkça iman etmiş olamazlar.

66. Eğer onlar üzerine, "Kendinizi öldürün yahut yurtlarınızdan çıkın!" diye yazmış olsaydık, içlerinden pek azı hariç, bunu yapmazlardı. Ama onlar kendilerine öğütleneni yapsalardı, onlar için hem daha hayırlı olurdu hem de ömürlü olmaları bakımından daha yarayışlı.

67. O takdirde, kendilerine katımızdan büyük bir ödül elbette verirdik.

68. Ve onları dosdoğru bir yolla elbette kılavuzlardık.

69. Allah'a ve resule itaat eden kişilere gelince, bunlar, Allah'ın kendilerine nimet verdikleriyle beraberdirler. Peygamberlerle, hak dostlarıyla, şehitlerle, hayır ve barışı sevenlerle. Ne güzel dosttur bunlar!

70. Böylesi bir beraberlik Allah'ın lütfudur. Her şeyi bilici olarak Allah yeter!

71. Ey inananlar! Savunma tedbirlerinizi alın. Gerektiğinde de bölükler halinde harekete geçin yahut toplu halde savaşa çıkın.

72. İçinizden öylesi de var ki, ne olursa olsun ağırdan alır. Size bir musibet gelip çatarsa şöyle diyecektir: "İyi ki onlarla birlikte şehit olmadım! Allah bana lütufta bulundu."

73. Eğer size Allah'tan bir lütuf erişirse o -sizinle kendisi arasında hiçbir sevgi yokmuş gibi- şöyle diyecektir: "Keşke ben de onlarla olsaydım da büyük bir başarı kazansaydım!"

74. İğreti hayatı âhiret hayatı

karşılığında satanlar, Allah yolunda çarpışsınlar. Allah yolunda çarpışıp da öldürülen yahut galip gelene biz, yakında, büyük bir ödül vereceğiz.

75. Size ne oluyor da Allah yolunda ve "Ey Rabbimiz bizi, halkı zulme sapmış şu kentten çıkar; katından bize bir dost gönder, katından bize bir yardımcı gönder!" diye yakaran mazlum ve çaresiz erkekler, kadınlar, yavrular için savaşmıyorsunuz!

76. İman edenler Allah yolunda savaşırlar; küfre sapanlarsa tâğut yolunda savaşırlar. O halde, şeytan evliyasıyla/şeytanın dost ve destekçileriyle savaşın! Hiç kuşkusuz, şeytanın tuzağı çok zayıftır.

77. Kendilerine, "Ellerinizi çekin, namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin!" denilenleri görmedin mi? Üzerlerine savaş yazılınca, içlerinden bir topluluk, insanlardan Allah'tan korkmuş gibi, hatta daha şiddetli bir korkuyla korkar oldu. Ve şöyle dediler: "Ey Rabbimiz! Ne diye yazdın üzerimize savaşı? Yakın bir süreye kadar bizi erteleseydin ya!" De ki, "Dünya nimeti çok azdır. Kötülükten sakınan için âhiret daha hayırlıdır. Bir kıl kadar bile zulme uğratılmazsınız."

78. Nerede olursanız olun ölüm sizi yakalayacaktır! Titizlikle korunan muhteşem kulelerde olsanız bile. Onlara bir iyilik isabet ettiğinde, "Bu, Allah katındandır!" derler. Ama kendilerine bir kötülük dokunduğunda, "Bu senin yüzündendir!" derler. De ki, "Hepsi, Allah katındandır!" Şu topluluğa ne oluyor ki, neredeyse hiçbir sözü anlamıyorlar!

79. İyilik ve güzellikten sana her ne ererse Allah'tandır. Kötülük ve çirkinlikten sana ulaşan şeyse kendi nefsindendir. Biz seni insanlara bir resul olarak gönderdik. Tanık olarak Allah yeter.

80. Resule itaat eden Allah'a itaat etmiş olur. Yan çizen

çizsin, biz seni onlar üzerine bekçi göndermedik.

81. "Baş üstüne!" diyorlar ama senin yanından ayrıldıklarında, içlerinden bir cemaat senin söylediğinin tam tersini kurguluyor. Allah, onların sabahlara kadar kurup durduklarını yazıyor. Onlardan yüz çevir, Allah'ı vekil et! Vekil olarak Allah yeter!

82. Kur'an'ı, iyice düşünerek okumuyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başka birinin katından gelseydi, elbette ki, onun içinde birçok ihtilaf bulacaklardı.

83. Onlara, güven yahut korkuya ilişkin bir haber ulaştığında onu hemen yaydılar. Oysaki, onu resule ve içlerindeki buyruk/sorumluluk sahiplerine götürmüş olsalardı, aralarındaki okuyup araştırarak hüküm çıkaranlar, onu elbette bileceklerdi. Eğer Allah'ın lütuf ve rahmeti üzerinizde olmasaydı, pek azınız/pek az işiniz hariç şeytanın ardı sıra giderdiniz.

84. Allah yolunda savaş! Kendinden başkasından sorumlu değilsin. İnananları da teşvik et. Umulur ki, Allah, küfre sapanların gücünü kırar. Allah, kuvvetçe daha üstün, cezalandırmada daha güçlüdür.

85. Kim güzel bir işe aracı olursa ondan ona bir pay vardır. Kim kötü bir şeye aracı olursa ondan da ona bir pay vardır. **Allah** her şeye, herkese gıda ulaştırır, **Mukît**'tir.

86. Bir selam ile selamlandığınızda, onun daha güzeliyle yahut aynısıyla karşılık verin. Hiç kuşkusuz, **Allah Hasîb**'dir, her şeyi güzelce hesaplamaktadır.

87. Allah'tır O, ilah yoktur O'ndan başka! Hakkında hiçbir kuşku bulunmayan kıyamet gününde, hepinizi muhakkak bir araya toplayacaktır. Hadis/söz bakımından, Allah'tan daha sadık kim olabilir?

88. Size ne oluyor da münafıklar hakkında iki fırkaya ayrılıyorsunuz? Allah onları kazandıkları yüzünden baş aşağı etmişken, Allah'ın saptırdığını yola getirmek

mi istiyorsunuz? Allah'ın şaşırttığına sen asla yol sağlayamazsın.

89. Onlarla eşitlenesiniz diye kendilerinin küfre saptığı gibi küfre sapmanızı istediler. O halde, Allah yolunda göç edecekleri vakte kadar onlardan dostlar edinmeyin. Eğer yüz çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün! Bir daha da onlardan ne dost edinin ne de yardımcı.

90. Ancak sizinle aralarında antlaşma olan bir topluma sığınanlarla, kendi toplumlarıyla yahut sizinle savaşma konusunda yürekleri yetersiz kalıp da size gelenlere dokunmayın! Allah dileseydi onları elbette sizin üstünüze salardı, onlar da sizinle mutlaka savaşırlardı. O halde, sizden uzak durur, sizinle savaşmaz, size barış eli uzatırlarsa, artık Allah size, üzerlerine gitmek için bir yol vermemiştir.

91. Diğer bazılarını da bulacaksınız ki, hem sizden emin olmak hem de kendi toplumlarından emin olmak isterler. Ama fitneyle yüz yüze getirildiklerinde baş aşağı içine dalarlar. Bunlar sizden uzak durmazlar, sizinle barışa gitmezler ve ellerini sizden çekmezlerse onları yakalayın, tuttuğunuz yerde öldürün! İşte böylelerinin üstüne gitmeniz için size açık bir izin ve kuvvet verilmiştir.

92. Yanlışlık hali müstesna, bir müminin bir mümini öldürmesi olacak şey değildir. Yanlışlıkla bir mümini öldürenin, özgürlüğü elinden alınmış bir mümini özgürlüğüne kavuşturması, ölenin ailesine de üzerinde anlaşmaya varılacak tatmin edici bir diyet vermesi gerekir. Vârislerin, diyeti bağışlaması hali müstesna. Eğer öldürülen, mümin olmakla birlikte size düşman bir topluluktan ise o zaman öldürenin, özgürlüğünden yoksun bir mümini özgürlüğüne kavuşturması gerekir. Öldürülen, sizinle ara-

larında antlaşma bulunan bir toplumdan ise o durumda, öldürülenin ailesine tatmin edici bir diyet verme yanında, hürriyetinden yoksun bir mümini hürriyetine kavuşturmak da gerekli olur. Bunlara imkân bulamayan, Allah'a tövbe olarak iki ay kesiksiz oruç tutar. Allah, gereğince bilendir, hikmeti sonsuzdur.

93. Bir mümini kasten öldürene gelince, onun cezası, içinde uzun süre kalmak üzere cehennemdir. Allah gazap etmiştir böylesine, lanetlemiştir onu; çok büyük bir azap hazırlamıştır ona.

94. Ey iman edenler! Allah yolunda gaza için dolaştığınızda, iyice anlayıp dinleyin de size selam verene/barış teklifi sunana "Sen mümin değilsin!" demeyin. İğreti hayatın menfaatine göz dikiyorsunuz ama Allah katında çok ganimetler vardır. Önceden siz de öyle idiniz ama Allah size lütufta bulundu. O halde, iyice araştırın, anlayın dinleyin. Çünkü Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

95. İnananların; özür sahibi olmaksızın oturanlarıyla, Allah yolunda malları ve canlarıyla didinip gayret gösterenleri aynı değildir. Allah, malları ve canlarıyla yoğun gayret gösterenleri oturanlara derece bakımından üstün kılmıştır. Allah hepsine güzellik vaat etmiştir ama yoğun gayret gösterenleri,çok büyük bir ödülle, oturanlardan üstün kılmıştır.

96. Allah katından dereceler, bir bağışlanma, bir rahmet. Allah çok affedici çok merhametlidir.

97. Melekler, öz benliklerine zulmetmiş olanların canlarını alırken, onlara şöyle dediler: "Neredeydiniz siz?" Cevap verdiler: "Yeryüzünde ezilip horlananlardandık biz." Melekler dediler ki, "Allah'ın yeryüzü geniş değil miydi? Orada bir yerden bir yere göçseydiniz ya!" İşte böylelerinin varacağı yer cehennemdir. Ne kötü dönüş yeridir o!

98. Kadınlardan, erkeklerden,

yavrulardan hiçbir beceri gösteremeyen, hiçbir yol bulamayanların durumu farklıdır.

99. Bunların, Allah tarafından affedilmeleri umulur. Allah affedicidir, günahları bağışlayıcıdır.

100. Kim Allah yolunda hicret ederse yeryüzünde, varıp sığınarak karşı harekete girişecek çok yer bulur; geniş bir imkân da bulur. Ve her kim, evinden Allah'a ve resulüne hicret niyetiyle çıkar da kendisine ölüm yetişirse onun ödülünü vermek Allah'a düşer. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

101. Yeryüzünde dolaştığınız zaman, küfre sapanların size tedirginlik vermesinden korkarsanız, namazı/duayı kısaltmanızda sizin için bir sakınca yoktur. Şu bir gerçek ki, inkârcı nankörler sizin için açık bir düşmandırlar.

102. Sen içlerinde olup da onlara namaz kıldırdığın vakit, içlerinden bir küme seninle namaza dursun; silahlarını da alsınlar! Bunlar secdeye varınca, diğerleri arkalarında beklesinler. Sonra namaz kılmamış/dua etmemiş olan diğer küme gelip seninle birlikte namaz kılsınlar/dua etsinler! Dikkatli olsunlar, silahlarını yanlarına alsınlar! Kâfirler isterler ki, silahlarınızdan ve teçhizatınızdan habersiz olasınız da üstünüze bir çullanışla çullanıversinler. Eğer yağmurdan gelen bir sıkıntı varsa yahut hasta-yaralı iseniz silahlarınızı bırakmanızda sizin için bir sakınca yoktur. Ama tedbirinizi alın, dikkatli olun. Allah, kâfirler için rezil edici bir azap hazırlamıştır.

103. Namazı/duayı tamamlayınca, artık Allah'ı ayakta, otururak, yan yatmışken anın. Sükûnet bulduğunuzda, namazı/duayı tam bir biçimde yerine getirin. Namaz/dua, müminler üzerine vakti belirlenmiş bir farz olmuştur.

104. Düşman topluluğu izlemekte gevşeklik göstermeyin. Siz sıkıntıya düşüyorsanız, hiç kuşkusuz, tıpkı

sizin gibi, onlar da sıkıntıya düşüyorlar; ama siz, Allah'tan onların umamayacağı şeyleri umuyorsunuz. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

105. Kuşku yok ki, biz bu kitabı sana, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği ile hükmedesin diye hak olarak indirdik. Sakın hainlere yardakçı olma!

106. Allah'tan af dile! Allah çok affedici, çok merhametlidir.

107. Öz benliklerine hainlik edenler için didinip durma! Çünkü Allah, sürekli hainlik eden günahkârı sevmez.

108. İnsanlardan gizleniyorlar/gizliyorlar da Allah'tan gizlenmiyorlar/gizlemiyorlar. Oysaki O, O'nun hoşlanmadığı sözü gece boyu sarf ederlerken onlarla beraberdir. Allah, onların yapmakta olduklarını çepeçevre kuşatmıştır.

109. Diyelim, siz onlar için dünya hayatında mücadele verdiniz. Peki, kıyamet günü Allah'a karşı onlar için kim mücadele verir, onlar hakkında kim vekillik yapar?

110. Kim bir kötülük yapar yahut öz benliğine zulmeder de sonra Allah'tan af dilerse Allah'ı çok affedici, çok merhametli bulur.

111. Günah kazanan onu kendi nefsi aleyhine kazanır. **Allah Alîm** ve **Hakîm'**dir.

112. Kim bir hata yahut günah işler de sonra onunla bir suçsuzu itham ederse hiç kuşkusuz, büyük bir iftira ve açık bir günah yüklenmiş olur.

113. Eğer Allah'ın senin üzerindeki lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir zümre seni şaşırtmaya/seni dalâlete sevketmeye mutlaka yeltenecekti. Ama onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar. Ve sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah sana kitabı ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediğin şeyleri öğretmiştir. Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür.

114. Onların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur. Ancak, bir sadakaya, bir iyili-

ğe ve insanlar arasında bir barıştırmaya özendiren başka. Kim böyle bir şeyi Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak niyetiyle yaparsa biz ona yakında çok büyük bir ödül vereceğiz.

115. Erdirici kılavuzluk kendisine ayan beyan geldikten sonra, resulden kopup müminlerin yolunun dışında bir yol izleyeni, biz, izlediğinin yönetimine sokar, sonra da cehenneme fırlatırız. Ne kötü bir dönüş yeridir o!

116. Hakikat şu ki, Allah, kendisine ortak koşulmasını/şirki affetmez ama bunun dışında kalanı/bundan az olanı dilediği kişi için affeder. Allah'a şirk koşan, dönüşü olmayan bir sapıklığa dalıp gitmiştir.

117. Allah'ın berisindekilere davet/dua edenler sadece dişilere/dişileşmiş halde davet/dua ederler. Ve onlar inatçı bir şeytandan başkasına çağırıp yakarmıyorlar.

118. Allah ona lanet etmiştir. Demişti ki o, "Senin kullarından belirli bir pay elbette alacağım!"

119. "Yemin olsun, onları saptıracağım, onları kuruntulara/hurafelere/anlamını bilmeden okumaya mutlaka iteceğim. Onlara mutlaka emir vereceğim de davarların kulaklarını yaracaklar; onlara muhakkak emredeceğim de Allah'ın yaratışını/yarattıklarını değiştirecekler." Kim Allah'ın berisinden şeytanı veli edinirse açık bir hüsrana kesinlikle yuvarlanmış olacaktır.

120. O, onlara söz verir, ümit verip hayal kurdurur, hurafeye/anlamını bilmeden okumaya iter. Şeytan, onlara bir aldanıştan başka hiçbir şey vaat etmez.

121. Bunların varacakları yer cehennemdir. Ve cehennemden kaçıp kurtulacak bir yer bulamazlar.

122. İnanıp barışa/hayra yönelik işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacağız. Sürekli kalacaklardır orada. Allah'ın şaşmaz vaadidir bu! Söz söyleme bakımından Allah'tan daha doğru ve tutarlı kim olabilir?

123. İş ne sizin kuruntularınızla/

hurafelerinizle/anlamını bilmeden okuyuşlarınızla ne de Ehlikitap'ın kuruntuları/hurafeleri/anlamını bilmeden okuyuşlarıyla çözülür. Kötülük yapan onunla cezalandırılır. Ve böyle biri, kendisi için Allah dışında ne bir dost bulur ne de bir yardımcı.

124. Erkek veya kadın, inanmış olarak barışa/hayra yönelik işler yapanlar cennete gireceklerdir. Ve zerre kadar zulme uğratılmayacaklardır.

125. Güzel düşünüp güzellikler sergileyerek ve özü sözü doğru bir halde İbrahim'in milletine uyarak yüzünü Allah'a teslim edenden daha güzel dinli kim olabilir?! Allah, İbrahim'i dost edinmişti.

126. Göklerde ne var, yerde ne varsa Allah'ındır! **Allah Muhît**'tir, her şeyi çepeçevre kuşatmıştır.

127. Senden, kadınlar hakkında fetva soruyorlar. De ki, "Onlar hakkında fetvayı size sadece Allah verir." Yazılmış hakları olanı kendilerine vermeyip de kendileriyle nikâhlanmak istediğiniz kadınların yetimleri hakkında, ezilip horlanan çocuklar hakkında, yetimler için adaleti yerine getirmeniz hakkında. Kitapta olup da yüzünüze karşı okunan şeyler var. Hayır olarak yaptığınız her şeyi Allah, hakkıyla bilmektedir.

128. Eğer bir kadın, erkeğinin sadakatsizliğinden, yahut kendisine sırt çevirmesinden endişe ederse aralarını bir barış girişimiyle düzeltmelerinde kendileri için bir sakınca yoktur. Ve barış hep hayırdır. Nefisler, cimrilik ve doymazlığa hazır hale getirilmiştir. Güzel düşünerek güzel davranır, sakınıp korunursanız Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdar olacaktır.

129. Tutkunluk derecesinde isteseniz de kadınlar arasında adaleti sağlamaya asla güç yetiremezsiniz. O halde, tam bir eğilimle bir yana yönelip de öbürünü askıdaymış gibi bırakmayın. Barışı esas alıp sakınırsanız, Allah çok affedici, çok merhametli olacaktır.

130. Eğer ayrılırlarsa Allah, geniş nimetinden her birini zenginleştirir. **Allah Vâsi**'dir, genişler ve genişletir; **Hakîm**'dir, hikmeti sınırsızdır.

131. Göklerde ne var, yerde ne varsa yalnız Allah'ındır! İnan olsun, hem sizden önce kitap verilenlere hem de size, "Allah'tan sakının!" diye önerdik. Nankörlüğe saparsanız şu bir gerçek ki, göklerdekiler de yerdekiler de Allah'ındır. **Allah Ganî'**dir, zenginliğine sınır yoktur; **Hamîd'**dir, övülen ve övendir.

132. Hem göklerdekiler hem yerdekiler Allah içindir! Vekil olarak Allah yeter!

133. Ey insanlar! O dilerse sizi ortadan kaldırır, başkalarını getirir. **Allah** buna gerçekten **Kadîr**'dir.

134. Dünya nimeti ve bereketini isteyen bilsin ki, dünya nimeti de âhiret mutluluğu da Allah katındadır. Allah, en iyi işiten, en iyi görendir.

135. Ey iman edenler! Öz benliğiniz, anne-babanız, yakınlarınız aleyhine de olsa, zengin veya fakir de olsalar, adaleti dimdik ayakta tutarak Allah için tanıklık edenler olun! Allah, ikisine de sizden daha yakındır. O halde, nefsinizin arzusuna uymayın ki, adaleti gerçekleştiresiniz. Eğer dilinizi eğip büker, yahut çekimser kalırsanız, Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

136. Ey iman edenler! Allah'a, onun resulüne, resulüne indirmiş olduğu kitaba, daha önce indirmiş olduğu kitaba inanın! Kim Allah'ı, O'nun meleklerini, kitaplarını, resullerini ve âhiret gününü inkâr ederse geri dönüşü olmayan bir sapıklığa düşmüş olur.

137. Onlar ki, inandılar, sonra küfre saptılar; yine inandılar, tekrar küfre saptılar, sonra da küfrü artırdılar; işte Allah onları affetmeyecek, onları hiçbir yola kılavuzlamayacaktır.

138. İkiyüzlülere şunu müştula: Kendileri için korkunç bir azap öngörülmüştür!

139. Öyle kişiler ki onlar, müminleri bırakıp da küfre sapanları dostlar ediniyorlar. Onların yanında onur ve yücelik mi arıyorlar? Onur ve yüceliğin tümü Allah'ındır.

140. Allah, kitapta size şunu da indirmiştir: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini, bu ayetlerle alay edildiğini işittiğinizde, bir başka söze dalıp gittikleri zamana kadar, onların yanında oturmayın! Aksi halde, siz de onların benzeri olursunuz. Hiç kuşkusuz, Allah, münafıklarla kâfirleri cehennemde bir araya getirecektir.

141. Sizi gözetleyip duruyorlar. Allah'tan size fetih nasip olursa, "Sizinle birlikte değil miydik?" diyecekler. Kâfirlere bir nasip ulaşırsa şunu söyleyecekler: "Başarınıza destek vermedik mi, müminlere karşı size siper olmadık mı?" Artık kıyamet günü aranızda Allah hükmedecektir. Allah, müminler aleyhine kâfirlere bir yol asla nasip etmez.

142. Şu bir gerçek ki, münafıklar/ikiyüzlüler hileler düzerek Allah'ı aldatmaya uğraşıyorlar. Ama Allah da onları aldatıyor. Onlar namaza/duaya kalktıklarında tembel-miskin bir halde kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar. Onlar Allah'ı çok az hatırlarlar.

143. Arada bocalayıp dururlar. Ne şunlardan yanadırlar ne bunlardan yana. Allah'ın şaşırttığına sen asla yol sağlayamazsın.

144. Ey iman sahipleri! Müminlerin yanında yöresinde birtakım kâfirleri dostlar edinmeyin. Kendi aleyhinize Allah'a açık bir kanıt mı vermek istiyorsunuz?

145. Şu da bir gerçek ki, münafıklar/ikiyüzlüler, ateşin en alt katındadırlar. Onlar için bir yardımcı asla bulamayacaksın!

146. Ancak tövbe edip hallerini düzelterek Allah'a yapışan ve dinlerini samimiyetle Allah'a özgüleyenler müstesnadır. İşte böyleleri, müminlerle beraber olacaktır. Ve Allah, müminle-

re yakında çok büyük bir ödül verecektir.

147. İnanır, şükrederseniz, Allah size azabı ne yapacak? Allah da teşekkür eder; her şeyi gereçince bilir.

148. Allah çirkin sözün açıklanmasını sevmez. Zulme uğratılan kişi müstesna. **Allah Semî**'dir, **Alîm'**dir.

149. Bir hayrı açıklar yahut gizlerseniz, bir kötülüğü affederseniz, Allah da çok affedicidir, her şeye güç yetirendir.

150. Onlar ki, Allah'ı ve O'nun resullerini inkâr ederler, Allah'la O'nun resulleri arasını açmak isterler de "Bir kısmına inanırız, bir kısmını inkâr ederiz!" derler; böylece imanla inkâr arasında bir yol tutmak isterler.

151. İşte bunlar gerçek kâfirlerdir. Ve biz, kâfirler için yere batırıcı bir azap hazırladık.

152. Allah'a ve O'nun resullerine iman edip onlardan birini ötekilerden ayırmayanlara gelince, Allah böylelerinin ödüllerini yakında kendilerine verecektir. **Allah, Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

153. Ehlikitap, senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyor. Zaten onlar Mûsa'dan da bundan daha büyüğünü istemişlerdi. Demişlerdi ki, "Allah'ı bize açıktan göster!" Bunun üzerine zulümlerinden ötürü kendilerini yıldırım çarpmıştı. Sonra, kendilerine açık seçik kanıtların gelişi ardından danaya taptılar. Biz onların bu günahını da affettik. Biz Mûsa'ya apaçık bir kanıt/bir hükmetme gücü verdik.

154. Kesin söz vermeleri için Tûr'u/dağı üzerlerine kaldırdık ve onlara: "Kapıdan secde ederek girin!" dedik. Onlara şunu da söyledik: "Cumartesi gününde azgınlık yapmayın." Onlardan sapasağlam bir söz almıştık.

155. Başlarına gelenler; ahitlerini bozmaları, Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri, haksız yere peygamberleri öldürmeleri ve "Kalpleri-

miz kılıflıdır!" demeleri yüzündendir. Daha doğrusu, küfürleri yüzünden Allah, kalpleri üzerine mühür basmıştır da pek azı müstesna, iman etmezler.

156. Ve başlarına gelenler, küfürleri sebebiyle, Meryem aleyhinde büyük bir yalan söylemeleri yüzündendir.

157. "Biz, Allah'ın resulü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük!" demeleri yüzünden. Oysaki onu öldürmediler, onu asmadılar da; sadece o onlara benzer gösterildi. Onun hakkında tartışmaya girenler, onunla ilgili olarak tam bir kuşku içindedirler. Onların, ona ilişkin bir ilimleri yoktur; sadece sanıya uymaktalar. Onu kesinlikle öldürmediler.

158. Tam aksine, Allah onu kendisine yükseltti. Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

159. Ehlikitap'tan her biri ölümünden önce ona mutlaka inanacaktır. Kıyamet günü de o, onlar aleyhine bir tanık olacaktır.

160. Yaptıkları zulümler ve birçok insanı Allah yolundan alıkoymaları yüzünden daha önce kendilerine helal kılınmış temiz/taze/leziz şeyleri, Yahudileşenlere haram kıldık.

161. Ve ribayı almaları yüzünden -oysaki ondan yasaklanmışlardı- ve haksız yollarla insanların mallarını yemeleri yüzünden onların küfre sapanlarına korkunç bir azap hazırladık.

162. Ama onların ilimde derinleşmiş olanları ve müminler, sana indirilene de senden önce indirilene de inanırlar. Namazı/duayı yerine getirirler,zekâtı vericidirler, Allah'a ve âhiret gününe inanırlar. İşte bunlara yakında büyük bir ödül vereceğiz.

163. Biz, tıpkı Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Biz İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlarına, İsa'ya, Eyyûb'e, Yûnus'a, Hârun'a, Süleyman'a da vahyettik. Dâvud'a da Zebur'u verdik.

164. Resuller var, hayat ve ha-

tıralarını daha önce sana anlattık; resuller var, hayat ve hatıralarını sana anlatmadık. Allah, Mûsa'ya kelime kelime söz söylemişti.

165. Müjdeleyici ve uyarıcı resuller gönderdik ki, elçiler geldikten sonra insanların Allah'a karşı kanıtı olmasın. **Allah Azîz**'dir, **Hakîm**'dir.

166. Şu da var ki, Allah sana indirdiğini, kendi ilmiyle indirdiğine tanıklık eder. Melekler de tanıklık ediyorlar. Zaten tanık olarak Allah yeter.

167. İnkâr edip Allah yolundan geri çevirenler, dönüşü olmayan bir sapıklığa düşmüşlerdir.

168. İnkâr edip zulme sapanlar var ya, Allah onları affetmeyecek, onları hiçbir yola kılavuzlamayacaktır.

169. Cehennem yolu hariç! Uzun süre kalacaklardır orada. Allah için çok kolaydır bu.

170. Ey insanlar! Resul size Rabbinizden hakkı getirdi; artık inanın ona ki hayrınıza olsun. Nankörlük ederseniz göklerdekiler de yerdekiler de Allah'ındır! **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

171. Ey Ehlikitap! Dininizde aşırılığa gidip doymazlık etmeyin! Allah hakkında gerçek dışı bir şey söylemeyin! Meryem'in oğlu İsa Mesih, Allah'ın resulü ve kelimesidir. Onu, kendisinden bir ruhla beraber Meryem'e atmıştır. Artık Allah'a ve resullerine inanın! "Üçtür!" demeyin! Son verin, sizin için daha iyi olur. **Allah Vâhid'**dir, tek ve biricik ilahtır. Kendisi için bir çocuk olmasından arınmıştır O! Yalnız O'nundur göklerdekiler ve yerdekiler! Vekil olarak Allah yeter.

172. Ne Mesih Allah'ın bir kulu olmaktan çekinir ne de Allah'a yakınlaştırılmış melekler. Allah'a kulluk ve ibadetten çekinerek kibre saplanan bilsin ki, Allah onların tümünü huzurunda haşredecektir.

173. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara

gelince, Allah, onların ödüllerini tam verecek ve lütfundan onlara fazlalıklar da bağışlayacaktır. Allah, kulluktan çekinip büyüklük taslayanlara korkunç bir azapla azap edecektir. Böyleleri, kendileri için Allah'tan başka ne bir dost bulacaklardır ne de bir yardımcı.

174. Ey insanlar! Size Rabbinizden apaçık, çok parlak ve güçlü bir kanıt gelmiştir. Biz size, her şeyi açık seçik gösteren bir ışık gönderdik.

175. Allah'a inanıp O'na sarılanları O, kendisinden bir rahmetin ve lütfun içine sokacak ve onları kendisine ulaşan dosdoğru bir yola kılavuzlayacaktır.

176. Fetva istiyorlar senden. De ki, "Size sadece Allah fetva verir. Ana-babasız ve çocuksuz kişi hakkında durum şu: Çocuğu olmayan, bir kız kardeşi bulunan kişi öldüğünde, onun terekesinin yarısı kız kardeşindir. Böyle bir kişi, çocuğu olmayan kız kardeşi öldüğünde, onun terekesinin tamamına mirasçı olur. Eğer ölenin iki kız kardeşi varsa terekenin üçte ikisi onlarındır. Eğer mirasçılar, kadın-erkek, birçok kardeşlerse bu durumda erkek kardeşe, iki kız kardeşin payı kadar verilir." Allah size açık-seçik bildiriyor ki, sapmayasınız. Allah, her şeyi gereğince bilmektedir.

MUHAMMED SURESİ
(99/47. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Küfre saplanıp Allah'ın yolundan alıkoyanların yapıp ettiklerini O, boşa çıkarmıştır.

2. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlar ve Muhammed'e indirilene -ki o onların Rablerinden bir haktır- inanmış olanlara gelince, Allah onların çirkin davranışlarını örtmüş ve gönüllerini barışa yöneltmiştir.

3. Bu böyledir; çünkü küfre batanlar boş ve tutarsıza uymuşlardır. İman edenler ise Rablerinden gelen hakka uymuşlardır. İşte Allah, insanlara kendi durumlarını bu şekilde örnekleyerek anlatır.

4. Küfre batmışlarla burun buruna geldiğinizde, boyunlar vurulur. Onları bastırıp sindirdiğinizde, antlaşma bağını sıkı bağlayın. Artık bundan sonrası ya bir bağışlama ya bir fidyedir. Nihayet, harp, ağırlıklarını yere bırakır. İşte böyle! Eğer Allah dileseydi, onlardan öc alırdı. Ama kiminizi kiminizle denemek için böyledir. Allah yolunda öldürülenlerin amelleri asla göz ardı edilmeyecektir.

5. Onları doğruya/iyiye/güzele kılavuzlayacak ve kalplerini ıslah edecektir/barışa yöneltecektir.

6. Ve onları, kendilerine tanımlamış olduğu o cennete koyacaktır.

7. Ey iman sahipleri! Eğer siz Allah'a yardım ederseniz, Allah da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlam bastırır.

8. Küfre sapanlara gelince, kayıp ve yıkım onlara! Yapıp ettiklerini boşa çıkardı onların.

9. Bu böyledir; çünkü onlar Allah'ın indirdiğini tiksindirici bulmuşlardır, Allah da onların tüm amellerini boşa çıkarmıştır.

10. Onlar yeryüzünde dolaşıp da kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bir bakmıyorlar mı? Allah onları yerle bir etmiştir. Şu inkâr edenlere de onlara yapılanın aynısı yapılacaktır.

11. Bu böyledir; çünkü **Allah,** iman edenlerin **Mevlâ**'sıdır. Küfre sapanların ise **Mevlâ**'sı yoktur.

12. Şu bir gerçek ki, Allah, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Küfre sapanlarsa zevk edip eğlenmeye bakarlar; davarların yediği gibi yer içerler. Varacakları yer ateştir onların.

13. Seni, yaşadığın yerden çıkaranların kentinden çok daha kuvvetli nice kentler vardı ki, biz hepsini helâk ettik; hiçbir yardımcıları olmadı.

14. Rabbinden açık bir kanıt üzere olan, amelinin çirkinliği kendisine süslü gösterilip de boş arzularına uyanlara benzer mi?

15. Sakınanlara vaat olunan cennetin durumu şöyledir: Orada, bozulmayan sudan ırmaklar; tadı bozulmayan sütten nehirler, içenlere lezzet sunan bir şaraptan nehirler, süzme bir baldan oluşan nehirler var. Ve orada kendileri için her türlü meyvenin yanında, Rablerinden bir de bağışlanma var. Bu nimetler içindekiyle, uzun süre ateşte kalıp da içirildiği sıcak su tarafından bağırsakları parçalanan kimse aynı olur mu?

16. İçlerinden bir kısmı seni dinler, sonra senin yanından çıktıklarında, kendilerine ilim verilmiş olanlara şöyle sorarlar: "Az önce ne söyledi?" İşte bunlar, Allah'ın, kalplerine mühür bastığı kimselerdir, boş arzularının ardına düşmüşlerdir.

17. Kılavuzlarını bulmuş olanlara gelince, Allah onların hidayetini artırmış ve korunma imkânlarını kendilerine vermiştir.

18. Kıyametin ansızın tepelerine inmesinden başka neyi bekliyorlar? Onun belirtileri zaten gelmiştir. O onlara gelip çatınca, ibret almaları neye yarar?!

19. Allah'tan başka tanrı olmadığını kuşkusuzca bil! Hem kendi günahın için hem de mümin erkeklerle mümin kadınlar için af dile. Allah sizin, dönüp dolaşacağınız yeri de varıp ulaşacağınız yeri de bilir.

20. İman edenler derler ki, "Bir sure indirilseydi olmaz mıydı?" Fakat hükmü kesinleşmiş bir sure indirilip de içinde savaş da anılınca, kalplerinde maraz olanların, ölüm baygınlığına tutulmuş bir bakışla sana baktıklarını görürsün. Onlara uygun olan da odur.

21. İtaat ve güzel bir söz! İş budur! İş ciddîleşince, Allah'a verdikleri söze sadık olsalardı kendileri için daha iyi olurdu.

22. Demek, iş başına gelecek olsanız/savaştan geri kalacak olsanız, ülkede fesat çıkarıp rahimleri parçalayacaksınız.

23. İşte bunlardır, Allah'ın kendilerine lanet edip kulaklarını sağır, gözlerini de kör ettiği kimseler.

24. Peki, bunlar, Kur'an'ın anlamını inceden inceye düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpler üzerinde o kalplerin kilitleri mi var?

25. Hidayet kendilerine açık seçik hale geldikten sonra arkalarına dönenlere şeytan fit vermiş, sonu gelmez arzuların/ümitlerin ardına takmıştır onları.

26. Bu şundandır: Bunlar, Allah'ın indirdiğinden tiksinenlere, "Bazı işlerde size itaat edeceğiz!" demişlerdi. Fakat Allah onların gizlediklerini biliyor.

27. Melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alacakları zaman, bakalım nasıl olacak?!

28. Olacak olan budur! Çünkü onlar, Allah'ı öfkelendiren şeylerin peşine düştüler, O'nun hoşnutluğundan tiksindiler; sonunda Allah bütün amellerini boşa çıkardı.

29. Yoksa o kalplerinde maraz olanlar, Allah kendilerinin şiddetli kinlerini hiçbir zaman ortaya çıkarmayacak mı sandılar?

30. Dileseydik onları sana mutlaka gösterirdik de sen onları yüzlerinden kesinlikle tanırdın. Zaten sen onları, sözlerinin tarzından da tanırsın. Allah tüm yaptıklarınızı biliyor.

31. Yemin olsun, içinizden gayret gösterip didinenlerle sabredenleri bilinceye kadar, sizi belalarla imtihan edeceğiz. Haberlerinizi de eleyip tarayacağız.

32. Nankörlüğe sapıp Allah yolundan alıkoyanlar ve hidayet kendileri için açık seçik hale geldikten sonra resule kafa tutanlar, Allah'a hiçbir şekilde zarar veremezler. O, onların amellerini işe yaramaz hale getirecektir.

33. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin; resule de itaat edin! Amellerinizi işe yaramaz hale getirmeyin.

34. İnkâr edip Allah yolundan döndüren, sonra da küfre saplanmış olarak ölenler yok mu, Allah onları asla affetmeyecektir.

35. Gevşemeyin, üstün durumda olduğunuz halde antlaşmaya davet etmeyin! Allah sizinledir; amellerinizi asla yitirmeyecektir.

36. Şu iğreti hayat, sadece bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder korunursanız, Allah, ödüllerinizi verecek ve sizden mallarınızı istemeyecektir.

37. Eğer onları isteyip bunun için sizi zorlasaydı, cimrilik ederdiniz, böylece Allah şiddetli kinlerinizi ortaya çıkarırdı.

38. İşte sizler, Allah yolunda harcamaya çağırılan insanlarsınız. Ama bir kısmınız cimrilik ediyor. Oysaki, cimrilik eden kendi aleyhine cimrileşmiş olur. **Allah Ganî**'dir; yoksul olan sizlersiniz. Eğer yüz çevirirseniz, Allah yerinize başka bir toplum getirir. Ve onlar, sizin benzerleriniz olmazlar.

TALÂK SURESİ
(100/65. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey Peygamber! Kadınları boşadığınız zaman iddetlerine doğru boşayın ve iddeti iyi sayın! Rabbiniz olan Allah'tan sakının! Onları evlerinden çıkarmayın; onlar da çıkmasınlar. Apaçık ve belgeli bir yüzsüzlük yapmaları durumu müstesna. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Allah'ın sınırlarını çiğneyen kendi benliğine zulmetmiş olur. Bilemezsin, belki Allah bundan sonra yeni bir iş/oluş ortaya çıkarır.

2. Sürelerini doldurma noktasına geldiklerinde o kadınları ya örfün gerektirdiği biçimde tutun yahut da yine örfün gerektirdiği şartlarla onlardan ayrılın! İçinizden adalet sahibi iki kişiyi de tanık tutun! Tanıklığı Allah için tam bir biçimde yapın! Allah'a ve âhiret gününe inanan kişiye işte bu şekilde öğüt verilmektedir. Kim Allah'tan sakınırsa, Allah ona bir çıkış yolu nasip eder.

3. Ve onu hiç beklemediği yönden rızıklandırır. Kim Allah'a dayanıp güvenirse O, ona yeter! Hiç kuşkusuz, Allah, emrini yerine getirecektir. Allah her şey için bir ölçü/bir kader belirlemiştir.

4. Âdetten kesilen kadınlarınızın iddet bekleme sürelerinde kuşkuya düşerseniz, onların iddetleri üç aydır. Hiç âdet görmemiş kadınların süreleri de böyledir. Gebe olan kadınların süreleri ise yüklerini bırakmalarına kadardır. Kim Allah'tan sakınırsa, O ona işinde bir kolaylık nasip eder.

5. İşte bu, Allah'ın size indir-

miş olduğu emridir. Kim Allah'tan sakınırsa O, onun çirkinliklerini örter ve onun ödülünü büyütür.

6. O kadınları, imkânlarınız ölçüsünde, barındığınız yerin bir kısmında barındırın. Onları baskı altında tutmak için onlara zarar verme yönüne gitmeyin! Eğer hamile iseler yüklerini bırakıncaya kadar onlara nafaka verin! Eğer sizin için çocuk emziriyorlarsa, ücretlerini de verin! Aranızda örfe uygun biçimde konuşup tartışın. Eğer anlaşmakta zorluk çekerseniz o zaman, doğmuş olan çocuğu baba hesabına başka bir kadın emzirecektir.

7. Geniş imkâna sahip olan bu geniş imkânından infak etsin/paylaşsın. Rızkı kendisine ölçü ile verilmiş olan da Allah'ın kendisine verdiğinden infak etsin. Allah hiçbir benliği, kendisine verdiği şey dışında yükümlü tutmaz. Allah, bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratacaktır.

8. Nice kentler/medeniyetler vardı ki, azgınlık edip Rabbinin ve onun resullerinin emrinden çıktılar da biz onları çok zorlu bir hesaba çektik ve onlara, görülmemiş bir azapla azap ettik.

9. Böylece onlar, yaptıklarının vebalini tattılar ve işlerinin sonu hüsran oldu.

10. Allah onlar için şiddetli bir azap hazırladı. Artık Allah'tan sakının, ey iman etmiş akıl ve gönül sahipleri! Allah size bir Zikir/bir uyarıcı/bir düşündürücü indirmiştir.

11. Bir elçi indirmiştir ki, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanları, karanlıklardan nûra çıkarmak için Allah'ın ayetlerini açık seçik okur. Allah'a inanıp barışa/hayra yönelik bir iş yapanı Allah, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Orada sürekli kalıcıdırlar. Allah, böylesi için rızkı gerçekten güzelleştirmiştir.

12. Allah O'dur ki, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yaratmıştır. Emir/iş ve oluş onlar arasında sürekli iner ki, Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve Allah'ın bilgi bakımından her şeyi kuşattığını bilesiniz.

BEYYİNE SURESİ
(101/98. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ehlikitap'tan küfre sapanlarla müşrikler, kendilerine beyyine/açık kanıt gelinceye kadar çözülüp ayrılacak değillerdi.

2. Allah tarafından gönderilen, tertemiz sayfalar okuyan bir resul gelinceye dek.

3. O sayfalar içindedir dosdoğru-eskimez kitaplar.

4. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine beyyine/açık delil geldikten sonradır ki parçalanıp bölündüler.

5. Oysaki onlara, dini yalnız O'na özgüleyerek, dosdoğru yürüyen kişiler halinde sadece Allah'a ibadet etmeleri, namazı/duayı yerine getirmeleri, zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte budur doğru, eskimez ve aşınmaz din!

6. Ehlikitap'ın küfre sapanlarıyla müşrikler, içinde uzun süre kalıcılar olarak cehennem ateşindedirler. İşte onlardır yaratılmışların en şerlisi!

7. İman edip barışa/hayra yönelik fiiller sergileyenlere gelince, işte onlardır yaratılmışların en hayırlısı!

8. Onların, Rableri katındaki ödülleri, altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri/temiz-bereketli bahçelerdir. Sürekli kalacaklardır orada. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte bu, içi ürpererek Rabbine saygı duyan kişi içindir.

NÛR SURESİ
(102/24. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Bir suredir, indirdik onu; farz kıldık onu. Ve içinde açık seçik ayetler indirdik ki, düşünüp ders alabilesiniz.

2. Zina eden kadınla zina eden erkeğin her birinin cildine yüz vuruş vurun! Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dini konusunda sizi bunlara acıma duygusu yakalamasın. Müminlerden bir topluluk da bunların cezalarına tanık olsun.

3. Zina eden erkeği zina eden bir kadın veya putperest bir kadından başkası nikâhlamaz. Zina eden kadına gelince, onu da zina eden bir erkek veya putperest bir erkekten başkası nikâhlamaz. Böyle bir şey, müminlere haram kılınmıştır.

4. İffetleri korumaya alınmış kadınlara iftira atıp da dört tanık getirmeyenlere gelince, onlara hemen sekseh vuruş vurun. Ve onların tanıklıklarını asla kabul etmeyin! Onlar, sapmışların ta kendileridir.

5. Bu suçtan sonra tövbe edip iyi hal sergileyenler müstesna. Şu bir gerçek ki, **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

6. Kendi eşlerine bir zina isnat edip de kendilerinden başka tanıkları olmayanların her birinin tanıklığı, kendisinin kesinlikle doğru sözlülerden olduğu hususunda Allah'a yeminden ibaret dört kez tanıklık ikrarıdır.

7. Beşincide, eğer yalancılar-

dansa, Allah'ın laneti üzerine olsun diye söz söyler.

8. İtham edilen eşin, itham eden kocanın kesinlikle yalancılardan olduğuna ilişkin, Allah adına dört kez yemin şeklindeki tanıklığı, ondan cezayı düşürür.

9. Bu durumda, kadının beşinci sözü, suçlayan erkek doğru söyleyenlerdense, 'Allah'ın gazabının kendisi üzerine olması'nı söylemekten ibarettir.

10. Allah'ın lütuf ve rahmeti üzerinizde olmasaydı neylerdiniz! Ve hiç kuşku yok, **Allah Tevvâb'**dır, **Hakîm'**dir.

11. O ifki/yalan haberi/iftirayı getirenler, içinizden, on ile kırk kişi arası, dayanışma içinde mutaassıp bir topluluktur. Onu sizin için şer sanmayın. Aksine, o, sizin için bir hayırdır. Onlardan her kişiye o günahtan kazandığı vardır. Onların, günahın büyüğünü yönetenine de büyük bir azap vardır.

12. Onu işittiğinizde, erkek ve kadın müminlerin birbirleri için iyi zanda bulunup "Bu apaçık bir iftiradır!" demeleri gerekmez miydi?

13. Ona dört tanık getirselerdi ya! Mademki, tanıkları getiremediler, o halde, Allah katında onlar yalancılardır.

14. Eğer dünya ve âhirette Allah'ın lütfu üzerinizde olmasaydı, içine daldığınız o yaygarada size mutlaka büyük bir azap dokunurdu.

15. O zaman siz, onu dillerinizle birbirinize yetiştiriyordunuz ve ağızlarınızla, hakkında hiçbir bilginiz olmayan şeyi söylüyor, üstelik bunu önemsiz sanıyordunuz. Oysaki Allah katında o, çok büyük bir günahtı.

16. Onu duyduğunuzda, "Bu konuda söz söylememiz bize yakışmaz; hâşâ, bu büyük bir iftiradır!" demeniz gerekmez miydi?

17. Eğer iman sahipleri iseniz, Allah sizi böyle bir şeye bir daha asla dönmemeniz hususunda uyarıyor.

18. Allah size ayetleri iyice açıklıyor. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

19. İman edenler içinde edep-

sizliğin yayılmasını arzu edenler var ya, onlar için dünyada da âhirette de korkunç bir azap öngörülmüştür. Allah bilir ama siz bilmezsiniz.

20. Ya Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı! **Allah Raûf**'tur, **Rahîm**'dir.

21. Ey iman edenler! Şeytanın adımlarını izlemeyin! Kim şeytanın adımlarını izlerse, o, ona iğrençlikleri ve kötülüğü emreder. Allah'ın lütuf ve rahmeti üzerinizde olmasaydı, içinizden tek kişi bile asla temize çıkamazdı. Ama Allah dilediğini arıtıp temizliyor. Allah her şeyi işitiyor, her şeyi biliyor.

22. Sizin lütuf ve imkân sahibi olanlarınız; akrabaya, çaresizlere, Allah yolunda hicret edenlere bir şey vermemeye yemin etmesinler, affetsinler, hoş görsünler. Allah'ın sizi affetmesini istemez misiniz? **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

23. İffetleri koruma altındaki o, bir şeyden habersiz mümin kadınlara iftira atanlar, dünyada da âhirette de lanete çarptırılmışlardır. Büyük bir azap vardır onlar için.

24. Gün gelecek, onların kendi dilleri, kendi elleri, kendi ayakları, yapıp ettikleri işler hakkında kendi aleyhlerine tanıklık edecektir.

25. O gün, Allah, onlara hak ettikleri cezayı tam verecek ve Allah'ın apaçık Hak olduğunu bilecekler.

26. Murdar karılar murdar erkeklere, murdar erkekler de murdar karılara! Temiz kadınlar temiz erkeklere, temiz erkekler de temiz kadınlara! Bunlar, ötekilerin söylediklerinden arınmışlardır. Bunlar için bir bağışlanma ve bol bir rızık vardır.

27. Ey iman edenler! Kendi evleriniz dışındaki evlere, sahipleriyle kaynaşıp izin almadan, bir de ev sakinlerine selam vermeden girmeyin! Düşünüp taşınmanızı sağlamada bu sizin için daha hayırlıdır.

28. Eğer orada kimseyi bulamazsanız, size izin verilin-

ceye kadar oraya girmeyin! Eğer size "Geri dönün!" denirse, dönün; bu sizin için daha iyi ve temizdir. Allah, yaptıklarınızı çok iyi biliyor.

29. Oturanı bulunmayan ve içinde size ait eşya olan evlere girmenizde bir sakınca yoktur. Allah, sizin açıkladıklarınızı da sakladıklarınızı da bilir.

30. Mümin erkeklere söyle, bakışlarını yere indirsinler! Cinsel organlarını/ırzlarını korusunlar! Bu onlar için daha arındırıcıdır. Kuşkusuz, Allah, yapmakta olduklarından/sınâat olarak ürettiklerinden hakkıyla haberdardır.

31. Mümin kadınlara da söyle, bakışlarını yere indirsinler! Cinsel organlarını/ırzlarını korusunlar! Süslerini/zînetlerini, görünen kısımlar müstesna, açmasınlar! Örtülerini/başörtülerini göğüs yırtmaçlarının üzerine vursunlar! Süslerini şu kişilerden başkasına göstermesinler: Kendilerini geçici olarak boşayan kocaları yahut babaları yahut geçici olarak boşamış kocalarının babaları yahut kendi oğulları yahut geçici olarak boşamış kocalarının oğulları yahut kardeşleri yahut erkek kardeşlerinin oğulları yahut kız kardeşlerinin oğulları yahut kendi kadınları yahut ellerinin altında bulunanlar yahut cinsî arzu duymayan erkeklerden kendilerinin hizmetinde bulunanlar yahut kadınların kaygı duyulacak yerlerini henüz anlayacak yaşa gelmemiş çocuklar. Süslerinden, gizlemiş olduklarının bilinmesi için ayaklarını yere vurmasınlar! Ey müminler, Allah'a topluca tövbe edin ki, kurtuluşa erebilesiniz!

32. İçinizden bekârları/dulları, bir de erkek hizmetçilerinizden ve halayıklarınızdan durumu uygun olanları evlendirin! Eğer yoksul iseler, Allah onları lütfundan zenginleştirir. **Allah Vâsi'**dir, **Alîm**'dir.

33. Nikâh imkânı bulamayanlar, Allah kendilerini lütfundan zenginleştirinceye kadar iffetlerini korusunlar! Size bağımlı olanlardan, hürriyetini satın almak isteyenlerin, kendilerinde iyi

hal görürseniz, onlarla yazılı anlaşma yapın! Allah'ın size verdiği malından siz de onlara verin! Hizmetinizdeki genç kadınları, eğer koruma altında kalmak istiyorlarsa, iğreti hayatın basit menfaatini elde etmek için sapıklığa/günaha itmeyin! Kim onları baskı altında tutarsa Allah, baskı altına alınmalarından sonra onları affedici, esirgeyicidir.

34. Yemin olsun ki, size, gerçeği açık seçik anlatan ayetler, sizden önce gelip geçmiş olanlardan örnekler, korunanlar için de bir öğüt indirdik.

35. Allah, göklerin ve yerin **Nûr**'udur. Onun nûrunun örneği, içinde çerağ bulunan bir kandile benzer. Kandil, bir sırça içerisindedir. Sırça, inciden bir yıldız gibidir ki, doğuya da batıya da nispeti olmayan bereketli bir zeytin ağacından yakılır. Bu ağacın yağı, neredeyse ateş dokunmasa bile ışık saçar. **Nûr** üzerine nûrdur o. Allah, dilediğini kendi nûruna kılavuzlar. Allah, insanlara örnekler verir. Allah her şeyi bilmektedir.

36. Kandil, Allah'ın yükseltilmesine ve içinde adının anılmasına izin verdiği evlerdedir. Orada sabah-akşam O'nu tespih eder.

37. Öyle erler vardır ki, bir ticaret de bir alışveriş de onları Allah'ın zikrinden/Kur'an'ından, namazı/duayı yerine getirmekten, zekât vermekten alıkoyamaz. Onlar, kalplerle gözlerin döneceği/yer değiştireceği günden korkarlar;

38. Ki, Allah kendilerine, yapıp işlediklerinin en güzelini versin ve lütfundan onlara artışlar sağlasın. Allah dilediğini hesapsızca rızıklandırır.

39. Küfre sapanlara gelince, onların amelleri çöldeki serap gibidir ki, susuzluktan bunalan onu su sanır. Ama ona yaklaşınca hiçbir şey bulamaz; yanında Allah'ı bulur; O da onun hesabını eksiksiz bir biçimde görür. Allah, hesabı çok çabuk görendir.

40. Engin denizdeki karanlıklara da benzerlik var: Üst üste dalgaların kapladığı bir deniz. Daha üstünde de bulutlar var. Birbiri üstüne karanlıklar. Elini çıkarsa göremeyecek halde. Allah'ın ışık vermediği kişiye hiçbir ışık bulunamaz.

41. Görmedin mi, göklerdeki ve yerdeki şuurlular da bölük bölük olmuş kuşlar da Allah'ı tespih etmektedir. Her biri kendine özgü duasını, kendine özgü tespihini bilmiştir. Allah, onların yapmakta olduklarını çok iyi bilmektedir.

42. Göklerin ve yerin mülkü/yönetimi Allah'ındır! Dönüş Allah'adır.

43. Görmedin mi, Allah, bulutları sürüyor, sonra onları kaynaştırıp iç içe sokuyor, sonra onları birbiri üstüne yığıyor. Nihayet, onların arasından yağmurun çıktığını görüyorsun. Gökten, ondaki dağlardan bir dolu indiriyor da onunla dilediğini çarpıyor, dilediğinden de onu yan geçiriyor. Onun şimşeğinin parıltısı, neredeyse gözleri alıp götürecek.

44. Allah, gece ile gündüzü sürekli birbirine dönüştürüyor. Gözleri olanlar için bunda elbette bir ibret vardır.

45. Allah, tüm canlıları sudan yarattı. Onlardan kimileri karnı üzerinde yürür, kimileri iki ayak üstünde yürür, kimileri de dört ayak üstünde. Allah dilediğini yaratıyor, **Allah** her şeye **Kadîr'**dir.

46. Yemin olsun, biz açık seçik bilgiler veren ayetler indirdik. Allah, dilediğini/dileyeni dosdoğru yola iletiyor.

47. "Allah'a ve o resule inandık, boyun eğdik!" diyorlar, sonra da içlerinden bir fırka bunun hemen ardından yüz çeviriyor. Bunlar, inanmış insanlar değiller.

48. Allah'a ve aralarında hüküm versin diye elçiye çağrıldıklarında, içlerinden bir fırka hemen yüz çevirenler oluveriyor.

49. Eğer gerçek, kendi lehlerine olursa boyun bükerek ona gelirler.

50. Kalplerinde maraz mı var bunların, yoksa kuşkuya mı düştüler, yoksa Allah'ın ve resulünün kendilerine haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, hayır! Bunlar zalimlerin ta kendileridir.

51. Allah'a ve aralarında hüküm vermek üzere O'nun resulüne çağrıldıklarında, müminlerin sözleri sadece şunu söylemeleridir: "İşittik, itaat ettik!" İşte bunlardır kurtuluşa erenler.

52. Allah'a ve O'nun resulüne itaat eden, Allah'a saygı duyan ve O'ndan korkan kişiler, zafere ulaşanların ta kendileridir.

53. Yeminlerinin olanca gücüyle Allah'a ant içtiler ki, sen onlara emredersen mutlaka savaşa çıkacaklar. De ki, "Ant içmeyin! Örfe uygun bir itaat yeterli! Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır."

54. De ki, "Allah'a da itaat edin, resule de! Eğer yüz çevirirseniz/yüz çevirirlerse, onun görevi ona yükletilen, sizin göreviniz de size yükletilendir. Eğer ona itaat edersenize yolu bulursunuz. Resule düşen, açık bir tebliğden başkası değildir."

55. Allah; sizin, iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlarınıza şu vaatte bulunmuştur: Onlardan öncekileri halef kıldığı gibi onları da yeryüzünde mutlaka halef kılacak. Onlar için beğenip seçtiği dinlerini yine onlar için güç kaynağı yapacak; onları korkularının arkasından mutlaka güvene ulaştıracak; bana ibadet edecekler, hiçbir şeyi bana ortak koşmayacaklar. Bundan sonra nankörlük edenlerse, yoldan sapanların ta kendileridir.

56. Namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin, resule itaat edin ki, rahmete erdirilesiniz.

57. Sakın o küfre sapanların, yeryüzünde âciz bırakıcı güçler olduklarını zannetme! Varacakları yer ateştir onların. Ne kötü dönüş yeridir o!

58. Ey iman edenler! Ellerinizin altında bulunanlarla,

ergenlik yaşına gelmemiş olanlarınız sizden üç vakitte izin istesin: Sabah namazından/duasından önce, öğlen vaktinde elbiselerinizi çıkardığınızda, gün battıktan sonra yerine getirilen namazdan/duadan sonra. Kaygılanacağınız üç vakittir bunlar. Bunlar dışında size de onlara da bir günah yoktur. Aranızda dolaşırlar, birbirinize bakabilirsiniz. Allah, ayetleri size işte böyle açıklıyor. **Allah Alîm'**dir, **Hakîm**'dir.

59. Çocuklarınız ergenlik çağına ulaştığında, kendilerinden öncekilerin izin istediği gibi izin istesinler! Allah size ayetleri işte böyle açıklıyor. Allah her şeyi bilir, hikmeti sınırsızdır.

60. Artık nikâh ümit eder durumda olmayan kocamış kadınların, süslerini göstermek için ortalıkta dolaşmamaları şartıyla dış giysilerini bırakmalarında kendileri için bir günah yoktur. Ama sakınmak için titiz davranmaları, onlar için daha hayırlıdır. Allah, her şeyi işitir, her şeyi bilir.

61. Köre güçlük yoktur; topala güçlük yoktur, hastaya güçlük yoktur. Sizin için de gerek kendi evlerinizden gerekse şu kişilerin evlerinden yemek yemenizde bir sakınca yoktur: Babalarınızın evleri yahut annelerinizin evleri yahut erkek kardeşlerinizin evleri yahut kız kardeşlerinizin evleri yahut amcalarınızın evleri yahut halalarınızın evleri yahut dayılarınızın evleri yahut teyzelerinizin evleri yahut anahtarı size teslim edilmiş olan evler yahut arkadaşlarınızın evleri. Hep birlikte yahut ayrı ayrı yemenizde sizin için hiçbir sakınca yoktur. Evlere girdiğinizde, Allah katından bir esenlik, bir bereketlilik, bir temizlik dileği olarak kendinize de selam verin! Allah size ayetleri işte böyle ayan beyan bildiriyor ki, aklınızı çalıştırabilesiniz.

62. Müminler o insanlardır ki, Allah'a ve O'nun resulüne inanırlar. Resulle beraber, ortaklaşa bir iş üzerinde bulundukları zaman, ondan izin almadan çekip gitmez-

ler. O senden izin isteyenler var ya, onlar Allah'a ve O'nun resulüne iman edenlerdir. Bazı uğraşları için senden izin istediklerinde, onlardan dilediğine izin ver ve kendileri için af dile. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

63. Aranızda peygamberi çağırmayı, sizin birbirinizi çağırmanıza eş tutmayın! Allah sizin, birbirini siper ederek sıvışıp gidenlerinizi bilir. Resulün emrine aykırı davrananlar, kendilerine bir fitnenin gelip çatmasından yahut acıklı bir azabın yakalarına yapışmasından çekinsinler.

64. Gözünüzü açın! Göklerde ne var, yerde ne varsa yalnız Allah'ındır! O sizin ne hal üzere olduğunuzu bilir. Bir gün, O'na döndürülecekler de O onlara, yapıp ettiklerini haber verecektir. Allah her şeyi iyice bilmektedir.

MÜNÂFİKÛN SURESİ
(103/63. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Münafıklar sana geldiklerinde, "Senin kesinlikle Allah'ın elçisi olduğuna tanıklık ederiz!" derler. Senin kesinlikle O'nun elçisi olduğunu Allah zaten biliyor. Ve Allah tanıklık eder ki, münafıklar kesinlikle yalancıdırlar.

2. Yeminlerini bir kalkan edinip Allah'ın yolundan alıkoydular. Onların yapmakta oldukları ne kötüdür!

3. Bu durumun sebebi şudur: Onlar iman ettiler, sonra küfre saptılar da kalpleri üzerine mühür basıldı. Artık onlar incelikleri anlamazlar.

4. Onları gördüğünde gövde-

leri hoşuna gider. Bir şey konuşsalar sözlerine kulak verirsin. Onlar birbirine dayandırılmış keresteler/ Hint kumaşı giydirilmiş kütük parçaları gibidirler. Her bağırtıyı aleyhlerinde zannederler. Düşmandır onlar; sakın onlardan! Allah onları kahretsin! Nasıl da aldatıp döndürülüyorlar!

5. Onlara, "Hadi, gelin, Allah resulü sizin için af dilesin!" dendiğinde kafalarını öteye çevirirler. Ve sen onların böbürlenmiş bir halde dönüp gittiklerini görürsün.

6. Sen onlar için ha af dilemişsin ha dilememişsin. Aleyhlerindeki sonuç aynı kalacaktır. Allah onları asla affetmeyecektir! Çünkü Allah, sapıklar topluluğunu doğruya ve güzele iletmez.

7. Onlar, "Allah resulünün yanındakilere infak edip bir şey vermeyin ki dağılıp gitsinler!" diyen kişilerdir. Oysaki göklerin ve yerin hazineleri, Allah'ın tekelindedir! Ama münafıklar bunu anlamazlar.

8. Şöyle derler: "Eğer Medine'ye dönersek, yemin olsun ki, itibarlı ve baskın olan, ezik ve zayıf olanı oradan çıkaracaktır!" Güç ve itibar Allah'a, onun resulüne ve iman sahiplerine özgüdür! Ama münafıklar bunu bilmezler.

9. Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız, sizi, Allah'ı anmaktan/Allah'ın zikri olan Kur'an'dan alıkoymasın! Böyle bir şey yapanlar, hüsrana uğramışların ta kendileridir.

10. Sizden birine ölüm gelip de, "Ey Rabbim, yakın bir süreye kadar beni geciktirseydin de içtenliğimi belgelemek için bir şeyler vererek iyilik ve barış sevenler olsaydım!" demesinden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin/dağıtın.

11. Allah, süresi gelmiş olan bir canı geriye asla bırakmaz! Ve Allah, yapıp etmekte olduklarınızdan hakkıyla haberdardır.

MÜCÂDİLE SURESİ
(104/58. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Allah, kocası hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikâyette bulunan kadının sözünü işitmiştir. Allah, ikinizin karşılıklı konuşmasını işitir. Çünkü Allah en iyi işiten, en iyi görendir.

2. İçinizden, kadınlarına zıhar edenlerin, o kadınlar anneleri değildir. Onların anneleri ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Böyleleri, kabul edilemez bir söz ve boş bir lakırdı sarf ediyorlar. Bununla birlikte Allah, gerçekten çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

3. Kadınlarına zıhar edip sonra sarf etmiş oldukları söze geri dönenler, ilişkiye girmelerinden önce, özgürlüğünü yitirmiş bir benliği özgürlüğüne kavuşturacaklardır. İşte, size yöneltilen öğüt budur! Allah, yapıp etmekte olduklarınızdan gereğince haberdardır.

4. Özgürlüğe kavuşturma imkânını bulamayan, ilişkiye girmelerinden önce, aralıksız iki ay oruç tutacaktır. Buna da gücü yetmeyen, altmış yoksulu doyuracaktır. Bütün bunlar Allah'a ve resulüne inanasınız diyedir. Ve işte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Küfre sapanlara korkunç bir azap vardır.

5. Allah'a ve resulüne karşı gelenler, kendilerinden öncekilerin çarpılıp tepelendikleri gibi çarpılıp tepeleneceklerdir. Biz, gerçekleri apaçık gösteren ayetler indirmişizdir. Küfre sapanlar için, rezil edici bir azap vardır.

6. Gün olur, Allah onların

hepsini diriltir ve yapıp ettiklerini onlara haber verir. Allah onu iyice sayıp zaptetmiştir, onlarsa unutmuşlardır. Allah, her şey üzerinde tam bir tanıktır.

7. Görmez misin ki, Allah, göklerde olanları da yeryüzünde olanları da bilir. Üç kişi, aralarında fısıldaşmaya görsün, dördüncüleri O'dur; beş kişi fısıldaşmaya görsün altıncıları O'dur. Bundan az da olsalar çok da olsalar, O mutlaka onlarla beraberdir; nerede bulunurlarsa bulunsunlar. Sonra onlara, yapıp ettiklerini kıyamet günü haber verecektir. Allah her şeyi bilmektedir.

8. Görmedin mi, şu fısıldaşmaktan yasaklananları ki, biraz sonra, yasaklanmış oldukları şeye dönüyorlar ve günah, düşmanlık, peygambere isyan konusunda fısıldaşıyorlar. Sana geldiklerinde, seni Allah'ın selamlamadığı biçimde selamlıyorlar. Kendi içlerinde ise şöyle diyorlar: "Söylediğimiz şey yüzünden Allah bize azap etse ya!" Cehennem yeter onlara! Girecekler oraya. Ne kötü dönüş yeridir o!

9. Ey iman edenler! Aranızda fısıldaştığınız zaman, günah, düşmanlık ve resule isyan hususlarında fısıldaşmayın; hayırda erginlik/dürüstlük ve takva konusunda fısıldaşın! Huzurunda haşredileceğiniz Allah'tan sakının!

10. Fısıltı, inananları kederlendirmek için ancak şeytandan gelir. Bununla birlikte o, Allah'ın izni olmadıkça inananlara hiçbir zarar veremez. Müminler sadece Allah'a güvenip dayansınlar!

11. Ey iman edenler! Size, "Meclislerde yer açın!" dendiğinde, yer açın ki, Allah da sizin için genişlik sağlasın. "Kalkın!" dendiğinde de kalkın ki, Allah, içinizden inananlarla kendilerine ilim verilmiş olanların derecelerini yükseltsin. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

12. Ey iman edenler! Resulle gizlice konuşacağınız za-

man, bu gizli konuşmanızdan önce bir sadaka verin! Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Eğer bu imkânı bulamazsanız bilin ki, **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

13. Gizli konuşmanızdan önce, sadakalar vermekten ürperdiniz mi? Çünkü yapmadınız. Allah size tövbe nasip etti. Artık namazı/duayı yerine getirin, zekâtı verin, Allah'a ve resulüne itaat edin! Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

14. Allah'ın kendilerine öfkelendiği bir kavmi dost edinenleri/onları işlerinin başına getirenleri görmedin mi? Onlar ne sizdendirler ne de onlardan. Bilip durdukları halde yalana yemin ediyorlar.

15. Allah, onlar için şiddetli bir azap hazırlamıştır. Ne kötüdür onların yapmakta oldukları!

16. Yeminlerini kalkan edinip Allah'ın yolundan alıkoydular. Küçük düşürücü bir azap var onlar için.

17. Onların malları da çocukları da kendilerine, Allah'a karşı hiçbir şey sağlamaz. Ateş halkıdır onlar. Uzun süre kalacaklardır orada.

18. Allah onları tekrar dirilttiği gün, size yemin ettikleri gibi O'na da yemin edecekler ve bir şey yaptıklarını sanacaklar. Dikkat edin, onlar yalancıların ta kendileridir.

19. Şeytan onları kuşattı da Allah'ın zikrini/Kur'an'ını onlara unutturdu. İşte bunlar şeytanın hizbidir. Dikkat edin, şeytanın hizbi, hüsrana uğrayanların ta kendileridir!

20. Allah'a ve resulüne kafa tutanlar en aşağılık kişiler arasındadırlar.

21. Allah, şöyle yazmıştır: "Ben, mutlaka galip geleceğim! Resullerim de!" **Allah Kavî'**dir, **Azîz'**dir.

22. Allah'a ve âhiret gününe inanan bir topluluğun, Allah'a ve resulüne karşı çıkanlarla sevgiye dayalı bir dostluk kurduğunu göremezsin. Bunlar onların ister babaları olsun, ister çocukları olsun, ister kardeşleri olsun, ister akrabaları olsun. Allah onların kalpleri-

ne imanı yazmış ve onları kendisinden bir ruhla desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır; sürekli kalacaklardır orada. Allah onlardan hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. Allah'ın hizbi işte bunlardır. Dikkat edin, Allah'ın hizbi, başarıya ulaşanların ta kendileridir!

HUCURÂT SURESİ
(105/49. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey iman edenler! Allah'ın ve resulünün önüne geçmeyin! Allah'tan sakının! Allah gerçekten çok iyi duyan ve gereğince bilendir.

2. Ey iman edenler! Seslerinizi o Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin! Kiminizin kiminize bağırarak konuştuğu gibi, onun huzurunda sözü yükseltmeyin! Yoksa siz hiç farkında olmadan amelleriniz eriyip gider.

3. Allah resulünün huzurunda seslerini alçaltanlar var ya, onlar Allah'ın, gönüllerini takva için imtihan ettiği kişilerdir. Bir bağışlanma vardır onlar için, bir büyük ödül vardır.

4. Odalarının arkasından sana seslenenlere gelince, onların çoğu aklını çalıştırmamaktadır.

5. Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya dek sabretmiş olsalardı, kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

6. Ey iman sahipleri! Özü-sözü bozuk birisi size bir haber getirdiğinde, hemen araştırıp inceleyin/delil arayın! Yoksa bilgisizlikle bir topluluğu suçlar da yapmış

olduğunuza pişmanlık duyar hale gelirsiniz.

7. Bilin ki, Allah'ın resulü içinizdedir. Eğer o çoğu işte size uysaydı, gerçekten zorlukla karşılaşır, sıkıntıya düşerdiniz. Ama Allah, imanı size sevdirmiş ve onu gönüllerinizde süslemiştir. Ve size küfrü, öz söz bozukluğunu, isyanı çirkin göstermiştir. Rüşte ermiş olanlar işte bunlardır;

8. Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak. **Alîm**'dir **Allah, Hakîm**'dir.

9. Müminlerden iki zümre çarpışırlarsa, onların aralarında barışı hemen kurun! Eğer onlardan biri öteki aleyhine sınır tanımazlık edip/teröre başvurup saldırırsa, azgınlık edenle, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın! Eğer vazgeçerse, yine ikisi arasını adalet ve dürüstlükle sulh edin! Kuşkusuz, Allah adalette titiz davrananları sever.

10. Şu bir gerçek ki, müminler sadece kardeştirler. O halde, kardeşleriniz arasında barışı sağlayın ve Allah'tan sakının ki, size merhamet edilebilsin.

11. Ey inananlar! Bir topluluk başka bir toplulukla alay etmesin! Olabilir ki, alay ettikleri topluluk kendilerinden hayırlıdır. Kadınlar da başka kadınlarla alay etmesinler! Alay ettikleri, kendilerinden hayırlı olabilir. Öz benliklerinizi ayıplamayın/kendi nefislerinizde ayıplar aramayın; birbirinize lakaplar yakıştırmayın! İmandan sonra sapıklıkla adlanmak ne kötü şeydir! Kim ki tövbe etmez, işte böyleleri zalimlerdir.

12. Ey iman edenler! Zandan çok sakının! Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Sinsi casuslar gibi ayıp aramayın! Gıybet ederek biriniz ötekini arkasından çekiştirmesin! Sizden biri, ölmüş kardeşinin etini yemek ister mi? Bakın, bundan iğrendiniz! Allah'tan sakının! Hiç kuşkusuz, Allah tövbeleri çok kabul eden, rahmeti sonsuz olandır.

13. Ey insanlar! Biz sizi, bir erkekle bir dişiden yarattık.

Ve örfler yoluyla tanışıp kaynaşasınız diye sizi milletlere, boylara ayırdık. Hiç kuşkusuz, Allah katında en seçkininiz, takvada/dindarlıkta en ileri olanınızdır. Allah her şeyi bilir, her şeyden haberdardır.

14. Bedevîler, "İman ettik!" dediler. De ki, "Siz iman etmediniz! Ancak 'Müslüman olduk' deyin. İman sizin kalplerinize girmemiştir. Eğer Allah'a ve resulüne itaat ederseniz Allah, yapıp ettiklerinizden hiçbir şey eksiltmez. Çünkü **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir."

15. Müminler ancak şu kimselerdir ki, Allah'a ve resulüne iman ederler; sonra hiçbir kuşkuya düşmezler ve mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda didinirler. İşte bunlardır, özü-sözü birbirine uyanlar.

16. De ki, "Siz Allah'a dininizi mi öğretiyorsunuz? Oysaki Allah, gökte ne var, yerde ne var hepsini bilir. Allah her şeyi çok iyi bilmektedir."

17. İslam'a girmelerini senin başına kakıyorlar. De ki, "İslamınızı benim başıma kakmayın! Aksine, eğer özü-sözü doğru insanlarsanız, sizi imana kılavuzladığı için Allah hepinizi minnet borcu altına sokar."

18. Şu bir gerçek ki, Allah göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah, yaptıklarınızı iyice görmektedir.

TAHRÎM SURESİ
(106/66. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey Peygamber! Allah'ın sana helal kıldığı şeyi, eşlerinin hoşnutluğunu isteyerek neden haramlaştırıyorsun? **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm'**dir.

2. Allah size, yeminlerinizi çözmeyi farz kılmıştır. Ve **Allah,** sizin **Mevlâ**'nızdır. **Alîm**'dir O, her şeyi bilir; **Hakîm'**dir O, hikmetleri sonsuzdur.

3. Hani, Peygamber, eşlerinden birine bir sözü gizlice söylemişti. Sonra eşi bu sözü duyurup Allah da onu Peygamber'e bildirince, Peygamber sözün bir kısmını açıklamış, bir kısmından vazgeçmişti. Peygamber, sözü eşine bildirdiğinde o, "Bunu sana kim haber verdi?" demişti. Peygamber de, "O her şeyi bilen, her şeyden haberi olan bana bildirdi." diye cevaplamıştı.

4. Eğer ikiniz, ey hanımlar, Allah'a tövbe ederseniz ne iyi, çünkü kalpleriniz kaydı; yok eğer Peygamber'e karşı dayanışmaya girerseniz hiç kuşkusuz, bizzat Allah, onun destekçisidir. Cebrail'le iman sahiplerinin iyilik severleri/ barışçıları da. Bütün bunlardan sonra, melekler de ona arka çıkarlar.

5. O sizi boşarsa, kim bilir belki de Rabbi ona sizin yerinize sizden daha hayırlı eşler nasip eder: Allah'a teslim olan, iman sahibi, gönülden bağlı, tövbe etmesini seven, ibadete düşkün, yolculuk edebilen dullar ve bâkireler.

6. Ey iman sahipleri! Kendilerinizi ve ailelerinizi öyle bir ateşten koruyun ki, yakıtı insanlarla taşlardır. O ateşin başında çok katı,

çok sert melekler vardır. Onlar, kendilerine emir verdiği konuda Allah'a isyan etmezler ve emredildikleri şeyi yaparlar.

7. Ey küfre sapanlar! Özür dilemeyin bugün! Çünkü siz yapıp ettiklerinizin karşılığı olarak cezalandırılıyorsunuz.

8. Ey iman edenler! Etkili öğüt veren bir tövbe ile Allah'a yönelin! Umulur ki Rabbiniz, çirkinliklerinizi ve günahlarınızı örter ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. O gün Allah, peygamberi ve onunla birlikte inananları utandırmayacaktır. Onların ışığı, önlerinden ve sağ yanlarından koşup gelir. Şöyle derler: "Ey Rabbimiz! Işığımızı tamamla ve bizi bağışla! Sen her şeye **Kadîr'**sin, her şeye gücün yeter."

9. Ey Peygamber! Küfre sapanlarla ve münafıklarla mücadele et ve onlara karşı sert davran! Varacakları yer cehennemdir onların. Ne kötü dönüş yeridir o!

10. Allah, küfre sapanlarla ilgili olarak Nûh'un karısı ile Lût'un karısını örnek verdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki barışçı kulun nikâhı altında idiler, onlara hıyanet ettiler de eşleri, Allah'tan onlara gelecek olanı hiçbir şeyle geri çeviremediler. Şöyle dendi onlara: "Girin ateşe, diğer gireceklerle birlikte!"

11. Allah, iman edenlerle ilgili olarak da Firavun'un karısını örnek verdi. Hani, o şöyle demişti: "Ey Rabbim! Benim için katında, cennette bir barınak yap; beni, Firavun'dan, onun yapıp ettiğinden kurtar; beni zulme sapmış topluluktan da kurtar!"

12. Ve Allah, cinsiyet organını/ırzını bir kale gibi koruyan İmran kızı Meryem'i de örnek verdi. Biz onun içine ruhumuzdan üfledik. Ve o, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdikledi de içten bağlananlardan oldu.

TEĞÂBÜN SURESİ
(107/64. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Göklerdekiler ve yerdekiler Allah'ı tespih ediyor. O'nundur mülk ve yönetim; O'nun içindir tüm övgüler! Her şeye gücü yetendir O!

2. O'dur sizi yaratan! Sizin bir kısmınız küfre sapmıştır, bir kısmınız iman etmiştir. Ve Allah, işleyip ürettiklerinizi çok iyi görmektedir.

3. Gökleri ve yeri hak olarak yarattı; sizi biçimlendirdi ve görünüşlerinizi güzel yaptı. Yalnız O'nadır dönüş.

4. O bilir, göklerde ne var, yerde ne var! Ve bilir sizin gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da. Allah, göğüslerin özünü çok iyi bilir.

5. Sizden önce küfre sapanların haberleri gelmedi mi size? Onlar, yapıp ettiklerinin vebalini tattılar. Ve onlar için korkunç bir azap vardır.

6. Bu böyledir! Çünkü resulleri onlara apaçık deliller getirip dururken onlar, "Bir insan mı bize kılavuzluk edecek?!" deyip küfre saptılar ve yüz çevirdiler. Ve Allah hiçbir şeye muhtaç olmadığını gösterdi. Allah, sınırsız zenginliğin, sonsuz övgülerin sahibidir.

7. Küfre sapanlar asla diriltilmeyeceklerini sandılar. De ki, "Rabbime yemin ederim ki, sandığınız gibi değil! Yemin olsun ki, mutlaka diriltileceksiniz; yine yemin olsun ki, yaptıklarınız size mutlaka haber verilecektir! Ve bu, Allah için çok kolaydır."

8. Artık Allah'a, onun resulüne ve size indirdiğimiz nûra inanın! Allah, yapmakta olduklarınızı iyiden iyiye haber almaktadır.

9. 'Toplanma günü' için sizi bir araya getirdiği gün, karşılıklı aldatış ve aldanışların ortaya çıktığı gündür. Kim Allah'a iman eder, barışa/hayra yönelik bir iş yaparsa Allah onun çirkinliklerini örter ve kendisini altından nehirler akan cennetlere, içlerinde sürekli kalmak üzere yerleştirir. İşte, büyük başarı budur!

10. Küfre sapıp ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte bunlar, içinde uzun süre kalacakları ateşin dostlarıdır. Ne kötü dönüş yeridir orası!

11. Allah'ın izni olmadıkça hiçbir musibet gelip çatmaz. Kim Allah'a inanırsa Allah O'nun kalbini doğruya ve güzele kılavuzlar. Ve Allah her şeyi en iyi biçimde bilmektedir.

12. Allah'a itaat edin, resule de itaat edin. Eğer yüz çevirirseniz resulümüze düşen, apaçık bir tebliğden başkası değildir.

13. Allah! İlah yok O'ndan başka! Yalnız Allah'a güvenip dayanır iman sahipleri.

14. Ey iman edenler! Şu bir gerçek ki, eşlerinizin ve evlatlarınızın içinden size bir düşman vardır; onlara karşı dikkatli olun! Eğer affeder, ellerini tutar, hatalarını görmezden gelirseniz, kuşkusuz, Allah da affedici, merhamet edici olur.

15. Şu da bir gerçek ki, mallarınız ve çocuklarınız bir imtihan aracıdır. Allah'a gelince, onun katında büyük bir ödül vardır.

16. O halde, gücünüz ölçüsünde Allah'tan sakının, dinleyin, itaat edin! Ve benlikleriniz için bir hayır olarak infakta bulunun! Nefsinin cimrilik ve doymazlığından korunanlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

17. Eğer Allah'a gönül hoşluğuyla bir şey borç verirseniz O, onu sizin için katlayarak artırır ve sizin hatalarınızı bağışlar. **Allah Şekûr'**dur, şükredenlere karşılık verir; **Halîm**'dir, yumuşak ve merhametli davranır.

18. Görünmeyen ve görünen âlemleri bilendir O; **Azîz'**dir, **Hakîm'**dir.

SAFF SURESİ
(108/61. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Göklerde ne var, yerde ne varsa **Allah**'ı tespih etmiştir. **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

2. Ey iman sahipleri! Yapmayacağınız/yapamayacağınız şeyi neden söylüyorsunuz?

3. Yapmayacağınız/yapamayacağınız şeyi söylemeniz, Allah katında büyük bir günahtır!

4. Allah kendi yolunda, duvarları birbirine perçinlenmiş bir bina gibi, saf bağlayarak çarpışanları sever.

5. Hani, Mûsa, toplumuna şöyle demişti: "Ey toplumum! Benim size gönderilen Allah elçisi olduğumu bilip durduğunuz halde, beni neden incitiyorsunuz?" Onlar bozulup sapınca Allah da onların kalplerini eğriltti. Çünkü Allah, sapıklardan oluşmuş bir topluluğu doğruya ve güzele kılavuzlamaz.

6. Meryem'in oğlu İsa'nın da şöyle dediğini hatırla: "Ey İsrailoğulları! Ben size Allah'ın elçisiyim. Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmet adında bir elçiyi müjdeleyici olarak gönderildim." Fakat o onlara apaçık kanıtlarla gelince, "Bu, katıksız bir büyüdür!" dediler.

7. İslam'a/Allah'a teslim olmaya çağrılıp durduğu halde, yalanlar düzerek Allah'a iftira edenden daha zalim kim vardır? Allah, zulme bulaşmış kişiler topluluğunu doğruya ve güzele iletmez.

8. İstiyorlar ki, ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürsünler. Ama Allah, küfre batanlar hoş görmeseler de nurunu tamamlayacaktır.

9. Resulünü hidayet ve hak dini getirmek üzere O gönderdi ki, ortak koşanlar hoşlanmasa bile, o dini, dinin bütününün üstüne çıkarsın.

10. Ey iman sahipleri! Dikkatlerinizi, sizi korkunç bir azaptan kurtaracak bir ticarete çekeyim mi:

11. Allah'a ve onun resulüne inanır, Allah yolunda mallarınız ve canlarınızla didinirsiniz. İşte bu, sizin için en hayırlısıdır; eğer bilirseniz.

12. Günahlarınızı affeder ve sizi, altından nehirler akan bahçelere, sürekli cennetlerdeki temiz-bereketli barınaklara yerleştirir. İşte bu en büyük başarıdır.

13. Seveceğiniz daha başka şeyler de var: Allah'tan bir yardım, çok yakın bir fetih! İman sahiplerine müjde ver!

14. Ey iman sahipleri! Allah'ın yardımcıları olun! Hani, Meryem'in oğlu İsa, havarilere, "Allah'a gidişte benim yardımcılarım kimdir?" demişti de, havariler, "Biz, Allah'ın yardımcılarıyız!" cevabını vermişlerdi. Bunun ardından, İsrailoğulları'ndan bir zümre iman etmiş, bir zümre de küfre sapmıştı. Nihayet, biz, iman sahiplerini düşmanlarına karşı güçlendirdik de onlar üstün geldiler.

FETİH SURESİ
(109/48. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Şu bir gerçek ki, biz sana apaçık bir fetih nasip ettik.

2. Ki, Allah senin günahından geçmiş olanı da gelecek olanı da bağışlasın, nimetini senin üzerinde tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola kılavuzlasın.

3. Ve Allah, sana, onur ve kudret dolu bir yardımla destek verecektir.

4. O odur ki, müminlerin gönüllerine, imanları beraberinde iman geliştirsinler diye, mutluluk ve huzur indirdi. Yalnız Allah'ındır göklerin ve yerin orduları. **Alîm**'dir **Allah, Hakîm**'dir.

5. İnanmış erkekleri ve inanmış kadınları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokması içindir bu. Sürekli kalıcıdırlar orada. Ve onların çirkin davranışlarını örtüp gizlemesi içindir. İşte bu, Allah katında çok büyük bir kurtuluş ve erişitir.

6. Ve Allah hakkında kötü sanılar besleyen erkek münafıklarla kadın münafıklara ve erkek müşriklerle kadın müşriklere, o kötülük girdabı başlarına dönesilere azap etsin diyedir bu. Allah onlara öfkelenmiş, onları lanetlemiş ve kendilerine cehennem hazırlamıştır. Kötü bir varış yeridir o!

7. Yalnız Allah'ındır göklerin ve yerin orduları! **Azîz**'dir **Allah, Hakîm**'dir.

8. Şu bir gerçek ki, biz seni, bir tanık, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

9. Allah'a ve resulüne inanasınız, O'nu destekleyesiniz,

O'nu yüce bilesiniz ve sabah-akşam O'nu tespih edesiniz diye.

10. O seninle el tutuşup sözleşenler var ya, onlar gerçekte Allah ile bey'atleşiyorlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Kim ahdi bozar, döneklik ederse kendi aleyhine döneklik etmiş olur. Ve kim Allah'a verdiği sözde vefalı davranırsa, Allah ona büyük bir ödül verecektir.

11. Bedevilerden, geri bırakılmış olanlar sana şöyle diyecekler: "Bizleri, mallarımız ve ailelerimiz oyaladı. O halde, bizim için Allah'tan af dile!" Onlar, kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. De ki, "Allah size bir zarar dilerse, yahut bir yarar murat ederse, O'nun sizin için dilediğine kim engel olabilir?" Doğrusu şu ki, Allah, sizin yaptıklarınızdan haberdardır.

12. Siz sanmıştınız ki, resul de müminler de ailelerine bir daha asla dönmeyecekler. Bu düşünce kalplerinizde süslendi de çirkin bir sanıya saplandınız ve mahvolmuş bir topluluk haline geldiniz.

13. Kim Allah'a ve resulüne iman etmezse bilsin ki, biz, inkârcılar için alevli bir ateş hazırladık.

14. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır! Dilediğini affeder, dilediğine azap eder. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

15. Geri bırakılanlar, ganimetleri almak üzere gittiğiniz zaman şöyle diyecekler: "İzin verin, biz de size uyalım!" Onlar Allah'ın kelamını değiştirmek istiyorlar. De ki, "Bize asla uyamazsınız! Allah önceden de böyle buyurmuştu." Bu kez şöyle diyecekler: "Hayır, siz bizi kıskanıyorsunuz." İşin doğrusu şu ki, onlar çok az anlıyorlar/onlar, az bir kısmı hariç, anlamıyorlar.

16. Bedevîlerden, geride bırakılmış olanlara de ki, "Siz yakında çok zorlu savaş veren bir kavimle çarpışmaya çağrılacaksınız. Ya onlarla çarpışırsınız, yahut onlar müslüman olurlar. Eğer

itaat ederseniz, Allah size güzel bir ödül verecektir. Yok eğer önceden döndüğünüz gibi yüz çevirirseniz, Allah sizi acıklı bir azapla cezalandırır."

17. Köre zorlama yoktur, topala zorlama yoktur, hastaya da zorlama yoktur. Kim Allah'a ve resulüne itaat ederse, Allah onu altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim de yüz çevirirse, Allah onu acıklı bir azapla cezalandırır.

18. Yemin olsun, Allah müminlerden, o ağacın altında sana bey'at ettikleri sırada hoşnut olmuştur. Onların gönüllerindekini bilmiş, üzerlerine huzur ve sükûn indirmiş ve kendilerine yakın bir fetih nasip etmiştir.

19. Alacakları birçok ganimetler de nasip etmiştir. **Allah Azîz**'dir, **Hakîm**'dir.

20. Allah size, elde edeceğiniz birçok ganimetler vaat etti. Şunu da size aceleden verdi ve insanların ellerini de sizden uzak tuttu ki, bu, inananlara bir ibret olsun ve Allah sizi dosdoğru yola kılavuzlasın.

21. Sizin güç yetireceğiniz başka ganimetler de vardır. Allah onları kuşatmış bulunuyor. **Allah,** her şey üzerinde **Kadîr**'dir.

22. Eğer küfredenler sizinle savaşsalardı, sırtlarını dönüp kaçacaklardı. Sonra, bir dost da bir yardımcı da bulamazlardı.

23. Bu, Allah'ın öteden beri işleyip duran yolu-yöntemidir. Allah'ın yol ve yönteminde hiçbir değişme bulamazsın.

24. O odur ki, sizi onlarla galip getirdikten sonra Mekke'nin göbeğinde onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan uzak tuttu. Allah, yapmakta olduklarınızı iyice görmektedir.

25. Onlar o kişilerdir ki, küfre sapıp sizi Mescid-i Haram'dan geri çevirdiler; bekletilen kurbanlık hediyelerin, yerlerine ulaşmasına engel oldular. Eğer kendilerini tanımadığınız için ezip geçeceğiniz ve bu bilgisizlik yüzünden üzüntü ve kınayışla karşılaşacağınız

inanmış erkeklerle inanmış kadınlar olmasaydı, iş başka türlü olurdu. Böyle olması, Allah'ın, dilediğini rahmetine sokması içindir. Onlar birbirlerinden ayrılmış olsalardı, inkâra sapanları acıklı bir azapla cezalandırırdık.

26. İnkâr edenler, kalplerine öfkeli taassubu, o Cahiliye taassubunu yerleştirmişlerdi. Allah ise huzur ve mutluluğunu resulünün, inananların üstüne indirmişti. Onları, takva kelimesine bağlı tutmuştu. Zaten onlar buna layık ve ehil idiler. Allah her şeyi çok iyi bilmektedir.

27. Yemin olsun ki, Allah, resulüne o rüyayı hak olarak doğru çıkarmıştır. Allah dilerse, başlarınızı tıraş etmiş, saçlarınızı kısaltmış olarak güven içinde, korku duymadan Mescid-i Haram'a mutlaka gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi bildi de bundan önce size yakın bir fetih nasip etti.

28. O, resulünü hidayet ve hak dinle gönderdi ki, o dini, dinin bütününün üstüne çıkarsın. Tanık olarak Allah yeter!

29. Muhammed, Allah'ın resulüdür. Onunla beraber olanlar, inkârcılara karşı çok çetin, kendi aralarında çok sevecendirler/çok merhametlidirler. Sen onları rükû eder, secdeye kapanır halde görürsün. Allah'tan bir lütuf ve hoşnutluk ister dururlar. Görünüşlerine gelince, yüzlerinde secde eseri/izi vardır. Bu onların Tevrat'taki nitelikleri. İncil'deki nitelikleri de şöyle: Tıpkı bir ekin ki filizini çıkarmış, o filizi kuvvetlendirmiş. Filiz kalınlaştı, gövdesi üzerine dikildi. Bu ekin, bazı ziraatçıları imrendirir/hayrarı bırakır; tohumunu toprakla henüz örtmüş çiftçileri ise o ziraatçılar yüzünden öfkelendirir. Allah onlardan iman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara bir bağışlanma ve büyük bir ödül vaat etmiştir.

MÂİDE SURESİ
(110/5. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey iman edenler! Akitlerin ve ahitlerin icaplarını yerine getirin. Siz ihramlı iken avlanmayı helal saymamak şartıyla ve ileride size okunacaklar müstesna olmak üzere, davar cinsinden hayvanlar size helal kılınmıştır. Kuşkunuz olmasın ki, Allah, iradesi yönünde hüküm verir.

2. Ey iman edenler! Allah'ın ibadet, iyilik ve güzellik alâmeti kıldığı şeylere, çarpışmanın yasak olduğu haram aya, kurbanlık hediyelere, gerdanlıklara, Rablerinden bir lütuf ve rıza niyaz ederek Mescid-i Haram'a gelmiş olanlara saygısızlık etmeyin! İhramdan çıktığınız vakit avlanın. Bir topluluğun, sizi Mescid-i Haram'dan uzak tutmak için sergilediği kötülük, size saldırganlık ve düşmanlığa sakın itmesin! Hayırda erginlik/dürüstlük ve takva üzere yardımlaşın! Kötülük/çirkinlik, düşmanlık/saldırganlık üzere yardımlaşmayın! Allah'tan sakının! Kuşkunuz olmasın ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

3. Şunlar size haram kılınmıştır: Boğazlanmayarak ölmüş hayvanın eti, kan, domuz eti, üzerine Allah'tan başkasının adı anılmış, boğulmuş, vurulmuş, yuvarlanmış, süsülmüş, canı üzerindeyken yetişip kestikleriniz müstesna olmak üzere canavar tarafından yırtılmış ve dikili adak taşları üzerinde boğazlanmış hayvanlar ve bir de fal oklarıyla kısmet paylaşmanız. Bütün bun-

lar birer sapıştır. Küfre batmış olanlar bugün dininizden ümitlerini kestiler. Artık onlardan korkmayın, benden korkun! Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı/Allah'a teslim olmayı seçtim. Şu da var ki, her kim ciddi bir açlıkla yüz yüze gelir de günaha kaçmak maksadı olmaksızın onlardan yemek zorunda kalırsa, **Allah** elbette **Gafûr** ve **Rahîm**'dir.

4. Sana soruyorlar, onlar için helal kılınan ne? Şöyle söyle: "Sizin için, bütün temiz/leziz/ hoş nimetler helal kılınmıştır. Eğittiğiniz avcı kuşların tuttukları ile eğittiğiniz av köpeklerinin tuttukları da size helal kılındı. Siz bu hayvanlara, Allah'ın size öğrettiklerinden öğretiyorsunuz. O halde, onların sizin için tuttuklarından da yiyin ve üzerine Allah'ın adını anın. Allah'tan sakının! Şu bir gerçek ki, Allah, hesabı çok çabuk görür.

5. Bugün size bütün temiz/leziz/hoş nimetler helal kılındı. Kendilerine kitap verilmiş olanların yemekleri size helaldir. Sizin yemekleriniz de onlara helaldir. Koruma altındaki mümin kadınlarla, sizden önce kendilerine kitap verilmiş olanların kadınları da ücretlerini verdiğiniz takdirde; iffetinizi korumanız, zinadan uzak kalmanız ve şunu-bunu dost tutmamanız şartıyla size helaldir. İmanı tanımayıp nankörlük edenin ameli boşa gitmiştir. Ve o, âhirette de hüsrana uğrayanlardandır.

6. Ey iman sahipleri! Namaza/duaya duracağınız zaman yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi yıkayın; başlarınızı meshedin ve topuklara kadar ayaklarınızı meshedin/yahut yıkayın. Eğer cünüp iseniz iyice temizlenin! Hasta yahut yolculuk halinde iseniz yahut biriniz tuvaletten gelmişse yahut kadınlara dokunmuş da su bulamamışsanız temiz bir toprakla teyemmüm edin: Yüzlerinizi ve ellerinizi ondan meshedin. Allah size zorluk çıkarmak iste-

miyor. Ancak sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak istiyor ki, şükredebilesiniz.

7. Allah'ın, üzerinizdeki nimetini ve sizi bağladığı mîsakını unutmayın. Hani, "İşittik, boyun eğdik!" demiştiniz. Allah'tan sakının. Allah, göğüslerin içindekini çok iyi bilir.

8. Ey iman edenler! Adalet ve dürüstlüğün tanıkları olarak Allah için kollayıp gözetleyenler olun! Bir topluluğun çirkinlik ve kötülüğü sizi adaletsiz davranmaya asla itmesin! Adaletli olun! Bu, takvaya/korunup sakınmaya daha uygundur. Allah'tan sakının! Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

9. Allah, inanıp barışa/hayra yönelik işler yapanlara vaatte bulunmuştur. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

10. Küfre sapıp ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, bunlar cehennemin dostlarıdırlar.

11. Ey iman edenler! Allah'ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani, bir topluluk ellerini size uzatmaya niyet etmişti de Allah onların ellerini sizden çekmişti. Allah'tan sakının! Müminler yalnız Allah'a tevekkül etsinler!

12. Yemin olsun ki, Allah, İsrailoğulları'nın mîsakını almıştı da içlerinden on iki temsilci/başkan göndermiştik. Allah şöyle demişti: "Ben sizinle beraberim. Namazı/duayı yerine getirirseniz, zekâtı verirseniz, resullerime inanır, onları desteklerseniz ve Allah'a güzel bir biçimde borç verirseniz, kötülüklerinizi elbette örteceğim ve sizi, altlarından ırmaklar akan cennetlere elbette koyacağım. Artık bundan sonra küfre gideniniz, yolun denge noktasından sapmış olur."

13. Sonunda, verdikleri mîsakı bozdukları için onları lanetledik de kalplerini kaskatı yaptık. Kelimeleri yerlerinden kaydırıyorlar. Öğütlenmek üzere çağrıldıkları şeyden nasiplenmeyi unuttular.

İçlerinden çok azı hariç, sen onlardan hep hainlik görürsün. Bununla birlikte onları affet, ellerini tut. Çünkü Allah güzellik sergileyenleri sever.

14. "Biz Hıristiyanlarız!" diyenlerden de mîsaklarını almıştık. Onlar da öğütlenmek üzere çağırıldıkları şeyden nasiplenmeyi unuttular. Bu yüzden, aralarına kıyamete değin düşmanlık ve şiddetli nefret saldık. Sınaat/teknoloji olarak ürettikleri şeylerin ne olduğunu Allah onlara yakında haber verecektir.

15. Ey Ehlikitap! Resulümüz size geldi. Kitaptan saklamış olduklarınızın çoğunu size ayan-beyan açıklıyor; çoğunu da dokunmadan bırakıyor. Şu bir gerçek ki, size Allah'tan bir ışık ve söylemek istediğini apaçık söyleyen bir kitap gelmiştir.

16. Allah, rızasına uyanları o kitapla esenlik ve barış yollarına iletir ve onları kendi izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarıp şaşmayan ve sapmayan dosdoğru yola kılavuzlar.

17. Yemin olsun ki, "Allah Meryem'in oğlu Mesih'tir!" diyenler küfre batmışlardır. De ki, "Allah; Meryem'in oğlu Mesih'i, annesini ve yeryüzündeki insanların hepsini helâk etmek istese Allah'a karşı kimin elinde bir güç vardır!" Hem göklerin hem yerin hem de bunlar arasındakilerin mülkü/yönetimi Allah'ındır! Dilediğini yaratır. **Allah** her şeye **Kadîr'**dir.

18. Yahudiler ve Hıristiyanlar dedi ki, "Biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz!" De ki, "O halde, niçin size günahlarınız yüzünden azap ediyor?" Hayır, siz de O'nun yarattıklarından birer insansınız. Dilediğini/dileyeni affeder O, dilediğine/dileyene azap eder. Hem göklerin hem yerin hem de bu ikisi arasındakilerin mülkü/yönetimi Allah'ındır! Dönüş de O'nadır.

19. Ey Ehlikitap! Resullerin arası kesildiği bir sırada resulümüz size geldi; ayan-beyan açıklamalarda bulunuyor. "Bize ne müjdeci

geldi ne uyarıcı!" demeyesiniz. İşte müjdeci de geldi size, uyarıcı da. **Allah** her şeye **Kadîr'**dir.

20. Mûsa, kavmine şöyle demişti: "Ey toplumum! Allah'ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın! İçinizde peygamberler vücuda getirdi, sizi krallar yaptı, âlemlerden hiç kimseye vermediklerini size verdi."

21. "Ey toplumum! Allah'ın sizin için yazdığı kutsal toprağa girin, arkanıza dönmeyin; yoksa hüsrana uğramışlar durumuna düşersiniz."

22. Şöyle dediler: "Ey Mûsa, orada zorbalardan oluşan bir toplum var. Onlar oradan çıkıncaya kadar biz oraya asla girmeyeceğiz! Eğer oradan çıkarlarsa biz o zaman gireceğiz."

23. İçine ürperti düşenlerden, Allah'ın nimet verdiği iki adam dedi ki, "Onların içine kapıdan girin. Oraya girdiğinizde galip geleceksiniz. Eğer inananlar iseniz yalnız Allah'a güvenin."

24. Dediler: "Ey Mûsa! Onlar orada oldukça biz oraya asla girmeyeceğiz! Hadi, sen git, Rabbinle birlikte savaşın! Biz şuracıkta oturacağız."

25. Şöyle yakardı Mûsa: "Rabbim! Nefsimle kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık sapıklar topluluğu ile bizim aramızı ayır!"

26. Allah dedi: "Orası onlara kırk yıl haram kılınmıştır. Yeryüzünde sersem sersem dolaşacaklar. Sen o sapıklar topluluğu için kederlenme."

27. Onlara Âdem'in iki oğlunun haberini de gerçek olarak oku. Hani, ikisi birer kurban sunmuşlardı da birinden kabul edilmişti, ötekinden kabul edilmemişti. "Seni mutlaka öldüreceğim." dedi. Öteki, "Allah sadece takva sahiplerinden kabul eder." dedi.

28. "Beni öldürmek için elini bana uzatırsan, ben seni öldürmek için elimi sana uzatmayacağım. Şu bir gerçek ki, ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım."

29. "Ben istiyorum ki, sen benim günahımı da senin günahını da yüklenip ateş halkından olasın. İşte budur zalimlerin cezası!"

30. Nihayet, nefsi onu kardeşini öldürmeye ısındırdı, o da onu öldürdü. Böylece hüsrana uğramışlardan oldu.

31. Derken, Allah, kardeşinin cesedini nasıl saklayacağını ona göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. O dedi: "Vay be! Şu karga kadar bile olamıyor muyum ki, kardeşimin cesedini saklayayım!" Bu arada, pişmanlık duyanlardan olmuştu.

32. İşte bu yüzden, biz, İsrailoğulları üzerine şunu yazdık: Kim bir kişiyi, bir kişiye karşılık yahut yeryüzünde bir fesat sebebiyle olmaksızın öldürürse, insanları toptan öldürmüş gibidir. Ve kim bir kişiye hayat verirse insanlara toptan hayat vermiş gibidir. Andolsun, resullerimiz onlara açık-seçik kanıtlar getirmişlerdir. Ama onlardan birçoğu bunun ardından da yeryüzünde, onun bunun malından azgınca savurganlık yapmaktalar.

33. Allah ve resulüyle savaşanların ve yeryüzünde bozgunculuk yapmaya çalışanların cezası şudur: Öldürülürler yahut asılırlar yahut elleriyle ayakları çaprazlamasına kesilir yahut bulundukları yerden sürülürler. Bu onlar için dünyada bir rezilliktir. Âhirette de onlara büyük bir azap vardır.

34. Ancak onları gücünüz altına almadan önce tövbe edenler olursa biliniz ki, **Allah Gafûr** ve **Rahîm**'dir.

35. Ey iman edenler! Allah'tan sakının; O'na varmaya vesîle arayın! O'nun yolunda gayret gösterin ki, kurtuluşa erebilesiniz.

36. Küfre sapanlar var ya, yeryüzündekilerin hepsi ve yanında bir o kadarı kendilerinin olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için hepsini fidye

verseler, onlardan bu bile kabul edilmez. Korkunç bir azap vardır onlar için.

37. Ateşten çıkmak isterler ama ondan çıkamayacaklardır. Onlar için tepelerinden hiç inmeyecek bir azap vardır.

38. Hırsızlık yapan erkek ve kadının, yaptıklarına karşılık Allah'tan bir ceza olarak ellerini kesin. **Allah Azîz**'dir, **Hakîm**'dir.

39. Kim zulmünden sonra tövbe eder, halini düzeltirse kuşkusuz, Allah onun tövbesini kabul eder. Allah çok affedici, çok merhametlidir.

40. Göklerin de yerin de mülkünün/saltanatının Allah'ın olduğunu bilmedin mi? Dilediğine/dileyene azap eder O, dilediğini/dileyeni affeder. Allah'ın gücü her şeye yeter.

41. Ey resul! Kalpleri inanmamış olduğu halde ağızlarıyla "İnandık!" diyenlerin küfürde yarışırcasına koşanları seni üzmesin! Yahudileşenlerden bazıları yalancılık etmek için dinlerler; huzuruna çıkmamış olan başka bir topluluk için dinlerler. Yerlerine oturmuş kelimeleri, yapılarını bozup değiştirirler. "Size şu verilirse alın, eğer o verilmezse kaçının!" derler. Allah birini fitneye çarptırmak isterse sen onun için Allah karşısında hiçbir şey yapamazsın. Bunlar o kişilerdir ki, Allah kalplerini temizlemek istemiyor. Dünyada bir rezillik vardır onlar için; âhirette de büyük bir azap var onlara.

42. Yalana iyice kulak verirler, haramı tıka basa yerler. Sana geldiklerinde, ister aralarında hüküm ver, ister onlardan yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirirsen sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Ama aralarında hükmedersen, adaletle hükmet. Allah, adaletle hükmedenleri/adaleti ayakta tutanları sever.

43. İçinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında iken, nasıl oluyor da senin hakemliğine baş vuruyorlar? Daha sonra da verilen hükümden yüz çeviriyor-

lar. Bunlar inanan kişiler değillerdir.

44. Biz indirdik Tevrat'ı, biz! İyiye ve güzele kılavuz var onda, ışık var. Allah'a teslim olmuş peygamberler, Yahudileşenlere onunla hakemlik yaparlardı. Kendini Rabb'e adayanlarla ilim ve hikmette derinleşmiş olanlar da Allah'ın kitabından korumakla görevli olduklarıyla hükmederlerdi. Zaten onlar Allah'ın kitabına tanıklardı. Artık insanlardan korkmayın, benden korkun da ayetlerimi basit bir ücret karşılığı satmayın! Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, kâfirlerin ta kendileridir!

45. O kitapta onlar üzerine şöyle yazmıştık: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş. Yaralamalar karşılığında da kısas. Kim kısası bağışlarsa, bu bağışlaması kendisi için günahlara bir perde olur. Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyenler zalimlerin ta kendileridir!

46. Ardından, o peygamberlerin izleri üzere Meryem'in oğlu İsa'yı gönderdik. Tevrat'tan yanında bulunanı doğruluyordu. Ona İncil'i verdik. Hidayet ve ışık vardı onda. Tevrat'tan yanında olanı tasdikleyici idi. Doğruya ve güzele kılavuzdu, takvaya sarılanlara bir öğüt.

47. İncil bağlıları Allah'ın onda indirdiğiyle hükmetsinler! Allah'ın indirdiğiyle hükmetmeyenler sapıkların ta kendileridir!

48. Sana da kitabı hak olarak indirdik. Kitaptan onun yanında bulunanı tasdikleyici ve onu denetleyip güvenilirliğini sağlayıcı olarak. O halde, onlar arasında Allah'ın indirdiğiyle hükmet, **Hak**'tan sana gelenden uzaklaşıp onların keyiflerine uyma! Sizden her biri için bir yol/şerîat ve bir yöntem belirledik. Allah dileseydi sizi elbette bir tek ümmet yapardı. Ama size vermiş olduklarıyla sizi imtihana çeksin diye öyle yapmamıştır. O halde, hayırlarda yarışın! Tümünüzün dönüşü Allah'adır! O size, tartışmış

olduğunuz şeylerin esasını bildirecektir.

49. Sen de aralarında, Allah'ın indirdiğiyle hükmet. Onların keyiflerine uyma! Dikkat et de Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından seni uzaklaştırıp fitneye düşürmesinler. Eğer yüz çeviririlerse bil ki, Allah onları bazı günahları yüzünden belaya çarptırmak istiyor. Zaten insanların birçokları doğru yoldan iyice sapmış bulunuyorlar.

50. Yoksa Cahiliye devrinin hükmünü mü arıyorlar? Gerçeği görebilen bir toplum için, Allah'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?

51. Ey iman edenler! Yahudileri ve Hıristiyanları dostlar edinmeyin! Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse/onları işlerinin başına getirirse o, onlardandır. Allah, zalimler toplumunu doğruya ve güzele kılavuzlamaz.

52. Kalplerinde hastalık olanların, "Başımıza bir felaket gelmesinden korkuyoruz." diyerek onların içine daldıklarını görürsün. Olabilir ki, Allah, bir fetih yahut katından bir buyruk getirir de bunu yapanlar, benliklerinde sakladıkları şeye pişmanlık duyar hale gelirler.

53. İman edenler derler ki, "Şunlar mıdır o tüm güçleriyle sizinle beraber olduklarına yemin edenler?" Bütün amelleri boşa çıkmıştır da hüsrana uğrayanlardan oluvermişlerdir.

54. Ey inananlar! İçinizden kim dininden dönerse şunu bilsin: Allah, yakında,kendilerini sevdiği ve kendisini seven, müminlere karşı boynu bükük, kâfirlere karşı başı dik bir topluluk getirecektir! Bunlar Allah yolunda tüm gayretleriyle didinirler, hiçbir kınayanın kınamasından korkmazlar. Bu, Allah'ın dilediğine yönelttiği bir lütuftur. Allah, yaratılışı ve yarattıklarını genişletir, her şeyi bilir.

55. Sizin dostunuz Allah'tır, O'nun resulüdür, bir de rükû eder bir halde namazı/duayı yerine getirip ze-

kâtı vererek iman edenlerdir.

56. Allah'ı, O'nun resulünü ve iman edenleri dost edinen/Allah'tan, O'nun resulünden ve iman edenlerden yüz çeviren bilsin ki, galip gelecek olanlar Allah'ın taraftarlarıdır.

57. Ey iman edenler! Sizden önce kitap verilenlerden ve küfre sapanlardan, dininizi alay ve eğlence konusu edinenleri dost tutmayın/yönetimlerinizin başına getirmeyin! Eğer inanıyorsanız Allah'tan sakının!

58. Namaza/duaya çağırdığınızda onu alay ve eğlence edindiler. Böyle yaptılar; çünkü onlar akıllarını işletmeyen bir topluluktur.

59. De ki, "Ey Ehlikitap! Sadece şunun için bizden hoşlanmıyorsunuz: Allah'a, bize indirilene, daha önce indirilene inanmışız. Doğrusu şu ki, sizin çoğunuz yoldan sapmış olanlardır."

60. De ki, "Allah katında ceza olarak bundan daha kötüsünü size bildireyim mi? Allah'ın lanetlediği, üzerine gazap indirdiğidir o. Allah böylelerinden maymunlar, domuzlar ve tağut uşakları yapmıştır. İşte bunlardır yer bakımından daha kötü, yolun denge noktasını kaybetme bakımından daha şaşkın olanlar."

61. Size geldiklerinde "İnandık!" derler. Gerçekte ise küfürle girmişlerdi, yine onunla çıkmışlardır. Neler saklıyor olduklarını Allah daha iyi bilir.

62. Onların birçoğunun günahta, düşmanlıkta, haram yemede yarıştıklarını görürsün. Ne kötüdür o yapmakta oldukları!

63. Ruhbanları ve hahamları onları, günah oluşturan sözlerinden, haram yemekten alıkoysalardı olmaz mıydı? Ne kötüdür onların bir sanat gibi icra etmekte oldukları/sınaat-teknoloji olarak üretmekte oldukları.

64. Yahudiler dedi ki, "Allah'ın eli gulûle bulaşmıştır/bağlıdır!" O elleri bağlanasıcaların kendi elleri gulûle bulaşmıştır. Söylemiş oldukları yüzünden lanetlendiler. Söylediklerinin aksine, Allah'ın iki eli de alabildi-

ğine açıktır; dilediği gibi bağışta bulunur. Rabbinden sana indirilen, onlardan birçoğunun küfür ve azgınlığını elbette artıracaktır. Onların arasına, ta kıyamet gününe kadar düşmanlık ve nefret atmışızdır. Ne zaman savaş için bir ateş yaksalar, Allah onu söndürür de onlar yeryüzünde yine bozgunculuğa koşarlar. Ama Allah, bozguncuları sevmez.

65. Eğer Ehlikitap, iman edip korunsaydı, onların kötülüklerini mutlaka örter ve kendilerini bol nimetli cennetlere mutlaka sokardık.

66. Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve kendilerine indirilmiş olanı gerektiği şekilde uygulasalardı elbetteki hem üstlerinden hem ayaklarının altından rızıklanacaklardı. İçlerinde orta yolu izleyen bir topluluk var. Ama onların çoğunluğunun yapmakta olduğu ne kadar da kötü!

67. Ey resul! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer bunu yapmazsan onun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Allah, küfre batmış topluluğa kılavuzluk etmez.

68. De ki, "Ey Ehlikitap! Siz, Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni tam uygulamadıkça hiçbir şey değilsiniz." Rabbinden sana indirilen, onlardan birçoğunun küfür ve azlığını elbette artıracaktır. Küfre batan topluluk için tasalanma artık!

69. Şu bir gerçek ki, iman edenler, Yahudileşenler, Sâbiîler ve Hıristiyanlardan Allah'a ve âhiret gününe inanıp hayra ve barışa yönelik iş yapanlar için korku yoktur. Tasalanmayacaklardır onlar.

70. Yemin olsun ki, biz, İsrailoğulları'nın kesin sözlerini almış da onlara resuller göndermiştik. Ne zaman bir resul onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyi getirdiyse bir kısmını yalanladılar; bir kısmını da öldürüyorlardı.

71. Bir fitne kopmayacak sandılar. Kör oldular, sağır kesildiler. Derken, Allah

tövbelerini kabul etti. Sonra birçokları yine körleştiler, sağırlaştılar. Allah, onların yaptıklarını ayan-beyan görür.

72. Yemin olsun ki, "Allah, Meryem'in oğlu Mesih'in ta kendisidir!" diyenler küfre batmışlardır. Mesih şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları, hem sizin Rabbiniz hem de benim Rabbim olan Allah'a ibadet edin! Gerçek olan şu ki, Allah'a ortak koşana Allah, cenneti haram kılmıştır. Varacağı yer ateştir onun. Zalimlerin yardımcıları olmayacaktır."

73. Yemin olsun ki, "Allah, üçün üçüncüsüdür!" diyenler de küfre batmıştır. Bir tek Tanrı dışında hiçbir ilah yoktur. Bu söyleyegeldiklerine son vermezlerse, onların küfre sapanlarına korkunç bir azap mutlaka gelip çatacaktır.

74. Hâlâ Allah'a yönelip tövbe ederek ondan af dilemiyorlar mı? Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.

75. Meryem'in oğlu Mesih, bir resulden başkası değildir. Ondan önce de resuller gelip geçmiştir. Onun annesi de özü-sözü doğru biriydi. İkisi de yemek yerlerdi. Bak nasıl açıklıyoruz onlara ayetleri! Sonra bak, nasıl gerisin geri çevriliyorlar!

76. Söyle onlara: "Allah'ın yanında bir de, size zarar yahut yarar sağlama gücü olmayan şeylere mi ibadet ediyorsunuz? Allah, en iyi duyan, en iyi bilenin ta kendisidir!"

77. De ki, "Ey Ehlikitap! Dininizde azgınlık edip hak dışına çıkarak aşırılığa gitmeyin! Daha önce sapmış, birçoğunu saptırmış ve yolun denge noktasından uzağa düşmüş bir topluluğun keyiflerine uymayın!"

78. İsrailoğulları'nın küfre sapanları, Meryem'in oğlu İsa'nın ve Dâvud'un diliyle lanetlendiler. Bu böyledir; çünkü onlar isyan ettiler. Ve onlar hakka karşı çıkıyorlardı.

79. İşledikleri kötülükten birbirlerini sakındırmıyorlardı. Ne kötü şeydi yapmayı sürdürdükleri!

80. Onlardan birçoğunun, küfre sapanlarla dostluk kurduklarını görürsün. Öz benlikleri-

nin onlar için hazırlayıp sunduğu şey gerçekten çok kötü! Allah, üzerlerine gazap indirmiştir. Azap içinde de onlar uzun süre kalacaklardır.

81. Eğer Allah'a, peygambere ve ona indirilene inanmış olsalardı, küfre sapanları dostlar edinmezlerdi. Ama onların çokları yoldan sapmışlardır.

82. Şu tartışılmaz bir gerçektir ki, insanların iman edenlere en şiddetli düşmanlık duyanlarını, Yahudilerle şirke batanlar bulursun. Şu da tartışılmaz bir gerçektir ki, insanların iman edenlere sevgide en yakın olanlarını, "Biz Hıristiyanlarız!" diyenler bulursun. Bu böyledir. Çünkü o Hıristiyanlar içinde derin araştırmalar yapan keşişler, kendini Allah'a adamış rahipler vardır. Ve onlar, kibre sapmazlar.

83. Resule indirileni dinledikleri-nde, farkına vardıkları gerçekten dolayı gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. Şöyle derler: "Ey Rabbimiz, iman ettik! Artık bizi de gerçeğin tanıklarıyla birlikte kaydet!"

84. "Rabbimizin bizi barışseverler arasına koymasını umup dururken, **Allah**'a ve **Hak**'tan bize gelene neden inanmayacakmışız?"

85. Böyle söyledikleri için Allah onları, altlarından ırmaklar akan cennetlerle lütuflandırdı. Sürekli kalıcıdırlar orada. İşte budur güzel davrananların ödülü!

86. Küfre sapıp ayetlerimizi yalanlayanlar da cehennemin dostlarıdır.

87. Ey iman sahipleri! Allah'ın size helal kıldığı şeylerin temiz/leziz/taze/hoş olanlarını haramlaştırmayın; azıp sınırı aşmayın! Allah azıp sınırı aşanları sevmez.

88. Allah'ın size helal ve temiz/leziz/taze/hoş olarak verdiği rızıklardan helal ve temiz/leziz/taze/hoş olmaları şartıyla yiyin! Kendisine iman ettiğiniz Allah'tan sakının!

89. Allah sizi yeminlerinizdeki boş lakırdıdan ötürü hesaba çekmez, ama bilinçli olarak gerçekleştirdiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutar. Böyle bir yeminin kefareti, ailenize yedirmekte olduğunuzun orta derecesinden on yoksulu

doyurmak, yahut onları giydirmek, yahut da özgürlüğüne kavuşturmaktır. Bunlara imkân bulamayan, üç gün oruç tutar. Yemin ettiğinizde, yeminlerinizin kefareti işte budur. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini böyle açıklar ki şükredebilesiniz.

90. Ey iman edenler! Uyuşturucu/şarap, kumar, tapılmak için dikilen taşlar, fal okları şeytan işi birer pisliktir; bunlardan uzak durun ki, kurtuluşa eresiniz.

91. Şeytan; uyuşturucu ve kumara sokularak aranıza düşmanlık ve şiddetli nefret yerleştirip sizi Allah'ı anmaktan, namazdan/duadan geri çevirmek ister. Artık son veriyorsunuz değil mi?

92. Allah'a itaat edin, resule itaat edin, sakının! Eğer yüz çevirirseniz şunu bilin: Bizim resulümüze düşen sadece apaçık bir tebliğdir.

93. İman edip barışa/hayra yönelik işler yapanlara; bundan böyle korunup iman ederek iyi işler yaptıkları, sonra, takvaya sarılıp imanda kemale erdikleri, sonra, bir mertebe daha korunup güzellikler sergiledikleri takdirde, daha önce tatmış olduklarından ötürü hiçbir günah yoktur. Allah, güzel düşünüp güzel davrananları sever.

94. Ey iman sahipleri! Allah sizi, ellerinizin ve mızraklarınızın erişeceği av türünden bir şeyle mutlaka deneyecektir ki, gözün fark edemediği alanlarda O'ndan kim korkuyor bilsin. Bundan sonra azıp sınırı çiğneyen için korkunç bir azap olacaktır.

95. Ey iman sahipleri! İhramda olduğunuz zaman av öldürmeyin! Sizden kim kasten onu öldürürse cezası şudur: Öldürdüğü hayvana denk deve-sığır, davar cinsinden, Kâbe'ye varacak kurbanlık bir hediye ki, içinizden adalet sahibi iki kişi belirleyecektir. Yahut yoksullara yedirme şeklinde bir kefaret, yahut buna

denk oruç. Taki yaptığının vebalini tatsın. Allah, geçmişi affetmiştir. Kim bir daha yaparsa, Allah ondan öc alacaktır. Allah çok güçlüdür, öc alıcıdır.

96. Hem size hem de yolculara bir geçimlik olarak, deniz avı yapmak ve onu yemek size helal kılındı. Fakat ihramlı olduğunuz sürece karada avlanmak size haram edilmiştir. Huzurunda haşredileceğiniz Allah'tan sakının!

97. Allah Kâbe'yi, o saygıya layık evi, o saygıya layık ayı, o kurbanlık hediyeleri ve gerdanlıkları insanlar için bir dayanak, bir ayağa kalkış aracı kıldı. Böyle yaptı ki, Allah'ın göklerde olanı da yerde olanı da bildiğini, Allah'ın her şeyi bilici olduğunu siz de bilesiniz.

98. Bilin ki, Allah, azap ettiğinde çok şiddetli eder. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

99. Resule düşen, tebliğden başka bir şey değildir. Allah sizin açığa vurduklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.

100. De ki, "Pisin çokluğu seni hayrete düşürse de pisle temiz bir olmaz! O halde, ey akıl ve gönül sahipleri! Allah'tan sakının ki, kurtuluşa erebilesiniz."

101. Ey iman sahipleri! Size açıklandığında canınızı sıkacak şeylerle ilgili soru sormayın! Kur'an indirilmekte iken onları sorarsanız size açıklanır. Allah onlardan vazgeçmiştir. **Allah Gafûr**'dur, **Halîm**'dir.

102. Sizden önceki bir toplum da onları sormuştu; sonra tutup hepsini inkâr ettiler.

103. Allah ne bahîre yapmıştır ne sâibe ne vasîle ne de hâm. Ne var ki küfre sapanlar yalan uydurarak Allah'a iftira ediyorlar ve çokları da akıllarını işletmiyorlar.

104. Onlara, "Allah'ın indirdiğine ve resule gelin" dendiğinde şöyle derler: "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter." Peki, ataları hiçbir şey bilmiyor, doğru yolu bulamıyor idiyseler de mi?

105. Ey iman edenler! Siz, kendinizi düzeltmeye bakın. Siz, doğru yolda oldukça sapmış olan size zarar veremez. Tümünüzün dönü-

şü Allah'adır. O size neler yapıyor olduğunuzu haber verecektir.

106. Ey iman edenler! Herhangi birinize ölüm gelip çattığında, vasiyet zamanı aranızdaki tanıklık şöyle olsun: Kendinizden adalet sahibi iki kişi yahut yolculuk etmekte iken ölüm musibeti başınıza geldiyse sizin dışınızdan iki kişi. Bunları namazdan/duadan sonra alıkoyarsınız; kuşkulanırsanız şöyle yemin etsinler: "Vallahi, yakınlarımız da olsa yeminimizi hiçbir ücret karşılığı satmayacağız, Allah'ın tanıklığını saklamayacağız. Çünkü böyle yaparsak mutlaka günahkârlardan oluruz."

107. Eğer onların bir günah işledikleri kesinlikle anlaşılırsa o zaman, tercih edilmiş olan bu ikisinin yerine bunların aleyhinde bulundukları taraftan iki kişi geçerek şöyle yemin edeceklerdir: "Allah şahit olsun ki, bizim tanıklığımız, onların tanıklığından daha doğrudur. Biz hiçbir haksızlık yapmadık. Aksi halde mutlaka zalimlerden olurduk."

108. İşte bu yol, tanıklığı gereğince yerine getirmelerine, yemin etmelerinden sonra yeminlerinin reddedileceğinden korkmalarına en yarayışlı olandır. Allah'tan sakının ve söylenene kulak verin. Allah, sapıklar topluluğunu doğruya ve güzele kılavuzlamaz.

109. Allah, resulleri bir araya getireceği gün şöyle der: "Size ne cevap verildi?" Şöyle derler: "Hiçbir bilgimiz yok. Gaybları en iyi bilen sensin, sen!"

110. Hani, Allah şöyle demişti: "Ey Meryem'in oğlu İsa! Senin ve annenin üzerindeki nimetimi hatırla. Seni Ruhulkudüs'le desteklemiştim, beşikte iken ve erginlik çağında insanlarla konuşuyordun. Sana kitabı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretmiştim. Benim iznimle çamurdan kuş görünümünde bir şey yaratıyor, içine üflüyordun da o benim iznimle kuş oluyordu. Doğuştan körü, abraşı benim iznimle iyileştiriyor-

dun. Benim iznimle ölüleri hayata çıkarıyordun. İsrailoğulları'nı senden uzak tutmuştum. Hani, sen onlara açık seçik ayetleri getirdiğinde, küfre sapanları şöyle deyivermişti: "Açık bir büyüden başka bir şey değil bu!"

111. Havarilere şunu vahyetmiştim: "Bana ve resulüme iman edin!" Şöyle demişlerdi: "İman ettik, sen de tanık ol ki, biz, müslümanlarız/Allah'a teslim olanlarız!"

112. Havariler şöyle demişti: "Ey Meryem'in oğlu İsa! Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" İsa dedi: "Eğer müminlerseniz Allah'tan sakının!"

113. Dediler: "İstiyoruz ki, ondan yiyelim, gönüllerimiz tatmin bulsun, senin bize doğruyu söylediğini bilelim ve buna tanıklık edenlerden olalım!"

114. Meryem'in oğlu İsa şöyle yakardı: "Allahım, ey Rabbimiz! Üzerimize gökten bir sofra indir de bizim hem öncekilerimize hem sonrakilerimize bir bayram olsun, senden bir mucize olsun. Rızıklandır bizi! Rızık verenlerin en hayırlısı sensin!"

115. Allah dedi: "Ben onu üzerinize indireceğim. Ama bundan sonra küfre sapanınıza öyle bir azapla azap edeceğim ki, âlemlerden hiç kimseye böyle bir azap yapmamışım!"

116. Allah şunu da söyledi: "Ey Meryem'in oğlu İsa! Allah'ın yanında beni ve annemi de iki tanrı olarak kabul edin diye insanlara sen mi söyledin?" İsa dedi: "Hâşâ! Tespih ederim seni! Hakkım olmayan bir şeyi söylemek benim haddime değildir. Eğer onu söylemişsem sen onu elbette bilirsin. Sen benim içimde olanı bilirsin ama ben senin zatında olanı bilmem. Çünkü sen, evet sen, gaybları çok iyi bilensin!"

117. "Onlara, senin bana emrettiğin şu sözden başka bir şey söylemedim: 'Benim Rabbim ve sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin.' İçlerinde olduğum sürece üzerlerine tanıktım. Sen beni vefat ettirince

üzerlerine yalnız sen gözetleyici oldun. Ve sen zaten her şey üzerinde bir **Şehîd**'sin, bir tanıksın."

118. "Onlara azap edersen, onlar senin kullarındır. Ama onları bağışlarsan hiç kuşkusuz, sen tüm gücün sahibi, tüm hikmetlerin sahibisin."

119. Allah buyurdu: "Özü sözü doğru olanlara, doğruluklarının yarar sağlayacağı gün budur. Altlarından ırmaklar akan cennetler var onlar için. Sürekli kalacaklardır orada." Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte budur büyük kurtuluş.

120. Göklerin, yerin ve bunlarda bulunanların mülkü/yönetimi Allah'ındır! O'nun her şeye gücü yeter.

MÜMTEHANE SURESİ
(111/60. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Ey iman sahipleri! Düşmanımı ve düşmanınızı dostlar edinmeyin! Onlar, size **Hak**'tan geleni inkâr ettikleri, Rabbiniz Allah'a inandığınız için Peygamber'i ve sizi yurdunuzdan çıkardıkları halde, siz onlara sevgi sunuyorsunuz. Benim yolumda gayret sarf etmek, benim hoşnutluğumu kazanmak için seferber olduğunuz halde, içinizde onlara sevgi gizliyorsunuz. Sizin gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da en iyi ben bilirim. Sizden kim bunu yaparsa denge yolundan sapmış olur.

2. Onlar sizi ele geçirirlerse size düşman olurlar; ellerini ve dillerini size kötülükle uzatırlar, inkâra sapmanızı isterler.

3. Kıyamet gününde, ne hısımlarınızın ne de çocuklarınızın size hiçbir yararı olmaz. O, sizi birbirinizden ayıracaktır. Allah, işleyip ürettiklerinizi açık açık görmektedir.

4. İbrahim'le, beraberinde olanlarda sizin için çok güzel bir örnek vardır. Hani, onlar toplumlarına şöyle demişlerdi: "Biz sizden de Allah'ın berisinden tapındıklarınızdan da uzağız. Sizi inkâr ediyoruz/sizi tekfîr ediyoruz. Sizinle bizim aramızda, siz yalnız Allah'a/bir tek Allah'a inanıncaya kadar, sürekli düşmanlık ve nefret olacaktır." Ancak İbrahim babasına şöyle demişti: "Senin için hep af dileyeceğim ama Allah'tan sana gelecek şeyi geri çevirme gücüm yoktur. Ey Rabbimiz! Yalnız sana güveniyoruz, yalnız sana yöneliyoruz! Dönüş yalnız sanadır!"

5. "Ey Rabbimiz! Bizi, küfre sapanlar için bir fitne/imtihan aracı yapma! Bağışla bizi ey Rabbimiz! Sen, yalnız sen, sonsuz kudretin, sonsuz hikmetin sahibisin."

6. Yemin olsun, onlarda sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü arzu edenlere çok güzel bir örnek vardır. Yüz çeviren olursa, Allah, sınırsız zengindir; tüm övgülerin sahibidir.

7. Olabilir ki, Allah, sizinle, onlardan düşman olduklarınız arasına bir sevgi koyar. Allah'ın gücü her şeye yeter. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.

8. Allah sizi, din konusunda sizinle savaşmamış ve sizi yurtlarınızdan çıkarmamış kimselere iyilik etmekten, onlara adaletli davranmaktan men etmez. Allah, adaleti ayakta tutanları sever.

9. Allah sizi; ancak din hakkında sizinle savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran, çıkarılmanıza yardım eden kimselerle dost olmaktan/onları işlerinizin başına getirmekten yasaklar. Onları dost/yönetici edinenler, zalimlerin ta kendileridir.

10. Ey iman sahipleri! Mümin kadınlar hicret ederek size geldiklerinde onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir ya! Eğer on-

ların mümin hanımlar olduklarını anlarsanız, onları kâfirlere döndürmeyin. Ne bu mümin kadınlar o kâfirlere helaldir ne de o kâfirler bunlara helaldir. Bu kadınlar için harcadıklarını o kâfirlere geri verin. Mehirlerini kendilerine verdiğiniz takdirde, bu kadınları nikâhlamanızda sizin için bir sakınca yoktur. Dininizden olmayan kadınların iffet ve nikâhlarına yapışmayın/musallat olmayın! Kâfirlere gitmeyi yeğleyen kadınlar için harcadıklarınızı onlardan geri isteyin; onlar da size gelen mümin kadınlar için harcadıklarını geri istesinler. Bu, Allah'ın hepinize buyruğudur. Aranızda hüküm veriyor. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm'**dir.

11. Eğer, kâfirler tarafına geçmiş eşleriniz yüzünden bir şeyleriniz inkârcılara gider, sonra da onlardan size kaçan kadınlar yüzünden ödeme sırası size gelirse, eşleri gitmiş olan müminlere, harcadıkları miktarı verin. Kendisine inandığınız Allah'tan sakının!.

12. Ey Peygamber! İnanmış kadınlar sana gelip Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamaları, hırsızlık etmemeleri, zina etmemeleri, çocuklarını öldürmemeleri, elleriyle ayakları arasında bir iftira uydurup ortaya sürmemeleri, iyilik ve güzelliği belirlenmiş bir işte sana isyan etmemeleri hususunda seninle bey'atleşmek isterlerse, onlarla bey'atleş ve onlar için Allah'tan af dile! Kuşkusuz, **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

13. Ey iman edenler! Allah'ın kendilerine gazap ettiği bir topluluğu işlerinizin başına geçirmeyin/kendinize yönetici yapmayın! Çünkü bunlar âhiretten ümitlerini kesmişlerdir. Tıpkı, kabir halkından olan kâfirlerin, ümitlerini kestikleri gibi.

HADÎD SURESİ
(112/57. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Göklerde ve yerdeki her şey **Allah**'ı tespih etmektedir. **Azîz**'dir O, **Hakîm**'dir.

2. Göklerin ve yerin mülkü ve yönetimi O'nundur; diriltir, öldürür. Her şey üzerinde kudret sahibidir O.

3. **Evvel**'dir O, başlangıcı yoktur; **Âhir**'dir O, sonu yoktur; **Zâhir**'dir O, her şeyde belirir; **Bâtın**'dır O, gözlerden gizlenmiştir. Her şeyi hakkıyla bilen **Alîm**'dir O.

4. O, odur ki, göklerle yeri altı günde yarattı, sonra arş üzerinde egemenlik kurdu. Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve onda yükseleni bilir. Nerede olursanız olun, O, sizinle beraberdir. Allah, işleyip üretmekte olduklarınızı en iyi şekilde görmektedir.

5. Göklerin de yerin de mülkü ve yönetimi O'nundur. İşler ve oluşlar Allah'a döndürülür.

6. Geceyi gündüzün içine sokar O; gündüzü de gecenin içine sokar. Göğüslerin sakladıklarını çok iyi bilendir O.

7. Allah'a ve resulüne iman edin; sizi, üzerinde, daha öncekilere halefler yaptığı şeylerden başkalarına pay çıkarın! İçinizden iman eden ve infakta bulunanlar için çok büyük bir ödül vardır.

8. İman sahipleri iseniz size ne oluyor da Allah'tan emin olmuyorsunuz? Üstelik, Resul/Rabbiniz sizden taahhüdünüzü kuvvetli bir şekilde almıştı.

9. O, odur ki, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarsın diye kulu üzerine, gerçeği apa-

çık gösteren ayetler indiriyor. Allah size karşı gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir.

10. Allah yolunda harcama yapmanıza engel ne var ki?! Göklerin ve yerin mirası zaten Allah'ındır. Sizin, Fetih'ten önce infakta bulunan ve çarpışmaya gireniniz, bunu yapmayanlarla aynı değildir. Onlar, derece yönünden Fetih'ten sonra infakta bulunup çarpışmaya girenlerden çok daha üstündür. Allah hepsine güzellik vaat etmiştir. Allah, işleyip ürettiklerinizden hakkıyla haberdardır.

11. Allah'a kim güzel bir borç verecek ki, O onun verdiğini kat kat artırsın. Böyle birisi için onur verici bir ödül de vardır.

12. Gün olur, mümin erkeklerle mümin kadınları, ışıkları önlerinde ve sağ yanlarında koşar görürsün. Şöyle denilir: "Bugün size, altlarından ırmaklar akan cennetler müjdeleniyor. Sürekli kalıcısınız içlerinde." İşte büyük başarının ta kendisidir bu!

13. O gün, ikiyüzlü erkeklerle ikiyüzlü kadınlar, iman edenlere şöyle derler: "Bize bakın da ışığınızdan bir parça alalım." Şöyle denir onlara: "Arkanıza dönün de bir ışık arayın." Nihayet, aralarına kapısı olan bir sur çekilir. İçinde rahmet vardır onun. Dış tarafı ise azap.

14. Onlara seslenirler: "Biz sizinle değil miydik?" Derler ki, "Evet, bizimleydiniz! Ancak siz kendinizi yaktınız, bekleyip durdunuz, şüphe ettiniz, hayal ve kuruntular/hurafeler/anlamını bilmeden okuyuşlar sizi aldattı; nihayet, Allah'ın emri geldi. O yaman aldatıcı, sizi Allah ile aldattı."

15. Bugün artık ne sizden fidye alınır ne de küfre sapanlardan. Varacağınız yer ateştir. Odur sizin **Mevlâ'**nız. Ne kötü dönüş yeridir o!

16. İnananlar için hâlâ vakti gelmedi mi ki, kalpleri **Allah**'ın zikri/Kur'an'ı ve **Hak**'tan inen için ürpersin de daha önce kendilerine

kitap verilmiş, sonra üzerlerinden uzun zaman geçmiş de kalpleri kaskatı kesilmiş kimseler gibi olmasınlar. Onların çoğu yoldan çıkmıştır.

17. Bilin ki, Allah, toprağa ölümünden sonra hayat verir. Ayetleri size açık seçik bildiriyoruz ki, aklınızı işletebilesiniz.

18. Şu bir gerçek: Sadaka veren erkeklerle sadaka veren kadınlar, bir de Allah'a güzelce borç verenler için karşılıklar kat kat yapılır. Onlar için, onur verici bir ödül de vardır.

19. Allah'a ve resulüne inananlar var ya, özü-sözü doğru kişiler onlardır. Rableri katında tanık olanlar/şehitlik mertebesine erenler de onlardır. Onların ödülleri ve ışıkları vardır. Küfre sapıp ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar cehennemin dostu olacaklardır.

20. Bilin ki, iğreti hayat bir oyun ve eğlenceden, bir süsten, aranızda bir övünmeden, mallarda ve evlatlarda çoğalma yarışından başka şey değildir. Bir yağmur misali ki, çıkardığı bitkiler çiftçilerin hoşuna gider. Ama biraz sonra o ot kurur, sapsarı kesildiğini görürsün. Nihayet, bir ot ufantısı haline gelir. Âhirette şiddetli bir azap var, Allah'tan bir af ve hoşnutluk da var. İğreti hayat bir aldanış/gurur aracından başka şey değildir.

21. Rabbinizden bir affa ve Allah ile resulüne inananlar için hazırlanmış bulunan, eni de yerle göğün eni kadar olan bir cennete doğru yarışarak koşun! Bu, Allah'ın dilediğine vereceği bir lütuftur. Allah, o büyük lütfun sahibidir.

22. Yeryüzünde ve kendi benliklerinizde meydana gelen hiçbir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce bir kitapta belirlenmiş olmasın. Bu, Allah için çok kolaydır.

23. Böyle yapılmıştır ki, elinizden çıkana üzülüp ümitsizliğe düşmeyesiniz ve Allah'ın size verdiğiyle sevinip şımarmayasınız. Çünkü

Allah, kendini beğenip övünenlerin hiçbirini sevmez.

24. Onlar; cimrilik eden, insanlara da cimriliği emreden kişilerdir. Yüz çeviren olursa **Allah Ganî'**dir, **Hamîd**'dir.

25. Yemin olsun, biz, resullerimizi açık seçik delillerle gönderdik ve onlarla birlikte kitabı ve ölçüyü de indirdik ki, insanlar adaleti ayakta tutsunlar/adaletle doğrulsunlar. Ve demiri de indirdik. Onda zorlu bir kuvvet ve insanlar için birçok yarar vardır. Allah bu sayede, kendisine ve resullerine, gayba inanarak kimin yardım edeceğini bilecektir. **Allah Kavî'**dir, **Azîz**'dir.

26. Yemin olsun, Nûh'u ve İbrahim'i de resul olarak gönderdik. Peygamberliği ve kitabı bunların soyları arasına koyduk. O soylardan bir kısmı hidayete ermiştir. Ama onlardan çoğu, yoldan çıkmış olanlardır.

27. Sonra, onların eserleri üzere, resullerimizi art arda gönderdik. Meryem'in oğlu İsa'yı da onların ardınca gönderdik. Ona İncil'i verdik; ona uyanların gönüllerine şefkat ve merhamet koyduk. Bir bid'at olarak ortaya çıkardıkları ruhbaniyeti, onlar üzerine biz yazmamıştık. Onu, Allah'ın rızasını kazanmak için ortaya çıkardılar, ama ona gerektiği şekilde saygılı olmadılar. Onların, iman edenlerine ödüllerini verdik. Onlardan çoğu yoldan çıkmış olanlardır.

28. Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve onun resulüne inanın ki, size rahmetinden iki nasip versin: Size, kendisiyle yol açacağınız bir ışık lütfetsin ve sizi affetsin. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm**'dir.

29. Böylece, Ehlikitap, Allah'ın lütfundan hiçbir şeyi kotarma gücünde olmadıklarını bilsinler. Lütuf, Allah'ın elindedir; onu dilediğine verir. Allah, büyük lütfun sahibidir.

TEVBE SURESİ
(113/9. Sure)

1. Allah ve resulünden, kendileriyle antlaşma yapmış bulunduğunuz müşriklere bir ültimatomdur bu;

2. Yeryüzünde dört ay daha dolaşın ve bilin ki siz, Allah'ı âciz bırakamazsınız. Şu da bir gerçek ki, Allah inkârcı nankörleri rezil eder.

3. Bir de Allah ve resulünden insanlara Büyük Hac günü bir duyuru var: Allah da O'nun elçisi de müşriklerden kesinlikle uzaktır. O halde, tövbe ederseniz bu sizin için hayırlıdır. Yok eğer yüz çevirirseniz şunu bilin ki, siz Allah'ı acze düşüremezsiniz. Küfre saplananlara acıklı bir azabı muştula!

4. Antlaşma yapmış olduğunuz müşriklerden size karşı bir eksiklik sergilemeyen ve aleyhinizde başka birine yardım etmeyenler müstesnadır. Artık, onlara verdiğiniz sözü belirlenen süreye kadar tam bir şekilde koruyun. Şu bir gerçek ki, Allah, sakınanları sever.

5. O haram aylar çıktığında artık müşrikleri, kendilerini bulduğunuz yerde öldürün. Yakalayın onları, kuşatın onları, tüm geçit noktalarını tıkayın onların. Bunun ardından tövbe eder, namazı/duayı yerine getirir, zekâtı verirlerse, yollarını açın onların. Kesin olan şu ki, **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

6. Eğer müşriklerden biri senden güvence dilerse/senin yakınına gelmek, sana komşu olmak isterse, ona güvence ver/onun yakınlaş-

ma isteğini kabul et ki, Allah'ın kelamını dinleyebilsin. Sonra da onu, güvenli gördüğü yere kadar götür. Çünkü bunlar, ilimden nasibi olmayanların vücut verdiği bir topluluktur.

7. Müşriklerin Allah katında, onun resulü katında ahitleri nasıl olabilir! Mescid-i Haram yanında antlaşma yaptıklarınız müstesna. Bu şekilde antlaşması olanlara, onlar size doğru-dürüst davrandıkça, siz de doğru-dürüst davranın. Allah, sakınanları sever.

8. Onların ahdine nasıl güvenilebilir?! Eğer üzerinizde egemenlik kurarlarsa, sizinle ilgili ne bir antlaşmaya saygı duyarlar ne de bir yemine. Ağızlarıyla size hoşnutluk sunarlar, fakat kalpleri inat eder durur. Ve onların çoğu, sapıklardır.

9. Allah'ın ayetlerini nasıl basit bir ücret karşılığı sattılar da Allah'ın yolundan alıkoydular. Gerçekten ne fena şeylerdir onların yapmakta oldukları.

10. Bir mümin hakkında onlar ne bir yemine/akrabalık bağına saygı gösterirler ne de bir antlaşmaya! Onlar düşmanlık dolu, azmış kişilerin ta kendileridir.

11. Bununla birlikte, tövbe eder, namazı/duayı yerine getirir, zekâtı verirlerse, artık sizin, dinde kardeşlerinizdirler. Biz, bilgiden nasipli bir topluluk için, ayetleri böyle fasıllar halinde ayrıntılı kılarız.

12. Eğer verdikleri ahitten sonra yeminlerini bozar, dininize saldırırlarsa, o zaman küfrün elebaşlarını öldürün! Çünkü onların yeminleri/ahitleri/antlaşmaları yoktur. Böyle yaparsanız hal ve gidişlerine son verebilirler.

13. Yeminlerini bozan, resulü yurdundan çıkarmaya gayret eden bir topluluğa karşı savaşmayacak mısınız? Üstelik size saldırıyı ilkin onlar başlattı. Korkuyor musunuz onlardan? Eğer mümin kişilerseniz, kendisinden korkmanıza en çok hak sahibi olan/en layık olan, Allah'tır.

14. Savaşın onlarla ki, sizin elinizle Allah onlara azap et-

sin, onları rezil etsin. Onlara karşı size yardım etsin. Ve inananlar toplumunun göğüslerine şifa ulaştırsın.

15. Ve yüreklerinin öfkesini gidersin. Allah dilediğine tövbe nasip eder. **Allah Alîm'**dir, **Hakîm**'dir.

16. Allah; içinizden cihat edenleri, Allah'tan, resulünden ve müminlerden başkasını kendisine sırdaş edinmeyenleri belirlemedikçe bırakılacağınızı mı sandınız? Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

17. Müşrikler, öz benliklerinin küfre sapışına tanık olup dururlarken, Allah'ın mescitlerini onarmaya girişemezler. Tüm amelleri boşa çıkmıştır onların. Ateşte uzun süre kalacaklardır onlar.

18. Allah'ın mescitlerini; ancak Allah'a, âhiret gününe inanan, namazı/duayı yerine getiren, zekâtı veren ve Allah'tan başka kimseden korkmayan kişiler onarır. İşte bunların, hidayete erenlerden olmaları beklenir.

19. Siz; hacı sakalığını, Mescid-i Haram tamirciliğini, Allah'a ve âhiret gününe inanıp Allah yolunda cihat eden kişinin yaptığıyla bir mi tuttunuz? Allah katında bir olmazlar bunlar. Allah, zulüm sergileyenler topluluğuna kılavuzluk etmez.

20. İman edip hicret eden, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler, derece bakımından Allah katında daha yücedir. Kurtuluşa erenler de işte bunlardır.

21. Rableri onlara kendisinden bir rahmet, bir hoşnutluk ve içinde çok değerli/kalıcı nimetlerin bulunduğu cennetler müjdeliyor.

22. Onlar orada sürekli kalacaklardır. Hiç kuşkusuz, Allah'ın katında büyük bir ödül daha vardır.

23. Ey iman edenler! Babalarınız ve kardeşleriniz, eğer imana karşı küfrü seviyorlarsa, onları dostlar edinmeyin. İçinizden onları dost edinenler/onları işlerinin başına getirenler zalimlerin ta kendileridirler!

24. De ki, "Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz,

eşleriniz, kabileniz/menfaat çevreniz, elde ettiğiniz mallar, kesadından korktuğunuz ticaret, hoşunuza giden konutlar sizin için Allah'tan, resulünden ve Allah yolunda cihattan daha sevimli ise artık Allah, emrini getirinceye kadar bekleyin! Allah, yoldan ayrılmış bir topluluğu doğruya ve güzele kılavuzlamaz."

25. Yemin olsun ki, Allah size birçok yerde yardım etti. Huneyn gününde de. Hani, çokluğunuz sizi böbürlendirmişti de bu hiçbir işinize yaramamıştı. Tüm genişliğine rağmen, yeryüzü size dar gelmişti. Sonra da sırtınızı dönüp kaçmıştınız.

26. Sonra, Allah, resulünün üzerine de müminlerin üzerine de sükûnetini indirmiş, ayrıca sizin görmediğiniz orduları göndermiş de küfre sapanlara azap etmişti. Kâfirlerin cezası işte budur.

27. Sonra, Allah, bunun ardından da dilediğinin tövbesini kabul eder. **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

28. Ey inananlar! Müşrikler bir pisliktir! Artık bu yıllarından sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar! Eğer yoksulluktan korkarsanız bilin ki, Allah dilediği taktirde sizi yakında lütfundan zengin edecektir. Allah her şeyi bilir, tüm hikmetlerin sahibidir.

29. Kendilerine kitap verilenlerden Allah'a ve âhiret gününe inanmayan, Allah'ın ve resulünün yasakladığını haram saymayan ve hak dini din edinmeyenlerle, boyun eğerek kendi elleriyle cizye verecekleri zamana kadar savaşın!

30. Yahudiler, "Uzeyr, Allah'ın oğludur." dedi; Hıristiyanlar da, "Mesih, Allah'ın oğludur." dedi. Kendi ağızlarının sözüdür bu. Kendilerinden önce inkâr edenlerin sözlerine benzetme yapıyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da yüz geri çevriliyorlar!

31. Allah'ın yanında, hahamlarını ve ruhbanlarını da rabler edindiler. Meryem'in oğlu Mesih'i de öyle. Oysa

kendilerine, tek olan Allah'tan başkasına ibadet etmemeleri emredilmişti. İlah yok o tek Allah'tan başka! Onların ortak koştuklarından arınmıştır O.

32. Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Allah ise kâfirler hoşlanmasa da nûrunu tamamlamaktan başka bir şey istemiyor.

33. O, resulünü hidayet ve hak dinle gönderdi ki, müşrikler hoşlanmasa da o dini, dinin bütününün üstüne çıkarsın.

34. Ey iman sahipleri! Şu bir gerçek ki, hahamlardan ve rahiplerden birçoğu halkın mallarını uydurma yollarla tıkabasa yerler ve Allah'ın yolundan geri çevirirler. Altını ve gümüşü depolayıp da onları Allah yolunda harcamayanlara gelince, onlara korkunç bir azap muştula!

35. Gün olur, cehennem ateşinde onların üzerine lav dökülür de bununla onların alınları, böğürleri, sırtları dağlanır: "İşte nefisleriniz için yığdıklarınız! Hadi, tadın biriktirmiş olduklarınızı!"

36. Gökleri ve yeri yarattığı gündeki yazısına göre, Allah katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. Eskimez din işte budur! Artık o aylar içinde benliklerinize zulmetmeyin. Müşrikler sizinle nasıl topyekûn savaşıyorlarsa siz de onlarla topyekûn savaşın! Şunu bilin ki, Allah, takva sahipleriyle beraberdir.

37. Haram ayları ertelemek, küfürde bir artırmadır ki, onunla inkâr edenler saptırılır. Onu bir yıl helal sayarlar, bir yıl haramlaştırırlar ki, Allah'ın yasakladığının sayısını denkleştirip Allah'ın haram kıldığını helalleştirsinler. Amellerinin kötülüğü kendilerine süslü gösterilmiştir. Allah, küfre batan bir topluluğu iyiye ve güzele kılavuzlamaz.

38. Ey iman sahipleri! Size ne oldu ki, "Allah yolunda seferber olun" denilince yere çakılıp kaldınız. Âhiretten vazgeçip iğreti hayata mı

razı oldunuz? O iğreti hayatın nimeti âhiret yanında pek azdır.

39. Eğer seferber olmazsanız Allah size korkunç bir azapla azap eder ve yerinize sizden başka bir topluluk getirir. Allah'a hiçbir şekilde zarar veremezsiniz. Allah her şeye **Kadîr**'dir.

40. Eğer siz ona yardım etmezseniz, Allah ona zaten yardım etmişti. Hani, küfredenler onu iki kişinin ikincisi olarak yurdundan çıkardıklarında, mağarada bulundukları bir sırada arkadaşına şöyle diyordu: "Tasalanma, Allah bizimle!" Bunun üzerine Allah ona sükûnet indirmiş ve kendisini sizin görmediğiniz ordularla desteklemişti de küfre sapanların sözünü sefil kılıp alçaltmıştı. Allah'ın sözü ise yüce olanın ta kendisidir. **Allah Azîz'**dir, **Hakîm**'dir.

41. Gerek hafif, gerek ağırlıklı olarak mutlaka seferber olun ve Allah yolunda mallarınızla, canlarınızla cihat edin! Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.

42. Eğer o, yakın bir dünya menfaati yahut orta bir yolculuk olsa idi, elbette seni izleyeceklerdi. Ama o zorluklarla dolu yolculuk kendilerine uzak geldi. "Gücümüz yetseydi sizinle çıkacaktık!" diye Allah'a yemin de ederler. Kendilerini mahvediyorlar. Allah biliyor ki, onlar, kesinlikle yalancıdırlar.

43. Allah seni affetsin; neden onlara izin verdin de beklemedin ki, doğru söyleyenler sana açık seçik belli olsun da yalancıları bilesin!

44. Allah'a ve âhiret gününe iman edenler; mallarıyla, canlarıyla cihat edecekleri için senden izin istemezler. Allah, takva sahiplerini iyice bilmektedir.

45. Ancak Allah'a ve âhiret gününe inanmayanlar, kalpleri kuşkuyla karışmış olup da işkilleri içinde çalkanıp duranlar, sefere katılmamak için senden izin isterler.

46. Sefere çıkmak isteselerdi elbette ki, bir sefer hazırlığına girişirlerdi. Ama Al-

lah, harekete geçmelerini istemedi de onları yerlerine çiviledi ve "Oturun, oturanlarla beraber!" denildi.

47. Aranızda sefere çıkmış olsalardı, size bozgunculuktan başka bir katkıları olmayacaktı; sizi fitneye uğratmak isteğiyle aranıza sokulacaklardı. İçinizde onlara gerçekten kulak verecekler de vardı. Allah, zalimleri çok iyi bilir.

48. Yemin olsun ki, onlar önceden de fitne çıkarmak istemiş ve nice işleri sana, olduğundan başka türlü göstermişlerdi. Nihayet, hak geldi, onların istememesine rağmen Allah'ın emri galebe çaldı.

49. İçlerinden bazısı, "Bana izin ver, beni fitneye düşürme!" der. Dikkat edin, fitnenin ta içine kendileri düşmüşlerdir. Ve cehennem o nankörleri elbette çepeçevre kuşatacaktır.

50. Sana bir iyilik isabet etse bu onları üzer. Sana bir musibet dokunsa, "İşimizi önceden sağlam tutmuşuz." derler ve kibirli bir sevinçle dönüp giderler.

51. De ki onlara, "Hakkımızda Allah'ın yazdığından başkası bize asla ulaşmaz. O'dur bizim **Mevlâ**'mız. Yalnız **Allah**'a güvenip dayansın inananlar."

52. De ki, "Bizim için iki güzelliğin birinden başkasını mı bekliyorsunuz? Biz de size Allah'ın, kendi katından veya bizim ellerimizle bir azap çarptırmasını bekliyoruz. Artık bekleyin, sizinle beraber biz de bekliyoruz."

53. Şunu da söyle: "İster kendi arzunuzla ister baskı ve zorla infak edin; sizden asla kabul edilmeyecektir. Çünkü siz, yoldan çıkan bir topluluk oldunuz."

54. İnfaklarının onlardan kabul edilmesini engelleyen sadece şudur: Onlar, Allah'a ve resulüne nankörlük ettiler. Namaza/duaya ancak üşene üşene gelirler, infak edip dağıttıklarını da içlerinden gelmeyerek verirler.

55. Onların malları da evlatları da seni imrendirmesin. İş sadece şudur: Allah onlara

şu iğreti hayatta azap etmeyi ve canlarının küfre sapmış bir halde çıkmasını istiyor.

56. Kesinlikle sizden oldukları yolunda Allah'a yemin ederler. Gerçekte onlar sizden değillerdir. Doğrusu şu ki onlar, ödleri patlayasıya korktukları için fırkalaşan bir topluluktur.

57. Eğer bir sığınak yahut bazı mağaralar veya girilecek bir delik bulsalar, yüzlerini döner o tarafa koşarlardı.

58. İçlerinden bir kısmı da sadakalar konusunda sana laf dokundurur. Ondan kendilerine verilmişse memnun olurlar. Verilmemişse hemen öfkelenirler.

59. Ne olurdu, bunlar, Allah ve resulünün kendilerine verdiklerine razı olsalardı da şöyle deselerdi: "Allah bize yeter! Allah bize lütfundan verecektir; resulü de. Zaten biz, gönlümüzü yalnız Allah'a bağlamışız."

60. Sadakalar/zekât malları Allah'tan bir farz olarak sadece şunlar içindir: Fakirler, düşkünler, sadakalarla ilgilenmeye memur edilenler, kalpleri yakınlaştırılıp ısındırılacak olanlar, özgürlüğünü yitirmiş olanlar, borçlular, Allah yolundakiler, yolda kalmış kişi. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

61. İçlerinden bazıları da o Peygamber'i incitirler ve şöyle derler: "O, her şeye kulak kesilir." De ki, "Hayır kulağıdır sizin için o; Allah'a iman eder, müminlere güvenir. İnananlarınız için de bir rahmettir o." Allah'ın resulüne eza edenler için korkunç bir azap öngörülmüştür.

62. Sizin gönlünüzü hoş etmek için Allah'a yemin ederler. Eğer bunlar inanmış iseler Allah'ın ve resulünün hoşnutluğunu öne almaları daha uygun düşer.

63. Bilmediler mi ki, her kim Allah'a ve resulüne kafa tutarsa ona, içinde uzun süre kalacağı cehennem ateşi vardır. Büyük utanç işte budur.

64. İkiyüzlüler, kalplerinde olanı kendilerine haber verecek bir surenin tepelerine inmesinden çekinir dururlar. De

ki, "Siz alay edin! Allah, o çekinip durduklarınızı ortaya çıkaracaktır."

65. Onlara sorarsan elbette şöyle diyeceklerdir: "Lakırdıya dalmış, şakalaşıyorduk, hepsi bu!" De ki, "Allah ile, O'nun ayetleriyle, O'nun resulüyle mi eğleniyordunuz?"

66. Özür beyan etmeyin; imanınızdan sonra küfre saptınız. İçinizden bir kısmınızı affetsek bile diğer bir kısmınızı, günaha batmış kişiler oldukları için azaba uğratacağız.

67. Münafıkların erkekleri de kadınları da birbirinin aynıdır: Kötülüğe özendirirler, iyilikten alıkoyarlar, harcamamak için ellerini sıkarlar. Onlar Allah'ı unuttular, Allah da onları unuttu. Münafıklar, yoldan sapmışların ta kendileridir.

68. Allah, erkek münafıklara da kadın münafıklara da küfre sapanlara da içinde uzun süre kalacakları cehennem ateşini vaat etmiştir. O yeter onlara! Allah lanet etmiştir onlara! Köklü bir azap var onlar için.

69. Tıpkı sizden öncekiler gibi. Onlar kuvvetçe sizden daha zorlu, mallar ve çocuklar bakımından daha zengindiler. Kendi nasipleriyle zevk sürdüler. Siz de kendi payınıza düşenle zevk sürdünüz. Tıpkı sizden öncekilerin kendi nasipleriyle zevklendikleri gibi. Tıpkı onların dalıp gittiği gibi siz de dalıp gittiniz. İşte böylelerinin amelleri dünyada da âhirette de boşa çıkmıştır. İşte böyleleri hüsrana batmıştır.

70. Gelmedi mi onlara kendilerinden öncekilerin haberi: Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un, İbrahim kavminin, Medyen halkının ve altı üstüne gelmiş kentlerin. Resulleri onlara açık-seçik ayetler getirmişti. Allah onlara zulmediyor değildi; aksine, öz benliklerine onlar zulmediyorlardı.

71. Mümin erkeklerle mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyilik ve güzelliği belirlenene özendirirler, kötülük ve çirkinliği belir-

lenenden sakındırırlar. Namazı/duayı yerine getirirler, zekâtı verirler. Allah'a ve resulüne itaat ederler. Allah bunlara rahmet edecektir. **Allah Azîz'**dir, **Hakîm**'dir.

72. Allah, mümin erkeklerle mümin kadınlara, altından ırmaklar akan cennetler vaat etmiştir. Sürekli kalacaklardır orada. Adn cennetlerinde de tertemiz barınaklar vaat etmiştir. Allah'ın bir hoşnutluğu ise hepsinden büyüktür. İşte budur o büyük başarı/o büyük kurtuluş.

73. Ey Peygamber! Küfre sapanlarla, ikiyüzlülerle cihat et! Onlara sert davran! Onların varacakları yer cehennemdir. Ne kötü dönüş yeridir o!

74. Söylemediklerine ilişkin Allah'a yemin ediyorlar. Yemin olsun ki, o küfür sözünü söylediler. İslam'a girmeleri ardından küfre saptılar. Başaramadıkları bir şeyi tasarladılar. Oysaki, intikam almaları için, Allah'ın ve resulünün, Allah'ın lütfuyla kendilerini zengin etmiş olmasından başka bir sebep de yoktu. Eğer tövbe ederlerse kendileri için hayırlı olur. Eğer yan çizerlerse Allah onlara dünyada da âhirette de acıklı bir azapla azap edecektir. Ve yeryüzünde onların ne bir dostu olacaktır ne de bir yardımcısı.

75. İçlerinden bazıları da Allah'a şöyle ant içti: "Eğer Allah, lütfundan bize verirse, elbette sadaka dağıtacağız ve elbette iyilik ve barış için çalışanlardan olacağız."

76. Lütfundan kendilerine verdiği zaman ise o lütfa cimrilik ederek yüz çevirmiş bir halde dönüp gittiler.

77. Nihayet, Allah, kendisine verdikleri söze ters düştüklerinden, yalana sapıp durduklarından, huzuruna çıkacakları güne kadar onların kalplerine ikiyüzlülük yerleştirdi.

78. Bilmediler mi ki, Allah onların sırrını da fısıldaşmalarını da bilir; Allah gaybları çok iyi bilendir.

79. Sadakalar hususunda içten bir cömertlik göstermiş müminlere laf atanlarla, öz gayretlerinden başkasını bulamayanları alay konusu edenlere gelince, Allah onları maskaraya çevirecektir. Onlar için acıklı bir azap da vardır.

80. İster af dile onlar için, ister af dileme. Yetmiş kez af dilesen de onlar için, Allah onları affetmeyecektir. Çünkü onlar Allah'ı da resulünü de inkâr ettiler. Allah, yoldan çıkmış böyle bir topluluğa kılavuzluk etmez.

81. Allah'ın resulüne ters düşmek için arkada kalanlar, çöküp oturdukları için sevindiler; Allah yolunda, mallarıyla canlarıyla cihadı tiksindirici bulup şöyle dediler: "Bu sıcakta seferber olmayın!" De ki, "Hararet bakımından cehennem daha zorludur." Bir anlayabilselerdi!

82. Kazanır oldukları yüzünden artık az gülsünler, çok ağlasınlar.

83. Bundan böyle Allah, seni onlardan bir zümrenin yanına döndürür de savaşa çıkmak için senden izin isterlerse şöyle söyle: "Benimle birlikte asla çıkmayacaksınız, benimle birlikte herhangi bir düşmanla savaşmayacaksınız! İlk defasında oturup kalmayı yeğlemiştiniz. O halde, geri kalanlarla birlikte oturadurun."

84. Onlardan ölen biri üzerine asla dua etme; böyle birinin mezarı başında da durma. Bunlar Allah'a ve resulüne nankörlük ettiler ve yoldan sapmış olarak ölüp gittiler.

85. Malları da evlatları da seni imrendirmesin! Allah bunlarla, dünyada onlara azap etmek istiyor. Kâfir olarak çıkacaktır canları.

86. "Allah'a inanın, O'nun resulüyle yan yana cihat edin!" anlamında bir sure indirildiği zaman, onların imkân ve servet sahibi olanları, senden izin isteyerek şöyle demişlerdi: "Bırak bizi, oturanlarla beraber olalım!"

87. Geride kalan kadınlarla beraber olmayı yeğlediler.

Kalpleri üzerine mühür basılmıştır. Artık anlayıp kavrayamazlar.

88. Fakat resul ve onunla birlikte iman edenler, mallarıyla, canlarıyla cihat ettiler. İşte bunlarındır tüm hayırlar. İşte bunlardır tam kurtulanlar.

89. Allah onlar için, altlarından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Sürekli kalacaklardır orada. İşte budur büyük başarı!

90. Bedevîlerin özür bahane edenleri kendilerine izin verilmesi için geldiler; Allah'a ve resulüne yalan söyleyenlerse oturdular. Onların küfre sapanlarına korkunç bir azap erişecektir.

91. Güçsüzlere, hastalara, infak edecek bir şey bulamayanlara, Allah ve resulü için öğüt verdikleri takdirde bir günah yoktur. Güzel davrananlar aleyhine bir yol yok. **Allah Gafûr**'dur, **Rahîm'**dir.

92. Kendilerini bindirmen için sana geldiklerinde sen, "Sizi bindirecek bir şey bulamam!" deyince, harcayacak bir şey bulamadıklarından, üzüntüyle gözlerinden yaşlar boşalarak geri dönen kimseler için de herhangi bir günah yoktur.

93. Ancak şu kimseler aleyhine yol vardır: Zengin oldukları halde senden izin isterler. Arkada kalan kadınlarla beraber oturmaya razı olmuştur bunlar. Ve Allah, kalplerine mühür basmıştır, artık bilemezler.

94. Dönüp yanlarına geldiğinizde sizden özür dilerler. De ki, "Özür dilemeyin. Size asla inanmayacağız! Allah bize sizin hallerinizden birçoğunu haber vermiştir. Yapıp ettiğinizi Allah da resulü de görecektir. Sonra görünmeyen ve görünen âlemleri bilenin huzuruna çıkarılacaksınız da O size yapmakta olduklarınızı haber verecektir.

95. Yanlarına döndüğünüzde kendilerini paylamaktan vazgeçesiniz diye Allah'a yemin edecekler. Vazgeçin onlardan, çünkü hepsi pisliktir! Kazandıklarının

karşılığı olarak, varacakları yer cehennemdir.

96. Kendilerinden hoşnut olasınız diye karşınızda yemin ediyorlar. Siz onlardan razı olsanız da Allah, yoldan sapmış bir topluluktan razı olmaz.

97. Bedevîler; küfür, nifak/parçalanma/ikiyüzlülük yönünden daha şiddetli; Allah'ın resulüne indirdiği şeylerin sınırlarını tanımamaya daha yatkındırlar. **Allah Alîm'**dir, **Hakîm**'dir.

98. Bedevîlerden öylesi vardır ki, infak ettiğini bir angarya/bir ceza ödeme sayar ve sizin başınıza belaların gelmesini bekler durur. En kötü bela onların başına olsun! Allah çok iyi işitir, çok iyi bilir.

99. Bedevîlerden bazıları da Allah'a ve âhiret gününe inanır, harcadığını Allah yanında yakınlıklara ve resulün dualarına vesîle edinir. Dikkat edin! O harcadıkları gerçekten kendileri için bir yakınlık vesîlesidir. Allah onları rahmetinin içine sokacaktır. Allah çok affedici, çok esirgeyicidir.

100. Muhacirlerden ve Ensar'dan ilklerle, güzel düşünüp güzel davranmada onları izleyenler var ya, Allah onlardan razı olmuştur; onlar da O'ndan razıdırlar. Onlara altlarından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Sürekli orada kalacaklardır. Büyük kurtuluş işte budur!

101. Çevrenizdeki bedevîlerden münafıklar var. Medine halkından da münafıklığa iyice alışmış olanlar var. Sen bilmezsin onları. Ama biz biliriz onları. İki kez azap edeceğiz onlara, sonra da çok büyük bir azaba itilecekler.

102. Diğer bazıları da günahlarını itiraf ettiler. Bunlar, iyi bir işle kötü olan diğer bir işi birbirine karıştırdılar. Belki Allah tövbelerini kabul eder. Çünkü **Allah Gafûr'**dur, **Rahîm**'dir.

103. Bunların mallarından bir sadaka al ki, onunla ken-

dilerini iyice temizleyip dürüstleştiresin, benliklerini de arıtasın. Onlar için dua et/onlara destek ol; çünkü senin duan/desteğin onlar için bir sükûnettir. **Allah Semî**'dir, **Alîm**'dir.

104. Bilmediler mi ki, Allah'tır kullarından o tövbeyi kabul eden, o sadakaları alan. Ve **Allah**'tır, O **Tevvâb**, O **Rahîm**.

105. De ki, "İş yapıp değer üretin; yapıp ürettiğinizi Allah da resulü de müminler de görecektir. Ve siz, görülmeyen âlemi de görülen âlemi de bilenin huzuruna döndürüleceksiniz, O size, yapıp ettiklerinizi bir bir haber verecektir."

106. Bir kısmı da, umutları Allah'ın emrine bağlı, beklemektedir. Allah onlara ya azap edecektir ya tövbe nasip edecektir. **Allah, Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

107. Bir de şunlar var: Tutup bir mescit yapmışlardır: Zarar vermek için, nankörlük/gerçeği örtmek için, inananları fırkalara bölmek için, daha önceden Allah ve resulüyle savaşmış kişiye gözetleme yeri kurmak için. "İyilik ve güzellikten başka bir şey istemiş değiliz!" diye gerile gerile yemin de edecekler. Allah şahittir ki, onlar kesinlikle yalancıdırlar.

108. Böyle bir mescitte sakın namaza durma! Daha ilk gününde takva üzerine kurulan bir mescit, içinde namaz kılman için çok daha uygundur. Temizlenmek arzusu taşıyan erler vardır o mescitte. Allah, temizlenenleri sever.

109. Peki, binasını Allah'tan gelen bir sakınma duygusu ve hoşnutluk üzerine kuran mı hayırlıdır yoksa binasını sel artıklarının ucundaki yarın kenarına kurup da onunla birlikte cehenneme yuvarlanan mı? Allah, zalimler topluluğuna kılavuzluk etmez.

110. Kurdukları bina, kalpleri parçalanıncaya kadar yüreklerinde bir kuşku olmaya devam edecektir. **Allah Alîm**'dir, **Hakîm**'dir.

111. Allah, müminlerin canlarını ve mallarını, karşılığında kendilerine cennet vermek üzere satın almıştır. Allah yolunda çarpışırlar da öldürürler, öldürülürler! Allah'ın; Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da kendi üzerine hak olarak yazdığı bir vaattır bu! Ahdine, Allah'tan daha vefalı kim var? Perçinlediğiniz bu antlaşmanızdan ötürü müjdeler olsun size. İşte budur o büyük başarının ta kendisi.

112. Tövbe edenler, ibadet edenler, hamt edenler, seyahat ederken oruç tutanlar, rükû edenler, secdeye kapananlar, iyiliğe özendirip kötülükten sakındıranlar, Allah'ın sınırlarını koruyanlar. Müjdele o müminleri!

113. Akraba bile olsalar, cehennem halkı oldukları açıkça belli olduktan sonra müşrikler için af dilemek ne peygambere yakışır ne de iman edenlere.

114. İbrahim'in, babası için af dilemesi, sadece ona verdiği bir söz yüzündendi. Onun Allah düşmanı olduğu kendisi için açıklık kazanınca, ondan uzaklaştı. Şu bir gerçek ki, İbrahim, başkaları için gamlanıp ah eden ince yürekli, yumuşak bir insandı/tam bir evvâhtı.

115. Allah bir topluluğa kılavuzluk ettikten sonra, sakınacakları şeyleri kendilerine ayan-beyan bildirinceye kadar, onların sapıklığına hükmetmez. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

116. Göklerin de yerin de mülk ve yönetimi Allah'ındır! Diriltir de öldürür de. Sizin için Allah dışında ne bir dost vardır ne de bir yardımcı.

117. Yemin olsun ki, Allah, içlerinden bir fırkanın kalpleri kaymaya yüz tuttuktan sonra, peygambere ve o güçlük saatinde ona uymuş olan Muhacirlerle Ensar'a tövbe nasip etmiş, sonra da onların tövbelerini kabul buyurmuştur. Çünkü onlara karşı **Raûf** ve **Rahîm'**dir.

118. Geride bırakılan üç kişinin de tövbesini kabul etmiş-

tir. Bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmiş, öz benlikleri kendilerini sıkıştırmıştı; Allah'ın öfkesinden kurtulmak için yine Allah'a sığınmaktan başka çare olmadığını fark etmişlerdi. Sonra onlara tövbe nasip etti ki, eski hallerine dönsünler. Hiç kuşkusuz, Allah, tövbeleri çok çok kabul eden, rahmeti sınırsız olandır.

119. Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve özü-sözü bir kişilerle beraber olun!

120. Medine halkına ve çevrelerindeki bedevîlere, Allah resulünden geride kalmaları ve onu bırakıp da kendi canlarının derdine düşmeleri yakışmaz. Çünkü Allah yolunda uğrayacakları bir susuzluk, bir yorgunluk, bir açlık, kâfirleri öfkelendirmek üzere bir yere ayak basmaları, düşmana karşı herhangi bir başarı kazanmaları durumunda kendileri için, barışa yönelik iyi bir amel mutlaka yazılacaktır. Allah, güzel düşünüp güzel davrananların ödülünü yitirmez.

121. Küçük-büyük bir infakta bulunmaları, bir vadiyi geçmeleri, kendileri lehine mutlaka yazılır ki, Allah onlara yapıp ettiklerinden daha güzeliyle karşılık versin.

122. İnananların hepsinin birden savaşa çıkmaları doğru değildir. Onların her kesiminden bir topluluğun, dinde derin bilgiler edinmek ve sefere çıkan topluluk geri döndüğünde, korunmaları ümidiyle onları uyarmak için arkada kalmaları gerekmez mi?

123. Ey iman sahipleri! Küfre sapanların yakınınızda bulunanlarıyla savaşın. Sizde bir sertlik bulsunlar. Şunu bilin ki, Allah, sakınanlarla beraberdir.

124. Ne zaman bir sure indirilse içlerinden biri, "Bu hanginizin imanını artırdı?" diye konuşur. İmanı olanların imanını artırmıştır. İşte sevinip duruyorlar!

125. Kalplerinde maraz olanlara gelince, inen sure onların pisliğine pislik ekler. Kâfir olarak ölüp gittiler onlar.

126. Görmüyorlar mı ki, her yıl bir veya iki kez imtihan ediliyorlar. Hâlâ ne tövbeye yelteniyorlar ne de öğüt alıyorlar.

127. Bir sure indirildi mi "Sizi birisi görüyor mu?" diye birbirlerine bakar, sonra da sıvışıp giderler. Allah, kalplerini yamultmuştur. Çünkü gereğince anlamayan bir topluluktur bunlar.

128. Yemin olsun, içinizden size çok onurlu bir resul gelmiştir. Sizi rahatsız eden şey onu da üzer. Çok düşkündür size. Müminlere ise daha şefkatli, daha merhametlidir.

129. Eğer çekip giderlerse de ki, "Allah bana yeter! İlah yok O'ndan başka! Yalnız O'na dayandım ben; büyük arşın sahibi O'dur."

NASR SURESİ
(114/110. Sure)

Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

1. Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde,

2. Ve insanları kitleler halinde Allah'ın dinine girerken gördüğünde,

3. Tespih et Rabbini O'na hamt ile! Ve O'ndan af dile! Çünkü O, **Tevvâb**'dır, günahları sınırsızca affeder.

SECDE AYETLERİ,
ESMÂÜL HÜSNA LİSTESİ,
SURE ADLARININ TÜRKÇE KARŞILIKLARI,
KÜÇÜK SÖZLÜK
VE KARMA İNDEKS

SECDE AYETLERİ LİSTESİ

Sayfa	Sure	Ayet
86	39 (Â'raf)	206
377	87 (Ra'd)	15
309	70 (Nahl)	49
164	50 (İsra)	107
110	44 (Meryem)	58
383	88 (Hac)	18
99	42 (Furkan)	60
139	48 (Neml)	24
342	75 (Secde)	15
61	38 (Sâd)	24
264	61 (Fussılet)	37
40	23 (Necm)	62
359	83 (İnşıkak)	21
17	1 (Alak)	19

ESMÂÜL HÜSNA LİSTESİ
(Yalnız tek kelimelik isim-sıfatlar)

1. **Allah:** Yaratan, yapıp-eden, ezelî, ebedî olan, varlığında başkasına muhtaç olmayan, eşsiz, ortaksız kudret.
2. **Afüvv:** Affeden, hataları, günahları bağışlayan.
3. **Ahad:** Zatında, varlığında tek olan.
4. **Âhir:** Sonu olmayan.
5. **A'lâ:** En yüce.
6. **A'lem:** En iyi bilen.
7. **Âlim:** Tüm bilgilerin kaynağı olan, her şeyi gereğince bilen.
8. **Alîm:** Her şeyi bilen, bilgi bakımından eşi ve benzeri olmayan.
9. **Aliyy:** Yüceliğin kaynağı ve sahibi. Ulu.
10. **Azîm:** Ululuğun kaynağı ve sahibi, çok yüce.
11. **Azîz:** Kudret ve onurun kaynağı ve sahibi. Çok güçlü, çok onurlu.
12. **Bâri':** Var eden, varoluşu kotarıp yöneten.
13. **Basîr:** Görme gücünün kaynağı, en iyi şekilde gören. Her şeyi gören.
14. **Bâtın:** Gözle görülemeyen, her şeyde kendinden bir güç bulunan.
15. **Bedî':** Var eden, yarattıklarını ahenk ve güzellikle donatan.
16. **Berr:** İyilik ve lütfû sonsuz olan. Eşsiz cömert.
17. **Camî:** Toplayan, bir araya getiren. Mahşer günü tüm insanları, hesap vermek üzere huzuruna toplayan.
18. **Cebbâr:** Yapılmasına karar verdiği şeyi, dilediğinde zorla yaptıran.
19. **Ekrem:** Cömertlerin cömerdi, cömertliği sonsuz.
20. **Evvel:** İlk. Başlangıcına zaman belirlemek söz konusu olmayan.
21. **Fâlık:** Yarıp parçalayarak ortaya yeni bir şey çıkaran; tohum ve dânelerin içinden yeni ürün çıkaran.
22. **Fâtır:** Yaratan. Birtakım varlıkları yarıp parçalayarak yeni varlıklara ve oluşlara vücut veren.
23. **Fettâh:** Açan. Fetih ve zafer lütfeden. Kolaylık sağlayan.

24. **Gaffâr:** Dilediğinden, günahları beklenmedik şekilde affeden.
25. **Gâfir:** Bağışlayıcı, affedici.
26. **Gafûr:** Sürekli bir biçimde günahları affeden.
27. **Gâlib:** Her hal ve şartta galip gelen.
28. **Ganî:** Zengin. Zenginliği sınırsız olan. Yanında herkesin yoksul kaldığı kudret.
29. **Haalik:** Yaratan, var eden.
30. **Habîr:** Her şeyden en iyi biçimde haberdar olan.
31. **Hâdî:** Hidayet veren. Doğruya, iyiye ve güzele kılavuzlamada en yüce kudret.
32. **Hafiy:** Lütufkâr.
33. **Hâfız:** Koruyan, her şeyi hâfızasında tutan.
34. **Hafîz:** Koruyup gözeten. Her şeyi kontrol ve gözetimi altında tutan.
35. **Hakîm:** Tüm hikmetlerin kaynağı. Her yaptığında mutlaka bir hikmet bulunan.
36. **Hakk:** Gerçeğin kaynağı ve belirleyicisi. Her yaptığı ve emri gerçeğe en uygun olan. Hakkın ve hukukun kaynağı ve belirleyicisi.
37. **Halîm:** Davranışlarında yumuşak ve şefkatli. Sertlik ve katılıktan uzak olan.
38. **Hallâk:** Yaratışı sürekli olan. Yarattıklarında sürekli yeni boyutlar ve türler oluşturan. Yaratışındaki yoğunluk ve çeşitliliği izlemek mümkün olmayan.
39. **Hamîd:** Her türlü övgünün sahibi ve muhatabı olan. Dilediğini, dilediği şekilde öven.
40. **Hasîb:** En iyi ve en hassas biçimde hesap soran. Tüm yarattıklarını ince bir hesaba uygun olarak var eden.
41. **Hayy:** Sürekli diri. Hayatın kaynağı. Kendisi için ölüm sözkonusu edilemeyen.
42. **İlah:** Tapılmaya layık tek kudret. Yüce, eşsiz.
43. **Kaadir:** Kudretin kaynağı ve sahibi.
44. **Kaahir:** Yarattıkları üzerinde hüküm ve egemenlik kuran. Dilediğinde kahır ve baskıyla sindiren.
45. **Kadîr:** Gücü her şeye ulaşan, her şeyde hissedilen.
46. **Kâfî:** Hem kendisine hem de yarattıklarına yeten. Kullarının her türlü istek ve ihtiyaçlarına, araya başkası girmeksizin cevap veren.

47. **Kahhâr:** Gerçeği örtüp, buyruklarına karşı çıkan inkârcıları kahrı altında ezen.
48. **Karîb:** Çok yakında olan. Kullarına şah damarlarından daha yakın olan. Yakarış ve çağrıları duymada hiçbir aracıya, âlete gerek bırakmayan.
49. **Kavî:** Gücü bizzat kendinden olan. Gücünü kullanmada hiçbir buyruğa ve yönlendirmeye muhtaç olmayan.
50. **Kayyûm:** Kudretin kaynağı. Kudretiyle her şeyi kıvamında tutan.
51. **Kebîr:** Tüm büyüklük ölçülerinin kavrayamayacağı şekilde büyük olan.
52. **Kerîm:** Lütfu hep işleyen, cömert.
53. **Kuddûs:** Tüm kutsallıkların kutsadığı, tüm varlığın tespih edip yücelttiği. Tüm noksanlıklardan arınmış, tüm yüceliklerle donanmış olan.
54. **Latîf:** Gözle görülmeyen. Lütfu ve bağışı çok olan.
55. **Mâlik:** Sahip olan.
56. **Mecîd:** Cömertlik ve ululuğun kaynağı, cömert ve ulu.
57. **Melik:** Güç, saltanat ve yönetimin en yüce sahibi.
58. **Melîk:** Mülk ve saltanatı istediği gibi dağıtan.
59. **Metîn:** Her hal ve tavır karşısında sebat ve dayanıklılığını koruyan. Güçlü, zorlu.
60. **Mevlâ:** Koruyup gözeten, destek veren. Sevdiklerinin her hal ve şartta yanında bulunan.
61. **Mucib:** En iyi şekilde, en kısa zamanda cevap veren. Kullarının istek ve yakarışlarına aracısız cevap veren.
62. **Muhît:** Her şeyi çepeçevre kuşatan.
63. **Muhyî:** Yaratan, hayat veren. Ölüleri dirilten.
64. **Mukît:** Yarattıklarının gıda sistemlerini, beslenme tarzlarını belirleyen ve her birinin gıdalanmasını yerli yerince düzenleyen.
65. **Muktedir:** Gücünü, kendisi tarafından belirlenen ölçüler ve planlar dahilinde görünür hale getiren. Gücünden, yarattıklarına belli oranlarda nasip veren.
66. **Musavvir:** Şekil, renk ve desen veren. Görünüş kazandıran, görünüşü ahenkli kılan.
67. **Müheymin:** Hükmü altında tutan. Yarattıklarının, kendisi tarafından belirlenen ölçülere uygunluğunu denetleyen.

68. **Mümin:** İnanan, güvenen. İnsana birtakım emanetler bırakan. Güven ve iman sunan. Kendisine iman edenlerle yakın ilişkiler içinde olan.
69. **Müsteân:** Darda ve zorda kalanın başvurduğu, yardım dilediği kudret. Kendisinden yardım ve destek istenen.
70. **Müteâl:** Aşkın, yüce. Akıl ve bakış ölçülerinin ulaşamayacağı boyutlarda olan.
71. **Mütekebbir:** Ululuk ve yüceliğin kaynağı olan. Kibre, böbürlenmeye sapanları hizaya getiren.
72. **Nasîr:** Yardım eden. Yardım etmede yer, zaman ve sınırı kendisi belirleyen.
73. **Nûr:** Işık. Işığın, aydınlığın, yol gösterişin, erdirişin kaynağı ve yöneticisi olan.
74. **Rab:** Besleyip, terbiye edip eğiten. Yarattıklarını belirlediği bir programa uygun olarak, birtakım hedeflere götüren. Tekâmülü programlayıp yöneten.
75. **Rahîm:** Sevgi, şefkat ve merhameti sınırsız olan. Dünya hayatını buyruklarına uygun biçimde yaşayanlara, ölüm sonrasında özel nimetler veren.
76. **Rahman:** Rahmeti sonsuz olan. Kendisine inanan inanmayan herkese rahmet ve merhametinin tüm nimetlerini ayrım yapmadan sunan.
77. **Rakîb:** Kontrol eden, gözleyip gözetleyen.
78. **Raûf:** Acıma, şefkat ve esirgemesi sınırsız olan.
79. **Refî':** Yüceliğin sahibi ve tüm yüceliklerin dağıtıcısı olan. Dilediğini, dilediği makam ve yüceliğe çıkaran.
80. **Rezzâk:** Yarattığı tüm varlıkların rızıklarını bol bol veren.
81. **Samed:** Tüm ihtiyaçların, niyetlerin, övgülerin, yakarışların yöneldiği eşsiz kudret.
82. **Selâm:** Esenlik, barış ve mutluluğun kaynağı. Esenlik, barış ve mutluluğun nasıl sağlanacağını gösteren.
83. **Semî':** En iyi şekilde işiten, duyan. Her şeyi işitip duyan.
84. **Şâkir:** Şükredenleri duyup ödüllendiren. Kendisine şükredenlere teşekkür eden.
85. **Şehîd:** En yüce tanık. Her şeyi görüp gözetleyen. İnsana, görüp gözetleme, tanıklık etme gücünü veren.

86. **Şekûr:** Bütün şükürlerin yöneldiği kudret. Şükredenlere daha fazlasını veren. Şükredenlere teşekkür eden.
87. **Tevvâb:** Tövbeleri çok kabul eden. Tövbe nasip eden. Kendisine yönelenlerin, bu yönelişlerini karşılıksız bırakmayan.
88. **Vahhâb:** Bağışı sınırsız olan. Sürekli ve sınırsız bir biçimde bağışta bulunan.
89. **Vâhid:** Sıfatlarında, özelliklerinde tek ve biricik olan. Kullarının, ibadet ve yönelişlerinde kendisine herhangi bir varlığı eş ve aracı tutmamalarını isteyen.
90. **Vâris:** Bütün mülk ve saltanatların, sonunda kendine teslim edildiği kudret. Dilediğini, dilediğine mirasçı kılan. Barış severleri mülk ve yönetime sahip kılmayı esas alan.
91. **Vâsî:** Kudret ve belirişi süreçle birlikte açılıp saçılan. Varlığı sürekli genişleten. Yaratışı ve yarattıklarını dilediği şekilde artırıp genişleten.
92. **Vedûd:** Sevginin kaynağı olan. Seven. Sevdiren. Sevme-sevilme ilişkisini kotaran. Tüm sevgilerin en son ve en yüce gayesi olan.
93. **Vekîl:** Gücü ve yönetimi kullanan. Kendisine teslim olanlara vekâlet eden. Son söz ve yetkiyi elinde bulunduran.
94. **Velî:** Dost, yardımcı, destek veren. Kendisine inananların dostluğunu kabul eden. Kendisine inananların en güvenilir dost olarak yalnız kendisini kabul etmelerini isteyen.
95. **Zâhir:** Her şeyde tecelli eden. Tüm yarattıklarında, kendisinden görünebilir izler, işaretler bulunan.

SURE ADLARININ TÜRKÇE KARŞILIKLARI
(Alfabetik Sıralama)

1. Abese : "Yüzünü ekşitti."
2. Âdiyat : Nefes nefese koşanlar
3. Ahkaf : Yer adı
4. Ahzâb : Hizipler, kümeler, kabileler
5. A'lâ : Yüce, büyük, kutlu
6. Alak : Embriyo, ilgi, pıhtı
7. Âli İmran : İmran Ailesi
8. Ankebût : Dişi örümcek
9. A'raf : Cennetle cehennem arası bölge
10. Asr : Çağ, asır, zaman
11. Bakara : İnek
12. Beled : Belde, kent, bölge
13. Beyyine : Kanıt, belge, aydınlık
14. Bürûc : Burçlar
15. Câsiye : Çöken, oturan
16. Cin : Cin, görünmeyen varlık
17. Cumua : Cuma, toplanma, topluluk
18. Duhâ : Kuşluk vakti
19. Dühân : Duman, sis, pus
20. En'am : Hayvanlar, davarlar
21. Enbiya : Peygamberler
22. Enfâl : Ganimetler, gelirler, vergiler
23. Fâtır : Yaratan, varlığın ilkelerini koyan
24. Fâtiha : Açılış, açan, özetleyen

25. Fecr : Şafak vakti
26. Felak : Tan yeri, yarılma, açılma
27. Fetih : Fetih, açılış
28. Fîl : Fil
29. Furkan : Işıkla karanlığı, doğruyla eğriyi ayıran
30. Fussılet : "Ayrıntılı yapıldı."
31. Ğâşiye : Bürüyen, örten, kuşatan
32. Hac : Ziyaret
33. Hadîd : Demir
34. Hâkka : Geleceği kuşkusuz olan şey
35. Haşr : Haşir, toplama, diriltme
36. Hicr : Bir topluluğun adı
37. Hucurât : Hücreler, odalar
38. Hûd : Hûd Peygamber
39. Hümeze : Alaycılar, gıybetçiler
40. İbrahim : Hz. İbrahim
41. İhlâs : Samimiyet
42. İnfitâr : Açılma, yarılma, parçalanma
43. İnsan (Dehr) : İnsan (zaman)
44. İnşıkak : Yarılma, ayrılma, kopma
45. İnşirah : Gönül ferahlığı, iç açılması
46. İsra : Gece yürüyüşü
47. Kaaria : Şiddetle çarpan
48. Kadir : Kadir Gecesi
49. Kaf : "Kaf" harfi
50. Kâfirûn : Kâfirler
51. Kalem : Kalem
52. Kamer : Ay
53. Kasas : Peygamberlerin hayat hikâyeleri
54. Kehf : Mağara
55. Kevser : Kevser havuzu, yoğun güzellik ve iyilik
56. Kıyamet : Kıyamet
57. Kureyş : Kureyş Kabilesi

58. Leyl : Gece
59. Lukman : Hz. Lokman
60. Mâide : Sofra
61. Mâûn : Kamu hakkı, zekât, vergi
62. Meâric : Miraçlar, yükselme noktaları
63. Meryem : Hz. Meryem
64. Muhammed : Hz. Muhammed
65. Mutaffifûn : Ölçü ve tartıda hile yapanlar
66. Mücâdile : Hakları için savaşan kadın
67. Müddessir : Örtüsüne bürünen, saklanan
68. Mülk : Mülk, yönetim
69. Mümin (Ğâfir) : Mümin, (Affeden)
70. Müminûn : Müminler
71. Mürselât : Görevle gönderilenler
72. Mümtehane : İmtihan eden
73. Münâfikûn : İkiyüzlüler
74. Müzzemmil : Örtüsüne bürünen, saklanan
75. Nahl : Balarısı
76. Nâs : İnsanlar
77. Nasr : Yardım
78. Nâziât : Çekip koparanlar, yay çekenler
79. Nebe' : Haber
80. Necm : Yıldız
81. Neml : Karınca
82. Nisa : Kadınlar
83. Nûh : Hz. Nûh
84. Nûr : Işık
85. Ra'd : Gök gürültüsü
86. Rahman : Rahmeti bol olan
87. Rûm : Bizanslılar
88. Sâd : "Sâd" harfi
89. Saff : Saf tutmak
90. Saffât : Saf bağlayanlar

91. Sebe' : Sabâ ülkesi
92. Secde : Secde
93. Şems : Güneş
94. Şuara : Şairler
95. Şûra : Şûra, karşılıklı denetim
96. Tâhâ : "Tı" ve "Ha" harfleri
97. Tahrîm : Haramlaştırma, yasaklama
98. Talâk : Boşama, boşanma
99. Târık : Târık yıldızı, tokmak gibi vuran
100. Tebbet : "Eli kırıldı."
101. Teğâbün : Aldatış ve aldanış
102. Tekâsür : Mal ve evlat çokluğunda yarış
103. Tekvîr : Büküp dürme
104. Tevbe : Tövbe
105. Tîn : İncir
106. Tûr : Tûr Dağı
107. Vâkıa : Olan, ortaya çıkan
108. Yasîn : "Ya" ve "Sîn" harfleri
109. Yûnus : Hz. Yûnus
110. Yûsuf : Hz. Yûsuf
111. Zâriyât : Tozutup savuranlar
112. Zilzâl : Zelzele
113. Zühruf : Süs-püs
114. Zümer : Zümreler, klikler

KÜÇÜK SÖZLÜK

A

ahit: Sözleşme, söz verme.

amel: İş, eylem, üretim, ibadet. İş yapıp değer üretmek.

Arafat: Mekke yakınlarında bir dağın ve düzlüğün adı. (Hac sırasında bu dağda bir süre durmak yani **vakfe** yapmak haccın Kur'ansal şartlarındandır.)

arş: Taht. Yüksek yer. (Allah için madde ötesi yücelikler âlemi anlamında kullanılır.)

arz: Yeryüzü, yerküre.

asa: Elde taşınan değnek, sopa.

Ashab-ı Kehf: Mağara arkadaşları. (Kehf Suresi'nde sözü edilen mağaradaki kişiler.)

B

bahîra: Beş kez doğurduğu için kulağı yarılarak serbest bırakılan deve.

basîret: Görüş gücü. Kalp gözü. Olayları önceden görebilme yeteneği.

bâtıl: Boş, yanlış, tutarsız, saçma. Tanrısal iradeye ters olan.

belde: Mevki, ülke, yerleşim bölgesi.

Beniisrail: İsrailoğulları, Yahudiler.

bey'at: Anlaşma, antlaşma, karara varma.

Beytullah: Allah'ın evi. (Sadece Kâbe ve insanın kalbi için kullanılır.)

beyyine: Kanıt, belge. Akıl işletme veya vahyin bildirimi ile elde edilen kanıt. Ayet.

bid'at: Dine sonradan sokulan şey. Vahye aykırı dinsel gelenek ve kabuller.

C

Cahiliye: İslam öncesi dönem. Bilgisizlik ve akıldışılığı egemen kılan dönem ve zihniyet.

cemaat: Topluluk, toplum. Grup.

cihat: Yoğun gayret harcamak, didinmek. Allah yolunda bilim üretmek. İnsanın iç dünyasını temizlemek için didinmek. İnsan haklarınn çiğnenmesi ve toprak işgaline karşı savaşmak. (İslam, din yaymak için savaşmak şeklinde bir cihat kabul etmez.)

cizye: Müslüman toplumda yaşayan gayrımüslimlerden alınan hizmet, koruma ve savunma vergisi.

Cûdi: Bir dağın adı. Nuh'un gemisinin karaya oturduğu dağın adı.

dâbbe: Debelenen, sürünerek yürüyen. Canlı varlık, hayvan, debelenir gibi yürüyen insan.

ebeveyn: Anne-baba.

ebter: Soysuz, soyu kesik.

E

Ehlikitap: Kitap ehli. Musevî ve Hıristiyan topluluklar. Herhangi bir peygamberin getirdiği vahye inanmış kişi veya toplum. Allah'ın varlığına, âhirete, iyi işler yapmanın gereğine inanan kişi veya toplum.

Ensâr: Yardımcılar. müslümanlar Mekke'den Medine'ye göç ettiklerinde Medine'de yaşamakta olan Müslümanlar.

Esmaul Hüsna: En güzel isimler. Allah'ın kendisi için kullandığı güzel isimler.

evvâh: Çok ah edip inleyen. Başkalarının kederi ve mutsuzluğu yüzünden kederlenen. Başkalarına çok acıyan. (Kur'an'da, Hz. İbrahim'in ünvanı olarak kullanılmaktadır)

eza: Sıkıntı, hastalık, rahatsızlık.

F

fâsık: Fısk sergileyen. Pisliğe, kötülüğe bulaşan, günahkâr.

fesat: bozgun. Bozgunculuk. Barışa ters iş. Bu tür işleri yapmak.

fetva: Bir problemin dinsel çözümüne ilişkin resmi hükmü bildiren söz veya yazı.

fısk: Pislik, bozukluk. Günahkârlık, sapıklık.

fıtrat: Yaratılış. İnsanın doğası. Doğal yasaların ortak adı, varlık kanunları.

fidye: Kurtarmalık, karşılık verme.

fitne: Bölücülük, bozgunculuk, düzensizlik, karmaşa. Tüm bu olumsuzluklara yönelik faaliyet ve tavır.

G

gaflet: Aymazlık, uyuşukluk. Olup bitenlerden habersizlik. Geleceği görememe zaafı. Aldanış.

galebe: Yenmek, üstün gelmek. Alt etmek, ezip sindirmek.

gayb: Bilinmeyen. Şimdilik bilinmeyen (Karşıtı: Zuhûr ve ıyan. İnsanın bilgi sınırlarının tümden dışında kalan gayba **mutlak gayb** denir.)

gıybet: Ortada olmayan birinin aleyhinde konuşmak. Arkadan çekiştirmek.

gulûl: Kamu malından çalmak. Kamu malına hıyanet etmek.

H

hadîs: Söz. Hz. Muhammed'e isnat edilen söz.

haham: Musevî din adamı.

halef: Bir iş ve görevde, kendinden öncekinin yerine geçen, onun yetkilerini kullanan.

halife: Halef olan.

hâm: On kez doğuran veya torununun sırtına binilmiş bulunan ve bu yüzden serbest bırakılan deve.

hanîf: Geleneksel yanlışlara karşı çıkarak dosdoğru ve dürüst inanan ve hareket eden. Gerçeğe, iyiye ve güzele uygun iş yapıp değer üreten.

haset: Kıskançlık.

hasım: Karşıt fikirde ve konumda olan. Düşman konumda olan.

haşir: Bir araya toplayıp yargılamak. Bir araya toplayıp hesaba çekmek. (Haşrin yapıldığı yere **mahşer** denir.)

havarî: Bir liderin yardımcısı. Yardımcı, danışman, destekçi. **Hz. İsa**'nın arkadaşlarına verilen ad. (Hz. Muhammed'in arkadaşlarına **sahabî** denir.)

hayr-hayır: İyilik, güzellik, doğruluk, barış, esenlik, bereket gibi kavramların ortak adı.

hayz-hayız: Kadınların her ay karşılaştıkları doğal kan akması hali, âdet hali.

helâk: Ölüm. Çöküş. Yok oluş, batış. Ağır yenilgi.

hicret: Göç. Göç etmek. (Büyük harfle yazıldığında Hz. Muhammed ve arkadaşlarının Mekke'den Medine'ye göçlerini ifade eder.)

hidayet: Kılavuzluk, klavuzlamak (Günlük dilde genellikle iyiye ve doğruya kılavuzlamak anlamında

kullanılır.) İyilik ve doğruyu bulma hali. İyilik ve doğruluk.

hikmet: İyiye ve güzele yönlendiren, kötü ve çirkinden alıkoyan söz. Varlığın esasına ilişkin incelikleri kavrama yeteneği. Üstün bilgi ve idrâk. Akla uygun özlü söz. Felsefe. İyiye ve erdeme götürücü öğüt. Anlama, yönlendirme ve yönetme yeteneği. Söz ve eylemde isabet. Felsefî düşünme ve konuşma yetisi. İsabetli söz söyleme hüneri.

hizip: Grup, ekip, klik. Parti, fırka.

huri: Siyah ve iri gözlü kadın. Cennet dişisi. Çok güzel kadın.

husûmet: Çekişme, didişme, karşı çıkma.

I-İ

ıztırar: Zorunluluk hali, zaruret.

ibadet: İş yapıp değer üretmek. Yakarmak. Kulluk-kölelik etmek.

ibret: İnsanı uyarıcı şey. Dikkat çekici, öğretici şey.

iddet: Boşanan kadının, gebe olup olmadığı belli oluncaya kadar beklemek zorunda olduğu süre.

iffet: Namus, onur. Saygınlık, vakar ve dürüstlük hali.

ihlas: İçtenlik, samimiyet. Yürekten gelerek, inanarak yapma hali.

ihram: Normalde helal olan bazı şeyleri geçici bir süre kendine haram kılma hali. (Sadece hac ve umre sırasında uygulanır.)

ihtilaf: Çekişme, tartışma. Ayrılma, bölünme.

îla: Erkeğin, karısına cinsel anlamda yaklaşmamak üzere yemin etmesi.

infak: Harcama. Paylaşma. Sahip olduğu nimet ve imkânlardan başkalarına pay çıkarma.

irtidat: Dinden çıkma. Başka dine geçme. İslam'ı terk etme. (İrtidat edene **mürted** denir.)

îtikâf: Bir mabet veya mescitte bir başına ibadete dalmak. Bir köşeye çekilip kimseyle görüşmeden ibadete dalmak.

itikat: İnanç, inanma. İman esaslarıyla ilgili konuların genel adı.

K-L

kefâret: Karşılık. Bir borcu ortadan kaldırmak için yapılan herhangi bir ödeme.

Kerîm: Çok çömert. Özgürlüğe çok düşkün. Özgürlüğün kaynağı.

kevser: Bol ve bereketli varlık. Hayırlı ve bol rızık. Hayırlı ve sürekli soy. Bol ve sürekli su. Sonsuzluk yurdu. Bitip tükenmek bilmeyen onur ve saygınlık.

kıble: Yönelilen taraf. İbadet sırasında dönülen yön. Kâbe'nin bulunduğu yön.

kıyam: Ayakta olma hali. Ayağa kalkış. Baş kaldırış. Namazda ayakta duruş hali.

Kur'an: Çağıran, okunan ve toplayan kitap. Okunacak ve çağrıya değecek şeyleri toplayan kitap.

kurban: Allah'a yaklaşma aracı yapılan iş ve eylem. (Hayvana kurban denmez, kurbanlık denir.)

küfür: Bir şeyin üstünü örtmek. Bir şeyi saklamak. Gerçeği örtüp saklamak. Tanrısal kanıtları ve gerçekleri örtüp saklamak. Nankörlük etmek.

lağv: Boş söz, lakırdı. Anlamsız söz.

M-N

mecnûn: Delirmiş. Cin tasallutuna uğramış. Büyülenmiş.

mehir: Evlenen kadının boşanma durumunda doğacak sıkıntılara karşı korunmasını sağlamak üzere, evlilik aktinde erkeğin ödemesi şart klınan para veya benzeri değerli madenlerden belirlenen miktar.

melekût: Ruhsal âlem. Madde ötesi âlem. ölümsüz değerlerin kümelendiği âlem.

Mescid-i Aksa: En uzak noktadaki mescit. Mekke'nin **Cîrane** Vadisi'nde bulunan bir mescidin adı. Mekke'nin merkezine en uzak mescit olan bu mescide Hz. peygamber de zaman zaman gidip namaz kılmıştır. (Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa'nın Kur'an'da geçen Mescid-i Aksa ile bir ilgisi yoktur. Kudüs'teki mescid, Hz. Peygamber'den çok sonra **Abdülmelik b. Mervan** (ölm. 86/705) zamanında inşa edilmiştir.)

Mescid-i Haram: Mekke'deki Kâbe'nin adlarından biri. Müslümanların ibadette yöneldikleri kıble mâbet.

Mesih: Kurtarıcı. **Hz. İsa**'nın ünvanı.

Meş'ar-i Haram: Mekke yakınlarındaki **Müzdelife** mevkiinde **Kuzah** tepesi de denen bir tepenin adı. (Hac sırasında Arafat'ta vakfeden sonra bu tepeye geçilir.)

mîsak: Antlaşma, ahitleşme. Söz verme, yükümlülük altına girme. Belge imzalama.

mîzan: Ölçü. Ölçme âleti, terazi. Denge.

Muhacir: Hicret eden, göç eden. Hz. Muhammed'le birlikte Mekke'den Medine'ye göçenlerin ortak adı.

muhkem: Kuvvetlendirilmiş. Kesin, tartışmasız söz ve belge. Kur'an ayetlerinin açık, net, tartışmasız kurallar koyanları. (Diğer ayetlere **müteşâbih** denir)

Mübahele: Karşılıklı lanetleşme. Yalan söyleyene Allah lanet etsin diyerek bahsi kapatma. Hz. Muhammed'le bir grup Hıristiyan arasında yapılması düşünülen, ama gerçekleşmeyen lanetleşme olayının adı.

mübarek: Bereketli. Kutsal, saygın.

mümin: İman eden. Hz. Muhammed'in gösterdiği biçimde iman eden.

münafık: Bölücü, parçalayıcı. İkiyüzlü. İçi başka, dışı başka olan.

müstahkem: Kuvvetlendirilmiş, koruma altına alınmış. Geçit vermez hale getirilmiş.

müşrik: Şirke girmiş, Allah'a ortak koşmuş olan. Tevhit inancının dışına çıkan.

müteşâbih: Kur'an'ın, birden çok anlama gelebilen, bilimsel ve düşünsel tartışmaya açık ayetleri. (Öteki ayetlere **muhkem** denir)

nimet: dirlik, refah, rahat, düzen ve bunlara araç olan mal.

niyaz: Yakarış, ibadet. Boyun büküş, minnettar kalış.

nesep: Soy-sop.

R

rabbânî: Tanrısal-ilahî kişi.

rahmet: Merhamet, sevgi, şefkat, acıma, esirgeme.

ruhban: Ruhsal kişiler. Ruhsal kişiler sınıfı. Ruhsal yetkileri temsil ettiği varsayılan kişi veya sınıf. Ruhban sınıfına mensup kişi.

Ruhul Kudüs: Cebrail. Kutsal ruh. Hıristiyanlıkta teslisin (üçlemenin)

üç ayağından biri. (Diğer ayaklar, Tanrı ve İsa)

rüku': Eğilmek. Secdeden daha az miktarda eğilmek.

riba: Anaparada meydana gelen her türlü haksız artış. (Kur'an, ribayı bu anlamda kullanır. Faiz bu haksız artışın görünümlerinden sadece biridir). Faiz.

riya: Gösteriş. İkiyüzlülük. İçi-dışı başka olmak. Olduğu gibi görünmemek veya göründüğü gibi olmamak.

S

sadaka: Bağış, yardım. Zekât. İnfak cümlesinden olmak üzere yapılan her türlü bağış. Allah rızası için yapılan her türlü iş.

sâibe: Bir dileğin tutması için adanan, dilek tutunca da serbest bırakılan deve.

Sebt: Cumartesi günü. Yahudilere bazı şeyleri yapmanın yasaklandığı kutsal gün.

secde: Rüku'dan daha fazla eğilme hali. Alnı yere veya yer hükmünde bir şeye değdirecek şekilde eğilmek. Büyüklüğünü, üstünlüğünü kabul ve itiraf etmek anlamında eğilmek.

sekar: Yakıp eriten. Cehennem. Güneş türünden enerji ile ilgili araç, gereç.

sıhrıyet: Akrabalık. Kan akrabalığı.

Sidretül Münteha: Madde âleminin son noktası. İnsanın varabileceği son nokta. Son varlık noktasındaki ağaç.

sulta: Saltanat. Güç. Yönetim yetkisi. Baskı ve tahakküm.

Sûr: Yüksek düzeyde ses çıkaran boru türünden bir âlet. **İsrafil** adlı meleğin kıyametin kopacağını haber vermek üzere üflediği âlet.

Ş

şefaat: Birisi için yardım ve destek dilemek. Sevilen ve acınan insanlar için dua ve niyazda bulunmak.

şer: Kötülük, haksızlık, zulüm, acımasızlık, bozgunculuk gibi olumsuzlukların ortak adı.

şirk: Ortaklık. Allah'a ortak koşma. Allah'ın yanına-yöresine yedek ve ikincil ilahlar koyma. Allah'a özgü yetkileri kullanmaya kalkma. Peygamberleri Allah'ın elçisi olmaktan çıkarıp Allah'ın bir tür ortağı konumuna getirme.

şûra: Karşılıklı tartışıp görüşerek karar alma. İşleri bu tür kararlarla yürütme. Yönetimi, seçen ve seçilenlerin karşılıklı denetimleriyle yürütme.

şuur: Bilinç.

T

tâğut: Azgın, hak tanımaz, zalim kişi. Şeytan.

takva: sakınmak, korunmak. Allah'ın iradesine ters düşen şeylerden sakınmak.

tastik: Doğrulamak. İnanmak. İnandığını bildirmek.

tavaf: Çevresinde dönmek. Kâbe'nin çevresinde belli bir yöntemle dönmek. (Tavaf, haccın şartlarındandır ve namaz kılmak hükmündedir.)

tebliğ: Ulaştırmak. Bir mesajı muhatabına ulaştırmak. İslam'ı insanlara ulaştırıp öğretmek.

tecelli: Açığa çıkarmak, belirginleşmek. Ortaya çıkmak.

tefekkür: Derin derin düşünmek. Düşünmek için gayret sarfetmek.

teklif: Yükümlü kılmak. Yükümlülük bildirmek.

tespih: Allah'ın yüceliğini ifade edecek tavırlar sergileyip sözler söylemek.

teşhir: Görünür hale getirmek, görünmesi için gayret göstermek.

tevekkül: Vekil etmek. Allah'ı vekil etmek. Allah'a dayanıp güvenmek.

te'vil: Sözü temel anlamına götürmek. Sözü herkesçe bilinen anlamının ötesinde bir anlama taşımak.

Tûr: Tûr Dağı. Dağ.

Tûr-i Sîna: Hz. Musa'nın Allah ile konuşmaya çıktığı dağ.

U-Ü

umre: Kâbe'yi ziyaret etmek.

ümmet: İnanç topluluğu. Bir peygamber'in tebliğine muhatap olacak insan kitleleri. (Hz. Muhammed'in ümmeti tüm insanlıktır. Çünkü ondan sonra peygamber gelmeyecektir.)

ümmî: Anasından öğrendikleriyle yetinen. Mektebe gitmemiş. Kitabî bilgi sahibi olmayan. (Ümmîlik okuma-yazma bilmemekten ibaret değildir. Okuma-yazma bilen ümmîler de vardır. Hz. Muhammed ve arkadaşlarının bir kısmı okuma-yazma bilen ümmîlerdendir.)

V

vahy: Allah'ın peygamberlere mesaj gönderme yolu ve şekli. Allah'ın, varlıklara temel iç güdülerini bildirme şekli. (Arıya bal yapmasının bildirilmesi bu türdendir.)

vâris: Mirasçı.

vasîle: Yedi doğum yapmış koyun. (Böyle bir koyun 7. doğumda ikiz doğurur ve ikizlerden biri dişi olursa o dişi yavruya da vesîle denir.)

velî: Birisinin işlerini üstlenen, destekçi, dost, güvenilen.

vesîle: Araç, aracı.

vesvese: Kuruntu. İnsanın içine doğan rahatsız edici, saptırıcı duygu ve düşünceler.

Z

zebâni: Cehennemde görevli melek. Cehennem bekçisi.

zekât: Mal ve paraya sahip olanların bundan toplum yararına çıkarmak zorunda oldukları pay. Vergi. (Kelime anlamı: malı temizleyen ödeme.)

zencefil: Anavatanı Hindistan olan bir bitkinin kökü. Bu kökten yapılan bir tür şarap.

zevc: Koca. Erkek eş.

zevce: Karı. Dişi eş.

zıhar: Erkeğin, karısına, "Sen bana annemin sırtı gibisin" diyerek karısıyla cinsel ilişkiyi kendisine haram kılması. Sırt.

zikir: Kur'an okumak. (Kur'an'ın adlarından biri de Zikir'dir.) Anmak. Unutmamak için sürekli tekrarlamak. Allah'ı anmak.

zillet: Eziklik, boyun bükülük. Utanılacak halde olmak. Rezil olmak.

zümre: Grup, küme, klik, fırka.

KARMA İNDEKS

A

abraş: 449, 552
acur: 401
açlık: 46, 55, 293, 316, 413, 576
Âd: 30, 40, 52, 57, 60, 71, 74, 98, 132, 182, 183, 256, 262, 288, 292, 321, 385, 569
adak: 384, 432, 474
adak taşı: 537
adalet: 61, 67, 81, 84, 170, 171, 220, 225, 268, 312, 313, 329, 389, 434, 446, 456, 471, 480, 488, 497, 508, 525, 539, 543, 550, 552, 555, 560
Âdem (Hz.): 66, 110, 120, 121, 159, 299, 398, 399, 447, 450, 541
Âdemoğulları: 67, 93, 160, 183
Âdn cenneti: 63, 104, 110, 117, 253, 297, 308, 378, 510
af (affetmek): 22, 25, 39, 61, 62, 67, 80-82, 86, 91, 104, 109, 117, 118, 130, 141, 146, 156, 177, 182, 183, 186, 193, 196, 199, 200, 213, 227, 240, 253, 258, 261, 265, 267, 269-271, 283, 286, 291, 300, 318, 321, 341, 376, 400, 401, 407, 415-417, 419-424, 426, 435, 439, 443, 468, 475, 476, 479, 487, 493, 496, 500-502, 506, 507, 513, 515, 519-521, 530, 532, 534, 540, 543, 548, 556, 559, 560, 569, 571, 573, 575, 577
Afüvv: 387, 486
ağaç: 38, 42, 60, 66, 94, 107, 114, 117, 120, 124, 125, 142, 148, 159, 230, 233, 237, 306, 311, 323, 335, 383, 389, 391, 398, 535
ağaç kurtçuğu: 240
ağız: 93, 321, 376, 456, 462, 471, 512, 543, 564
ağlamak: 571
Ahad: 37
ahde vefa: 399, 409, 452
Âhir: 557
âhiret: 25, 31, 39, 69, 79, 81, 83, 121, 137, 142, 152, 153, 155, 156, 158, 161, 164, 172, 178, 179, 187, 194, 196, 200, 201, 210, 217, 220, 225, 235, 240, 241, 246, 248, 249, 256, 257, 262, 264, 269, 275, 307, 309, 310, 315, 317, 320, 323, 336, 338, 360, 361, 372, 378, 379, 395, 404, 406-408, 410, 420, 422, 442, 446, 449, 450, 452, 453, 459, 460, 463, 467, 474, 478, 512, 513, 538, 542, 543, 555, 556, 559, 565, 570
âhiret günü: 369, 395, 402, 410, 416, 424, 425, 431, 456, 473, 485, 486, 488, 498, 501, 508, 511,

523, 555, 563, 564, 566, 573, 574
âhiret hayatı: 489
ahit: 120, 157, 334, 353, 397, 399, 404, 406, 416, 500, 534, 537, 562
Ahkaf: 288
ahlak: 18
Ahmed: 531
aile: 31, 48, 58, 62, 73, 92, 107, 109, 113, 114, 122, 137, 141, 142, 145, 148, 182, 185, 192, 196, 197, 199, 200, 205, 230, 233, 247, 257, 271, 291, 331, 335, 345, 352, 359, 369, 374, 447, 457, 481, 484, 487, 492, 527, 534, 549
Akabe: 55
akit: 334, 537
akletmek (akıl): 30, 38, 83, 93, 98, 121, 127, 151, 167, 170, 175, 182, 190, 201, 210, 225, 233, 246, 247, 249, 258, 259, 272, 282, 306, 311, 325, 326, 339, 348, 362, 369, 372, 375, 377, 386, 399, 403, 414-416, 419, 427, 432, 438, 456, 465, 468, 509, 518, 524, 546, 551, 559
akraba: 99, 103, 136, 156, 269, 313, 363, 404, 416, 417, 467, 472, 481, 485, 513, 523, 575
akşam: 60, 62, 86, 95, 106, 110, 153, 212, 240, 257, 258, 297, 305, 357, 359, 361, 377, 394, 476, 515, 534
A'la: 28
alaca: 403
alay etmek: 49, 63, 91, 98, 126, 178, 181, 202, 207, 228, 235, 250, 261, 272, 282, 285, 289, 308, 328, 341, 361, 379, 396, 402, 421, 525, 569, 571
A'lem: 398
âlem: 25, 27, 64, 70, 71, 73, 75, 76, 78, 95, 125, 127, 128, 130-135, 137, 141, 148, 166, 169, 201, 212, 215-217, 226, 231, 235, 239, 252, 258, 259, 275, 283, 285, 330, 332, 333, 341, 366-368, 373, 376, 400, 410, 428, 447, 448, 454, 455, 468, 469, 530, 541, 553, 572, 574
alev: 50, 87, 96, 106, 163, 203, 240, 344, 381, 390
alın: 17, 565
alış-veriş: 323, 429, 433, 434, 471, 515
Alîm: 91, 94, 105, 137, 143, 190, 199, 200, 203, 208, 216, 218, 222, 223, 238, 242, 253, 262, 273, 278, 311, 365, 366, 371, 386, 387, 394, 398, 408, 410, 414, 431, 432, 451, 471, 477, 482, 495, 500, 502, 512, 514, 518, 527, 533, 563, 568, 573, 574
Âlim: 104, 215, 376
Aliyy: 238, 241, 387, 429
Allah: 17, 19, 22, 24, 25, 27, 28, 37-40, 44, 45, 48, 49, 53, 61-64, 66-75, 77-89, 91-92, 94, 96, 98-105, 108, 113, 116, 117, 119-121, 130-134, 136-144, 146, 148, 150-153, 156-158, 160, 162-189, 191-195, 197-201, 205, 207-226, 228-231, 233-242, 244-273, 277, 278, 280-290, 292-301, 305-325, 327, 329, 330, 332-336, 339, 341, 342, 345-349, 351, 352, 357, 358, 360-372, 375-389, 393-398, 400-577
Allah (çocuk edinmez): 172, 408

Allah'ın (boyası): 411
Allah'ın (buyruğu): 556
Allah'ın (eceli): 318
Allah'ın (eli): 534
Allah'ın (günleri): 320
Allah'ın (hizbi): 524
Allah'ın (huzuru): 91, 92, 138, 144, 233, 234, 313, 322, 325, 339, 349, 420, 426, 429, 522
Allah'ın (ilmi): 178
Allah'ın (ipi): 455
Allah'ın (ismi): 384, 385
Allah'ın (izni): 104, 200, 260, 321, 380, 406, 407, 428, 459, 460, 467, 476, 530
Allah'ın (kelamı): 403, 562, 534
Allah'ın (kelimeleri): 172, 238
Allah'ın (kitabı): 103, 365, 443, 446, 472, 544
Allah'ın (sanatı): 144
Allah'ın (sınırları): 424, 425, 482, 508, 521
Allah'ın (vaadi): 238, 247, 258, 260, 285, 296, 379
Allah'ın (yardımı): 317, 422, 532, 577
Allah'ın (yüzü): 153, 363, 408
Allah katı: 22, 77, 85, 141, 150, 151, 165, 167, 219, 221, 238, 241, 256, 266, 270, 278, 287, 288, 314, 325, 349, 363, 367, 376, 371, 403, 405-409, 422, 434, 437, 438, 441, 446, 448, 450, 452, 457, 462, 466, 471, 486, 490, 493, 498, 512, 518, 526, 528, 530, 531, 533, 546, 562, 563, 565, 567
Allah korkusu: 475, 574
Allah yolu: 18, 69, 73, 105, 174, 179, 220, 235, 239, 246, 253, 309, 313, 314, 323, 383, 387, 418, 419, 422, 442, 443, 462, 490, 493, 501, 504, 507, 513, 519, 531, 532, 535, 542, 558, 562, 563, 565, 566, 571, 575
altı: 54, 70, 99, 165, 177, 342, 557
altıda bir: 481, 482
altın: 162, 276, 277, 445, 453, 565
altın bilezik: 104, 276, 298, 383
altıncı: 296, 522
altmış: 521
amca: 476, 518
amel: 101, 102, 137, 146, 150, 165, 166, 178, 188, 251, 268, 288, 295, 299, 304, 311, 322, 345, 367, 369, 411, 422, 473, 479, 504-506, 515, 516, 524, 538, 545, 563, 565, 569, 576
anahtar: 152, 213, 251, 268, 518
ana para: 434
anne: 39, 42, 46, 80, 108, 114, 115, 119, 145, 146, 236, 245, 259, 287, 312, 337, 425, 471, 472, 481, 483, 518, 521, 540, 548, 552, 553
antlaşma: 314, 377, 378, 441, 443, 493, 504, 507, 515, 561, 575
A'raf: 69
Arafat: 419
Arap: 265, 572, 573
Arapça (Arap dili): 120, 135, 190, 248, 261, 265, 267, 272, 287
Arim Seli: 241
arslan: 25
arş: 27, 45, 99, 113, 139, 165, 177, 252-254, 327, 339, 341, 342, 375, 557, 577
arz: 262
asa: 76, 114, 128, 137, 148
asansör: 275
Ashabı Kehf: 295
asılmak: 194, 542

asmak: 129
Asrısaadet: 32
aşk: 193
at (atlı): 62, 160, 306, 442, 445, 467
atalar: 37, 67, 72, 74, 83, 96, 124, 127, 130, 143, 148, 173, 183, 186, 190, 194, 216, 217, 224, 228, 235, 237, 243, 253, 274, 279, 280, 284, 294, 308, 321, 329, 335, 338, 339, 378, 420, 551
ateş: 26, 29, 33, 44, 46, 49, 55, 59, 61, 63, 64, 66, 68, 69, 88, 94, 96, 104, 113, 124, 125, 137, 144, 149, 163, 165, 166, 178, 179, 187, 188, 203, 210, 221, 231, 237, 240, 246, 247, 253, 257, 259, 263, 265, 267, 271, 285, 288-290, 293, 297, 303, 304, 310, 319, 323, 325, 330, 340, 343, 344, 347, 348, 352, 359, 368, 375, 377, 379, 383, 388, 390, 393, 396, 397, 399, 403, 404, 410, 415, 416, 420, 422, 423, 433, 437, 445, 446, 455, 460, 464, 465, 467, 469, 481, 482, 484, 487, 499, 505, 510, 517, 523, 527, 528, 530, 542, 543, 547, 548, 558, 563
ateş azabı: 68, 243, 343, 381, 410, 420, 445, 467
atlas: 281, 391
avcı hayvan: 538
avlanmak (av): 537, 550
avuç: 80, 119, 251, 376, 428
Ay: 36, 43, 47, 56, 70, 91, 99, 102, 165, 190, 215, 218, 238, 245, 264, 306, 319, 323, 328, 359, 371, 375, 383, 389, 418
ay: 43, 240, 287, 417, 419, 424, 426, 508, 521, 551, 561, 565
ayak: 62, 77, 85, 93, 117, 129, 384, 391, 513, 514, 516, 538, 542
aydınlık: 34, 88, 150, 172, 256, 258, 320, 365, 396, 430, 476, 540, 557
ayet: 23, 38, 55, 58, 62, 65, 67, 68, 70, 71, 75, 77, 79, 81, 83, 84, 86, 92, 97, 100, 110, 111, 115, 116, 121, 122, 127, 134, 137, 138, 143-145, 148, 149, 151, 153-155, 163, 165-168, 172, 173, 175, 177, 183, 187, 190, 202, 206, 207, 210, 212-214, 217-222, 225, 226, 228, 235, 238, 239, 243, 251-254, 256, 258-261, 263-266, 270, 275, 277, 280, 282-286, 289, 291, 295, 300, 304, 315, 320, 328, 331, 337, 340, 342, 343, 355, 361, 362, 364, 368, 370, 373, 375, 383, 386-388, 399, 401, 403, 406, 407, 409, 410, 413, 414, 418, 421-423, 425, 427, 429, 432, 439, 441, 444-446, 450, 451, 454-456, 466, 470, 475, 487, 499, 500, 509, 511, 512, 515, 516, 518, 521, 530, 539, 544, 548-550, 553, 558, 559, 562, 569
ay tutulması: 36, 47
azap: 21, 30, 31, 57, 58, 60-63, 65, 68, 71, 72, 75, 78, 81, 82, 88, 90, 96, 98, 100-104, 109, 111, 115-117, 121, 122, 132, 135-137, 139, 151, 155, 159, 167, 170-172, 174, 175, 177-187, 204, 209-212, 214, 217, 221, 224, 226-228, 230, 235-237, 239, 240, 242-244, 246-250, 252, 253, 255, 257, 262, 263, 265, 266, 268-271, 275-277, 279, 283, 288-291, 294, 300, 303, 307, 309, 311,

313-316, 318, 320-322, 324, 328, 329, 338, 339, 345-349, 352, 353, 355, 360, 367-369, 373, 376, 379, 381-383, 385-387, 394, 395, 400, 404-406, 408, 410, 414-416, 419-421, 435, 437, 439, 441, 443, 444, 446, 450, 452, 453, 455, 458, 463-465, 467, 468, 472, 474, 478, 479, 481, 482, 485, 487, 493, 494, 498, 500, 501, 503, 509, 512, 513, 519, 521, 523, 529, 532, 533, 535-537, 540, 542, 543, 548-551, 553, 554, 558, 559, 561, 565-568, 570, 571, 574
Âzer: 215
azgınlık: 44, 63, 79, 87, 110, 118, 152, 166, 168, 173, 174, 268, 283, 302, 313, 338, 348, 389, 396, 401, 402, 416, 419, 421, 446, 456, 525, 542, 547, 548
azık: 262
Azîm: 429
Azîz: 44, 60, 64, 89, 101, 103, 126, 129, 131-137, 143, 184, 218, 236, 239, 242, 245, 248, 253, 257, 262, 267, 273, 281, 282, 285, 310, 320, 325, 342, 347, 360, 362, 368, 370, 385, 388, 410, 424, 427, 431, 437, 441, 442, 444, 446, 450, 457, 469, 470, 502, 523, 530, 531, 533, 535, 543, 557, 560, 566, 570

B

baba: 42, 89, 108, 109, 130, 147, 190, 191, 196-198, 200, 230, 231, 238, 274, 302, 329, 389, 425, 471, 476, 477, 481, 483, 509, 514, 518, 523, 555, 563, 575
Babil: 406
bacak: 62, 352
bağ (bağlık): 218, 298, 354
bağırsak: 224, 505
bağış (bağışlanmak): 145, 226, 271, 386, 390, 419, 432, 434, 443, 445, 446, 461, 493, 539, 546
bahçe: 38, 42, 52, 59, 66, 91, 96, 123, 129, 132, 133, 142, 162, 240, 241, 269, 280, 281, 293, 318, 335, 353, 354, 361, 375, 393, 431, 432, 510, 532
bahîre: 551
bakır: 240, 304, 390
bakla: 401
Ba'l: 232
bal: 505
balarısı: 311
balçık: 203, 207, 303, 390
balık: 82, 233, 301
barış (barışsever): 32, 45, 61, 69, 70, 79, 82, 86, 87, 100-102, 104, 110-112, 117, 118, 120, 130, 133, 136, 138, 141, 147, 148, 151, 153, 155, 156, 165, 166, 178, 179, 186, 189, 191, 200, 212, 216, 231, 232, 236, 239, 240, 243, 253, 258, 261, 264, 265, 269, 283, 284, 287, 294, 297, 299, 302-304, 314, 317, 322, 330-333, 337, 342, 343, 360, 361, 364, 366-368, 382, 383, 386, 387, 396, 397, 402, 404, 410, 420, 423, 436, 442, 448, 479, 488, 489, 492, 493, 496, 497, 502, 504, 505, 517, 520, 525, 527, 528, 530, 536, 539, 540, 547, 549, 550, 570, 576
barıştırma: 485, 496
Bârî: 400, 469
Basîr: 154, 238, 254, 258, 387, 388, 488

basîret: 149, 163, 201
baskı: 315, 429, 483, 515, 567
bast: 427
baş: 80, 119, 193, 281, 324, 383, 419, 536, 538
başarı: 45, 136, 230, 251, 281, 295, 341, 482, 485, 489, 524, 532, 570, 572, 575, 576
başörtüsü: 514
Batı: 21, 78, 127, 149, 353, 390, 408, 412, 416, 430, 515
bâtıl: 61, 95, 161, 179, 238, 244, 265, 269, 300, 312, 327, 329, 370-372, 377, 387, 399, 438, 451, 484
Bâtın: 557
bayram: 553
Bedevî: 526, 534
Bedevî Araplar: 473, 573, 576
Bedî: 218, 408
Bedir: 457
bel: 32, 56, 83
bela: 48, 75, 185, 211, 379, 421, 472, 507, 545, 573
Beniisrail: 119, 135, 154, 449
benlik: 21-24, 26, 28, 31, 43, 47, 53, 55, 65, 67, 68, 70, 81, 84-86, 91, 95, 97, 103, 113, 138, 140, 146, 154-156, 169-171, 175, 176, 179, 180, 188, 208, 209, 213, 221, 222, 226, 232, 238, 244, 250, 254, 266, 268, 284, 291, 297, 298, 307, 311, 316, 322, 325, 330, 338, 342, 358, 360, 362, 366, 370, 379, 380, 395, 399, 400, 405, 407, 410, 418, 420, 423, 425, 426, 431, 434, 435, 441, 446-448, 450, 452, 456, 458, 460-462, 464, 469, 472, 488, 493, 495, 498, 508, 509, 521, 525, 530, 545, 548, 550, 559, 563, 565, 569, 576
beraat: 59
bereket: 24, 34, 52, 55, 61, 75, 78, 108, 126, 137, 148, 182, 185, 186, 208, 217, 225, 232, 236, 239, 262, 279, 329-331, 336, 382, 413, 419, 454, 474, 476, 510, 518
Berr: 345
berzah: 99, 340
beş: 296, 522
beşbin: 457
beşik: 69, 108, 115, 273, 354, 449, 552
beşinci: 511, 512
beştebir: 440
bey'at: 534, 535, 556
beyaz: 76, 103, 106, 114, 128, 138, 148, 229
beyaz iplik: 418
beyyine: 72, 75, 179, 180, 184, 186, 206, 213, 226, 440, 510
bıldırcın: 81, 117, 401
bid'at: 560
bilezik: 104, 276, 383, 393
bilgi (bilgisizlik): 25, 34, 39, 64, 85, 115, 140, 142, 157, 165, 182, 189, 197, 198, 207, 213, 232, 236, 238, 257, 260, 261, 265, 273, 276, 278, 282, 284-286, 296, 301, 303, 316, 331, 346, 349, 357, 380, 398, 408, 425, 428, 429, 451, 478, 482, 509, 512
bilgin: 76, 103, 128, 135, 291
bin: 43, 342, 367, 386, 406, 437, 442
bir: 57, 61, 63, 68, 85, 119, 189, 218, 227, 245, 248, 250, 257, 261, 267, 290, 332, 337, 341, 352, 368, 386, 401, 427, 428, 430, 434, 480, 544, 548, 565, 577
birer: 337
bitki: 71, 115, 168, 218, 295, 319,

391, 448, 559
boğazlamak: 145, 231, 320, 402
boğmak (boğulmak): 78, 98, 129, 132, 160, 164, 173, 174, 181, 231, 280, 301, 319, 331, 335, 370, 400
borç (borçlu): 125, 176, 426, 427, 432, 434, 481, 482, 530, 558, 568
boşama (boşanma): 424, 426, 427, 474, 476, 527
boy abdesti: 486
boyun: 62, 89, 96, 155, 242, 259, 375, 437, 504
bozgun (bozguncu, bozgunculuk): 30, 59, 60, 70, 73, 75, 79, 133, 134, 138, 139, 141, 153, 154, 170, 173, 174, 186, 189, 198, 313, 363, 369, 378, 396-398, 401, 418, 423, 428, 443, 450, 542, 547, 567
bukağı: 21, 89, 242, 259, 375, 393
bulut: 70, 81, 97, 102, 125, 144, 238, 288, 346, 364, 376, 401, 414, 421, 516
burun: 544
buzağı: 80, 118, 184, 400, 405, 500
büyü: 23, 56, 76, 77, 96, 116, 117, 128, 133, 135, 138, 148, 150, 173, 178, 203, 208, 228, 244, 274, 286, 325, 344, 406, 531, 553
büyücü: 60, 76, 116, 117, 128, 150, 165, 173, 276, 292

C

cahil: 86, 100, 150, 182, 193, 211, 251, 288, 402, 433, 479
cahiliye: 460, 475, 536, 545
Câlût: 428
Câmî: 445
can: 48, 68, 77, 80, 100, 102, 125, 157, 217, 225, 249, 302, 305, 308, 345, 371, 413, 441, 443, 464, 484, 493, 506, 520, 526, 532, 544, 563, 566, 568, 571, 572, 574, 576
cana kıymak: 422
canlılar: 85, 92, 183, 211, 218, 245, 270, 282, 327, 328, 414, 441, 480
casus: 525
Cebbâr: 469
Cebrail: 406, 527
cehalet: 141, 180, 219
cehennem: 21, 24, 27, 31, 34, 44, 53, 59, 63, 66, 69, 84, 88, 93, 97, 100, 101, 104, 110, 112, 126, 130, 155-157, 160, 163, 189, 204, 228, 229, 234, 248, 251-253, 257, 258, 260, 277, 281, 282, 304, 307, 322, 323, 327, 332, 342, 345, 347, 355, 357, 358, 368, 372, 373, 377, 386, 391, 409, 420, 437, 439, 445, 461, 466, 487, 493, 496, 499, 502, 510, 522, 528, 533, 539, 549, 559, 565, 567, 568, 570, 571, 573, 574
cenin: 39
cennet: 27, 31, 45, 53, 63, 66, 68, 69, 91, 93, 97, 104, 110, 120, 121, 125, 130, 166, 168, 179, 188, 204, 229, 236, 252, 257, 264, 267, 269, 277, 287, 304, 308, 322, 334, 343, 345, 353, 357, 371, 379, 382, 383, 387, 391, 397, 398, 404, 408, 421, 423, 445, 459, 464, 466, 469, 482, 488, 496, 504, 509, 510, 524, 528, 530, 532, 533, 535, 539, 547-549, 554, 558, 559, 563, 570, 572, 573, 575
ceza (cezalandırmak): 80, 82, 84, 92, 100, 110, 121, 125, 160, 163,

166, 192, 198, 224, 226, 227, 229, 241, 254, 257, 263, 283, 289, 304, 310, 317, 357, 387, 402, 404, 441, 469, 484, 493, 512, 513, 528, 535, 542, 543, 546, 573
cihat: 99, 315, 443, 563, 564, 566, 570, 571, 572
cilt (deri): 511
cimrilik: 100, 463, 464, 467, 473, 485, 497, 507, 530, 560, 570
cin (cinli): 18, 20, 27, 37, 68, 84, 87, 162, 189, 203, 218, 219, 221, 240, 243, 263, 264, 288, 289, 292, 299, 342, 345, 390-392
cin çarpması: 27
cinnet: 84, 244, 335, 338
cinsel temas: 418
cinsiyet organı: 334, 353, 514
cizye: 564
cömertlik: 17, 51, 358, 431, 432, 570
Cudî: 182
Cuma (günü): 470
Cumartesi: 82, 317, 402, 487, 500
cünup: 486, 538

Ç

çamur: 36, 64, 66, 149, 160, 185, 203, 206, 228, 342, 449, 552
çaprazlama kesmek: 77, 117, 129, 542
çardak: 223, 298, 311
çaresiz: 156, 416, 422, 481, 485, 490, 513
çekirdek: 102, 218, 487
çekirge: 57, 78
çelişme: 108, 169, 341, 347, 395
çene: 89, 164
çerağ: 515
çift: 30, 40, 52, 91, 102, 121, 122, 126, 181, 206, 223, 236, 245, 272, 292, 335, 375, 382
çiftçi: 559
çimen: 38, 42, 389
çirkinlik: 237, 250, 264, 269, 287, 361, 366, 369, 370, 400, 415, 455, 456, 490, 504, 505, 509, 528, 530, 537
çoban: 147
çocuk: 22, 77, 85, 87, 95, 100, 108, 112, 127, 146, 157, 164, 218, 225, 231, 243, 245, 278, 302, 319, 324, 339, 381, 425, 438, 445, 449, 481, 482, 497, 502, 509, 514, 518, 520, 523, 555, 556
çöl: 125, 200, 515, 573

D

dâbbe: 143, 240
dağ: 21, 26, 46, 50, 60, 72, 79, 83, 103, 112, 119, 122, 129, 133, 142, 144, 157, 181, 203, 206, 240, 262, 294, 306, 311, 313, 325, 328, 331, 344, 352, 354, 355, 357, 375, 378, 383, 431, 469, 479, 516
dalga: 129, 167, 181, 238, 516
dalgıç: 62, 331
dam: 430
dana: 291
dâne: 42, 213, 218, 389, 431
darlık: 74, 167, 211, 458
davar: 84, 103, 132, 168, 245, 268, 305, 331, 335, 445, 505, 537, 550
davet (davetçi): 96, 100, 136, 257, 284, 289, 341, 362, 376, 377, 379, 382, 388, 476, 496
Davûd (Hz.): 61, 62, 138, 159, 216, 240, 331, 428, 501, 548
dayı: 476, 518

define: 302
defter: 59
değnek: 128, 240, 401
deli: 127, 202, 292
delik: 53, 211, 568
demir: 62, 158, 240, 303, 383, 560
deniz: 26, 78, 82, 99, 117, 129, 142, 160, 167, 174, 213, 214, 218, 237, 270, 280, 301, 302, 304, 306, 344, 358, 363, 387, 390, 400, 414, 516
deniz avı: 551
denizin yarılması: 129, 400
derece: 117, 165, 177, 198, 216, 222, 227, 254, 274, 288, 424, 462, 493, 497, 522, 550, 558, 563
deri: 247, 263, 312, 344, 352, 383, 487, 538
deri (parşömen): 344
despot: 294
deve: 26, 44, 50, 58, 68, 72, 124, 133, 159, 184, 223, 294, 467, 550
devlet: 173
devrim: 136
diken: 293
dil (lisan): 109, 112, 130, 135, 265, 281, 362, 473
dil (organ): 47, 55, 83, 114, 127, 310, 316, 486, 498, 512, 513, 534
dilber: 63, 123, 229, 391
dilsiz: 163, 211, 312, 396, 415, 438
din: 35, 45, 67, 70, 78, 124, 130, 176, 194, 198, 214, 222, 238, 245, 246, 255, 259, 268, 269, 274, 290, 310, 358, 362, 364, 372, 419, 422, 429, 439, 441, 443, 446, 451, 453, 471, 486, 497, 499, 502, 510, 511, 517, 526, 532, 536, 538, 545, 546, 548, 555, 562, 564, 576
dinar: 452
din günü: 25, 64, 124, 130, 204, 228, 290, 353, 358, 373
diri: 26, 50, 78, 93, 99, 103, 107, 108, 110, 169, 218, 400, 413, 447
dirilmek (diriltilmek): 40, 41, 48, 54, 64, 81, 87, 90, 91, 98, 102, 124, 130, 142, 158, 163, 177, 204, 213, 223, 228, 233, 238, 254, 264, 265, 267, 279, 280, 284, 288, 289, 295, 307, 308, 327, 334, 336, 339, 340, 361, 363-365, 373, 381, 382, 387, 398, 401, 403, 414, 427, 430, 522, 523, 529, 557, 575
dirsek: 538
dişi: 29, 38-40, 48, 73, 87, 102, 133, 223, 224, 234, 265, 272, 273, 376, 481, 525
diyet: 492
doğruluk: 17, 24, 29, 64, 81, 86-88, 90, 102, 121, 161, 165, 166, 171, 176, 187, 211, 213, 215, 223, 244, 256, 274, 292, 306, 308, 315, 329, 378, 396, 402, 411, 415, 430, 431, 440, 444, 446, 455, 470, 504, 520, 530, 531, 544, 545
Doğu: 21, 78, 107, 127, 227, 275, 353, 390, 408, 412, 416, 430, 515
doksan dokuz: 61
dokuz: 138, 141, 163, 297
domuz: 546
domuz eti: 224, 316, 415, 537
dostluk (dost): 55, 67, 69, 87, 96, 106, 109, 131, 161, 163, 164, 168, 179, 188, 196, 212, 214, 220, 222, 254, 264, 267, 270, 271, 277, 281, 283, 297, 299, 301, 311, 315, 323, 348, 352, 375-377, 379, 399, 404, 409, 429, 430, 433, 439, 443, 447,

456, 463, 469-473, 478, 483, 484, 486, 489, 490, 492, 497, 499, 503, 523, 530, 535, 538, 539, 545, 546, 548, 549, 555, 563, 569, 575
dörder: 101, 480
dördüncü: 296, 522
dört: 262, 424, 426, 430, 482, 511, 512, 516, 561, 565
dörtte bir: 482
döşek: 63, 69, 123, 391, 392, 397, 445
dua: 17, 22, 24, 28, 34, 35, 48, 70, 84, 85, 100, 103, 108-110, 113, 122, 137, 155, 161, 164, 174, 186, 188, 193, 215, 217, 226, 235, 237, 246, 254, 257-259, 266, 270, 323, 324, 330, 334, 343, 353, 363, 370, 376-378, 382, 384, 385, 388, 389, 395, 399, 402, 404, 407, 409, 417, 426, 433, 436, 439, 448, 475, 486, 490, 494, 496, 499, 501, 510, 515-518, 523, 538, 539, 545, 546, 550, 552, 561-563, 567, 571, 573, 574
dul: 527
duman: 262, 279, 390
duvar: 61, 302, 385, 410, 430, 468, 531
düğüm: 36, 114
dünya: 31, 39, 67, 80, 83, 101, 117, 149, 152, 153, 155, 161, 170, 172, 175, 178, 183, 200, 207, 210, 214, 236, 238, 246, 248, 256-258, 262, 264, 269, 274, 275, 284, 285, 288, 297, 299, 304, 307, 309, 312, 317, 323, 336, 365, 368, 372, 378, 379, 382, 404, 408, 410, 420, 422, 442, 446, 449, 450, 453, 456, 459, 460, 467, 474, 478, 490, 498, 507, 512, 513, 515, 542, 543, 559, 566, 569, 571
dürüstlük: 157, 161, 186, 225, 399, 416, 418, 454, 522, 525, 537, 539, 562
düşmanlık (düşman): 67, 69, 77, 80, 93, 101, 111, 114, 117, 120, 121, 130, 145, 147, 159, 174, 190, 204, 219, 263, 264, 277, 286, 299, 399, 404, 406, 416, 419-421, 440, 442, 468, 473, 484, 486, 492, 494, 520, 522, 530, 532, 537, 540, 546-550, 554, 562, 571, 575, 576

E

ebeveyn (anne-baba): 67, 200, 236, 287, 302, 404, 422, 481, 482
Ebu Leheb: 26
ecel: 84, 105, 166, 170
edep yerleri: 67
efsane: 241, 337, 373
egemenlik (egemen): 70, 94, 99, 113, 145, 154, 165, 168, 209, 213, 309, 342, 346, 375, 382, 448, 557, 562
ego: 565
eğlence: 70, 97, 208, 210, 214, 235, 300, 304, 326, 372, 425, 471, 507, 546, 559
Ehlibeyt: 475
Ehlikitap (kitap verilenler): 370, 407, 412, 450, 451, 454-456, 464, 466, 468, 474, 497, 500-502, 510, 540, 546-548, 560
ejderha: 76, 128
ekin: 36, 133, 195, 222, 223, 247, 269, 280, 298, 306, 344, 375, 402, 420, 445, 456, 536
ekmek: 193

ekran: 24
Ekrem: 17
el: 34, 62, 76, 77, 85, 93, 96, 114, 116, 117, 128, 129, 138, 148, 208, 391, 486, 513, 516, 538, 542, 550
elbise: 67, 98, 313, 316, 318, 518
elçi (elçilik): 27, 44, 65, 68, 89, 90, 101, 107, 131, 133, 138, 140, 151, 185, 195, 205, 211-213, 233, 234, 243, 253, 287, 291, 300, 309, 311, 369, 380, 429, 509, 519, 531, 561
el kesmek: 77, 117, 129, 193, 195, 542, 543
elli: 367
ellibin: 352
Elyesa (Hz.): 63, 216
emanet: 177, 218, 334, 353, 435, 438, 452, 461, 479, 488
embriyo: 17, 259, 334, 381
emek: 29, 293, 435
emir (emretmek): 59, 62, 67, 110, 119, 127, 140, 149, 162, 168, 181, 183-185, 187, 188, 192-194, 197, 205, 206, 215, 226, 231, 237, 238, 246, 259, 260, 272, 273, 279, 283, 288, 292, 305, 308, 312, 327, 331, 335, 343, 345, 362, 376, 377, 379, 460, 475, 476, 487, 496, 508, 509, 519, 525, 528, 558, 567, 574
emzirme: 145, 381, 425, 483, 509
en: 458
ensar: 573, 575
er: 69, 165, 201, 208, 326, 473, 515, 574
erginlik: 303, 399, 416, 418, 454, 518, 522, 537, 552
erkek: 29, 38, 40, 44, 48, 69, 73, 87, 134, 141, 192, 223, 257, 272, 309, 314, 319, 368, 407, 423, 424, 426, 427, 434, 448, 465, 475, 476, 478-481, 484, 485, 490, 493, 497, 503, 506, 511-514, 525, 533, 536, 543, 558, 559, 569
erkek çocuk: 145, 255, 320, 400
erkek kardeş: 477, 482, 483, 514, 518
esenlik: 53, 168, 396, 436, 518, 540
eser: 90, 260, 274
esir: 393, 419, 443, 474
Esmâül Hüsna: 84, 113, 164, 469
eş: 42, 63, 66, 85, 93, 100, 120, 134, 218, 228, 245, 253, 268, 277, 311, 323, 334, 352, 353, 361, 378, 380, 391, 397, 398, 407, 418, 424, 426, 427, 445, 471, 472, 474-478, 480, 488, 511, 512, 527, 528, 530, 556, 563
eşcinsellik: 482
eşek: 237, 306, 430, 470
eşya: 73, 134, 191, 514
et: 48, 102, 306, 334, 345, 381, 385, 430, 525, 537
ev: 46, 72, 133, 141, 174, 192, 206, 275, 291, 312, 319, 324, 343, 344, 370, 383, 384, 409, 410, 414, 418, 439, 449, 454, 460, 467, 472, 475, 482, 483, 485, 513, 515, 518, 551
ev halkı: 146, 185
evlat (evlat edinme): 111, 160, 192, 222, 238, 243, 272, 273, 298, 380, 518, 530, 559, 567, 571
evlatlık: 471, 475
evlenmek (evlendirmek, evlilik): 423, 426, 477, 483, 484, 514
evliya: 289
evvâh: 575
Evvel: 557

Eyke: 52, 60, 134, 206
Eyyûb (Hz.): 62, 216, 331, 501
eza: 568

F

fakir: 384, 432, 481, 498, 568
falcılık: 206
Fâlık: 218
fal oku: 537, 550
farz: 153, 317, 475, 477, 494, 511, 527, 568
Fâtır: 101, 208, 268
fesat: 61, 72, 77, 134, 145, 152, 225, 327, 338, 420, 506, 542
fetih: 322, 344, 437, 499, 532, 533, 535, 536, 545, 558, 577
Fettâh: 242
fetva: 194, 497, 503
fırka: 141, 194, 226, 268, 363, 406, 455, 516, 574
fısıltı: 116
fıtrat: 362
fidye: 171, 214, 377, 400, 404, 409, 417, 419, 424, 443, 543
fil: 36
Firavun: 21, 30, 45, 52, 58, 60, 76-78, 114-117, 126-128, 138, 145, 148, 149, 163, 164, 173, 174, 255, 257, 275, 276, 280, 292, 320, 337, 356, 369, 400, 441, 445, 528
Firavun'un karısı: 145, 528
Firdevs: 304, 334
fitne: 18, 67, 161, 230, 234, 250, 333, 366, 367, 382, 386, 418, 419, 422, 438, 439, 443, 444, 473, 492, 519, 543, 545, 547, 555, 567
fuhuş: 192, 483, 484, 515
furkan: 95, 329, 400, 444

G-Ğ

Gaffar: 64, 118, 245, 257
gafil: 84, 86, 297
gaflet: 35, 53, 89, 108, 166, 315, 325, 337, 338, 360, 429
Gafûr: 95, 100, 103-105, 138, 146, 158, 176, 181, 204, 239, 250, 264, 269, 306, 316, 324, 347, 424, 461, 472, 474, 477-479, 486, 494, 500, 511, 519, 523, 524, 526, 527, 534, 538, 542, 548, 551, 556, 560, 561, 564, 572, 573
Gâlib: 192
gam: 115, 332, 575
Ganî: 103, 140, 172, 222, 236, 237, 246, 321, 366, 387, 431, 432, 454, 498, 507, 560
ganimet: 436, 440, 443, 467, 476, 493, 535
gayb: 20, 27, 39, 85, 104, 110, 111, 142, 143, 167, 180, 182, 198, 200, 212, 213, 239, 240, 244, 296, 297, 312, 342, 346, 376, 395, 398, 448, 463, 469, 526, 552, 553, 560, 570
gayret: 332, 366, 389, 571
gaza: 461, 493, 494
gazap: 25, 72, 118, 315, 401, 405, 437, 461, 493, 512, 546, 556
gebe (hamile): 107, 265, 376, 381, 508, 509
gece: 21, 22, 27, 29-31, 43, 54, 55, 65, 70, 75, 79, 91, 98, 99, 102, 106, 117, 121, 129, 141, 144, 152, 154, 155, 161, 165, 168, 171, 172, 185, 188, 205, 208, 213, 215, 218, 233, 238, 241, 245, 246, 258, 264, 279, 280, 282, 291, 306, 323, 327, 328, 338, 339, 346, 354, 357, 359,

362, 375, 376, 387, 394, 400, 414, 418, 433, 447, 456, 465, 495, 516, 557
gemi: 71, 92, 102, 132, 160, 167, 173, 181, 182, 233, 238, 260, 270, 273, 283, 301, 302, 306, 323, 335, 364, 367, 372, 387, 390, 414
gerçek: 63, 126, 128, 173, 244, 260, 288, 289, 307, 317, 329, 397, 399, 403, 405, 409, 413, 414, 439, 449, 516
gerdanlık: 537, 551
gıybet: 525
giysi: 21, 23, 67, 104, 177, 298, 354, 383, 425, 478, 518
göç: 465, 492, 493
göğüs: 32, 33, 37, 65, 69, 104, 114, 127, 143, 151, 177, 178, 185, 204, 207, 221, 227, 237, 246, 247, 254, 258, 269, 348, 355, 367, 370, 386, 440, 447, 456, 457, 460, 467, 471, 529, 539, 557, 563
gök: 22, 26, 39, 43, 44, 50, 52, 54, 55, 60, 61, 63, 68, 70, 75, 81, 82, 84, 87, 91, 94, 95, 97-99, 101, 103-105, 110, 112, 113, 115, 126, 127, 135, 139, 142-144, 158, 159, 162, 163, 165-169, 171, 172, 175, 177, 182, 188, 189, 200, 201, 203, 206-208, 211, 215, 218, 221, 227, 236, 237, 239-241, 245, 247-249, 251, 254, 256, 258, 259, 262, 267, 268, 270-273, 278, 279, 281, 283-286, 289-292, 294, 295, 297-300, 305, 309, 311, 312, 318, 320-327, 329, 333, 335, 338, 342, 344, 346-348, 352, 355, 357-362, 364, 368-372, 375, 377, 382-384, 387-390, 396-398, 401, 407, 408, 412, 414, 429, 435, 437, 439, 444, 447, 455, 458, 464-466, 469, 470, 479, 497, 498, 500, 502, 509, 515, 516, 519, 520, 522, 526, 529, 531, 533, 540, 543, 551, 553, 557-559, 565, 575
gök gürlemesi: 376, 396
gök kapısı: 57, 68
gölge (gölgelik): 50, 81, 83, 93, 98, 103, 123, 124, 135, 147, 247, 309, 313, 377, 379, 401, 421, 488
gömlek: 191, 192, 200, 325
gönül: 52, 85, 138, 142, 157, 158, 171, 192, 193, 195, 201, 202, 219, 220, 246, 247, 258, 289, 312, 324, 325, 333, 339, 342, 348, 357, 377, 378, 384, 386, 411, 416, 419, 432, 444, 447, 465, 468, 504, 509, 524, 525, 527, 530, 533, 535, 551, 553, 560, 568
gönül gözü: 86, 219
göz: 38, 47, 53, 55, 58, 69, 84, 85, 93, 119, 123, 138, 142, 157, 169, 199, 200, 212, 219, 229, 235, 254, 263, 277, 281, 284, 289, 304, 312, 315, 324, 339, 340, 347, 348, 354, 356, 396, 467, 506, 515, 516, 544, 549, 550, 557, 572
göz aydınlığı: 100, 146, 343, 477
göze: 81, 401
göz perdelenmesi: 36
güçlük: 389, 509
gül: 391
gümüş: 275, 296, 393, 445, 565
gün: 22, 23, 31, 33, 34, 42, 44, 46, 47, 50, 51, 53, 57, 59, 64, 70, 92, 93, 97, 99, 108, 111, 116, 119, 124, 128, 130, 132, 133, 135, 144, 151, 158, 161, 165, 167, 170, 175, 177, 178, 180, 184-188,

204, 213, 228, 238, 242, 243, 246, 252, 254, 256, 258, 262, 265, 267, 271, 277, 279, 281, 288, 290, 296, 304, 311, 313, 323, 325, 340-342, 344, 346, 352,. 354, 356-358, 361, 364, 365, 373, 384, 386, 387, 393, 394, 400, 403, 409, 417, 420, 426, 429, 430, 440, 446, 448, 458, 462, 466, 476, 513, 515, 523, 529, 530, 550, 554, 557, 558, 561, 564
günah (günahkâr): 17, 26, 39, 40, 44, 59, 61, 68, 75, 78, 80, 93, 95, 99, 103, 112, 117, 119, 123, 124, 135, 136, 143, 152, 155, 157, 166, 173, 182, 193, 200, 202, 205, 208, 210, 213, 220, 224, 226, 229, 242, 246, 250, 253-255, 258, 270, 277, 280-282, 285, 289, 291, 293, 299, 307, 318, 321, 342, 343, 345, 348, 361, 364, 365, 367, 370, 373, 391, 394, 415, 417, 418, 420, 422, 424-427, 432, 433, 435, 441, 445, 447, 458, 459, 463, 465, 468, 472, 478, 479, 483, 484, 486, 487, 494, 495, 500, 506, 512, 518, 522, 525, 528, 531-533, 538, 540, 542, 544-546, 550, 552, 569, 572, 573, 577
gündüz: 21, 22, 32, 43, 70, 91, 98, 99, 102, 121, 144, 152, 155, 168, 170, 172, 188, 208, 238, 241, 245, 258, 264, 282, 290, 306, 323, 327, 328, 339, 354, 362, 375, 376, 387, 414, 433, 447, 465, 516, 557
Güneş: 26, 36, 43, 47, 54, 62, 70, 91, 98, 102, 121, 139, 165, 190, 215, 218, 238, 245, 264, 303, 306, 319, 323, 328, 371, 375, 383, 389, 393, 430
güzellik: 29, 34, 38, 51, 74, 81, 82, 85, 100, 138, 144, 150, 168, 188, 226, 235, 264, 266, 269, 291, 305, 310, 317, 333, 376-378, 401, 404, 408, 419, 420, 455, 474, 477, 490, 493, 497, 540, 550, 558, 567, 574
Ğâfir: 253
Ğâşiye: 293

H

Haalik: 218, 251, 469
haber (haberci): 129, 214, 293, 394, 524
Habîr: 102, 177, 215, 219, 237-239, 348, 387, 432, 475, 485
hac: 383, 414, 418, 419, 561
hacı sakalığı: 563
haddi aşmak: 121, 133, 134, 255, 272, 280, 326
Hâdî: 386
hadis: 51, 84, 201, 235, 247, 282, 346, 491
Hâfız: 197
Hafîy: 109
Hafîz: 183, 241
haham: 546, 564
hainlik (hıyanet): 195, 438, 441, 443, 461, 495, 528, 540
Hak: 169, 205, 238, 387, 513, 544, 549, 554, 558
hak (haksızlık): 32, 39, 44, 52, 54, 60, 61, 65, 67, 74, 76, 81, 83, 88, 89, 93, 95, 97, 101, 103, 104, 120, 131, 133, 145, 146, 150-152, 155, 161, 162, 165, 166, 168, 169, 175, 176, 179, 189, 202, 206, 207, 213-215, 220, 223, 225, 228, 235, 236, 238, 239, 241-245, 247, 249, 251-255, 258, 260, 263, 268, 269, 274,

278, 282, 284-286, 288, 289, 291, 297, 299, 300, 304, 305, 308, 322, 327, 329, 332, 333, 338, 339, 342, 353, 355, 360, 362-365, 370, 372, 375, 377, 382, 383, 386, 399, 405, 409, 416, 421, 424, 428, 429, 436, 438, 442, 444, 450, 451, 453-455, 471, 475, 477, 480, 495, 497, 502, 504, 513, 529, 532, 536, 548, 564, 567, 575
hakem (hakemlik): 220, 485, 488, 489, 543, 544
Hakîm: 101, 137, 177, 190, 199, 200, 203, 215, 216, 222, 223, 236, 238, 239, 242, 245, 253, 265, 267, 278, 282, 285, 310, 320, 362, 368, 370, 386, 394, 398, 410, 424, 427, 431, 437, 441-444, 446, 450, 457, 466, 469-471, 482, 487, 495, 498, 502, 512, 518, 525, 527, 530, 531, 533, 535, 543, 556, 557, 563, 566, 568, 570, 573, 574
hâkim: 132, 176
hala: 476, 483, 518
halef: 72, 83, 104, 227, 276
halife: 61, 398
Halîm: 105, 158, 387, 424, 431, 461, 477, 482, 530, 551
halk: 52, 63, 69, 75, 76, 90, 98, 103, 106, 128, 134, 145-147, 151, 195, 201, 205, 231, 246, 257, 302, 330, 331, 348, 367, 369, 385, 422, 463, 467, 485, 490, 523, 542, 556, 565, 569, 573, 576
Hallâk: 94, 206
hâm: 551
Hâman: 145, 149, 255, 256, 369
hamd: 25, 54, 69, 101, 104, 138, 142, 144, 152, 158, 164, 207, 212, 235, 237, 239, 248, 252, 253, 259, 267, 285, 294, 324, 336, 343, 346, 361, 372, 376, 398, 575, 577
Hamîd: 44, 103, 185, 236, 237, 239, 270, 320, 321, 383, 387, 432, 498, 560
hanedan: 58, 106, 255, 320, 400, 428, 441, 445
hanîf: 176, 215, 226, 317, 362, 384, 451, 454
haram (haramlaştırmak): 67, 70, 146, 171, 220, 223-225, 308, 316, 404, 415, 433, 449, 454, 483, 501, 511, 527, 537, 543, 546, 548, 549, 551, 564, 565
haram ay: 419, 422, 537, 561, 565
hardal tanesi: 236, 329
Harem: 372
Hârûn: 76, 79, 98, 108, 109, 114, 117-119, 128, 148, 173, 216, 232, 329, 337, 428, 501
Hârût: 406
hasat: 223
Hasîb: 491
hasret günü: 108
hasta (hastalık): 22, 24, 386, 395, 417, 419, 441, 486, 494, 538, 545, 572
haşerât: 78
haşir (haşredilmek): 54, 110, 163, 209, 211, 212, 215, 286, 339, 349, 420, 438, 502
Havarîler: 449, 532, 553
Hâviye: 46
havra: 385
hayal: 195, 345, 403, 558
hayat: 28, 31, 39, 52, 54, 56, 67, 70, 80, 94, 101, 102, 117, 119, 121, 151, 153, 161, 166, 168, 171, 172, 174, 178, 184, 203, 210, 214, 221, 222, 226, 238, 246,

255, 256, 259-262, 264, 270, 273-275, 282, 284, 285, 288, 297, 304, 307, 311, 314, 315, 320, 323, 336, 339, 347, 357, 360, 372, 378, 379, 387, 404, 416, 420, 421, 430, 438, 445, 456, 464, 474, 489, 493, 507, 515, 542, 559, 565, 567
hayır (hayırlı): 22, 43, 53, 59, 63, 64, 66, 73, 81, 87, 88, 96, 97, 104, 111, 117, 121, 142, 144, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 166, 171, 176, 180, 194, 197, 198, 201, 209, 213, 226, 230, 243, 265, 270, 274, 276, 280, 284, 287, 299, 307, 312, 314, 317, 328, 332, 336-338, 341, 342, 353, 367, 363, 382, 384, 387, 389, 394, 399, 407, 413, 414, 416-418, 422, 423, 432, 434, 438, 439, 443, 447, 450, 454, 456, 471, 473, 474, 483, 484, 488, 489, 497, 500, 502, 512, 513, 518, 522-525, 527, 530, 532, 536, 537, 544, 553, 561, 566, 568, 570, 572, 574
hayız (âdet hali): 423, 424, 508, 518
hayvan: 26, 34, 42, 93, 98, 103, 115, 147, 222-224, 236, 260, 273, 306, 311, 312, 316, 344, 371, 383, 384, 402, 419, 537, 550
Hayy: 99, 120, 259, 429, 444
hazine: 95, 129, 152, 163, 178, 180, 196, 203, 212, 346, 520
hediye: 140, 216, 535, 537, 550, 551
helak: 40, 50, 53, 59, 80, 82, 83, 91, 96, 111, 112, 121, 122, 132, 136, 149, 151-153, 155, 159, 208, 210, 212, 222, 273, 280, 284, 289, 290, 301, 319, 321, 323, 326, 332, 337, 343, 369, 385, 505, 540
helal: 81, 171, 316, 384, 415, 418, 422, 424, 443, 449, 454, 476, 477, 483, 501, 527, 537, 538, 549, 551, 556, 565
hendek (hendekçi): 44
hesap: 48, 62, 65, 95, 98, 105, 119, 131, 155, 165, 206, 212, 214, 218, 254, 255, 294, 299-301, 310, 324-327, 329, 341, 355, 377, 380, 389, 420, 435, 466, 476, 509, 515, 538
hesap defteri: 60
hesap günü: 60, 61, 63
heves: 56
heykel: 79, 240, 329
Hıristiyan: 383, 402, 408, 409, 411, 451, 540, 545, 547, 549, 564
hırsızlık: 197, 198, 543, 556
hısım: 136, 481, 555
hibe: 477
Hicr: 206
hicret: 309, 315, 368, 387, 422, 443, 467, 476, 494, 513, 555, 563
hidayet: 39, 67, 86, 111, 115, 121, 122, 149, 150, 153, 163, 220, 241, 247, 263, 275, 295, 300, 306, 337, 342, 379, 385, 395, 417, 451, 505, 507, 532, 536, 544, 560, 563, 565
hikâye: 61, 84, 147, 190
hikmet: 56, 61, 89, 107, 130, 146, 157, 165, 209, 235, 236, 272, 277, 279, 286, 291, 317, 398, 410, 413, 421, 423, 425, 428, 432, 443, 449, 450, 452, 462, 470, 475, 481, 484, 487, 493, 495, 498, 518, 527, 544, 552, 554, 555, 564
hile: 116, 157, 195, 314, 319, 376, 442, 499

Hint kumaşı: 520
hizip: 60, 101, 108, 179, 226, 277, 337, 363, 379, 473, 523
Hûd (Hz.): 71, 132, 182, 183, 186
Huneyn: 564
hurafe: 558
huri: 281, 345, 392
hurma (hurmalık): 42, 52, 57, 91, 107, 117, 133, 162, 218, 223, 298, 306, 311, 335, 375, 389, 392, 432, 467, 487
huşû: 164, 264, 334, 469
Hutame: 49
Hüdhüd: 139
hüküm (hükmetmek, yargı): 45, 50, 104, 111, 117, 127, 130, 142, 143, 152, 153, 155, 160, 167, 169-173, 175, 176, 182, 194, 197, 205, 207, 209, 213, 214, 222, 234, 240, 245, 249, 251, 252, 254, 257, 267, 269, 272, 283, 284, 291, 297, 310, 317, 331, 335, 346, 354, 360, 365, 366, 380, 387, 388, 394, 408, 436, 450, 457, 475, 488, 489, 506, 516, 517, 543, 545, 556
hüner: 76, 116, 128, 173
hürriyet (hür): 416, 484, 493, 514
hüsran: 32, 65, 67, 70, 74, 80, 84, 104, 124, 137, 170, 175, 179, 182, 184, 187, 191, 208, 210, 223, 246, 247, 251, 260, 261, 263, 271, 284, 288, 304, 315, 319, 320, 330, 336, 371, 382, 389, 397, 402, 409, 439, 459, 496, 509, 520, 523, 538, 541, 542, 545, 569

I

ırmak (nehir): 45, 59, 69, 96, 114, 117, 142, 145, 162, 166, 208, 276, 297, 306, 308, 318, 322, 371, 375, 379, 382, 383, 391, 397, 403, 428, 432, 445, 458, 466, 482, 488, 496, 505, 509, 510, 524, 528, 530, 532, 533, 535, 539, 549, 554, 558, 570, 572, 573
ırz: 332, 475, 514, 528
ıslık: 439
ıstırap: 290, 320, 383, 400, 413
ışık: 26, 43, 81, 87, 88, 99, 103, 144, 152, 165, 217, 221, 247, 283, 329, 377, 396, 476, 503, 515, 516, 528, 540, 544, 558-560
ışın: 87
ıztırar: 224

İ

ibadet: 25, 35, 40, 46, 71, 72, 93, 99, 108, 110, 111, 113, 130, 140, 141, 151, 156, 165, 168, 177, 207, 218, 231, 243, 245, 246, 251, 258, 262, 264, 275, 277, 286, 288, 292, 308, 318, 327, 329, 331, 332, 336, 367, 369, 371, 382, 387, 389, 397, 404, 410, 411, 415, 420, 485, 502, 510, 517, 527, 537, 548, 565, 575
İblis: 64, 66, 120, 131, 160, 203, 241, 299, 398
İbrahim (Hz.): 28, 40, 62, 108-110, 129, 184, 185, 190, 194, 204, 215, 216, 231, 268, 274, 291, 317, 323, 329, 330, 367-369, 383, 385, 409-411, 430, 447, 451, 453, 454, 472, 487, 501, 555, 560, 569, 575
İbrahim'in makamı: 409, 454
İbrahim'in milleti: 194, 226, 317, 389, 410, 411, 454, 497
ibret: 52, 57, 58, 71, 98, 115, 121,

129, 131, 132, 135, 141, 142, 144, 172, 174, 187, 190, 201, 206, 218, 234, 238, 240, 241, 246, 247, 249, 250, 270, 282-284, 292, 306, 311, 313, 323, 335, 336, 339, 342, 343, 357, 362, 363, 367, 368, 375, 402, 414, 428, 430, 445, 465, 467, 506, 516, 535
içki: 123, 165, 214, 393
iddet: 426, 476, 508
İdris (Hz.): 109, 331
iffet: 433, 475, 483-485, 513-515, 538
ifk: 512
ifrit: 140
iftira (iftiracı): 68, 70, 74, 80, 95, 116, 136, 152, 167, 169, 171, 172, 179, 209, 217, 220, 223, 234, 239, 243, 269, 282, 295, 310, 313, 315, 316, 336, 367, 372, 454, 478, 483, 487, 495, 511-513, 531, 551, 556
ihram: 537, 550, 551
ihsan: 391
ihtilaf: 108, 143, 167, 175, 188, 249, 265, 267, 308, 314, 317, 343, 491
ihtiyarlık (ihtiyar): 106, 147, 156, 184, 198, 365, 432
iki: 32, 38, 40, 48, 55, 61, 64, 66, 69, 90, 99, 102, 111, 115, 116, 121, 129, 141, 142, 146, 147, 150, 154, 179, 188, 193-195, 211, 216, 223, 225, 236, 240, 241, 254, 262, 274, 275, 292, 295, 298, 300, 302, 304, 312, 324, 335, 337, 347, 376, 390-392, 406, 410, 420, 424, 425, 431, 434, 440, 441, 445, 457, 459, 461, 462, 471, 474, 479, 481-483, 503, 508, 521, 525, 541, 546, 550, 552, 553, 560, 566, 567, 573, 577
ikibin: 442
ikinci: 40, 164, 424, 566
ikindi: 32
ikişer: 181, 206, 375, 480
ikiyüz: 442
ikiyüzlülük (ikiyüzlü): 441, 462, 468, 474, 476, 478, 479, 488, 498, 499, 558, 568-570, 573
îlâ: 424
ilah: 37, 53, 60, 63, 71-73, 78, 79, 81, 94, 95, 98, 100, 101, 109, 111, 113, 119, 127, 136, 142, 152, 153, 156, 158, 174, 178, 182, 183, 187, 209, 212, 218, 227, 229, 231, 245, 253, 261, 278, 284, 289, 292, 295, 305, 309, 319, 325, 327, 328, 330, 332, 339, 341, 346, 378, 405, 411, 414, 429, 444, 446, 450, 469, 491, 502, 530, 548, 565, 577
İlah: 414
ilim: 39, 65, 70, 102, 109, 119, 120, 131, 138, 140-142, 144, 146, 152, 153, 162, 164, 170, 175, 192, 200, 219, 223, 224, 237, 239, 250, 253, 265, 268, 280, 283, 284, 288, 301, 307, 311, 331, 362, 365, 370, 379, 381, 382, 386, 388, 409, 412, 446, 450, 501, 505, 522, 544
İlliyyûn: 374
İlyas (Hz.): 216, 232
iman: 45, 55, 61, 69, 76, 79-81, 84, 86, 89, 91, 92, 101, 110, 112, 126, 131, 136, 145, 153, 162, 165, 166, 169, 174, 175, 179, 181, 183, 184, 187, 196, 201, 209, 212, 216, 218, 219, 226,

236, 239, 243, 244, 246, 250, 253-256, 258, 261, 265, 269, 272, 277, 278, 282-284, 289, 295, 297, 300, 303, 304, 311, 314, 315, 322, 326, 328, 337, 345, 359-361, 364-368, 370, 371, 374, 375, 378, 379, 382, 383, 385-388, 395-397, 402, 404-407, 412-417, 420, 421, 423, 428-434, 437, 438, 441, 443, 451, 453, 454, 456, 458, 459, 461-463, 465-469, 472, 473, 476, 477, 479, 483, 484, 486, 488-490, 493, 498, 501, 504-507, 509, 512, 513, 517, 519, 520, 522, 524, 526-534, 536-539, 542, 545-547, 549-555, 557, 560, 563, 565, 566, 568, 572, 575, 576
imkân: 23, 66, 138, 145, 192, 196, 289, 303, 313, 385, 415, 433, 445, 447, 505, 513, 514, 523
İmran: 447, 528
İmran'ın karısı: 447
imtihan: 24, 58, 61, 62, 78, 80, 82, 88, 97, 115, 118, 121, 141, 174, 212, 232, 280, 290, 295, 314, 328, 336, 347, 366, 400, 406, 409, 413, 428, 437, 438, 460, 472, 507, 524, 530, 544, 555, 577
inci: 104, 123, 345, 383, 390, 393
İncîl: 81, 444, 449, 451, 536, 544, 547, 560, 575
İncir: 45
inek: 194, 195, 402, 403
infak: 103, 150, 243, 270, 323, 384, 422, 429, 431-433, 453, 458, 509, 520, 530, 557, 567, 572, 573, 576
inkâr (inkârcı): 22, 45, 61, 64,69, 71, 73, 93, 97, 99, 103, 104, 108, 111, 143, 144, 150, 153, 160, 162, 163, 172, 179, 190, 194, 216, 234, 237, 242-244, 246, 251, 252, 254, 255, 258, 260, 261, 263, 265, 266, 270, 271, 274, 283, 285-290, 297, 302, 304, 307, 311, 313, 315, 328, 329, 332, 335, 336, 338, 342, 346, 348, 349, 351, 360, 361, 365, 367, 368, 370, 371, 375, 379, 385-388, 399, 401, 404-406, 409, 435, 437, 441, 449, 450, 461, 468, 476, 478, 487, 499, 500, 502, 505, 507, 534, 536, 547, 554, 556, 561, 563-565, 571
insan: 17, 23, 24, 31-33, 37, 39-41, 45-48, 57, 61, 64, 66, 68, 73, 81, 84, 85, 87, 90, 94, 97, 99, 101, 103, 105-107, 110, 116, 133, 135, 138, 143, 148, 149, 155, 160-162, 164-168, 170, 171, 174-176, 178-180, 185, 186, 189, 190, 192-195, 201, 203, 216, 220-222, 233, 235, 236, 238, 242, 243, 245, 246, 248-250, 255, 258, 261, 263, 264, 266, 271, 273, 274, 279, 280, 284, 286, 288, 292, 296, 298-300, 302, 304, 305, 308, 310, 311, 313, 315, 320, 321, 323-325, 328, 330, 334-337, 342, 352, 357-363, 366, 367, 370, 372, 373, 375, 377, 381-392, 394, 395-397, 415, 420, 421, 423, 429, 430, 438, 440, 449, 451-454, 458, 463, 464, 468-470, 479, 480, 484, 487, 490, 495, 496, 498, 499, 501-504, 516, 518, 525, 527, 529, 535, 540, 542, 551, 560, 575, 577
intihar etmek: 484
intikam: 77, 206, 248, 279, 325, 343,

444, 570
ip: 26, 50, 116, 128
ipek: 104, 281, 298, 383, 393
iplik: 314, 418
İrem: 30
irtidat: 422
İsa (Hz.): 108, 216, 268, 277, 405, 411, 429, 449, 450, 453, 472, 501, 502, 531, 532, 544, 548, 552, 553, 560
İshak (Hz.): 63, 109, 184, 190, 194, 216, 232, 324, 330, 368, 411, 453
İshak'ın milleti: 194
isim (ad): 21, 72, 84, 87, 164, 194, 273, 398
İslam: 208, 221, 247, 446, 453, 526, 531, 538, 570
İsmail (Hz.): 63, 109, 216, 324, 331, 409-411, 453, 501
israf: 67, 121, 223, 326
İsrail (Hz.): 110, 454
İsrailoğulları: 75, 78, 115, 117, 127, 129, 163, 164, 174, 175, 258, 276, 280, 283, 287, 343, 399, 400, 404, 409, 421, 427, 454, 531, 532, 539, 542, 547, 548, 553
isyan: 88, 121, 136, 174, 183, 209, 246, 319, 324, 357, 401, 405, 456, 475, 486, 522, 548, 556
iş: 17, 23, 25, 27, 31, 32, 34, 40, 43-45, 48, 49, 51, 54, 56, 59, 61, 69, 82, 87, 96, 100, 101, 104, 108, 109, 111, 112, 114, 118, 125, 132, 134, 136, 138, 144, 151, 153, 165-167, 169, 171, 172, 177, 179, 182, 188, 189, 237, 239, 240, 242, 243, 245, 246, 256-259, 261, 262, 264, 265, 268-270, 272. 278, 279, 283, 284, 290, 292, 294, 297, 299, 302, 303, 305, 327, 331-333, 337-340, 347, 353, 356, 358-361, 364, 366, 371, 373, 379, 382, 383, 385-388, 390, 402, 404, 408, 421, 436, 440, 457, 480, 488, 489, 496, 502, 504-506, 508, 509, 528, 530, 534, 536, 539, 547, 550, 557, 567, 573
işkence: 44, 77, 78, 115, 192, 315, 465
itaat: 131-134, 236, 277, 366, 447, 449, 458, 474-476, 479, 506, 507, 517, 523, 526, 530, 535
itikâf: 418
iyilik: 22, 23, 35, 77, 81, 85, 108, 117, 120, 141, 144, 148, 153, 186, 235, 237, 269, 288, 291, 330, 337, 345, 367, 374, 385, 404, 417, 419, 423, 424, 457, 474, 488, 490, 495, 527, 555, 569, 575
izin: 39, 76, 120, 165, 175, 188, 198, 271, 272, 313, 320, 429, 492, 513, 518, 519, 522, 571, 572

K

Kaadir: 163, 211, 214
Kaahir: 209, 213
Kaaria: 46
kabak: 233
Kâbe: 419, 550, 551
kabir: 33, 34, 41, 57, 92, 95, 103, 354, 358, 382, 556
kaburga: 56
kabz: 427
kader: 50, 59, 115, 203, 273, 335, 377, 476, 508
kadın: 44, 73, 77, 123, 139-141, 145-147, 192, 193, 195, 223, 255, 257, 314, 319, 320, 332, 381,

400, 418, 423-427, 434, 445, 448, 450, 465, 474-479, 480-486, 490, 493, 497, 503, 506, 508, 509, 511-514, 518, 521, 525, 533, 536, 538, 543, 555, 556, 558, 559, 569, 571, 572
Kadîr: 105, 177, 311, 347, 364, 365, 368, 597, 435, 447, 462, 465, 498, 528, 535, 540, 566
Kadir Gecesi: 43
kafa: 89
kafa gözü: 386, 395, 445
Kâfî: 248
kâfir: 35, 59, 68, 97, 104, 181, 248, 251, 254, 293, 319, 349, 374, 379, 380, 407, 422, 454, 458, 494, 499, 500, 544, 545, 556, 565, 571, 576, 577
kâfur: 393
Kahhar: 63, 194, 245, 254, 325, 377
kâhin: 345
kale: 185, 240, 466, 468, 474
kalem: 17, 18, 237, 448
kalp: 38, 49, 53, 75, 84, 97, 107, 130, 135, 137, 146, 158, 174, 189, 209, 211, 231, 241, 247, 249, 256, 261, 269, 284, 295, 297, 300, 307, 315, 325, 337, 356, 365, 373, 384, 386, 395, 399, 403, 405, 409, 420, 424, 430, 435, 437, 438, 441-444, 455, 457, 460-462, 468, 471, 472, 474, 477, 478, 488, 500, 504, 505, 507, 515, 517, 519, 523, 526, 527, 530, 531, 534, 539, 543, 545, 558, 566, 568, 570-572
kalp gözü: 170, 283
kamu malı (kamu): 35, 461
kan: 78, 191, 224, 311, 316, 385, 415, 537
kan akrabası: 443
kanat: 101, 211, 227, 348
kandil: 99, 262, 319, 347, 354, 476, 515
kan dökmek: 398, 404
kanıt (delil): 39, 68, 72, 73, 75, 98, 105, 117, 122, 135, 139, 142, 148, 152, 161, 166, 172-174, 183, 187, 192-194, 204, 215, 224, 234, 243, 255, 256, 258, 274, 277, 279, 280, 284, 292, 295, 309, 321, 327, 337, 341, 346, 361, 363, 364, 369, 388, 403, 405, 408, 413, 414, 417, 421, 446, 454, 455, 460, 474, 483, 499, 500, 503, 505, 510, 529, 542, 560
kapı: 63, 82, 192, 197, 202, 204, 252, 275, 307, 355, 378, 401, 500, 541, 558
kâr: 186
kara (toprak): 142, 160, 167, 213, 214, 218, 238, 372
karanlık: 25, 36, 91, 103, 142, 207, 218, 221, 245, 320, 332, 373, 377, 396, 430, 476, 509, 516, 540, 557
kardeş: 42, 61, 71, 73, 76, 80, 109, 115, 128, 131-133, 141, 148, 174, 185, 190, 196-200, 204, 216, 288, 352, 369, 416, 423, 455, 461, 462, 468, 477, 481, 482, 514, 518, 523, 525, 541, 542, 562, 563
karga: 542
karı: 26, 73, 106, 142, 184, 185, 192, 291, 314, 332, 369, 483, 513
karı-koca: 485
karın: 39, 124, 184, 230, 233, 245, 259, 281, 311, 312, 335, 383, 416, 481, 516
karınca: 138

Karîb: 183, 244, 417
Karun: 152, 153, 255, 369
kasırga: 57, 160, 167, 331, 370
katır: 306
katran: 240, 304
Kavî: 184, 385, 388, 441, 474, 560
kavim: 40, 44, 52, 57, 58, 60, 77, 79, 81, 91, 98, 112, 118, 131, 134, 152, 159, 174, 175, 183-187, 216, 253, 256, 280, 292, 295, 303, 321, 331, 385, 523, 534, 541, 569
kaya: 30, 236, 301, 431
Kayyûm: 120, 429, 444
kazan: 240
Kebîr: 238, 241, 376, 387
keçi: 223
keffâret: 549, 550
kelime: 102, 175, 188, 297, 304, 340, 399, 409, 448, 449, 502, 528, 539, 543
kemik: 47, 94, 124, 158, 163, 224, 228, 229, 334, 336, 339, 356, 430
kent (şehir): 40, 45, 54, 73, 75, 76, 81, 90, 98, 99, 128, 129, 136, 139, 141, 146, 147, 150, 159, 175, 187, 189, 193, 197, 199, 201, 205, 217, 221, 241, 274, 289, 296, 301, 302, 326, 331, 332, 369, 385, 386, 401, 410, 430, 467, 473, 490, 505, 509, 569
Kerîm: 358
keşiş: 549
Kevser: 34
kıble: 174, 412
kılavuz (kılavuzlamak, hidayet): 24, 29, 31, 55, 67, 69, 70, 80, 81, 84, 86-88, 97, 110, 113, 117, 121, 129, 137, 143, 147, 149, 150, 155, 162, 169, 171, 179, 201, 215-217, 224-226, 231, 232, 235, 237, 239, 245, 247, 248, 250, 256, 258, 262, 265, 272, 274, 275, 283, 284, 287, 296, 308, 311, 313, 322, 341, 343, 357, 382, 383, 388, 392, 395, 397, 402, 409, 411, 412, 414, 417, 433, 446, 458, 471, 496, 504, 505, 526, 529-531, 533, 535, 544, 563, 565, 571, 575
kıral: 139, 194-198, 302, 427, 541
kırk: 79, 287, 400, 541
kırmızı: 103
kısas: 416, 544
kısır: 106, 272, 448
kıskançlık: 268, 283, 313, 407, 421, 446, 473
kış: 46
kıyam: 34, 136, 355, 373, 426
kıyamet: 111, 201, 257, 266, 284, 298, 361, 365, 386, 450, 506, 540
kıyamet günü: 47, 67, 82, 83, 100, 102, 112, 119, 121, 149, 151, 152, 159, 160, 163, 171, 175, 183, 187, 208, 246-249, 251, 265, 271, 283, 284, 286, 304, 307, 314, 317, 329, 334, 367, 368, 382, 383, 388, 404, 408, 416, 421, 452, 461, 464, 465, 491, 495, 499, 501, 522, 542, 547, 555
kıyamet saati: 59, 84, 96, 238, 239, 265, 269, 276, 278, 285, 296, 329, 381, 478
kız: 147, 157, 185, 205, 218, 233, 272, 273, 310, 346, 448, 483, 484
kız çocuk: 26, 310
kız kardeş: 68, 108, 115, 146, 276,

482, 483, 503, 514, 518
kibir: 337, 421, 446, 502, 549
kilise: 385
kilit: 251, 268, 506
kin: 507
kiraz: 123
kitap: 24, 52, 59, 61, 65, 68, 70, 83, 86, 98, 102-105, 107-109, 125, 126, 135, 137, 140, 143, 145, 149, 150, 153-155, 159, 161, 162, 164, 165, 169, 172, 175, 177, 178, 188, 190, 202, 208, 209, 211, 213, 217, 220, 225, 232, 234, 235, 237, 239, 244, 245, 247, 249, 251, 253, 258, 261, 265, 268, 272, 274, 279, 282-284, 286, 287, 289, 294, 297, 299, 309, 311, 313, 320, 326, 337, 338, 341, 343, 344, 359, 368, 370, 371, 373-375, 379, 380, 382, 388, 389, 395, 399, 400, 403-406, 408-410, 412-414, 416, 421, 425, 435, 444, 446, 449, 452, 454, 457, 462, 464, 465, 470, 472, 486, 487, 495, 497-500, 510, 528, 538, 540, 544, 546, 552, 560, 564
Kitap'ın Anası: 380
Kitap Misakı: 83
koca: 184, 424, 425, 497, 512, 514, 521
kocakarı: 134, 184, 233, 291
kodaman: 71, 74, 75, 77, 128, 148, 174, 180, 187, 221, 274, 335-337, 427
kol: 148, 352
kolaylık: 32, 417, 508, 509
koltuk: 92, 229, 275, 345, 374, 393
komşu: 485, 561
konsey (mel'e): 64, 128, 227
korku: 46, 69, 116, 144-146, 172, 185, 212, 241, 244, 277, 287, 296, 316, 343, 362, 376, 399, 402, 413, 426, 431, 433, 437, 440, 460, 462, 467, 468, 473, 474, 494, 536
koyun: 61, 114, 223
köle (kölelik): 127, 337, 367, 416, 419, 423, 484, 548
kör: 41, 93, 100, 103, 121, 161, 163, 170, 179, 212, 258, 275, 365, 396, 415, 449, 506, 518, 535, 547, 552
körlük: 219, 263, 265
köpek: 83, 296
kötülük: 39, 42, 77, 82, 85, 100-102, 105, 138, 141, 144, 150, 153, 154, 168, 174, 178, 184, 185, 188, 192, 195, 196, 213, 225, 226, 237, 249-251, 254, 256-258, 264, 265, 269, 271, 283-285, 307-310, 313, 316, 317, 319, 331, 340, 353, 361, 363, 366, 370, 376, 378, 385, 393, 401, 404, 415, 422, 435, 436, 438, 455, 457, 473, 482-484, 490, 495, 497, 500, 513, 533, 537, 539, 547, 548, 554, 565, 569, 575
Kuddûs: 469, 470
kudret helvası: 81, 117, 401
kul (kulluk): 31, 35, 38, 40, 52, 53, 57, 60, 62-64, 67, 71-73, 85, 86, 88, 90, 93, 95, 96, 99, 103-106, 108, 109, 112, 117, 129, 130, 138, 141, 142, 144, 151, 153-157, 159, 160, 163, 165, 167, 168, 176, 179, 182, 183, 185, 188, 189, 194, 204, 209, 213, 216, 218, 226, 229-234, 240, 243, 245-249, 251, 254, 256, 257, 259, 261, 262, 264, 265, 269, 270, 272-274, 276-278, 280,

288, 292, 294, 301, 304, 305, 308, 312, 319, 321, 323, 324, 327, 329, 330, 332, 333, 335-337, 341, 364, 367, 371, 372, 379, 382, 388, 397, 411, 413, 417, 440, 441, 445, 449, 450, 452, 464, 479, 502, 517, 528, 548, 553-555, 557
kulak: 84, 85, 157, 158, 209, 236, 261, 263, 265, 284, 295, 300, 315, 318, 386, 395, 396, 506, 544, 568
kulak hırsızı: 203
kulp: 429, 430
kumar: 422, 550
Kur'an: 21, 22, 39, 45, 49, 51, 54, 57-60, 84, 86-89, 93, 97, 99, 113, 119, 120, 125, 137, 143, 144, 153, 155, 157-159, 161, 162, 164, 166, 169, 171, 190, 201, 202, 206, 209, 214, 242, 248, 261, 263, 265-267, 272, 274, 275, 281, 283, 287, 289, 300, 304, 314, 315, 328, 359, 365, 370, 379, 386, 389, 393, 406, 417, 469, 491, 506, 520, 551, 575
Kur'an ehli: 309
kurbağa: 78
kurban (kurbanlık): 232, 384, 419, 464, 535, 537, 541, 550, 551
Kureyş: 46
kurt: 191
kurtuluş: 28, 65, 81, 151, 172, 173, 209, 235, 254, 257, 355, 395, 418, 455, 458, 466, 468, 469, 471, 514, 517, 530, 533, 542, 550, 551, 554, 563, 570, 573
kuruntu: 37, 38, 56, 97, 195, 223, 403, 408, 496, 558
kuş: 36, 60, 139, 193, 194, 211, 240, 312, 331, 348, 384, 430, 449, 516, 552
kuş dili: 138
kuş eti: 123
kuşku: 22, 37, 38, 40, 52, 75, 108, 126, 143, 145, 163, 169, 175, 184, 188, 191, 205, 220, 241, 244, 256, 258, 265, 268, 279, 283, 284, 291, 321, 334, 341, 343, 365, 367, 370, 371, 381, 382, 386, 395-397, 413, 421, 434, 495, 512, 517, 526, 574
kuşluk vakti (kuşluk): 31, 43, 75, 116, 357
kutsal (kutsallık): 108, 217, 225, 384, 470
kutsal sayfalar: 464
kutsal toprak: 541
kutsal vadi: 113
kuyu: 191, 385
küfür: 22-24, 42, 51, 56, 57, 59, 61, 70, 74, 75, 95, 101, 104, 140, 155, 165, 174, 178, 180, 199, 202, 208, 210, 221, 222, 237, 239, 242, 246, 253, 254, 264, 286, 300, 308, 313, 315, 320-323, 327, 328, 341, 344, 352, 355, 359, 374, 376-380, 383, 395-397, 405-407, 410, 414, 415, 418, 428-431, 436-439, 441-443, 445, 447, 450, 453-457, 459, 460, 462, 463, 466, 468, 471, 472, 474, 482, 486, 490-492, 494, 498, 501, 504, 507, 510, 515, 517, 519, 521, 525, 528-532, 535, 538-540, 542, 543, 546-549, 551, 553, 555, 558, 563-565, 568-570, 572, 573, 576
kürsü: 429
kütük: 57, 90, 520

L

lağv: 423
lanet (lanetlemek): 64, 69, 149, 159, 179, 183, 187, 204, 258, 368, 378, 405, 414, 450, 453, 478, 479, 487, 493, 506, 512, 513, 533, 539, 546, 548
Lât: 38
Lâtif: 219, 237, 348, 387, 475
leş: 224, 316, 415
levha: 24, 45, 57, 79, 80
Levhi Mahfûz: 45
Lukman (Hz.): 236
Lût (Hz.): 52, 58, 60, 73, 134, 141, 184-186, 205, 216, 233, 330, 331, 368, 369, 385
Lût'un karısı: 205, 528
lütuf (lütfetmek): 22, 62, 92, 102, 104, 109, 110, 114, 138, 140, 143, 146, 152, 153, 155, 156, 160, 162, 171, 194, 199, 200, 212, 232, 237, 240, 243, 246, 250, 253, 258, 269, 270, 281, 283, 321, 345, 362, 364, 402, 405, 407, 409, 419, 427, 428, 432, 441, 451, 460, 462, 463, 467, 470, 471, 475, 476, 503, 512, 514, 515, 525, 536, 537, 559, 560, 570

M

mabet: 154
maden: 281, 297, 352
mağara: 295, 296, 566, 568
makam: 140, 161, 234, 280, 281, 322
mal: 23, 26, 29, 30, 33, 49, 54, 111, 140, 154, 157, 160, 174, 180, 186, 198, 225, 243, 291, 298, 299, 318, 337, 353, 363, 413, 416, 418, 422, 428, 431, 433, 434, 438, 439, 445, 447, 456, 464, 467, 474, 480, 481, 483-485, 493, 501, 507, 515, 520, 523, 526, 530, 532, 534, 559, 564-567, 569, 571, 573, 575
Mâlik: 25, 277, 446
manastır: 385
Mârût: 406
masal: 95, 143, 210, 288, 307, 339, 439
mâşallah: 298
maymun: 82, 402, 546
mazlum: 490
Mecîd: 45, 185
meclis: 427, 522
mecnun: 57, 279, 292
Me'cûc: 303, 332
Mecusîler: 383
medeniyet: 65, 75, 151, 155, 159, 187, 189, 202, 207, 221, 289, 301, 316, 326, 332, 385, 386
medeniyetlerin anası: 217, 267
Medine: 473, 520, 573, 576
Medyen: 73, 147, 149, 185, 187, 369, 385, 569
mehir: 426, 476, 480, 483, 538, 556
Mekke: 454, 535
mektup: 139
melek: 24, 31, 39, 43, 49, 64, 66, 95, 97, 101, 120, 157, 159, 162, 163, 178, 180, 185, 193, 202, 203, 208, 212, 217, 219, 226, 233, 243, 252, 262, 264, 267, 273, 276, 299, 305, 307-309, 333, 335, 352, 355, 376, 378, 388, 398, 406, 414, 416, 421, 428, 435, 437, 441, 446, 449, 452, 453, 457, 476, 478, 493, 498, 502, 506, 527, 528
melekût: 84, 215, 339
Melîk: 59
Melik: 120, 469, 470

melike: 139, 140
Menât: 38
meni: 40, 48, 124, 298
mercan: 390, 391
mercimek: 401
merdiven: 211, 275, 346
merhamet (merhametli): 55, 80, 82, 92, 141, 156, 160, 181, 197, 199, 200, 213, 224, 227, 267, 286, 302, 315, 316, 331, 333, 341, 412, 415, 417, 419, 420, 422, 443, 447, 461, 468, 482-484, 493, 495, 497, 525, 536, 543, 558, 560, 577
Merve: 414
Meryem (Hz.): 107, 108, 276, 337, 405, 429, 448, 449, 472, 501, 502, 528, 531, 532, 540, 544, 548, 552, 553, 560, 564
mesaj: 71, 73, 74, 88, 103, 234, 255-257, 260, 274, 284, 400, 414, 429, 476
Mescid-i Aksa: 154
Mescid-i Haram: 154, 383, 412, 413, 418, 422, 439, 535, 537, 562-564
mescit: 67, 88, 296, 385, 408, 418, 563, 574
mesh etmek: 486, 538
Mesih: 449, 501, 502, 540, 548, 564
Meş'ar-i Haram: 420
Metîn: 293
Mevlâ: 169, 214, 389, 435, 440, 460, 505, 527, 567
meyve: 42, 51, 63, 71, 93, 103, 123, 195, 218, 223, 229, 265, 277, 281, 306, 311, 323, 324, 335, 345, 375, 389, 391-393, 397, 413
mezar: 92, 571
Mısır (Mısırlı): 174, 192, 200, 276
mızrak: 550
mihrap: 61, 240, 448
Mikail: 406
millet: 60, 74, 194, 226, 296, 317, 389, 409, 454, 526
miras (mirasçı): 30, 69, 75, 77, 78, 104, 106, 108, 110, 130, 138, 145, 203, 252, 258, 268, 277, 280, 334, 425, 464, 474, 481, 483, 485, 503, 558
misafir: 58, 185, 204
mîsak: 452, 464, 472, 539, 540
misk: 374
mizan: 389
Mucîb: 183
mucize: 72, 75, 77, 79, 91, 107, 114, 115, 122, 126, 133, 138, 159, 163, 167, 184, 201, 210, 211, 219, 226, 260, 296, 306, 311, 326, 332, 337, 357, 362, 365, 370, 371, 376, 378, 409, 412, 449, 553
muhacir: 472, 573, 575
muhafız: 196
Muhammed (Hz.): 459, 476, 504, 536
Muhît: 266, 396, 457, 497
muhkem: 177, 444
Muhyî: 264, 364
Mukît: 491
Muktedir: 299
murdar: 224, 513
Mûsa (Hz.): 75-81, 98, 109, 113-119, 126-129, 137, 138, 145-150, 152, 154, 163, 173, 174, 187, 188, 216, 217, 225, 265, 268, 275, 301, 302, 320, 321, 329, 337, 343, 356, 369, 385, 400-402, 404, 405, 407, 411, 427, 428, 453, 472, 479, 500, 502, 541
Mûsa'nın kitabı: 179
Musavvir: 469
musibet: 36, 149, 186, 270, 308, 462,

488, 489, 530, 552, 559, 567
mutluluk: 34, 74, 123, 378, 402, 533, 536
muz ağacı: 123
mübâhele: 450
Müheymin: 469
mühür: 75, 212, 269, 284, 315, 395, 501, 505, 519, 571, 572
müjde (muştu-müjdelemek): 42, 97, 98, 106, 112, 155, 164, 165, 172, 174, 184, 185, 191, 205, 231, 232, 247, 249, 273, 287, 291, 310, 313, 315, 369, 378, 385, 397, 406, 423, 437, 457, 531, 532, 563, 575
müjdeci (müjdeleyici): 70, 85, 103, 142, 177, 200, 212, 242, 300, 364, 409, 421, 476, 502, 533, 540, 541
mülk: 44, 60, 62, 64, 81, 95, 97, 120, 200,215, 245, 249, 254, 255, 271, 276, 278, 284, 347, 387, 393, 406, 407, 428, 430, 447, 487, 516, 529, 534, 540, 543, 554, 557, 575
Mümîn: 469
mümin: 44, 117, 120, 126, 131, 132, 136-138, 149, 155, 175, 176, 206, 210, 257, 279, 291, 292, 294, 334, 343, 360, 435, 436, 442, 443, 447, 451, 455, 457, 462, 463, 472, 473, 475-479, 484, 492, 493, 496, 499, 501, 506, 511-514, 517, 518, 522, 525, 526, 533-535, 538, 545, 553, 558, 562-564, 568, 569, 571, 574, 577
münafık: 367, 462, 471, 472, 491, 499, 519, 520, 528, 533, 569, 573
mürekkep: 304
Müslüman: 77, 140, 144, 150, 173, 174, 178, 200, 202, 226, 246, 264, 291, 313, 315, 333, 365, 389, 449-452, 475, 526, 534, 553
Müsteân: 191, 333
müşrik: 176, 201, 215, 219, 221, 222, 226, 317, 407, 423, 451, 454, 510, 561-565, 575
Müteâl: 376
Mütekebbir: 469
müteşabih: 444

N

nafaka: 509
namaz: 17, 22, 24, 28, 34, 35, 48, 83, 103, 108-110, 113, 122, 137, 161, 164, 174, 186, 188, 215, 217, 226, 235, 237, 270, 323, 324, 330, 334, 353, 363, 370, 384, 385, 395, 399, 404, 407, 409, 413, 416, 426, 433, 436, 439, 448, 471, 475, 486, 490, 494, 499, 501, 510, 515, 517, 523, 539, 545, 546, 550, 552, 561, 562, 567, 569, 574
nankörlük: 22, 57, 92, 99, 140, 156, 162, 165, 184, 214, 236, 241, 242, 246, 253, 257, 262, 266, 273, 274, 285, 294, 298, 304, 310, 312, 321, 322, 332, 347, 361, 363, 364, 372, 398, 399, 413, 422, 433, 446, 451, 454, 456, 502, 507, 567, 574
nar: 218, 223, 392
Nasîr: 440
nebi: 202, 386, 411, 428, 453, 476
nefret: 99, 348, 456, 547, 550, 555
nefs: 39, 43, 52, 58, 104, 119, 144, 191-193, 195, 199, 264, 277, 316, 357, 405, 467, 490, 495, 497, 525, 530, 541, 542, 547
nesep: 99, 234

Nesr: 319
nikâh (nikâhlanmak): 147, 423-426, 475-477, 480, 483, 484, 497, 511, 514, 518, 528, 556
nimet (nimetlendirmek): 18, 21, 25, 29, 30, 34, 40, 58, 66, 67, 72, 92, 96, 101, 109, 110, 121, 127, 130, 132, 135, 138, 146, 147, 151, 155, 156, 162, 177, 178, 186, 190, 206, 227, 229, 230, 233, 236, 237, 246, 250, 256, 259, 266, 273-276, 280, 287, 288, 293, 306, 310, 312, 313, 316, 320, 323, 329, 333, 345, 353, 358, 372, 374, 387, 389-393, 399-401, 409, 410, 413, 415, 419, 422, 425, 426, 433, 438, 441, 442, 445, 447, 455, 462, 463, 467, 472, 473, 475, 476, 483, 487, 489, 490, 498, 505, 525, 533, 538, 539, 541, 547, 552, 563, 566
Nûh (Hz.): 40, 52, 57, 60, 71, 72, 98, 110, 131, 154, 155, 172, 173, 179-182, 186, 216, 230, 253, 256, 268, 292, 318, 319, 321, 331, 335, 367, 385, 447, 472, 501, 560, 569
Nûh'un karısı: 528
Nûr: 515
nur: 165, 207, 320, 430, 515, 565

O

odun: 26, 88
oğlan: 78, 107, 191, 205, 231, 234, 291, 302
oğul: 23, 42, 77, 106, 108, 119, 130, 132, 154, 157, 181, 182, 197-200, 209, 218, 236, 273, 299, 312, 318, 324, 332, 337, 346, 352, 410, 412, 427, 445, 450, 471, 477, 481, 483, 514, 540, 541, 563, 564
"oku": 17, 155
"ol": 94, 108, 215, 259, 309, 408, 449, 450
oluş: 56, 95, 101, 108, 123, 165, 169, 171, 237, 259, 262, 272, 278, 279, 290, 294, 342, 356, 360, 379, 385, 388, 390, 421, 508, 509, 557
on: 30, 79, 119, 147, 178, 226, 419, 426, 550
onbir: 190
ondokuz: 24
oniki: 81, 401, 539, 565
ordu (ordugâh): 24, 45, 60, 91, 94, 117, 131, 138, 140, 145, 149, 174, 280, 292, 348, 428, 442, 472, 533, 564, 566
orta namaz: 426
ortaklık (ortak): 61, 95, 105, 114, 152, 160, 164, 209, 217, 222, 226, 228, 241, 242, 248, 265, 269, 275, 286, 297, 300, 307, 362, 377
oruç: 107, 417-419, 475, 493, 521, 550, 551, 575
ot: 58, 354, 389, 559
otlak: 28, 42, 357
otuz: 79, 287
oyun: 70, 190, 193, 210, 214, 221, 329, 372, 442, 471, 507, 546, 559

Ö

öc (öc almak): 44, 78, 160, 274, 275, 504, 551
ödül (ödüllendirmek): 18, 22, 39, 45, 58,76, 83, 90, 96, 101, 117, 128, 132, 134, 150, 155, 177, 178, 192, 196, 197, 199, 216, 230,

232, 233, 239, 243, 244, 248, 252, 262, 294, 297, 303, 309, 314, 348, 355, 360, 366, 368, 371, 393, 402, 408, 431, 433, 438, 450, 458, 463, 466, 474, 475, 476, 486, 489, 490, 493, 494, 496, 500, 501, 503, 507, 509, 530, 534-536, 539, 549, 557, 559, 560, 563
öfke (öfkelendirmek): 80, 118, 129, 254, 256, 268, 270, 273, 276, 347, 456-458, 474, 576
öğle uykusu: 65
öğle vakti: 361, 518
öğüt (öğütçü): 22, 24, 25, 27, 28, 41, 49, 52, 53, 57-60, 62, 65, 66, 71-74, 77, 79, 82, 99, 104, 115, 132, 147, 149, 150, 171, 180, 181, 189, 191, 216, 217, 225, 236, 244, 248, 254, 275, 279, 281, 292, 313, 317, 325, 326, 329, 343, 345, 371, 402, 423, 425, 433, 458, 488, 508, 515, 521, 528, 540, 544, 572, 577
öksüz: 485
ölçü (ölçme): 23, 50, 56, 59, 65, 73, 134, 153, 157, 158, 165, 186, 196, 203, 225, 243, 273, 304, 335, 372, 373, 376, 389, 508, 509, 560
öldürmek (ölmek): 28, 40, 41, 51, 54, 67, 81, 99, 104, 107, 108, 110, 115, 117, 124, 127, 130, 141, 146-148, 157, 171, 190, 191, 200, 203, 213, 225, 230, 238, 248, 254-256, 259, 279, 284, 296, 302, 308, 334, 336, 339, 349, 363, 368, 381, 387, 404, 405, 416, 418, 425, 427, 429, 437, 438, 440, 446, 474, 478, 492, 500, 525, 541, 542, 547, 556, 557, 561, 562, 571, 575
öldürülmek: 26, 462, 473, 504, 575
ölü: 48, 50, 71, 90, 91, 99, 102, 103, 143, 169, 211, 218, 219, 221, 265, 267, 289, 307, 316, 361, 364, 379, 382, 398, 403, 413, 430, 447, 449, 462, 553
ölüm: 52, 95, 96, 102, 161, 177, 213, 217, 226, 230, 239, 240, 249, 261, 280-282, 295, 311, 322, 328, 340, 345, 347, 354, 359, 361, 362, 364, 371, 372, 381, 396, 401, 406, 411, 414, 417, 427, 436, 459, 460, 462, 464, 470, 473, 482, 490, 494, 520, 552
ölüm baygınlığı: 506
ölüm meleği: 342
ölümsüz: 66, 563
ömür: 93, 102, 149, 167, 183, 205, 311, 329, 381, 406
önder: 100, 161, 330, 376
örf: 416, 417, 424-426, 472, 474, 480, 484, 508, 509, 517, 526
örnek (örneklendirmek): 24, 90, 96, 98, 116, 158, 248, 273, 276, 298-300, 323, 324, 362, 365, 370, 377, 388, 397, 470, 473, 504, 515, 528, 555
örtü: 514
örümcek: 370
özgürlük: 55, 416, 492, 521, 550, 568
özür: 50, 51, 258, 263, 285, 365, 528, 572

P

para: 192
parmak: 318, 396, 437
parmak ucu: 47
parşömen: 208, 217
perçem: 183, 391
perde: 53, 62, 99, 107, 158, 261, 272, 284, 304, 395, 477

pervane: 46
peygamber (peygamberlik): 74, 81, 87, 92, 93, 97, 108-110, 127, 132, 133, 149, 159, 208, 216, 219, 229, 232, 251, 272, 283, 321, 336, 368, 401, 405, 416, 421, 427, 428, 442, 446, 448, 451, 452, 456, 459, 461, 464, 471, 472, 474, 475, 477, 478, 500, 501, 508, 522, 527, 528, 541, 544, 547, 549-551, 556, 560, 568, 575
pınar: 57, 91, 129, 132, 133, 162, 204, 280, 281, 291, 293, 393
pislik (pis): 23, 71, 78, 81, 175, 221, 224, 239, 283, 313, 323, 331, 384, 401, 406, 415, 437, 439, 463, 564, 572, 577
pislik azabı: 82
pişmanlık: 171, 242, 525, 542
put: 78, 130, 215, 324, 329, 354, 367, 368, 384, 487
putperest: 511, 533

R

Rab: 17, 18, 22-25, 28-34, 36, 38-40, 43-45, 47, 53, 54, 57, 60-64, 66-80, 82, 83, 85-90, 92, 96-98, 100, 102-104, 106-111, 113-115, 117, 118, 121, 122, 125-135, 137-141, 143, 144, 146-151, 153, 155-167, 169, 172, 174-177, 179-190, 192-196, 200, 203, 208-213, 215, 216, 218-222, 224-228, 230, 231, 233, 235, 238-247, 250-255, 258, 259, 262-271, 273-281, 283-285, 287, 288, 290-292, 295-300, 302-305, 307, 309-311, 313-329, 331-333, 335-348, 353, 355-360, 363, 366-369, 371, 373-378, 381, 383, 385, 386, 388-395, 397-403, 409-413, 416, 419, 420, 428, 430, 431, 433-437, 441, 444, 445, 447-453, 457-459, 465, 466, 468, 479, 480, 489, 490, 502, 503, 505, 508-510, 520, 527-529, 541, 544, 547-549, 553-555, 557, 559, 563, 564, 577
Rab'bin (huzuru): 47, 100, 117, 242, 248, 342
Rab'bin (katı): 86, 104, 109, 111, 115, 185, 248, 264, 268, 269, 275, 291, 299, 384, 386, 402, 403, 408, 444, 445, 462, 466, 510, 559
Rab'bin (yüzü): 29, 378, 390
Rahîm: 25, 89, 93, 95, 100, 126, 129, 131-136, 138, 139, 146, 176, 181, 186, 204, 250, 261, 264, 281, 305, 306, 309, 316, 324, 342, 360, 387, 399, 410, 414, 469, 472, 474, 477-479, 482, 484, 494, 500, 511, 513, 519, 523, 524, 526, 527, 534, 538, 542, 548, 551, 556, 560, 561, 564, 572, 573, 575
rahimler: 145, 223, 255, 320, 376, 381, 400, 424, 444, 480, 506
rahip: 549, 565
Rahman: 25, 53, 90, 92, 97, 99, 107, 109-113, 118, 120, 139, 164, 261, 273-275, 278, 328, 333, 347-349, 355, 378, 389, 414, 469
Rahman (çocuk edinmez): 112, 327
Rahman'ın (katı): 111, 112
Rahman'ın (zikri): 275
rahmet: 60, 62, 69-72, 80, 81, 86, 92, 98, 101, 106, 107, 109, 138, 142, 143, 149, 152, 153, 155, 156, 159, 162, 163, 171, 174, 178-180, 183-187, 189, 196, 199, 201, 208, 209, 213, 222-225,

235, 246, 249, 250, 254, 266, 267, 270, 271, 274, 279, 281, 283, 287, 295, 300, 301, 303, 304, 311, 313, 331, 345, 361, 363, 364, 368, 371, 394, 400, 402, 407, 410, 413, 414, 416, 422, 444, 451, 455, 473, 491, 493, 495, 512, 513, 517, 525, 536, 558, 560, 563, 568, 570, 573, 576
Râina: 407
Rakîb: 477, 480
Ramazan: 417
Raûf: 305, 309, 387, 447, 513, 575
razı: 31, 246, 510, 554, 572
refah: 124, 336, 338
Refî: 254
rehin: 345, 435
renk: 103, 247, 362
resul: 21, 50, 52, 60, 68-71, 75, 81, 88, 89, 91, 95, 97, 101, 103, 109, 115, 119, 122, 127, 131-134, 141, 145, 149, 151, 155, 161-163, 166, 167, 170, 173, 175, 179, 184, 189, 201, 208, 210, 221, 222, 244, 252, 255-260, 262, 265, 274, 279, 280, 286, 290, 292, 304, 308, 316, 320, 321, 324, 325, 327, 328, 333, 335-338, 361, 364, 367, 378-380, 386, 388, 389, 405-407, 410, 412, 413, 421, 429, 434-438, 440, 447, 449, 452-454, 458-460, 462-465, 467, 470, 472-477, 479, 482, 486, 488, 490, 491, 494, 496, 498, 500-502, 507, 509, 510, 516-521, 523-526, 529, 530, 532, 533, 535, 536, 539, 540, 542, 543, 545-553, 557, 559-564, 568-574, 576, 577
Ress halkı: 52, 98
rezillik: 47, 175, 184, 248, 307, 373, 404, 408, 542, 543, 568
Rezzâk: 293
rıza: 246, 393, 463, 537, 540, 560
rızık (rızıklandırmak): 30, 52, 63, 67, 70, 92, 101, 103, 118, 121, 122, 125, 142, 150, 153, 157, 160, 169, 171, 175, 177, 186, 194, 203, 223, 225, 229, 239-241, 243, 250, 254, 257, 259, 270, 282, 283, 291, 293, 296, 310-312, 316, 323, 324, 338, 343, 348, 362, 363, 367, 371, 372, 378, 384, 386, 387, 397, 410, 415, 421, 429, 436, 438, 443, 448, 471, 480, 486, 508, 509, 513, 515, 520, 547, 553
riba: 363, 433, 434, 458, 501
riya: 35, 204, 431
Rûh: 43, 135, 254, 352, 355
ruh: 64, 107, 162, 203, 272, 305, 332, 342, 502, 524, 528
ruhban (ruhbaniyet): 546, 560, 564
Ruhül Kudüs: 429, 552
Rûm: 360
rükû: 51, 61, 383, 388, 410, 448, 536, 545, 575
rüşt: 157, 225, 525
rüya: 159, 190, 193-195, 200, 232, 326
rüzgâr: 49, 58, 62, 70, 98, 102, 142, 167, 203, 240, 262, 270, 282, 288, 292, 299, 322, 348, 364, 384, 414, 440, 456, 472

S

saat: 56, 59, 68, 113, 121, 170, 206, 210, 211, 242, 276, 277, 290, 310, 312, 357, 361, 365, 440, 575
Sabâ: 139
sabah: 24, 27, 33, 36, 58, 60, 86, 95,

106, 110, 153, 161, 185, 206, 212, 218, 233, 235, 240, 257, 258, 297, 301, 305, 349, 361, 377, 394, 476, 491, 515, 534
Sabah Kur'an'ı: 161
sabah namazı: 32, 518
sabır (sabretmek): 21, 32, 54, 55, 58, 62, 77, 98, 100, 121, 150, 153, 178, 182, 188, 191, 199, 210, 231, 237, 238, 241, 246, 258, 260, 264, 270, 271, 301, 303, 309, 314, 315, 317, 320, 322, 331, 341, 343, 345, 346, 352, 365, 371, 384, 393, 399, 413, 428, 440, 442, 466, 475, 484, 507, 524
sabi: 107, 108
Sabiîler: 383, 402, 547
saç: 536
sadaka: 48, 199, 419, 431-434, 475, 495, 523, 559, 568, 570, 574
saf (sıra): 31, 116, 227, 234, 299, 355, 531
Safa: 414
sağ (yön): 25, 34, 52, 66, 109, 116, 117, 148, 161, 228, 231, 240, 251, 295, 309, 353, 359, 370, 460, 480, 528, 558
sağır: 100, 163, 170, 179, 211, 275, 364, 396, 415, 438, 506, 547
sâibe: 551
sakal: 119
Salih (Hz.): 72, 133, 141, 183, 184, 186
saltanat: 60, 62, 95, 120, 200, 245, 254, 284, 303, 398, 406, 407, 428, 430, 446, 447, 543
Samed: 37
Samirî: 118, 119
sanat: 334
sanayi: 78, 116, 132, 179, 316, 379
sapıklık (sapık): 53, 57, 61, 67, 71, 79, 91, 92, 98, 108, 111, 126, 131, 143, 150, 153, 161, 169, 200, 215, 236, 240, 241, 247, 266, 269, 275, 286, 289, 308, 320, 322, 329, 343, 347, 349, 365, 382, 396, 406, 420, 453, 455, 462, 470, 475, 486, 488, 496, 498, 525, 531, 541, 544, 552, 562, 575
saray: 72, 78, 153
sarhoş: 229, 381, 486
sarı: 402
sarmısak: 401
sarsıntı: 73, 80, 369, 472
savaş (savaşmak-harp): 139, 273, 313, 385, 422, 427, 434, 436, 437, 441, 457, 462, 473, 483, 489-492, 504, 506, 517, 525, 534, 541, 542, 545, 547, 555, 562, 564, 565, 571, 574, 576
savurganlık: 90, 100, 133
sayfa: 25, 26, 28, 40, 41, 103, 122, 510
Sebe': 240
sebt: 82
sebze: 42, 223
secde: 17, 40, 54, 64, 66, 76, 82, 86, 88, 99, 110, 117, 120, 128, 136, 139, 159, 160, 164, 190, 200, 203, 207, 246, 264, 299, 309, 343, 359, 377, 383, 388, 389, 394, 398, 401, 410, 448, 456, 494, 500, 536, 575
sedef: 345
sedir ağacı: 241
sefer: 241, 566, 576
seher: 58, 291, 446
sekar: 24
sekiz: 147, 223, 245
sekizde bir: 482

sekizinci: 296
seksen: 511
sel: 28, 240, 336, 377, 574
selam: 69, 93, 100, 107-110, 115, 123, 126, 142, 150, 166, 184, 204, 230, 232, 233, 235, 252, 278, 291, 308, 323, 330, 378, 413, 476, 478, 493, 513, 518, 522
Selâm: 469
Semî: 154, 238, 244, 254, 258, 366, 371, 387, 388, 410, 488, 500, 574
Semûd: 30, 40, 44, 45, 52, 57, 60, 72, 98, 133, 141, 159, 183, 184, 187, 256, 262, 292, 321, 369, 385, 569
serap: 515
servet: 33, 62, 124, 152, 155, 189, 242, 274, 326, 338, 571
ses: 33, 42, 46, 54, 58, 60, 91, 92, 106, 184, 205, 237, 336, 347, 356, 370, 524
sevap: 111, 299, 407, 409, 459
sevgi: 17, 112, 114, 333, 361, 368, 461, 489, 523, 549, 554, 555
sevicilik: 482
sevinç: 74, 167, 178, 212, 393
sıcak (sıcaklık): 103, 313, 571
sığınak: 88, 297, 409, 568
sığır: 223, 550
sıhriyet: 99
sıkıntı: 74, 142, 159, 166, 178, 214, 338
sınaat: 540, 546
sınır (had): 157, 250, 316, 334, 353, 390, 401, 418, 525
sır: 56, 94, 95, 139, 278, 570
sıratı müstakîm (dosdoğru yol): 25, 66, 89, 93, 108, 122, 150, 168, 170, 183, 204, 211, 216, 224, 226, 232, 238, 249, 256, 272, 275, 287, 289, 312, 317, 338, 343, 348, 386, 421, 449, 454, 489, 503, 516, 533, 535, 540, 545, 551
sırça: 140, 515
sırt: 223, 224, 273, 328, 506, 565
Siccîn: 373
Sidretül Münteha: 38
sihirbaz (sihirbazlık): 129, 255
silah: 436, 494
sinek: 388
sivrisinek: 397
siyah iplik: 418
sofra: 193, 553
soğan: 401
soğuk: 393, 456
sokak: 95, 97
sol: 25, 34, 52, 66, 240, 295, 309, 353
sorumluluk (sorumlu): 157, 275
soy: 34, 83, 110, 160, 299, 324, 340, 345, 368, 447, 448, 560
sperm: 40, 41, 94, 102, 259, 305, 381, 392
su (susuzluk): 17, 42, 44, 50, 52, 55, 57, 60, 62, 63, 71, 78, 81, 88, 99, 103, 107, 112, 115, 123-126, 133, 140, 142, 147, 149, 165, 168, 177, 181, 182, 187, 197, 198, 203, 214, 218, 230, 236, 247, 259, 264, 273, 276, 281, 292, 297, 298, 306, 311, 322, 323, 327, 335, 342, 344, 349, 354-357, 362, 372, 375, 377, 381, 383, 387, 397, 401, 403, 414, 437, 486, 505, 515, 516, 538, 576
sucu: 191
suç (suçlu-suçsuz): 24, 50, 73, 97, 117, 127, 131, 146, 171, 181, 199, 221, 229, 300, 325, 352, 404, 495
sulta: 228, 241, 314, 322
sûr: 53, 92, 119, 144, 215, 251, 304,

340, 355
sure: 169, 178, 397, 506, 511, 568, 571, 576
sükûnet (sükûn): 31, 152, 535, 564, 566, 574
Süleyman (Hz.): 62, 138-140, 216, 240, 331, 406, 501
süre: 21, 64, 89, 92, 102, 105, 109, 111, 118, 121, 135, 148, 159, 163, 168, 178, 202, 204, 231, 238, 245, 249, 259, 268, 286, 295, 301, 310, 318, 324, 333, 335, 336, 342, 360, 371, 380, 381, 384-386, 392, 473, 508, 520
süs (süslemek): 52, 67, 79, 102, 116, 118, 121, 153, 168, 178, 227, 263, 273, 275, 295, 297, 299, 306, 311, 347, 369, 377, 474, 514, 518, 525, 559
süsülmek: 537
süt: 146, 195, 311, 505
sütanne: 425, 483
süt kızkardeş: 483
sütten kesmek: 236, 287, 425
sütun: 30, 49
Süva: 319

Ş

şair: 136, 229, 326, 345
şakak: 232
şarap: 193, 194, 422, 505, 550
şah damarı: 52
Şakir: 414
şefaat (şefaatçı): 25, 39, 70, 90, 112, 120, 131, 165, 167, 212, 214, 217, 241, 249, 254, 278, 327, 342, 361, 400, 409, 429
Şehîd: 244, 383, 554
şehit (şehitlik): 459, 489, 559
şehvet: 36, 73, 110, 141, 484
Şekûr: 104, 269, 530
şer: 36, 63, 87, 97, 155, 162, 166, 266, 328, 393, 394, 422, 464, 512
şerîat: 283, 544
şeytan: 27, 62, 66, 67, 83, 86, 93, 97, 101, 109-111, 120, 136, 139, 146, 156, 159, 160, 190, 194, 200, 203, 211, 214, 215, 219, 220, 223, 227, 230, 237, 264, 275, 277, 301, 311, 314, 322, 331, 340, 347, 369, 381, 386, 396, 399, 406, 415, 421, 432, 433, 437, 441, 448, 461, 463, 468, 485, 488, 490, 491, 496, 506, 513, 522, 523, 550
şımarıklık: 87, 150, 178, 189, 212, 326
şifa: 130, 161, 171, 265, 311, 563
şiir: 93
şimşek: 362, 396, 516
Şi'ra Yıldızı: 40
şirk (eş-ortak koşmak): 68, 83, 85, 87, 88, 102, 142, 151, 153, 167-169, 172, 183, 194, 201, 207, 208, 211, 214-216, 218, 219, 222, 224, 225, 236, 246, 251, 254, 257, 259, 261, 262, 268, 298, 305, 308, 310, 313, 315, 322, 337, 340, 346, 361, 363, 366, 372, 379, 383, 384, 397, 406, 411, 414, 450, 460, 464, 469, 479, 485, 487, 496, 517, 532, 548, 549, 556, 565
şomluk: 124
Şuayb (Hz.): 73, 74, 134, 135, 185-187, 369
şûra: 270, 461
şuurlular: 87, 253, 382, 453, 516
şükür (şükretmek): 58, 66, 71, 79, 85, 91, 94, 99, 102, 104, 138, 140, 143, 152, 168, 171, 194,

213, 214, 236, 238, 240, 241, 246, 251, 258, 270, 283, 287, 306, 312, 316, 320, 321, 324, 331, 339, 342, 348, 364, 367, 385, 393, 400, 401, 413, 417, 500, 530, 539

T

taassup: 536
tabut: 114, 428
tağut: 247, 308, 429, 430, 487, 488, 490, 546
taht: 62, 123, 139, 140, 200
takva: 17, 51, 53, 61, 67, 77, 83, 100, 107, 110, 122, 130, 153, 172, 182, 196, 275, 277, 283, 355, 384, 385, 402, 416-419, 421, 423, 426, 439, 452, 456, 458, 463, 464, 474, 522, 524, 536, 537, 539, 541, 544, 550, 565, 566, 574
Talût: 427, 428
tandır: 181, 335
tanık (tanıklık): 21, 33, 44, 53, 68, 83, 100, 141, 152, 161, 163, 168, 170, 171, 179, 183, 192, 198, 209, 222, 224, 225, 233, 244, 251, 258, 263, 265, 266, 273, 278, 286, 287, 300, 313, 329, 331, 371, 380, 383, 384, 389, 397, 404, 411, 412, 420, 434, 446, 450, 459, 468, 476, 478, 482, 485, 486, 490, 498, 502, 508, 511-513, 519, 522, 533, 536, 544, 549, 552-554, 559, 563
tanrı: 21, 71, 60, 90, 93, 118, 119, 139, 149, 152, 153, 157, 183, 185, 202, 207, 209, 215, 256, 259, 275, 276, 279, 288, 305, 307, 327, 330, 333, 335, 336, 370, 384, 400, 446, 469, 506, 548, 553
tan yeri: 30, 43, 418
Târık: 55
tarla: 423
tartı (tartmak): 46, 73, 186, 225, 340, 373, 389
taş (taşlamak): 36, 58, 81, 90, 109, 158, 185, 186, 206, 291, 296, 348, 370, 397, 401, 403, 439, 527, 550
tavaf: 383, 384, 410, 414
tavan: 275, 307, 328, 344, 385
tebliğ: 64, 71-73, 88, 90, 141, 182, 183, 201, 206, 271, 288, 308, 313, 325, 333, 367, 380, 476, 517, 530, 547, 550, 551
tecelli: 79
tekbir: 164
teklif: 435
teknoloji: 540, 546
temiz (temizlik-temizlenmek): 62, 67, 71, 73, 102, 107, 118, 130, 141, 160, 175, 229, 230, 252, 259, 296, 302, 308, 316, 337, 393, 415, 423, 425, 432, 439, 443, 463, 477, 485, 486, 488, 510, 513, 514, 518, 523, 532, 538, 549, 551
terazi: 134, 157, 329
tereke: 503
teslimiyet: 19, 144, 173, 178, 264, 333, 389, 410, 473, 489
Tesnîm: 374
tespih: 28, 54, 60,79, 86, 96, 99, 106, 114, 121, 125, 126, 154, 158, 166, 207, 234, 240, 243, 252, 253, 258, 264, 267, 305, 331, 343, 346, 361, 376, 394, 398, 448, 466, 469, 470, 476, 515, 516, 529, 531, 534, 553, 577
tevekkül: 197, 249, 270, 321, 442,

461, 476, 539
tevil: 70, 190, 444
Tevrat: 81, 444, 449, 451, 454, 470, 531, 536, 543, 544, 547, 552, 575
Tevvâb: 399, 410, 482, 512, 574, 577
teyemmüm: 486, 538
teyze: 476, 483, 518
tıraş: 419, 536
ticaret: 104, 191, 434, 471, 484, 515, 532, 564
topal: 518, 535
topluluk (toplum): 33, 59, 67-69, 71-74, 76-81, 84-87, 89, 90, 95-97, 108, 117, 118, 126, 129, 130, 132, 138-142, 144, 145, 147, 149, 150, 153, 154, 165, 166, 168, 172-175, 179-187, 191, 194, 199, 201, 203, 205, 215, 217, 218, 221, 224, 225, 228, 231, 232, 249, 250, 255-257, 261, 262, 272, 274-276, 278, 280, 282, 283, 285, 287-292, 299, 303, 306, 310-312, 314, 315, 318, 320, 323, 326, 329, 331, 333, 335-337, 341, 345, 361-364, 367-369, 371, 375, 376, 390, 400, 401, 425, 428, 440-442, 455, 461, 462, 468, 470, 490, 492-494, 507, 520, 523, 524, 528, 531, 534, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 551, 552, 555, 556, 562, 565, 568, 571, 574, 576
toprak: 33, 39, 42, 51, 76, 78, 91, 102, 105, 113, 116, 124, 128, 134, 143, 148, 161, 164, 168, 173, 174, 183, 184, 192, 198, 213, 228, 229, 246, 247, 255, 259, 264, 295, 298, 310, 321, 323, 327, 330, 331, 334, 336, 339, 342, 344, 355, 360-362, 372, 375, 377, 381, 389, 394, 402, 414, 431, 450, 468, 474, 486, 538
torun: 81, 311, 411
tövbe: 22, 44, 62, 79, 80, 100, 110, 118, 121, 151, 156, 177, 188, 213, 253, 316, 378, 399, 400, 410, 414, 418, 423, 453, 458, 474, 479, 482, 484, 489, 493, 499, 511, 514, 523, 525, 527, 528, 542, 543, 547, 548, 561-564, 570, 573, 575-577
Tûbba: 52, 280
tufan: 77, 367
Tûr-i Sîna: 45, 109, 117, 148, 149, 335, 344, 402, 405, 500
Tuva: 113, 356
tuvalet: 486, 538
tuzak: 36, 51, 56, 75, 76, 84, 86, 102, 141, 143, 167, 183, 192, 193, 195, 198, 201, 231, 255-257, 307, 309, 317, 319, 325, 330, 376, 379, 380, 437, 439, 450, 457, 490

U

uçurum: 118
ufuk: 27, 38
uğur: 24, 122, 123, 126
uğursuzluk (uğursuz): 57, 124, 262
uğursuzluk kuşu: 77, 90, 141, 155
umre: 414, 419
"Unzurna": 407
uşak: 123, 193, 345
uyarı (uyarıcı): 40, 50, 51, 53, 56-58, 60, 63-65, 84, 85, 95, 99, 103, 105, 136, 144, 149, 164, 177-179, 206, 212, 230, 242, 244, 274, 279, 288, 289, 292, 300, 318, 326, 341, 347, 348, 376,

386, 409, 421, 476, 502, 509, 533, 540, 541
uyku: 98, 249, 429, 437, 440
uyuşturucu: 422, 550
Uzeyr: 564
Uzza: 38

Ü

ücret: 64, 90, 99, 104, 132-134, 147, 173, 180, 182, 201, 217, 244, 246, 302, 314, 346, 416, 425, 458, 465, 466, 474, 509, 544, 552, 562
üç: 50, 62, 106, 122, 184, 245, 296, 419, 424, 448, 502, 508, 518, 522, 548, 550, 575
üçbin: 457
üçer: 101, 480
üçte bir: 22, 481, 482
üçte iki: 22, 481, 503
üçüncü: 38, 90
üçyüz: 297
üfürükçü: 36
Ülker Yıldızı: 38
ültimatom: 561
ümit (umut): 68, 82, 84, 94, 103, 105, 129, 132, 144, 151, 152, 156, 162, 167, 170, 182, 189, 199, 202, 205, 211, 212, 219, 253, 262, 263, 266, 267, 274, 284, 288, 308, 311, 313, 314, 317, 332, 336, 343, 367, 376, 378, 379, 384, 387, 410-412, 421, 455, 474, 486, 496, 506, 544, 574
ümmî: 81, 403, 446, 452, 470
ürün: 77, 223, 298, 410, 431
üvey kız: 483
üzüm: 42, 91, 162, 218, 298, 306, 311, 335, 375, 432

V

vaat: 22, 44, 53, 63, 79, 88, 92, 96, 101, 105, 109-111, 117, 118, 143, 146, 153-155, 160, 164, 165, 170, 171, 182, 217, 236, 242, 252, 253, 255,. 264, 278, 287, 288, 290, 293, 304, 308, 322, 328, 332, 333, 336, 349, 354, 360, 365, 379, 380, 386, 388, 460, 465, 472, 473, 505, 517, 535, 536, 539, 558, 575
Vahhâb: 60, 62, 444
Vahîd: 63, 194, 245, 254, 325, 377, 414, 502
vahiy (vahyetmek): 38, 49, 64, 71, 76, 79, 81, 86, 87, 93, 104, 111-115, 117, 120, 129, 145, 149, 157, 161, 162, 165, 167, 176, 178, 181, 182, 190, 191, 200, 201, 209, 212, 219, 224, 244, 251, 261, 262, 267, 268, 272, 275, 287, 288, 297, 305, 309, 311, 317, 321, 326, 327, 329, 330, 333, 335, 370, 378, 394, 395, 405, 471, 501, 553
vakit: 30, 38, 43, 50, 58, 124, 128, 190, 204, 233, 235, 257, 292, 326, 366, 375, 398, 418, 443, 477, 558
Vâris: 151, 203, 332
vâris: 83, 111, 129, 151, 332, 333, 492
Vâsî: 408, 431, 432, 451, 498, 514
vasîle: 551
vasiyet: 410, 417, 427, 472, 481, 482, 552
Ved: 319
Vedûd: 45, 186
vefa: 157, 314, 575
vefat: 170, 213, 259, 260, 307, 311, 380, 553

Vekîl: 148, 178, 197, 218, 251, 463
vekil: 21, 98, 154, 159, 160, 162, 176, 214, 219, 249, 267, 342, 471, 476, 491, 495, 498, 502
Velî: 24, 81, 86, 200, 270, 283, 430, 451, 457
veli: 141, 157, 172, 208, 245, 267, 271, 282, 296, 304, 370, 407, 434

Y

yaban eşeği: 25
yağ: 224, 391, 515
yağmur: 73, 98, 134, 195, 238, 270, 288, 318, 364, 396, 431, 494, 516, 559
Yahudi: 224, 316, 383, 402, 408, 409, 411, 451, 470, 501, 540, 543-546, 549, 564
Yahya (Hz.): 106, 107, 216, 332, 448
Yakûb (Hz.): 63, 106, 184, 190, 194, 197, 199, 200, 216, 330, 368, 410, 411, 453, 501
Yakûb'un milleti: 194
yakut: 391
yalan (yalanlamak, yalancı): 17, 21, 25, 29, 35, 38, 44, 45, 48, 50-52, 56-58, 60, 68, 71, 74, 75, 78, 79, 84, 87, 90, 96, 98, 101, 103, 109, 115, 116, 124-127, 132, 133, 135, 136, 139, 142, 144, 148, 149, 167, 170-173, 175, 179, 180, 187, 192, 198, 201, 209-212, 217, 226, 228, 233, 234, 239, 243, 244, 245, 248, 251, 255, 256, 269, 274, 282, 289, 290, 294, 295, 313, 315, 316, 326, 331, 333, 335, 336, 339, 340, 343, 344, 347, 355, 357, 358, 361, 366, 367, 369, 372, 373, 384, 385, 387, 389-392, 395, 399, 405, 421, 446, 452, 454, 468, 487, 501, 511, 512, 519, 523, 530, 531, 543, 566, 572, 574
yangın: 44, 382, 383, 441
yaprak: 66, 114, 121, 213
yaratılış: 165, 225, 375, 425, 435, 465
yardım (yardımcı): 25, 35, 56, 69, 88, 89, 94, 96, 97, 104, 130, 146, 149, 153, 161, 191, 201, 228, 232, 234, 250, 258, 262, 267, 270, 271, 281, 285, 289, 297, 299, 300, 319, 328, 335, 336, 338, 346, 348, 360, 362, 364, 367-369, 382, 385, 387-389, 400, 404, 407, 409, 413, 445, 446, 450, 467, 468, 473, 478, 486, 487, 492, 497, 499, 503, 504, 532, 533, 535, 555
yargıç: 45, 74, 198, 418
yastık: 293, 392
yatak: 377, 420, 466, 485
yay: 38, 356
yaz (mevsim): 46
yazı (yazıcı): 41, 358, 380, 434, 443, 459, 565
Ye'cuc: 303, 332
yedi: 398, 419
Yeğus: 319
yemek: 401
yemin: 17, 18, 29, 30, 34, 38, 44, 47, 49, 52-59, 62, 64-66, 69, 74, 77, 84, 85, 89, 90, 93, 97-99, 105, 112, 114, 116-118, 120, 125, 127, 129, 134, 138, 141, 143, 146, 150, 159-161, 163, 168, 171, 200, 201, 203-208, 210, 219, 229, 232, 234, 236, 237, 240, 241, 248, 251, 256, 265, 266, 272, 278-280, 283, 290,

299, 308, 314, 324, 326, 328, 329, 333-335, 337, 339, 342, 345, 347, 351, 364-367, 369, 379, 402, 404, 405, 407, 410, 412, 423, 452, 457, 460, 461, 464, 465, 468, 473, 480, 485, 488, 507, 511-513, 515-517, 519, 520, 523, 527, 529, 540, 545, 547-549, 550, 552, 560, 562, 564, 567, 568, 570, 573-575, 577
yemiş: 298, 323, 375, 379
yer: 21, 31, 39, 43, 44, 50, 54, 56, 60, 61, 63, 70, 73, 75, 79, 81, 84, 94, 95, 99, 101, 104, 105, 110, 112, 113, 115, 127, 139, 142-144, 159, 163, 165-167, 169, 171, 172, 175, 177, 182, 188, 189, 200, 201, 203, 206-208, 211, 215, 218, 227, 236, 237, 239-241, 245, 248, 249, 251, 258, 267, 268, 270-273, 278, 279, 281, 283, 284, 291, 292, 294, 295, 297, 299, 305, 309, 312, 320-324, 326, 327, 329, 338, 342, 346, 348, 355, 357, 359-362, 368, 370, 371, 375, 377, 383, 387, 388, 390, 407, 408, 414, 429, 435, 444, 447, 455, 458, 464-466, 469, 470, 479, 496-498, 502, 509, 515, 516, 519, 520, 526, 529, 531, 533, 540, 543, 551, 557-559, 565, 575
yerküre: 83, 105, 122, 158, 262, 273, 282, 306, 325, 328, 329, 371, 378, 380, 387, 389, 394
yeryüzü: 22, 42, 52, 57, 61, 65, 67, 70, 72, 73, 75, 77, 79, 82, 87, 88, 99, 104, 105, 108, 115, 127, 142, 143, 145, 147, 152-154, 157, 163, 168, 171, 175, 186, 189, 192, 196, 201, 204, 207, 211, 220, 236, 237, 246, 251, 252, 254, 255, 259, 260, 262, 270, 271, 276, 288, 289, 291, 295, 299, 303, 306, 308, 310, 311, 319, 321, 333, 335, 339, 341, 349, 354, 360, 364, 368, 369, 375, 377, 395, 398, 399, 415, 428, 438, 442, 443, 458, 461, 471, 493, 505, 517, 522, 540-542, 547, 559, 564, 570, 576
Yesrîb: 472
yeşil: 94, 298, 318, 387, 392, 393
yeşillik: 218, 510
yetim: 30, 31, 35, 55, 157, 225, 393, 404, 416, 422, 423, 440, 467, 480, 481, 485, 497
yetmiş: 80, 571
Yeuk: 319
yıl (sene): 135, 147, 165, 195, 287, 295, 297, 301, 341, 352, 360, 367, 386, 406, 425, 427, 430, 564, 565, 577
yılan: 137, 148
yıldırım: 262, 263, 292, 376, 396, 401, 500
yıldız: 26, 38, 50, 55, 70, 125, 190, 215, 218, 227, 231, 306, 346, 358, 383, 389, 515
yirmi: 442
yiyecek: 41, 175, 197, 283, 296, 425, 430, 454
yoksul (yoksulluk): 24, 30, 31, 35, 55, 103, 157, 225, 291, 302, 353, 363, 385, 393, 401, 404, 416, 417, 422, 432, 433, 440, 464, 467, 481, 507, 514, 521, 550, 564
yol: 23, 103, 117, 205, 273, 290, 306, 311, 319, 328, 335
yolcu: 125, 551
yolculuk: 46, 301, 417, 435, 486, 527, 538, 552, 566

yolda kalmış: 156, 363, 416, 422, 440, 467
yön: 413, 414
yönetim (yönetici): 61, 97, 102, 164, 173, 215, 249, 255, 270, 271, 276, 278, 283, 347, 387, 393, 428, 443, 487, 516, 529, 540, 554, 557, 575
yörünge: 92, 328
yumurta: 229
Yunus (Hz.): 175, 216, 233, 501
yurt: 44, 63, 65, 73, 74, 79, 83, 104, 121, 149-153, 175, 184, 187, 201, 207, 210, 235, 256, 258, 307, 319, 321, 323, 326, 343, 369, 372, 379-380, 385, 404, 406, 427, 436, 438, 440, 465-467, 474, 489, 554, 555, 562, 566
Yûsuf (Hz.): 190-200, 216, 256
yün: 46, 312, 352
yürek: 49, 193, 254, 324, 436, 467, 472, 563, 574
yüz (surat): 41, 42, 48, 59,69, 97, 154, 168, 247, 251, 273, 293, 310, 328, 349, 374, 412, 413, 416, 441, 455, 478, 486, 487, 506, 536, 538
yüz (sayı): 430, 431, 442, 511
yüzbin: 233

Z

zafer: 285, 355, 405, 440, 455, 469, 517
Zâhir: 557
zahire: 197, 199
zakkum: 124, 230, 281
zalim: 65, 66, 68, 69, 80, 96-98, 104, 105, 108, 111, 147, 149, 150, 158, 161, 163, 167, 170, 176, 179, 180, 182, 185, 192, 198, 206, 209, 212, 214, 217, 224, 226, 230, 236, 242, 247, 248, 254, 267, 269, 271, 277, 283, 287, 295, 297, 299, 300, 319, 321, 324, 326, 327, 329, 330, 332, 336, 340, 343, 367, 369, 370, 372, 385, 386, 388, 394, 401, 405, 406, 408, 409, 412, 427, 429, 430, 432, 450, 453, 454, 458, 460, 465, 469, 470, 479, 517, 525, 531, 542, 544, 545, 548, 552, 555, 563, 567
zaman: 32, 214, 284, 392
zan (sanı): 39, 169, 220, 224, 241, 284, 403, 501, 512, 525, 533
zarar: 176, 249, 463
zebani: 17
Zebur: 159, 333, 501
zekât: 22, 28, 35, 81, 108, 109, 137, 235, 261, 330, 334, 363, 385, 399, 404, 407, 416, 433, 475, 490, 501, 510, 515, 517, 523, 539, 545, 561, 562, 568, 569
Zekeriyya (Hz.): 106, 216, 332, 448
zelzele: 74, 381, 472
zencefil: 393
zenginlik (zengin): 31, 40, 298, 314, 433, 464, 467, 481, 498, 529, 555, 564, 569, 572
zerre: 171, 239, 241, 394
zevce: 481
Zeyd: 475
zeytin (zeytinlik): 42, 45, 218, 223, 306, 515
zıhar: 471, 521
zından (zındanlık): 127, 155, 193-195, 200
zırh: 240, 331
zikir (zikretmek): 39, 59, 60, 64, 86, 88, 90, 96, 97, 119, 121, 227, 247, 265, 297, 304, 309, 326-

329, 333, 338, 370, 378, 402, 420, 427, 450, 471, 509, 515, 520, 523, 558
zillet: 80, 168, 217, 262, 271, 293, 354, 401, 456
zina: 100, 157, 484, 511, 538, 556
zinakârlık: 421, 446
zincir: 81, 259, 393
zînet: 514
ziraatçı: 536
zorba: 107, 108, 147, 183, 322
zorluk (zorlama): 31, 32, 54, 74, 90, 106, 159, 160, 166, 178, 199, 211, 246, 250, 266, 302, 310, 331, 363, 417, 421, 429, 509, 538
zorunluluk: 224
zulüm: 30, 40, 53, 61, 67, 75, 81, 82, 84, 96, 120, 126, 136, 138, 141, 144, 151, 159, 166, 170, 171, 174, 181, 184, 187-189, 212, 216, 224, 228, 232, 236, 241, 243, 249, 250, 254, 256, 265, 271, 275, 277, 284, 287, 293, 298, 301, 303, 307, 308, 310, 313, 316, 324-326, 329, 335, 346, 361, 362, 365, 370, 376, 382, 383, 385, 386, 387, 398, 400, 401, 413, 415, 419, 421, 425, 438, 441, 446, 455, 456, 459, 470, 484, 486, 489, 490, 493, 495, 497, 500-502, 508, 528, 531, 542, 543, 563, 569
zübür: 59, 337
Zülkarneyn: 303
Zülkifl (Hz.): 63, 331
zümre: 111, 144, 295, 310, 404, 413, 452, 454, 456, 532, 571
Zünnûn: 331
zürriyet: 83, 92, 230, 232, 345, 378

KUR'AN-I KERİM MEALİ

(TÜRKÇE ÇEVİRİ)

PROF. DR.
YAŞAR NURİ
ÖZTÜRK